श्री

प्रकरणमाला

व कर्मग्रन्थ टवार्थ सहित.

चतुर्विध श्री संघने पठन पाठनार्थे

छपावी प्रसिद्ध करनार

शा. रवचंद जयचंदे स्थापन करेली

श्री जैन विद्याशाला

तरफथी झवेरी छोटालाल लल्लुभाई,

दोशीवाडानी पोल-अमदावाद

चोथी आवृत्ति

अमदावाद:

निर्मल प्रिंटिंग प्रेसमां लल्लुभाइ ईश्वरदास त्रिवेदीए छाप्युं

संवत १९६४ सने १९०८

किम्मत ४-०-०

पुस्तकनो नंबर.–

लेनारनुं नाम.

प्रस्तावना.

" प्रकरणमाला " ग्रन्थनी त्रण आवृत्तियो खपी जवाथी तेमा सुधारो वधारो करी आ चोथी आवृत्ति बहार पाडवामा आवी छे गुजराती भाषामा संस्कृत लिपिथी टवार्थ सहित छ कर्मग्रन्थो तथा मिथ्यात्वकुलक, तथा आत्मकुलक तथा समवसरण प्रकरणनो उमेरो थवाथी प्रथमना करता पुस्तकनुं कद बमणुं थयु छे. सघलो स्वधर्मावलंबी वर्ग तेनो संपूर्ण लाभ छूटथी लइ शके माटे तेनी किम्मत जुज मात्र एकज रुपियो राखवामा आवी छे; रोयल आठ पेजी चोपन पंचावन फोर्मनुं पुस्तक मात्र जुज किम्मतथी मलशे. सघला स्त्री, पुरुषोने धर्म सबंधी ज्ञान थाय, वाचननी अभिरुचि वधे अने जैनमतनुं रहस्य तेमना जाणवामा तथा समजवामा आववाथी धर्मनो फेलावो विशेष थाय, ए निर्विवाद छे, ज्ञाननो अभाव होय त्यां सुधी संपूर्ण कर्म निर्जरा थइ शके नहि कर्म निर्जरा थवाथीज जीवने सिद्ध पद प्राप्त थाय छे. कर्मनु स्वरूप यथार्थ लाध्यु होय तोज वीतराग प्रणित धर्मनुं पवित्र रहस्य खरू समजाय छे सदरहु ग्रन्थमा शमाएला छविश विषयो धर्मजिज्ञासुने केटला उपयोगी छे ते वाच्याथी सहज अनुभवाशे सूक्ष्म तथा स्थूल बुद्धिना सर्व मनुष्योने धर्म जिज्ञासा सरखी छे. संस्कृत किंवा मागधी नहि जाणनार वर्गने स्वभाषामा समजवाने आ विषय सरल रस्तो छे बालक, स्त्रीयो तथा थोडु भणेला पुरुषोने पहेला टुंको पदार्थ—टवार्थ समजवानी आवश्यकता छे टुंको अर्थ समजायाथी आगल टीकानो विस्तारवालो अर्थ समजवानी तथा धारण करवानी शक्ति

तेमनामां वधे छे. भविष्यमां बुद्धिने केळवी तेने उत्तरोत्तर उच्च संस्कार थवाथी यथार्थ ज्ञान संपादन थाय छे. सर्वने यथार्थ ज्ञान उत्पन्न थाय ए विद्या शाळानो उद्देश छे; ते सिद्ध थवो सघळा जैन बन्धुओना हाथमां छे—'शुभं भवतु,'

अमदावाद—डोसीवाडानी पोळ.

विपयानुक्रमणिका

श्री अमदावाद जैन विद्याशालामां वेचाता पुस्तकोनु

सूचिपत्र

३-०-०	श्राद्धविधि (श्रावकनी समाचारी)	शास्त्री
१-२-०	सुलसाचरित्र (बांधेली चोपडी)	,,
१-०-०	सुलसा चरित्र (छुटापाना)	,,
२-०-०	भरतेश्वरवृत्ति	गुजराती
०-८-०	समकित कौमुदी	,,
०-२-०	संबोध सत्तरी	,,
१-४-०	पर्यूषण महात्म्य बालावबोध	शास्त्री
३-०-०	सझायमाला	,,
१-०-०	प्रकरणमाला छ कर्मग्रन्थ साथे	
०-६-०	सिंदुरप्रकरण	,,
०-४-०	देवसीराइप्रतिक्रमण	,,
२-८-०	ऋषिमंडल पूर्वार्द्ध	,,

आ नीचेना पुस्तकोनी किंमत मूल कींमत करता घटाडेली छे तथा तेहवे पछी घटाडेली कींमत प्रमाणे वेचाशे

मूल किंमत.	घटाडेली कींमत.		
१—८-०	१—०-०	देवसीराइ प्रतिक्रमण अर्थ विनानी गुजराती.	
१—८-०	१—४-०	पंडित वीरविजयजी कृत पूजा संग्रह	शास्त्री
१—४-०	१—०-०	जयानंद केवलीनो रास	गुजराती
१—८-०	१—४-०	पुजासग्रह पद्मविजयजीकृत तथा रुपविजयजीकृत	शास्त्री
१—०-०	०-१२-०	स्नात्र पचाशिका	गुजराती
१—४-०	१—०-०	देववंदनमाला	शास्त्री
०-१२-०	०—८-०	शत्रुंजयतीर्थ महात्म्य सार	गुजराती
२—०-०	१-१०-०	पंचप्रतिक्रमण तथा नवस्मरण अर्थ सहित	शास्त्री
२—८-०		सीलोपदेशमाला	
०—८-०		प्रकरणमाला छ कर्मग्रंथ मोहोटी संघयणी क्षेत्र समास वीगेरे मूल	

नीचेनु पुस्तक विद्याशाला तरफथी छपाय छे.

ऋषिमंडलवृत्ति भाषांतर

आ पुस्तको शीवाय मुंबइवाला भीमसी माणेके छपावेला सर्वे पुस्तको तथा तीर्थना नकशा मुंबईनी कींमत प्रमाणे विद्याशालामांथी वेचाता मले छे

श्री जैनविद्याशाळा.

मु डोशीवाडानी पोल—अमदावाद

॥ श्री प्रकरणमाला ॥

॥ सूत्र अर्थ सहीत ॥

॥ अथ जीवविचार सूत्र अर्थ ॥

त्रण भुवनमा दीवा समान श्री वीरजिनने ।
नमिने कहु हुं अजाणने जाणवाने अर्थे ॥
भुवणपईव वीरं । नमिऊण भणामि अबुहबोहत्थ ॥
जीवनु स्वरूप काइक। जेम कह्यु छे पूर्वना आचार्योंये तेम ॥१॥
जीवसरूवं किंचिवि । जह भणिअं पुव्वसूरिहिं ॥ १ ॥
जीव ते जीव मुक्तीना ने ससारी ए बे भेद छे। त्रस हालता चालता थावर थीर ए बे भेद संसारीना ॥
जीवा मुत्ता संसा—रिणो य तस थावर य ससारी ॥
थावरना ५ भेद प्रथ्वी १ पाणी २ अग्नी ३ वायरो ४ वनस्पती ५ । ए पाच भेद थावरना जाणवा ॥ २ ॥
पुढवि१जल२जलण३वाऊ४वणस्सई५थावरानेया॥२॥
फटिक मणि रत्न परवाला । हिंगलोक हरताल मणसील पारो ॥
फलिह मणि रयण विद्दुम।हिंगुलहरियालमणसिलरसिंदा।
सोना आदि धातु खमी । रमची अरणेटो पाषाण परेवो ते कुणो पाषाण ॥ ३ ॥
कणगाइ धाउ सेढी । वन्नी अरणेट्टय पलेवा ॥ ३ ॥
अबरख वस्त्र रंगवा योग्य तथा तेजतुरी खारी माटी ।
एम माटी पथ्थरनी जात्यो अनेक छे ॥

अप्पय तूरी ऊसं । मट्टी पाहाण जाईउ णेगा ॥

सुरमो कालो रातो आदि सिंधव साजी समुद्र लवणादी । एम पृथ्वीकायना ज्ञेद ए आदे देइने ॥ ४ ॥

सोवीरंजण लोणाइ । पुढवि ज्ञेयाइ इच्चाई ॥ ४ ॥

जुमी ते कूप आदिनां आकाश ते मेघनां पाणी । उसनां हिमनां करानां लिलि घासनां घूअरनां ॥

ज्ञोमं तरिस्क मुदगं । उसा हिम करग हरितणू महिया ॥

होय थीज्या घी जेवां वैमान आधार जल आदे देइने । ज्ञेद अनेक अप्कायना ॥ ५ ॥

हुंति घणोदहि माई । ज्ञेया णेगाउ आउस्स ॥ ५ ॥

निर्धूम अंगारानो जालानो ज्ञरसाम्ग्यनो । उल्कापातनो वज्रनो कणीयानो वीजली आदेनो ए ॥

इंगाल जाल मुम्मुर । उक्का सणि कणग विज्जु माईया ॥

अग्निकाय जीवना ज्ञेद । जाणवा नीपुणपणानी बुद्धीए करीने ॥ ६ ॥

अगणिजियाणं ज्ञेया । नायव्वा निउणबुद्धीए ॥ ६ ॥

उइज्ञट वा उंचो वायरो उकली पमे ते वायरो । मंमलवायरो वंटोलीयो महावात थोमो थोमो वात ते वात गुंज्य वात ॥

उप्पामग उक्कलिआ । मंमलि मह सुध्द गुंजवायाय ॥

घनवात थीज्या घी समान तनवात ताव्या घी समान ए आदी । ज्ञेद निश्चे वायुकायना ॥ ७ ॥

घण तणु वाया ईया । ज्ञेया खलु वाउकायस्स ॥७॥

हवे वनस्पतीना वे ज्ञेद साधारण १ प्रत्येक २ । वनस्पतीना जीव बे प्रकारे सूत्रे कह्या छे ॥

साहारण१ पत्तेआ२ । वणसईजीवा डुहा सुए ज्ञणिया ॥

जेमने अनंता जीवने शरीर। एक होय साधारण तेने कहीये॥८॥

जेसि मणाताण तणू । एगा साहारणा तेऊ ॥ ८ ॥

सूरणादी कंद उगता सणगा नवा फालनी कुंपलो पत्र। पंचवरणी फुलण सेवाल बीलाम्हीना टोप ॥

कंदा अंकुर किसलय। पणगा सेवाल भूमिफोम्हा य ॥

आदु कचुरो लीली हलदर गाजर मोथ। वाथलो थेग वा हरीया मुल पलंकानी भाजी ॥ ९ ॥

अद्दतिय गज्जरमोह वहुला थेग पल्लका ॥ ९ ॥

कुणा फल वली सर्व नथी वंधाणा काष्ट जेहमा तेवा । न देखाय नस जेहनी रक्ता पीलु वा सिणादीकना पादम्हा ॥

कोमल फलं च सव्व । गूढ सिराइं सिणाइं पत्ताइं ॥

थुहर कुम्भरना पाठा गुगली वृक्ष। गलोवेली ए आदे छेद्या उगे वृक्ष ते

थोहरि कुआरि गुग्गलि । गलोइ पमुहा य छिन्नरुहा॥१०॥

इत्यादीक अनेक वसकारेला प्रमुख। होय भेद अनंतकायना ॥

इच्चाइणो अणेगे । हवंति भेया अणंतकायाणं ॥

तेमने समस्त जाणवाने अर्थे। लक्षण वा चीन्ह ए सुत्रे कह्याछे॥११॥

तेसिं परिजाणणद्वं । लक्खणमेयं सुए भणिअं ॥११॥

गुप्त नसा साध्यो गाठ्यो वा कातली वा पर्व । समभागे पृथ्वी माहीना वृक्ष छेद्या उगे वृक्ष गरुची आदे ॥

गूढ सिर संधि पव्वं। सम भंग महीरुहं च छिन्नरुहं ॥

ते सघला साधारण घणाने भोग योग्य सरीर। तेथी जे उलटा ते वली प्रत्येक एकने भोग योग्य ॥ १२ ॥

साहारणं सरीरं । तव्विवरीयं च पत्तेय ॥ १२ ॥

एक सरीरमा एकज। जीव जे छे च समुच्चय तेज प्रत्येक वनस्पती॥

एग सरीरे एगो । जीवो जेसिं च तेय पत्तेया ॥

फलनो १ फुलनो २ गलिनो ३ लाकमानो ४ । मूलनो ५ पानमानो ६ वीजनो ७ ए ॥ १३ ॥

फल१फूल२छल्लि३कठा४मुलग५पत्ताणि६वीयाणि७॥१३

प्रत्येक वृक्षने मूकीने । पांचभेदे प्रथ्वी आदे समस्त लोके ॥

पत्तेय तरु मुत्तं । पंचवि पुढवाइणो सयललोए ॥

सुक्ष्म होय नीश्चे तेनुं । अंतरमुहूर्त आयु चर्मचक्षुथी अदृश्यछे ॥१४॥

सुहुमा हवंति नियमा । अंतमुहुत्ताउ अदिस्सा ॥१४॥

शंख १ दक्षणा वर्तादी कोमा कोमीउ २ पेटमां पमे ते जीव । जलो आपना थाय ते अलसीयां लघु शंखला वा लाल मूके ते ॥

संख१कवड्डय२गंडोल३जलोय चंदणग अलस लहगाई॥

मेर काष्टना कीमा पेटना करमीया पाणीना पुरा । ए बेरिंद्रीय चूमेल दा कोडवाकार आदी ॥ १५ ॥

मेहर किमि पूयरगा । बेइंदिय माइवाहाई ॥ १५ ॥

कानखजुरा मांकण जूआ धूलमां रहे छे ते । कीमीयो उधेही माटिनां शिखर करे ते । मंकोमा ॥

गोम्मी मंकण जूआ । पिपीलि उद्देहिआय मंकोमा ॥

एलो घीमेलो । सवा पांपणमां पमे ते गींगोमा जातीयो ॥ १६ ॥

इल्लिय घयमल्लीउ । सावय गोगीम जाईउ ॥ १६ ॥

गदहीयां वा उत्तींगा घुणादीक वा विष्टाना काला कीमा । गांणना कीमा धानमां पमे ते कीमा ॥

गहहय चोरकीमा । गोमयकीमा य धन्नकीमा य ॥

कुंथुआ जुउ वस्त्रादिकनी वा गाय केहेछे गामरी वा लट कातरी । ए तेरिंद्री भेद लालवरणी ममोला इंद्र गोप ते आदे ॥ १७ ॥

कुंथु गोवालिय इल्लिया । तेइंदिय इंदगोवाई ॥ १७ ॥

हवे चउरिंद्रीना भेद कहेछे वीछी । ढींकण वा वगाइ भमरा भमरी वरण भेदे तीम ॥

चउरिंदियाय विच्छु । ढिकण भमरा य भमरिआ तिम्म॥

माखीयो मास म ला वा मछर। कंसारी करोलीया खममाकमी।१८॥

मच्छिय मंसा मसगा । कसारी कविल्ल मोलाय ॥१८॥

हवे पंचिंद्रीयना भेद चारछे ते। नारकी१तीर्यंच२मनुष्य३देवता ४॥

पचिंदियाय चउहा ।नारय१तिरीय२ मणुस्स३देवाय॥ ४॥

नारकी सातवीधे छे ते । जाणवा रत्नप्रभादिक प्रथ्वी भेदेकरीने।१९।

नेरइया सत्तविहा । नायव्वा पुढविभेएण ॥ १९ ॥

जलचारी१ थलचारी आकाशचारी३। ए त्रण भेदे पचेंद्री तीर्यंच॥

जलयर१ थलयर२खयरा३ तिविहा पचिंदिया तिरिक्खा य ॥

हवे जलचर सुसमार पाम्म जेवा मत्स काचवो । ततु मगरमछ ए जलचारी जीव ॥ २० ॥

सुसमार मच्छ कच्छप । गाहा मगरा य जलचारी॥२०॥

हवे थलचर चोपद १ पेटे चाले ते सर्प २। भुजाए चाले ते नोल ३ ते थलचारी त्रीवीधे ॥

चउपय उरपरिसप्पा । भुयपरिसप्पा य थलयरा तिविहा ॥

गाय आदे १ साप आदे २ नोलीआ आदे ३ । जाणवा जेम कह्या तेम सक्षेप थकी ॥ २१ ॥

गो सप्प नउल पमुहा । बोधव्वा ते समासेणं ॥ २१ ॥

हवे आकाशचारी ते रोमजपंखी हंसादिक। चामम्मानी पाखोवाला वागोलादि ते वेतो प्रसीद्ध छे नीश्चे ॥

खयरा रोमयपक्खी । चम्मयपक्खी अ पायमा चेव ॥

मनुषलोकनी वा अढीद्वीपनी वाहीर । पांखो संकोची रहे ते तथा पांखो वीस्तारी रहे ते ॥ २२ ॥

नरलोगाउ वाहिं । समग्गपरकी वित्र्ययपरकी ॥ १२ ॥

सघला जलचर थलचर आकाशचर । माटी प्रमुखे उपजे ते १ माताना गर्भे उपजे ते २ वे प्रकारे होय ॥

सवे जल थल खयरा । समुछिमा गप्रया उहा हुंति ॥

असी मसी कसी १५ कर्मयुक्त प्रथवीना ३० अकर्म प्रथवीना । ५६ अंतरद्वीपना ए एकसो एक थानकना मनुष्य ॥२३॥

कम्मा कम्मग महीत्र्या । त्र्यंतरदीवा मणुस्सा य ॥१३॥

दस भेदना भूवनपती होय असुरकुमारादि।आठ भेदनावाणव्यंतर होय पिशाचादि ॥

दसहा भुवणाहिवई । अठविहा वाणमंतरा हुंति ॥

ज्योतिषिय पांचभेदना चंद्र सूर्यादि होय । वे भेदना वैमानिक देव कल्प कल्पातित ॥ २४ ॥

जोइसिया पंचविहा । उविहा विमाणिया देवा ॥ १४ ॥

हवे सिद्ध भगवान् आठ कर्म रहीत तेमना पन्नर भेद । तीर्थसिद्ध अतीर्थसिद्धादी भेदे करीने ॥

सिद्धा पन्नरस नेत्र्या । तिठातिठाइ सिद्धभेएणं ॥

ए पूर्वे कह्या ते संक्षेपे करीने । जीवना विकल्प वा भेद समस्तकह्या॥

एए संखेवेणं । जीवविगप्पा समरकाया ॥ १५ ॥

एते पूर्वोक्त जीवोने जे जे द्वार छे तेते कहेछे। शरीर आउखुं तथा स्थीती सकायमां रहेवानी ॥

एएसिं जीवाणं । सरीर १ माउं २ ठिई सकायंमि॥३॥

प्राण जीवाज्योनी तेनुं प्रमाण।जेने जेम छे तेम हुं (शांतिसूरि) कहीश

पाणाधजोणिपमाणं ॥ जेसिं जं अत्ति त जाणिमो ॥ १६ ॥
एक अंगुलने असंख्यातमे जागे । शरीर एकेंडि सर्व सुक्ष्म तथा वादर जीवोने होय ॥
अंगुलअसखजागो । सरीरमेगिंदियाण सव्वेसि ॥
जोजन एकहजार अधीक । एटलुं वीशेष ठे प्रत्येक वनस्पतीनुं ॥१७॥
जोयणसहस्समहियं । नवरं पत्तेयरुक्खाणं ॥ १७ ॥
बार जोजन त्रणज गाउनु । एक जोजननुं समुच्चय ए अनुक्रमे जाणवु
वारस जोयण तिन्नि-वगाउआई जोअण च अणुकमसो ॥
बेरिंडी ते शंखादिकनु तेरिंडी ते कानखजुरादिकनु । चौरिंडी ते जमरादिकनुं देहनुं उचपणु ॥ १८ ॥
बेइंदिय तेइंदिय । चउरिंदिय देह उच्चत ॥ १८ ॥
जवधारणी धनुष पाचसेंनुं प्रमाण। नारकी जीव सातमीप्रथ्वीआदेनुं॥
धणु सयपंच पमाणा । नेरईया सत्तमाइ पुढवीए ॥
ते थकी अरुधा अरुधा धनुषनु । जाणजो जावत् रत्नप्रजा सुधी प्रथम नरके धनुष ७॥ अंगुल ६ ॥ १९ ॥
तत्तो अद्ध धूणा । नेआ रयणप्पहा जाव ॥ १९ ॥
जोजन एकहजारनु मान । मछनुं उरपरिसर्पनु ते पण गर्जजनु होय॥
जोयण सहस्स माणा । मच्छा उरगा य गप्रया हुंति ॥
धनुष बेथी नव सुधी पक्षी जीवोनुं गर्जजनु । जुजाये चालनारनुं बे गाउथी नव गाउनु शरीर गर्जजनु ॥२०॥
धणुह पहुत्तं पक्खी । जुयचारी गाउय पहुत्त ॥ ३० ॥
आकाशचारीनुं बे धनुषथी नव धनुषनु शरीर समुर्छिमनु । साप उरपरिनुं तथा जुजाचारीनु बे जोजनथी नव जोजननु समुर्छिमनुं ॥
खयरा धणुह पहुत्त । उरगा जुअगा य जोयणपहुत्तं ॥

बे गाउथी नव गाउ शरीर मान । समुर्छिम चोपदने कह्युं छे ॥३१॥

गाउय पहत्तं मित्ता । समुछिमा चउप्पया ऋणिया ॥३१॥

छ नीश्चे गाउनुं शरीर । चोपद गर्भजने जाणवुं (देवकुरु आदेना गजादिकनुं) ॥

छच्चेव गाउयाइं चउप्पया गप्नया मुणेयव्वा ॥

गाउ त्रण वली मनुषने शरीर गर्भजने ए पण देवकुरु आदेनानुं । ए उत्कृष्ट शरीरनुं मान कह्युं ॥ ३२ ॥

कोसतिगं च मणुस्सा । उक्कोस सरीर माणेणं ॥३२॥

जुवनपती व्यंतर ज्योतषी वीजा २ देवलोक सुधी देवनुं । हाथ सात होय देहनुं उंचपणुं ॥

ईसाणं तु सुराणं । रयणीउ सत्तउ हुंति उच्चतं ॥

तीजुं ३ चोथुं ४ पांचमुं ५ छठुं ६ । नवग्रैवेक ने अनुत्तर सुधी एके सातमुं७आठमुं ८ एनव१०माथी । क हाथ घटाडवुं ए सर्व उछेद ११वारमा१२सुधी चारेनुं। अंगुले जाणवुं ॥ ३३ ॥

दुग६दुग५दुग४चउरो३।गेविज२गेसु१इक्किकपरिहाणी॥३३॥

हवे आयुद्वार २ बावीस हजार । सात हजार अप्कायनुं त्रण ह प्रथ्वीकायनुं । जार वाउकायनुं ।

बावीसा पुढवीए । सत्तय आउस्स तिन्नि वाउस्स ॥

वर्ष हजार दसनुं वनस्पतीनुं वर्ष गणनुं ते तरुगणनुं ने अग्नीनुं त्रण पद हजारपद सघले जोडज्यो । अहोरात्रीनुं ए वादरनुं ॥३४॥

वास सहस्सा दस तरु । गणाण तेऊ तिरत्ताउ ॥३४॥

वर्ष वारनुं आयु । वेरिंद्रीनुं तेरिंद्रीनुं वली ॥

वासाणी वारसाऊ । बेइंदियाणं तइंदियाणं तु ॥

चौरिंद्रीनुं वली छ महीनानुं ए सर्वनुं उत्कृष्टुं

जगणपचास दिवसनु ।
अउणा पन्न दिणाइ । चउरिंदिणंतु छ म्मासा ॥३५॥
हवे देवताने नारकीने आयुष्य उत्कृष्टो वा मोटी सागरोपम
वा स्थीती । तेत्रीसनी ॥
सुर नेरइयाण ठिई । उक्कोसा सागराण तित्तीसं ॥
चोपद तिर्यंच मनुष ए बे जुग त्रणज पल्योपम आयुष्य होय
लीआने आश्रीने । पल्योपमकूवाने दृष्टांते ॥३६॥
चउपय तिरिय मणुस्सा । तिन्निय पलिउवमा हुंति॥३६॥
जलचरजीवउरपरिसर्पभुज उत्कृष्टुं आयुष्य होय पूर्वकोड वर्षनुं
परि सर्पने । पूर्व ते ७०५६००० क्रोड वर्षनु ॥
जलयर उर भुअगाण । परमाउ हुंति पुव्वकोडीउ ॥
रोमज तथा चर्मज पक्षीउनु असंख्यातमो भाग पल्योपमनो
वली कह्यु छे । ॥ ३७ ॥
पक्खीण पुण भणिउ । असखभागो अ पलियस्स३७
वली समुर्छिम चउद कुठीत स्थान
सघला सुक्ष्म साधारण अने । कना मनुष एटला ॥
सव्वे सुहमा साहारणा य समुछिमा मणुस्सा य ॥
उतुकृष्ट तथा जघन्यपणे । अंतरमुहूर्त लोगे जीवे छे ॥ ३८॥
उक्कोस जहन्नेणं । अंतमुहुत्त चिय जियंति ॥३८॥
एम देहनी अवगाहनानु प्रमाण। एज रीते संखेपथी समस्त कह्यु॥
उगाहणाउ पमाणं । एवं सखेवउ समक्खाय ॥
जे वली इहा वीशेषपणे वीशेष भगवती सूत्रादीकथी जाण
इछो तो ते । ज्यो ॥ ३९ ॥
जे पुण इत्थ विसेसा । विसेस सुत्ताउ त नेया ॥३९॥

हवे कायस्थीती ३ द्वार एकें असंख्याती उत्सर्पिणी काल पो
डी सर्वे । तानी कायमां ॥

एगिंदियाय सव्वे । असंख उस्सप्पिणी सकायंमि॥

उपजे तेमज मरे पण एटलुं । अनंत काय वा साधारणतो अनंतो
विशेष के । काल ॥ ४० ॥

उववज्जंति मरंति य । अणंत काया अणंताउ ॥४०॥

संख्यातो काल आप आपणा सात वा आठ भव पंचेंद्री तीर्यंच
आयुथी वीगलेंद्रिने विषे तथा मनुष गर्भज पर्जाप्ता जीव॥

संखिज्जसमा विगला । सत्तठ्ठभवाउ पणिंदितिरिमणुआ

नारकी देवता एवेने तो पोतानी
उपजे पोतानी कायमां । कायमां उपजवुं नीश्चे नथी॥४१॥

उववज्जंति सकाए । नारयदेवा य नो चेव ॥४१॥

हवे प्राणद्वार४दसभेदे जीवो । पांचइंद्रिए सासोसास१आयु१मन१
ने प्राण होय ते ॥ वचन१काय१एत्रण वलरूप दशप्राण

दसहा जिआण पाणा । इंदिय ऊसासआउ बलरूवा॥

हवे तेहमां एकेंद्रीने वीषे विगलेंद्रीने वीषे ६१ सात२ आठ४
चार प्राण । ॥ ४२ ॥

एगिंदिएसु चउरो विगलेसु छ सत्त अठेव ॥४२॥

असंनी मन विनाना संनी मन नव प्राण दस प्राण अनुक्रमे
सहीत ए वे पंचिंद्रीयने विषे । जाणवा ॥

असन्निसन्नि पंचिंदि–एसु नव दस कमेण बिन्नेआ

ते प्राण साथे जुदापणुं थाय ते जीवोने कहीये मरण प्रत्ये पाम्या४३

तेहिं सह विप्पउगो । जीवाणं भन्नए मरणं ॥४३॥

ए पूर्वे कह्युं ते रीते अपार चार गतीरूप समुद्र महा दुःख

एहवो । जयकर ते ॥

एवं अणोरपारे । संसारे सायरंमि जीमंमि ॥

पाम्यो अनंतीवार साथी जीव जे तेणे अण पाम्यो धर्म ते कहेछे । ते थकी ॥ ४४ ॥

पत्तो अणंतखुत्तो । जीवेहि अपत्तधम्मेहि ॥४४॥

हवे ८४ लाख योनी द्वार ५ तेमज चोरासी लाखनी । गणतीए उपजवाना ठाम होय जीवोना ॥

तह चउरासी लख्खा । संखा जोणीण होईजीवाणं ॥

प्रथवी ७ पाणी ७ अग्नी ७ वायु ७ ए च्यार कायने । प्रत्येके १ सात सातज लाखपद जोग्वु ॥ ४५ ॥

पुढवाइण चउह्न । पत्तेअ सत्त सत्तेव ॥ ४५ ॥

दसलाख १० प्रत्येक वनस्पती कायमा । चउदलाख१४ होय साधारण वनस्पतीने ॥

दस पत्तेयतरूणं । चउदस लख्काहवति इयरेसु ॥

बे० २ तें० २ चौ० २ तेमने प्रत्येके२ बेबे लाख । चारलाख४ पंचेंद्री तीर्यचने॥४६॥

विगलिंदियाण दोदो । चउरो पंचिंदितिरियाण ॥ ४६ ॥

चार चार लाख नारकी४ तथा । देवतानेध मनुष्यने तो चउद लाख १४ लाख होय ॥

चउरो चउरो नारय । सुराणमणुआणचउदसहवति ॥

ए सर्वेनो सरवालो मेलवीये चोरासी लाख जोनी थाय। जोनी त्यारे । शब्द उपजवानु ठाम ॥ ७७ ॥

संपिंडिआउ सवे । चुलसी लख्काउ जोणीणं ॥४७॥

हवे सिद्ध भगवानने तो नथी आयु । नथी कर्म । नथी प्रा

नथी देह ।　　　　　　ए । नथी योनी ॥

सिद्धाणं नत्थि देहो । न आउ कम्मं न पाण जोणीउ॥

आद ठ अंत नथी ए जांगे तेमनी थीती तीर्थंकरना आगममां कहीठे

साइ अणंता तेसिं । ठिई जिणंदागमे जणिया ॥४७॥

कालथी आद्य रहीतपणे　　जोनी ग्रहण करी वीहांमणी आ

मरणे करी ।　　　　　संसारमां ॥

काले अणाइनिहणो । जोणीगहणंमि जीसणे इत्थ ॥

जम्या वली जमसे घणो काल जीव ! कीया ? जिनवचन अण

कोण ।　　　　　　　पांमता ॥ ४ए ॥

जमियाजामिहंति चिरं । जीवा जिणवयणमलहंता ४ए

ते कारण माटे हवणां पांमी　　मनुषपणुं तेमां डुर्लज यथार्थ

ने । शुं ?　　　　　　श्रद्धा तत्वने वीषे ॥

ता संपइ संपत्ते ।　　　मणुअत्ते डुल्लहे य सम्मत्ते ॥

आचाररूप लक्ष्मी सहीत　करो हे जव्य जीवो ! नद्यम धर्म

शांतिसूरि नत्तम कहेठे ॥　ने वीषे ॥ ५० ॥

सिरि संतिसूरिसिठे ।　　करेह जो उज्जमं धम्मे ॥५०॥

ए पूर्वे कह्यो ते जीवनो जे　अल्पमात्र रुचीवंतने वा मतिवंत

वीच्चार ।　　　　　　ने जाणवाने हेते ॥

एसो जीववियारो ।　　संखेवरूईण जाणणाहेऊ ॥

संखेपमात्र वा अल्पमात्र नधर्यो । महागंजीरसुत्ररूप समुड्थकी५१

संखित्तो नद्धरिउ ।　　रूद्दाउ सुय समुद्दाउ ॥ ५१ ॥

॥ इति श्री जीवविचार सूत्र टवार्थ संपूर्णम् ॥

———(०)———

॥हवे श्रीजिनागमे नवतत्व स्वरूप छे ते सक्षेपमात्र लखीए छीए॥

॥ अथ नवतत्व लिख्यते ॥

अशुन्नफलदाइ कर्म१ कर्म आवे ते १
प्राणधारी चेतन१जम अचेतन१।कर्म रोके ते१ प्राचीनकर्म अतीश
शुन्नफलदाइ कर्म१ । यपणे नाश करे ते१ ॥
जीवा१जीवा२पुत्रं३ । पावा४सव५संवरो६ निज्जरणा७॥
कर्म बाधे ते १ कर्मथी मुकावे
ते १ तेमज । नवतत्व होय जाणवा ॥ १ ॥
बधो८ मुक्खो ९य तहा । नवतत्ता हुंति नायव्वा ॥१॥
१जीवना१४ चउद २अजीवना ४पापना ८२व्यासी होय ५आश्र
१४चउद३पुन्यना ४२वेतालीस।वना ४२ वेतालीस ॥
चउदस चउदसवाया—लीसा वासीय हुंति वायाला ॥
६संवरना ५७ सत्तावन ८ वंधना ४ चार ९मोक्नना९नव ए
७ नीर्जरातपना १२ वार । न्नेद अनुक्रमे नवेना २७६ थया॥२॥
सत्तावन्न वारस । चउ नव न्नेआ कमेणेसिं ॥२॥
इहां जिनशासने एक प्रकारे चार प्रकारे पाच प्रकारे छ प्रका
बे प्रकारे त्रण प्रकारे । रे जीव कह्या छे ॥
एगविह डुविह तिविहा । चउविहा पंच छविहा जीवा॥
ज्ञानादि चेतना सहीत ते १ ए त्रण वेदवाला३ चारगतीना४पा
क न्नेदे त्रस थावरए बे न्नेदे । च इंडीना५ छ कायना६ ॥ ३ ॥
चेअण तस इयरेहिं । वेअ गई करण काएहिं ॥३॥
हवे जीवना१४न्नेद ते एकंडी सनीयो१ असनीयो१ पचेंन्ी स
सुक्ष्म १ ने वादर१ । हीत वेरडी१ तेइंडि१ चोरेंडी १॥
एगिंदिअ सुहुमिअरा ।सन्निअरपणिंदिआय सवितिचउ॥

ए सातउ अपर्याप्ता तथा उपर्याप्ता मलीने । अनुक्रमे चउद जीवनां ठेकाणां वा जेद ॥ ४ ॥

अपजत्ता पजत्ता । कमेण चउदस जिअ ठाणा ॥४॥

हवे जीवनुं लक्षण कहेछे ज्ञान दर्शन नीश्चे । चारीत्र वली तप तेमज ॥

नाणं१ च दंसणं२ चेव । चरित्तं३ च तवो४ तहा ॥

वीर्यउपयोग एछ सहीत साटचेतन। ए जीवनुं लक्षण वा० चेतनाए

वीरिअं५उवउगो६ अ एअं जीवस्स लरकणं ॥ ५ ॥

हवे पर्याप्ती वा शक्ती आहार१ सरीर१ इंद्री१ । पर्याप्ती सासोसास१ जापा१ मन एवं छ ॥

आहार१सरीर२इंदिअ३। पजत्ती आणपाण४जास५मणो६

चार पांच पांच छ कोने ते कहेछे । एकंडीने चार वीगलेंडीने पांच असंनीने पांच संनीने छ ॥६॥

चउपंच पंच छप्पय । इग विगला सन्निसन्निणं ॥६॥

हवे दस प्राण कीया ते पांच इंद्री ५ त्रण बल ३ मनबल वचनबल कायबल । सासोसास१ आयु१ ए दस प्रांण । तेमां चार४ छ६ सात७ आठ८ ॥

पणिंदिअ तिबलुसा । साउदसपाणचउछसगअछ ॥

एकंडीने४ बेरंडीने६ तेरंडीने७ चोरंडीने८ । असंनीयाने९ संनीयाने १० नव दस अनुक्रमे ॥ ७ ॥

इग डति चउरिंदिणं । असन्नि सन्निण नवदस य ॥७॥

ए प्रथम जीवतत्व१ उत्तर जेद १४ थया ।

इति जीवतत्व ॥ १ ॥ ते त्रणना प्रत्येके त्रण त्रण

हवे अजीवतत्वना १४जेद धर्मास्तीका । जेद तेमज एक कालनो

य अधर्मास्तीकाय आकाशास्तीकाय । समयादीक ॥

धम्मा३धम्मा३गासा३। तिअ तिअन्नेआतहेवअद्धाय१॥

ते त्रण कीया खंध ते आखो देश ते चीप्रदे शादी
बुद्धीथी कल्पवो ते प्रदेश परमाणु ते एकप्रदेश निर्विन्नाग छुटो
निर्विन्नाग न्नेगो रहे ते ॥ ए अजीवना चनद न्नेद ॥४८॥

खधा देस पएसा ॥ परमाणु अजीव चकदसहा ॥८॥

धर्मास्तीकाय अधर्मास्तीकाय आकासास्तीकाय काल ए पाच
पुद्गलास्तीकाय । होय अजीवद्रव्य ।

धम्मा धम्मा पुग्गल । नहकालो पच हुतिअजीवा॥

चालताने साह्य देवानो स्वन्ना थीर सगाण स्वन्नाव अधर्मास्ती
व धर्मास्तीकायनो । कायनो ॥ ए ॥

चलणसहावो धम्मो । थीरसठाणो अहम्मो अ॥ए॥

अवकाश आपवानो स्वन्ना कोने पुद्गल जीव बनेने हवे पुद्गल
व आकासास्तीकायनो । चार न्नेदे छे ते कहेछे ॥

अवगाहो आगास । पुग्गलजीवाण पुग्गला चनहा ॥

खंध१ देश१ प्रदेश ए त्रण परमाणु सर्वथा नाहानो नीश्चे जा
तथा । एवा ए चार न्नेद ॥ १० ॥

खधा देस पएसा । परमाणु १ चेव नायवा ॥ १० ॥

हवे कालन्नेद समयआवली रात ने दिवस पन्नर अहोरात्री ते पक्ष
वेघमी । वे पक्षे मास बारमासे वर्ष ॥

समया वलि मुहुत्ता । दीहा पखाय मास वरीसाय ॥

कह्योछे पल्योपम काल साग दस दस कोमाकोमी सागरे उत्सर
रोपम काल । पिणी अवसरपिणी काल ॥ ११ ॥

न्नणीउपलिआसागर । उसप्पिणी सप्पिणी कालो११

हवे पुद्गलनुं लक्षण कहेछे शब्द अंधकार उद्योत रत्नादिकनो । प्रभा चंद्रकांतादीनी छांयडो ताप सूर्यादीकनो ॥

सद्दं धयार उज्जोय । पभा छाया तवेइ था ॥

वर्ण कृष्णादि गंध सुरभिआदि रस तीखादि फरस शीतादी । ए पुद्गलनुं नीश्चे लक्षण जाणवुं ॥ १२ ॥

वन्न गंध रस फास । पुग्गलाणं तुं लक्कणं ॥ १२ ॥

हवे मुहुर्त्तमान एकक्रोड सडसठलाख । सित्योतेर हजार ॥

एगाकोडी सतसठी लक्का । सत्तहत्तरी सहस्साय ॥

बसेंने सोल अधीक १६७७७२१६ । एटली आवलीकाले एक मुहूर्त्तकाल ॥ १३ ॥

दोअसया सोल हिआ । आवलिआ एग मुहुत्तंमि॥१३॥

अथवा बीजी रीते मुहूर्त्तमान त्रण हजार सातसेंने । तीहुतर ए समग्र सासो सासे ३७७३ ॥

तिन्निसहस्सा सत्तयसयाणि । तेहुत्तरं च ऊस्सासा॥

एम एकमुहूर्त्तकालकह्यो। केणे? समस्त वा सघला केवलज्ञानीयोए१४

एस मुहुत्तो भणीउ । सव्वेहिं अणांतनाणीहिं ॥१४॥

ए केहेवे करी अजीवतत्व २ भेद १४चउद उत्तर ॥

॥ इति श्री अजीवतत्व ॥ २ ॥

हवे पुन्यतत्वना भेद४२साता१ऊंच गोत्र१ मनुषगती१अनुपुर्वि१ए डुग । देवगती १ अनुपुर्वी१ पंचेंद्री जा ति१ पांच सरीर५ ॥

सा१उच्चगोअ१मणुदुग२सुरदुग२पंचिदिजाइ१पणदेहा ५

पंहेलां उदारीक वैक्रीय आहा रक ए त्रण सरीरनां ३उपांग। प्रथम संघयण१ प्रथम संस्थान१ ॥ १५ ॥

आइ ति तणुणुवंगा३ । आइम संघयणा१संठाणा१ ।१५

वर्णचोक शुन्न४ अगुरुलघु१ पराघात१ सासोसास१ आताप१
इलवु नही न्नारे नही ते। उद्योत१ ॥

वन्नचउक्का४गुरुलहु१ । परघा१ऊसास१आय१वुज्जोअं१॥

वृपन्न इस गज जेवी चाल्य१ निर्माण। देवतानु मनुपनु१ तीर्यंचनु१
ते शरिरनो सुघाट१त्रसनो दसको१०। आयु तीर्थंकरनाम१ए४७।१६।

सुन्नखगइ१निमिण१तस सुर१नर१तिरि१आउ तित्थय

हवे त्रस दसक नाम [दस१०। प्रत्येक १ थीर१ शुन्न१ [र१ ॥१६
त्रस१बादर १ पर्याप्त १। वली शुन्नग १ वली ॥

तस वायर पज्जत्त। पत्तेअ थिर सुन्नं च सुन्नगंच ॥

सुस्वर१ आदेय१जस१कीर्ति एवं। त्रस आदेनो दसको एम होय१७

सुसरा ऽज्ज जस। तसाइ दसग इमं होइ ॥ १७ ॥

एवं पुन्यतत्वना न्नेद वेतालीस ॥ ३ ॥

॥ इति पुन्यतत्व ॥ ३ ॥

हवे पापतत्वना न्नेद८२ज्ञानाव नवप्रकृत्तिएवीजादर्शनावर्णिकर्मनी
णिपाच५अंतरायपाच५एदस। नीचगोत्र१असातावेदनी१मिथ्यात्व१

नाण तराय दमग। नव वीए नी असाय मिन्छत ॥

थावरनोदसको१०नरकगती१ कषायपचीस२५ तिर्यंचगती१ अनु
अनुपूर्वि१ आयु१ ए त्रीक। पुर्वि१ ए डुग ॥ १८ ॥

थावर इस नरयतिग। कसाय पणवीस तिरियडुग१८

हवे बीजाकर्मनीप्रकृति कहे छे। कान नाक रसनानेफर्सगर्से करीने अग
गे ते१ चक्षु वीना देखे ते१। धीदर्शनेदेखेते१ केवलदर्शनेदेखेते१ वली

चक्खु दिठि अचक्खु। सेसिंदिअ उहि केवलेहिं च ॥

दर्शन ते कहा सामान्य अर्थ। ते आर गुणने रो केते तेज न्यारने
वोग। दे आवर्ण ॥ १७ ॥

दंसण मिह सामन्नं । तस्सावरणं तयं चउहा ॥१ए॥
पांचभेदे नीद्रा । सुखेजागेते नीद्रा१ । नीद्रानीद्रा ते दुखे जागे ते१॥
सुह पमिबोहा निद्दा । निद्दा निद्दाय दुक्ख पमिबोहा ॥
प्रचलाप्रचला ते चालता उंघे ते घो
प्रचला ते उभांबेग उंघे ते१ । माना पेरे१ ॥ २० ॥
पयला ठि उव विठस्स । पयल पयलाउ चंकमउ॥२ण॥
दिवशे चिंतव्यां कार्यनी करणी थीणंदी नामे नीद्रा तेनुं अर्धचक्री
करे उंघमां रात्रे । वासुदेव तथी अर्ध बलदेव समबल
दिणचिंतिअत्रकरणी । थीणद्दी अद्धचक्कि अद्धबला ॥
ए रीते तिर्थंकरदेवे कह्युं ने ठभीदार तुच्य दर्शनावर्णी कर्म ते
स्युं ते कहेने । नी नव प्रकृति ॥ २१ ॥
एवं जिणेहिं नाणियं । वितिसमं दंसणावरणं ॥२१॥
हवे थावरनो दसको थावर१
सूक्ष्म१ अपर्याप्त१ । साधारण१ अथिर१ अशुभ१दुर्भग१॥
थावर सुहुम अपज्जं साहारण अथिर असुभडभगाणी
दुस्वर१अनादेय१अजंस१ । ए थावरनो दसको वीवर्यो जेमने तेम २२
दुसर णाइज्ज जसं । थावर दसगं विवज्जत्थं ॥२२॥
हवे कषाय२५ थीती जीवतां सुधी अ एक पक्ष संजलनी स्युं फ
नंतानुबंधिनी एक वर्ष अप्रत्याख्या ल गती नरक१ तिर्यंच २
नीनी च्यार मास प्रत्याख्यानीनी । नर३ देवतानी४ ।
जावजीव वरिस चउमास । परकग्ग निरय तिरियनरअमरा
स्युं रोके समकित१ अनुव्रत २ यथाख्यातचारीत्र४ए च्यार
सर्वविरती३ । गुणने रोके ॥ २३ ॥
सम्माणु सव्वविरइ । अहक्खाय चरित्तघायकरा ॥२३॥

संजलनो जलनी१प्रत्याख्यानीनो
रजनी अप्रत्याख्यानीनो प्रथ्वी रेखा सरीखो चार ज्ञेदे क्रोध
नी१ अनंतानुबधिनो पर्वतनी । होय ॥

जल रेणु पूढवी पव्वय । राईसरिसोचंउव्विहो कोहो ॥

तरणानी सली वा नेत्रनी वेल पथ्थरना थान्नलानी उपमा तुल्य१
नी१ लाकमाना१ हाम्कना१। मान चार ज्ञेदे ॥ २४ ॥

तिण सलया कठ ठीअ । सेलच्छज्ञोवमो माणो ॥२४॥

हवे माया वाक वासनी ळाव्य बोकमानु सिघ१नीवम वासना मु
त्रथन्न मुत्रधारे परूली । ल समान१ ॥

माया वलेही गोमुत्ति । मिढ सिग घण वंसिमूल समा॥

हवे लोज्ञ रंग हलदर१गाम्ना नगरनाकर्दमना कर्मजना रग जेवो
नी मली१ तेना । ए सोल कषाय ॥ २५ ॥

लोहो हलीद खजण । कद्दम किमि राग सारिच्छो॥२५॥

हवे जे कर्मनो उदय होय जी हासी१ रति१ अरति१ शोग१ज्ञय१
वने । डुर्गंछा१ ॥

जस्सुदया होइ जिए । हास रड अरईसोग ज्ञय कुच्छा
ते व नीमीत्तथी थाय वा अ
थवा स्वज्ञावे थाय अन्यथा ते। ते इहा हास्यादीक मोहनीय ॥२६॥

स निमित्त मन्नहा वा । तं इह हासाइ मोहणिअं॥२६॥

अज्ञिलाप जे कर्मने वसे करीने होय
पुरुषनो स्त्रिनो ते बेनो पण। ते अनुक्रमे ॥

पुरिसित्थी तडज्ञयपइ । अहिलासो जव्वसा हवइ सोउ॥

स्त्रि१ पुरुष१ नपुसक१ वेद वीषय वकरीनी लींमीनो ताप तरणा
नो उदय जाणवो । नो ताप नगरनो दाहते समान॥२७॥

थी नर नपुं वे ज्ञदज्ञ । कुंकुम तण नगर दाह समो १७॥

एकंडी१ बेरंडी१ तेरंडी१ चोरंडी१ एजाती चोक । गर्दज्ञ ऊंट जेवी चाल१ ऊपघात१ होय पापथी ॥ १७ ॥

इग बि ति चज्ञ जाइज्ञ । कुख्कगइ ज्ञवघाय हुंतिपावस्स॥

अमनोज्ञ वर्ण१ गंध१ रस१ फर्स१ ए च्यार । नही पेहेलुं संघयण५ तथा संस्थान५ बाकी दसे होय ॥ १७ ॥

अपसज्ञ वन्नचज्ञ। अपढम संघयण संठाणा ॥१७॥

हवे संघयण कहेछे। संघयण ते सुं। हाडकांनो समुह । ते ७ प्रकारे वज्ररुपज्ञनाराच१॥

संघयण मठिनिचज्ञ। तं ठद्धा वज्जरिसहनारायं ॥

तेमज रुषज्ञनाराच२ । नारच३ अर्धनाराच४ ॥ १८ ॥

तह रिसहनारायं । नारायं अद्धनाराय ॥ १८ ॥

कीलीका५छेवतु६इहा। रीषज्ञते पाटो कीलीका वा खीलीते वज्रनी॥

कीलिअ छेवठं इह । रिसहो पट्टोअ कीलिआ वज्जं ॥

वे बाजु मांहोमांही बंध ते मर्कट बंध । ते नाराच ए प्रकारे ज्ञदारीक सरीरे होय तिरि नरने ॥ ३० ॥

ज्ञज्ञज्ञ मक्कड बंधो । नारायं इम मुरालंगे ॥३०॥

हवे संस्थान नाम समचोरस१ निग्रोध२ । सादी३ वामण४कुज५ हुंडक६ ॥

समचज्ञरंस१निग्गोह२। साइ३वामण४खुज्जा५हुंडेअ६॥

ए जीवना सरीरने छ ज्ञेदे आकार । सर्वथा ज्ञला लक्षण सहीत प्रथम जाणवुं ॥

जीवाण छ संठाणा । सवठ सुलरकणं पढमं ॥३१॥

नाज्ञी ज्ञपरनो ज्ञाग सुलक्षण त्रीजुं मुख पीठ पेट रदय तेने वर्जीने

ते वीजु । वाकी जला ॥

नाहिजवरि वीअं । तइअं महो पिटिअरजरवज्ञं ॥

माथु कोट हाथ पग ए अग । सुलक्षण ते चोथु वली तेथी॥३१॥

सीर गीव पाणी पाए । सुलरकण त चजइ तु ॥३१॥

वीपरीत वा जलटु ते पाचमुं अंग। सर्वप्रकारे अशोजन होय वहुं॥

विवरीयं पचमगं । सव्वइ अलरकणं जवे ठठ ॥

ए रीते सरीरना आकारनी वि श्री जिनेन्द्र प्रधान वीतराग प्रजुये थी कही । ॥ ३३ ॥

संठाण विहा जणिआ । जिणदवरवीयरागेहि ॥३३॥

ए कहेवे करी पापतत्व ४ जेद ८२ कह्या ॥

॥ इति पापतत्व ॥ ४ ॥

——(०)——

हवे आश्रव जेद ४२ इंडीप जोग३ पाच च्यार पाच त्रण अनु कपाय४ अव्रतप । क्रमे जेद ॥

इंदिअ कसाय अव्वय। जोगा पच चज पच तिन्नि कमा॥

पापकीरीया२५पचीस। एम समस्त कही अनुक्रमे करीने॥३४॥

किरियाउ पणवीस । इमाउ ताउ अणुकमसो ॥३४॥

हवे कीरीयाना नाम कायाए अ परउपर द्वेप करे ते१ पाजसीअ कार्य करे ते कायकी१ खम्ग आ की स्वपरने परीताप उपजावे ते दे शस्त्रथी ते अहिगरणकी१। परितापकी कीरीया१ ॥ [या

काइअ१अहिगरणिआ२पाउसिआ३पारितावणि४किरि

जीवहींसा करे ते प्राणाति धनधान्यादी परिग्रह घरनीवांछथी पातकी१ आरंभकी ते घर अधिक इच्छे वा मेलवे ते परिग्रहकी१ घराणा कवि आदे करे ते१। कपटकरी ठगे ते मायावत्तीयकी१॥३५॥

पाणाइवाया ८ रंजिअ ६। परिग्गहिया ७ मायवत्तीय ८ ।३८

मिथ्यात्वदर्शन प्रत्ययकी काइ व्रत नीयम न धरे ते अपच्चखाण
ते खोटाने खरू खराने की१ कांइ वस्तु माठा कामरागथी जुए
खोटु माने जिनवचनथी ते दृष्टीरागकी१ फर्ष प्रत्ययकी ते कांइ व
वीपरीत ते१। स्तु माठा कामरागे फर्से ते॥

मिच्छादंसण वत्तीए। अपच्चक्खाणीय १० दिहि ११ पुठीय १२

परवखाणेराजी थाय ते सामंतोपनिअ
माठुंचींतवे मनमां स्वपरने की १ यंत्रादीके करि आपे करे ते नेस
दुःखदाइ ते पाडुचियकी१ च्छिकी१ पोताने हाथे दुष्ट कृत्य करे ते
आप रिद्धी अश्वादि देखी। स्वहत्थीकी ॥ ३६ ॥

पाडुच्चिय १३ सामंतो। वणीअ १४ नेसत्थि १५ साहत्थी १६ ।३६

मंगावे कांइ पर पासे ते आणव शुन्यचीत्ते लेवा मुकवादि करें तेअ
णीकी१ वीदारवुं वा न्नागवुं फल णाज्ञोगकी१ आलोक परलोक धर्म
आदे ते वीदारणकी १। वीरुद्धकरे ते अणवकंखप्रत्ययकी१

आणवणि १७ वियारणीया १८। अणाज्ञोगा १९ अणवकंख

त्रिकणे मनोज्ञथी रा [पच्चइआ २०॥
पोताना कार्य उपरांत घटादि क। गे रचीने करेते पीज्जकी१ द्वेषे को
रावे वा माठा योगे लागे ते अना इने माठे न्नावे खीजवुं तदोषकी१
पयोगकी१ घणा मली करे ते वा हवे गुणठाणे १३ मे केवलीने सु
करावाथी सर्व कर्म बंधाय ते स ध रीते चालतां पण काययोगथी
मुदाणकी१। लागे ते इरियावहीकी१ ॥१७॥

अन्नापयोग २१ समुदाणाय २२। पिज्ज २३ दोस २४ रियावहि

ए प्रकारे पाप आवे ते आश्रवतत्व ॥ ५ ॥ ७०४२ [आ २५ ॥३७॥

इति आश्रवतत्व ॥ ५ ॥

हवे सवर ञेद ५७ समिति५ मुनीनो धर्म१०ञावना१२चारीत्र५ गुप्ती३ परीसह२७। तेना ञेद ॥

समई गुत्ति परीसहा । जइधम्मो ञावणा चरित्ताणि ॥

पाच ञण वावीस दस वार । पाच ञेदे करी सत्तावन सर्वना थया समिती आलेना ॥ ३७ ॥

पण त्ती डुवीस दस वार । पंच ञेएहि सगवन्ना ॥३७॥

हवे सुमति पाच चालवानी१बोलवा मलमुत्र परठवणानी१ सुमति नी१ गवेषणानी१ लेवामुकवानी१ । ते तेने वीषे ञली मती ॥

इरिआ१ञासे२सणा३दाणे४। उच्चारे ५ सामईसुअ ॥

मन गोपववुं१ वचन गोपववुं१ काया गोपववी१ तीमज ए त्र णा कामथी । ण गुप्ती ॥ ३९ ॥

मणगुत्ती१ वयगुत्ती १ । कायगुत्ती३ तहेवय ॥ ३९ ॥

हवे परीसह२२ञुख सहे१तरस म्हास सहे१ वस्त्र जुने जर्णे सहे१अ सहे१ सीत सहे१ उष्ण सहे१ । सातासहे१ स्त्रीनेरागेलेवायनही १

खुहा१पिवासा२सि३उण्ह४। दंसा५चेला६रई७त्थि८ ॥

चालवाथी१समवीषम जग्याये डुर्वास्य सहे१ मारपरीसहे१ मा वेसवाथीसज्यापरीसह सहे१ । गवानो परीसह ॥ ४० ॥

चरिआ९निसी हिया१० अकोस११वह१३ जायणा१४

अणपामे१ रोगआ[सिद्या११ । देह वस्त्र मेले१ वहु माने (॥४०॥

वे१ म्हान प्रमुख फर्स सहे१। लेवाय नही१ सर्व प्रकारे सहे ॥

अलाञ१५रोग१६तणफासा१७मल१८सकार१९परिसहा

विद्यावुद्धी१अज्ञान१ उपसर्ग ए प्रकारे वावीस ञेदे त्रीवीध्ये धर्मे अरुग१ अडावत । चले नही सर्व सहे ॥ ४१ ॥

पन्ना२०अन्नाण२१सम्मत्त२२। इअ वावीस परिसहा॥४१॥

हवे जतीधर्म दशन्नेदे ते क्ष नीर्लोन्नता१इच्छारोध१आश्रव त्या
मा१ सरलता१ नम्रता१ । गपणुं१ जाणवुं ॥

खंत्ति१अज्जव२मद्दव३ । मुत्ती४तव५संजमेअ६बोधव्वे॥

सत्यवादी१ पवीत्र वा निरतिचार१ ब्रह्मचर्य१ ए दस न्नेदेजतीनो
परीग्रह ममता रहीत१ वली । धर्म जाणवो ॥ ४२ ॥

सच्चं७सोयं८आकिंच-णंणच। बंन्नं१०च जईधम्मो॥४२॥

हवे न्नावना बार प्रथम संसारी च्यारगती योनी८४लापतेनांदुखचिं
संबंध अनीत्य छे१ कोइ कोइ तवन१ जीव एकलो आव्यो एकलो
ने शरण नथी१ । जासे१ कोइ कोइनुं संबंधी नथी१॥

पढम मणिच्च१मसरणं २ । संसारो३एगया४अन्नत्तं ॥५॥

शरीर अशुचीमय छे१ कर्म आवे ते तेमज प्राचीन कर्म खपावे
आश्रव कर्म रोके ते संवर१। ते१ नवमी ॥ ४३ ॥

असुइत्तं६आसव७सं-वरोअ८। तह निज्जरा९नवमी।४३।

छ द्रव्ये पुरीत लोक स्वरूप चिं दुर्लन्न धर्म साधक अरिहंत क
तन१ समकीत न्नावना१। थीत ए न्नावना१ ॥

लोगसहावो१०बोही११ । दुल्लहा धम्मस्ससाहगाअरिहा

ए आदी न्नावनाउ प्रत्येके चिं न्नाववी जीवे यथार्थ उद्यम
तवन करी । करीने ॥ ४४ ॥

एयाउ न्नावणाउ । न्नावेअव्वा पयत्तेणं ॥४४॥

हवे चारीत्र पांच समन्नावे सर्व सावद्य, छेदोपस्थापन होय बीजुंचा
त्यागरूप सामायकचारीत्र१इहांप्रथम रीत्रतेवडी दिक्षादेवारूप१

सामाइअत्थ पढमं १ । छेवठावणं न्नवे बीअं ॥२॥

परीहारवीशुधी तप विशेष सुक्ष्म संपराय तेम दसमे गुणठा
चारीत्र नवजणे होय१ । णे१ वली ॥ ४५ ॥

परिहारविसुद्धीयं३। सुहुमं तह सपराय च४ ॥४५॥
तेवार पछी यथाख्यात चारीत्र १। वीख्यात छे सर्व जीवलोक मध्ये
तत्तो अहखायए। खायं सव्वमी जीवलोगमि ॥
जे आदरी पाली जला हीतका पोहोचे अजर अमर स्थानक जे
रक। मोक्षस्थानके ॥ ४६ ॥
जं चरिऊण सुविहिआ। वच्चति अयरामरठाणं ॥४६॥
ए रीते सवरतत्व कहु ॥ ६ ॥ भेद ५७

इति संवरतत्व ॥ ६ ॥

———(०)———

हवे नीर्जरा भेद१२नही असन वा अभीग्रहे वा१४ निमादिसभोर
आहार१उणोदरी एक कवलादीनि१ व्रतिसंखेप१रसवीगेनु तजवु१
अणसण१मुणोइरिया२। वित्तिसखेवण३रसच्चाउ४॥
लोचादीके करीने१ अगोपाग सं ए छ बाह्यतपना भेद होय
कोचवे करी१। लोक प्रसीध ते बाह्य॥४७॥
कायकिलेसो५संलीणाया६। बझो तवो होई ॥४७॥
पाप लागु ते गुरु पासे कही प्रायछि आचार्यादीकनी सेवादिक१तेम
तले१गुणी वमेरानोवीनय करे१। ज पाछभेदे भणवादी सझाय १
पायछित्त१ विणउ२। वेयावच्च३ तहेव सज्झाउ४ ॥
पदस्थादी चार भेदे धर्मशुक्ल्ध्या ए छ भेदे अभ्यतर तप होय अ
न करे१ काउसग्ग पण करे१। तरंग मोक्ष हेतु माटे ॥ ४८ ॥
झाण५ उस्सग्गोविअ६। अभितरउ तवो होइ ॥४८॥
जे दुषण लागे ते दभ रहीत उभय ते आलोयण पडिकमण एवे
गुरु आगे केहेवु॥१॥ पडिकम करि गुरु आगे मिथ्या दुकृत देवो
ए करवु वा पाप दुषण न ल ॥३॥अकल्प भात पाणीनो त्याग

गावुं ॥ ९ ॥ करवो॥४॥ काउसग्ग करवो काय व्यापार त्याग लक्षण ॥ ५ ॥

आलोयण१पडिक्कमणो२। उभय ३विवेग४ मुसग्गो ५॥

गुरुदत्त वीगयत्यागथी जाव छमासी तप परांचीते जे गछवाहीर लीं नुं करवुं ॥६॥कांइक व्रत पर्जायनुं यथा गवाहीर यावत् योग काल योग छेदवुं॥७॥ सर्वथा व्रत पर्जायनुं छे क्षेत्र वाहीर सिद्धसेनदिवा दवुं ॥८॥सर्व व्रत पर्यायनुं छेदवुं ने व करनी परे ते निश्चे ॥१०॥ ली यथायोग तपनुं देवुं ॥ ए ॥ ॥ ४ए ॥

तव६च्छेय७मूल८अणवठ्ठयायए। पारंचिय चेव१० ॥४ए॥

सेवनादी भक्ति१ हृदयप्रेम१ । उपजाववुं वा बोलवुं१ अवर्णवादनुं गुणस्तुतीनुं ॥ गोपववुं१ ॥

भत्ती१वहुमाणो२वन्न । जणणं भासण३मवन्न वायस्स४॥

तेत्रीस आसातना वा अवज्ञा वीनय ए पांच भेदे संक्षेपमात्र नो परीहार वा त्याग१ । ए प्रकारे कह्यो ॥ ५० ॥

आसायणपरिहाणो५। विणउ संखेवउ एसो ॥५०॥

आचार्यनी पंचाचार पाले ते१ छठ अठमादी तपसी१ नवदिक्षी उपाध्याय सुत्र भणावनारनी१ ते शीष्य१रोगी१साधु तेमनी१ ।

आयरिय१उवज्झाय२। तव३ स्सिसेहे४गिलाण५साहुसु६

समानधर्मी१चतुर्वीधसंघ१एक साधुनो । एम वैयावच होय दस परीवार१ घणा मुनीनो परीवार१तेमनी । प्रकार ॥ ५१ ॥

समणुन्न७संघ८कुल९गण१०। वेयावच्चं हवइ दसहा५१

ध्यानजे एकाग्रता चारभेदे नीश्चे। आर्त्त१ रुद्र२तेमज धर्मध्यान३वली

झाणं चउव्विहं खलु। अत्तं१रूदं२तहेव धम्मं च ३ ॥

शुक्लध्यान४ वली ते चार चार भेदे नीश्चे जाणवा एटले चा

पण प्रत्येके प्रत्येके । रेना १६ न्नेद छे ॥ ५२ ॥

सुक्क४ पुण पत्तेय । चउव्विह् चेव नायव्वं ॥५२॥

बार न्नेदे तप ते नीर्जरातत्व। हवे बंधतत्वना न्नेद४बंधते कर्म एप्रकारेनीर्जरातत्व॥७॥न्नेद१७ नु बाधवु चार न्नेदे ते कहेछे ॥

बारसविह तवो नि–ज्जराय। बंधोय चउविगप्पो य ॥

प्रकृतीबंध१थीतीबंध१अनुन्नागबंध१प्रदेशबंध१एन्नेदेकरीजाणवा५३

पयइ१ ठीइ२अणुन्नाग३। पएस४न्नेएहिं नायव्वा ॥५३॥

प्रकृती ते स्वन्नाव कह्यो जे म सुठ तीखी लींब कडुक । थीती ते कालमान अथवा कालहरण समयादि न्नेदे॥

पयइ सहाव वुत्ता । ठिइ कालोवहारणं ॥

अनुभाग ते रसबंध जाणवो एक द्वि गुणादि । प्रदेश ते कर्मना दलीयानो संचय वा मेलववु ॥ ५४ ॥

अणुन्नागो रसो नेउ। पएसो दलसचउ ॥ ५४ ॥

हवे प्रकृति मुल८ उत्तर १५८ इहां ज्ञानावर्णि१ दर्शनावर्णि१ । वेदनी१मोहनी१आयु१नाम१ गोत्र१कर्म ॥

इह नाण१दंसणा२वरण। वेअ३मोहा४उ५नामछगोयाणि

आयु४नाम१०३ गोत्र२अंतरा

अंतरायकर्म१ए मुल आठ वली उत्तर ज्ञा० ५ द०ए३० ७ मो० २८ छेनी १५८ ॥ ५५ ॥ यकर्मनी५ एव उत्तर न्नेदे आ

विग्घ८च पण नव दुअ अठवीस। चउतिसयदु पण न्नेय॥

हवे मुलकर्मनीस्थीती ज्ञानावर्णि१ दर्शनावर्णीकर्म१ । वेदनीकर्म१ नीश्चे वली अतराय कर्म१ ॥

नाणे१दसणा२ वरणे। वेयणीए ३ चेव अंतराएअ ४॥

ए चारे घातीकर्मनी त्रीस मागरोपमनी थीती उतकृष्टी छे

कोमा कोम। ॥ ५६ ॥

तीसं कोमाकोमी । अयराणं ठिइ उक्कोसा ॥५६॥

सितेर कोमा कोम सागरे। मोहनी कर्मनी छे वीस कोमाकोमनी

पनी थीती। नाम गोत्रनी छे ॥

सित्तरी कोमा कोमी। मोहणीए२वीस नामए१गोएसु२ ॥

तेत्रीस सागरोपमनी थीती। आयुकर्मनी छे ए रीते स्थीतीबंध उत्कृष्टो कह्यो ॥ ५७ ॥

तित्तीस अयराइं। आउ४ ठिइ बंधमुक्कोसा ॥५७॥

हवे बार मुहूर्त्त वा चोवीस वेदनी कर्मनो। आठ मुहूर्त्तनो नाम

घमीनो जघन्य वा थोमो। कर्म गोत्र कर्मनो ॥

बारस मुहुत्त जहन्ना। वेअणिए अठ नाम गोएसु ॥

बीजा पांच कर्मनो जघन्य स्थि ए रीते घाती अघातीनी बंध स्थि

ती बंध अंतर मुहूर्तनो छे। तीनुं प्रमाण कह्युं ॥ ५८ ॥

सेसा णंतमुहुत्तं। एयं बंधठिई माणं ॥ ५८ ॥

इति बंधतत्व ॥ ८ ॥ उत्तर भेद ४

इति बंधतत्व ॥ ८ ॥

हवे मोक्षतत्व नव भेदे कहेछे जीवद्रव्यनुं प्रमाण१ वली क्षेत्रनुं

छता पदनी परूपणा१। मान१ फरसना१ ॥

संतं पय परूवणाया१। दव्व पमाणं२च खित्त३ फुसणा४य॥

कालमान१ सिद्धनो अंतर१ रहे भावमान१थोमा घणानुं मान १

वानो भाग१। नीश्चे एवं नव ॥ ५९ ॥

कालोय५अंतरं६भागो७। भावे८अप्पाबहुएचेव ॥५९॥

छतापणे छे नीर्मल मोक्षपद वर्त्तुं छे आकास फुलवत् नथी अ

ते जगतमां ॥ ठतुं

संतं सुद्ध पयत्ता। वियतं खकुसुमव न असंत ॥

मोक्ष इति पद तेहतणी। परूपणा गति मार्गणादीके करीने कही वे ॥ ६० ॥

मुरकत्ति पय तस्सञ। परूवणा मग्गणाईहिं ॥ ६० ॥

गति च्यार४ इंडी पाच५ काय ठ६। जोग त्रण३ वेद त्रण३ कषाय च्यार४ ज्ञान आठ८ ॥

गइ१ इंदिअ२काए३। जोए४वेए५कसाय६नाणेसु॥७॥

सजम सात७ दर्शन चार४ लेस्या ठ६। जव्य बे२ सम्यक्त ठ६ संनि बे२ आहारि बे२ ए मार्गणा कही ६१

सजम८दंसण९लेसा १०। जव११सम्मे१२सन्नि१३आहारे

हवे केटली मार्गणाए सिद्धि। मनुष्य गति१ पंचेंद्री जाति१ त्रसकाय१। जव्यत्व१ सनि१ यथाख्यात चारीत्र१ ॥

नरगइ१ पणिदि२तस३। जव४सन्नि५अहक्काय ६ ॥

क्षायक सम्यक्त मोक्ष पामे१ अणहारी मार्गणा१। केवलदर्शन१ केवलज्ञान१ ए दशे मोक्ष पामे। नहि बाकी मार्गणाए मोक्षद्वार१ ॥ ६२ ॥

खइयसम्मत्ते७मुरकोणाहार८केवलदसण९नाणे१०नसेसेसु

हवे द्रव्यप्रमाणमा सिद्ध जगवान् तेमना। जीवद्रव्य होय अनंत संख्याये द्वार२ ॥

दव्वपमाणे सिद्धाण। जीवदव्वाणि हुति णताणि ॥

चवदराजलोकना असंख्यात मा। जाग एकमा एक सिद्ध वे वा सर्व सिद्ध वे द्वार३ ॥ ६३ ॥

लोगस्स असखिज्जे। जागे एकोय सवेसिं ॥ ६३ ॥

सिद्धनी स्पर्शना अधीकीछे द्वार४ एक सिद्ध आश्री सादिअनंत छे स
हवे कालद्वार कहेछे । र्व आश्री अनादिअनंत छे द्वार५॥

फुसणा अहिया कालो । इग सिद्ध पडुच्च साइअणंतो॥

तीहांथी पडवाना अन्नावथी । सीद्धने अंतर नथी द्वार६ ॥६४॥

पडिवाया न्नावाउ । सिद्धाणं अंतरं नहि ॥ ६४ ॥

सर्व संसारी जीवोने अनंतमे । न्नागे सिद्ध छे द्वार७ ते सिद्ध तेम
ने दर्शन ज्ञान ॥

सव्वजीयाणमणंते । न्नागे ते तेसिं दंसणं नाणं ॥

क्षायकन्नावे छे परिणामीकन्नावे वली होय जीवत्वपणुं॥द्वार८॥
हवे सिद्धना १५ न्नेद ॥ ६५ ॥

खइएन्नावेपरिणा–मिएय पुण होइ जीवत्तं ॥ ६५ ॥

जिनसिद्ध अरिहा१ सामान्य के घरवाले सिद्धाते १ तापसादीक
वली१तीर्थ थाप्या पछी सिद्धा ते१ लिंगे ते१ जिनलिंगे१ स्त्री१ नर
तीर्थ थाप्या विना सिद्धा ते१ । पुरुष१ कृतनपुंसक१ ॥

जिण१अजिण२तित्थ३ऽतित्था४ गिहि५अन्न६सलिंग७थी८नर९
[तित्थं४ । प्रतीबोधे सिद्धाते१ [नपुंसा१०॥

बाह्य प्रत्यय देखीने सिद्धा ते१ एक समे एक सिद्धा ते१ एक स
पोतानी मेले सिद्धा ते१ । मये अनेक सिद्धा ते१ ॥ ६६ ॥

पत्तेय११सयंबुद्धा१२। बुद्धबोहि१३क१४णिकाय१५॥ ६६ ॥

हवे अल्पा बहुत्व द्वार ए स्त्रि सिद्ध पुरुष सिद्ध अनुक्रमे संख्या
थोमा नपुंसक सिद्धथया। त गुणा द्वार ए ॥

थोवा नपुंससिद्धा । थी नर सिद्धा कमेण संखगुणा॥

एम मोक्षतत्व नवद्वारे ए कह्युंते। एम नवतत्व लेषमात्र कह्यां॥६७॥

इय मुक्खतत्तमेयं । नवतत्ता लेसओ न्नणिआ ॥ ६७ ॥

जीवादी नवपदार्थप्रत्ये । जे जीवजाणेतेहने े स नकदर्शनथु
जीवाइ नव पयत्थे । जो जाणइ तस्स होइ सम्मत्त॥
अथवा उपयोगपणे सद्द नवतत्व प्रत्ये अजाणताने पण
हे तो तेहने होय । सम्यक्त ॥ ६८ ॥
भावेण सद्दहतो । अयाणमाणेवि सम्मत्त ॥६८॥
सघला श्री जिनेश्वरना कहेला । जे वचन ते नही वीपरीत होय ॥
सव्वाइ जिणेसर भा–सिआइ वयणाइ न अन्नहा हुंति॥
एहवी बुद्धि जे जीवना मनमा॥ सम्यक्त निश्चल ते जीवने जाणवुं६९
इअबुद्धि जस्स मणे । सम्मत्त निच्चलं तस्स ॥ ६९ ॥
हवे सम्यक्तनो महिमा कहेछे फरस्युहोय जे जीवे सम्यक्त प्रत्ये॥
अतरमुहूर्त्त काल मात्र पण ।
अंतोमुहुत्तं मित्तंपि । फासियं हुज्ज जेहि सम्मत्तं ॥
ते जीवने अर्द्ध पुद्गल माहि फरवुं होय नीश्चे ससारमा पण
काल प्रमाण । उपरात नही ७० ॥
तेसि अवड्ड पुग्गल । परियट्टो चेव ससारो ॥७०॥
हवे पुद्गल परावर्त्त ८ प्रकारे कहे भावथी१ च्यारे भेद वे प्रकारे
वे द्रव्यथी१ खेत्रथी१ कालथी१। वादर ४ सुक्ष्म ४ ए ८ ॥
दव्वे१ खित्तेष् काले३ । भावे४चउहदुह बायरोसुहुमो४॥
होय अनती उत्सर्पिणी अव परीमाण पुद्गल परावर्त्त एकनो
सर्पिणी । कालमान ॥ ७१ ॥
होइ अणतुस्सप्पिणि । परिमाणोपुग्गलपरट्टो ॥ ७१ ॥
उदारीकादीकसातेनी वर्गणा॥ एकजीवमुके फरसीनेसर्वप्रमाणुप्रत्ये
उरलाइ सत्तगेण । एग जिअ मुअइ फुसिअ सवअणु॥
जेटले काले ते थुल द्रव्य पुद्गल द्रव्यथी सुक्ष्म सात वर्गणा

परावर्त्त काल थाय । अनुक्रमे फरसे. ॥ ७१ ॥

जितिअकालिसथुलो । दवे सुहुमो सग न्नयरा ॥ ७५ ॥

लोकाकाशना सर्व प्रदेश उत्स र्पिणीना सर्व । समय अणुन्नाग बंधनां सर्वस्थानक ॥

लोग पएसो सप्पिणि । समया अणुन्नागबंध ठाणाय ॥

जेम तेम अने अनुक्रमे मरणे करीने । फरस्या ते क्षेत्रादी थूल अने सुक्ष्म पुद्गलपरावर्तन थाय ॥ ७२ ॥

जह तह कम्म मरणेणं । पुठा खिताइ थूलि यरा ॥७३॥

उत्सर्पिणी अनंति मली एक पुद्गल परावर्त्तनकाल जाणवो॥

उसप्पिणी अणंता । पुग्गलपरिहट्ट मुणेयव्वो ॥

तेवां अनंता पुद्गलपरावर्त्त गतका तेथी आवतो काल अनंत गुणो छे कह्या तेवो अनंतोकाल गयो। पुद्गल परावर्त्त काल छे ॥७४॥

तेणंता तीअद्धा । अणागयद्धा अणंतगुणा॥७४॥

हवे छ द्रव्य दश द्वारे कहेछे प रीणामी१ जीव१ मुर्त्ती१ । सप्रदेशी१ एक१ क्षेत्र१ सक्रीयपणुं१ ।

परिणामि१जीव२मुत्तं३। सपएसा४एग५खित्त६किरिआय

नीत्य१ कारण१ कर्त्ता१ । सर्वगत् इति बीज्यार अमीलपणे अप्रवेषपणे रह्याछे ॥ ७५ ॥

णिच्चं८कारण९कत्ता१०। सव्वग दामिदिरहि अपवेसे७५

ए प्रकारे मोक्षतत्व नवसुं उत्तर न्नेदए ॥ ए प्रकारे नवतत्व प्रकरण समास थयुं उत्तर न्नेद सर्व २७६ ॥

इति मोक्षतत्व ॥९॥ इति नवतत्त्व समाप्तं ॥ ५ ॥

हवे चोवीस पाठे करी दन्डकप्रकरण वा विचार षटत्रींशीका प्रारंभ॥

॥ अथ चउवीस दन्डक ॥

नमस्कार करीने ऋषभादिक तेमने कह्यो जे सिद्धांत तेनो विचा
चोवीस तीर्थंकर प्रत्ये । र तेनो लेषमात्र तेनु देखाडवु ते॥

नमिउ चउवीस जिणे। तस्सुत्तवियारलेसदेसणउ ॥

१दन्डक पदे करीने तेज नीश्चे। स्तवीस सुणजो हे भव्य जीवो१

दन्डगपएहिं ते च्चिअ। थोसामि सुणेह भोभवा ॥१॥

हवे दंडकसंख्या कहेछे सात नरक पृथ्वीकायादी पाचनाथवेरेंद्री
कनुं१असुर देवादीक दसना १०। आदी त्रणना३नीश्चे वा समुचे॥

नेरइआ असुराई। पुढवाई बेंदियादउ चेव ॥

गर्भज तीर्यंच पचेंद्री १ मनुष १ व्यंतर देव सोल१ ज्योतिषिदेवपा
ए बेना। च१वैमानीकदेव बे१एत्रणना॥२॥

गब्भय तिरिय मणुस्सा। वितर जोइसिय वेमाणी ॥२॥

संखेपमात्र मरलपणे आ प्र अथ द्वारसंग्रह सरीर१सरीरमाप२
करण कहीशुं। हाडबंधनी रचना ते संघयण३॥

संखित्तयरीउ इमा सरीर१मोगाहणा२यसघयणा३

संज्ञास्थान ते ४।१० आकृती६ लेस्या६इंद्री५ बे भेदे समुदघा
कषाय४। त७ ॥३॥

सन्ना४संठाण५कसाय६।लेस७इंदिय८दु९समुग्घाया१०।३

दृष्टी३दर्शन४ज्ञान५एअज्ञान अ। जोग१५ उपयोग१२ एकसमे
धीकारे अज्ञान पण३ग्रह्याछे। उपजवु१एकसमे मरवु१थीतीतेआयु३

दिठि११दसण१२नाणे।जोगु१४वउगो१५ववाय१६चवण१७

पर्जाप्ती ते शक्तीछ के। संज्ञा३ गती ते भवांतरे गमन१[ठिई१८।
टली दीशीनो आहार ले१। आगती भवांतरथी आववुं१वेद३।

पज्जत्ति किमाहारे । सन्नि गई आगई वेये ॥ ४ ॥

ए द्वार चोवीसनी गाथा वे दंडक दंडक प्रत्ये द्वार २४ केहेवां॥

द्वार संग्रह गाथा ॥ ५ ॥

द्वार१ चार शरीर गर्भज तीर्यंच मनुष्यने पांचे बाकीश१ दंडके वाउकायने होय । त्रण सरीर द्वार १ ॥

चउगप्पतिरिय वाऊसु। मणुआणं पंच सेस ति सरीरा ।द्वार१

द्वार २ थावर चारने जघन्य आंगुलने असंख्यातमे उत्कृष्ट ए वे अवगाहना । भाग होय सरीरनी ॥ ५ ॥

थावर चउगे दुहउ। अंगुल असंख भाग तणूं॥५॥

बाकी वीस दंडके जघन्य स्वभावीक अंगुलनो असंख्यातमो वा सर्वथी लघु सरीर । अंस वा भाग ।

सव्वेसिंपि जहन्ना । साहाविय अंगुलस्स असंखं सो ॥

हवे उत्कृष्टथी तो पांचसे ध नारकीने हवे सात हाथनुं नुष सरीर उंधे । देवतानां तेर दंडके ॥ ६ ॥

उक्कोस पणसय धणू । नेरइया सत्तहत्थ सुरा ॥ ६ ॥

गर्भज तीर्यंचने एक हजार जो वनस्पतीने जाजेरुं जोजन एक जननुं मछादिकनुं । हजारनुं होय ॥

गप्प तिरिसहस्स जोअण वणस्सईअ हिय जोअणसहस्सं

मनुष्यने तेरंडी कानखजुरादि वेरंडीने सरीर जोजन क ए वेने त्रण गाउनुं । बारनुं शंखादिकनुं ॥७॥

नर तेइंदि ति गाऊ । बेंदिअ जोयण बार ॥ ७ ॥

जोजनएकनुं चोरंडीने सरीर भमरादिकनुं ।देहउंचत्वपणेसुत्रेकह्युंछे

जोयण मेगं चउरिंदि । देहमुच्चत्तणं सुए भणियं ॥

वैक्रियदेहनुं वली उत्तरवैक्री अंगुलनो संख्यातमो भाग

य आश्री । प्रारंजता ॥ ७ ॥

वेकुविय देह पुण । अंगुल सख सयारंजे ॥ ७ ॥

देवताने मनुषने अधीक ला ख जोजन वैक्रीय । तिर्यंचने नवसें जोजन वैक्रीय देह मान ।

देव नर अहिअ लरकं । तिरियाण नवजोयण सयाइ॥

वमणुं वली नारकीनु स्वदेहथी । कह्युं छे वैक्रीय सरीरनुं मान उत्कृष्टुं॰

डुगुण तु नारयाणं । जणियं वेउविय सरिर ॥ ए ॥

वैक्रीयनी थीती अंतरमुहूर्त नारकीने रहे । मुहूर्त चार तीर्यंच मनुषने वीषे रहे ॥

अंतमुहुत्त निरये । मुहुत्त चत्तारी तीरीयमणुएसु ॥

देवताने वीषे दीन पन्नर वा अर्धमास रहे । उत्कृष्ट उत्तरवैक्रीय रहेवानो काल मान ॥१० ॥ द्वार २

देवेसु अद्धमासो । उक्कोस वेउवणा कालो॥१०॥

द्वार३ थावर५देवता१३ नारकी१ ए उगणिस दंडक । सघयण वीना छे वीगलेंद्री ने छेवडु सघयण एक छे ॥

थावर सुर नेरइआ । असंघयणाय विगल छेवठा ॥

सघयण छये गर्जज । मनुषने तीर्यंचने वीषे जाणवा ॥११॥द्वार३

सघयण छगं गप्रय । नर तिरिएसु मुणेअव ॥ ११ ॥

द्वार४सर्वं चोवीसे दंडके चार वा दस सज्ञा छे । द्वार ४ द्वार ५ देवता १३ ने सर्व ने समचोरस संस्थान छे ॥

सवेसिं चउ दह वा सणा।द्वार४। सवेसुरा य चउरंसा ॥

मनुषने१ तिर्यंचने१ छये संस्थान छे । हुंडक सस्थान विगलेंद्रीने३नारकीने१ छे ॥ १२ ॥

नर तिरिय छ सठाणा । हुंडा विगलिंदि नेरइआ ॥१२॥

नांना प्रकारे१ धज ते पता का१ सुइत्तनो समूह१। परपोटो१वनस्पति वायु अग्नीअ प्कायने ॥

नाणाविह धय सुई। बुब्बुय वण वाउ तेऊ अपकाया॥

पृथ्वीकायने अर्द्धमसूर तथा चंद्रमाने । आकारे संस्थान कह्युंछे१३॥द्वार५

पुढवि मसूरचंदा – कारा संठाणऊ भणिआ ॥ १३ ॥

द्वार६सर्व चोवीसे दंडके चारे कषाय छे । द्वार ६ द्वार ७ लेस्या छये गर्भज तिर्यंच१ मनुष्यने१ वीषे छे॥

सव्वेविचउकसाया।द्वार ६।लेस छगं गप्पतिरियमणुएसु॥

पेहेली३ नारकी१ तेउकाय१ वाउकाय१ । वीगलेंद्रीने३ वैमानीकने१छेहेली३ए सात दंडके त्रण लेस्या ॥ १४ ॥

नारय तेऊ वाऊ। विगला वेमाणिय तिल्लेसा॥१४॥

ज्योतषीने एक तेजोलेस्याज छे। बाकी दंडक सर्व चउदेने होय चार लेस्या ॥ द्वार ७

जोइसिय तेउ लेसा७। सेसासव्वेवि हुंत्ति चऊ लेसा॥द्वार

द्वार८ सर्व दंडके इंद्रीद्वारतो सुगम छे। द्वार८ द्वार९ मनुष्यने वीषे सात समुद्घात छे ते कहेछे ॥ १५ ॥

इंदियदारं सुगमं॥ द्वार ८। मणुआणं सत्त समुग्घाया१५

वेदना१ कषाय१ मरण१ समुद्घात । वैक्रीय१ तेजस१ आहारक१ समुद्घात ॥

वेयणा१कसाय२मरणो३। वेउव्वियधतेयए५आहारे ६॥

केवली१ समुदघात । सात ए समुद्घात होय संनीने॥१६॥

केवलियउ समुग्घाए। सत्त इमे हुंति सन्नीणं॥१६॥

एकेंद्रीने सामान्ये केवली तेजस१ आहारक १ ए त्रण समुद्

समुदघात१ । घात वीना चार छे ॥

एगिंदियाण केवलि । तेया हारग विणाउ चत्तारि ॥

ते पुर्वोक्त त्रण तथा वैक्रीय ए वीगलेंडीने तथा असंनीने तेज नी

चार वर्जीने त्रण समुदघातछे। श्रे ने संनीने पुर्वे कह्याछे ॥१७॥

ते वेउव्विय वज्जा । विगला सन्नीण ते चेव ॥१७॥

पाच छे गर्भज तिर्यंच देवताने वी नारकी वायुने वीषे चारछे त्र

पे केवली१आहारक१एबे वर्जिने । ण वाकी दंडके छे ॥ द्वार ए

पण गप्र तिरि सुरेसु । नारय वाऊसु चउर तिय सेसे॥

द्वार१० विगलेंडीने वे द्रष्टीछे एक मिथ्यादृष्टी छे वाकी [द्वारए

थावरने । दंडके त्रण द्रष्टी छे ॥१८॥ द्वार १०

विगले दु दीठी थावर । मिछ्त्ती सेस तिय दिठी॥१८॥

द्वार११ थावर पाचप्वेरडी१तेरं चोरंडी१ने वीपे ते वे च[द्वार१०

डी१एसातने वीपे अचक्षुदर्शनछे। क्षु अचक्षु आगमे कह्युं छे ॥

थावर वि तिसु अचक्खु। चउरिंदिसू तदुगं सूए ज्जणिय॥

मनुपने१ चक्षु अचक्षु अवधी वाकी पंनर दंडकने वीषे प्रत्येके त्र

केवल ए च्यार दर्शन छे । ण त्रण कह्या छे ॥१९॥ द्वार११

मणुआ चऊ दंसणिणो। सेसेसु तिगं तिगं ज्जणिअं१ए।

द्वार१२ अज्ञान ज्ञान प्रत्ये। देवता१३मा तिर्यंच१मां नारकी(द्वार११

के त्रण त्रण । १मा होय थावर५पाचमा अज्ञान वे छे॥

अनाण नाण तिअ। सुर तिरि निरए थिरे अन्नाण दुगं॥

ज्ञान अज्ञान वे वे विगलेंद्री मनुपमा पाच ज्ञान त्रण अज्ञान

त्रण३मा छे । छे ॥२०॥ द्वार १२

नाणान्नाण दु विगले । मणुए पणनाण तिअंनाण॥२०॥

द्वार१३ अगीआर जोग वेव तिर्यंचाने वीपे तेर छे प (द्वार१२

ता१३ने नारकी२ने छे । ञर योग मनुष१ने वीषे छे ॥

इक्कारस सुर निरए । तिरिएसु तेर पन्नर मणुएसु ॥

विगलेंडी३ने चार छे पांच वा जोग त्रण शेष थावर४ने होय

युकाय१मां छे । ॥२१॥ द्वार १३

विगले चउ पण वाए । जोग तिअं थावरे होई ॥२१॥

हवे जोगनां नाम सत्य१असत्य१ मृषा ए चार मनने ४व (द्वार१३

मीश्र ते सत्यमृषा१असत्या१। चनने वैक्रिय१ आहारक१ ॥

सच्चे अर मीस असच्च। मोस मण वय वेउवि आहारे॥

उदारीक१ए त्रण मीश्र३सहीत ए कह्या ते जोग १५ उपदिश्या

कार्मण१एसात जोग कायना। समयमां वा आगममां ॥२२॥

उरलं मीसा कम्मण। इय जोगा देसिआ समए ॥२२॥

द्वार१४ हवे उपयोग १२ त्रण चार दर्शन ए बार जीवनां लक्ष

अज्ञान ज्ञान पांच। ए उपयोग नाम ॥

ति अन्नाण नाण पण। चउ दंसण बार जिअ लक्खणु

ए बार जे उपयोग। कह्या त्रण लोक दर्शी पर(वउगा॥

मात्मा तेमने ॥ २३ ॥

इअ बारसउवउगा। भणिआ तिलुक्कदंसीहिं ॥२३॥

हवे ते मनके कहेछे उपयो बार होय नव उपयोग नारकी१ ति

ग मनुष१ने वीषे। र्यंच१ देवता१३मां ॥

उवउगा मणुएसु। बारस नव निरय तिरिय देवसु॥

वीगलेंडीवेमां२ पांच अने छ उप चोरेंडी१मां थावर ५पांचमां त्रण

योग छे। उपयोग ॥२४॥ द्वार १४

विगल डुगे पण छक्कं। चउरिंदिसु थावरे तिअगं ॥२४॥

द्वार१५संख्याता असंख्या गर्भज तिर्यंच१मां वीगलेंडी(द्वार१४

ता जीव एक समयमा । ३मानारकी१मा देवता१३मा उपजे।

संखमसखा समए । गप्रय तिरि विगल नारय सुराय ॥

मनुष१मा तो नीश्चे संख्याता वनस्पती१मा अनंता बाकी थावरध

ज एक समयमा उपजे । मा असंख्याता ॥ २५ ॥

मणुआ नियमा सखा । वण णताथावर असखा ॥२५॥

असन्नि मनुष आश्री तो द्वार१६ जेम उत्पती द्वारे संख्या कही

असंख्याता द्वार १५ । तेम चवन द्वार पण ॥ द्वार १६

असन्नि नर असखा॥जह उववाउतहेव चवणेवि॥द्वार१६

(द्वार१७ हजार उतकृष्ट प्रथ्वीकायादीध

द्वार१७बावीस सात त्रण दस वर्ष चारनु ॥ २६ ॥

बावीस सग ति दस वास । सहस्स उक्कि पुढवाइ॥२६॥

त्रण दीवस अग्नी१नु हवे त्रण नर१नुं तिर्यंच१नु वली देवता

पल्योपम आयु । नारकीनुं सागर तेत्रीसनुं ॥

ति दिणग्गि ति पल्लाऊ। नर तिरि सुर निरय सागर

विंतर१नु पल्योपमनु ज्यो [तित्तीसा॥

तीषी१नुं वर्ष लाख अधीक पल्योपमनुं॥२७॥

वतर पल्ल जोइस । वरिस लक्खाहिअ पलिअ ॥२७॥

हवे असुरकुमार१ने अधिक देसेउणा बे पल्योपम नवनीका

सागरोपम एकनु । यमा१ ॥

असुराण अहिय अयरं। देसूण उ पल्लय नवनिकाए॥

बारवर्ष उगणपचास दीवसनुं। छमासनु उत्कृष्ट विगलेंद्री३ने आयु॥

बारसवासुण पण दिणा। छम्मास उक्कि विगलाऊ॥२८॥

हवे जघन्य प्रथ्वीकाय आ अतरमुहूर्त्त जघन्य आउषानी

थे दस१० पदोने । स्थिती छे ॥

पुढवाई दस पयाणं। अंतमुहुत्तं जहन्न आउ ठिई ॥
दस हजार वर्षनी स्थितिवाला । भवनपती१०नारकी१वींतर१छे १९
दस सहस वरिस ठिईआ। भवणाहिव निरय वंतरयाऽ१९
वैमानीक देवताने१ ज्योतीषी पल्योपम एक ने तेनो आठमो भा
देवताने१ ग आयु होय अनुक्रमे ॥ द्वार १७
वेमाणिअ जोइसिआ। पल्ल तय ठंस आउआ हुंति ॥
द्वार१७देवता१३मनुष१ तिर्यं छए पर्जाप्ती होय वली पां[द्वार१७
च१ नारकी१ ए सोलने वीषे। च५ थावरमां चार पर्जाप्तीछे॥३०॥
सूर नर तिरि निरएसु । छ पजत्ती थावरे चउगं ॥३०॥
विगलेंद्री३ने पांच पर्जाप्ती द्वार१९ छए दीसानो आहार होय
छे। द्वार १७ सर्व मरूके पण ॥
विगले पंच पज्जत्ती द्वार१७छ दिसि आहार होई सबेसिं॥
पांच सुक्ष्म थावर पदे द्वार२० अथ संज्ञा त्रण कहीस ॥३११॥
भजना जाणवी। द्वार१९
पणगाइपए भयणा॥द्वार१९॥अह सनि तियं भणिस्सामि
चारे नीकायना देवता१३ने नारकी१ने वीषे दीर्घकालकी वा
वीषे तीर्यंच१ने वीषे। त्रीकालकी संज्ञा छे ॥
चउविहसुरतिरिएसु । निरएसु य दीहकालगी सणा ॥
विगलेंद्री३ने हेतुपदेसकी संज्ञाये करी रहीत थावर५ सर्व वा
वा वर्त्तमानकालनी छे। पांचे छे ॥ ३२ ॥
विगले हेउवएसा । सन्नारहिआ थिरा सव ॥ ३२ ॥
मनुषने दीर्घकालनी वा त्रीकाल दृष्टीवादोपदेसिकी सम्यक्त स
नी संज्ञा छे। हीते कोइने पण ॥ द्वार २०
मणुआण दीहकालिअ । दिठिवाउवएसिआकेवि॥द्वार

द्वार२१पर्जाप्ता पचेंद्री तिर्यचने मनुष निश्चेचार नेदे देवतामाजाय
पज्ज पणतिरिमणुय च्चिय । चउ विह देवेसु गच्छति॥३३॥
सख्याता आयुवाला पर्याप्ता पचेंद्री। तिर्यंच मनुषमातेमजपर्जाप्ता
सखाउ पज्जत्त पणिंदि- तिरिय नरेसु तहेव पज्जत्ते ॥
प्रथ्वीकाय अप्काय प्रत्ये ए पाच दंडकमा नीश्चे देवतानुं
क वनस्पतीकाय । आववु छे ॥ ३४ ॥
जू दग पत्तेयवणे । एएसु च्चिय सुरागमण ॥ ३४ ॥
पर्याप्ता सख्याता आयुनागर्भज। तिर्यचमनुष एवे नरकसातेमाजाय
पज्जत भख गप्रय- तिरीय नरा नरय सत्तगे जंति ॥
नारकीमाथी नीकल्या ए उपजे । नथी वाकी बावीस दंड
ज वे दंडकने वीषे कमा उपजवुं ॥ ३५ ॥
निर उवट्टा एएसु । उप्पज्जति न सेसेसु ॥ ३५ ॥
प्रथ्वीकाय अप्काय वनस्पतीकाय। तेमा नारकी वर्जीने जीव ॥
पुढवी आऊ वणस्सइ । मझे नारय विवज्जिआ जीवा॥
सर्व त्रेवीस दंडकना आ पोत पोताना कर्मना प्रमाणना
वी उपजे। प्रभावे ॥ ३६ ॥
सव्वे उववज्जति । निअनिय कम्माणु माणेण ॥३६॥
प्रथ्वीकायादी थावर५वीगल३ प्रथ्वीकाय अप्काय वनस्पतीकाय
तिरी१ नर१ ए दस पदमा । ए जाय ॥
पुढवाई दस पएसु । पूढवी आऊ वणस्सई जति ॥
प्रथवीकायादी दसपद थकी तेउकाय वाउकायमा उत्पात वा
निकल्या । उपजे ॥ ३७ ॥
पुढवाइ दसपएहिय । तेऊ वाऊसु उववाऊ ॥ ३७ ॥
तेउकाय वाउकायमाथी प्रथ्वीकाय प्रमुखमा होय पद नरमा

जवुं । मनुष वर्जी ॥

तेऊ वाऊ गमणं । पुढवी पमुहंमी होइ पय नवगे॥

प्रथ्वीकायादी स्थानक दस ते वीगलेंडी आय वीगलेंडीमांथी नि
मांथी निकल्या। कली ते दसमां जाय ॥ ३७ ॥

पुढवाई ठाण दसगा। विगलाइं तिअ तहिं जंति॥३८॥

जवुंआववुं गर्भज जे। तिर्यंचने चोवीसे दंडके जीवस्थानकनेविषे॥

गमणा गमणं गप्रय–तिरिआणं सयल जीव ठाणेसु ॥

समस्त चोवीसे दंडके जाय तेउकाय वाउकाय ए बेमांथी मनुष
मनुष हवे मनुष थाय वावी। न थाय ॥ ३९ ॥ द्वार ॥ २१ ॥
स दंडकमांथी निकल्या।

सवत्थ जंति मणुआ। तेऊ वाऊसु नो जंति॥३९॥द्वार २१

द्वार२२अंतरद्वीपनां जुगलीयां। तेमने गमनहोय अगीयार दंडके॥

अंतरदीवा जुअला। तेसिं गईउ हवंति इक्कारा ॥

दस भुवनपतीमां एक व्यंतर आगती मनुष तिर्यंच मध्येथी बे
रमां ए अगीयारमां। ॥ ४० ॥

दह भवणा इक्क वणे। आगइउ मणुअ तिरिएसु॥४०॥

हवे असंनी तीर्यंचनी गती ते बावीस दंडकमां बे ज्योतिषि वैमा
जवुं। नीक ए बे वीना ।

असन्नि तिरिए गईउ। बावीसा जोइस विमाण विणा॥

आगती थावरपांचमां तथा वीगलेंडी पंचेंद्रितीर्यंचमनुषएदसमांथे।

आगइउ थावर पंच५। विगल३पंचिंदितिरिय१नरा १॥४१॥

समुर्छीम मनुष । दस स्थानके जाय पांच थावर वीगलेंद्रीत्रण॥

समुच्छिम मणुआणं। दह गईउ पंच५थावरा विगला३॥

पंचेंद्रीतीर्यंच मनुष ए दस दं आगती तेउकाय वाउकायवीना

मकमा।　　　　　　　　आवमाथी ॥ ४२ ॥ द्वार २२

पंचिदियतिरिय१नरा१। आगइउ तेउवाउ विणा॥४२॥

द्वार२३ वेद त्रण तिर्यच१　स्त्रीपुरुष ए वे वेद चारे (द्वार१२
मनुष१मा होय।　　　　जेदे देवता१३मध्ये होय ॥

वेअतिअ तिरिनरेसु। इत्थी पुरिसो य चउविह सुरेसु॥

पाचप्थावर त्रणे३वीगलेंडी　नपुंसकवेद होय एकज ॥ ४३ ॥
नारकी१मा।　　　　　　द्वार २३

थिर विगलनारएसु। नपुस वेउ हवई एगो॥४३॥द्वार २३

द्वार२४ अल्पाबहुत पर्जास　तेथी वैमानीक तेथी भुवनपती
मनुष तेथी बादर अग्निकाय।　तेथी नारकी तेथी व्यतर ॥

पज्जमणु बायरग्गी। वेमाणिअ भवण निरय वितरिआ

तेथी ज्योतिषि तेथी चौरंद्री ते। तेथी वेरंडी तेथी तेरडी तेथीप्रथ्वी
थी पचेंडोतीर्यच।　　　　काय तेथी अप्काय ॥ ४४ ॥

जोइस चउ पणतिरिआ। बेइंदि तेइंदि भू आऊ ॥४४॥

तेथी वायुकाय तेथी वनस्प अधीका अधीका अनुक्रमे ए होय ॥
तीकाय नीश्चे।

वाऊ वणस्सइ चिय। अहिआ अहिआ कमेणिमेहुंति॥

सर्वपण ए भाव।　हे जिनेश्वर में अनतीवार पाम्या छे॥४५॥

सवेवि इमे भावा।　जिणा मए णतसो पत्ता ॥४५॥

हे जिन आ भवमा तुमारी　नरकादी मूकपद भ्रमण थकी नीवृ
त्रीकरण शुद्ध भक्तीवतने। त मन हेवो ॥

सपइ तुम्ह भत्तस्स। दमगपयभमणभग्गहियपस्स ॥

ते मरू त्रण मन वचन कायर्मन सीघ्रकाले मुजनेआपो मोक्षपद
एथी वीरम्ये सुखे पामे हेवु ते। ॥ ४६ ॥

पछे ते जंबूद्वीपनुं वीखंभ ला परीधीना आंकने तो तेनुं गणीत खनुं छे माटे चोथेभागे गणवुं । पद वा क्षेत्रफल होय ॥ ७ ॥

विस्कंभ पाय गुणिउ । परिरउ तस्स गणियपयं ॥७ ॥

परीधीनो आंक कहेछे त्रण हजार बसेंने सतावीस अधीक ॥ लाख सोल ।

परिही तिलक्ख सोलस । सहस्स दोयसय सत्तवीसहिया॥

कोस वा गाउ त्रण ने अठा धनुष एकसोने तथा तेरआंगल अ वीस । ½ आंगलने अधीक ३१६२२७यो० ३गा० १२८ध० १३ ॥आं०अ०॥८॥

कोस तिगं अठावीसं धणु सय तेरंगुल छहियं ॥८ ॥

हवे क्षेत्रफलनो आंक क नेउकोड ने छपंनलाख सोने हजारे हेछे सातसें७००क्रोड ने । गुणे लाख थाय ॥

सत्तेवयकोडिसया । नउआ छप्पन्न सय सहस्साइं ॥

चोरांणुं९४ वली हजार । डोढसो१५०वली समग्र साधीक ॥९॥

चउणउयं च सहस्सा । सयंदिवढं च साहियं ॥९॥

एक१गाउ पन्नरसें१५०० । धनुष तेमज धनुष पन्नर१५सहीत ॥

गाउअमेग पन्नरस । धणुसया तह घणूणि पन्नरस्स ॥

साठ वली आंगुल जंबूद्वीपनुं गणीतपद जाणजो ॥१०॥ ७९०५६९४१५० । १गा० १५१५ध० ६०आं० । द्वार २

सट्ठिं च अंगुलाइं । जंबुद्दीवस्स गणियपयं॥१०॥द्वार २

द्वार३हवे जंबूद्वीपमांभरत द्वार४हवे पर्वतसंख्या वैताढ्य चार४ आद्ये सात क्षेत्र छे द्वार ३ । वाटलाने चोत्रीस३४ लांबा ॥

भरहाई सत्तवासाद्वार३। वियड्ढ चउ४चउतीस३४वट्टियरे॥

सोल१६ तो वंखारा पर्वत छे । बे चीत्र१वीचीत्र१बे जमग१समग१

सोलस१६वक्खार गिरि । दो चित्त१विचित्त१दोजमगा१।११
वसे१०० कंचनगीरी । चार४गजदंता पर्वत तेम सुमेरूपर्वत १ ॥
दोसय१०० कणय गिरीण। चउ४गयदंताय तह सुमेरूय१
छ६ क्षेत्रमर्यादा धारकपर्व एकेडंणा सीतर वसेंने थाय २६९
त ते सर्व जेगा गणता । ॥ १२ ॥ द्वार ४
छ वासहरा पिंके । एगुण सत्तरि सयाउन्नि ॥१२॥ द्वार४
द्वार५ हवे सीखरसख्या सो चार चार सीखर होय प्रत्येके ॥
ल वखारा पर्वतने वीषे ।
सोलस वक्खारेसु । चउ चउ कुमाय हुंति पत्तेयं॥
सोमनस गंधमादन ए बे सात सात कुट छे ने आठ आठ रूपी
गजदंता उपर । महाहिमवंत ए बे उपर ॥ १३ ॥
सोमणस गंधमायण । सत्त छय रूप्पि महाहिमवे॥१३॥
चोत्रीस वैताढ्य पर्वतनेवीषे। विद्युत्प्रभगजदंत नैषधनीलवंतनेवीषे
चउतीस वियड्ढेसु । विद्युप्पह निसढ निलवंतेसु ॥
तेमज मालवंतगजदतो मेरू नव नव कुट प्रत्येके प्रत्येके छे
पर्वत एटला उपर । ॥ १४ ॥
तह मालवत सुरगिरि । नव नव कुडाइ पतेय ॥१४॥
हिमवतगीरी सिखरीपर्वतने एम एकसठ पर्वतने वि.प जे कुट छे
वीषे प्रत्येके अगीयार कुट । तेने ॥
हिम सिहरिसु इक्कारस । इय इगसठी गिरिसु कुडाण॥
एकठा मेलवतासर्वसख्या थाय। चारसेंनेसडसठ ४६७कुटथाय १५
एगत्ते सवधण । सयचउरो सत्तसठीय ॥ १५ ॥
चार सात आठ नव । अगीयार११कुटे करीने गुणवा पुर्वे प
र्वत६१ कह्या ते जेम सख्या अनुक्रमे॥

चउ४सत्त७अछ८नवगेण। गारस कुमेहिं गुणहजह संखं॥
एकसठ पर्वतनो मेल सोल। वे ए एकसठ पर्वतना कुट समसठ
ते वे गुणगच्यालीस। सहीत चारमें छे ॥ १६ ॥
सोलस१६दु२ दु२गुण दुवेय२सगसठसयचउरो ॥ १६॥
चोत्रीस वीजयने [पालं३ए। ऋषभकुट चोत्रीस३४ छे आठ८
वीचे जे कुट छे ते कहे छे॥ मेरूउपर आठ८ जंबु वृक्षे छे ॥
चउतीसं विजएसु। उसुकुमा अठ मेरू जंबुम्मि॥
आठ८कुट देवकुरूने वी हरीकुट हरीसकुट ए सहीत साठ भूमी
चे छे ॥ कुट छे ॥ १७ द्वार ५
अठय देवकुराइं। हरीकुम्म हरिस्सहे सठी॥१७॥दार५
द्वार ६ हवे तीर्थ कहेछे माग तीर्थ वत्रीस वीजयमां ऐरव्रतमां
ध वरदाम प्रभास ए नामे। भरतमां ॥
मागह वरदाम पभासं। तित्थ विजएसु३२ऐरवय१भरहे१
एकनामे चोत्रीस छे तेहने त्रण वे अधीक एकसो १०२तीर्थ जा
गुण करता। णवा ॥१८॥ द्वार ६
चउतीसा तिहिंगुणिया। दुरुत्तर सयंतु तित्थाणं॥१८॥
द्वार ७ श्रे[illegible]णे कहेछे वीद्याधरनी श्रेण्यो एकेकनी वे वे [द्वार ६
अभीयोगी[illegible] देवनी ते पण। वैताढ्य वेताढ्य प्रते छे ॥
विज्जाहर अभिउगीय। सेढीउ दुन्नि दुन्नि वेअड्ढे ॥
ए चारगुणा चोत्रीसने करतां। वत्रीस३६ सो१०० सेढीउ ते१३६
थई ॥१ए॥ द्वार ७
इय चउगुणा चउतीसा। छत्तीस सयंतु सेढीणं१ए॥द्वार७
द्वार८विजयो कहेछे चक्रवर्त्ती वीजय१२आदीपदे भरत ऐरव्रत इहां
जे क्षेत्रने वीषे फौती राज करे ते होय ए चोत्रीस ॥ द्वार ८

चक्की जेयवाइ । विजयाइं इत्र हुति चत्ततीसा ॥ द्वार ⊓
द्वार ए दवे इहसख्या मोहो कुरुक्षेत्रने विषे दस द्रह ए वे मली
टा इह ठ वे पद्मादि । सोल द्रह वे ॥ २० ॥ द्वार ए
मह दह ठ प्पउमाई । कुरूसुदसगति सोलसगं ॥१०॥
द्वार१० हवे नदीयो संख्या रक्तवती१ ए चार नदीयो [द्वार ए
गगा१ सिधु१ रक्ता१ । प्रत्येके प्रत्येके ॥
गंगा सिधु रत्ता । रत्तवई चउ नइउ पत्तेय ॥
चउद हजारने परीवारे वे ते समग्र मलेवे वा जायवे समुद्र
५६००० । माही ॥ २१ ॥
चउदसहि सहस्सेहिं । समगं वच्चंति जलहिमि ॥११॥
एमज अन्यतर नदीयो चार वली प्रत्येके अगवीस हजार स
हीमवतादिकनी । हित एटले ११२००० ॥
एवं अप्रतरिया । चउरो पुण अठविस सहस्सेहि ॥
वली पण हरिवर्ष क्षेत्र र हजारे जाय चारे नदीयो २२४०००
म्यक क्षेत्रनी उप्पन्न ॥ ॥ २२ ॥
पुणरवि ठप्पन्नेहि । सहस्सेहि जति चउ सलिला॥१२॥
देवकुरू उत्तरकुरू क्षेत्रमाहि हजार नदीयो तेमज विजय
ठ नदीयोनो परिवार चोरासी। सोलने विषे ॥
कुरूमज्झे चउरासी । सहस्सा तहय विजय सोलसेसु॥
बत्रीस नदीयोने । चउदहजार प्रत्येके नदीयोनो परिवार२३
बत्तीसाण नईण । चउदस सहस्साइ पत्तेयं ॥ १३॥
ते चउद हजारथी गुणवी एटले चार आमत्रीस नदीयो विजय
लाख अरुतालीस हजार नदीयो । माहेली ॥
चउदस सहस्सगुणिया । अमतीस नइउ विजय मज्झिल्ला

ए आमत्रीस नदीयो ५३२००० थी सितोदामां मले छे।   तेमज सीता नदीमां एमज ५३२००० मीले ॥ २४ ॥

सीउयाए निवमंति ।   तहय सीयाइ एमेव ॥२४॥

सीता सीतोदा ए बे नदीयो पण प्रत्येके ।   बत्रीस हजार पांचलाख सहीत॥

सीया सीउया विय ।   बत्तीस सहस्स पंचलरकेहिं

ए सर्व मली चउद लाख ने।   छप्पन्न हजार मेलवतां थाय १४५६००० ॥ २५ ॥

सबे चउदस लरका । छप्पन्न सहस्स मेलविया ॥ २५॥

छ जोजन सहित एक गाउ एटले सवा छ जोजन छ। ।   गंगानो सिंधुनो विस्तार मुलमां छे ॥

छ जोयण स कोसे ।   गंगा सिंधूण विछरो मूले ॥

तेथी दस गुणो विस्तार छेह मे छे ६२॥ जोजन।   एम बे बे गुणो विजी नदीयोनो विस्तार ॥ २६ ॥ द्वार १०

दसगुणिउ पयंते० । इय ७ ७ गुणाणेण सेसाणं ॥२६॥

जोजन एकसो उंचपणे। सोनामय सीखरी लघु हिमवंत ए बे॥

जोयण सय मुच्चिछा । कणयमया सिहरि चुल्लहिमवंता॥

रूपीपर्वत महा हिमवंत पर्व त ए बे।   बसें जोजन उंचा रूपी रूपानो महा हिमवंत सोनानो ॥ २७ ॥

रूप्पि महा हिमवंता । ७सु उच्चा रूप्प कणय मया ॥२७

चारसें जोजनना ।   उंचपणे नैषध नीलवंत ए बे ॥

चत्तारि जोयण सए० ।   उच्चिछो निसढ नीलवंतोय ॥

नैषध तपाव्या सुवर्णमय छे। लीलारत्नवर्णो नीलवंत पर्वतछे ।२८।

निसढो तवाणिद्यमउ ।   वेरुलिउ नीलवंतोय ॥ २८॥

सर्वे पण शास्वता पर्वत। कालक्षेत्र वा अढीद्वीपमाना मेरू विना
सव्वेवि पव्वयरा। समयखीत्तंमि मंदर विहुणा ॥
प्रथ्वीतलमा ऊंडा। ऊचपणाना चोथा जागमय छे।२९।
धरणीतले मुवगाढा। उस्सेय चउन्न जायंमि ॥२९॥
प्रथम खान्दवादीक गाथाये। दस द्वारे करी जबुद्विपनी ॥
खम्डाइ गाहाहिं। दसहि दारेहिं जंबूद्विवस्स ॥
संग्रहणी समाप्त थइ। आ सग्रहणीनी श्रिवाक्यनी महत्रिका
प्रतिबोधीत श्री हरी जद्रसूरिजीये रचना करी ॥
संघयणी सम्मत्ता। रइया हरिजद्दसूरिहि ॥ ३० ॥
ए प्रकारे श्री सग्रहणी नामे प्रकरण संपूर्ण ॥ ४ ॥

॥ इतिश्री संघयणी समाप्त ॥ ४ ॥

वादीने वादवा योग्य। सर्व अरिहंत प्रत्ये चैत्यवदन आदे
जला विचार प्रते ॥
वदित्तु वंदणिज्जे। सव्वे चिइ वदणाइं सुवियारं ॥
घणी वृत्ती घणी जाष्य घणी चुरणी। सिद्धांतसुत्रने अनुसारे कहीस१
वहु वित्ती जास चुन्नी। सुत्राणु सारेण वुत्तामि॥१॥
अथ द्वार दस त्रीकनु१ अजीगम वेदीस्या रहेवानु१ त्रण अवग्रह
वा पेसवानी विधी पाचनु१। नुं१ त्रण प्रकारे वादवानु१ ॥
दह तिग१अहिगमपणग१। डुदिसि३तिहुग्गह४तिहाउ५
पंचाग नमवानु१ ममस्कारनु१। अक्षर१ सोलसेंने सुड [विंदणया
तालीसनुं १६४७ वर्णा१ ॥ २ ॥
पणिवायह्नमुक्काराउ। वन्ना सोलसय सीयाला८ ॥२॥

एकसो एकासी वली पद सतांणु संपदा वा वीसांमानुं१ पांच ५
नुं १८१ पद १। मंम्नुं१ ॥

इगसीइ सयंतु पयाए। सगनउईश्०संपयाउ पणादंमा११

बार अधिकारनुं१ च्यार वांदवा सरण करवा जोग्यनुं चार निक्षे
जोग्यनुं१। पे जिननुं ॥३॥

बार अहिगार१२चउवंद सरणिज्ज१४चउहिंजिणा १५

च्यार थोयोनुं१ [णिज्ज१३। बार हेतु वा कारणनुं१ सोल[॥३॥
नीमीत आठनुं१। आगारनुं१ ।

चउरोथुइ१६निमित्तठ१७बार हेऊय१८सोलआगारा१९॥

उगणीस दोष काउसग्गना तेनुं१। काउसग्गना प्रमाणनुं१स्तवननुं
वली१ चैत्यवंदन सातनुं१ ॥४॥

गुण वीस दोस उसग्ग२०। माण२१थुत्तंच२२सगवेला२३

दस आसातना वा अवज्ञा तजवानुं१ सघला चैत्यवंदनादीक स्थानके

दस आसायण चाउ२४। सव्वे चिइ वंदणाइं ठाणाइं ॥

ए चोवीसद्वारे करीने। वेदजारने होय चुउत्तर५ उत्तरद्वार गाथा४

चउवीस दुवारेहिं। दुसहस्सा हुंति चउ सयरा ॥ ५ ॥

द्वार१ त्रण निसीही१ त्रण प्रदक्षिणा१। त्रण निश्चे प्रणाम१ ॥

तिन्नि निसीहि१तिन्निउ–पयाहिणा२।तिन्निचेवय पणामा३

त्रिवीध्य पूजा१ तेमज। अवस्था त्रण प्रकारे भाववी निश्चे१॥६॥

तिविहा पूआय४ तहा। अवत्थ तिअ भावणंचेव५॥६

त्रणदिसि जोवानी विरती वानीम१। पगभूमी पमार्जनवलीत्रणवार१

तिदिसि निरक्कण विरई६। पयभूमि पमज्जणंचतिक्खुत्तो७

वरण-वा अक्षरादि आलंबन त्रीवीध वली प्रणिध्यान१ एम त्री

त्रण१ मुद्रा त्रीक१ वली । क दस॥७॥ एहना उत्तर द्वार ३०

वन्नाइ तियं ८ मुद्दा-तियंचए। तिविहंच पणिहाण १०॥७॥

प्रथम त्रीक१ घरनो१ देहरानो१ व्यापार वा ते समदी काम तज

द्रव्य जिनपूजानो जे१ । वु ते नीसीही त्रिक ॥

घरजिणहर जिणपूआ । वावार च्चाउ निसीहि तिगं ॥

कीद्दा ते थानक देहराने मुल त्रीजी चैत्यवदन न्नावपुजा करवाने

द्वार गन्नं घर ते गन्नारे । अवसरे ॥ ८ ॥

अग्गदारे मझे । तइया चिइ वंदणा समए ॥८॥

त्रीजुं त्रीक बे दाथ मस्तके लगा खमासमण देता पाचे अंग नमे

वे ते अर्ध अंग नमावे ते । ते त्रण प्रणाम ॥

अजलिबद्धो अद्धो-णउय पंचगउ य तिपणामा॥

सघले अथवा त्रणवार। मस्तकादी नमाड्वे प्रणामत्रीक वीजुं श।ए।

सवड वा तिवारं । सिराइ नमणे पणाम तिअ ॥ ९ ॥

हवे पुजा त्रीक३ अंगनी आगल जल चंदन फुलहारादी अक्षतादी

सुकवानी न्नावनी ए न्नेदे । स्तवनादी पुजा त्रीक ॥

अग ग्ग न्नाव न्नेया । पुप्फाहार थुइहि पूय तिगं ॥

ते पच प्रकारी अष्ट। प्रकारी सर्व प्रकारी अथवा पुजात्रीक३।१०।

पंचो वयारा अठो । वयार सव्वो वयारा वा ॥ १० ॥

अवस्था त्रीक४ न्नाववी अवस्थात्रीकते। पींडस्थ पदस्थ रूपरहीतस्थ

न्नाविज्ज अवत्र तिअं । पिंडत्र पयत्र रूव रहियत्त ॥

ते केइ छद्मस्थ केवलीत्व, सिद्धपणानी नीश्चे अवस्था त्रीकनो

पणानी । अर्थ ते ॥ ११ ॥

छउमत्र केवलीत्तं सिद्धत्त चेव तस्स झो ॥ ११ ॥

नवण करवाने स्थानके केवलज्ञानन। अष्ट प्रातीहार सहीत स्थानके

थाय तीहांसुधी छद्मस्थ अवस्था । केवली अवस्था ॥

न्हवणच्चगेहिं छउमत्थ—वत्थ पडिहारगेहिं केवलिश्रं ॥

पद्मासन वाकाउसगेरहाध्यानके। जिननीभाववी सिद्धअवस्थात्रीकथ

पलिश्रंकुस्स गेहिय । जिणस्स नाविज्ज सिद्धत्तं ॥१२॥

दिसित्रीक५ उर्ध वा उंचुं अ त्रण दीसाजणी जोवुं तजवुं डाव्हुं

धो वा नीचुं त्रीछुं वा वांकुंए। अथवा ॥

उठ्ठा हो तिरिश्राणं । तिदिसाण निरस्कणं चइज्जहवा॥

पाछल जमणुं डाबुं ए त्रण दी एक श्री जिनेश्वरनां मुख सनमुख

सी जोवुं तजे । थापे दृष्टी वे द्वार ५ ॥ १३ ॥

पच्छिम दाहिण वामण । जिणमुह न्नत्थ दिठिजूउ ॥१३॥

वरणत्रीक६ जे सूत्र बोले बीजुं जे सुत्र अर्थमां चीत राखे तीजुं

तेना अक्षरमां चीत राखे। आलंबन वली पडीमानुं ॥६॥

वन्नतिअ वन्नत्था । लंबण मालंबणं तु पडिमाई॥

हवे मुद्रात्रीक७ जोग जिन ए मुद्रा भेदे करी मुद्रात्रीक ते

मुक्ताशुक्ती । केम ॥ १४ ॥

जोग जिण मुत्तासुत्ती । मुद्दा भेएण मुद्दतियं ॥ १४ ॥

माहोमांही एक एकने अंत कमलना डोडानी परे बे हाथे

रे आंगलीयो राखे । करीने ॥

अन्नुन्नंतरी अंगुली । कोसागारेहिं दोहिं हत्थेहिं॥

पेट उपरे बे हाथनी कोणीउ तेहने प्रथम जोगमुद्रा एहवुं

थापीने । कहीये ॥ १५ ॥

पिट्टोवरि कुप्पर सं—ठिएहिं तह जोगमुद्दति १५॥

हवे जिनमुद्रा कहेछे चार आगल पग पोहोला तेथी कांइ उ

आंगल । छी पाछलनी पांनीयो ॥

चत्तारि अंगुलाइ। पुरउ ऊणाइ जत्थ पच्छिमउ॥
पग राखी ते रीते काउसग्ग करे ते। ए ते वली होय जिनमुद्रा१६॥
पायाण उस्सग्गो। एसा पुण होइ जिणमुद्दा॥१६॥
हवे मुक्ता सुक्ती मुद्रा ते कहेछे जीहा बरोबर बे पण गर्भित कर्या
मुक्ता सुक्ती मुद्रा ते। हाथ॥
मुत्तासुत्ती मुद्दा। जत्थ समा दोवि गब्भिया हत्था॥
ते वली लाल स्थलने विषे। अमारे कोइ आचार्य न लगाववा
कहे छे॥ १७॥
ते पुण निलाडदेसे। लग्गा अन्ने अलग्गत्ति॥१७॥
हवे जोगमुद्रा पाच अंग शक्रस्तव वा नमुत्थुण आदे स्तुतीये
नमाववा ते खमासमण। होय जोगमुद्रा॥
पचंगो पणिवाउ थयपाढो होइ जोगमुद्दाए॥
वंदण ते अरिहंतचेइआणं प्रणीध्यान त्रीक मुक्ता सुक्ती मुद्राये
आदे ते जिनमुद्राए। कहे॥ १८॥
वंदण जिणमुद्दाए। पणिहाण मुत्तासुत्तीए॥१८॥
हवे प्रणीध्यान त्रीक जावंती जावंतकेवीसाहु ए मुनी वंदण ज
ये चैत्यवदन। यवीयराय प्रार्थना सरूप अथवा॥
पणिहाणतिगं चेइय। मुणि वंदण पत्थणासरूव वा॥
मन वचन काय ए जोग बाकी त्रीकोनो अर्थ तो प्रगट छे इत्ती
त्रण एकाग्र ते। ॥१९॥
मण वय काएगत्त। सेस तिअत्थो अ पयमुत्ति॥१९॥
हवे अभीगम पारंभसचीत व अचित वस्तुनुं अणतजवु१ मन
स्तुनु तजवु वा मुकवु१। एकाग्र करवु१॥
सचित्तदव्वमुज्झण १। मचित्त मणुज्झण २ मणेगत्त ३॥

एक सामी वा वस्त्र अलंकनुं उत्तरासण करवुं १। वेहाथ जोमी मस्तक नमाववुं जिन दिठथी १ ॥ २० ॥

इगसामि उत्तरासंगथ। अंजली सिरसि जिणदिठए॥२०॥

एम पंच विध अभिगम वा सनमुख जवुं। अथवा मुके राजा होयतो राजनां चिन्ह ते।

इअ पंचविहाभिगमो। अहवा मुच्चंत्ति रायचिन्हाइं ॥

खमग१ छत्र१ पगनापगरखां१ आदी। मुगट१ चांमर१ एपांचेमुकेद्वार २

खग्गं छत्तं वाणह। मउमं चमरेअ पंचमए ॥ २१ ॥

हवे दिसि द्वार ३ वांदे जिनेश्वरने जमणी दिसि रहीने पुरुष ने माबी दिसि रहिने स्त्री ॥

वंदंति जिणे दाहिण। दिसिठिआ पुरिसवामदिसिनारि

हवे अवग्रह द्वार४ नवहाथ जघन्य साठ हाथ। उत्कृष्ट नव उपर साठ मांहि मध्यम अवग्रह सेष ॥ २२ ॥

नवकर जहन्न सठि क—र जिहु मझुग्गहो सेसो ॥२२॥

हवे नमस्कार द्वार५एक नवकार वा नमवेजघन्य। चैत्यवंदन मध्यम अरीहंत चेइआणं चार थोय जुगल ॥

नमुक्कारेण जहन्ना। चिइवंदण मय दंम थुइ जुयला ॥

पांचवार नमुथ्थुणारुप दंमके स्तवन जयवीयराये करी उत्कृष्टुं थुइ आठे करी चैत्य वंदन ॥ २३ ॥

पण दंम थुइ चउक्कग। थय पणिहाणेहिं उक्कोसा॥२३

अन्य वा बीजा आचार्य एम कहे छे एकज। नमुथ्थुणे करिने जघन्य चैत्यवंदन ॥

अन्ने बिंति इगेणं। सक्कत्थएणं जहन्न वंदणाया ॥

ते वे त्रण नमुथ्थुणे करी म उत्कृष्टुं चैत्यवंदन चार अथवा

चक्की जेयव्वाइ । विजयाइ इह हुंति चउतीसा ॥ द्वार ७

द्वार ए हवे द्रहसंख्या मोहो कुरुक्षेत्रने विषे दस द्रह ए वे मली
टा द्रह ठ छे पद्मादि । सोल द्रह छे ॥ १० ॥ द्वार ए

मह दह छ प्पउमाई । कुरूसुदसगति सोलसगं ॥१०॥

द्वार१० हवे नदीयो संख्या रक्तवती१ ए चार नदीयो [द्वार ए
गंगा१ सिंधु१ रक्ता१ । प्रत्येके प्रत्येके ॥

गंगा सिंधु रत्ता । रत्तवई चउ नइउ पत्तेय ॥

चउद हजारने परीवारे छे ते समग्र मलेछे वा जायछे समुद्र
५६००० । माही ॥ ११ ॥

चउदसहि सहस्सेहिं । समगं वच्चंति जलहिंमि ॥११॥

एमज अन्यतर नदीयो चार वली प्रत्येके अठावीस हजार स
हीमवतादिकनी । हित एटले ११२००० ॥

एवं अप्पतरिया । चउरो पुण अठविस सहस्सेहि ॥

वली पण हरिवर्ष क्षेत्र र हजारे जाय चारे नदीयो २२४०००
म्यक क्षेत्रनी उप्पन्न ॥ ॥ २२ ॥

पुणरवि छप्पन्नेहि । सहरसेहिं जंति चउ सलिला॥१२॥

देवकुरू उत्तरकुरू क्षेत्रमांहि हजार नदीयो तेमज विजय
छ नदीयोनो परिवार चोरासी। सोलने विषे ॥

कुरूमज्झे चउरासी । सहस्सा तहय विजय सोलसेसु॥

बत्रीस नदीयोने । चउदहजार प्रत्येके नदीयोनो परिवार१३

बत्तीसाण नईण । चउदस सहस्साइ पत्तेय ॥ १३॥

ते चउद हजारथी गुणवी एटले चार आडत्रीस नदीयो विजय
लाख अडतालीस हजार नदीयो । माहेली ॥

चउदस महस्सगुणिया । अडतीस नइउ विजय मज्झिल्ला

ए आमन्त्रीस नदीयो ५३२००० | तेमज सीता नदीमां एमज
थी सितोदामां मले छे । | ५३२००० मीले ॥ २४ ॥

सीउयाए निवमंति । तहय सीयाइ एमेव ॥२४॥

सीता सीतोदा ए बे नदीयो | बत्रीस हजार पांचलाख सहीत॥
पण प्रत्येके ।

सीया सीउया विय । बत्तीस सहस्स पंचलक्खेहिं

ए सर्व मली चउद लाख ने । | छप्पन्न हजार मेलवतां थाय
१४५६००० ॥ २५ ॥

सव्वे चउदस लक्खा । छप्पन्न सहस्स मेलविया ॥ २५॥

छ जोजन सहित एक गाउ | गंगानो सिंधुनो विस्तार मुलमां
एटले सवा छ जोजन ६। । | छे ॥

छ जोयण स कोसे । गंगा सिंधूण विच्छरो मूले ॥

तेथी दस गुणो विस्तार छेह | एम बे बे गुणो विजी नदीयोनो
मे छे ६२॥ जोजन । | विस्तार ॥ २६ ॥ द्वार १०

दसगुणिउ पयंतेण । इय दु दु गुणणेण सेसाणं॥२६॥

जोजन एकसो उंचपणे । सोनामय सीखरी लघु हिमवंत ए बे॥

जोयण सय मुच्चिछा । कणयमया सिहरि चुल्लहिमवंता॥

रूपीपर्वत महा हिमवंत पर्व | बसें जोजन उंचा रूपी रूपानो महा
त ए बे । | हिमवंत सोनानो ॥ २७ ॥

रूप्पि महा हिमवंता । दुसु उच्चा रुप्प कणय मया ॥२७

चारसें जोजनना । | उंचपणे नैषध नीलवंत ए बे ॥

चत्तारि जोयण सएण । उच्चिछो निसढ नीलवंतोय ॥

नैषध तपाव्या सुवर्णमय छे । लीलारत्नवर्णो नीलवंत पर्वतछे ।२८।

निसढो तवाणिज्जमउ । वेरुलिउ नीलवंतोय ॥ २८॥

सर्वे पण शास्वता पर्वत। कालक्षेत्र वा अढीद्वीपमाना मेरू विना

सव्वेवि पव्वयरा । समयखीत्तंमि मंदर विहुणा ॥

प्रथ्वीतलमा उंमा । ज्ञचपणाना चोथा ज्ञागमय छे ।२९।

धरणीतले मुवगाढा । ज्ञस्सेय चज्ञ ज्ञायंमि ॥२९॥

प्रथम खान्डवादीक गाथाये । दस द्वारे करी जबुद्विपनी ॥

खम्डाइ गाहाहि । दसहि दारेहिं जंबूद्विवस्स ॥

संग्रहणी समाप्त थइ । आ सग्रहणीनी श्रिवाक्यनी महत्रिका प्रतिवोधीत श्री हरी ज्ञद्रसूरिजीये रचना करी ॥

संघयणी सम्मत्ता । रइया हरिज्ञद्दसूरिहि ॥ ३० ॥

ए प्रकारे श्री सग्रहणी नामे प्रकरण संपूर्ण ॥ ४ ॥

॥ इतिश्री संघयणी समाप्त ॥ ४ ॥

वादीने वादवा योग्य । सर्व अरिहंत प्रत्ये चैत्यवंदन आद्ये ज्ञला विचार प्रते ॥

वदित्तु वंदणिज्जे । सव्वे चिइ वदणाइं सुवियारं ॥

घणो वृत्ती घणी ज्ञाष्य घणी चुरणी। सिद्धांतसुत्रने अनुसारे कहीस१

बहु वित्ती ज्ञास चुन्नी । सुत्र्याणु सारेण वुच्छामि॥१॥

अथ द्वार दस त्रीकनु१ अज्ञीगम वेदीस्या रहेवानु१ त्रण अवग्रह वा पेसवानी विधी पाचनु१ । नु१ त्रण प्रकारे वादवानु१ ॥

दह तिग१अहिगमपणगर। डदिसि३तिहुग्गहधतिहाउ४

पचाग नमवानुं१ ममस्कारनु१। अक्षर१ सोलसेंने सुड [वंदणया तालीसनुं १६४७ वर्ण१ ॥ २ ॥

पणिवायहनमुक्कारा७ । वन्ना सोलसय सीयाला८ ॥२॥

एकसो एकासी वली पद सताणु संपदा वा वीसांमानुं१ पांच ५
नुं १८१ पद १।   मंमनुं१ ॥
इगसीइ सयंतु पयाए। सगनजइ१०संपयाउ पणदंमा११
वार अधिकारनुं१ च्यार वांदवा सरण करवा जोग्यनुं चार निक्षे
जोग्यनुं१।   पे जिननुं ॥२॥
वार अहिगार१२चउवंद सरणिज्ज१४चउहिंजिणा १५
च्यार थोयोनुं१ [णिज्ज१३। बार हेतु वा कारणनुं१ सोल[॥३॥
नीमीत आठनुं१।   आगारनुं१।
चउरोथुइ१६निमित्तठ१७वार हेऊय१८सोलआगारा१९॥
उगणीस दोष काउसग्गना तेनुं१। काउसग्गना प्रमाणनुं१स्तवननुं
वली१ चैत्यवंदन सातनुं१ ॥४॥
गुण वीस दोस उसग्ग२०। माण२१थुत्तंच२२सगवेला२३
दस आसातना वा अवज्ञा तजवानुं१ सघला चैत्यवंदनादीक स्थानके
दस आसायण चाउ२४। सव्वे चिइ वंदणाइं ठाणाइं ॥
ए चोवीसद्वारे करीने। वेहजारने होय चुउत्तर५ उत्तरद्वार गाथा४
चउवीस डुवारेहिं। डुसहस्सा हुंति चउ सयरा ॥ ५ ॥
द्वार१ त्रण निसीही१ त्रण प्रदक्षिणा१। त्रण निश्चे प्रणाम१ ॥
तिन्नि निसीहि१तिन्निउ–पयाहिणा२।तिन्निचेवय पणामा३
त्रिवीध्य पूजा१ तेमज। अवस्था त्रण प्रकारे भावंवी निश्चे१॥६॥
तिविहा पूआय४ तहा। अवत्थ तिअ भावणंचेव५॥६
त्रणदिसि जोवानी विरती वानीम१। पगभूमी पमार्जनवलीत्रणवार१
तिदिसि निरक्खण विरई६। पयभूमि पमज्जणंचातिक्खुत्तो७
वरण वा अक्षरादि आलंबन त्रीवीध वली प्रणिध्यान१ एम त्री

त्रण१ मुद्रा त्रीक१ वली। क दस॥७॥ गहना उत्तर चार ३०

वन्नाइ तियंगमुद्दा–तियंचपए। तिविहच पणिहाण१०॥७॥

प्रथम त्रीक१ घरनो१ देहरानो१ व्यापार वा ते समदी काम तज

व्य जिनपूजानो जे१। बु ते नीसीही त्रिक॥

घरजिणहर जिणपूआ। वावार ञ्चाउ निसीहि तिग॥

कीहा ते थानक देहराने मुल त्रीजी चैत्यवदन जावपुजा करवाने

चार गभ्रं घर ते गभ्रांर। अवसरे॥८॥

अग्गदारे मज्झे। तइया चिइ वंदणा समए॥८॥

त्रीजुं त्रीक बे हाथ मस्तके लगा खमासमण देता पाचे अंग नमे

वे ते अर्ध अंग नमावे ते। ते त्रण प्रणाम॥

अजलिबद्धो अद्धो–णक्य पंचगउ य तिपणामा॥

सघले अथवा त्रणवार। मस्तकादी नमाव्ये प्रणामत्रीक बीजुं४॥

सव्वत्थ वा तिवार। सिराइ नमणो पणाम तिअ॥९॥

हवे पुजा त्रीक३ अगनी आगल जल चंदन फुलहारादी अक्षतादी

मुखानी जावनी ए जेदे। स्तवनादी पुजा त्रीक॥

अंग ग्ग जाव जेया। पुप्फाहार थुइहिं पुय तिगं॥

ते पच प्रकारी अष्ट। प्रकारी सर्व प्रकारी अथवा पुजात्रीक३॥१०॥

पंचो वयारा अठो। वयार सव्वो वयारा वा॥१०॥

अवस्था त्रीक४ जावनी आम्यात्रीकत। पींमस्थ पदस्थ रुपातीतस्थ

जाविज्ज अवत्थ तिअ। पिंमत्थ पयत्थ रूव रहियत्त॥

ते भेद छद्मस्थ केवलीत्व सिद्धपणानी तीजी अवस्था त्रीकनें।

पणानी। अर्थ ने॥११॥

छउमत्थ केवलीत्त सिद्धत्त चेव तस्स त्थो॥११॥

प्रथम अवस्थाने छ्मस्थपणानी अवस्थाने केवलीपणानी स्थानके

थाय तीहांसुधी छद्मस्थ अवस्था । केवली अवस्था ॥

न्हवणच्चगेहिं छउमत्थ–वत्थ पमिहारगेहिं केवलिअं ॥

पद्मासन वाकाउसगेरहाथानके। जिननीन्नाववी सिद्धअवस्थात्रीकथ

पलिअंकुस्स गेहिय । जिणस्स न्नाविज सिद्धत्तं ॥१॥

दिसित्रीकप् उर्ध वा ऊंचुं अ धो वा नीचुं त्रीजुं वा वांकुंए। त्रण दीसान्नणी जोवुं तजवुं गांमवुं अथवा ॥

उह्वा हो तिरिआणं । तिदिसाण निरक्कणं चइज्जहवा॥

पाछल जमणुं मावुं ए त्रण दी सी जोवुं तजे । एक श्री जिनेश्वरनां मुख सनमुख थापे दृष्टी वे द्वार ५ ॥ १३ ॥

पच्छिम दाहिण वामण । जिणमुह न्नत्थ दिछिजूउ ॥१३॥

वरणत्रीकह् जे सूत्र वोले बीजुं जे सुत्र अर्थमां चीत राखे तीजुं तेना अक्षरमां चीत राखे। आलंबन वलो पमीमानुं ॥६॥

वन्नतिअ वन्नत्था । लंवण मालंवणं तु पमिमाई॥

हवे मुद्रात्रीकउ जोग जिन मुक्ताशुक्ती । ए मुद्रा न्नेदे करी मुद्रात्रीक ते केम ॥ १४ ॥

जोग जिण मुत्तासुत्ती । मुद्दा न्नेएण मुद्दतियं ॥ १४ ॥

माहोमांही एक एकने अंतरे आंगलीयो राखे । कमलना मोमानी परे वे हाथे करीने ॥

अन्नुन्नंतरी अंगुली । कोसागारेहिं दोहिं हत्थेहिं॥

पेट उपरे वे हाथनी कोणीउ थापीने । तहने प्रथम जोगमुद्रा एहवुं कहीये ॥ १५ ॥

पिट्टोवरि कुप्पर सं–ठिएहिं तह जोगमुद्दति १५॥

हवे जिनमुद्रा कहेछे चार आंगल । आगल पग पोहोला तथी कांइ उछी पाछलनी पांनीयो ॥

चत्तारि अंगुलाइ । पुरउ ऊणाइ जत्थ पच्छिमउ॥
पग राखी ते रीते काउसग्ग करे ते । ए ते वली होय जिनमुद्रा१६॥
पायाणं उस्सग्गो । एसा पुण होइ जिणमुद्दा ॥१६॥
हवे मुक्ता सुक्ती मुद्रा ते कहेछे जीहा बरोबर बे पण गर्भित कर्या
मुक्ता सुक्ती मुद्रा ते । हाथ ॥
मुत्तासुत्ती मुद्दा । जत्थ समा दोवि गब्भिया हत्था॥
ते वली लाल स्थलने विषे । अम्हाके कोइ आचार्य न लगाडवा
कहे छे ॥ १७ ॥
ते पुण निलाडदेसे । लग्गा अन्ने अलग्गत्ति ॥१७॥
हवे जोगमुद्रा पाच अंग शक्रस्तव वा नमुथ्थुण आद्ये स्तुतीये
नमाववा ते खमासमण । होय जोगमुद्रा ॥
पचंगो पणिवाउ थयपाढो होइ जोगमुद्दाए ॥
वंदण ते अरिहंतचेइआणं प्रणीध्यान त्रीक मुक्ता सुक्ती मुद्राये
आद्ये ते जिनमुद्राए । कहे ॥ १८ ॥
वंदण जिणमुद्दाए । पणिहाण मुत्तासुत्तीए ॥१८॥
हवे प्रणीध्यान त्रीक जावंती जावंतकेवीसाहु ए मुनी वंदण ज
ये चैत्यवदन । यवीयराय प्रार्थना सरूप अथवा॥
पणिहाणतिगं चेइय । मुणि वंदण पत्थणासरूव वा ॥
मन वचन काय ए जोग बाकी त्रीकोनो अर्थ तो प्रगट छे इती
त्रण एकाग्र ते । ॥ १९ ॥
मण वय काएगत्त । सेस तिअत्थो अ पयडुत्ति॥१९॥
हवे अभीगम पाचसचीत व अचित वस्तुनुं अणतजवु१ मन
स्तुनु तजवु वा मुकवु२ । एकाग्र करवु ३ ॥
सचित्तदव्वमुज्झण १ । अचित्त मणुज्झण २ मणेगत्त ३ ॥

एक साडी वा वस्त्र अखंडनुं उत्तरासण करवुं १ । बेहाथ जोडी मस्तक नमाववुं जिन दिठथी १ ॥ २० ॥

इगसाडि उत्तरासंगथ। अंजलि सिरसि जिणदिठ्ठे॥२०॥

एम पंच विध अभिगम वा सनमुख जवुं । अथवा मुके राजा होयतो राजनां चिन्ह ते ।

इअ पंचविहाभिगमो । अहवा मुचंत्ति रायचिन्हाइं ॥

खडग१छत्र१पगनापगरखां१आदि। मुगट१चांमर१एपांचेमुकेद्वार ३

खग्गं छत्तं वाणह । मउडं चमरेअ पंचमए ॥ २१ ॥

हवे दिसि द्वार ३ वांदे जिनेश्वरने जमणी दिसि रहीने पुरुष ने डाबी दिसि रहिने स्त्री ॥

वंदंति जिणे दाहिण । दिसिठिआ पुरिसवामदिसिनारि

हवे अवग्रह द्वारध नवहाथ जघन्य साठ हाथ । उत्कृष्ट नव उपर साठ मांहि मध्यम अवग्रह सेष ॥ २२ ॥

नवकर जहन्न सठि कर-इ जिठुं मझ्झुग्गहो सेसो ॥२२॥

हवे नमस्कार द्वार५एक नवकार वा नमवेजघन्य। चैत्यवंदन मध्यम अरीहंत चेइआणं चार थोय जुगल ॥

नमुक्कारेण जहन्ना । चिइवंदण मद्य दंड थुइ जुयला ॥

पांचवार नमुथ्थुणारुप डंडके स्तवन जयवीयराये करी उत्कृष्टुं थुइ आठे करी चैत्य वंदन ॥ २३ ॥

पण दंड थुइ चउक्कग । थय पणिहाणेहिं उक्कोसा॥२३

अन्य वा बीजा आचार्य एम कहे छे एकज नमुथ्थुणे करिने जघन्य चैत्यवंदन ॥

अन्ने बिंति इगेणं । सक्कथ्थएणां जहन्न वंदणाया ॥

ते बे त्रण नमुथ्थुणे करी म उत्कृष्टुं चैत्यवंदन चार अथवा

ध्य चैत्यवंदन । पाच नमुथ्थुणे करी ॥ २४ ॥

त दुग तिगेण मझा । उक्कोसा चउहि पचहि वा ॥२४॥

हवे पचाग प्रणाम द्वार६ या वे हींचण हाथ वे उत्तम अग
च अग नमाववा ते । मस्तक एक ॥

पचंगो पणिवाउ । दो जाणु करडुगुत्तमंग च ॥

हवे नमस्कार द्वार७नला मो एक वे त्रण जावत एकसो आठ
होटा अर्थंठ जेहना नवकार । ॥ २५ ॥

सु महत्त नमुकारा । इग दुग तिग जाव अठसयं ॥२५

हवे अक्षर १६४७ नुं द्वार ८ नव नेउ सो ए एकसो नवाणु१९९
अरूसठ६८ अठावीस२८ । वली बसेने सताणु२९७ ।

अरूसठि१अठवीसा२ । नव नउअसयं३ च डुसय सग न

बसेने उगणत्रीस२२९ बमे । बसेने सोल२१६एकसोने [क्रयाध॥
ने साठ१६० । अठाणु१९८एकसोने बावन१५२२६॥

दो गुणतीस४उ सठा६। डुसोल७अरू नउय सय८डुवन्न

ए अक्षरना सुत्राना नाम नवकार इरियावही नमु (सयं९।२६।
खमासमण । थुणं आदी पाच रूकमा ॥

इअ नवकार१खमासमण२। इरिय३सक्कत्थयाइ४दंडेसु॥

अरिहंतचेइयाणमा लोगस्स्आ एम अनुक्रमे अक्षर सोलसे सुड
बीमा नहि त्रिजीवार गणवा। तालीस ॥ २७ ॥

पणिहाणेसुअ अडुरुत्त । वन्नासोलसय सीयाला॥२७॥

हवे पद १८१ नु द्वार९नउए तेंतालीस४३अठावीस२८सोल१६
बत्रीस३२तेतरीस३३ । वीस२० अनुक्रमे पद कोना ॥

नव१वत्तीस२तीत्तीसा३ । तिचत्त४अडवीस५सोल६वी

नवकार इरियावही नमुथ्थुण आ एकसोने एकासी (सउपया॥

दिने विषे। सर्व पद आय पद द्वारण॥२८॥

मंगल इरिया सक्क–त्थयाईसु इगसीइसयं तु पया ॥२८॥

हवे संपदाणउनुं द्वार१० आठ८ सोल१६ संपदा वीस२० संपदा॥

आठ८नवणआठ८अठावीस२८। संपदा शब्दे वीसमानां स्थानक ॥

अठ१८२नव३८य४अठवीस५। सोलसय६वीस७वीसामा

अनुक्रमे नवकार इरियावही। नमुत्थुणं आदिनेविषेसत्तांणुसंपदा२९

कमसो मंगल इरिया। सक्कत्थयाईसु सगनऊई ॥२९॥

नवकारनाअक्षर अडसठ पद नव। नवकारनेविषेआठ संपदातेमां॥

वन्न ८ सट्ठि नव पय। नवकारे अठ संपया तत्थ॥

सात संपदा तो पद तुल्य छे। सत्तर अक्षरनी आठमी संपदा छेला बे पदनी ॥ ३० ॥

सग संपय पय तुल्ला। सतरक्खर अठमी दुपया॥३०॥

हवे खमासमणना अक्षरो अठावीस तेमज इरियावहीमां ॥

पणिवाय अक्खराइं अठावीसं तहाय इरिआए॥

एकसोनवांणुं अक्षर छे। बत्रीस तो पद छे संपदा आठ छे॥३१॥

नव नउय मक्खर सयं। दुतीस पय संपया अठ॥३१॥

संपदामां पद बे२पदनी बे२पदनी अगीयार११पदनी छ पदनी एक१ पदनी चार४पदनी एक१ पदनी पांच५पदनी।

इरियावहिनी संपदानां पद॥

दुग१दुग२इग३चउ४इग५ इगार७छग८इरिय संपयाइ

संपदा आदी पदइच्छामि२ इ(पणा६। जेमेजीवा१ एगिंदिआ१(पया॥

रिया१गमणागमणे१ पाणक्कमणे१। अभिहया१ तस्सउत्तरी१ ॥

इच्छा१इरि२गम३पाणा४। जेमे५एगिं दि६अभि७तस्स८

संपदानांनाम अंगीकार संपदा१ सामान्यहेतु१ विशेषहेतु१(॥३२॥

नीमीत संपदा१ । सग्रहहेतु१ पाचमी ॥

अप्पुवगमो१ निमित्तं७। उहे३अर४हेऊ सगहे५पंच ॥

जीवसपदा१ वीराघना सपदा१ प। ए जेद त्रण पाछलनी सपदा

स्क्कमण सपदा१ । चुलिका जाणवी ॥ ३१ ॥

जीव६ विराहण७पम्किमण८। जेअकतिन्नि चुलाए३३।

नमुत्थुणंनी सपदा प्रते पद वे२पदनी त्रण३नीचार४नोपाच५नी पाच५नी पाच५नी वे२नी चार४नो।

दु १ ति २ चउ ३ पण४ पण ५ पण ६ दु७ चउ८ ।

त्रण३पदनी नमुत्थुणनी सपदामा पदसख्या ॥

तिपय ए सक्क सपयाइ पया ॥

संपदाना आदीपद नमुत्थुण१आईग अजयपवयाणं५ धम्मदयाण६म राणं२पुरिसुत्तमाण३लोगुत्तमाण४ प्पम्हिय४ जिणाण८ सव्वनुण ए

नमु आईग पुरिसो लोग । अजय धम्मप्प जिण सव्वं

सपदानानाम स्तोतव्य संपदा विशेष हेतु३ उपयोग (॥३४॥

सामान्य हेतु सपदा । हेतु४ तदहेतु उपयोग सपदा ५॥

थोअव्व संपया उह । इयर हेऊ वउग तद्धेऊ ॥

विशेष हेतु उपयोग६स्वरु हेतु सपदा नीज समतुल्य८फलदाय प७। क मोक्षसपदाए ॥ ३५ ॥

सविसेसु वउग सरुव । हेऊ निय सम फलयमुक्खे॥३५॥

नमुत्थुणमा अक्षरादि सख्या नवएसंपदा छे पद तेतरीस३३ छे वसेने सताणु२९७अक्षर छे। नमुत्थुणमां॥

दोसग नक्खा वन्ना । नव सपय पय तित्तीस सक्कछए॥

चैत्यस्तव अरिहंतचेइया तेताजीस पद छे अक्षर वसेने छगणाठी णमा आठ सपदा छे। स छे॥ ३६ ॥

चेइअ थयठ संपय। ति चत्तपय वन्न उसय गुणतीसा ३६

संपदामां पद बे२पद छ६पदसात७पद छ६पदचैत्यस्तवनी संपदामां नवएपद त्रण३पद छ६पद चार४पद। पद प्रथम कहेछे।

उ१छ२सग३नव४ति५अ६ छप्पय७चिअ संपयापया पढमा

अरिहंतचेइयाणं(छ६चउ७। अन्नथउससिएणं४सहुमेहिं८अंग५एवमा वंदणवत्तियाए२सद्धाए३। इ एहिंद जाव अरिहंताणं७ तावकायं ८

अरिहं वंदण सद्धा। अन्न सुहुम एव जा ताव ॥३७॥

संपदानांनाम अंगीकारसंप दा१ निमित संपदा२। हेतु संपदा३ एकवचनांत आगार संपदा४बहुवचनांत आगार संपदा ५॥

अप्पुवगमो निमित्तं। हेऊ इग बहुवयंत आगारा॥

अग्नी स्पर्शनादीक बाह्यका रणागार संपदा६। काउस्सग मर्यादानी संपदा७ सरुप संपदा८ ए आठ संपदा ॥ ३८ ॥

आगंतुग आगारा। उस्सग्गा विहि सरूवठ ॥३८॥

लोगस्स आदीने विषे संपदा तो। जेटला पद ते समान अठावीस सोल वीस अनुक्रमे।

नामथयाइसु संपया। पय समअडवीससोल वीसकमा

एकवारना गणया अक्षर ग णतां अनुक्रमे बसें साठ। बसेंनेसोल एकसो अठाणुं अक्षरलोग स्स पुक्खरवरदी सिद्धाणंबुद्धाणंना ३९

अदुरुत्त वन्न दुसठ। दुसय सोल ठ नउअ सयं॥३९॥

वे जावंती जयवियरायना अक्षर एकसो बावन। अनुक्रमे सर्वना गुरु अक्षर सात७ त्र ण३ चोवीस२४ तेत्रीस३३।

पणिहाणदुवन्नसयं। कमेणसग१।त२चउवीस३तित्तीसा४

उगणत्रीस२९अठावीस२८। चोत्रीस३४ एकत्रीस३१ बार१२ ए सर्व आंक गुरु अक्षरना ॥ ४० ॥

गुणतीस५अठवीसा६।चउतीसि७गतीस८वार९गुरुवन्ना

इवे पाच दंडकनु द्वार११ अरिहंतचैयाण२लोगस्स३ पुक्खरवदी४ पाच पाठ नमुत्थुण१। सिद्धाणबुद्धाणं५इहापाच दंडकने विषे१२

पणदंडा सक्कत्थय । चेइय नाम सुय सिद्धत्थय इत्थ ॥

अधिकार छे ते वे२एक१ वे२ वे२ ए अधिकार बार नमुत्थुणादिक पाच५। मा अनुक्रमे ॥ ४१ ॥

दो१इग१दो३दो४पंचय५ । अहिगारा वारस कमेण४१

नमुत्थुणं१ जेअअइआ२ अरि सव्वलोए। पुक्खरवरदि६ तमति हतचैयाण३ लोगस्स४। मीर७ सिद्धाण८ जोदेवाण९॥

नमु जेइय अरिह लोग । सव्व पुक्ख तम सिद्ध जोदेवा॥

उज्जित सेलसिहरे१० च वत्तगराण१२ ए वारे अधीकारना आ त्तारिअठ११ वेआ। दी पद छे ॥ ४२ ॥

उज्जिं चत्ता वेया । वत्तग अहिगार पढमपया ॥४२॥

अधिकार अर्थ प्रथम अधि भावजिन प्रते वीजे अधिकारे द्रव्य कारे वाडु छु। जिन प्रते।

पढमहिगारे १ वंदे । भावजिणे वीय एउ दव्व जिणे॥

एक चैत्यनी थापना जिन प्रते त्री चोथा अधिकारमा नामजिन जे अधिकारे वादे। प्रते ॥ ४३ ॥

इगचेइय ठवण जिणे–तइअ चउत्थमि नामजिणे॥४३॥

पाचमे अधिकारे त्रण भुवनना। इवे छठे अधिकारे श्रीमंध थापनाजिन वली। रादी विहरमानजिन ॥

तिहुअण ठवणजिणे पुण। पंचमए विहरमाण जिणछट्ठे॥

सातमेअधिकारे श्रुतज्ञान प्रते। आठमेअधिकारे सर्वसिद्ध स्तुति४४

सत्तमए सुअनाणं । अठमएसव्व सिद्ध थुई ॥४४॥

हवे नवमे अधिकारे तिर्थां | नवमे दसमे श्री गिरनार वा रेव
द्विप श्री विरजिन स्तुती | ताचल स्तुती ॥

तिछाहिव वीर थुइ नवमे दसमेअ उजयंत थुइ ॥

अष्टापदजिनी स्तुति अगिआ | सम्यग्दृष्टी देवनुं स्मरण छेले वा
रमे । | बारमे अधिकारे ॥ ४५ ॥

अह्रावयाइ इगदिसि । सुदिठिसुर समरणा चरिमे॥४५॥

ए बार अधिकारमां नव अधिकार विस्तर।नामे श्री हरिभद्रसुरि कृ
इहां चैत्यवंदननी व्रती ललित । त आदेना अनुसारथी ॥

नव अहिगाराइह ललिअ। विछरा वित्तिमाई अणुसारा

त्रणअधिकार श्रुतनी परंपराथी। तेत्रणकीयाबीजो दसमोइगीयारमो

तिन्नि सुअ परंपरया । बीउ दसमो इगार समो ॥४६॥

आवस्यकनी चुर्णिने विषे । | जे कहुं छे सेष अधिकार पूर्वाचार्य
| नि जेम इग ॥

आवस्सय चुन्नीए । जं भणिअं सेसया जहिछाए ॥

ते कारण माटे उज्जिंतादिक पण। अधिकार श्रुतमय निश्चे जाणवा

तेणं उज्जिताइवि । अहिगारा सुअमया चेव ॥४७॥

बिजो अधिकार श्रुतस्तवा... | अर्थे करी वरणव्यो तेज आव
... | ...सक चुर्णिमां निश्चे ।

बीउ सुअछयाई । ...सय... | ...उ वन्निउ तहिं चेव ॥

ते माटे नमुत्थुणंने अंते ...नुक्र... | अरिहंत वांदवाने अवसरे प्रग
कह्यो छे । ... | ... जाणवो ॥ ४७ ॥

सक्कछयं ते पढिउ । | ...रिहवसरपयडछो ॥४८॥

असग पुरुषे आचरू नहि ... | ...तारथे अणवारीत एटला
पापसहित पापरहित । | मा... मध्यस्थपणानी ॥

असढाइ न्नणवज्जं । गीयन्न अवारियति मज्जन्न ॥

आचरणा पण निश्चे आज्ञा जा एहवा सास्त्रना वचनथी न्नला
णवी इति । नर सहु माने छे ॥ ४९ ॥

आयरणा विहु आणत्ति । वयणन्न सु वहु मन्नांति॥४ए॥

हवे चार वादवा योगनुं द्वार१३ सुत्र सिद्धांत३ सिद्धन्नगवान्४इहां
चार वादवा योग जिनेश्वर१ समरवायोगनुद्वार१४सासनाधीष्ट
मुनिराज २। देवतादो समरवा वा संन्नारवा

चउ वदणिज्ज जिणमुणि ।सुय सिद्धा इह सुराइ सरणिज्जा

हवे चार जिननुं द्वार१५चार ऽव्य३ न्नावजिन४ ए चारे न्नेदे
जिन नाम १ थापना २। करिने ॥ ५० ॥

चन्नहजिणा नाम ठवण- दव्वन्नावजिणन्नेएण ॥५०॥

नामजिन ते श्री रुषन्नादी थापनाजिन ते वली श्री रूषन्नादी
जिनना नाम । जिननी प्रतिमान्न ॥

नाभजिणाजिणनामा । ठवणजिणा पुण जिणदपमिमान्न

ऽव्यजिन ते जिननामवधथी न्नावजिनतो समोसरणमा वीराजी
जिव ते ऽव्यजिन । देसना दीये तेहारे ॥ ५१ ॥

दव्वजिणा जिणजीवा । न्नावजिणा समवसरणन्ना ॥५१॥

चार थोयोनु द्वार १६आदस्या । बीजी सर्वतीर्थंकरनी स्तुति तीजी
जे जिनरुपन्नादीनी प्रथमथुइ । श्रुतज्ञाननी स्तुती ॥

अहिगय जिण पढमथुई । बीया सव्वाण तइय नाणस्स॥

वैयावच करता सासन न्नपयोग अर्थे चोथी थुई ॥५२॥
रक्षक देव देवीयोनी ।

वेयावच्च गराणन्न । न्नवन्नगन्न चन्नन्न थुई ॥ ५२ ॥

आठ निमित्तनुं द्वार १७ पाप वंदणवत्तिआ आदे ७ निमित्त

खपाववाने अर्थे इरियावहीया१। वं१ पु१ स१ म१ बो१ नि१ ।

पावखवणछ इरिया । वंदणवत्तियाइ ठ निमित्ता ॥

जिनप्रवचन अधिष्टायक देव काउस्सग्ग१ एम निमित आठ चै

समरवा अर्थे । त्यवंदन विषे ॥ ५३ ॥

पवयणसुरसरणठं । उस्सग्गो इय निमित्तठ ॥ ५३ ॥

बार हेतुनुं द्वार१०चारहेतु तस्स प्रमुख सद्धाए इत्यादिक पांच५

उ०१पायछित्त१वीसोही१विसल्लि१। हेतु ॥

चउ तस्सउत्तरी करण– पमुह सद्धाइआय पण हेऊ ॥

वेयावच्चगराणं इत्यादिक। त्रण३एम हेतु ए समग्र बार हेतुथया५४।

वेयावच्चगरत्ताइ । तिन्निइअ हेऊ बारसगं ॥५४॥

सोल आगारनुं द्वार१०अन्नथ्थ आगार एवमाइएहिं इत्यादी चा

दी वार१२आगार काउसगना। र ४ ते ॥

अन्नथ्थयाइ बारस । आगारा एवमाइया चउरो ॥

दिवादि अग्नीभयथी थापना वचे सर्पादीक भयथी पुंजी आघो

पंचेंद्रीनी आड चोरादिकभयथी। खसेतो काउसग न भागे५५॥

अगणि पणिंदि छिंदण । बोहिखोभाइ डक्को अ॥५५॥

हवे काउसगना दोषनुं द्वार२० मालदोष१ उधी१ नीलदोष१

घोटक१ वेलडी१ थंभदोष१ । भीलडी१ खलीणदोष १ ॥

घोडग१लय२खंभा३। मालु४उद्धी५नियल६सबरि७ खलि

वधुदोष१ लांबु पेरणु पेरे ते१ भांपणआंगलो हलावे ते१ (८णठ॥

स्तनदोष१ संजतीदोष१ । कागडापरे आकुअवलु जुवे ते १

कोठनीपरे दीलसंकोच१ ॥ ५६ ॥

वहु९लंबुतर१०थण११संज भमुहंगुलि१३वायस१४ कवि

माथुं धुणावे ते१ मुकदो (ई१२। प्रेक्षदोष१ ए भगणी (द्व१५॥५६॥

षरमदीरा परे वम्वम्म करे ते१। स दोष तजे काउस्सग्गे ॥
सिरिकंप१६मूत्र्अ१७वारू।पेहत्ति१९चइज्जदोस उस्सग्गो
तेमांथी१०मो[णि१८। न होय दोष साध्वीजीने ए त्रण सही
११मो १२ ए त्रण। त नवमो चार नहि श्रावीकाने ॥५७॥
लबुत्तर थण संजई। न दोस समणीण सवहु सड्ढीण५७
कानस्सगमा सासोसासनो पचीस सासोसासनु बाकी काउ
सख्या द्वार२१ इरियावही सगे श्राठ सासोसास ॥
ना काउस्सगनुं प्रमाण।
इरि उस्सग्ग पमाण। पणवीसुस्सास अठ सेसेसु॥
हवे स्तवन द्वार२२गंभीर मोहोटे अर्थे युक्त होय स्तवना
शब्दे मधुर मीठे शब्दे। जिनगुणनु वरणव ॥ ५८ ॥
गम्भीर महुर सद्द। महत्थजुत्तं हवई थुत्तं ॥५८॥
सात चैत्यवंदन द्वार२३प्रतीक्रम पाछले दीवसे१प्रतीक्रमण देवसी
णराइ१ ने देहरे१जमतो वा पच्च मा१संथारे सूता१पाछली राते१॥
खाण पारता१।
पडिक्कमणे१चेइय२जिमण३। चरिम४पडिक्कमण५सूयण६
चैत्यवदन ए साते मुनीराजने। साते वेला एक दी (पडिबोहे७
वस रात्री मलीने करवा ॥५९॥
चिइ वदण इअ जइणो। सत्तउ वेला अहोरत्ते ॥५९॥
बेवार प्रतीक्रमण कारक श्रइ साते वेला एक पडीकमणे पाच
स्तने पण निश्चे। वेला तेथी वाकीनाने ॥
पडिक्कमउ गिहिणो विहु। सगवेला पंचवेला इयरस्स॥
पूजादीकमा त्रणे संध्या वि होय त्रण वेला झघन्यपणे चैत्य
पये प्रभात मध्यान साझे। वंदन ॥ ६० ॥

पूयासु तिसंध्यासु य । होइ तिवेला जहन्नेणं ॥ ६० ॥

दस आसातनानुं द्वार १४ पांन खासमां आदे १ स्त्री विलास१ सोपारो आदे १ पांणी पीतां१ सुइ रहेवुं १ थुकवुं १ ॥ न्नोजन करवे १ ।

तंबोल१पाण२न्नोयण३। वाणह४मेहुण५सुवन्न६निठवणं७

मुतर वा लघुनीति १ विष्टा ए दसे आसातना तजे जिनेश्वर वा वडीनीति १ जुवटुं १ । देवघरनी हद्यमां ॥ ६१ ॥

मुत्तुच्चारं९जूयं१० । वज्जे जिणनाह जगइए ॥६१॥

हवे देव वांदवानी वीधी इरि अरिहंत चैयाणं थोय १ लोगस्स यावही चैत्यवंदन नमुत्थुणं । सवलोय थोय २ पुख्करवरदी ॥

इरिनमुक्कार नमुत्थुण । रिहंत थुइ लोग सव्व थुइपुख्क॥

थोय ३ सिद्धाणं बुद्धाणं वेया नमुत्थुणं जावंति स्तोत्र वा स्तवन वच्च थोय ४ । जयवीयराग ॥ ६२ ॥

थुइ सिद्धा वेया थुइ नमुत्थ जावंति थय जयवी ॥६२॥

सर्व उपाधी घरमोथि वीसु ए रीते जे उत्तम प्राणी श्री जि ध पणे । नदेव प्रते वांदे सदा ॥

सव्वो वाहि विसुद्धं । एवं जो वंदए सया देवे ॥

ते देवताना इंद्रनाथ्वंदने पूज ए रीते श्री परमात्माने वांदसे ते प्रा वा योग्य थाय वा प्रकरण कर णी परमपद जे मोक्षपद पामसे थो ता श्री देवेंद्रसूरिजीये आप ना कालमां ॥ ६३ ॥ नुं नाम सूचव्युं ।

देविंदविंदमहियं । परमपयं पावई लहुसो ॥६३॥

॥ इति चैत्यवंदन नामे न्नाष्य प्रकरण समाप्तं ॥

॥ इति चैत्यवंदन न्नाष्य संपूर्णं ॥

हवे वीजी गुरु वदन विधि जाष्य लखिये ग्रीए ॥

॥ अथ गुरुवंदन जाष्य लिख्यते ॥

गुरु वंदन मोहोटुं त्रण प्रकारे । ते फेटावंदन१ थोजवदन१ द्वादसावत वंदन १

गुरुवंदण मह तिविहं । ते फिट्टा १छोज२बारसावत्तं ३॥

मस्तक नमाम्वादीके करी प्रथम वदन । वली खमासमण वे देइ वादे ते वीजु वंदन ॥ १ ॥

सिर नमणाइसु पढमं । पुन्न खमासमण डुग वीय ॥१॥

जेम दूत राजा प्रते प्रथम । नमीने कार्यप्रते कहिने पछी राजाए॥ रजा आप्ये पण वादीने । स्वस्थानके जाय एमज इहा खमासमण वीजुं ॥ २ ॥

जह दूञ रायाणं । नमिऊं कज्जं निवेइऊ पच्छा ॥ विसज्जीउवि वंदिय गच्छइ एमेव इच्छ डुगं ॥ २ ॥

सम्यक्त आचारनु मूल ते । विनय, ते गुणवंतनी सेवना जक्ती॥ ते सेवा जक्ति वीधीये करी वंदवा थकी होय । तेनी विधि इम द्वादसाव्रते करी ॥ ३ ॥

आयारस्सउ मूलं । विणउ सो गुणवउञ पमिवात्ति॥ साप विही वदणाउ । विहि इमो बारसावत्ते ॥३॥

त्रीजुं तो गुरु वचन कहे तव जदे वे वार । ते त्रणमा इहा प्रथम फेटावदन तो समस्त सघने विषे ॥ -

तईअतु छदण डुगे । तच्छ मिहो आइम सयलसघे ॥

वीजु थोजवंदन तो मुनीद र्शन त्रपगरणवंतने होय । आचार्यादी पदस्थने वली त्रीजुं वंदन होय ॥ ४ ॥

वीयतु दसणीणय । पयछियाणं च तइयं तु ॥४॥

वंदनकर्म१ चितीकर्म१ कृतिकर्म१। पूजाकर्म१ वली विनयकर्म१ ए पांचे
वंदण१ चिईश्किईकम्मं३। पूयाकम्मं४च विणयकम्मं५च
करवुं वंदनकर्म कोने केने करवुं पण। केइ वखते केटलीवार वंद
न कर्म करवुं ॥ ५ ॥
कायव्वं कस्सवि के–णवावि काहेव कइखुत्तो ॥५॥
केटलीवार मस्तक नमाववुं। केटला प्रकारनां आवस्यक करी
विसेष शुद्ध थवुं ॥
कइउणायं कइसिरं। कइविहि आवस्सएहिं परिसुद्धं॥
केटला दोष विसेष मुकीने। वांदणा देवां ते सा कारणमाटे देवांवाद
कई दोस विप्पमुक्कं। किइकम्मं कीस कीरई वा ॥६ ॥
वांदणाना पांच५नाम पांच५ वांदवा अयोग पांच५वांदवा योग पां
उदाहरण। च५चार पासे वांदणा न देवराववां॥
पणनाम१पणाहरणा२। अजुग्ग पण३जुग्ग पण४चउ
चार४पासे वांदणा देवराववां चार४ठामेनहि नी[अदाया५॥
पांच५ठामे वांदणानो निषेध। षेध आठ८ कारण जाणवां॥७ ॥
चउ दाय पण निसेहा। चउ अणिसेह८कारणाया॥७॥
वांदणामां आवस्यक२५मुहपती सरीरनी पडीलेहण प्रत्येके पची
नी स २५ दोषण बत्रीस३२॥
आवस्सय१०मुहणंतय११। तणुपेह पणीस१२दोस ब
छ६गुण थाय गुरूनी थापना१ बसेंने छवीस२२६ [त्तीसा१३॥
बे २ अवग्रह। अक्षर तेमां ग्यारे अक्षर पचीस ८
छगुण१४गुरुठवण१५दु उ छवीस क्खर१७गुरु पणवी
वांदणानां सूत्रपद अ[ग्गह१६। छ६ गुरुनां वचन आ[सा।८।
ठावन५८छ६ थानक वांदणा। सातना तेतरीस३३टालवी॥

पय अभ्वन्न१०ठगणा १ए। ठगुरु वयणा१०आसायण तित्तीसं ७१ ॥

वेश विधीए चावीस द्वारे करिने । चारसेने वाणु ठेकाणा थयांए

डुविही डुवीस१२दारेहिं । चउसया वाणुई ठाणा ॥ए॥

वादणा पाच नाम द्वार १ कृतिकर्म१ वीनयकर्म१पूजाकर्म१ । वंदनकर्म१ चितीकर्म१ ।

वंदणयं१चिइकम्मं२किइकम्मं३विणयकम्मं४पूयकम्मं ५

ए गुरुने वादवाना पाच ना द्र्य ते उपचारे ज्ञावते अंतरंगथी म ते वली । ते वेना उदाहरणनु द्वार ७ ॥१०॥

गुरुवदण पणनामा । दव्वे ज्ञावे डुहाहरणा ॥१० ॥

एकतो सीतलाचार्यनो१लघु कृष्णसेवक वेनो१पालक कृष्णपु शिष्यनो१वीरासालवीनो१ । त्र संव कृष्णपुत्र ए वेनो ॥

सीयलय खुहुए वीर । कन्ह सेवग डु पालए संवे ॥

पाचे ए दृष्टांत । कृतिकर्ममा द्र्य ज्ञावने विषे ॥ ११ ॥

पंचे ए दिठ्ठंता । किइकम्मे दवज्ञावेहिं ॥ ११ ॥

वादवा अवदनीकनुं द्वार३ कुसीलीयो१ससतो१ यथाछंदो१ ॥ पार्श्वस्थ १ अवसनो १ ।

पासन्नो१ उसन्नो२ । कुसील३ससत्तउ४अहाछंदो ५॥

ए पाचना प्रत्येके ज्ञेद वे २वे२ ए अवंदनीक श्री जिनेश्वरना त्रण ३ वे २ अनेक प्रकारे । मतने विषये ॥ १२ ॥

डुग१डुग१तिग१डु१णेग अवंदणिज्जा जिणमयंमि१२ ।

पाचवादवा योगनुंद्वार४[विद्या१ गछनि सारकारक१संजमे थीर क पाव आचारवंत१ उपाध्याय१ । रे ते१तेमज गुणरत्ने अधीक१ ॥

आयरिय१ उवज्झाए २ । पवत्ति३थेरे४तहेव रायणिए५॥

तेमने वांदणां देवां कर्म र हित थवा अर्थे । करवा ए पांच उत्तम गणवंत प्रते ॥ १३ ॥

किइकम्मं निज्जरठा । कायव्व मिमेसि पंचएहं ॥१३॥

चार पासे वांदणा न देवरावे द्वार५माता१पीता१वम्रोभाइ१ । पर्याये मोटा १ तेमज समस्त रत्नाधिक पासे ॥

माय१पियर्जिठ्भाया३। उमाविधतहेव सव्वरायणिए ५

वांदणा कर्म न देवराववां । चार वांदवा योगनुं द्वार६चार मुनी आदे आदीपदथी साधुसाधवी श्राव क श्राविकाए चार वांदे वली । १४।

किइकम्मं नकारिज्जा। चउसमणाइ कुणंति पुणो॥१४॥

वांदणां देतां पांच नीसेधनुं द्वार७ध नीद्राविकहुते नहि कोइवार र्मकथादिके व्याग्रहुतेपराङमुखहुते। वांदीस कहे हुते ॥

वक्खित्त१ पराहुत्ते२ । पमत्ते३ माकयाइ वंदिज्जा ॥

आहार करते हुते निहार क रते हुते । एटलुं करता गुरुप्रते नहि वांदणा देवां कारे वांदवानुं द्वार८ ॥ १५।

आहारं४ नीहारं५ । कुणमाणे काउ कामेय ॥ १५॥

प्रसन होय रुडे आसने बेठा होय। क्रोधादिके रहित बेठा होय

पसंते१ आसण २ । उवसंते उवा ए ३ ॥

गुरुनी आंणा मागीने बुधीमान पंडीत । तेवारे वांदणां कर्म प्रजुंजे वा वांदे ॥ १६ ॥

अणुन्नवित्तु४ मेहावी५ । किइकम्मं पउंजइ ॥१६॥

वांदणा देवानां आठकारणनुं द्वार काउसग करते१ पोतानोअपराध एपडिकमणे१सजाय प्रठवणा१ । खमावते१परुणा मुनीआवेदे १

पडिक्कमणे१ सज्झाए२ । काउसग्गा३वराह४पाउणए ५ ॥

देवसीराइ अतीचार आलो प्रयांत अणसण वा संथारो करते १
यण लेता१पचखाणकरते१। ए वांदणानां आठ कारण । १७ ।
आलोयण६ सवरणे७। उत्तमट्ठे८ वंदणय ॥ १७ ॥
पचीस आवस्यकनु द्वार १० आव्रत बार१२चार४वार मस्तक
बे वार नमवुं२मस्तके हाथ नमाम्वु त्रण ३ गुत्ती ॥
जनमता राखे तेम वस्त्रादी
उपगरण यथायोग राखे१।
दोवणय२महाजायं१। आवत्ता बार१२ चउ सिर४तिगु
अवग्रहमा बे२वार पेसवु ए ए पचीस आवस्यक वा अव (तं३
क १ वार नीकलवुं। स्य करवा वांदणा करता ॥ १८ ॥
दुपवेसिग निक्कमणं१। पणवीसा त्रस्सय किइकम्मे १८
वादणाकर्म पण करतो हुतो। न होय वांदणा कर्मनीर्जरावानोत्नोगी।
किइकम्म पि कुणंतो। न होइ किइकम्मनिज्जराभागी॥
पूर्वोक्त पचीसमांथी हरेक साधु आदे ठाम विराधे तो नीर्ज
कोइ आवस्यकनुं। रा त्नणी न थाय ॥ १९ ॥
पणवीसा मन्नयरं। साहुठाणं विराहंतु ॥ १९ ॥
मुहपती पडीलेहण पचीसनुं द्वार। ठ६ पडीलेहण मुहपती उंची
११नजरे मुहपती जोवी ते एक१। करी पखोडा त्रणत्रणनेआंतरे।
दिट्ठ पडिलेह एगा१। छ उड्ढ पक्खोड तिग तिगं तरिया॥
अखोडा प्रमार्जवुं प्रथम ज एम नव नव ए समग्र मली मुहप
मणे हाथे काली मावे हाथे। तीनी पडीलेपणा पचीस ॥ २० ॥
अक्खोड पमज्जणया। नव नव मुहपत्ती पणवीसा॥२०॥
प्रदक्षिणाये करी त्रण त्रण। माथी३ जमणो १ भुजाये मस्तके
कीडा ते करे छे। त्रण३मुखेत्रण३हीयाने विषे ३ ॥

पायाहणोणातिअ३ति वामे अर बाहु सीस मुह हियए॥
वे खभे उंचो निचो (अ३। चार४ठपमोलेहणा वे पगे ए देहनी
एक एक पिठे। पच्चीस २१ ॥
अंसु ढाहो पिठे। चउछप्पय देह पणवीसा॥२१॥
आवस्यक पमोलेहणामां जे करे उपमे करी पूर्वे कह्याथी नहि
म जेम। हिणा नहि अधिक ॥
आवस्सएसु जह जह। कुणइ पयत्तंअ हीण मइरित्तं॥
त्रिविध मन वचन कायाये तेम तेम तेहने कर्मनी नीर्जरा
उपयोग सहित। सकाम थाय ॥ २२ ॥
तिविह करणो वउत्तो। तह२से निजरा होइ ॥२२॥
बत्रीस दोषनुं द्वार१३ आदर वांदणां देतो नासे१समग्रने उगा
रहीतवांदे ते१जात्यादी मदे१। वांदे१ तीमनी परे ठेकतो देते१॥
दोस अणाढिअ१थद्धिय२। पविद्ध३ परपिंमियंच४टोलग
रजोहरण वांको राखे१काचबा एकने वांदतो बीजाने वां (यप॥
नी परे रीगतो वांदे ते १। दे१मनमां खेदातो वांदे ते१ ॥२३
अंकुसकच्छभ रिंगियप। मच्छुवत्तंपमणपउठे९ ॥२३॥
वे हाथे पग बांधी वांदे ते१ मुने उजे वा आपे ते बुधीये वांदे१॥
वेइय बद्ध १० भयंत्तं ११।
भयथी वांदे१ गरवे वांदे१ मित्र जाणी वांदे१मुने वस्त्रादि कांइ
देसे एम जाणि वांदे१ चोरनी परे वांदे१॥
भय१२गारव १३ मित्त १४ कारणा १५ तिएहं १६॥
आहारादी करतो वांदे १ क्रोधे वांदे१ तर्जना करतो वांदे १ ।
पडिणीय१७ रुठ १८ तज्जिय १९।
कपटे वांदे ते१अपमान करतो वांदे१विकथा करतोवांदे१निश्चय२४

सढ १० हिलीय ११ विपलिउ २२ चियर्य ॥ १४ ॥

लाजथी अपारे दीठो न दीठो वादे१ मस्तकने एक देसे वादे१ ।

दिठ मदिठ १३ सिगं १४ ।

राजवेठ तुल्य वादे१ वाघा वीना नही छुटीये एम जाणि वादे१ मस्तके हाथ न लगाडतो लगाडतो१ ॥

कर २५ तमोअण १६ अलिद्धणालिद्ध १७ ॥

अक्षरमात्रा ऊणे कहे१ वादी उतावलुं बोले१ ।

ऊण १८ उत्तर चूलीय १९ ।

मुंगानी परे वादे१ ऊंचे स्वरे वादे१ रजोहरण भमाडतोवादे१॥७५॥

मूअं ३० ढड्डर ३१ चूडलियच ३२ ॥ १५ ॥

ए बत्रीस दोष टाली वीशेष वंदनकर्म जे प्रयुजे वा करे भला पणे शुध थइने । गुरु प्रते ॥

बत्तीस दोस परिसुद्धं । किइकम्म जो पउजइ गुरूणं॥

ते प्राणी पामे मोक्षना सुख थोडा कालमा वीमानीकपणुं अथवा प्रते । पामे ॥ २६ ॥

सो पावइ निवाण । अचिरेण विमाण वासं वा ॥१६॥

छ गुणनु द्वार१४ इहा छ वली उपचार मानादीकनो भंग१ गुरुनी गुण वीनय१ । पूजा होय३ ॥

इह छच्च गुणा विणउ१। वयार माणाय भग१गुरुपूया३॥

तीर्थंकरनी आज्ञानो आराध श्रुत जे जिनवचन धर्मनी आराध क होय४ । ना५ भली कीरीया पामे६ ॥७७॥

तित्थयराण आणा४ । सुअ धम्मा राहणा५ किरिया ६

गुरु थापना द्वार१५ गुरु जे थापीये अथवा गुरुने ठामे(॥७७॥

गुणे करी जुक्त वली गुरु। थापनाचार्यादीक ॥

गुरु गुणजुत्तं तु गुरु ठाविज्जा अहव तत्थ अरकाइ ॥
अथवा ज्ञानादी जे ज्ञान दर्शन थापे साक्षात् गुरुने अभावे॥२७॥
चारीत्र ए त्रणनां उपगरण।
अहवा नाणाइ तियं। ठविज्ज सक्खं गुरुअभावे॥२८॥
चंदनग कवडा अथवा। काष्टमट्टादी पुस्तक गुरुमूर्त्ति चीत्रकर्मते॥
अरके वराडए वा। कठ्ठे पुत्थेय चित्तकम्मेय॥
थापना बे भेदे सद्भाव ते वली गुरु थापना बे भेदे थोडा काल
मूर्त्ति आदे असद्भाव ते नी पुस्तकादि१ जावजीवनी मूर्त्तिआ
थापना पुस्तकादि। दे२ ॥ २९ ॥
सप्भाव मसप्भावं। गुरु ठवणा इत्तरा वकहा॥२९॥
साक्षात् गुरुने वीरहे गुरुनी थापना। जाणे जे गुरुजवेठा आदेसदीयेछे
गुरुविरहंमि ठवणा। गुरुवएसो व दंसणत्थंच ॥
जिनेश्वरने वीरहे। सेवना हे प्रभु तमे संसार दुखथी मुकाणा मु-
जिनेश्वरनीमूर्त्तिनी। जने मुकावानुं सुधनीमीत थया ते सफला।३०
जिणविरहंमि जिणबिंब। सेवणा मंतण सहलं ॥३०॥
अवग्रह द्वार१६चार दिसाए साढा त्रण हाथ१ तेर हाथ२ नरे
गुरुनो अवग्रह वांदणामां। नर नरे नारी ॥
चउदिसि गुरुग्गहो इह। अहुठ१तेरस कर२सपरपक्खे॥
गुरुनी आज्ञा माग्या वीना पो न कल्पे ते गुरुनी समीप जग्याये
ते सदैव वा नीत प्रते। पेसवाने ॥ ३१ ॥
अणणुन्नायस्स सया। न कप्पए तत्थ पविसेउ॥ ३१॥
६ठाण अक्षरनुं द्वार१७ पांच५ चार४ ए ६ ठांमे पद अनुक्रमे
त्रण३ वार१२ बे२ त्रण३। भेगात्रीस जाणवां ॥
पण१तिग२बारस३दुग४ चउरो५छ६ ठाण पयइ गुणतीस

छगणत्रीस२एत्रीजा आ(तिग ५। सर्व मली पद अगावर्न(सं॥
वसकोने वीये । थया ॥ ३१ ॥

गुणतीस सेस अवस्स–पाइ सब पय अमृत्तन्ना ॥३२॥

वादनारनुं ७ वचननुं द्वार१८इच्छामि नीसीहीयादीमा१२ समुचय
आदीमा५ अणुजांणह आदीमा३ । जत्तामा२ जवणिजचन्नेण१॥

इच्छाय१अणुणवणा२ । अबावाह३च जत४जवणाय५॥

अपराधनुं खमाववुं पण खामे वादणा देनारना ए ७ ठाम जाण
मी खमासमणो आदीमा४ । वा ॥ ३१ ॥

अवराह खामणा वियह। वंदण दायस्स छठाणा ॥३३॥

गुरु वचन छनुं द्वार१एछवे तहत्ती ए त्रीजु१ तुं पण व्रते छे ए
ण१ अणुजाणामी२ । चोथुं४ एव गुरु वचन५ ॥

छंदेण१अणुजाणामि२। तहत्ति३तुम्भंपि वहए४एव५ ॥

हुं पण खामु छु तुज प्रते६ । वचन जाणवा वादवा योग आ
चार्यादीकना ॥ ३४ ॥

अहमवि खामेमि तुमं६। वयणाइ वदण रिहस्स॥३४॥

आसातना तेतरीसनुं द्वार १० ए त्रण३ जाता उभा रहेता३ बेस
आगल वे पासे पाछल नजीक। ता१ छमीले प्रथम पाणी ले ते१॥

पुरउ पक्खा सन्ने। गंता३ चिठ्ठण६निसीयणायएमणे १०॥

गमणागमण पहेला आलोवे१बोलाव्यो साम्भलता न बोले१

आलोयण ११ पडिसुणणे १२ ।

गुरु पेला बोले ते१ गुरु छते बिजा पासे आलोवे ते१ ॥ ३५ ॥

पुव्वालवणे अ १३ आलोए १४ ॥ ३५ ॥

तेमज आहारादी वीजाने देखाडे१ बीजाने नीमन्त्रे पछी गुरुने१ ॥

तह उवदंस १५ निमतण १६ ।

बीजाने आपे१ मीठो पोते खाय१ तेमज़ गुरु बोलावे वार लगावी बो

खद्धाय १७ यणे १८ तहा अ पमिसूणणे ॥ (ले१ ॥

गुरुने कठीण वचन बोले१ संथारे वेठो उतर आपे१ ।

खद्धत्तिय २० तत्थगए २१ ।

शुं कहोछो? १ तमे करो१ गुरुने हुंकारो करे१ मारुं मन छे जेनुं१॥३६

किं २२ तुम २३ तज्जाय २४ नोसुमणे २५ ॥ ३६ ॥

तमने नथी सांभरतुं?१ गुरुकथा वचे पोते कथा करे१ ।

नो सरसि २६ कहं छित्ता २७ ।

सभानो भंग करे१ गुरु कह्या पछी पोते कहे ॥

परिसंभित्ता २८ अणुठियाइ कहे २९ ॥

गुरुने संथारे पग लगामे१ ।

संथारपाय घट्टण ३० ।

गुरुने आसने बेसे१ उंचे आसने बेसे१ तुल्य आसने बेसे१॥३७॥

चिट्ठ ३१ च्च ३२ समासणेआवि ३३ ॥३७॥

राइप्रतीक्रमण वीधी इरियावहि चैत्यवंदन मुहपती पमिलेहवी कुसुमीण डुसुमीणनो काउसग। बे वांदणां राइअ आलोवुं ॥

इरिया कुसुमिणुस्सग्गे। चिअवंदण पुत्ति वंदणा लोअं॥

वे वांदणां राइअ खामवुं बे वांदणां पचखांण चार खमासमणां भगवन् आदी बे खमासमण सझाय॥३८॥

वंदण खामण वंदण । संवर चउछोभ छ सज्झाउ॥३८॥

देवसी प्रतीक्रमण वीधी इरियावही चैत्यवंदन। मुहपती पमिलेहवी बे वांदणा पचखाण बे वांदणा देवसीअ आलोवुं॥

इरिया चिइवंदण । वंदण चरिम वंदणा लोयं ॥

बे वांदणा देवसीय खामुं चा देवसीअ प्रायश्चित चार लोगस्सनो

र ज्ञगवन् आदी। कानसग वे खमासमण सझाय३ए

वंदण खामण चउठोन्न । दिवसुसग्गो उ सद्याउ ॥३९॥

ए रीते वादणानी वीधी प्रते। जे प्रयुजता चरणसीतरी करण सीतरी सजुक्त जो ॥

एयं किइकम्म विहं । जजुत्ता चरण करण माउत्ता॥

साधु खपावे कर्म जे ज्ञा नावरणादी प्रते। अनेक वा घणा ज्ञवना संचेला वा मेलवेला अत नही एवा ॥ ४० ॥

साहु खवंति कम्म । अणेगज्ञवसचियमणंत ॥४०॥

प्रकरण करता कहेछे अल्पमती वंत जोग जीवोने वोधना अर्थे। कह्यु होय वीपरीतपणे जे काइ में॥

अप्पमइ ज्ञव वोहत्र । ज्ञासियं विवरियंच जमह मए॥

ते सोधजो गीतार्थ होय ते केहवा। नथी जेहने अज्ञीमान हठवाद मत्सर रहीते ॥ ४१ ॥

तं सोहंतु गीयह्रा। अणन्निनिवेसि अमहरिणो॥४१॥

एम ज्ञला गुरुने वादवानी विधिज्ञाष्य समास ॥

॥ इतिश्री गुरुवंदन विधि ज्ञाष्य सपूर्ण ॥

हवे पञ्चखाण वीधी ज्ञाष्य लिख्यते ।

॥ अथ प्रत्याख्यान ज्ञाष्य ॥

दस प्रत्याख्यान द्वार१ चारवीधी द्वार१ । आहार द्वार१ वावीस आगार द्वार१ एकवारना कह्या ॥

दस पच्चरकाण१चउविहे२। आहार३ डुवीसिगार४अडुत्ता

दस वीकती द्वार१ विस नीवीगय द्वार१ । वे ज्ञागा द्वार१ छन्नेद सुधी द्वार१ पच्चरकाण फलद्वार१ ॥ १ ॥

दस विगई४तीसविगई–गय६ डुह नंगा७० सुध्दि८ फलं ९॥१॥

प्रथम द्वार कारणे आगलथी तप करे ते१ आवते काले करे१

अणागय१ मइक्कंतं २।

एकनी अंत्य बीजानी आद्य१ धारे दीन अवस्य करे१आगार रहीत१॥

कोडिसहिअं३ निअंटि४ अणागार ५॥

आगार सहीत१ चारे आ। वस्तुनुं प्रमाण करीकरे ते१संकेत मुठसी

हार आदे पच्चखाण१। आदे१ कालमान पोरसी आदे१ ॥२॥

सागार६निरवसेसं७। परमाण८कर्म सकेए९अध्दा१०॥२॥

काल पच्चखाण दस नेदे मोकर वे पोर वा पुरीमढ१एकासणानुं१ए

सहीयं वेघम्रो१एक पोहोरनुं१। कलगाणानुं पग न हलावे ते१ ॥

नवकारसहिय१पोरसी२। पुरिमड्ढ३गासणो४गठाणोय ५॥

आंबीलनुं१ नपवास वा अ दीवसचरीमनुं१मुठसही आदे अ

नक्तार्थ१। नीग्रह१ वीगइनुं१ ॥ ३ ॥

आयंबिल६अनत्तठे७। चरिम८अन्निग्गहे९विगई१०।३

पच्चखाण करण वीधी नग्गएसूरे पोरसहीअं पच्चखाइ नग्गए सूरे

नमोकारसहिअं पच्चखाइ१। चनविहंपिहारं१ ॥

नग्गएसूरे नमो १। पोरसि पच्चक्ख नग्गएसूरे २ ॥

सूरे नग्गे पुरिमड्ढं पच्चखाइ सूरे नग्गे अप्नतठं पच्चखाइ ए

चनविहंपिहारं१। रीते१ ॥ ४ ॥

सुरे नग्गे पुरिमं ३। अन्नत्तठं पच्चक्खा इत्ति ४॥४॥

पच्चखाण करावतां कहे गुरु करावनार पच्चखाइ कहे इति एम

कहे सीस वा पच्चखाण कर करनार पच्चखामि कहे गुरु वोसी

नार वली। रे कहे सीस वोसरामि ॥

नणाइ गुरु सीसो पुण। पच्चक्खामित्ति एव वोसिरइ॥

उपयोग इहा करनारनो प्रमाण जाणवो। नथी प्रमाण करावनारना अक्षर मूलथी ॥ ५ ॥

उपउगिड पमाण । न पमाण वजण ठलणा ॥५॥

काल पच्चखाणमा प्रथम स्थानके नवकारसहि आदे तेर प्रकार। बीजे स्थानके त्रण वीगय आदि प्रकार त्रीजे स्थाने त्रण प्रकार एकासणादी ॥

पढमे ठाणे तेरस । वीए तिन्निउ तिगाइ तइयमि ॥

पाणस्स लेवेणवादि चोथा स्थानकने वीषे। देसावगासादी पाचमा स्थानकमा ॥ ६ ॥

पाणस्स चउत्थमि । देसावगासाइ पचमए ॥६॥

हवे प्रथम स्थानकमा भेद१३नमुक्कार पुरीमढ१अवढ१अगुठसि आसहिय१ पोरसहिय१ साढपोरसहिर्यं१ दी आठ ८ ए तेर भेद ॥

नमु१ पोरसि१ सह्वा३ पुरि–म४ वह्व५अगुठ माइ अरू

बीजे भेद३नीवीनु१वीगीयनु१आ बेलणुं१एकासणुं१ ए [तेर ॥ बेलनु१ ए त्रण त्रीजामा भेद३। कलठाणु १ए त्रण ॥ ७ ॥

निवि१विगय१विल३ उ१एगासणे१एगठाणाई ३ ।७ ।

उपवास वीधी [त्तिअतिअ। तेर बोल पूर्वोक्त बीजे पाणहार प्रथम स्थानकमा चोथ आदि । नमुक्कारसहियं त्रीजे पाणस ॥

पढममि चउत्थाई१। तेरस वीयमि१तिईय पाणस्स ३ ॥

देसावगासीय चोथे स्थानके। चरीमे ते दिवसचरिमादी दुविहार तिवीहार चउवीहार जेम संभवे तेम जाणवुं ॥ ८ ॥

देसावगासं तुरिए । चरिमे जह सम्भव नेय ॥ ८ ४

तेमज मध्य पच्चखाणमातो नही वार वार सूरे उगए इत्यादीक निवि विगइ आविल बीपये। वोसीरे ए मध्य पच्चखाणे ॥

तह मद्य पच्चख्काणेसु । नपि हु सुरुग्गयाइ वोसिरइ॥

करवानी वीधी ते माटे न कही॥ जेम आवसीआए ए पाठ वीजा

वांदणामां न कहेवो ॥ ए ॥

करण विहीउ न जणइ । जहा वसियाइ बिय वंदे॥ए॥

तेम तीवीहार एकासणादी प कहीये पाणस्सना ठ आगार

च्चखाणमां सचीत त्यागीने । लेवेणवादी ॥

तह तिविह पच्चख्काणे । जन्नंति अ पाणगठआगारा॥

डुवीहार पच्चखाण वीषये जोजी श्रावकने वीषे तेमज फासु

अचीत आहार । पाणी वावरनारने ते ठ आगार॥१०॥

डुविहाहारे अचित्त । जोइणी तहय फासु जले ॥१०॥

एटला माटे जोग्य ठे उपवास नीवी प्रमुखने वीपे तथा सचीत्त प्र

आंबील कारक फासु जल पीये । रीहारी ने फासु नीश्चे जल वली

इत्तु चित्र खवण बिले। निव्वियाइमु फासुयं चित्र जलं तु

श्रावक पण पाणी पीये तेमज । पच्चखाण करे तीवीध आहार ११

सड्डवि पीअंति तहा । पच्चख्कंतिअ तिविहाहारं ॥११ ॥

चउवीध आहारनुं वली नमु राते नीश्चे मुनिने बाकी पच्चखाणे

कारसहीनुं । तीवीहार चउवीहार होय ।

चउहाहारं तु नमो । रत्तंपिमुणीण सेस तिह चउहा ॥

राते पोरसि पुरीमढ एकासणा श्रावकने डुवीहार तीवीहार चउ

दीक पच्चखाणमां । वीहार ए त्रणे ज्ञेदे होय ॥१२॥

निसि पोरसिपुरिमे गा–सणाइ सड्ढाण डुति चउहा १२

चार आहारनुं द्वार २ मुखउ आहारने वीपे लवणादि अथवा ल

पसमावाने समरथ होय एका वणादि आवे दीये अथवा स्वाद प्र

की आहार । ते आपे ॥

खुहे पसमग्वमेगागी। आहारिव एड देइ वा सायं॥
भुख्यो हुतो अथवा खेपवे वा जे कादव सरीखो ते सर्व आहार नाखे कोठाने वीपे वा पेटमा कहीये ॥ १३ ॥
खुहिञ व खिवइ कुठे। ज पकुवम तमाहारो ॥१३॥
असनने वीपे मग आदे कठोल स। माम्हा रोटली प्रमुख सुरणादि वे कुर बाजरादी सातवो वा चुण। जमीनकंद ॥
असणे मुग्गो अण स–तु मंम्ह पय खज्ज रव्व कंदाइ॥
हवे पाणिने वीपे काजी वा आ कपासीआ वा काकमीनुं धोयण वण पाणी जवकेर धोयण जल। जल मदीराजल आदी शव्दथी वीजा जल पण जाणवा ॥१४॥
पाणे कजिय जव कय–र कक्कमो दग सुराइ जल॥१४॥
हवे खादीमने वीपे सेक्या धान हवे स्वादीमने वीपेध सुंठ जीरु फल केला आदि। अजमादी ॥
खाइम भत्तो स फला–इ साइमे सुंठी जीर अजमाइ॥
मध गोल तवोल पान सो हवे अणाहार वीपे मात्रं लींवम्हा पारी लवग एलची आदे। प्रमुख ॥ १५ ॥
महु गुल तवोलाइ। अणाहारे मोअ निवाई ॥१५॥
हवे पच्चखाणना आगारनु द्वार वे२आ। सात७पुरीमढमाएकसणामा गार नोकारसहिमा ठ६ पोरसिमा। आठ ८ आगार ॥
दो नवकार१ठ पोरसिइ। सग पुरिमह्वे३एगासणे अठ४॥
सात७आगार एकलठाणामा आठ८पाच५आगार चोथ उपवासा आवीलमा आगार। दिकमा ठ६आगार पाणसमा ॥१६॥
सत्ते गठाणे५ अंबिल। अठ६पण चउत्थ७ठ प्पाणे८॥१६॥
चार आगार दीवसचरीममा चार पाच आगार वस्त्रादि लेवा भूते

आगारमुठसहीआदीअन्नीग्रहमां॥ तेमां नवअथवा आठ नीवीमां

चउ चरिमे चउ भिग्गहि । पण पावरणे नवठ निव्विए॥

आगार जे उखित्त वीवेगेणंने । मुकीने एकली द्रव्य वीगयनो नीयम करे तो आठ ॥ १७ ॥

आगारु खित्त विवेग । मुत्तु दवविगइ नियमिठ ॥१७॥

नमुकारसीमां आ० अन्नछ णा भोगेणं१ सहसागारेणं२ ए बे नमुकारसीमां ।

पोरसी साढपोरसीमां अन्नछणाभो गेणं१सहसागारेणं१ पछन्नकालेणं१ दिसा मोहेणं१ साहुवयणेणं१ सव्वस माहीवत्तियागारेणं १ ॥

अन्न सह दु नमुकारे। अन्न सह पछ दिसय साहु सव्व॥

पोरसीना छ आगार साढपो। रसीना पण एज ।

पुरीमढमां सात आगार छ सहीतमह तरागारेण१वध्योअवढमांपणएज १८

पोरसि छ सढ्ढपोरसि । पुरिमढ्ढे सत्त स महत्तरा ॥१८॥

एकासणा बेसणाना अन्नछ णा१ सहसा१ सागारि आ गारेणं १ ।

आउंटण पसारेणं१गुरु अभ्युठाणेणं१ पारिठावणीयागारेणं १ महत्तरागारे णं १ सव्वसमाहि वत्तियागारेणं१ ॥

अन्न१सहस्सा२गारिय३। आउंटण४गुरु५अ६पारि७मह ७

एकासणे बियासणे आठ । सात आगार एकलठाणे [सव्व८ ॥ आउंटणपसारेणं वीना ॥ १९ ॥

एग बिआसणि अठ्ठ। सगइगठाणे आउंटण विणा १९

वीगी नीवीने वीषे अन्नछ०१ सहस्सा०१ लेवालेवेणं१ गीहछ १।

अन्न १ सह २ लेवा ३ गिह ४ ।

उखित्त विवेगेणं१पडुच्च मखिएणं१पारि०१ महत्त०१सव्वसमाही०१।

उखित्त ५ पडुच्च ६ पारि ७ मह ८ सव्व ९ ॥

वीगीने वीगये नीवीने वीगये   पच्चक्खाण वीना आंबीलमा
ए नव आगार ।   आठ आगार ॥ २० ॥

विगइ निविगइ नव । पच्चक्खाणु अंबिले अठ ॥२०॥

उपवासमा अन्नत्थणा० १ सह   ए पाच उपवासमा छ आगार पा
स्सा० १ पारिठावणियागारेणं १   णसमा पाणस लेवेणवादीक ॥
महत्त० १ सवस० १ ।

अन्न१सह२पारि३मह४सव५ । पंचखवणे छ पाणलेवाई॥

चार आगार दिवस चरीममा   अभीग्रहमा अन्नत्थणा० सहस्सा०
अंगुठसहि आदी ।   महत्तरा० सवसमाहि० ।

चउ चरिम गुठाई। अभिग्गहि अन्न१सह२मह३सव४॥२१॥

दुध वीगय मध वीगय मदीरा   ए चार ढीली वीगय वली चार क
वीगय तेल वीगय ।   ठण ने ढीली ते कहेछे ॥

दुद्ध१महु२मज्ज३तिल्लं४। चउरो दव विगइ चउर पिंडदवा

घी वीगय । गुड वीगय । दही । माखण वीगय । पकवान वीगय
वीगय । मास वीगय ।   ए बे कठण वीगय ॥ २२ ॥

घय१गुल२दहिय३पिसियं४। मक्खण५पक्कन्न६दो पिंडा२२

पोरसि पच्चखाण साढपोर   बेसणानु पच्चखाण नीवीनु पच्च
सि पच्चखाण तुल्य अवढ   खाण एकासणा तुल्य पोरसी
पच्चखाण पुरिमढ तुल्य ।   आदी तुल्य आगार

पोरसि सड्ढ अवड्ढ । दुभत्त निव्विगइ पोरिसाइ समा ॥

अंगुठसही पच्चखाण मुठसही   सचीत द्रव्य नीमादी पच्चखाण
पच्चखाण गठसही पच्चखाण ।   अभीग्रह पच्चखाण ॥ २३ ॥

अगुठ मुठि गंठि । सचित्त दव्वाइ भिग्गहिय ॥२३ ॥

आगारना अर्थ वीसर्याथी मु   सहसात् अजाणे पोतानी मेले मु

खमां घाले ते अनाभोग। खमां पाणी प्रमुख प्रवेस थाय ते॥

विस्सरण मणा भोगो१। सहसागारो सयं मुहपवेसो २॥

गुप्त जे दीवस मेध वादलादीक। दीगमुढ दीसीनो भ्रांतीथी

थी अपुरे पुरोकाल जाणी पारे तो। पोरसीपारे ते दिसिमोहा॥२४॥

पच्छन्नकाल मेहाइ३। दिसिविवज्जासु दिसिमोहो४॥२४॥

साधुनुं वचन पोरसी भणा पोरसी थइ। जाणि पारे ते सरीर

व्यानुं सांभली इम जाणे रुडुं स्वस्त होय ते सर्व समाधि तेथी

जे। विपरीत असमाधिमां पारे ते॥

साहु वयण उघाडा। पोरसि तणु सुछया समाहित्ति६॥

संघादी गाढ कारणे पच्चखाण ग्रहस्थ वांदवादीके आवे साधुआहा

पारे तो न भागे ते महत्तरागारेणं। र अन्यत्र करवा उठे ते सागारी२५

संघाइकज्ज महत्तर७। गीयत्थ वंदाइ सागारी ८॥२५॥

हाथ पगादीनुं खेंचवुं पसा गुरु वडेरा प्राहुणा मुनि आवे

रवुं अंग सरीरनुं। उभा थातां आगार॥

आउंटण मंगाणं९। गुरु पाहुण साहु गुरु अब्भुठाणं१०

परठववा योग आहार वधेलो मुनि जो वस्त्र लेवा उठे तो चोल

व्रध वचने वावरे तो आगार। पटागार पच्चखाण न भांगे॥२६॥

पारिठावणविहिगहिए११।जइण पावरणि कडिपट्ठो१२॥२६

न लेवाने आहारे खरडेली लुहीने लेवालेव आगार देनारने हाथे

कडछी मोइ आदीके आपे तो। वीगय शाकमांडादि फरसे दे ते

खरडिय लुहियडोवाइ। लेव१३ संसठ१४डुच्च मंडाई॥

उपाडी लेइ पींड वीगयादि वीगये आंगली प्रमुख चोपडी

उपरथी लेइने आपे ते कल्पे। तेथी आहार दे ते लगारेक॥

उक्खित्तपिंड विगइण१५। मक्खियं अंगुलीहिंमणा१६॥२७

हवे पाणसना आगार अर्थ ले बोजुं२ अलेपकृत आठण प्रमुख
पकृत ठसामणादी पाणीथी१। नीतय्याश्री श्रादु ज्ण्ण पाणी३॥
लेवाडं आयामाइ१७ । इअर१८सोवीरमज्ञ१९ जसिण
तंडुलादी धोयण मोलाएलु पीगानु धोयणादी५बीजु [जल ॥
दाणो ज्ञातादी सहीत ४ । दाणादी वरजीत गलेलु ६ ॥ २८॥
धोयण२०बहुलससित्थ२१। उस्सेइमंइअरसित्थविणा२२
वीगयभेद अधीकार पाच चार ए ठए भक्ष्यवीगय ६ [॥१८॥
चार चार बे बे प्रकारे । धादी उत्तरभेदे वीगय एकवीस॥
पण१चउ२चउ३चउ४दु५दु६ ठ भक्ख दुन्नाइ विगइ इग
त्रण बे त्रण चार भेदे अभक्ष्य[वीहु । चारना मधु आदे [वीस॥
वीगय । वीगय भेद उत्तर बार॥१९॥
ति१दु२ति३चउ४विह चउ महु माई विगई बार २९ ॥
भक्ष्यवीगय नाम (अभक्षा । गोल पकवान ए ठए भक्ष्यवीग
दुध घृत दही तेल । य जाणवी ॥
खीर१घय२दहिय३तिल्लं४ । गुल५पक्कन्न६ठभक्ख विगईउ
दुध दही घी वीगय भेद गायनु भेंसनु । पाच भेदे दुध हवे चार
बटरीनु गालीनु गाडरीनु । प्रकारे ॥
गो१महिसी२उट्टि३अय४ पण दुद्ध अह चउरो ॥३०॥
घृत तथा दही (एलगाण५ । तेलना चार भेद । तिलनु सरसव
ऊंटी वीना सेसनु । नु अलसीनुं लाटनु ॥
घय दहिया उट्टि विणा । तिल१सरिसव२अयासि लट्टति
गोलना बे भेद ढीलो गोल पकवानना बे भेद तेलनु [लचउ॥
कठीण गोल ए बे घृतनु तलेलुं ॥३१॥
दव गुड पिंड गुडा दो । पक्कन्न तिल्ल घय तलिअ॥३१॥

हवे नीवीआतां३०तेमां दुधनां आटो घाली रांध्युं ते४खटाइ घा
पांच द्राखादीकथी रांध्युं ते१घ ली रांधे५ वा वली ए दुध वीगय
णा चोखाथी रांध्युं ते२ थोडा रहीत ॥
चोखाथी राध्युं ते ३ ॥
पयसाडी१खीर२पेया३। वलेहि४दुद्धहि५दुद्धविगई गया
द्राख सहीत बहु थोडा चोखा तेज चोखानो आटो खटास सही
सहीत। त ए पांचे रांध्यु दुध ॥ ३२ ॥
दक्ख बहु अप्प तंदुल। तच्चुन्नंबिलसहिअदुद्धे ॥३२॥
हवे घृतनां नीवीआतां पांच दाझेलुं१ दहीनी तरमां आटो नांखीकरे
निभ्भंजण१ विसंदण २। (ते२
उपरी पकव्ये उपरनी तरी३घीनुं कीटुं४पाकुं घृत आंवलादीकथी५
पक्कोसहि तरिअ३ किट्टि ४ मक्कघयं ५ ॥
हवे दहीनां पांच भातसहीत दही ते १ सीखरण २।
दहिए करंब १ सिहरणि २।
लुणसहीत मथ्युं दही३ वस्त्रे गलेलुं४घोलमां वडां घाले ते५॥३३॥
सलवण दहि ३ घोल ४ घोलवडा ५ ॥३३॥
हवे तेलनां पांच गोलादीकथी कुट्या तल१ दाझेलुं तव्यापछी वध्युं
तिलकुट्टी १ निभ्भंजण २। (ते२॥
लाख प्रमुखथी पाक्युं तेल३ उपरी पाक्या उपरनी तरी४तेलनी
पक्कतिल ३ पक्कोसहि तरिअ४तिल्लमली५॥ (मली॥५॥
हवे गोलनां पांच। साकर१ गोलनुं पाणी२ गुलपायो ३
सक्कर १ गुलवाणय २ पाय३।
खांड ४। अडधो उकल्यो सेलडीनो रस५ ए पांच गोलनां३४॥
खंड ४ अद्धकढिअ इक्खुरसो ५ ॥ ३४ ॥

एक तावमी पुराय एवमो पुमलो। पुमलो पुरीने प्रमुख त्रण घाण तल्या पछी वाजो तलाय ते १। पछी चोथा घाणादीकनु २॥

पूरिञ्र तव पूञ्रा बीञ्र१। पूञ्र तन्नेह तुरिञ्र घाणाईश॥

गुलधाणी३ जल लापसी वा वीगय स पाचमु नीवीयातु पोतु हीत ज्ञाजने पाणीथी पाक्योआहार४॥ देइ करेलो पुमलो५। ३५

गुलहाणी३जललप्पसि–ञ्र४। पचमो पूत्तिकयपुव५। ३५

दुध दही ज्ञात जपर चार आगु ढीलो गोल घृत तेल एक ल सुधी नीवीआतु ते पछी नही। आगुल ज्ञात जपरे सुधी॥

दुध दही चजरगुल। दवगुल घय तिल्ल एग ज्ञतु वरि॥

कठण गोल माखण ए बे। लीला पीलु सणना बीज जेवमो खंम वीगयमाथी। नीवीने पच्चखाणे कल्पे ते जपर नही३६

पिमगुल मरकणाण। अद्दा मलयं च संसठं॥ ३६॥

चोखादी द्रव्यथी हणाणी जे रहीत थाय वली ते माटे ते हणा वीगय ते वीगयथी। णी वीगय ते द्रव्य कहीये॥

दव हया विगई विगइ। गय पुणो तेण तं हय दवं॥

जघरीत घृतादीक जष्ण ग जत्कष्ट द्रव्य कहेठे इम बीजा ते तेज। आचार्य॥ ३७॥

जधरिए तत्तं मिय। जक्किठ दव इमं चन्ने॥ ३७॥

तीलसाकली वरसोलादीक। तथा रायण आवाडी द्राख प्र मुख पाणी आदे॥

तिलसकुली वरसोलाई। रायणवाड दरकवाणाई॥

मोलिया प्रमुखना तेल एरं। सरस जत्तम द्रव्य कहीये तथा लेप मी टोपरादीकना। कृत॥ ३८॥

मोलिय तिल्लाईय। सरसुत्तम दव लेवकमा॥३८॥

ए रीते वीगयगत ते रहीत नीवी । उत्तम जे द्रव्य ते नीवीगयमां
याता करंबादी सस्पृष्ट द्रव्य ।

विगई गया संसठ्ठा । उत्तम दव्वाय निव्विगइयंमि ॥

कारण आवे कल्पे पण कारण वीना । कल्पे नही खावुं जे कह्युं छे नीसी थ नाखे ॥ ३ए ॥

कारण जायं मुत्तं । कप्पंति न भुत्तुं जं वुत्तं ॥३ए॥

वीकृतीथी माठी गतीनां दुःख पामे माटे भय पामे । वीगय सहीत जेवारे भोजन करे जे साधु तो ॥

विगइं विगई भीउ । विगइ गयं जोउ भुंजुए साहु ॥

वीगय छे ते वीकृतीकरण स भाववंत छे ते । वीगयथी माठी गतीपणाने वले करी पमाडे ॥ ४० ॥

विगई विगयसहावा । विगइं विगई वला नेई ॥ ४० ॥

हवे अभक्ष्य वीगयना भेद मध कुतीनुं१मांखीनुं२भमरीनुं ३ । मध त्रण भेदे छे हवे काष्टनी १ पीठानी २ मदीरा बे भेदे ॥

कुत्तीय१मच्छिय२भामर३। महु तिहा कठ्ठ१पिठ्ठ२मज्जउहा

हवे जलचर १ थलचर २ आकाशच र३नुं मांस त्रण भेदे । घृतनी परे मांखण चार भेदे अभक्ष ॥ ४१ ॥

जल१थल२खग३मंस तिहा। घयव्व मरकण चउ अभक्खा

हवे पच्चखांणना भांगा४एमन१वचन२काय३ मनवचन४ (॥४१॥

मण १ वयण २ काय ३ मणवय ४ ।

मनकाय५वचनकाय६मनवचनकाय७त्रीकयोगी ए सात सात जे॥

मण तणु ५ वयतणु ६ तिजोगिसगिसत्त ७ ॥

करण करावण अनुमोदने द्वीक त्रीक संज्योग सहीत । अतीत अनागत व्रतमानकाले एकसो सुडतालीस ॥

करश्कारश्णुमईश्रुतिजुश्र । तिकाल सियाल भग स
ए जे भागा कह्या जे का लेनार धणिए पोते मन व(॥य४५॥
ल पोरमि आठमा । चन कायाये करी पालवा ॥
एय च भत काले । सयं च मणवयतणूहिं पालणिय ॥
करनार जाण जाण कराव तेना भागा चार थाय जाण जाण१
नार पासे पच्चख्काण करे१ । जाणअजाण२अजाणजाण३ अजाण
अजाण४तमाप्रथमत्रणनी आज्ञा७४३
जाणग जाणग पासत्ति–भग चउगे तिसु अणुन्ना॥४३॥
पच्चखाण पारता बोल फरस्युं १ पाळ्युं१ सोध्यु १ ।
फासिअ१ पालिअ२ सोहिअ३ ।
तस्यु१ कीर्त्युं१ आराध्युं१ ए ७ भेदे सुध जाणवु ॥
तिरीअ४ कीट्टिअ५ आराहिअ६ ७ सुद्ध ॥
पच्चखाण फरस्यु ते । वीधी सहीत जेटला कालनु लीधुं ते
काल थये पारे ते१ ॥ ४४ ॥
पच्चक्खाण फासिअ । विहिणो चिअ काल जपत्तं॥४४॥
पालीअ ते वारवार करयु पच्च सोधीत ते गुरुने आपीने रह्यु
खाण संभारे ते२ । ते पोते वावरे वा जमे ३ ॥
पालिअपुण पुणसरिअ। सोहिअ गुरुदत्तसेस भोअणअ
तरीत ते करच्या काल सुधी अ कीर्तीत ते भोजन करता अवसरे
थवा अधीक काले पारे ते ४ । पच्चक्खाण संभारे ते ५ ॥४५ ॥
तिरीअ समहियकाले । किट्टिअ भोअण समयसरणा
एणे प्रकारे आचरयु । वा आदर्युं अथवा ७ भेदे सुधी (॥४५॥
आराध्युं वली ते६ ॥ जेम लीधु तेम सद्दहणा १ ॥
इयपमिअरिअ आरा–हिअ तु अहवा ७सुद्धिसद्दहणा१

करवुं तेम ज्ञाने जाणे१ गुरुनो । कष्टे पण जागे नही ते१संकादि विनय करवो१ गुरु जाखे तेम दोप रहीत ते जावसुधी१इति ॥ पाव जणे मननां १ ।

जाणणा१ विणयण२जासण४अणुपालण५जावशुद्धति६

पच्चखाणनुं जे फल। आलोके परलोके थाय वे जेदे वली(॥४६॥

पच्चक्खाणस्स फलं । इह परलोएअ होइ डुविहं तु ॥

आलोके फल घमीलकुमारा दांमनकादिकने परलोके फल थयुं दिकने थयुं । ते कथा वसुदेव हिंडे ठे ॥ ४४ ॥

इहलोए धम्मिलाइ । दामन्नगमाइ परलोए ॥ ४७ ॥

पच्चखाण एणीपरे सेवीने । जावे करी जेम श्री जिनेश्वरे देखाम्युं तेम ।

पच्चक्खाणमिणं से–विऊण जावेण जिणवरु दिठं ॥

पाम्या अनंता जीव । सास्वत सुख वाधा जे पीमा तेणे रहीत एवुं ॥ ४७ ॥

पत्ता अणंत जीवा । सासयसुक्खं अणाबाहं ॥४७॥

ए रीते श्री पच्चखाण नामे त्रीजी जाष्य समाप्त.

॥ इति श्रीपच्चक्खाणजाष्यं समाप्तं ॥

हवे इंडियशतक टवार्थ कहे ठे ॥

॥ अथ इंडियशतक प्रारज्यते ॥

तेज नीश्चे सूरो तेज नीश्चे । पंमित वा तत्वनो जाण तेहनेज हुं प्रसंसु छुं नीत्य वा सदा ।

सुच्चिय सूरो सोचेव । पंमिउ तं पसंसिमो निच्चं ॥

इंडिरूपीया चोरोए सदा वा । नथी लुटयुं जे मनुष्यनुं चारीत्ररूप

नीरतर । धन ते ॥ १ ॥

इंदियचोरहिं सया । न लुंठिअं जस्स चरणधण ॥ १ ॥

इंद्रिरूपीया चंचल घोमा । दुर्गति पथे दोमी रह्या छे नीत्य वा अहर्नीस ॥

इंदियचवलतुरंगे । दुग्गइ मग्गाणु धाविरे निच्च ॥

तेहने जावि वा विचारी जे रोके वीतरागना वचनरूप रासमी वनुं वा ससारनुं सरूप । ये करीने ॥ २ ॥

जाविअजवसरूवो । रुंजई जिणवयणरसीहिं ॥२॥

इन्द्रिरूप धुतारा वा ठगने मो तलना फोतरा मात्र पण देइस होटा । नही वीस्तरवा ।

इंदियधुत्ताणमहो । तिलतुसमित्तपि देसु मा पसर ॥

ने जो पसरवा दीधा तो जीहां एक क्षण ते पण वर्ष क्रोम स नीश्रे । मान दुःख थसे ॥ ३ ॥

जई दिन्नो तो नीज । जत्थ खणो वरिसकोमिसमो ॥३॥

नही झीती इन्द्रियो जेणे ते काष्ट वा लाकमानी परे घुणवा काष्ट दनुं चारीत्र । ना कीमाये करयुं असार तेहवुं छे ।

अजि इंदिएहिं चरण । कठ्ठव घुणेहि कीरई असार ॥

ते कारण माटे हे धर्मार्थी । झीतवी इन्द्रियो उद्यमे करीने ॥४॥ साहासीकथी धीरपणे ।

तो धम्मत्थीहिं दढं । जइअव्व इंदिय जयंम्मि ॥ ४ ॥

जेम मूरखपणे कोमीने अर्थे । क्रोम रत्न हार वा ठगाय कोई नर॥

जह कागिणीइ हेउ । कोर्मि रयणाण हारए कोई ॥

तेम अल्प सुख आतीथी विष जीव गमाजे छे मोक्षना सुख यमा रक्त थया । प्रते ॥ ५ ॥

तह तुच्छविसयगिद्धा । जीवा हारंति सिद्धिसुहं ॥ ५ ॥

तीलमात्र प्रमाणे विषयनां । ते ज्ञोगव्याथी ङुःख वली मेरुपर्वत
सुखने । ना शिखरथी पण मोहोटां अती ॥

तिलमित्तं विसयसुहं । ङुहं च गिरि राय सिंग तुंगयरं॥

ते ज्ञोगवतां क्रोडयो ज्ञवे प माटे हवे जेम जाणे तेम करजे
ण नही खुटे । ॥ ६ ॥

ज्ञवकोमिहि न निठ्ठइ । जं जाणसु तं करिज्जासु ॥६ ॥

ज्ञोग ज्ञोगवतां मीठा पण कर्म कींपाकनां फल तुल्य खातां
उदय आवे कमवा । मीठां ए ॥

ज्ञुजंता महुरा विवाग विरसा किंपागतुल्ला इमे ।

खसनुं खणवुं सदाय ङुःख उपजाव आपे नीजमत्तीये मानेला
णहार छे । सुखवालाने ॥ ७ ॥

कछुअ कंडुअ अणंव ङुक्कजणया दाविंति बुद्धिंसुहे७॥

मध्यान्हे रणमां मृग पाणीनी । सततं वा हमेस खोटा अज्नीप्राय
भ्रांतीथी आतुर थयो थको । संधीपद

मध्यन्ने मयातिन्नअव्व सययं मिच्छाज्निसंधिप्पया ।

ज्ञोगव्या थका आपे माठी जो । गहन ङुःखे पार पामीये एहवा
नीमां जन्म । ज्ञोग मोहोटा वैरी ॥ ८ ॥

ज्ञुत्ता दिंति कुजम्मजोणिगहणं ज्नोगा महावैरिणो॥८॥

समरथ थइये अग्नि वारवाने । पाणीये करीने बलतो पण निश्चे
सक्का अग्गी निवारेउं । वारिणा जलिउंवि हु ॥

सर्व समुड्रनां पाणीये करी । कामरूप अग्नि ङुःखे नीवारी स
ने पण । कोये ॥ ए ॥

सव्वोदहि जलेणावि । कामग्गी ङुन्निवारउ ॥ए॥

विषनीपरे मुखे प्रथम मी ठा अति। पण परीणामे अतिसये दारुण एह्वा वीषय ॥

विसमिव मुहमि महुरा।परिणाम निकाम दारूणा विसया

हे जीव अनतोकाल तें नोगव्या। आजपण मुकवा नथी सुं नुक्त१०

कालं मणतं नुत्ता। अज्जवि मुतु न कि जुत्ता १०॥

वीषयरस रूप मदीराये उन्मत थयो अको। जुक्त अजुक्त प्रते नथी जाणतो रे जीव ॥

विसयरसासवमत्तो। जुत्ताजुत्त न याणई जीवो॥

ऊरीसदिनपणे करी पछी। पामे नरकना ड़ु ख मोहोटा नयंकरा ११

ऊरइ कलुण पच्छा। पत्तो नरय महाघोर ॥ ११ ॥

जेम लिंबना वृक्षे उपन्यो जे। कीमो ते लिंबनो रस कटुके पण माने मीठो।

जह निंवडुमुप्पन्नो। कीमो कडुअपि मन्नए महुरं ॥

तेम मोक्षना सुखथी उपराठा वा उलटा। ससारना जन्म जरा रोगादिक डु खने सुख कहेछे ॥ १२ ॥

तह सिद्धिसुहपरुक्खा। ससारडुह सुह विंति ॥ १२ ॥

रे जीव! अथीर चचल वा चपल। क्षणमात्र सुखकारकएहवा पापने

अथिराण चचलाण य। खणमित्त सुहकराण पावाण॥

डु खकारी गतीउना कार ण प्रत्येथी। वीरम्य वा पाछो उसर एहवा नोगो थी ॥ १३ ५

डुग्गइ निवधणाण। विरमसु एआण नोगाण ॥१३ ॥

पाम्या वा नोगव्या आरु का न योगवीषय ते काम काया मुख नासिकायोग ते नोग। वैमानिक देवताने विषे नुवनपती आदी देवने विषे तेमज मनुष्यने विषे ॥

पत्ताय काम ज्ञोगा । सुरेसु असुरेसु तहय मणुएसु ॥

तोहे पण न थइ जीव तुं जेम अग्नि सघलां लाकडां नांख

जने त्रप्ती वा संतोप । वाथी तेम ॥ १४ ॥

न य जीव तुच्च तित्ती । जलणस्सव कट्ठनियरेण॥१४॥

जेम किंपाकवृक्षनां फल दर्शना मधुर रसे करी ज्ञला वरणे क

दिके मनोहर । री खातां वा ज्ञोगवतां थकां ॥

जहाय किंपाग फलामणोरमा।रसेण वन्नेणय ज्ञुजमाणा

ते फल खुटाडे जीवत प्रतें पेट एहवी उपमा काम गुणनी छे

मां पचतां थकां । उदय आवे थके ॥ १५ ॥

तेखुड्डुएजीविअ पचमाणा। ए उवमाकामगुणा विवागे१५

सर्व गीत ते केवल वीलाप छे । सर्व नाटक जीवने दुःखदाइ छे॥

सव्वं विलवियं गीअं । सव्वं नट्टं विडंबणा ॥

समस्त आज्ञूषण वा घराणां सघलां काम छे ते असातादाय

ज्ञाररूप छे । क छे ॥ १६ ॥

सव्वे आज्ञरणा ज्ञारा । सव्वे कामा दुहावहा ॥ १६ ॥

देवताना स्वामी मनुष्यना स्वा राज आदे उत्तम पुद्गलीक

मीत्वपणुं । ज्ञोगो पण ॥

देविंद चक्कवट्टि–त्तणाइं रज्जाइं उत्तमा ज्ञोगा ॥

पाम्यो जीव ते पण घणी तो पण नही हुं त्रप्ती पाम्यो ते

वार वा अनंतिवार । थी ॥ १७ ॥

पत्तो अणंतखुत्तो । न य हं तत्तिं गउ तेहि ॥ १७ ॥

आ चारगति संसार चक्र ज्रमणे । समस्त पुद्गल में घणीवार ॥

संसार चक्कवाले । सव्वेविअ पुग्गला मए बहुसो ॥

आहारवा सरीरादिकपणे प्रणमा तोहे पण न पाम्यो ते ज्ञो

व्या ।　　　　　　　　　　गव्याथी त्रसी हु ॥ १० ॥

आहारिआय परिणा–मिआय नय तेसु तित्तो ह ॥१८॥

लेवापणु होय जोग विषय। पण अजोगी जीव न लेपाय सर्व कर्मे॥

उवलेवो होइ जोगेसु ।　　अजोगी नो विलिप्पई ॥

जे जोगी नर ते फरे ससारना। जे अजोगी नर ते मुकाय सर्व
दु खमा　　　　　　　　प्रकारना कर्मथी ॥ १९ ॥

जोगी जमइ ससारे ।　　अजोगी विप्पमुच्चई ॥१९ ॥

लीलो तथा सुको ए वे आपस एहवा गोला माटीमयना ॥
मा अथडाया ।

अल्लो सुको य दो छुढा ।　　गोलया मट्टिआमया ॥

ते वे नाख्या वा पटक्या जीं । तेहमा जे लीलो हतो तेतो तीहा
त उपर ।　　　　　　　　चोटी रह्यो ॥ २० ॥

दोवि आवाडिआ कूडे। जो अल्लो सो तत्त लग्गई२०

ए रीते चोटे वा वलगे माठी　एहवा जे नर कामनी लालसा
मती वा बुद्धीना धणी ।　　वा इछावाला ॥

एव लग्गति दुम्मेहा ।　　जे नरा कामलालसा ॥

ने जे विरतीवतो ते काम जोगमा नलागे। जेम सुका गोलानीपरे२१

विरत्ताउ न लग्गाति ।　जहा सुक्केअ गोलए ॥ २१ ॥

घास तथा काष्टथी अग्नि न　　लवणसमुद्र हजारो नदियोथी
त्रसी पामे ।　　　　　　　न त्रसी पामे ॥

तणकठेहि च अग्गी । लवणसमुद्दो नईसहस्सेहिं ॥

तेम न आ जीवने सकीये । त्रसी करवाने काम जोगथी ॥२२॥

न इमो जीवो सक्का । तिप्पेउ काम जोगेहि ॥ २२ ॥

भोगवीने पण भोगनां सु — देवतानां मनुष्य भूमीचर तथा
ख प्रते । — विद्याधरमां वली प्रमादे करी॥

भुत्तुणवि भोगसुहं । सुरनरखयरेसु पुण पमाएणं ॥

पीड़ाय नरकने वीषे महा — उकलतुं महा तपण त्रांबु पीतां
वीहामणां । — थकां ॥ २३ ॥

पिज्जइ निरएसु भेरव । कलकलतउ तंवपाणाइं॥१३॥

कोण तेहवो छे के लोभे — कोलुं न रमणीये भोलव्युं हृदय ते
करी न हणायो — हवो ॥

कोलोभेण न निहऊ। कस्सन रमणीहिं भोलिअंहिअयं

कोने मरणे नथी ग्रहण कर्यो। कोण लीन नथयो वीषय थकी २४

को मच्चुणा न गहिऊ। को गिद्धोनेव विसएहिं ॥१४॥

हवे विषयनां सुख केवां छे अल्पका — अति कामथी दुःख अ
ल सुख बहुकाल दुःख । — कामनाथी सुख ॥

खणमित्त सुक्का बहुकालदुक्का । पगामदुक्काअनिकाम

संसारमां सुखथी मुकाववुं तेहथी खाण अनरथनी छे [सुक्का॥

वीपरीत थया । — ए काम भोग

संसारसुक्कस्स विपक्कभूआ। खाणी अणाहणऊकामभो

समस्त ग्रहने उपजावणहा मोहोटो ग्रह सघला दु [गा॥२५॥

र एहवो । — खणने प्रगट करणहार एहवो ॥

सव्व गहाणं पभवो । महागहो सवदोस पायही ॥

कामरूपीउ ग्रह दुरात्मा वा — जेणे करी व्याप्त थयुं छे समस्त
मागे । — जगत् ॥ २६ ॥

कामग्गहो दुरप्पा । जेणभिभूअं जगसव्वं ॥ १६ ॥

जेम खसवालो खसप्रते। खणंतोथको दुःखने पण माने छे सुखप्रते॥

जह कच्छुल्लो कच्छुं । कंडुअमाणो दुहं मुणइ सुक्कं ॥

मोहे मुझाया आतुर थका जे मनुष्य । तेम काम जे दुःख तेहने सुख करी कहे छे ॥ २७ ॥

मोहहरा मणुस्सा । तह कामदुह सुहं विंति ॥२७॥

साल समान ए काम छे वीष समान पण ए काम छे । काम तेज सर्प जे उग्र विषवंत तेहवी उपमाये छे ॥

सल्ल कामा विस कामा । कामा आसीविसोवमा ॥

ते कामनी प्रार्थना करता थका । अणजोगवे पण अति कामवछाथी थाय दुर्गती ॥ २८ ॥

कामे पत्थे माणा । अकामा जंति दुग्गई ॥२८॥

वीषयनि वाछा जोतो वा अपेक्षा राखतो जे जीव ते । पड़े संसाररूप समुद्र घोर वा बीहामणामा ॥

विसए अवइक्खंता । पडंति ससारसायरे घोरे ॥

ने जे जीव विषय थकी नीरपेक्ष वा अणवछक ते । तरे वा पार पामे संसाररूप कंतार थकी ॥ २९ ॥

विसएसु निराविक्खा । तरंति संसारकतारे ॥२९॥

छलाया वा छगाया वीषयनी अपेक्षावंत । ने जेणे वीषयनी अपेक्षा न करी ते गया अविघ्नपणे ॥

छलिआ अवइक्खना । निरावइखा गया अविग्घेणं ॥

ते कारण माटे प्रवचन वा सीद्धांतनो एज सार के । कामथी नीरापक्षपणे थवुं कामवांछा न करवी ॥ ३० ॥

तम्मा पवयण सारे । निरावइक्खेण होअव्व ॥३०॥

वीषयनी अपेक्षा राखेतो जीव पडे ससार समुद्रमा । वीषयनी अपेक्षा न राखेतो तरे दुस्तर जव उघ समुद्र ॥

विसयाविक्खो निवडइ । नराविक्खो तरइ दुत्तरजवोहं ॥

जेम देवीना द्वीपमां गएला ए भाइ वेनुं द्रष्टांत वीचारवुं॥३१॥
जिनरक्षीत तथा जिनपाल।

देवीदीवसमागय—भाउअजुअलेण दिठ्ठंतो ॥ ३१ ॥

जे अति आकरां दुःख। जे वली सुख उत्तम वा श्रेष्ट त्रणलोकमां

जं अइ तिरकं दुरकं। जंच सुहं उत्तमं तिलोअंमि॥

ते जाणजे हे भव्य वीषयनी। थकी ते दुःख हेतु ने खय ते सुख हेतु सर्व ॥ ३२ ॥

तं जाणसु विसयाणं। वुड्ढिरकयहेउअं सव्वं ॥ ३५ ॥

इंद्रियोना वीषयमां जे आसक्त वा लीन छे ते। पडे छे संसाररूप समुद्रमां जीव वा प्राणी॥

इंदिअविसयपसत्ता। पडंति संसारसायरे जीवा ॥

जेम पंखीनी छेदाइ पांखो ने हेठो पडे। तेम मनुष पण भला शील आचार गुणरूप पांख रहीत ॥ ३३ ॥

परिकव छिन्नपरका। सुसीलगुणपेहुणाविहूणा ॥३३ ॥

न जाणे जेम चाटतो थको। मोहोटुं हाडकुं जेम सुनक वा कुत्तरो

न लहइजहा लिहंतो। मुहल्लिअं अठिअं जहासुणओ॥

पोताना सोसे तालुआनी रसी प्रते। वीशेष चाटतो थको मानेछे सुख प्रते ॥ ३४ ॥

सोसइ तालुअरसिअं। विलिहंतो मन्नए सुरकं ॥ ३४ ॥

स्त्रीनी कायानो सेवनार वा भोगवनार। न पामे कांइ पण सुख तेम पुरुष तो पण ॥

महिलाणकायसेवी। न लहइ किंचिवि सुहं तहा पुरिसो॥

ते मानेछे रांक वा बापडो। आपणी कायाने परिश्रम वा खेद करी सुख प्रते ॥ ३५ ॥

सो मन्नए वराउ । सयकायपरिस्सम सुखं ॥ ३५ ॥
अतिसय सम्यग् प्रकारे जोता थका । कीडाइ केलीमां वा क्रीडामा नथी जेम सार ॥
सुछुवि मग्गिजंतो । कछवि कयलीइ नछि जह सारो॥
इंद्रीना वीषयमा तेम । नथी सुख जरा पण वा अतिस यपणे जोजे तुं ॥ ३६ ॥
इंदियविसएसु तहा । नछि सुह सुछवि गविठ्ठं ॥ ३६ ॥
स्त्रीना शृंगाररूपीया त रंग वा कल्लोल । वीलासरूप वेला वा वेदेवानी ताण जोवनरूप जले ॥
सिंगारतरगाए । विलासवेलाइ जुवणजलाए ॥
कीया कीया जगमा पुरुष जे एहवी । नारीरूप नदीमा न बुवे एटले काकोक्तीये बुवेज ॥ ३७ ॥
के के जयमि पुरिसा । नारिनईए न बुम्रंति ॥ ३७ ॥
शोकरूपतो नदी डुरीत वा पापरूप गुफा ॥ कपटनी कुंडी वा जाजम एहवी स्त्री कलेसनी करणहारी ।
सोअ सरी डुरिअदरी। कवम्कुम्ी महिलिआ किलेस करी॥
वैररूप अग्नि प्रगट करवा ने अरणीना काष्ट समाना । डु खनी खाण सुखनी प्रती पक्षी वा जपराठी ॥ ३८ ॥
वइर विरोयण अरणी । डुरकखणी सुखपडिवरका ३८॥
अज्ञाएयुं मननु जे पराक्रम वा सामर्थ्य । साथे साचो कुण जे उत्तम नासी पार पामे ॥
अमुणीअ मण परिकम्मो । सम्म कोनाम नासिउतरइ॥
कंदर्प वा मन्मथना वाणनु प्रसर तेहनो समोद एहवी । दृष्टी क्षोभे मृगाक्षी वा मृगलोचनाना ॥ ३९ ॥

वम्मह सर पसरो हे । दिठि छोहे मयच्छीणं ॥ ३९ ॥

परीहरवा तज ते कारण माटे तेहनी। इष्टी जेम द्रष्टीवीष सर्प तेम॥ सर्पणी समान ।

परिहरसु तउ तासिं । दिठिंदिठी विसस्सवअहिस्सजं

हे आत्मा ताहरा चारीत्र गुणरूप

रमणी वा स्त्रीतेहनांनयणवांण। जे प्राण तेहने नास पमाडसे ४०

रमणिनयणबाणा । चरित्तपाणे विणासंति ॥४०॥

सिद्धांतरूप जे समुद्र तेहनो पार विशेषे इंद्रिय जीतेलो पण

गामी होय तो पण । सूरो होय तो पण ॥

सिद्धंत जलहि पारं-गउवि विजइंदिउवि सूरोवि ॥

मन थीर होय तो पण एहवा जुवती वा स्त्रीरूपिणी पीसाचणी

नर पण गलाय । क्षुद्र वा माठीथी ॥ ४१ ॥

दढचित्तोवि छलिज्जइ । जुवइपिसाईहि खुड्डाहिं ॥ ४१ ॥

मीण मांखण वीइवे वा जेम ते मीण मांखण जाय अग्नि

ढीलां थाय । ना समीपमां ॥

मयण नवणीयविलउ। जह जायइ जलण संनिहाणंमि॥

तेम स्त्रीनां समीप जवाथी । ढीलुं थाय मन मुनिनुं पण तो

वीजानुं शुं कहेवुं ॥ ४२ ॥

तह रमणिसंनिहाणे । विद्दवइ मणो मुणीणंपि ॥ ४२ ॥

नीची गती छे जेहनी पाणी सही जोवा योग्य मंथरगतिये

त छे । सहीत एहवी ॥

नीअंगमाहिं सुपउहराहिं । उप्पिच्छ मंथर गईहिं ॥

स्त्री अने नीम्नगा वा नदि परवत मोहोटा पण भेदे वा भांगी

तेहनी परे । नांखे ॥ ४३ ॥

महिलाहि निम्मगाहिव । गिरिवरगुरुआवि भिज्जंति ४३

वीपयरूप जल छे जेहमा वीलास वा भोग हावभाव रूप
मुकावु ते रूपकलण । जलचर तेणे आकीरण भरेलु ॥

विसय जल मोहकल । विलासविब्बोअ जलयराइन्नं ॥

मद वा अहकाररूप मगरएहवा । तरीया समुद्र मते धीर पुरुषो ४४

मय मयर उत्तिन्न । तारुन्न महन्न वधीरा ॥ ४४ ॥

यद्यपी वा जो पण घरवास वली तपे करी दुरबल थयु छे अंग
नो सर्व तज्यो छे सग जेणे । तथापी संसारमा पडे ॥

जइवि परिचत्त सगो । तव तणुअगो तहावि परिवडइ॥

स्याथी स्त्रीना ससर्ग वा कोनीपरे पडे जेम उपकोशाने भुव
मेलाप परीचयथी । ने सिहगुफावासी साधुनी परे ॥४५॥

महिला ससग्गीए । कोसा भवणूसियमुणिव्वा ॥ ४५ ॥

समस्तग्रंथी मुक्योछे जेणे । सीतलभुत थयोछे जे प्रसातमनछेजेहनुं

सव्वगंथविमुक्को । सीईभुउ पसतचित्तो अ ॥

एहवो जे पामे मुक्तीना सुख ए न पामे चक्रवृतीपणुं पामे
हवा नीलोंभीपणाना गुणने । थके पण ॥ ४६ ॥

ज पावइ मुत्तिसुहं । न चक्कवट्टीवि तं लहड ॥ ४६ ॥

श्लेष्म वा बलखामा पडेली जेम न उघरी सके माखी पण
जे आपणा सरीरने पण मुकावाने ॥

खेलमि पडिअमप्पं । जह न तरइ मच्छिआविमोएउ ॥

तेम वीपयरूप श्लेष्ममां न मुकावी सके आपणा आत्माने
पड्या जे माखी जेवा । कामे अंघ नर ॥ ४७ ॥

तह पिसयखेलपडिअं । न तरइअप्पपि कामधो॥४७॥

जे लहे वा पामे वीतराग जे सुख ते तेज जाणे नोअे न जाणे

केवली । ते सुख बीजो कोइ ॥

जं लहइ वीअराओ । सुक्खंतंमुणाईसुच्चिअ न अन्नो ॥

जेम न ग्रताशुकर वा सुंरुसुर। जाणे देवलोकनां सुख प्रते॥४७॥

नहि गत्ता सूअरच्च । जाणइ सुरलोइअं सुक्खं ॥ ४७॥

जे आजपण जीवने । वीपयने वीपे डुखना आश्रमने वीपे प्रतीवंध

जं अज्जवि जीवाणं । विसएसु डुहासू वेसू पडिबंधो ॥

ते न जाणे गुरुआइने पण । अकंपनीक वा नही उलंघवा यो
ग्य छे मोहोटो मोह ॥ ४ए ॥

तं नज्जइ गुरुआणावि । अलंघणीज्जो महामोहो॥४९॥

जे कामे करी आंधला रमे वीपयले वीपे ते जीव संका
जीव छे । रहीतपणे ॥

जे कामंधा जीवा । रमंति विसएसु ते विगयसंका ॥

जे वली जिनवचने राता वा ते जीव वीहीकण थइ तहथी
लीन छे । वीरमे वा पाछा हठे छे ॥५०॥

जे पुण जिणवयणरया । ते भीरू तेसु विरमंति ॥५०॥

असुची मूत्र विष्टाना प्रवाहरूप। वमनपीत्त नसो मेझानुं फोफसं॥

असुइ मुत्त मल पवाहरूवयं। वंत पित्त वस मज्ज फोफसं

मेदा मांस घणा हाडनो करं चांवडीये करी ते सर्व प्रगादीत वा
ढीत । ढांकेलुं एहवुं स्त्रीनुं अंग ॥ ५१ ॥

मेअ मंस वहुहड्ड करंडयं। चम्ममि तं पछाइयं जुवइ अं

मांसे मूत्रे वीष्टाए करी मीश्री नाकनो मेल श्लेष्म [गयं॥५१॥
त वली । आदे असुची झरतुं ॥

मंसं इमं मुत्तपुरीसमीसं । सिंघाण खेलाइअ निझरंतं॥

एहवुं ए अनीत्य क्रमीयानुं घर ए। पासला समान नरने कीया

नरने जे बुद्धीहीन तेहने ५७
एअ आणिच्चं किमिआण वास। पास नराणं मइ बाहिरा
पासले करीने पाजरे करीने । बधायछे चोपद तथा पखी॥ (ण५२
पासेण पजरेण य । बध्यांति चउपयाय पक्खीइ ॥
एम स्त्रीरूप पाजराए करीने। बघाया पुरुष कलेसने पामे वा सहे५३
इअ जुवईपजरेण । बद्धा पुरिसा किलिस्सति ॥ ५३ ॥
अहो लोको मोहरूपीउ मोहो जे कारण माटे हमारा जेहवा
टो मल्ल छे। पण नीश्चे ॥
अहो मोहो महामल्लो । जेण अम्मारिसावि हु ॥
जाणता बुझता पण अनी तोहे पण वीरमता नथी एक क्षण
त्य ससारीक सबध । वा दश पल कालमात्र नीश्चे ॥ ५४॥
जाणतावि आणिच्चं । विरमंति न खणपि हु ॥ ५४ ॥
जुवती वा स्त्री सघाथे ससर्ग जाणे ससर्ग करेछे समस्त दुखनी
वा मेलाप करतो थको । साथे ॥
जुवईहि सह कुणतो । ससग्गि कुणइ सयलदुक्खेहि॥
नथी उदरनेससर्गवा मेलाप करवो। थाय सुख सघाथेवीलासनी५५
नहिमूसगाण संगो । होइ सुहो सह बिलासेहि ॥५५॥
वासुदेव महादेव ब्रह्मा। चंद्र सूर्य स्वामी कार्त्तकादिक पण जे देव॥
हरिहरचउराणण–चदसूरखदाइणोवि जे देवा ॥
स्त्रीनु दास वा चाकरपणुं। करे ते माटे धीक्कार धोक्कार वीषयनी
त्रस्नाने ॥ ५६ ॥
नारीण किकरत्त । कुणति धिद्धी विसयतिण्हा ॥ ५६॥
सीत वा टाढय उस्न वा ताप स्त्रीने वीषये आसक्त थया थका
ते सहन करेछे मूर्ख नर अवीवेकवत ।

सियंच नराांच सहंतिमूढा। इच्छीसु सत्ता अविवेअवंता॥
जे इलाची नामे सेठपुत्रनी परे तजीने स्वजाती प्रते। जीवीत वली नास पामे रावण प्रतीवासुदेववत् ॥ ५७ ॥
इलाइपुत्तंव्व चयंति जाई। जीअं च नासंति अ रावणुव
बोली न सके जीवनां। घणां वा भला डुक्कर एहवां (॥५७॥
पापकारी चरीत्र प्रते।
वुत्तूणावि जीवाणं। सुडुक्कराइंति पावचरियाइं ॥
एक भीले समस्या करीपूछयुं हे प्रभु। ते वचन सांभलीवैरागेचारीत्र
जे ते तेहनो उत्तर दिधो ते सातेज। लीधुं ते मुनिने नमो ॥५८॥
भयवं जासा सासा। पव्वाए सोइ णमो ते ॥ ५८ ॥
जलना बींडुवत् चपल एहवुं जीवीतव्य अल्पकाल रहे। अथीर वा चपल एहवी लक्ष्मी वीनासी सरीर छे।
जललवतरलं जीअं। अथिरा लच्छीवि भंगुरो देहो ॥
ते तुछ वा थोडा सुख भमे वा तुछ कामभोग सेवेछे ते। कारण वा हेतु छे डुःख लखो गमेना ॥ ५९ ॥
तुच्छाय काम भोगा। निबंधणं डुक्खलक्खाणं ॥५९॥
हाथी जेम पंकील वा कीचडवा देखतो थको थल वा कीनाराना ला जलमां खुंची रहेलो ते। भूमी पण न आवी सके कीनारे॥
नागो जहा पंकजलावसन्नो। डुट्ठुंथलं नाभिसमेइ तीरं॥
एम जीव कामगुणमां ग्रध्र वा लीन थया ते। भला धर्म मारगे नथी रक्त वा लीन थता हवा ॥ ६० ॥
एवं जीआ कामगुणेसु गिद्धा। सुधम्ममग्गे न रया हवंती
जेम वीष्टाना पुंज वा ढगलामां खुच्यो जे। क्रमी वा कीडो सुख प्र ते माने सदाकाल। [॥६०॥

जह विठ्ठपुजखुत्तो । किमी सुह मन्नए सयाकालं ॥
तेम वीपयरूप असुचीमा जीव ते पण जाणे सुख मुर्ख ॥६१॥
रक्त वा लीन जे ।
तह विसया सुइ रत्तो । जीवोवि मुणइ सुह मूढो ॥६१॥
जेम समुद्र जले करी न पुराय वा दोहीलो पुराय
तेम नीश्चे दुःखे करी पुराय आ जीव ।
मथरहरोव जलेहि । तहवि हु दुप्पूरज इमे आया ॥
वीपयरूप आमीस वा मास नवो नव थाये नही त्रपती ॥६२॥
मा ग्रध थयो थको ।
विसयामिसंमि गिद्धो । नवे नवे वच्चइ न तत्ति ॥६४॥
वीपयने वीपये आर्तवत जे जीव ते ।
दुन्नटरूप आदेमा वीवीध वा ना ना प्रकारमा ॥
विसयविसट्टा जीवा । उप्रभरूवाइएसु विविहेसु ॥
नवसत्त सहश्र दुर्लन । नथी जाणता गया पण आपणा जन्म६३
नवमयसहस्स दुल्लहं । न मुणति गयपिनिअजम्म॥६३॥
चेष्टा करे वा रहे वीपयथी पर वस थएला
मुकी लाजने पण केटलाएक संका रहीत ॥
चिठति विसयविवसा । मुत्तु लज्जपि केवि गयसका ॥
नथी गणता केटलाएक मरण प्रते ।
विषयरूप अकूश नाख्या जीव वा प्राणी ॥ ६४ ॥
न गणति केवि मरणं । विसयकुससल्लिपा जीवा ६४॥
विश्यरूप विप थकी जीव । श्री वीतराग कथीत धर्म प्रते हारी ने खेदनी वात के नरके ॥
विसयविसेण जीवा । जिणधम्म हारिज्जण हानरय ॥

जायछे जेम चीत्रमुनिये घणु वार्यो न्नाइ ब्रह्मदत्त चक्रवर्त्तीनृप ६५

वच्चंति जंहा चित्तय । निवारिउ बंम्नदत्तनिवो ॥ ६५ ॥

धीक्कार धीक्कार हो तेहवा नरोने । जे जिनेश्वरनां वचनरूप अमृत पण मुकीने ॥

छीद्धी ताणनराणं । जे जिणवयणा मयंपि मुत्तूणं ॥

चारगतीमां भ्रमणरूप वीटंवणानुं कारण पीएछे वीषयरुप मदिरा आकरी ॥ ६६ ॥

चउगइ विम्भंवण करं । पियंति विसयासवं घोरं ॥ ६६ ॥

मरणांत कष्ट आवे थके पण दीन वचन । मान वा अहंकार धारी जे पुरुष न बोले ॥

मरणेवि दीणवयणं । माणधरा जे नरा न जंपंति ॥

ते नर पण नीश्चे करे वा वो स्याथी स्त्रीना स्नेहरूप ग्रह थकी ले ललीत वा दीनवचन । घेहेला नर ते ॥ ६७ ॥

तेवि हु कुणंति लल्लिं । बालाणं नेहगहगहिल्ला ॥ ६७ ॥

शक्र वा इंद्र पण नही समर्थ थाय । माहात्म्य वा महीमा आमंबर वीस्तर्यो जेहनो ॥

सक्कोवि नेब संकइ । माहप्पमफुप्फरंजएजेसिं ॥

तेहवा पण नरने नारी वा स्त्रीये । कराव्युं आपणुं दासपणुं ॥ ६८ ॥

तेवि नरा नारीहिं । करावित्र्था नियपदासत्तं ॥ ६८ ॥

जादवनो पुत्र मोहोटा आत्मानो धणी । नेमनाथ प्रभुनो न्नाइ वली व्रतधारी वली ते न्नवमां मोक्षगामी ॥

जउनंदणो महप्पा । जिणन्नाया वयधरो चरमदेहो ॥

एहवो रहनेमी गफामां रहे राजिमती संघाथे वा उपर वीषयबुधी तेणे राजमती साधवीने। दि करी ॥ ६९ ॥

रहनेमी रायमई । रायमई कासिहि विसया ॥ ६ए ॥
मदनरूप पवने करीने जो पण ते मेरुपरवत जेहवा अचल
हवा । पुरुष चल्या ॥
मयण पवणेण जइ ता–रिसाविसुरसेलनिच्चला चलीया
तो पाका पादमा जेवा प्राणीजनी। वीजा जीवोनी शी वातकहेवी७०
ता पक्कपत्त सत्ताण । इअर सत्ताण कावत्ता ॥ ७० ॥
जीते सुखे करीने नीश्चे । सिंह हाथी सर्प आदे मोहोटा ॥
जिप्पंति सुहेणं चिअ । हरिकरि सप्पाइणो महाकूरा ॥
पण एक नीश्चे दुःखे करी एक कंदर्प ते केहवो छे करनार छे
तवा योग छे । मोक्षसुखथी वीपरीत ॥ ७१ ॥
इक्कुच्चिय दुज्जेउ । कामो कयसिवसुहविरामो ॥ ७१ ॥
वीखमी वा वाकी छे विषयनी अनादीकालनी नवनावना
तरस । जीवने ॥
विसमा विसयपिवासा । अणाइ नवनावणाइ जीवाणं ॥
अति दुर्जय छे इंद्रियो । तेमज चपल एहवुं चीत्त मन ॥ ७२ ॥
अइ दुज्जेआणि इंदि–आणि तह चचल चित्त ॥७२॥
मागे मल उपजे अरती नपजे रोग थाय दाघज्वरादिक घणा
असुख वा नही सुख नपजे । प्रकारना दुःख थाय ॥
कलमलअरइअसुक्खा । वाही दाहाइ विविहदुक्खाइ ॥
जावत् मरण पण नीश्चे था सपजे वा थाय कोने जे प्राणीने
य वीजोग आदे । कामे तपाव्या छे तेहने ॥ ७३ ॥
मरणंपि हु विरहाइसु । संपज्जइ कामतविआण ॥ ७३॥
पाच इंद्रिना विषय प्रसगने अर्थे ।
पचिंदिय विसय पसगरेसि ।

मन वचन काया ए त्रण नही संवरीस्यतो ॥
मण वयण काय नविसंवरेसि ॥
ते वाहे छे कानी वा ठरी गलानी जग्याये ।
तं वाहिसि कत्तिअ गलपएसि ।
जो आठ कर्म नही नीजरे वा नही घटाम्े तो ॥ ७४ ॥
जं अठकम्म नावि निज्जरेसि ॥ ७४ ॥
स्युं हे जीव तुं अंध छे ? स्युं अथवा तें धंतुरो खाधेल छे
किं तुमंधोसि किंवासि धत्तूरिउ ।
अथवा स्युं संनीपाते करी वेंटाएलो छे ? ॥
अहव किं संनिवाएण आउरिउ ॥
तुं अमृत समान धर्म जेते विषनीपरे अवगणे छे ।
अमयसम धम्म जं विसव अवमन्नसे ।
वीषयरूप वीप वीपम वा आकरुं ते अमृतपरे बहु मानेछे ॥७५॥
विषय विस विसम अमियंव बहु मन्नसे ॥ ७५ ॥
तेहज तहारुं ज्ञान वीज्ञान गुणनो आमंबर ।
तुजि तुह नाण विन्नाण गुणमंबरो ॥
अग्निनी झालाने वीषे पमतो जेह जीव नीरन्तर ॥
जलणजालासु निवमंतु जीयंनिप्ररो ॥
प्रकृती वीपरीत कामने वीषे जे राचे छे ।
पयइ वामेसुं कामेसु जं रज्जसे ।
जेणे करी वली वली पण नरकनां दुःखनीअग्निनी झालमां पचीस [॥७६॥
जेहिं पुण पुणावि नरयानले पच्चसे ॥७६॥
बालीने बावनाचंदन राखने अर्थे ।
दहइ गोसीस सिरिखंम बारक्कए ॥

वोकमो लेवाने अर्थे ऐरावण हाथी वेचे ।
लगल गहणठमेरावण विक्कए ॥
इठीत दाइ कल्पव्रक्ष तोमीने एरमो ते वावे ।
कल्पतरु तोम्हि एरम्म सो वावए ।
जुज वा थोमा वीषयने अर्थे मनुष्पपणुं हारे ठे ॥ ७७ ॥
जुजि विसएहि मणुअत्तणं हारए ॥ ७७ ॥
असास्वतुं जीवीतव्य जाणी । मोक्षमारग जाणता थका ॥
अधुव जीवअं मच्चा । सिद्धिमग्गविआणिआ॥
नीवरतज्यो वा पाठा उसरज्यो ज्ञोगथी । आयु थोमुआपणु ॥७०॥
विणिअट्टिज्ज ज्ञोगेसु । आउं परमि अप्पणो ॥७८ ॥
मोक्षमार्गमा रह्याठे तोहे पण । जेम डुर्जय ठे जीवने पाच वीषय॥
सिवमग्गसठिआणवि। जह डुज्जेआ जिआणपण विसया॥
ते वीजु काइ पण जगतूमा । दुर्जय नथी समस्त एटले सर्व जगतमा वीषय समान ॥ ७ए ॥
तह अन्नं किंपि जए । डुज्जेअ नत्थि सयलेवि ॥७ए॥
सवीटक उन्नटरूप जेह । दीठाथी मोह पामे जेह मन स्त्रीनु॥
सविम्म उप्पम्म रूवा । दिठा मोहेइ जा मणं इत्थी ॥
हे आत्महीत चितवनार नर । अती दूर परीहरे वा अती वेगलो रेहेजे ॥ ०० ॥
आयहिअ चितता । दूरयरेण परिहरति ॥ ८० ॥
सत्य श्रुत पण शील । विज्ञान तथा तप पण वैराग्य ए॥
सच्च सुअपि सील । विन्नाण तह तवपि वेरग्ग ॥
जाय क्षणमा सर्व । वीषयरूप वीषे करीने साधुनु पण ॥०१॥
वच्चइ खणेण सव्वं । विषयविसेण जईणंपि ॥०१॥

अरे जीव ! मती विकळ्पीत । आंख मेंची उघाम्डे एटलाकाळ स
वंघी सुखलालसाए केम हे मूर्ख॥
रेजीव मइ विगप्पिय । निमेस सुह लालसो कहं मुढ॥

सास्वतां सुख एह समान हारीश चंद्रमाना सहोदर जेहवो
बीजुं सुख नथी ते । नीरमल जस ॥ ८२ ॥
सासयसुहमसमतमं । हारिसि ससिसोअरं च जसं ८२॥

बल्यो विषयरूप अग्नि जीहां चारीत्रनुं सार वाले सघलुं पण
तेहथी । वा तथा
पज्जलिउ विषयअग्गी । चरित्तसारंम्डहिज्ज कसिणंपि ॥

समकितने पण वीराधे वा भांगे खंम्डे। अनंत संसार वधारवापणुंकरे
सम्मत्तंपि विराहिअ । अणंत संसारअं कुज्जा ॥८३॥

बीहांमणा भव कंतार वा वीषम वा आकरो जीवने वीषयनी
वनने वीषे । त्रस्ना ॥
भीसणभवकंतारे । विसमा जीवाण विषयतिएयउ ॥

जे त्रस्नाये नम्डया चउद । पूरवी सरीखा ते पण रूले वा
रऊले नीश्चे नीगोदमां ॥८४॥
जीए नम्डिया चउदस । पुव्वीविरूलंति हु निगोए ॥८४॥

खेदे वीषम अती खेदे अती वीषय जीवने जेहथी प्रतीबंध थइने
वीषम एहवा ॥
हा विसमा हा विसमा । विसयाजीवाण जेहिं पम्डिवद्धा॥

जायछे भवरूप समुद्रमां अनंतां दुःख पामे एटले दुःखनो
ते समुद्र केहवो छे । पार नही ॥ ८५ ॥
हिंम्डंति भवसमुद्दे । अणंतदुक्खाइं पावंता ॥८५॥

हे जीव ! नही आदरीस इंद्र वीषय जीवने वीजलीना तेज

जाल समान चपल एहवा । समान ॥

माइंदजाल चवला । विसया जीवाए विज्जते असमा ॥

क्षीण वा अल्पकालमा दिठेला ते कारण माटे ते वीषयथी स्यो

थोमा कालमा नास पामे छे । नीश्चे प्रतीबंध करे छे ॥ ७६ ॥

खएादिठा खएानठा । ता तेसं को हु पम्बिंधो ॥७६॥

शत्रु वीष पीसाच । वैताल हुतभुग वा अग्नि पण वलेलो ॥

सत्तू विसं पिसाउ । वेआलो हुअवहो व पज्जलिउ ॥

ते शत्रु आदे न करी सके ते जे कोपेलो । करे राग आदे देहनेविषे७७

त न कुणइ ज कुविआ । कुणातिरागाइणो देहे ॥७७॥

जे जीव रागादिकने वस वस थया ते जीव समस्त दुःख ला

थया तो । खने समीपे ने ॥

जो रागाईए वसे । वसमि सो सयल दुक्कलक्काए ॥

जे जीवने वस रागादि थया ।तेह जीवने वस थाय सघला सुख७७

जस्स वसे रागाई । तस्स वसे सयल सुक्काइ ॥ ७७ ॥

नी केवल दुःख निर्मित वा परुयो संसाररूप समुद्रमा जीव ॥

नीपजावीने ।

केवल दुह निम्मविए । पम्हिउ संसारसायरे जीवो ॥

जे अनुभवे वा भोगवे कले ते दुखनुं कर्म आश्रवज हेतु

स । वा कारण सर्व जाणवु॥७७॥

ज अएाुहवई किल्लेस । त आस्सव हेउअ सव ॥८७॥

अहो आ संसारमाही वीधी स्त्रीरूपे करीने मामी छे जाल वा

ये वा कर्मे वा वीधात्राये फद ॥

ही संसारे विहिणा । महिलारूवेण मन्नीअ जालं ॥

वधाय छे जीहा वा जेह मनुष्य तीर्यंच वैमानीक देव भुवन

मां मूर्ख ।　　　　　　वासी देव ॥ ए० ॥

वसंति जह मुढा । मणुआ तिरिआसुराअसुरा॥ए०॥

वीपम विपयरूप सर्प ।　　जेणे म्स्यो वा करड्यो एह्वा जीव
　　　　　　　　　　　　ज्ञवरूप वनमां ॥

विसमा विपयजुअंगा । जेहिं मसिया जिआ ज्ञववणंमि

क्लेश पामे डुःखरूप अग्निये　चोरासीलाख जीवाजोनीने विपे
करी ।　　　　　　　　॥ ए१ ॥

कीसंति डुहग्गीहिं । चुलसीई जोणिलरकेसु ॥ ए१ ॥

संसार मारग वा पंथ तेरूप　तेहमां वीपयरूप माठे पवने लु
ग्रीस्म वा जस्नरुतु ।　　　　क्या जे जीव तेथी ॥

संसार चार गिम्हे । विसय कु वाएण लुकिआ जीवा

हीतकारी कार्य तथा अहीत　अनुज्ञवे वा ज्ञोगवे अनंता डुःख
कारी कार्य नही जाणता ।　प्रते ॥ ए२ ॥

हिय महिअं अ मुणंता । अणुहवंतिअणंतडुरकाइं ए२

हा हा इती खेदे के डुःखे अंते　विपयरूप घोमा वीपरीत वा
पामवा योग्य एह्वा डुष्ट ।　　जलटा सीक्षीत लोकमां ॥

हा हा डुरंत डुठा । विसय तुरंगा कुसिखिआ लोए॥

ज्ञयंकर ज्ञवरूप अटवीमां ।　पाम्रे वा नाखे जीवो जे मूढ वा
　　　　　　　　　　　　ज्ञोला लोकने ॥ ए३ ॥

ज्ञीसणज्ञवामविए । पामंति जिआण मुद्धाणं ॥ ए३ ॥

विपयरूप पीवासा वा तरसा　रक्त वा लीन थया स्त्रीने वीपये
ये तपाव्या ते ।　　　　　कर्दमवाला सरोवरमां ॥

विपय पिवासा तत्ता । रत्ता नारीसु पंकिल सरंमि ॥

डुःखीया दीन खीन थइने । रूले वा रझले एह्वा जीव संसार

रूप वनमा ॥ ए४ ॥

दुहिया दीणा खीणा । रूलति जीवा जववण मि॥ए४॥

गुणकारी छे अतीहि वा घणु । धृति वा संतोसरूप रज्जु वा दोरमे वाधे ते हे जीव ।

गुणकारिआइधणिअं। धिइ रज्जु निअतिआइ तुह जीवा

आपणी इंड्रियो प्रते। जेम वलवत नीजंत्रा वा वाधेला घोमानी परे

नियआइं इंदिआइ । वल्लि निअत्ता तुरगुव ॥ ए५ ॥

मनजोग वचनजोग कायजोग जले प्रकारे वाध्या थका पण गुण प्रते । करता थशे ॥

मण वयण काय जोगा । सुनिअत्तावि गुणकरा हुति ॥

ते जो नही वाध्या होय तो फरी जागे वा खमे । मदोन्मत्त हाथीनीपरे शीलवन प्रते ॥ ए६ ॥

अनिअत्ता पुण जजति । मत्त करिणुव सीलवण ॥ए६॥

जेम जेम दोष वीरमीस वा तजीस ने । जेम जेम वीसयथी थइस वैराग्य वंत ॥

जह जह दोसा विरमइ । जह जह विसएहि होइ वेरग्ग ॥

तेम तेम नीश्चे जाणजे । ढुकडु थाय तेहने मोक्षपद ॥ए७॥

तह तहवि ज्ञायव । आसन्न सेअ परमपय ॥ ए७ ॥

डु कर तेणे करीने। जेणे करीने समर्थे करी ज्योवन वर्तते थके॥

डुकर मेएहि कय । जेहि समत्तेहि जुव्वणत्तेहि ॥

जाग्युं वा नसाड्यु इंड्रि रूपीयुं सैन्य जेणे । धृती वा संतोसरूप प्राकार वा कोटे वलगे थके ॥ ए८ ॥

जग्ग इंदिअसिन्नं । धिइपायार विलग्गेहि ॥ ए८ ॥

ते पुरुषने धन्य तथा ते ने दास हु हु ते संजमधर जीवो

पुरुषने नमो । नो ॥

ते धन्ना ताण नमो । दासोहं ताण संजमधराणं ॥

अर्धी आंखे वा वक्र दृष्टीये जे पुरुषनां नथी हृदयमां खटकती

जोनारी एहवी जे स्त्री । ॥ ९९ ॥

अद्धच्छि पिच्छरीउ । जाण न हिअए खुडुकंति॥९९॥

किं वा स्युं घणुं केहेवे जो हे जीव तुं सास्वतां सुख रोग रही

वा जदी इछे छे । त प्रते ॥

किं बहुणा जइ वंछसि । जीव तुमं सासयं सुहं अरुअं॥

तो पी पूर्वे कह्या जे आ वी ने संवेग वा संसार दुःखनी खाण

षय तेथी वीमुख थइ । छ ते रूप रसायण नीत्य ॥१००॥

ता पि अमु विसयविमुहो । संवेग रसायणं निच्चं॥१००॥

एम समाप्त थयुं इंद्रियशतक टवार्थ जाणवुं ॥

॥ इति इंद्रियशतक संपूर्णम् ॥

हवे वैराग्य नामा शतक टवार्थ कहेछे ते जाणवो ॥

अथ वैराग्यशतक सूत्रशब्दार्थ प्रारंभ ॥

चारगतिमां संचरवुं ते हे जीव ! नथी सातासुख केवल व्या

रूप संसार असारमां । धी देहसबंधि वेदना मन समंधि पी

ड़ा प्रचूर वा घणी छे ॥

संसारंमि असारे । नत्थि सुहं वाहिवेयणापउरे ॥

एम जाणतो थको पण केम नथी करतो श्री जिनेश्वरे उपदे

आ जीव । शो धर्म ॥ १ ॥

जाणंतो इह जीवो । न कुणइ जिणदेसिअं धम्मं ॥१॥

आज दिवसे आवते दिवसे आव मूढनर चिंतवे छे धन्यादिकनी

ते वर्षे आवता वर्षने आवते वर्षे प्राप्ति ॥

अज्ज कल्ल पर परारि । पुरिसा चिंतति अन्नसंपत्ति ॥

पण हाथमा आवेलु झरतु जे गलतुं जे आपणु आयु ते नथी
जल तेम । जोता ॥ १ ॥

अंजलिगयव तोयं । गलतमाउ न पिच्छति॥ १ ॥ ॥

हे आत्मा जे धर्मकार्य आव ते धर्मकार्य आज निश्चे कर शीघ्र प
ते दिवसे करवु धारे छे । णे ॥

ज कल्ले कायव्व । त अज्ज चित्र करेह तुरमाणा ॥

स्या माटे जे घणा विघ्न नीश्चे न साऊनो वा पाछलना दिवसे
एक मुहूर्त्त वा वे घडीमा । करवानो वीलव करीस ॥ २ ॥

वहुविग्घो हु मुहुत्तो । मा अवरण पडिक्खेह ॥ २ ॥

धीक्कार वा विषाद के संसार चरीत्र तेहमा स्नेहरागे लीन थया
ना वीनासी सन्नावना । पण ॥

ही ससारसहावं । चरिअ नेहाणुरायरत्तावि ॥

जे पूर्वे वे प्रहरमा दिठा ते पाछलना वे प्रहरमा नथी दे
जे ससार पदार्थ । खाता ॥ ४ ॥

जे पुव्वण्हे दिठा । ते अवरण्हे न दिसति ॥ ४ ॥

हे जीव ते माटे न प्रमाद नींद्र नासवान वस्तुनो कोस्यो वीस
मा सुईस अप्रमादरूप जाग । वास राखवो ॥

मा सुअह जगिअव्वे । पलाइअव्वमि कीस वीसमेह ॥

हे आत्मा त्रण जणा पुठे लाग्या एकतो रोग वीजो जरा वा वय
छे ॥ हाणी त्रीजु मृत्यु ॥ ५ ॥

तिन्नि जणा अणुलग्गा । रोगोअ जराय मच्चूअ॥ ५ ॥

दिवस रात्री ए त्रे रूपतो घ आयुपरूप पाणी जीवनु ग्रहण क

मीनी माला छे।　　　　रेछे ॥

दिवस निसा घडिमालं । आउसलिलं जीआण घित्तूणं

चंद सूर्य ए बे धोरी वृषन्न छे । काल रूपीयो हांकनार छे ते अर
हट प्रते न्नमाडे छे ॥

चंदाइच्चबइल्ला । काल रहहं न्नमाडंति ॥ ६ ॥

तेहवी नथी जगतमां कला ते उबध तेहवुं नथी कांइ पण वी
हवुं नथी जगतमां । ज्ञान ॥

सा नत्थि कला तं नत्थि । उसहं तं नत्थि किं पि विन्नाणं॥

जेहने करी राखीये आ खाती थकी कालरूपीआ वीष
काया वा देह । धरे ॥ ७ ॥

जेण धरिज्जइ काया । खज्जंती कालसप्पेणं ॥ ७ ॥

दीर्घ वा लांबी सेषनागरूप महीधर वा परवतरूप केसरा दस
तो कमलनी नाल्य । दिस्यारूप मोटोटां पत्र ।

दीहर फणिंद नाले । महिअर केसर दिसामह दलिले ॥

उंते पश्चातापे पीयेछे काल लोकना गणरूप कमलनी सुगंधी वा
रूपीउ न्नमरो । मकरंद प्रथवीरूप पद्म वा कमलनी ८

उ पिअइ काल न्नमरो ।जण मयरंदं पुहवी पउमे॥८॥

सरीरनी छायाने मसले करी समस्त जीवोनां छीद्र जोवेछे वा
काल व्रतनां लक्षण । खोलेछे ॥

छायामिसेणं कालो । सयलजिआणं छलं गवेसंतो ॥

पास वा समीपपणुं केमे तस्मात् कारणात् हे जीव धर्मे
पण नथी मुकतो । उद्यम कर ॥ ए ॥

पासं कहवि न मुंचइ । ता धम्मे उज्जमं कुणह ॥ए॥

कालमां अनादी कालथी रह्यो। जीव वीवीध प्रकारना कर्मना वसथी

कालमि अणाईए। जीवाण विविहकम्मवसगाण ॥
तेहवु नथी सवीधान वा जेद। ससारमा ज्ञमता जेह न संज्ञवे॥१०॥
त नत्थि सविहाण । ससार ज न सन्नवइ ॥१०॥
वधव वा ज्ञाइ सजन सुहृद वा मीत्र। पिता माता पुत्र ज्ञार्या वा स्त्री
वधवा सुहिणो सव्वे । पिय माया पुत्त ज्ञारिया ॥
पित्रवन वा मसाणे पोचामे। देइने पाणीनी अंजली एम स्वार्थी ठे११
पेअवणाड निअत्तति । दाऊणं सलिलजलि ॥११॥
वीठमे सुत वा पुत्र वीठमे। ज्ञाइ वीठमे ज्ञला सचीत अर्थ वा धन॥
विहडति सुआ विहडति। वधवा विहडइ सुसचिड अज्ञो
एक कोइ दिवस न वीठमे। धर्म अरे जीव श्री जिनेश्वरे कह्यो ते।१२।
इक्को कहवि न विहडइ। धम्मोरे जीव जिणज्ञणिड॥१२॥
आठकर्मना पासथी वधायो। जीव ससाररूप वधीखानामा रहे॥
अठकम्म पास वद्धो। जीवो ससारचारए ठाइ ॥
ने तेज आठकर्मरूप पासलो आत्मा शिव वा मोक्षरूप घरमा
मुक्याथी। रहे ॥ १३ ॥
अठकम्म पास मुक्को। आया सिव मदिरे ठाड ॥१३॥
वैज्ञव धन्यादिक सज्जन मा तथा वीषयना सुख तेहनु सेववु म
ता पितादिकनो समागम। नोक्ष ॥
विहवो सज्जण सगो। विसय सुहाइ विलास ललिआड॥
कमलनीना पत्रना अग्रे हाल जेम पाणीना वींदु न ठरे तेम
ते। चचल ठे सर्व ॥ १४ ॥
नलिणीदलग्गघोलिर–जललवपरिचचलं सव्व ॥ १४ ॥
ते क्रीडा कायानु वल ते कीडा। योवनपणुं तथा सरीरनो मनो
हरता कीडा ॥

तं कन्न बलं तं कन्न। जुव्वणं अंगचंगिमा कन्न ॥

ए सर्व अनीत्य जो वा प्रीछ। देखतां नष्ट थाय स्युं ते वस्तुये करी।१५।

सव्व मणिच्चं पिच्छह, दिठं नठं कयं तेण ॥ १५ ॥

घणा वा बहु कर्मरूप पास संसाररूप नगर तेहमां चारगतीरू
ले बंधायो। प मारगमां नाना प्रकारनी ॥

घण कम्म पास बद्धो। नव नयर चनप्पहेसु विविहान॥

पामे वीटंबनान ते माटे हे जीव कोण छे इहां ताहरे शरण
पुछीए छीए जे। ते ॥ २६ ॥

पावइ विमंबणाउ। जीवो को इन्न सरणं से ॥१६॥

हे जीव घोर वा नयंकर मागे मल तथा करदम असुची डुर्ग
माताना उदरमां। छनीक एहवामां ॥

घोरंमि गप्रवासे। कलमल जंबाल असुइ बीनत्थे ॥

वस्यो पूर्वे अनंतीवार। जीव आपकृत कर्मना प्रन्नावथी॥१७॥

वसीन अणंतखुत्तो। जीवो कम्माणुन्नावेण ॥१७॥

चोरासी नीश्चे लोकने वीषेये। जीवोनेउपजवानां स्थानकप्रमुखलाख

चनलसीई किर लोए। जोणीणं पमुह सयसहस्साइं॥

ते चोरासीलाख योनीमांनी अनंतीवार उपन्यो हवे केम सम
अकेकी योनीमां जीव। रुतो नथी ॥ १८ ॥

इक्कमिक्क जीवो। अणंतखुत्तो समुप्पन्नो ॥ १८ ॥

माता वा जनेता पिता वा संसारमां रहे थके पुरीत एहवो जी
जनक बंधु वा सहोदर। वलोक ॥

माया पिय बंधूहिं। संसारत्थेहिं पूरिन लोग्गो ॥

घणी ज्योनी समस्त निवास। नथी ते जीव प्रते रक्षण अर्थे कोइ
वा वसावी। शरण वली ॥ १९ ॥

बहु जोणि निवासीहि। नय ते ताण च सरणं च॥१९॥

जीव जे ते व्याधी वा रोगे मछनीपरे पाणी रहीत थलमा आ व्याप्त थयो थको। कुल व्याकुल थाय॥

जीवो वाहिविलुत्तो। सफरो इव निजले तम्फडइ॥

सर्व सजन सवधी पण जन कोण समर्थ वेदना दुर करवा अ जुवे। र्थात् कोइ नही॥ २० ॥

सयलोवि जणो पिछइ। को सको वेअणा विगमे॥२०॥

न जाणीस हे जीव तु। पुत्र स्त्री आदे परीवार मुजने सुखना हेतुवे॥

मा जाणसु जीव तुम। पुत्त कलत्ताइ मझ सुहहेऊ॥

तो स्यु छे नीश्चे तुजने वधन कीड़ा ससारमा फरता थका छे एहवा ते। ॥ २१ ॥

निउण वंधण मेअ। ससारे ससरताण॥ २१ ॥

माता होय ते भवातरे थाय वली स्त्री होय ते माता थाय पि स्त्रीपणे। ता होय ते पुत्र थाय॥

जणणी जायइ जाया। जाया माया पिआय पुत्तोअ॥

अनवस्तीत वा अनीम स्याथी कर्मना वसथी ससारी सर्व ससारमा। जीवने॥ २२ ॥

अणवत्था संसारे। कम्मवसा सव्वजीवाण॥२२॥

नथी तेहवी जाती नथी तेहवी नथी तेहवुं क्षेत्र लोकमा नथी योनी। तेहवुं कुल जे॥

न सा जाई न सा जोणी। न तं ठाणं न तं कुल॥

नथी जन्म्या नथी मुवा जीहा। सर्व जीव आश्री अनतीवार ते सर्व परंपराये पाम्या॥ २३ ॥

न जाया न मुआ जत्थ। सव्वे जीवा अणंतसो॥२३॥

तेहवुं कांइ पण नथी स्था नक । चउद राजालोकने वीषे वालना अ ग्र नाग जेहेका मात्र पण ॥

तं किंपि नत्थि ठाणं । लोए वालग्गकोडि मित्तंपि ॥

जीवां नथी जीव घणीवार । सुख दुःखनी परंपरा पाम्या॥२४॥

जत्थ न जीवा बहुसो । सुह दुक्ख परंपरं पत्ता ॥२४॥

समस्त रूद्धि । पाम्या वली समस्त पण स्वजनादिक संबंध पाम्या ॥

सब्बाउ रिद्धीउ । पत्ता सब्वेवि सयणसंबंधा ॥

संसार थकी ते कारण मा । ते थकी जो जाणता आत्मानें॥२५॥ टे वीरम्य राग तज ।

संसारे तो विरमसु । तत्तो जइ मुणसि अप्पाणं॥२५॥

एक जे जीव बांधे ठे कर्म प्रते । एक जीव मार बंधण मरण व्यसन वा कष्टादि प्रते ॥

एगो बंधइ कम्मं । एगो वहबंधमरणवसणाइ ॥

समस्त सहे एम संसारमां जीव न्रमे ठे । एक वली नीश्चे केम ठग्यो वा बंध्यो ॥ २६ ॥

विसहइ नवंमि नमडइ। एगुच्चिय कम्मवेलाविउ ॥२६॥

हे आत्मा ! बीजो कोइ नथी करतो तुजने अहीत वा माठुं । हीत पण आपणो आत्मा करे न नीश्चे बीजो कोइ करे ॥

अन्नो न कुणइअहिअं। हिअं पिअप्पा करेइन हु अन्नो

तो हवे आपणुं करेलुं सुख स्याता वा दुःख अस्याता । न्नोगवे ठे तेवारे स्या माटे दिनमुख थाय ठे ॥ २७ ॥

अप्पकयं सुहदुक्कं । नूंजसि ता कीस दीणमुहो॥२७॥

घणा खेती आदि आरंन्न जे धन ते धन न्नोगवेठे जीव सज

करी वृद्दी पमाम्युं । नादिकना समोह ॥

बहु आरम्भ विढत्त । वित्तं विलसति जीव सयण गणा

पण ते नपावता थयु जे पाप कर्म । तेतो अनुभवील वा भोगवोस फरी तुज नीश्चे ॥ २७ ॥

तज्जणिय पावकम्म । अणुहवसि पुणो तुम चेव ॥२८॥

जेम ड खीआ ठे तेम वली भुख्या ठे । जेम तु चींतवेठे आपणा वालकने देखीने ॥

अहडक्खिआइतहन्नु–क्खिआइ जह चिंतियाड डिम्भाड

तेम हे आत्मा थोडुं पण नथी आपणु हीत । वीचारतो तो हवे हे जीव तुजने सु केहेवु ॥ २९ ॥

तह थोवपि न अप्पा । विचिंतिड जीवकि भणिमो२९

अल्पकालमा नासवान एहवु जे सरीर ठे । ने जीवलो तेथी वीजो ठे सास्वता स्वरूपवत ठे ।

खण भगुर सरीर । जीवो अन्नोअ सासयसरूवो॥

पण अनादि कर्मसततीना संवधवत ठे । ते माटे हे जीव वीसेपे सवंध इहा स्यो तारे तेहथ्री ठे ॥ ३० ॥

कम्मवसा सवन्धो । निब्बन्धो इत्त को तुय ॥३०॥

कीहाथी आव्या कीहा जासे सवबी जन । तुपण कीहाथी आव्यो ठे कीहा जाइस ॥

कह आय कह चलिअ। तुमपि कह आगड कह गमिही॥

माहोमाही पण नथी जाणतोतो। हे जीव कुटब कीहाथीतादारु३१

अन्नुन्नपि न याणह । जीव कुडुव कड तुय ॥३१॥

अल्पकालमा वीनश्वर एहवु सरीर । मनुपनो भव वादलाना पडल सरीखो ठे॥

खण भंगुरे सरीरे । मणुअभवे अभ्रपमलसारिछे ॥
तेहमां सारतो एटलोजमात्रछे। जे करीश सोभनकारी धर्मतेज ३१
सारं इत्तिअ मित्तं । जं कीरइ सोहणो धम्मो॥३१॥
जन्मनां दुःख जरा वा वय रोग जे कास स्वासादिकनां दुःख
हाणी वा व्रध्धपणानुं दुःख । मरण प्राणत्याग लक्षणनां दुःख॥
जम्म दुखं जरा दुखं । रोगाणी मरणाणि य ॥
अहो इति आश्चर्य के दुःखनो जीहां कष्ट वा क्लेस पामेछे जंतु
समूह नीश्चे संसारमां । वा प्राणी॥ ३३ ॥
अहो दुखो हु संसारे । जथ कीसंति जंतुणो॥३३॥
जीहां सुधी न इंद्रिनना ब जीहां सुधी नहि जरा वा वृध्धपणा
लहाणी थयां होय । रूप राक्षणी घणुं व्यापी ।
जाव न इंदिअहाणी । जाव न जररक्खसी परिफुरइ॥
जीहां सुधी नथी थयो रोग जीहां सुधी नथी मृत्यु समस्त प्र
नो प्रचार । कारे वल्लस्युं ॥ ३४ ॥
जाव न रोगविआरा । जाव न मच्चू समुछिअइ॥३४॥
जेम घर बलवा मांडे थके कुप खोदी पाणी काढी न सके
ते अवसरे । कोइ ॥
जह गेहंमि पलित्ते । कूवं खणीउं न सकए कोइ ॥
तेम जीवने प्राप्तथयेमरणपछी। धर्म केम करीसके हे जीव वीचार३५
तह संपत्ते मरणे । धमो कह कीरए जीव ॥ ३५ ॥
रूप छे ते असाश्वतुं छे ए जे । वीजलीना चमकारानी परे चपल
जगमां जीवीत छे ॥
रूवमसासय मेअं । विज्जुलया चंचलं जए जीअं ॥
संध्यानां वादलांदिकना रं अल्पकाल रमणीक वली योवन छे

ग समान । ॥ ३६ ॥

सञ्चाणरागसरिस । खणरमणीअं च तारुन्नं ॥२६॥

हाथीना काननी परे चपल लक्ष्मी त्रीदश वा देवताना चाप एहची । वा इन्द्रधनुष सरखी ॥

गयकन्नचचलाउ । लच्छीउ तिअसचावसारिच्छं ॥

वीषयना सुख जीवने एह माटे प्रतीबोध पाम रे वायमा वा छे । जीव न मुज ॥ ३७ ॥

विसय सुहं जीवाणं । बुझसु रेजीव मा मुझ ॥३७॥

जेम सध्याकाले पक्षीगणनो। सगम वा मेलाप तथा जेम मारगे रस्तागीरनो मेलाप ॥

जह संझाए सउणा–णसगमो जह पहेअ पहीआणं॥

तेम स्वजनादिकनो संजो तेमज अल्पकालमा नाशवान छे हे ग वीनश्वर छे । जीव ॥ ३८ ॥

सयणाण सजोगो । तहेव खणभगुरो जीव ॥३८॥

रात्री वीरामते पाछली राते जठी घर बलते थके केम हु सुइ ज्ञावबुं । रहुं छु ॥

निसा विरामेपरिभावयामि । गेहेपलित्ते किमहसुआमि

तेम बलेछे देहरूप आपणु घर ते जे हु धर्म कर्या विना दिव केम उवेखुं छु । स गमावु छु ॥ ३९ ॥

डझतमप्पाण मुविरकयामि । ज धम्मरहिउ दिअहे गमा

हे आत्मा जे जे जायछे रात्री नही ते पाछीआवे [मि ॥३९॥

पद एक देशथी दिवस । एटले आयु गयु नही आवे ॥

जाजा वच्चइ रयणी । न सा पडिनिअत्तई ।

अधर्म करता थका एल्ये वा फोगट धर्म वीना जा

य रात्रीयो तथा दिवस ॥४०॥

अहम्मं कुणमाणस्स । अहला जंति गइउ ॥४० ॥

जेहनेठे मृत्यु वा मरणसाथे संबाइ। जेहनेजमथे नासवानी जग्या

जस्सहि मच्चुणा सरकं ॥ जस्सवहि पलायणं ॥

जे जीव एम जाणे ठे जे माहारे ते नीश्चे वांठ सुखनी इवाये

मरवुं नथी। राउंया ॥ ४१ ॥

जो जाणइ न मरिस्सामि । सो हु कंखे सुए सिया॥४१॥

मन वचन कायाना योग रू जायठे नीश्चे रात्रीयो तथा दिवस

मायठे क्लेस करतां। पण ॥

दंकुकलिअं करित्ता । वचंति हु राइउ अ दिवसा य ॥

आनखुं वीलय वा नास गएलुं नही फरी नीवर्ते वा पाछुं वले

थाय ठे ते। ॥ ४२ ॥

आउसं विद्धंता । गयाय न पुणो निअत्तंति ॥४२॥

जेम सिंहनीपरे मृगने ग्रहण करे तेम मरणरूप सिंह मृगरूप न

ठे। रने नीश्चे ले ठे ठेलेकाले ।

जहेव सीहोव मिउं गहाइ। मच्चू नरं नेइ हु अंतकाले

नथी ते जीवनां डुख माता पिं काल ते दुःखमां तेना अंशनो त्रा

ता त्राइ वा कोइ। गी थाय वा दुःख ले तेम नथी ४३

नतस्समायाव पियाव त्राया । कालंमि तं मंसहरात्रवंति

जीवीतव्य जलना विंदु स धनधानादि संपत्ती ते (॥४३॥

मान जाणजे ने। पाणीना कल्लोल समान ठे ॥

।जअं जलबिंदु समं । संपत्तिउ तरंग लोलाउ ॥

सुप्न समानतो वली प्रेम वा ते मां स्नेहे आत्मा हवे जेम जाणे

स्नेह ठे। तेम कर त्रालुं ॥ ४४ ॥

सुमिणायसमं च पिम्म । जं जाणसु त करिज्जासु ॥४४॥

संध्याकालनो जे रग तथा जल ना प्रपोटानी उपमाये । आ जीवीतव्य जलना बीडुनी परे चचल छे ॥

सकराग जलबुब्बु उवमे । जीविएअ जलबिंदु चचलो॥

ज्योवन ते पण नदीना पुर समान छे ते माटे । हे पापी जीव केम नथी बोध पामतो ॥

जुव्वणे नइवेगसन्निभे । पावजीवकीमिअ मवुझसे ॥४५॥

अन्यत्र जासे पुत्र अन्यत्र जासे स्त्री । चाकरादिक परीजन पण अन्यत्र जासे ॥

अन्नत्र सूआ अन्न–त्र गेहिणी परिअणोवि अन्नत्र॥

जेम भूतने बल वाकुला दिधा जाय तेम कुटव पण । देखताज हणे वा मारे कृतांत वा काल ॥ ४६ ॥

भूअ बलिब कुडुबं । पक्खित्त हय कयतेणं ॥ ४६ ॥

जीवे भवोभवे मुक्या जे । देह वा सरीर जेटला ससारे भमता॥

जीवेण भवेभव मि–ल्हिआउ देहाइं जाइ मंसारे ॥

ते सरीरनी न थाय सागरोपमे। करी गणत्री वा संख्या अनतेपण४७

ताण न सागरेहि । कीरइ सखा अणंतेहि ॥ ४७ ॥

नयन वा आख्योना आसुनु पाणी पण तेहनु । प्रमाण समुद्रोना पाणीथी पण अतीघणु थाय ॥

नयणोदयपि तासि । सागर सलिलाउ बहुयर होइ ॥

गळ्यु वा ऊरयुं भवोभवे रोती थकी । मातात अनेरी अनेरी वा अन्य अन्यनु ॥ ४७ ॥

गलिय रुयमाणीण । माऊणं अन्नमन्नाणं ॥४८॥

जे नरकनेवीषयेनारकीछे ते। दुःखपांमेछे अतीआकरां रौद्रअंतरहीत

जं नरए नेरइआ। दुहाइं पावंति घोरणंताइ॥

ते दुःख थकी अनंतगणु। नीगोदमाहा दुःख होय ॥ ४९ ॥

तत्तो अणंतगुणीअं। निगोअमद्ये दुहं होइ ॥४९ ॥

ते पण नीगोदमांही वा मध्ये। वस्यो वा रह्यो अरे जीव नाना प्रकारनां कर्मने वसथी ॥

तंमिवि निगोअ मद्ये। वसिउ रे जीव विविहकम्मवसा

घणां सहन करतो आकरां दुःख प्रते। अनंतां पुद्गल परावरतन करयां जावत् अनंतो काल ॥ ५० ॥

विसहंतो तिरकदुहं। अणंत पुग्गल परावत्ते ॥ ५० ॥

हे आत्म नीकळ्यो कीमहीके करी तीहां थकी। पाम्यो मनुष्यपणुं अरे जीव ॥

नीहरिअ कहवि तत्तो। पत्तो मणुअत्तणं परिजीव॥

तीहां पण जिनेश्वरे शुद्ध धर्म कह्यो ते। पाम्यो चिंतामणि रत्न सरीखो ॥ ५१ ॥

तत्थवि जिणवरधम्मो। पत्तो चिंतामणिसरिछो ॥५१ ॥

पाम्यो पण ते धर्मअरे जीवहवे। करेछे प्रमाद तेहमां तुं नोश्चेवली॥

पत्तेवि तंमि रे जीअ। कुणसि पमायं तयं तुमं चेव ॥

जे प्रमादथी भवरूप आंध कुवामां। फरीने पण पड्यो थको दुःख पामीस ॥ ५२ ॥

जेणं भवंधकूवे। पुणोवि पडिउ दुहं लहसि ॥५२॥

समीप पाम्यो श्री जिनधर्म। ते धर्म न समाचरयो प्रमाद दोसना वसथी ॥

उवलद्धो जिणधम्मो। नय अणुचिन्नो पमायदोसुणं ॥

हा इति खेदनी वात हे जीव शु घणु आगल पण सोचीस॥५२॥
आपे आपणो वैरी।

हा जीव अप्पवेरिअ। सुवहु परउ विसूरहिसि ॥५३॥

मोत्र वा पश्चाताप करसे ते। पछी उठे थके मरण वा मरण आ
राक वापडा। वे थके॥

सोयति ते वराया। पच्छा समुवठिअंमि मरणमि॥

पाप तथा प्रमादना वसथी। न सच्यो वा न मेलव्यो जे जीवे
जिनधर्म॥ ५४॥

पावपमायवसेण। न सचिउ जहि जिणधम्मो ॥५४॥

धीक्कार धीक्कार धीक्कार स देवता मरण पामीने जे तिर्यंच था
सारना असीरपणाने। य॥

धी धी धी संसारे। देवो मरिऊण ज तिरि होइ॥

वली मरीने राजाना राजा। पचे नरकना दुखरूप अग्निनी झा
चक्रवर्ती आदे। लमा॥ ५५॥

मरिऊण रायराया। परिपच्चइ नरयजालाए॥ ५५॥

जाय अनाथ जीव। जेम वृक्षनु फुल पवनथी खीर्हाइ जा
य तेम कर्मरूप पवने हणायो थको॥

जाइ अणाहो जीवो। दुमरस पुप्फव कम्मवायहउ॥

धन धान आभुषण आदे घला स्वजन कुटंव मूकीने पण जीव
गर्व लक्ष्मी। जाय॥ ५६॥

धनधन्नाहरणाइ। घरसयण कुडुंव मिल्हेवि ॥५६॥

हे जीव वस्यो पर्वतने विषे तथा गुफाने विषे तथा वस्यो समुद्रमा
आ वस्यो। ही।

वसिअं गिरीसु वसिअं। दरीसु वसिअं समुद्दमज्झमि॥

एकना अग्रने वीषे वस्यो । संसारमां फरतां वा भ्रमण करतां ५७

एक्कग्गेसु अ वसिअं । संसारे संसरंताणं ॥ ५७ ॥

हे जीव तें केहवा केहवा भव । कीडो थयो पतंगीयो थयो मनुष

कस्या देवता थयो नारकी थयो । वेष थयो ॥

देवो नेरइअत्तिअ । कीड पयंगुत्ति माणसो वेसो ॥

भला रूपवंत थयो वीरूप स्याता सुखनो भोगी थयो अस्याता

वंत थयो । दुःखनो भोगी थयो ॥ ५८ ॥

रूवस्सी अ विरूवो । सुहभागी दुक्खभागी अ ॥५८॥

राजा थयो द्रुमक वा भीखा वली एज जीव चंडाल थयो एज

री थयो । वेदनो जाण ब्राह्मण थयो ॥

राउत्तिअ दुमगुत्तिअ । एस सपागुत्ति एस वेअविऊ ॥

स्वामी थयो दास थयो पुं खल वा दुर्जन थयो नीर्धन थयो धन

जनीक थयो । वंत थयो इत्यादिक पर्याय पास्यो ५९

सामी दासो पुज्जो । खलुत्ति अधणो धणवइत्ति॥५९॥

नथी वा नथी वरततो कोइ नो । आपणां कर्म ज्ञानावर्णि आदे जेह

यम वा नीश्चे । बांध्यां बांध्यां ते सरखी करीचेष्टा

नविअत्थि कोइनियमो। सकम्मविणिविठसारिसकयचिठो

अन्य अन्य वा जुदां जुदां नट वा नाटकीयानी परे पराव

रूप तथा वेष करीने । र्त करे जीव ॥ ६० ॥

अनुन्नरूववेसो । नडुव्व परित्तए जीवो ॥ ६० ॥

नरकने वीषे दश प्रकारे ए वेदनानी उपमा नही अस्याता

क्षेत्रवेदनादिक घणीज ॥

नरएसु वेयणाउ । अणोवमाउ असाय बहुलाउ ॥

रे बापडा जीव तें पामी वा भोगवी । अनंतीवार घणां प्रकारनी ६१

रे जीव तएपत्ता ।   अणतखुत्तो बहुविहाउ ॥६१॥

देवतापणे मनुषपणे ।   परना अन्नीयोगपणे प्राप्त थइने

देवत्ते मणुअत्ते ।   पराभिजगत्तण उवगएण ॥

आकरा बीहामणा ३ख घ   अनतीवार समस्त अनुभव्यां वा
णा प्रकारना ।   नोगव्या ॥ ६२ ॥

भीसण डुह बहुविह अणंतखुत्तो स मणुभूअं ॥६२॥

तिर्यचगतीने वीषे पाम्यो । बीहामणी घणी मोटी वेदना अनेक
प्रकारनी ॥

तिरिअगइ अणुपत्तो। भीम महावेअणा अणेगविहा॥

जन्म मरणरुपीआ रहट कूवे । अनतीवार भम्यो वा फर्यो॥६३॥

जम्मण मरण रहट्टे ।   अणत्तखुत्तो परिभ्रमिउ ॥६३॥

जेटला केटलाक ३ख । सरीरसंबंधी मनसथी वा संसारमा॥

जावंति केइ डुक्का ।   सारीरा माणसा व ससारे ॥

पाम्योते अनतीवार कीहा। जीव ससाररूप कतार वा अटवीमा६४

पत्तो अणतखुत्तो ।   जीवो संसारकंतारे ॥ ६४ ॥

तरसा अनतीवार। ससारमा तेवा प्रकारनी हे जीव तुजने होतीहवी

तणा अणत्तखुत्तो ।   ससारे तारिसी तुम आसी ॥

जे तरस भुपसमावाने   समुद्रोना पाणीथी पण न थाय
अर्थे समस्त ।   वा न सके ॥ ६५ ॥

जं पसमेउ सव्वो- दहीणमुदय न तीरिज्जा ॥ ६५ ॥

होय वा वरते छे अनतीवार ।   ससारे भमता तेवी क्षुधा वा
भुख पण तेहवा प्रकारनी ॥

आसी अणतखुत्तो । ससारे ते छुहावि तारिसीया ॥

जे भुपसमावाने समस्त   पुद्गलना समूहे करी पण न सकीये

वा सघला । वा न सके ॥ ६६ ॥

जं पसमेज्जं सव्वो । पुग्गल काउवि न तरिज्जा ॥ ६६॥

करीने अनंता । जन्म मरण परावर्त्तन सदाय ॥

काऊण अणंताइं । जम्मण मरण परिअट्टण सयाइं॥

दुःखेकरीने मनुष्यपणुं । जदी वा जेवारे पामे जथा इच्छायेजीवदछ

दुक्खेण माणुसत्तं । जइ लहइ जहि च्छिअंजीवो ॥६७॥

ते तेम दुःखे पामवा योग पाम्यो । वीजलीनीपरे चपल छे वली मनुष्य पणुं ॥

तं तह दुल्लह लंभं । विज्जलया चंचल च मणुअत्तं ॥

धर्ममां जो वा जे सीदाय । ते का पुरूष वा कायरपुरूष नहि ते सुपुरूष ॥ ६८ ॥

धम्मंमि जोवि सीअइ । सो काउरिसो न सुपुरिसो ६८

मनुष्यभव वा जन्मरूप कीनारो पामे थके । जिनेश्वरनो धर्म न करयो जेणे जीवे ॥

माणुस्स जंम्मेतडिलद्धएणं। जिणंदधम्मो न कउअ जेणं

टुटेली पणछनुं जेम धनुष धनुष धरने । हाथ घसवा जेवुं अवस्य थाय तेणे ॥ ६९ ॥

तुट्टेगुणे जह धणु कएणं । हत्थामले वाय अवस्स तेणं६९

अरे जीव सांभल चपल स्वभाव । मूक समस्त स्वजन सरीरा दिक बाह्य पदार्थभाव ॥

रेजीव निसुणी चंचल सहाव । मिल्हेविणु सयलविबद्य

मूक नवभेद धनादिक परीग्रह विविध समोह । [भाव ॥

नव भेअ परिग्गह विवह जाल ।

संसारीक जे अर्थ ते सहु छे इंद्रजाल तंत्रप्रयोगी ॥ ७० ॥

संसार अत्थि सहु इंदिआल ॥ ७० ॥
पिता पुत्र मीत्र घर स्त्री ए सर्व थया छे जे कुटंब ।
पिय पुत्त मित्त घर घरणि जाय ।
ते आ लोक सबंधी सर्व आपणा सुखने अर्थे छे स्वभावे ॥
इहलोइअ सब्ब निय सुह सुहाव ॥
पण नथी कोइ तुजने सरण वा रक्षक हे मूर्ख ।
नवि अत्थि कोइ तुह सरणि मुक्ख ।
एकलो सहीश तिर्यंच तथा नारकीना दुःख प्रते ॥ ७१ ॥
इक्कलु सहसि तिरि नयर दुक्ख ॥ ७१ ॥
डाभनी अणी उपर जेम उसना पाणीनो वींदुओ अल्पकाल रहे आलंब्यो थको ॥
कुसग्गे जह उस विंदुए । थोव चिठ्ठइ लंब माणए ॥
एम मनुष्यनु जीवीतव्य वा आयुष थोडु रहे । ते माटे समयमात्र प्रभु कहे जे हे गौतम न करीस प्रमाद ॥ ७२ ॥
एव मणुआण जीविअ । समय गोअम मा पमायए ७२
समस्त पण बुझो समझो कीम नथी बुझता वा समझता । बुझवुं नीश्चे पण वली दुर्लभ छे
संबुझह किं न बुझह । संबोही खलु पि च दुल्लहा ॥
नहो नीश्चे पाछा आवे गत दिवस नही सुलभ वली जीवीतव्यपणु ७३
नो हु वाणमति राइओ । नो सुलहं पुणरावि जीवीअ ७३
छोकरा तथा वृध वा जोबनवंत देख । तथा गर्भमा रहेला पण चव वा मरे मनुष्य ॥
डहरा वुढ्ढाअ पासह । गब्भत्थावि चयंति माणवा॥
सींचाणो पक्षी जेम वटेर एम आउखु क्षय थये तुटी जाय

पक्षीने ग्रहण करे।   ॥ ७४॥

सेणो जह वट्टियं हरे। एवं आलखयांमि तुहइ ॥ ७४॥

त्रण नुवनमां संसारी प्राणी म   देखीने रोके वा यंत्रे जे नर न
रता।   आपणा आत्माने ॥

तिहुअणजणं मरंतं। दहुण निअंति जे न अप्पाणं॥

तथा पाछो न वीरमे प्रमा   धीक्कार धीक्कार धीठाइपणावाला ते
दथी तो।   जीवोने ॥ ७५ ॥

विरमंति न पावाउ। धि द्दी धिठत्तणं ताणं ॥ ७५ ॥

नही नही बोलो वा कहो   जे जीव बंधाया ठे नीवम वा
घणुं।   चीकणां कर्मे ॥

मामा जंपह बहुअं।   जे बद्धा चिक्कणेहिं कम्मेहिं ॥

सर्वे ते जीवने थाय सुं। हीतकारी उपदेश पण घणा दोष उणी७६

सव्वेवि तेसि जायइ।   हिउवएसो महादोसो ॥ ७६॥

करीस ममता धन स्वजन।   वैन्नव प्रमुखने विषे अनंता दुः
खने विषे तो ॥

कुणसि ममत्तं धणसयण–विहवपमुहेसुणंत दुक्खेसु ॥

सीथल वा ढीलो करीस आदर वली। अनंत सुख मोक्ष विषे॥७७॥

सिढिलेसि आयरं पुण। अणंतसुक्खंमि मुक्खंमि॥७७॥

संसार दुःखनो हेतु वा   दुःखनुं फल ठे दुःखे सहवा योग्य ठे
कारण ठे तथा।   दुःख स्वरूप ठे ॥

संसारो दुहहेऊ।   दुक्खफलो दुस्सहदुक्खरूवो अ ॥

नथी तजता तथापी जीव   अति वा नीवम बंधाया ठे स्नेहरा
स्याथी।   गरूप वेमीये करी ॥ ७८ ॥

न चयंति तंपि जीवा। अइबद्धा नेहनिअलेहिं ॥७८॥

आपणा कर्मरूप पवननो चला जीव संसाररूप अटवीमा घोर
व्यो। आकरी माही ॥

निअ कम्म पवण चलिउ। जीवो ससारकाणणे घोरे॥

सी सी वीटवनाउ वा उ ख न पामे उ खे सहवा योग्य उ ख
न समवायो। प्रते अर्थात् पामे ॥ ७ए ॥

का का विम्वणाउ। न पावए उसहउक्काउ ॥७ए॥

सीतकालमा ताढा वायरानी। लेहेरवो हजारोथी जेदातु घणुसरीर॥

सिसिरमि सीअलानिल–लहरिसहस्सेहि जिन्न घण

तिर्यंचपणामा रणने विषे अनतीवार नीधन वा मरण [हेहो ॥
एम सीत उ खे। पाम्यो ॥ ७० ॥

तिरिअ त्तणमि रन्ने। अणतसो निहुणमणुपत्तो ॥७०॥

ग्रीष्म वा उष्ण वा उन्हालाना आ रणने वीपे जूख्यो तरस्यो
तप वा तापथी तप्यो वा पीमायो घणीवार ॥

गिम्हाय वसतत्तो। रन्ने वुहिउ पिवासिउ बहुसो ॥

पाम्यो तिर्यंचना जवने वीपे। मरणना उ ख घणु सोचतोथको ७१

संपत्तो तिरिअजवे। मराणउह वहुवि सूरंतो ॥ ७१ ॥

वर्षारुतुने वीपे रणमा पर्वतना नीकरणाना पाणीये वाघीतो
रह्यो थको। पीमातो तणातो ॥

वासासु रन्नमझे। गिरि निझरणोदगेहि बझतो ॥

सीतना पवनथी दीम वाल्या मरण पाम्यो वे तिर्यंचपणे घ
थको। णीवार ॥ ७२ ॥

सीआनिलमझविउ। मउगि तिरिअत्तणंवहुसो ॥७३॥

एम तिर्यचना जवने वीपे। क्लेस पामतो उ ख लाग्यो गर्भथी॥

एव तिरिअजवेसु। कीसतो उक्खसयसहस्सेहि ॥

वस्यो अनंतीवार । जीव वीहामणां ज्ञवरूप अरण्यने वीषे॥८३॥

वसिउ अणांतखुत्तो । जीवो ज्ञीसणज्ञवान्ने ॥ ८३ ॥

मागां आठ ज्ञानावर्णादिक पवननी प्रेरणाथी ज्ञयंकर ज्ञव अर कर्मरूप प्रलयकालना । एयमां ॥

डुठ्ठकम्मपलया–निलेपरिउ ज्ञीसणांमि ज्ञवारन्ने ॥

हेंमृयो वा चाल्यो गयो नरक अनंतीवार हे जीव आत्मा एहवां ने वीषे पण । डुःख तुं पाम्यो ठे ॥ ८४ ॥

हिंमृतो नरएसुवि । अणांतसो जीव पत्तोसि ॥ ८४ ॥

रत्नप्रज्ञादिक सात नरक वज्र अग्निनो दाह तथा सीत वा प्रथ्वीने वीषे । टाढ वेदना मांही ॥

सत्तसु नरयमहीसु । वज्जानलदाहं सीआविअणासु ॥

वश्यो वा रह्यो हे जीव अनंतीवार । विलाप करतो दिनस्वरेकरीने ८५

वसिउ अणांत्तखुत्तो । विलवंतो करुणासद्दहि ॥ ८५ ॥

पिता माता स्वजन रहीत । डुःख अंत आवे एहवी व्याधीये करी पीमायो घणीवार ॥

पियमायसयणरहिउ । डुरंतवाहीहिं पीमीउ बहुसो ॥

मनुष्यना ज्ञवमां सार रही वीलाप करथा शुं नथी ते सांज्ञरतुं तपणें । हे जीव तुजने ॥ ८६ ॥

मणुअज्ञवे निस्सारो । विलिविउ किं न तं सरसि॥८६॥

पवमनीपरे गगन वा आ अणदेखायो वा अणउलखायो फरे काशने मारगे । ज्ञवरूप वनमां जीव ॥

पवणुव्व गयणमग्गे । अलखिउ ज्ञमइ ज्ञववणे जीवो॥

ठामेठामे तजीने वा ठांमीने । धनना तथा स्वजनना समूहप्रते ८७

ठाणठ्ठाणांमि समु–ज्झिऊण धण सयण संघाए ॥८७॥

वंधातो थको सदा नीर जन्म जरा मरणरूप तीखा वा अणी
तर। याला ञाला थकी ॥
विधिज्ञतोअ सय। जम्मजरामरणतिख्कुंतेहिं ॥
दु:ख जोगवतो थतो आकरा। ससारे ज्रमता थका जीव॥८८॥
डुह मणुहवंति घोर। संसारे ससरत्त जीआ ॥ ८८॥
तोहे पण क्षणमात्र पण को अज्ञानरूप सर्प मशा जीव तेथी॥
इ दिवसे नीश्चे।
तह विखणंपि कयाविहु। अन्नाण जुअगमकिआजीवा
ससाररूप वधीखाना थकी। नथी उन्नगता मूर्ख मननाजीव ८ए
संसार चारगाउ। नयउ विज्ञाति मूढमणा ॥ ८ए ॥
क्रीमा करेछे केटली वेला। सरीर वा देहरूप वाव्य जीहा वे
तेहमाथी समय समय प्रते ॥
कीलसि किअंत वेल। सरीर वावीइ जत्त पइसमयं॥
कालरूप थरहटनी घमी सोसे छे वा खुटामे वे जीवोतव्यरूप
जुए करी। पाणीने ॥ ए० ॥
कालरहट घमीहि। सोमिज्जइ जीविअंज्ञोह ॥ए०॥
थरे जीव प्रतीबोध पाम न मुझाइश। नपरमाद करीश थरे पापी
रे जीव बुध्यि मा मुय। मा पमाय करेमि रे पाव ॥
केम परलोक गुरु वा मोहो ज्ञाजन वा वासण थाईश अजाण
टा दु खनु। ॥ ए१ ॥
किं परलोए गुरु दु–क्ख ज्ञायणं होहिसि अयाण ए१
बुज्ज वा समझ रे जीव तुं। मा मुझाइश जिनमत पण जाणीने
वुज्यसु रे जीव तुम। मा मुय्यसु जिणमयंपि नाऊण ॥
जे कारण माटे फरीन ए जे सामग्री वा जोगवाइ दुर्लज्ञ छे जी

जिनधर्म पामवानी । वने ॥ ए२ ॥

जम्हा पुणरवि एसा । सामग्गी दुल्लहा जीव ॥ ए१ ॥

दुर्लभ पामवो छे वली श्री जिन धर्म । हे जीव तुं प्रमादनो आदर करे छे सुखनी इछाये करी ॥

दुलहो पुण जिणधम्मो । तुमं पमायायरो सुहे सीय ॥

पण ते प्रमादथी तो दुःख सहेवा योग्य वली नरकनां दुःख पामीश । तेवारे ताहरुं शुं थशे ततो न जाणुं हुं ॥ए३ ॥

दुसहं च नरयदुक्खं । कह होहिसि तं न याणामोए३

अथीर जे सरीर न थीर धर्म मलसहीत सरीर । न नीर्मल धर्म परवश देह स्वाधीन धर्म ॥

अथिरेण थिरो समलेण। निम्मलो परवसेण साहीणो॥

एहवा सरीरे करी जीवारे धर्म तो शुं नही समाप्त वा परीपूर्ण श्रद्धी पामे वा पमारु । थाय ॥ ए४ ॥

देहेण जइ विढप्पइ । धम्मो तो किं न पज्जत्तं ॥ए४॥

जेम चिंतामणीरत्न पामवुं सुलभ न होय कोनेथोमा वैभववालाने गुणरूप वैभवे करी वर्जीत वा रहीतने । जीवने तेम धर्म चिंतामणि रत्न पण जाणवुं ॥ ए५ ॥

जह चिंतामणिरयणं । सुलहं न हु होइ तुछ विहवाण॥

गुण विहववज्जीआणं। जीआणं तह धम्म रयणंपिए५

जेम दृष्टीनो संजोग । न होय जन्मथी अंध होय जे जीव तेहने

जह दिठी संजोगो । न होइ जच्चंधयाण जीवाणं ॥

तेम श्री जिनमतनो संजोग वा समागम । न होय मिथ्यात्वे करी अंध जे जीव तेहने ॥ ए६ ॥

तह जिणमयसंजोगो । न होइ मिछंधजीवाणं ॥ए६॥

प्रत्यक्ष अनंता ज्ञानादिक गुण छे । श्री जिनधर्मने वीषे नथी दोषतो लेशमात्र पण ॥

पच्चक्खमणंतगुणा । जिणदधम्मे न दोस लेसोवि ॥

तोहे पण नीश्चे अज्ञाने करी आधला । धर्मे न रमे कोइ काले पण तेहमा जीव ॥ ए७ ॥

तहवि हु अन्नाणंधा । नरमंति कयावितमिजीआ॥ए७॥

जुउ मिथ्यात्वमा अनंता दोष अज्ञान दठ आदे । प्रत्यक्षपणे देखाय छे नथी गुणनो लेश पण ॥

मिछे अणंतदोसा । पयम्ा दीसंति नविअ गुणलेसो ॥

तोहे पण तेज नीश्चे जीव । कष्टनी वातके मोहे करी अंध थया थका सेवे छे ॥ एए ॥

तहवि अ त चेव जीया । हा मोहंधा निसेवंति॥एए॥

ते माटे धीक्कार धीक्कार दो ते नर वा पुरुष प्रते । तेम धीक् धीक् तेहना विज्ञानने तथा गुणने तथा म्हाह्यापणने ॥

धि ध्दी ताण नराणं । विन्नाणे तह गुणेसु कुसलत्ते ॥

शुभ सत्य एहवा धर्मरूप रत्ननी । भली परीक्षा जे जीव नथी जाणता ॥ एए ॥

सुह सच्च धम्मरयणे । सु परिक्खं जे न याणंति॥एए॥

श्री जिनधर्म तेज जीवोने । अपूर्व भाव कल्पवृक्ष छे ॥

जिणधम्मोअ जीवाणं । अप्पुव्वो कप्पपायवो ॥

स्वर्ग वा देवलोक अपवर्ग वा मोक्षसुखना । फलनो दायक वा दानेस्वरी ए छे ॥ १०० ॥

सग्गा पवग्ग सुक्खा-णं फलाणं दायगो इमो ॥१००॥

धर्म छे ते बधव समान तथा धर्म छे ते उत्कष्टो गुरु छे ॥

भला मीत्र समान ।

धम्मो बंधू सुमित्तो अ । धम्मो अ परमो गुरू ॥

जे जीव मोक्षमारगे प्रवर्त्या धर्म छे ते उत्कष्टो वा उत्तम
तेहते । रथ वाहन समान छे ।

मुक्ख मग्गे पयट्टाणं । धम्मो परम संदणो ॥ १०१ ॥

चारगति भ्रमण अनंत दुःखः बलतो भवरूप अटवीनो अग्नि
रूप अग्निए । महा भयंकर छे ॥

चउगइणंतदुहानल–पलित्तभवकाणणे महाभीमे ॥

माटे सेव भले प्रकारे हे श्री जिनवचन अमृत रसना कुंभ
जीव तुं । समान प्रते ॥ १०२ ॥

सेविसु रेजीव तुमं । जिणवयणं अमियकुंभसमं॥१०२

वीषम भवरूप मारवाड अनंत दुःख भनालारूप तापे
देशमां । तपाव्या तेहने ॥

विसमे भवमरुदेसे । अणंत गिम्हंमि तावसंतत्ते ॥

श्री जिनधर्मरूप कल्पवृक्ष छे आश्रय कर वा समर तुं हे जीव
ते प्रते । ते धर्म शिवसुखदायक छे ॥१०३॥

जिणधम्म कप्परुक्खं । सरसु तुमं जीव सिवसुहयं१०३

शुं घणुं कहीये पूर्वे कह्युंज घ। यत्न वा उद्यम कर जेम भवरूप
णुं छे तेमज धर्मने विषे । समुद्र भयंकर ॥

किं वहुणा तह धम्मे । जइअव्वं जह भवोदहिं घोरं ॥

शीघ्रपणे पार पामीने अनंत। सुख पामे जीव सास्वतुं स्थानकइति

लहु तरियमणंत सुहं । लहइ जीउ सासयं ठाणं १०४

एम रीते वैरागशतक टबार्थ पुरो थयो ॥

॥ इति वैरागशतकं समाप्तम् ॥

॥ अथ अन्नव्यकुलक लिख्यते ॥

जेम अन्नव्य जीवोये । नथी फरशा नीश्चे वा ए आदि न्नाव॥
जह अन्नविय जीवेहिं । न फासिया एव माइया न्नावा॥
इइपणु अनुत्तर सुर ते पाच त्रेसठ सलाका नरनी पदवी नव
वीमानना देवपणुं न पामे । नारदपणुं न पामे वली ॥ १ ॥
इदत्तमनुत्तरसुर । सिलायनर नारयत्तं च ॥ १ ॥
केवली न्नगवत्त तथा गणधर दीक्षा न पामे तीर्थंकर वरसीदान
जीने हाथे । दे ते न पामे ॥
केवलिगणहरहत्ते । पवज्जा तित्थवत्थर दाण ॥
शासनना वा प्रवचनना अधी नव लोकातीक देवपणुं न पामे
छायक एवा देवी देव न थाय । देवस्वामी न थाय ॥ २ ॥
पवयण सुरी सुरत्तं । लोगतिय देवसामित्त ॥ २ ॥
तेत्रीस गुरुस्थानकीया पंनर जातीना परमाधामी न थाय
देवपद न पामे । जुगलीक मनुप न थाय ॥
तायत्ती ससुरत्तं । परमाहम्मिय जुयलमणुयत्तं ॥
सन्नींनश्रोत लब्धी तथा । पूर्वधरनी लब्धी न पामे आहारक
लब्धी पुलाकलब्धीपणु न पामे॥३
संन्निन्नसोय तह । पुव्वधरा हारय पुलायत्त ॥ ३ ॥
मतिज्ञान श्रुतज्ञानादिकनी सुपात्रे दान न्नावे न दे समाधी
लब्धी न पामे । पणे मरण न थाय ॥
मइनाणाइसुलद्धी । सुपत्तदाण समाहिमरणत्त ॥
विद्याचारण ऊघाचारण ए बे ल खीराश्रवलब्धी न पामे अक्षी
ब्धी मधुसरपालब्धी न पामे । णमाणसीलब्धी न पामे॥४॥
चारण डुग महुसिप्पय । खीरासव खीणठाणत्तं ॥ ४॥

तीर्थंकर तीर्थंकरनी प्रतीमा। सरीरना नोगादी कारणमां पण नावे वली

तिच्छयर तिच्छपडिमा । तणु परिन्नोगाइ कारणेवि पुणो॥

प्रथ्वीकायादिपणाना नाव पामे पण। अन्नव्य जीव जे ते न पाम्यो वा नोगमां नाव्यो ॥ ५ ॥

पुढवाइय नावंमि वि । अन्नवजीवेहिं नो पत्तं ॥५॥

चक्रवर्तीनां चनुदरत्नमां पण नावे। पामे नही वली वीमानना स्वांमीपणाने ॥

चनुदस रयणत्तंपि । पत्तं न पुणो विमाणसामित्तं ॥

समकीत सम्यक्ज्ञान चारीत्र न पामे। तपादि गुणना बाह्य अन्यंतर नाव ते न पामे नाव वे न पामे ६

सम्मत्त नाण संयम । तवाइ नावा न नावदुगे ॥ ६ ॥

गुणी गुणनी नाव सहीत नक्ति न पामे ॥ जिनआणाए समान धर्मीनी तथा संघनी सेवानक्ति साह्य

अणुन्नवजुत्ता नत्ती । जीणाण साहम्मियाण वच्छल्लं॥

न साधि सके अन्नव्यनो जीव। संसार दुःखनी खांण छे एहवो नाव न थाय शुक्लपक्ष न थायउ

नय साहेइ अन्नवो । संविग्गत्तं न सुप्परकं ॥ ७ ॥

तीर्थंकरना पिता माता स्त्री न थाय ॥ तीर्थंकरना जक्ष जक्षणी तथा जुगप्रधान न थाय ॥

जिणजणय जणणि जाया। जिणजरका जरकणी जुगपहा

आचार्यपदादि दसनो वीनय न करे आ०१ उ०१ सा०१ संघ४। परमार्थ उत्कृष्टगुणेअधी[णा ॥ कपणुं न पामे ॥ ७ ॥

थिविर१ कुल१ गण१ ए दसनो।

आयरियपयाइ दसगं । परमङ्घ गुणाह्व मप्पत्त ॥८॥

अनुबधहिंसा हेतुहिंसा स्वरू पहिंसा । तेज अहिंसा त्रण श्री तीर्थंकरे कही ते ।

अणुबंध हेउ सरूवा । तत्र अहिंसा तिहा जिणुदिष्ठा॥

द्रव्यथकी भावथकी । ए बे प्रकारे पण ते अभव्य जीव न पामेए

दव्वेणय भावेणय । दुहावि तेसि न सपत्ता ॥ए॥

॥ इति अभव्यकुलकं समाप्तम् ॥

॥ अथ श्री पुण्यकुलक ४४ बोल ॥

सपूर्ण पाच इंद्रि अखमीत पणु १ । मनुषपणुं२ वली धर्मयोग कुल ३ आर्यदेश १५॥ मा भपजवापणुं४

संपून्नइंदियत्त । माणुसत च आयरिय खितं ॥

मातापक्षण सपूर्ण५ पितापक्ष। संपूर्ण६ जिनेश्वर भाखीत ध र्म ७ । ए सर्व पामे घणा पुन्यना शुभ उदये करीने हवे प्रभूतपुन्यनु स्वरूप कहेछे अगणोतेर कोमाकोम सागरोपमनो क्षकेरी थीती कय श्राय देशेउणी एक कोमाकोमनी स्थीती रहेथी प्र भूतपुन्यनो उदय होय ॥ १ ॥

जाइकुलजिणधम्मो । लप्रति पभूयपून्नेहि ॥ १ ॥

श्री जिनेश्वर१८ दोष रहीत दे शुद्धपालक परूपक गुरूना चरण वना पदकमलनी सेवाभक्ति८। नी सेवाभक्तिनु करवु निश्चे ए॥

जिण चलणकमल सेवा । सुगुरुपायपद्युवासण चेव ॥

वाचनादी पाचभेद सझायनु कर ए पामवुं प्रभूतपुन्ये करी

वुं१० माठामतनुं वादे जीतवुं ११ जीवने ॥ २ ॥
मोहोटाइपणुं पामवुं १२ ॥

सद्याय वाय वमंतं । लप्पंति पन्नूयपन्नेहिं ॥ १ ॥

सुखे विना प्रयासे बोधीनुं संगम पामवो१४ कषायनुं तजवुं१५
पामवुं१३ ञला गुरुनो । सर्व जीवनी दयानुं करवुं ॥ १६ ॥

सुद्धो बुहो सुगुरुहिं । संगमो ञवसमं दयालुत्तं ॥

वमानुं दाक्षण्य ते लज्यानुं करवुं१७ । ए पामीये घणा पुन्यने
एकेंद्रीआदे जीवनी करुणा १८ पसाये करी ॥ २ ॥

दाखिन्नं करणांजो । लप्पंति पन्नूयपन्नेहिं ॥ ३ ॥

यथार्थ वस्तुधर्मनुं सद्दहवुं प्रतीत अह्यां जे ञलां व्रत तेनुं यथार्थ
वुं ते समकीतगुणे अचलपणुं१९ । पालवुं२०कपट रहीत थवुं॥२१

समत्तं निच्चलंतं । वयाणं परिपालणं अमायत्तं ॥

धर्मशास्त्रनुं ञणवुं२२ ञणेलुं गणवुं२३ एटलां पामीये घणा
गुरुवादिकनो वीनय करवो२४ । पुन्ये करीने ॥ ४ ॥

पढणं गुणाणं विणञ । लप्पंति पन्नूयपन्नेहिं ॥ ४ ॥

ञत्सर्ग मार्ग जे झघन्य । नीश्चे ते आलंवनरहीत मार्ग२७व्यवहार
ववानां तजवां उतकृष्ट। ते आलंवन सहीत तेहमां नीपुण२८ जी
सुत्रे कह्यां तेम २५ अ। नकल्प२९ श्रीवीरकल्प३० जिनमार्गनो
पवाद ते ञत्सर्गथी ञ। जाण३१ शिवदर्शननो जाण३२ नीश्चेमा
र्कुं पालवुं२६ । र्गनो जाण ३३ व्यवहारमार्गनोजाण ३४

उसग्गे ञववाय । निच्चह विवहारंमि निञणत्तं ॥

मनसुद्धी३५ वचनसुद्धी ३६ एटलां वानां पामे घणा पुन्ये
कायसुद्धीनुं धरवुं ७ । करीने ॥ ५ ॥

मणवयणकाअसुद्धी । लप्पंति पन्नूयपुन्नेहिं ॥ ५ ॥

अवीकारपणुं करवु तरुणपणामा । श्री जिनआणाये रक्तपणु३ए
अप्रमत्ता मेघकुमारनीपरे ३० । परने उपगारनुं करवुं ॥४०॥

आवियार तारुन्नं । जिणाणं राउ परोवियारत्त ॥

अमोल चीत छे जेहनुं ए पामवुं घणा पुन्ये करी जीव
धर्मध्यानने विषे ४१ । ने ॥ ६ ॥

निकंपयाय प्राणे । लप्राति पन्नूयपुन्नेहि ॥ ६ ॥

परनी नींदा करणनो आपणी प्रसंसा न करवी४३ आप
परीहार त्याग४२ णा गुण न वखाणवा ४४ ॥

परनिंदापरिहारो । अप्पसंसा अत्तणो गुणाण च ॥

चारे गतिमा जीवने दुख छे४५ते ए पामवुं उग्र पुन्ये करी जीव
ज दुखथी नीकलवु इछे ते ४६ । ॥ ७ ॥

सवेगो निवेगो । लप्रंति पन्नूयपुन्नेहि ॥ ७ ॥

अतिचारे रहीत सुद्ध शील वा दान देवानो उल्लास वाछा रही
आचारनु पालवु ४७ । त४८हीताहीतनु समीपपणुं४ए॥

निम्मलसीलाप्रासो । दाणुल्हासो विवेगसवामो ॥

चारगतिना दुखथी त्रय पामे ए पामवुं प्रभूत पुन्ये करी जीव
वा ते दुखने त्रय पमाडे५० । ने ॥ ८ ॥

चउगई दुह सत्तासो । लप्रति पन्नूयपुन्नेहि ॥ ८ ॥

माठा कर्मनु नींदवु नीजसाखे अनुमोदवु५२ गुरु पासे माठा
अहा वा प्रसीद्ध करवु गुरुसाखे कृतनु प्राछीत लेवु ५३ बार
माठाकृत्यनुं५१ ने भलाकृत्यनु। भेदे तपनु करवु ५४ ॥

दुक्कड गरिहा सुकडा–णु मोयणं पायछित्त तय चरण ॥

स्वपरने भलु इछक ध्याननुं ध्यावु५५ ए पामवु वोशेष पुन्ययोग
वा परमेष्टी नमस्कारादि ध्यानकरवुं । जीवने ॥ ए ॥

सुह धाण नमुक्कारो । लभंति पन्नपपुन्नेहिं ॥९॥

ए प्रथमे कह्या बोल तेरूप गु सामग्रीने पामीने जेणे ते बोल णमणि ज्ञरवाने ज्ञंफाररूप । आदर कर्या ॥

इय गुणमणिज्ञंकारो । सामग्गी पावीजण जेह्कज ॥

ते जीव समस्त प्रकारे तोमी पामे तेज जीव शास्वतां सुखप्रते ने मोहना पास वंधने । कर्म रहीत ने सिद्धि सुख ॥१०॥

विह्नमोह्पासा । लहंति ते सासयं सुक्खं ॥ १० ॥

ए प्रकारे पुन्यनो समुदाय बोल समास ॥

॥ इति पुन्यकुलकं समाप्तम् ॥

॥ अथ पुन्यपापकुलक लिख्यते ॥

बत्रीस हजार दीवस । वरस एकसोना थाय आयु परीमाणपुरुषना।

बत्तीस दिन सह्सा । वाससए होइ आउ परिमाणं ॥

तेहमांथी जेटुं थाय ठे सम इम जाण।ने शुद्ध धर्ममां उद्यम य समय प्रते । करवो ॥ १ ॥

जिण्णंते पईसमयं । पिह्नउ धम्मंमिं जइअव्वं ॥१॥

हवे पोषह फल जेवारे जे तप नीयम गुण करीने गमावे एक जीव पोषधवृत सहीत । दीवस ॥

जइ पोसहसहीउ । तवनियमगुणेहिं गमइ एगदिणं॥

तो ते जीव बांधे देवग एटला संख्याये पल्योपमनी स्थती तिनुं आउखुं । ॥ २ ॥

ता बंधइ देवाउ इतिअ मित्ताइं पलियाइं ॥३॥

सत्तावीस क्रोम सहीकमां सित्योतेर क्रोम सित्योतेर लाख ति

एटले २७०० क्रोम । त्योतेर हजार ॥

सगवीसकोमी सया । सतहत्तरी कोमिलक्ख सहसाय॥

सातसोने सित्योतेर एटला नवज्ञागमाना सातज्ञाग एकपल्योप
पल्योप्म । मना २७ ७७ ७७ ७७ ७७७ ज्ञा० ७
एक पोसहथी ॥ ३ ॥

सत्तसया सतहुत्तरि । नवज्ञागा सत्त पलियस्स ॥३॥

हवे एक पोहोरे फल अठा वरस एकलोना वे लाखने एटला
सी हजार । पोहोर २८८००० ॥

अठासीई सहस्सा । वाससए डुन्नि लक्क पहराणं॥

तेहमानो एकज जेवारे पो धर्मे करी जुक्त जे जीव तेने एट
होर । लो लाज्ञ थाय ॥ ४ ॥

एगोविअ जइ पहरो । धम्मजुत्त ता इमो लाहो॥४॥

त्रणसे सम्तालीस क्रोम३४७ने। वावीस लाखने वावीसहजारने॥

तिसय सगं चत्त कोमि। लक्कावावीस सहस वावीसा॥

बसें ने वावीस ने उपर वे देवतानु आयु वाधे एक पोहोरना घर
ज्ञाग एटला पल्योपमनु । मनु३४७ २२ २२ २२७ ज्ञा० ७ ॥५॥

डुसय डुवीस डुज्ञागा । सुराउ वंधोय इगपहरे ॥ ५ ॥

हवे सामायक फल दसलाखने मुहूर्त्त वा वे घर्मीजनी गणती था
एसीहजार एटला । य एकसो वर्षनी ॥

दसलखअसीय सहसा। मुहुत्त सखाय होइ वास सए॥

तेमा जेवारे सामायक सहो एक पण मुहूर्त्त तेह जीवने एटलो
त धर्ममा वेघमी रहे वा लाज्ञ थाय ॥ ६ ॥

जइ सामाइअसहिउ । एगोविअता इमो लाहो ॥६॥

वाणुक्रोम पल्योपम ने उगणसाठ लाख ने पचीस हजार ने ॥

वाणवय कोमीउ । लक्का गुणसठि सहस पणवीसं ॥
नवसेंने पचीसे सहीत ने । एक पल्योपमना आठन्नागमांना सा
तन्नाग देवगतीनुं आयु वांधे ॥ ७ ॥
ए२ ५ए २५ ए२५ ⅞ न्नाए
नवसय पणवीस जूआ । सतिन्ना अमन्नाग पलिअस्स ७
हवे घमीफल एकसो वर्षनी एकवीसलाखने तमज साठहजार॥
घमीउ कहेछे ।
वाससए घमिआणं । लखिगवीसं सहस्स तह सठी ॥
तेहमांनी जो एक पण घमी ध जेवारे तवारे ते जीवने एटलो
मेलाधन सहीत । लान्न थाय ॥ ८ ॥
एगावित्र्य धम्म जआ । जइ ता लाहो इमो होइ ॥८॥
बेतालीस कोम ने उगणत्रीस लाख । बासठ हजार नवसेंने ।
बायाल कोमी गुणतीस–लक्क बासठी सहस्ससयनवगं
त्रेसठ एटला पल्योपममां पल्योपमनुं देवतानुं आयु वांधे
कांइक उंणां । एकघमीना धर्मनुं ॥ ए ॥
तेसठी किंचूणा । सुराउ वंधाई इगघमिए ॥ए॥
साठने प्रमाणे एक दिवस रातनी । घमीउ जे जाय पुरुषनी ॥
सठी अहोरत्तेणं । घमीआउ जस्स जंति पुरिसस्स ॥
व्रत नीम तेणे करी पण ते दिवस नीफलो ते जीवना जीवी
रहीत आउखुं । तमांथी ॥ १० ॥
निअमेणावि रहीआउ । सो दिअहउ निष्फलोतस्स१०
हवे सासोसासनुं फल एकसो कोम सातने लाख अमतालीसने॥
वर्षना उसास चारसे कोमने ।
चत्तारीअ कोमिसया । कोमीउ सतलक्क अमयाला ॥

चालीस वली हजार ४०७ ४८ ४० ०००। वर्ष एकसोना थाय सासोसास ते इमाथी ॥ ११ ॥

चाळीसं च सहस्सा । वाससय हुंती ऊसासा ॥ ११ ॥

एक पण सासोसास । नही रहीत होय पुन्ये पाप करीने ने ॥

इक्को विअ ऊसासो । नय रहिउ होई पूणयपावेहिं ॥

जीवारे पुन्ये करी सहीत होय। एक पण सासोसास तो एटलो लाभ थाय ॥ १२ ॥

जइ पुणेणं सहिउ । एगोविअ ता इमो लाहो ॥१२॥

लाख बे हजार पीस्तालीसने। चारसेने आठ नीश्चे पल्योपम॥ २४५ ४०८

लक्ख डुग सहस पण चत्त । चउसया अठ चेव पलियाई

काइक ऊंणा चारभाग एटलुं। देवतानुं आउखुं बाधे एक सासो सासना धर्म करवाथी ॥ १३ ॥

किंचूणा चउभागा। सुराउ बधो इगुसासे ॥ १३ ॥

हवे नवकारफल ओगणीसलाखने उपर। तेसठहजार वर्सेने सत्सठ

एगुणवीस लक्खा । तेसठी सहस्स डुसय सत्तठ्ठी ॥

एटला पल्योपमनुं देव आयु। बाधे जीव एक नवकार गणे वाठ सासोसास धर्म सेवे तो ॥ १४ ॥

पलियाइ देवाउं । बंधइ नवकार उस्सगो ॥१४॥

हवे लोगस्स फल लाख एकसठ पा। त्रीस हजार। वर्सेने दस पल्योपमदेवतानु आयु ॥

लक्खिगसठी पणती–स सहसडुसय दस पलिअ देवाउं

बाधे काइक अधीकु जीव। हवे ए रीते धर्म सेवे तो देवगतीनु आउखु बाधे पचीस सासोसास वा

एक लोगस्सने काउसग्गे ॥ १५॥

बंधइ अहिअं जीवो । पणवीसुसास उस्सगो ॥ १५॥

हवे जो एज प्रमाणे पापकर्म होय तेज रीते नरकगतीनांआयु करवामां तत्पर जे जीव। नो बंध पण करे ॥

एवं पावइ परायाणं । हवेउ निरयाउ अस्स बंधोवि ॥

इम जाणीने लक्ष्मीवान श्री जिनेश्व धर्ममां उद्यम करवो ह त्न रे कह्या । ध्य वा जोगजीवो॥

इअ नाउसिरि जिण कि-त्तिआमि धम्मंमि उद्यमंकुणह

ए रीते पुन्य तथा पाप कुलक समाप्त ॥ [॥१६॥

इति श्री पुन्यपापकुलकं समाप्तं ॥

॥ अथ गौतमकुलक लिख्यते ॥

लोभीयापुरुष लक्ष्मी मेलववाने मूढ पुरुष कामभोगने विषे तत्पर होय । तत्पर होय ॥

लुद्धानरा अत्थपरा हवंति । मूढा नरा कामपरा हवंति ॥

पंडित पुरुष क्षमा ते जे क्रोध मिश्रपुरुष पूर्वोक्त त्रणेवानां पण जीतवाने तत्पर होय । आचरे ते ॥ १ ॥

बुद्धानरा खंतिपरा हवंति ।।मिस्सा नरा तिंनिवि आयरंति१

तेज पंडित जे नर निवरत्या वि तेज साधु जे नर आगम रोधथी । आधारे आदरे चाले ॥

ते पंडिया जे विरया विरोह। ते साहुणो जे समयंचरंति॥

तेज शक्तिवंत जे नर नही तजे तेज बंधव मित्र जे नर कष्ट वा धर्म प्रते । व्यसनमां पडे आपणा थाय॥२

ते सत्तिणो जे न चयति धम्म । ते बधवा जे वसणेहवतिश

क्रोधे करी अन्नीनूत आकुल ते नर न सुख पामे । अन्नीमानी नर शोकना परा नवने पामे ॥

कोहान्निनूआ न सुहलहति। माणसीणो मोयपराहवति

कपटिनर थाय परना दास वा चाकर । जे नर लोन्नीया मोहोटीइच्छावंत ते र ति न स्याता न पामे वा नर्के उपजे३

मायाविणो हुंति परस्सपेसा । लुद्वामहिच्छानरयउविति३

क्रोध समान कोइ विप नथी अमृत जीवदया उपरात नथी । अन्नीमान उपरात कोइ वैरीनथी हीतकारी अप्रमादि जेवो नथी॥

कोहो विसंकि अमयंअहिसा। माणोअरीकिं हियमप्प

माया समान कोइ न्नय नथी शरण सत्य समान नथी । लोन्नसमान कोई डुख[मान]॥ नथी सुख संतोप समाननथो४

माया न्नयकिसरणतु सचं। लोहो डुहो किंसुहमाहतुठी४

बुद्धिअति सेवे विनयवत प्राणीने। क्रोधी कुशीलीआने सेवे अकीर्ति

वुद्धिअचंमं न्नयए वीणीय। कुद्व कुशीलन्नयए अकित्ति

न्नग्नचितवतने सेवे अलक्ष्मी वा नीरधनपणु । सत्येस्थितने समस्तपणे सेवे लक्ष्मी ॥ ५ ॥

सन्निन्नचितं न्नयए अलन्नी । सच्चेठीय सन्नयएसिरिपथ

तजे वा गम्हे मित्र सजन पण नर जे करघा गुणने हणे तेन । तजे गम्हे पाप जे डु कर्म मुनि जितेंडी प्रते ॥

चयति मित्ताणी नर कयघ। चयति पावाइ मुणि जयंतं॥

तजे गम्हे सुका सरोवर प्रते हंस ते । तजे गम्हे बुद्धि कोपीत रीसाल मनुष्य प्रते ॥ ६ ॥

चयंति सुक्काणिसराणिहसा । चएइ बुद्धीकुवियंमणुस्सं ६

जेहने हैए धारणा नही तेहने धरम गइ वातनुं वा अर्थनुं केहेवुं वचनादी केहेवुं ते विलाप ते फोगट ते वीलाप ॥

असंपहारे कहिए विलावो। अईयअत्ते कहिए विलावो॥

विषिन्नचितवंतने हितवचननुं केहेवुं ते विलाप ।

घणा मागा सिष्य तेहने हित वचन केहेवुं ते विलाप ॥७॥

विक्खित्तचित्ते कहिए विलावो। बहु कुसीसे कहिए विलावो ७

दुष्ट राजा प्रजाने दंडवामां तत्पर होय ।

वीद्याधर नर मंत्र साधनमां तत्पर होय ॥

दुठा हीवा दंडपरा हवंति । विज्जाहरा मंतपरा हवंति॥

मूर्ख नर ते कोपमांज तत्पर होय ।

भलामुनीश्वर तत्त्वग्रहणमां तत्पर होय ॥ ८ ॥

मुक्खा नरा कोवपरा हवंति । सुसाहुणो तत्तपरा हवंति ८

सोभा होय उत्कृष्टा तपवंतने क्षमा थकी ।

थिर योग तेज उपसमवंतनी शोभा ॥

सोहा भवे उग्गतवस्स खंती। समाहिजोगो पसमस्ससोहा।

ज्ञानगुण भलुं ध्यान ए बे ते चारित्रवंतनी शोभा ।

सिष्यनी शोभा जे विनय गुणमां प्रवरती ॥ ९ ॥

नाणं सुझाणं चरणस्ससोहा । सीसस्स सोहा विणएपवित्ति॥९॥

आभरण विना शोभे शीलव्रतनो धरणहार ।

परिग्रह रहित ते शोभे दीक्षाधारी जे साधु ॥

अभूसणोसोहइ बंभयारी। अकिंचिणो सोहइ दिक्कधारी

बुद्धिए करी सहित होय ते शोभा पामे राजानो परधान ।

लाजे करी सहित पुरुष्य ते शोभा पामे एक स्त्रीश्री ॥ १० ॥

बुद्धिजुओ सोहइ रायमंती । लज्जाजुओ सोहइ एगपत्ति१०

आत्मा पोतानो वैरी समान हो आत्मा जस पामे सीलवंत जे
य जेना जोग गाम नही ते । मनुष्य ते ॥

अप्पाअरीहोइअणवठीयस्सा अप्पाजसोसीलमउनरस्स

आत्माज दुरात्मा ज्ञानादिगुणे आत्माज आत्माने वस राखे तो
नथी अवस्थित जेनो ते । तेज सरण करवा योग ॥ ११ ॥

अप्पादुरप्पा अणवठियस्सा अप्पाजी अप्पा सरणं गईय

नथी धर्मकारज समान बीजुं नथी प्राणनी हिंसा समान मोटुं
कार्य ॥ अकार्य ॥

न धम्मकज्जं परमत्थी कज्जा न पाणिहिंसा परम अकज्जा॥

नथी स्नेहराग समान उत्कष्ट नथी समकितना लाभ समान
बंधन । उत्कष्टो लाभ ॥ १२ ॥

न पेमरागा परमत्थि बंधो। न बोहिलाभा परमत्थिलाभो१२

न सेववी वा न भोगववी प्रम न सेववा वा न आदरवा पुरुष
दा वा स्त्री परनी । जे अजाण वा मूढने ॥

नसेवियव्वा पमया परका। न सेवियव्वा पुरिसा अविद्या ॥

न सेववा अधम अभिमानी न सेववा चाडीकरणहार मनुषने
हीणा नरने । ॥ १३ ॥

न सेवियव्वा अहमा निहिणा। न सेवियव्वा पिसुणा मणुस्सा

जे धर्मी नर तेहने निश्चे सेववा जे पन्डित नर तेहने निश्चे पू
आदरवा। छवु ॥

जे धम्मिया ते खलुसेवियव्वा । जे पन्डिया ते खलु पुछियव्वा

जे साधु वा भला नर तेहने जे निर्लोभी ममता रहीत नर ते
समस्त रीते वादवा । हने आहारादि दान देवुं ॥ १४ ॥

जेसाहुणोतेअभिवंदियव्वाजे निम्ममा ते पडिलाभियव्वा॥

पुत्र तथा शिष्य ए बेने तुल्य विचारवा विनय माटे ।	रुषीश्वर तथा देवता ए बेने तुल्य विचारवा
पूत्ताय सीसाय समंविज्जत्ता।	रिसीय देवा य समं विज्जत्ता
अज्ञानी नर तथा पशु जनावर ए बेने तुल्य विचारवा ।	मृतक तथा नीर्धन ए बेने तुल्य विचारवा ॥ १५ ॥
मुरका तिरिख्काय समं विज्जत्ता।	मुआदरिद्दाय समं विज्जत्ता
समस्त कला थकी धर्म आराधवानी कला जीते ।	समस्त कथा थकी धर्म कथा जीते ॥
सव्वाकल्ला धम्मकल्ला जिणाइं	सव्वा कहाधम्मकहा जिणाइं
समस्त वलथकी धर्मनुं वल जीते ।	समस्त जे संसारीक सुखथी धर्म सुख जीते ॥ १६ ॥
सव्वं बलं धम्मबलं जिणाइं ।	सव्वं सुहं धम्मसुहं जिणाइं
जूवटुं रम्यामां जे आसक्त छे तेहने लक्ष्मीनो नास थाय ।	मांसभक्षणमां जे आसक्त छे तेहने दयाबुधीनो नास थाय ॥
जूए पसत्तस्स धणस्स नासो ।	मंसं पसत्तस्स दयाइनासो
मदीरा पीवामां जे आसक्त छे तेहनो जस नास थाय ॥	वेस्याभोगमां जे आसक्त छे तेहना कुलनो नास थाय ॥१७॥
मज्जंपसत्तस्स जसस्स नासो।	वेसा पसत्तस्स कुलस्स नासो
जीवनी हिंसामां जे आसक्त छे। तेहनो भलो धर्म नाश थाय ।	चोरी करवामां जे आसक्त छे तेहना शरीरनो नाश थाय॥
हिंसा पसत्तस्स सुधम्मनासो ।	चोरीपसत्तस्स सरीरनासो॥
तेमज परनारीथी जे आसक्त छे तेहने ।	सर्व पूर्वोक्त भला गुणनो नाश थाय वली अधमगती पामे १८
तहा परत्थीसु पसत्तयस्स।	सव्वस्स नासो अहमा गईय१८

दान देवुं निर्धनपणामां ने वली । तथा इछा वा अभिलाषनो रोध
ठकुराइ पामे क्षमा गुण ते । क नलो होय जेहने ते ॥

दाणं दरीदस्स पहुस्स खंती। इछा निरोहोइ सुहोइयस्स

जुवानीमा जे इंद्रियोने वश चारे ए जे प्रथम कह्या ते नर
राखे ते । नला दुःकरकारी जाणवा १९

तारुन्नए इंदिय निग्गहो य । चत्तारि एयाणि सुदुक्कराणी

अशास्वतु जीवीत कह्युं छे स । ते माटे हे नला प्राणीयो' धर्मआ
सारी जीवलोकने विषे । दरो, श्रुतचारित्ररूप धर्म उत्तम
साधु जिनेश्वरनो कह्यो ॥

असामय जीवियमाहु लोए। धम्मचरे साहुजिणोवइछ॥

ते धर्म जीवने रखोपानो करणहार। धर्म समस्त सेवीआदरीपाली
छ, शरण छे, उचगती देणहार छे । अव्याबाध सुख पामे ॥२०॥

धमो य ताण सरण गई य । धम्मं निसेवितुसुह लहंति

ए रीते धर्मोपदेश लक्ष्मीवत गौतमकुलक समाप्तम् ॥

॥ इति श्री गौतमकुलक संपूर्णम् ॥

पूज्यश्री देवेंद्रसूरिजीकृत दान शील तपभावकुलक पदार्थ वालो
पकार अर्थे लीख्यो छे तेमा प्रथम दान कुलक ॥

॥ अथ दानकुलक लिख्यते ॥

तजीने राजनु सार वा रहस्य उपाम्यो छे सजमरूप एक अद्वि
सताग लक्ष्मी आदे तीय मोटो भार ते जेणे ॥

परिहरिय रज्जसारो । उप्पाम्यिसजमिक्कगुरुभारो ॥

आपणा खभाओ देवदुष्य व संजमयोगे विचरता जयवता वर्ता
स्त्र दीधु ब्राह्मण प्रते एवा । वीरनामे चोवीसमा तीर्थंकर ॥१॥

खधाउ देवदूस । वियरंतो जयउ वीरजिणो ॥ १ ॥

धर्मदान१ अर्थदान२ काम　त्रिविध दान जगतमां विख्यात वा
दान३ ए भेद ।　प्रसिद्ध छे ॥

धम्मत्थकामभेया । तिविहं दाणं जयंमि विक्खायं ॥

तोहे पण जिनेश्वरने ने तेमना । तेमने आहारादिक धार्मीक दान
शासनने आश्रीत जे मुनियो । ते प्रसंसे छे वा वखाणे छे ॥२॥

तहवि य जिणंदमुणिणो । धम्मियदाणं पसंसंति ॥२॥

ते दान कहेवुं छे, सोभाग्य　दान ते रोगरहितपणानुं कारण
पणानुं कारणहार छे ।　उत्कृष्टुं छे ॥

दाणं सोहग्गकरं । दाणं आरुग्गकारणं परमं ॥

ते दान उत्तम भोगनुं निधानछे। ते दान स्थानकछे गुणनासमूहनुं३

दाणं भोगनिहाणं । दाणं ठाणं गुणगणाणं ॥ ३ ॥

दानथकी पसरे वा विस्तरे　दान देवे करी थाय मल रहित
कीर्ति　शरिरनी शोभा ॥

दाणेण फुरइ कित्ती। दाणेण य होइ निम्मला कंती॥

दानेकरी आवर्ज्युं छे वश कर्युं। वैरी पण निश्चे दायकने घेर पाणी
छे हृदय ते थकी ।　वहे, दासपणुं करे ॥ ४ ॥

दाणावज्जिय हियउ । वयरी वि हु पाणियं वहइ ॥४॥

धनासार्थवाहने भवे श्री रुष　जे घीनुं दान कर्युं भला श्रीधर्म
भदेवजीनो जीव ।　घोषसूरी प्रमुख साधूने ॥

धणसत्थवाहजम्मे । जं घयदाणं कयं सुसाहुणं ॥

ते महा पुण्यना कारण थकी　त्रणलोकना पितामह वा दादा
श्री रुषभदेव जिन ।　थया ॥ ५ ॥

तक्कारणमुसभजिणो । तेलुक्कपियामहो जाओ ॥ ५ ॥

कृपाये करीदीधुं अभयदान पाछलना　भवमां तेथी ग्रह्युं पुण्यरूप

न पारेवा प्रते । किरियाणु ॥

करुणाइ दिन्न दाण । जम्मंतर गहिय पुन्न किरियाण॥

तेथी तीर्थंकरपद तथा चक्रव पाम्या शांतिनाथ सोलमा तीर्थ
र्तीपद ए बे रिद्धि एक नवमां । कर पण ॥ ६ ॥

तित्थयर चक्क रिद्धिं । संपत्तो संतिनाहोवि ॥ ६ ॥

पांचसे साधु मुनिप्रते आहारा दानेकरी उपार्ज्यों उत्तम पुण्यनो
दि नोजन ते रूप । प्राग्नार एहवो ॥

पंचसय साहु नोअण । दाणावज्जिय सुपुन्नपप्नारो ॥

आश्चर्यकारी जे चरित्र तेणे नरतचक्रवर्ती श्री रुषनदेवनो पु
नर्यो एहवो । त्र नरतक्षेत्रनो स्वामी थयो॥७॥

अच्छरिय चरिय नरिउ । नरहो नरहाहिवो जाउ ॥७॥

मूल लिधा विना पण गीलाण वा रोगी मुनिने आचरवा यो
दिधी । ग्य वस्तु तेथी ॥

मुल्ल विणावि दाउं । गिलाण पमिअरण जोगवत्थूणि ॥

सिद्धि पाम्यो रत्नकंबल देण बावनाचंदन देणहार सेठीयो पण
हार । तेज नवमां ॥ ८ ॥

सिद्धोअ रयणकंबल । चंदणविणिउवि तंमि नवे॥८॥

देइने खीरनु दान । तपे करी सोपव्यु सरीर छे जेणे एहवा
साधुने धन्यकारी ॥

दाऊण खीर दाण । तवेण सुसिअग साहुणो धणिअं

लोकमां उपार्ज्यो चमत्कार जे समस्तपणे थयो गोनद्रश्रेष्ठीपुत्र
णे एहवो । शालीनद्र पण नोगनु नाजनए

जाण जणिय चमक्कारो । सजाउ सालिनद्दोवि ॥ ए॥

पूर्वजन्मांतरना सुपात्र नल्लाम पाम्यु अपूर्व शुननध्यान तेना

दान थकी । प्रन्नावे ॥
जम्भंतर दाणाउ । उल्लसिया पुव कुसल ठाणाउ ॥
कयवन्नो सेठ कृतपुण्यनो धणी। न्नोगोनुं न्नाजन वास्थानक थयो१०
कयउन्नो कयपुन्नो । न्नोगाणं न्नायणं जाउ ॥ १० ॥
घृतपुष्प साधु तथा वस्त्र मोटा मुनि दोषना लेशथी समस्त
पुष्प साधु ए बे । प्रकारे रहित ॥
घयपूस वठपूसा । महरिसिणो दोस लेस परिहीणा ॥
आपणी तप लब्धीए करी घृतनुं तथा वस्त्रनुं पुरवापणुं करीने
समस्त साधुमंरूलीने वा वा साधुनी न्नक्ती करीने नत्तमगति
समुहने । पाम्या ॥ ११ ॥
लधीइं सयल गठो । वग्गहगा सुग्गइं पत्ता ॥ ११ ॥
जीवंतस्वामी श्री महावीरनी वीरस्वामीना शासनमां वीचरीने
प्रतिमाने । न्नक्तीये करी ॥
जीवंतसामि पमिमाइं । सासणं वियरिऊण न्नत्तीए ॥
चारित्र लेइने सिद्धिपद पाम्यो । नदायननामे वेहलो राजर्षि १२
पव्वईऊण सिद्धो । नदाइणो चरम रायरिसी ॥१२॥
जिनघर वा जिनप्रासादे करी देइने अनुकंपा दान तथा न्नक्ती
शोन्नावी न्नूमीमंरूलने । दान
जिणहरमंमियवसुहा । दाउं अणुकंपन्नत्तिदाणाइं ॥
तीर्थप्रन्नावक पुरुषोमां रेखा। समस्तप्रकारेपाम्यो संप्रतीनामेराजा
समानपणुं । श्री आर्यसुहस्ती सूरि वचने ॥१३॥
तिहुपन्नावगरेहिं । संपत्तो संपइराया ॥ १३ ॥
देइने श्रद्धा सुद्धरूं करीने । शुद्धमान अरूदना बाकला मोटा
मुनीश्वरने ॥

दान सघा सुद्दे ।   सुद्दे कुम्मासए महामुणिणो॥
श्री मुलदेव नामे कुमर । गज्यनी लक्ष्मी प्रते पाम्यो मोटी१४
सिरि मूलदेव कुमरो । रज्जसिरि पाविउ गुरुइ ॥ १४ ॥
अतिघणु दान तेणे करी मुखर ए रच्या सेकमोनी सख्याए का
वा जे कविजन वा पम्मित तेणे । व्य तेथी विस्तरयु ॥
अइदाण मुहर कविअण। विरइअ सय संख कव्व वित्त
विक्रमादित्य राजानुं चरित्र आजपण लोकमा समस्त [रित्र
ते ।   पणे विस्तरे छे ॥ १५ ॥
विक्कमनरिंद चरिअ । अज्जवि लोए परिप्फुरइ ॥१५ ॥
त्रणलोक वा समस्त जीवलो तेज ज्ञवमा मिद्धिगामी छेलाज सा
कना वधव वा ज्ञाई एहवा । मान्य केवलीमा इद् ते तीर्थंकरे ॥
तिपलोअ वधवेहि । तप्भव चरिमेहि जिणवरिंदेहि ॥
कृतकृत्य तेमणे पण दीधुं एवुं । वर्षप्रमाण मोहोटु दान ॥१६॥
कय किच्चेहिवि दिन्न । सवत्सरिअ महादाण ॥१६॥
लक्ष्मीवत श्रीश्रेयासकुमार मोक्षपदनो स्वामी केम न थाय
रुषज्ञदेवनो पौत्र ।   अर्थात् थायज ॥
सिरिसेयसकुमारो । निस्सेयस सामिउ कह न होई ॥
आ चोवीसीमा प्रथम फासु प्रगट कीधो जेणे आ ज्ञरतक्षेत्रने
क दाननो प्रवाह ।   विषे ॥ १७ ॥
फासूअदाणपवाहो । पयासिउ जेण ज्ञरहमि ॥ १७ ॥
केम ते न वखाणीए अर्थात् चंदनवाला कुमरी श्री महावीरने
वखाणीएज ।   दान देवे करीने ॥
कह सा न पससिज्जइ । चदणवाला जिणंदाणेणं ॥
ते महावीर छमासिक तप टाख्यो वा सतोष्यो जेणे श्री महा

तप्या तेमने देइने । वीर जिनेश्वरने ॥ १८ ॥

छम्मासिय तवताविउ । निव्वविउ जेहिं वीरजिणो ॥१८॥

दिक्षा लीधा पछी प्रथम आदे पारणां । कर्यां हतां करेछे तेमज करशे त्रणे काले ॥

पढमाइं पारणाइं । अकरिंसु करंति तह करिस्संति ॥

श्री अरिहंत ज्ञानादिगुणे जे गृहस्थने घेर, तेहने निश्चे सिद्धि त्र सहित एहवा पूजनीको । जगवमां तथा आगे ॥ १९ ॥

अरिहंता जगवंतो । जस्स घरे तेसिं धुव सिद्धि ॥१९॥

१श्री जिनप्रासादक्षेत्र२श्रीजिनबिंब ४चतुर्विधसंघसाधु५साधवी६श्रावा प्रतिमाक्षेत्र ३जिनपुस्तकक्षेत्र । वक७श्रावीकारूपजे सातक्षेत्रमां

जिणजवणबिंबपुछय–संघसरूवेसु सत्तखित्तेसु ॥

जलुं न्यायविधि योगे वाव्युं मोक्षरूप फलजणी आश्चर्यकारी अनं जे द्रव्य ते श्राय । तगणुं ॥ २० ॥

ववित्रंधणंपि जायइ । सिवफलय महो अणंतगुणं २०॥

ए प्रकारे दान विषे २० गाथानो समूह समाप्तम् ॥

हवे संबंधे आव्युं ब्रह्मचर्य कुलक ते लखीए छीए ॥

॥ अथ शीलकुलक लिख्यते ॥

सोजाग्य गुणनुं मोहोटुं एवुं निधान एहवाने । चरणे प्रणाम करुं श्री नेमिनाथ बावीसमां जिनपतिने ॥

सोहग्ग महा निहिणो। पाए पणमामि नेमिजिणवइणो॥

बालपणामां जुजाबले करी जनार्दन जे कृष्ण वासुदेवप्रते जेणे सहजमां जीत्यो ॥ १ ॥ ने ।

बालेण जुअवलेण । जणाद्दणो जेण निज्जिणिउ ॥१॥

जीवोने शीलगुण छे तेज उत्तम वा पवित्र धन छे । शील छे तेज जीवोने मंगलीक उत्कृष्ट छे ॥

सीलं उत्तम वित्तं । सील जीवाण मंगल परम ॥

सील छे ते दौर्भाग्यनु हरणहार छे। शील छे ते सुखनुं पीहर घरछे वा सुख समस्तनु स्थानक छे ॥ २ ॥

सीलं दोहग्गहर । सील सुरकाण कुलन्नवणं ॥ए ॥

शील ते धर्मनु निधान छे। शील ते पापनुं खमणहार कह्युं श्री तीर्थंकर गणधरे ॥

सीलं धम्म निहाण । सीलं पावाण खमण जाणिय ॥

शील ते प्राणीयोने जगने विषे जयनुं करणहार छे। अकत्रीम अलकार वा घरेणु श्रेष्ट छे ॥ ३ ॥

सीलं जतुण जए । अकित्तिम ममणं पवर ॥३॥

नरकरूप नगरना बारणाने रुधवाने । कमाम्ना जोमाना जाड सरखु छे ने ॥

नरय डुवार निरुन्नण । कवाम सपुम सहोअर जाय॥

देवलोकरूप उज्वल घर तिहा । चमवाने सारी निसरणी समान शील छे ॥ ४ ॥

सुरलोअधवलमदिर । आरुहणे पवरनिस्सेणि ॥ ४ ॥

श्री उग्रसेन राजानी पुत्री । राजिमती पामी शीलवती सतीमाहि रेखा समान ॥

मिगि उग्गसेणधूआ । रायमई लहउ सीलवइ रेहि ॥

गिरी गुफा विवरमा रह्यो एवो श्री नेमनाथना जाइ रहनेमीप्रत्ते, जणीये । थाप्यो, सजम शील मार्गमाप॥

गिरि विवर गउ जीए । रहनेमी ठाविउ मग्गे ॥ ५ ॥

प्रज्वलितो पण निश्चे अग्निनो समूह ते । शीलना महिमाए करी पाणीनो प्रवाह थयो ॥

पज्जलिउवि हु जलणो । सीलपज्ञावेण पाणियं हवइ ॥

ते जयवंती वर्तो जगमां मो ता श्री रामचंद्रनी स्त्री । जेहनी प्रगट वा प्रसिद्ध छे जगनी पताका वा ध्वजा ॥ ६ ॥

सा जयउ जए सीत्र्या । जीसे पयम्रा जसपम्राया ॥६॥

चालणी वडे काढयुं पाणी ते णे करी चंपानगरीमां । जेणे उघाडयां दरवाजानां बारणां त्रण ॥

चालणिजलेण चंपाए । जीइ उग्घाडियं तुवारतियं ॥

ते केहनां न हरे चित्त अर्थात् हरे । ते चरित्र वा अवदात सती सुभ द्रानुं ॥ ७ ॥

कस्स न हरेइ चित्तं । तीय चरियं सुभदाए ॥ ७ ॥

समृद्धी प्रते पामो नर्मदा सुंदरी । ते भलुं घणो काल जेणीए पाळ्युं शुद्ध शील ॥

नंदउ नमया सुंदरि । सा सुचिरं जीइं पालियं सीलं ॥

गहिलापणुं पण करीने । सहन करी विटंबना घणाघणा प्रकारनी ।८

गहिलत्तणंपि काउं । सहिन्राय विडंबणा विविहा ॥८॥

कल्याण होजो कलावती सतीने । बीहामणा रणमां राजाए तजी वा छांडी ॥

भद्दं कलावईए । भीसणरन्नंमि रायचत्ताए ॥

जे ते सतीना शीलगुणेकरीने । छेदला अंग हस्तादी फरी नवांथयां

जं सा सीलगुणेणं । छिन्नंग पुणन्नवा जाया ॥ ए ॥

सीलवतीना सील प्रते । समर्थ सुधर्माइंद्र पण वर्णववाने नही॥

सीलवइए सील । सक्कइ सक्कोवि वन्निउ नेव ॥

राजाना मोकल्या प्रधान वा मेहेता । चारेने पण शील राखवा प्रकर्षे ठ ग्या जेणे ॥१०॥

रायनिउत्ता सचिवा । चउरोवि पवंचिआ जीए ॥१०॥

ज्ञान अतिशय लक्ष्मी सहित महावीर परमेश्वरे । भलो धर्मलाभ जेहने मोकलाव्यो

सिरि वद्धमाण पहुणा । सुधम्मलाभुत्ति जीइ पठविउ॥

ते जयवंती जगमाहे वर्तो सुलसा श्राविका । शरदरुतुना चंद्रमानीपरे निर्मल शीलगुणे ॥ ११ ॥

सा जयउ जए सुलसा । सारयससिविमलसीलगुणा ११॥

कृष्ण महादेव ब्रह्मा इंद्र ए हवाना जे । मद वा अहंकारने भागनार एहवो कदर्प तेहना बलनो अहंकार ॥

हरिहरबंभपुरंदर—मयभंजणपंचबाणबलदप्पो ॥

अप्रयासे जेणे मरद्यो वा दली नाख्यो । ते श्री थुलीभद्रजी आपो कल्याण प्रते ॥ १२ ॥

लीलाइ जेण दलिउ । स थूलभद्दो दिसउ भद्द ॥१२॥

मनोहर योवनना समूहे वर्तते । प्रार्थना करतें थके पण स्त्रीरूप पाणीपुरे करी ॥

मणहरतारुन्नभरे । पत्थिज्जतोवि तरुणि नियरेण ॥

मेरूपर्वत परे अचल छे मन जेहनुं एवा । ते श्री वयरस्वामी मोटा रुषि जय वता वर्तो ॥ १३ ॥

सुरगिरिनिच्चलचित्तो । सो वयरमहारिसी जयउ ॥१३॥

स्तवना करवाने तेहनी न सकीये । श्रावक जे सुदर्शनना शीलगुणना समूह प्रते ॥

थुणियं तस्स न सक्का । सद्दस्स सुदंसणस्स गुणनिवहो॥

जे विषम संकटमां निश्चे । पडे थके पण अखंड शीलरूप
धन राख्युं ॥ १४ ॥

जो विसमसंकडेसुवि । पडिओवि अखंडसीलधणो॥१४॥

सुंदरीजी रुषभदेवनी पुत्री सु मणोरमा सुदर्शनशेठनी स्त्री। अंज
नंदा वैरस्वामीनी माता चेल । ना हनुमाननी माता। मृगावती चं
णा श्रेणीकनी स्त्री । दनवालानी चेली ॥

सुंदरि सुनंद चिल्लणा । मणोरमा अंजणा मिगावइअ॥

ए जिनशासनमां प्रसिद्ध वा मोटी सतीउ हे भव्यो ! तमने
विख्यात एवी भली । सुख प्रते द्यो ॥ १५ ॥

जिणसासणसुपसिद्धा । महासइउ सुहं दिंतु ॥१५ ॥

अचंकारी भट्टानुं चरित्र सांभलीने कोनुं न धुणे निश्चे मस्तक
वा कथा प्रते । अर्थात् धुणेज ॥

अच्चंकारिअचरित्रं। सुणिऊणं को न धुणइ सिरसीसं॥

जेणे अखंडपणे शील पाल्युं। भीलनो पति जे पल्लीपति तेणे करी
कष्टनी कोड पण धैर्य न मूक्युं॥१६

जा अखंडिअ सीला । भिल्लवइ कयत्थिआविदढं१६॥

आपणो मित्र आपणो भा आपणो जनक जे बाप आपणा वा
इ सगो । पनो बाप अथवा पण ॥

निय मित्तं नियभाया। निय जणउ नियपियामहो वा वि

आपणो पुत्र पण एटलामां जे न वाहालो होय लोकोने शील
शीलरहितकुशीलीयो होय ते। विना माटे ॥ १७ ॥

नियपुत्तोवि कुसीलो । न वल्लहो होइ लोआणं ॥१७॥

सघलाए पण व्रत प्रते । भागे थके अस्ति वा छे कोइ पण

आलोयणादि उपाय ॥

सव्वेसिंपि वयाण । जग्गाण अत्थि कोइ पमिआरो ॥

पण पाका घमा प्रते काना न होय शील फेर जागे कोइ उपा
न चोंटे तेम । य ॥ १७ ॥

पक्कघमस्सव कन्ना । न होइ सील पुणो जग्गं ॥ १७॥

वैताल पिसाच जूत राक्षस। केसरीसिंह,चितला,हस्ती,सर्पएसर्वना

वेआलजूअरक्कस–केसरिचित्तयगइंदसप्पाणं ॥

लीलाये करी जागे अहंकार पालतो जे होय निर्मल शील प्रते
वा मद प्रते । ते धणी ॥ १ए ॥

लीलाइ दलइ दप्प । पालतो निम्मलं सील ॥१ए ॥

जे कोइ पूर्वे कर्मथी मुका गतकाले सिद्ध वर्तमानकाले सिद्ध वे
णा वा कर्मने मूकीने । आगामीकाले सिद्धसे तेमज ॥

जे केइ कम्ममुक्का । सिद्धा सिद्यंति सिद्धिहिंति तहा॥

ते सर्व प्राणीने एहज बल। विस्तीर्ण आ जन्मपरिपालीतशीलनु
ज माहात्म्य ॥ ७० ॥

सव्वेसि तेसि बल । विसालसीलस्स माहप्पं ॥ ७०॥

॥ ए रीते शीलकुलक संपूर्ण थयु ॥

॥ इति शीलकुलकं समाप्तम् ॥

हवे सचवे आव्यु तप कुलक ते लखीए गीए ॥

॥ अथ तपकुलक लिख्यते ॥

ते जयवता वर्तो आ अवसर्पिणीनी जेमना खन्ना उपर सोन्ने वे
आदे थया श्री आदिनाथ जिनेश्व मस्तकना केम जटारूप मु
र ते माटे जुगादिजिन । गट ॥

सो जयउ जुगाइजिणो । जस्संसे सोहए जमामउमो ॥

तेमणे तपध्यानरूप अग्निये वा करमरूपीआं लाकडां तेथी थयो
ल्यां एवां । धूमाडो तेनी पंक्ती तुल्य ॥ १ ॥

तवझाणग्गिपलिविय—कम्मिंधण धूम पंतिव्व ॥ १ ॥

संवछरी वा वरसीतप काउसग्गमां जे एक स्थानके रह्या
करी । पूज्यपदयुक्त जगवंत ॥

संवछरियतवेणं । काउसग्गंमि जो ठिउ जयवं ॥

पूरण करी आदरी आपणी डुर करो पाप वा माठां कर्मप्रते श्री
प्रतिज्ञा ते जेणे ते । वाहुवलजी श्रीरुषजदेवजीना पुत्रए

पूरियनियपइन्नो । हरउ डुरिआइं वाहुवली ॥ १ ॥

अथिर चलप्रते पण थिर अच रुजु सरलप्रते करे डुःखे पामवायोग्य
ल करे वांकां कार्य ते पण । कार्यने पण तेम सुखे पामवायोग्यकरे

अथिरंपि थिरं वंकं—पि रुजुअं डुल्लहंपि तह सुलहं ॥

डुःखे साधवा योग होय ते तपना महिमाये करी प्राप्त थाय
काम सुखे साधवा योग । समस्त कार्य ॥ ३ ॥

डुस्सज्झंपि सुसज्झं । तवेण संपज्जए कज्जं ॥ ३ ॥

छठ छठ एटले वे वे करतो थको श्री महावीरस्वामीनो
उपवासना तप प्रथम गणधर जगवंत ॥

छठं छठेण तवं । कुणमाणो पढम गणहरो जयवं ॥

अक्षीणमहाणसी महालब्धी गणधरपद लक्ष्मीसहित इंद्रजूती
आदे घणी लब्धीउवंत । गौतमस्वामी जयवंता वर्तो ॥४॥

अक्खीणमहाणसीउ । सिरि गोअमसामिउ जयउ ॥४॥

सोजे वा राजे चोथो चक्रव तपनां बले करी खेलोसहि आदे
र्त्ति सनतकुमार नामे । लब्धीउ पाम्यो ॥

लजाइ सणंकुमारो । तवबलखेलाइलाद्धिसंपन्नो ॥

आपणु जे थुक तेणे करी खरजी सोना सरखो दीप्ती प्रकासतो
आगुली तेथी । हूवो ॥ ५ ॥

निठुअ खवलि अगुलि । सुवन्न कति पयासंतो ॥५॥

गाय, ब्राह्मण, पेटनु बालक, ब्राह्मणी ए चारने मारीने मोहोटुं
गर्भवती— पापकर्म ॥

गो बज गप्भ गभ्भिणि । बम्भाणि घायाइ गुरुअ पावाइं॥

करीने पण सोनानीपरेज । तप तपवेकरीशुद थयो एवो दृढप्रहारी६

काऊणावि कणयपिव । तवेण सुद्धो दढपहारी ॥ ६ ॥

पाछलने जन्मे आकरो तप। तप्यो वा करयो तेथी जे नदीषण
नामे मोटोटा रुषि ते ॥

पुव्वभवे तिव्व तवो । तविउ ज नदिसेण महरिसिणा ॥

वसुदेवजी श्रीकृष्णनो पि थयो विद्याधरी हजारो गमेनो ॥७॥
ता ते कारणथी प्रीतम ।

वसुदेवो तेण पिउ । जाउ खयरी सहस्साणं ॥ ७ ॥

देवता जे ते पण चाकर करे केनु उत्तम कुल ते पितानुं जाती
वा दासपणु । ते मातानी तेथी रहितनुं पण ॥

देवावि किकरत्तं । कुणाति कुलजाइविरहिआणपि ॥

तपस्यारूप जे मत्र तेहना हरिकेसीचन्डालकुले जन्म्या महामु
महीमा थकी । नि थया तेमनु ॥ ८ ॥

तवमतपभ्भावेणं । हरिकेसबलस्स वरिसिस्स ॥ ८ ॥

वरुमहीकन्ो गमे एकवस्त्रेकरी। एकज घडायेकरी घडाहजारोगमे

पडसयमेगपडेण । एगेण घडेण घडसहस्साइ ॥

जे निश्चे करे मुनिंद ते। तपरूपी कल्पवृक्षनु तेमने निश्चे

फल जाणवुं ॥ ए ॥

जं किर कुणंति मुणिणो । तवकप्पतरुस्सत्तंरकू फलंए

नीआणे करी रहित करयो विधिये एहवो ॥ तप जे तेने तप करनारनी सुं प्रसंसा प्रते हूं ॥

अनिआणस्स विहीए। तवस्स तवियस्स किं पसंसामो॥

करूं जेणे तपे करी समस्त नास कस्यां । निकाचीत पण वा निश्चे कर्मने ॥ १० ॥

किज्जइ जेण विणासो । निकाइयाणंपि कम्माणं॥१०॥

अती दुःखे कराय एवा तप नो कारक । जगत्गुरु श्री नेमिनाथ प्रने कृष्णे पूछ्याथी ते प्रभुए ते प्रस्तावे ॥

अइदुक्करतवकारी । जगगुरुणा कन्हपुछिएण तया॥

कह्यो ते मोहोटा आत्मानो घणी । समरुं चित्तमां श्री नेमिनाथजीनो शीष्य ढंढणकुमार मुनि प्रते॥११॥

वाहरिउ स महप्पा । समरिज्जउ ढंढणकुमारो ॥ ११ ॥

प्रतिदिवसे सातजण प्रते तेमां ७ पुरुष एक नारी । वध करीने वा मारीने लीधी श्री वीरजिन पासे दीक्षा ॥

पइदिवसं सत्तजणे । वहिऊणं गहियवीरजिणदिरका ॥

दुक्कर अभिग्रहमां निरतो वा समस्त रक्त एहवो । अर्जुनमाली मुनि सिद्धीपद पाम्यो ॥ १२ ॥

दुग्गाभिग्गहनिरउ । अज्जुणउ मालिउ सिद्धो ॥ १२॥

नंदीसरनामे आठमो द्वीप तथा रुचकनामे तेरमो द्वो प तेने विषे निश्चे । तथा मेरुपर्वतना शिखरने विषे एक फाले करी ॥

नंदीसररुअगेसुवि । सुरगिरिसिहरेसु एगफालाए ॥

जघाचारण विद्याचारण जाय तपना प्रभावे करीने श्री जिनपभि
मुनिने लब्धीवत। मा वदनार्थे ए अधीकार भगवतीसूत्रे
२०मा सतकनाएमा उद्देसामा छे ॥१३॥

जंघाचारण मुणिणो । गच्छति तवप्पभावेण ॥ १३ ॥

मगधदेशनो राजा जे श्रेणीक वरणव्यु वा वखाएयुं स्वमुखे श्री
तेना आगल जेहनु। महावीरस्वामीये तपनु रूप ॥

सेणियपुरउ जेसि । पससिअं सामिणा तवोरूव ॥

ते श्री धनाजी सालिभद्रना व ते वेहु पण पाचमे अनुत्तरे
नेवी तथा धनाकाकंदी मुनिनु। पोहोच्या ॥१४ ॥

ते धन्ना धन्नमुणि । डुन्नवि पचुत्तरे पत्ता ॥१४॥

साम्भलीने तप सुदरीनामे पुत्री जे तेनो आविलतप निरतर
श्री रुपभदेवनी। वा आतरा रहित ॥

सुणिऊण तव सुंदरि । कुंमरीए अविलाणि अणवरयं॥

साठ वर्षपद हजारपदसहित कहो केहनुं न कपे वा न धुजे
एटले साठहजार वर्ष सुधी। हैयु धुजेज ॥ १५ ॥

सट्ठिवास सहस्सा । भण कस्स न कंपए हियय ॥१५॥

जे कीधो आवीलनो तप वार वर्ष सुधी शिवकुमार तेणेभवे
जबूने पाछलभवे । मुनिपणे ॥

ज विहिअमविलतव । वारस वरिसाइ सिवकुमारेण ॥

ते देखी श्री जबुस्वामी विस्मय पाम्यो हैयामा कुणीक
ना रूप प्रते । नामे राजा ॥ १६ ॥

त दट्ठु जबुरूवं । विम्हइउ कोणिउ राया ॥१६॥

जिनकल्पीमुनि परिहारविसुधी प्रतिमा अंगीकारवत साधु॥
तपवत साधु । यथा लंदी तपवंत साधुनु ॥

जिणकप्पिय परिहारिअ । पडिमा पडिवन्न लट्याईणं॥

सांभलीने तपनुं सरूप वा कथानक। कोण बीजो धारण करे तप करवा नो गर्व ॥ १६ ॥

सोऊण तवसरूवं । को अन्नो वहउ तवगब्बं ॥ १७ ॥

मासखमण पासखमण एटले महीनाना उपवास पन्नरदिन ना उपवास करनारो। बलभद्र मुनि कृष्णवासुदेवनो भाइ रुपवंत पण निश्चे वीरम्यो ॥

मासद्धमासखवउ । बलभद्दो रूववंपि हु विरत्तो॥

ते जयवंतो वरतो रणमां वसणहारो। प्रतिबोध करतो स्वापद जे वनचर सिंह मृगादि हजारोने ॥ १८ ॥

सो जयउ रन्नवासी । पडिबोहिअसावयसहस्सो ॥१८॥

थरहरी वा कंपीप्रथ्वी, जल हल्या। समुद्र, हाल्या समस्त कुलगिरी हीमवंतादि ॥ वा हालकल्लोल थया।

थरहरिअ धरं झलहलिय-सायरं चलियसयलकुलसेलं

जे करतो हुउ जयवंतो वरतो श्रीविष्णुकुमार मुनीश्वर। संघनुं कष्ट निवारणअर्थे करयुं लाख जोजननुंरूप ते तपनुंफल जाणवुं१९

जमकासि जयं विण्हु। संघकए तं तवस्स फलं ॥१९॥

शुं घणुं वा बहुधा केहेवाथी वा भणवाथी। जे कोइने पण किहांइ कांइ सुख प्रते ॥

किं बहुणा भणिएणं। जं कस्सवि कहवि कहविसुहाइं

दिसेछे भुवन वा लोकते मध्ये। तिहां तप तेज कारण निश्चे एटले समस्त सुखनुं मुख्य हेतु तप तेज छे।२०।

दीसंति भवणमझे। तत्थ तवो कारणं चेव ॥२०॥

॥ इति तपसमुदाय संपूर्णम्

॥ इति तपकुलकं समाप्तम् ॥

इव ते तपमां नाव मले तो निर्जराहेतु तप थाय, माटे लगतुज

॥ नावकुलक लखीए डीए ॥

॥ अथ नावकुलक लिख्यते ॥

कमठनामे अज्ञान तपकरी अ । वीदामणु प्रलयकाल वा कल्पांत
सुरदेव थयो तेथी कमठ असुर कालना सरखु मेघनुं पाणी तेमां
देव तेणे पूरवैरे रच्युं । बोलवा माटे ॥

कमठासुरेण रइय–मि नीसणे पलयतुल्लजलबोले ॥

तोहे पण छकाय जीवनु हित । परसयो एहवो जयवतो वर्तो श्री
चिंतवता, नावथी केवलज्ञा । पार्श्वजिन त्रेवीसमो तीर्थंकर॥१॥
नादि गुणलक्ष्मी ।

नावेण केवललच्छि । विवाहिउ जयउ पासजिणो॥१॥

चुना वीनानु तंबोल सोन्ना पास विना वा खटाइ वीना वस्त्रा
न पामे रंग न आपे । दिके न थाय जेम रंग ॥

निचुन्नो तंबोलो । पासेण विणा न होइ जह रंगो ॥

तेम दान शील तप नावना ए निफल जाणवा अंत करण
चारे पण । शुद्धनाव विना इति तत्त्वं २

तह दाणसीलतवन्ना–वणाउ । अहलाउ नावविणा॥२॥

मणि, रत्न, मंत्र, उषधी वा यंत्र, तंत्र तथा देवतानी उपासना
जम्बीबुट्टी । पण निश्चे ॥

मणि मंत उसहीण । जंतयंततराण देवयाणपि ॥

एटलावाना नाव विना नही निश्चे कोइने देखाय वा आपे
सिद्धपणाने । लोकमां ॥ ३ ॥

नावेण विणा सिद्धी । न हु कस्सइ दीसइ लोए ३

नली नावनाने वसे करीने । प्रसन्नचंद्रराजरुषी वेयमी मात्रेकरी

सुहन्नावणावसेणं । पसन्नचंदो मुहुत्तमित्तेण ॥

खपावीने कर्म जे घनघाती रूप गांठ प्रते । पाम्यो केवलज्ञान ते न्नावे करीने, माटे न्नाव तेज मुख्य छे॥४॥

खविऊण कम्मगंठिं । संपत्तो केवलं नाणं ॥ ४ ॥

शुश्रूषंती वा सेवना करती चरणे वा पगे । आपणी गुरुणी चंदनबालाने निंद्या करती पोतानां डुषण प्रते ॥

सुस्सूसंती पाए । गुरुणीणं गरहिऊण नियदोसे ॥

नुपन्युं वा थयुं सर्वोपरी ज्ञान केवलज्ञान इत्यर्थः । एहवी मृगावती साध्वी जयवंती वर्तो शुद्धन्नावे करीने ॥ ५ ॥

नुप्पन्नदिव्वनाणा । मिगावई जयउ सुहन्नावा ॥ ५ ॥

न्नगवंत वा पूज्य इलाची पुत्र मुनि। मोहोटा वांस नुपर जे समस्त नटणीमोहे चड्यो ॥

न्नयवं इलाइपुत्तो । गुरुए वंसंमि जो समारूढो ॥

तिहां रहे देखीने मुनिराज कोइ ग्रहस्थना घरमां गौचरिए गएला । तेथी आव्यो शुद्धन्नाव तेथी केवल ज्ञानी थयो ॥ ६ ॥

दठूण मुणिवरिंदे । सुहन्नावा केवली जाउ ॥ ६ ॥

कपिलनामे ब्राह्मण ते मुनि । अशोकवनिका नामे वाडीमांही आपणां मनथी जे ॥

कविलोअबंन्नण मुणी । असोगवणिआइमध्ययारंमि॥

जहा लाहो तहा लोहो, लाहालोहो। पवहुइ॥ दोमासा कणय कज्जं,कोमी। न नीठइ॥१॥ ए गाथानो अर्थ । ध्यातो थको थयो जातीस्मरणवंतअनुक्रमे केवली थयो ॥ ७ ॥

लाहालोहत्तिपयं । झायंतो जायजाइसरो ॥७ ॥

तपसी मासखमणादिक सा वासीन्दन वा करंबादिक न्नक्त वा

धुने निमत्रणा पूर्वक।	आहार जे तेणे शुद्भावथी ॥
खवगनिमतणपुव्व।	वासियभत्तेण सुद्भावेण ॥
खातो थको केवलज्ञान प्रते।	पाम्यो श्री कूरगरूनामा मुनि॥८॥
भुंजतो वरनाणं।	संपत्तो कूरगड्डु ॥ ८ ॥
पाछलना भवमा आचार्यपद	ज्ञाननी आशातना वा अवज्ञा ते
हूते पण कीधी।	ना प्रभावे दुर्मेध वा मूर्ख ॥
पुव्वभवसूरिविरईय–नाणा	सायण पभाव दुम्मेहो ॥
आपणुं नाम ध्यातो थको।	मासतुष मुनि केवलज्ञानी थयो ए॥
नियनाम झायंतो।	मासतुसो केवलीजाउ ॥ ए ॥
हाथी उपर चडी आवती	रुद्धी देखीने कोनी श्री रुषभदेव
हती ते।	स्वामीना अतिशयादिकनी ॥
हत्थिंमि समारूढा।	रिद्धि दठूण उसभसामिस्स ॥
तेज वखते शुध ध्यान ध्या	मरुदेवी स्वामीनी श्री आदिनाथनो
ती थकी।	माता सिद्धी पामी ॥
तरकण सुहझाणेण।	मरुदेवी सामिणी सिद्धा ॥१०॥
प्रतिजागरण वा वैयाव	झघानु बल हीण थएलु एहवा श्री अ
च करती थकी।	भीकापुत्र आचार्य उपरे भक्तिवतने ॥
पडिजागरमाणीए।	जघावलखीणमन्निआपुत्त ॥
सम्प्राप्त वा पामी केवल	नमो नमो श्री पुष्पचूला नामे केव
ज्ञान प्रते एवी।	ली साध्वी प्रते ॥ ११ ॥
संपत्त केवलाए।	नमो नमो पुष्फचूलाए ॥ ११ ॥
कोडीनदिन सेवालादि पनर	गौतमस्वामीये दिधो दिक्षा प्रते
सें तापस अष्टापदे रेहलाने।	
पनरसय तावसाण।	गोअमनामेण दिन्न दिरकाण ॥

तेमने उपन्युं केवलज्ञान शुभभावे करी तेथी नमुं छुं ते केवली शाथी ते कहेछे। भगवंतोने ॥ १२ ॥

उप्पन्न केवलाणं। सुहभावाणं नमो ताणं ॥ १२ ॥

जीव जे तेने सरीर जे देह भेद जे जुदापणुं जाणीने समा ते थकी। धीपणाने पाम्या एवाने ॥

जीवस्स सरीराउ। भेअं नाउं समाहिपत्ताणं।

घाणीमां पीलतां प्राणांत कष्ट खंधकसूरिना शिष्य तेमने नमस्का मां उपजाव्युं केवलज्ञान एवा। र हो ॥ १३ ॥

उप्पाडियनाणाणं। खंदगसीसाण तेसि नमो ॥१३॥

श्री वर्द्धमान प्रभुना चरण पूजवानी वांछा सहित आवती कमल प्रते। हूई नगोफना फले करी ॥

सिरि वद्धमाणपाए। पूअच्ची सिंडुवारकुसुमेहिं॥

उत्तमभावे करीने देवलोके। दुर्गतानामे स्त्री सुखने पामी ॥१४

भावेणं सुरलोए। दुग्गइनारी सुहं पत्ता ॥१४॥

भावे सहित भुवनस्वामी वांदवाने मफको पण वाव्य श्री महावीरने। थी नीकली चाल्यो ॥

भावेण भुवणनाहं। वंदेउ दद्दरोवि संचलिउ ॥

जतां श्रेणीकना घोडाने प पोतानेज नामे उलखायो तेवो द गे मरण पामीने वचमां। दुरनामे देव थयो सौधर्मे ॥१५॥

मरिऊण अंतराले। नियनामंको सुरो जाउ ॥१५॥

एक भाइए साधुव्रत लीधुं बीजे पाणीना पुरे करी भरेली एह भाइए राज लीधुं एक उदरना। वो नदीए ॥

विरयाविरयसहोअर। उदगस्स भरेण भरिअसरिआए॥

पोताना स्वामीये तथा मुनिये तिवारे दीधो नदीए मारग

कहे हूते श्रावीकाने ॥ ६ ॥ ते नावना वशथी ॥ १६ ॥
नाणिश्राइ साविश्राए । दिन्नो मग्गुत्ति नाववसा॥१६॥
श्री चरुरुद्दनामे आचार्य गुरूये ।मारचोश्रका पण रूद्दनाप्रहारेकरी
सिरिचरूरुद्दगुरुणा । तामिज्ञातोवि दरूघाएहि ॥
तेज अवसरे तेमनो नवदी शुद्ध लेशाये ते केवलज्ञानी थयो
क्षित साधु शीष्य । ॥ १७ ॥
तक्काल तस्सीसो । सुहलेसो केवली जाउ ॥ १७ ॥
जे नहि निश्च नण्यो वा क जीवने वधे ना इएये पण समिती
ह्यो कर्मनो वध । गुप्तीवंतने ॥
जं नहु नाणिउ बधो । जीवस्स वहेवि समिइगुत्ताण ॥
ते नाव तीहा प्रमाण बे । पण नथी प्रमाण नाव वीना एक
लो कायव्यापार ॥ १८ ॥
नावो तह्नपमाणं । न पमाणं कायवावारो ॥ १८ ॥
नाव तेज निश्चे परमार्थ वा नाव तेज आत्मवर्मनो साधक वा
उत्कृष्टो अर्थ बे । सखाइउ कह्यो बे ॥
भाव च्चिश्र परमह्नो । भावो धम्मरस साहउ भणिउ ॥
समकितनु पण बीजनूत । एकलो नावज निश्चे कहेबे जगत्गुरु
तीर्थंकर गणधरादि ॥ १९ ॥
सम्मत्तस्सवि बीश्रं । भाव च्चिश्र विंति जगगुरुणो १९
ते माटे शु घणु कहेवे करी एक तत्वनी वात सान्नलो हे महा
ने । सत्व प्राणीगण ॥
किं बहुणा भणिएण । तत्त निसुणेह भो महा सत्ता ॥
मोक्षसुखना बीजरुप वा नूत। जीवोने सुखनोधरणहारे।नावजबे२०
मुक्कसुहबीयनूउ । जीवाण सुहावहो नावो ॥ २० ॥

ए रीते दान शील तप नावना जे करे शक्ती नक्तिये तत्पर प्रते । हुलो नर पुरुष ते ॥

इयदाण सील तव ना–वणाजजो कुणइ सत्ति नत्ति परो

देवताना इंडना समूह तेणे पूज्य अचीरात् वा थोमाकालमां ते एहवो वा ए चार कुलक करताए पामे मोक्षनां सुख प्रते ॥२१॥

आपणुंनाम सूचव्युं देवेंडसूरिएहवुं।

देविंदविंदमाहिअं । अइरा सो लहइ सिद्धिसुहं ५१

ए प्रकारे नाव कुलक टवार्थ संपूर्णम् ॥

॥ इति नावकुलकं समाप्तम् ॥

हवे नपदेशरूप रत्ननो नंमार ते समान कुलक लखीये ठीए॥

॥ अथ उपदेशरत्न कोश ॥

नपदेशरूप रत्ननो नंमार बे। नाश पमाम्यां बे समस्त लोकना दारीड जेणे ॥

नवएसरयणकोसं । नासिअनीसेसलोगदोगच्चं ॥

नपदेशरूप रत्ननी माला ठे कहुंछुं वांदी नमीने वर्त्तमान शासन वा श्रेणी बे जेहमां एहवुं। नपति श्री वीरजिन प्रते ॥ १ ॥

नवएसरयणमालं । वुच्छं नमिऊणं वीरजिणं ॥ १ ॥

जीवदयाने विषे रमण करीए चालीए सदा । इंडीनना समूह जे श्रोत्रादिने दमवी वश राखवी सदाय पण ॥

जीवदयाइ रमिज्जइ । इंदियवग्गो दमिज्जइ सयावि ॥

सत्य मीठुं वचन नीश्चे बोलीये अवसर नचीत । धर्मनुं सार वा तत्व एणीपरे नीश्चे ॥ २ ॥

सच्चं चेव चविज्जइ धम्मस्स रहस्स मिणमेव ॥२॥

ब्रह्मचर्य वा शुद्ध आचार न   न संवास वसीजे माठा आचारी
नीश्चे जागीए ।   साथे ॥

सीलं न हु खम्भिज्जइ । न सवसिज्जइ सम कुसीलेहिं ॥

भला गुरुनुं हीतवचन न उल्ल   श्री जिनेश्वरना मुनिधर्मनो एज
घीये ।   उत्कृष्टो अर्थ ॥ ३ ॥

गुरुवयणं न खलिज्जइ । जइनज्जइधम्मपरमत्थो ॥ ३ ॥

चपल वा अजत्तनाये न चा   कुलधर्म मर्यादा उपरात न उद्भ
लीये पंथ जोइ चालवु   ट वेष धरीये ॥

चवलं न चंकमिज्जइ ।   विरइज्जइ नेव उब्भडो वेसो ॥

वाकी दृष्टीये न जोईये स   रीसाणा पण बोले शु चाम्डीआ नर
मदृष्टीथी जोवुं ।   तेवा पुरुषने ॥ ४ ॥

वक न पलोइज्जइ । रुठावि भणंति किं पिसुणा ॥४॥

वश करीये आपणी जीभ वा   विणा विचार्यु नहीज करीये को
रसना इंद्रीने ।   इ कार्य प्रते ॥

निअमिज्जइ नीअजीह । अविआरिअ नेव किज्जएकज्ज

न आपणो भलो जे कुला   तो ते नर प्रते माठो कोपेलो शु करे
चार तेने लोपीए ॥   पाचमो आरो वा कलिकाल ॥५ ॥

नकुलक्कमोअ लुप्पइ । कुविउकिं कुणइकलिकालो ॥५॥

कोइने मर्मवचन न बोलीजे   कोइने पण कुडु कलंक न दीजीए
दुखदेतु ।   कोइ काले ।

मम्मं न उल्लविज्जइ । कस्सवि आलं न दिज्जइ कयावि ॥

कोइने पण न आक्रोश दु   ए मत स्वजननो मारग एम दुर्ल
र्वचन बोलीये ।   भ जाणवो ॥ ६ ॥

कोवि न उक्कोसिज्जइ । सज्जणमग्गो इमो दुग्गो ॥६॥

सर्वने वा सर्व प्रकारे उप न विसारवो परजनने उपगार कर्यो ते
गार करवो । प्रते ॥

सव्वस्स उवयरिज्जइ । न पम्हसिज्जइ परस्स उवयारो ॥

दुखीत दीनप्रते यथाशक्ति उपदेश हीनवचन एज जाण मा
आधार दीजीये । ह्या पुरुषोनो ॥७॥

विहलं अवलंविज्जइ । उवएसो एस विउसाणं ॥ ७ ॥

कोइनी पण न प्रार्थना की कोइये कांइ पण प्रार्थना करी होय
जीये। तो न भंग करीये ॥

कोवि न अप्पत्थिज्जइ । किज्जइकस्सवि न पत्थणाभंगो॥

दीन दयामणुं वचन न बो जांबीये जोहां सुधी आ जीवलो
लीये । कमां तोहां सुधी ॥ ८ ॥

दीणं नय जंपिज्जइ । जीविज्जइ जाव जिअलोए ॥८ ॥

आपणी न करीये प्रसंसा गु निंदीजे दुर्जनने पण निश्चे न कोइ
णवर्णन । काले पण ॥

अप्पा न पसंसिज्जइ । निंदिज्जइ दुज्जणोवि न कयावि॥

घणुं घणुं न हसीये, दुखनुं मूल पामीये मोटाइपणुं तेम चा
हासमाहनी छे । लतां ॥ ए ॥

बहु बहुसो न हसिज्जइ । लप्भइ गुरुअत्तणं तेण ॥ए ॥

वैरीनो न विश्वास वा भरुंसो कोइकाले पण ठगीये नही विस
करीये । वास राखे तेने ॥

रिउणो न वीससिज्जइ । कयावि वंचिजए न वीसत्थो ॥

नकरथागुणना लोपकथइये।ए प्रकारे न्यायमार्गनी रचना जाणवी

न कयग्धेहिं हविज्जइ । एसो नायस्स नीसंदो ॥ १० ॥

राजी थइये भला गुण वा वांधीये राग नही साचा स्नेह

ज्ञला गुणीने देखीने । रहीत नर साथे ॥

रखिज्जइ सुगुणेसु । बज्झइ राउ न नेहवग्गेसु ॥

करीये पात्रनी परीक्षा । दक्ष माह्याने एज कसवटी हीम
परीक्षा पाषाण तुल्य छे ॥ ११॥

किज्जइ पत्तपरिरका । दरकाण इमो अ कसवट्टो ॥११॥

न अकार्यने आदरीये वा अं। आपणो आत्मा पामीजे नही निद
गीकरीये। नीक वचनमा ॥

नाकज्ज मायरिज्जइ । अप्पा पाम्जिए न वयाणिज्जे ॥

न साहासीक प्रते तजीये वा। ज्ञना राखीये ते गुणे जगत्माहाथ
ठेम्मीये कष्ट आवे तोपण। ॥ १२ ॥

न य साहस चइज्जइ । उप्पिज्जइ तेण जगहत्थो ॥१२ ॥

कष्ट आवे पण न मुकाईये । न मुकोजे आदरया मारगनुं मा
न नाम मरणाते पण ॥

वसणेवि न मुप्पिज्जइ । मुचइ माणो न नाम मरणेवि ॥

लक्ष्मीनो क्षय वा नाश थाय। व्रत तरवारनी धार समान होय
पण दान दीजे योग्य। निश्चे धीर पुरुषने ॥ १३ ॥

विहवरकएवि दिज्जइ। वयमसिधार खु धीराणं ॥ १३ ॥

घणो स्नेह न धरीये वा रीसावुं नही स्नेही ज्ञपर पण नी
वहीये कोइथी। रतर ॥

अइनेहो न वहिज्जइ। रूसिज्जइ नय पिएवि पयदिह ॥

वधारीजे नही कलह वा व जलाजली आपीये दुःखने एम दुः
ढवारु कोइथी। खमार्ग तजीये ॥ १४ ॥

वद्यारिज्जइ न कली। जलंजली दिज्जइ दुहाण ॥१४॥

न माठा साथे वसीये मा। बालकथी पण ग्रहण करीये आपणा

गो संघ न कीजे ।　　　हीतनुं वचन ॥

न कुसंगेण वसिज्जइ । बालस्सवि घिप्पए हिअं वयणं॥

अन्याय मार्गथी नीव्रती जे।　न थाय माठुं बोलवुं कोइने आप
वा पाछा उसरीजे ।　　　एुं ए रिते ॥ १५ ॥

अनयाउ निवट्टिज्जइ । न होइ वयणिज्जया एवं ॥ १५॥

वैज्ञव लक्ष्मीए नीश्चे न अ । न खेद करीए निर्धनपणामां पण॥
हंकार वा माचवुं करीये ।

विहवेवि न मच्चिज्जइ । न विसीइज्जइ असंपयाएवि ॥

प्रवतो जे शत्रुमीत्रे, सुख डुखे । न होय सारेमाठे योगे तो आपण
समज्ञावे—राग द्वेष रहीतपणे। ने संताप ॥ १६ ॥

वट्टिज्जइ समज्ञावे ॥ न होइ रणरणइ संतावो ॥ १६ ॥

वरणवीजे सेवकना गुण । पाछल न कहीए । दीकराना गुण न
तेहने समक्ष—　　　प्रतक्ष, पाछल कहीए ॥

वन्निज्जइ ज्ञिच्चगुणो । न परुक्खं नय सुअस्स पच्चखं ॥

स्त्री नारीनातो न प्रतक्ष न　न नाश पामे जेणे करी आपणुं
पाछल गुण कहीए ।　　　मोहोटापणुं ॥ १७ ॥

महिलाउ नोज्ञयाविहु । न नस्सए जेण माहप्पं ॥१७॥

बोलीए हीतकारी वचन ।　करीए वीनय, देइए दान ॥

जंपिज्जइ पिअवयणं । किज्जइ विणउअ दिज्जए दाणं ॥

कोइमां गुण जाणीए तो ते।　ए अमूल मंत्र सर्वने वश वा
गुण ग्रहण करीए ।　　　आयत करवानो छे ॥ १८ ॥

परगुणगहणं किज्जइ । अमूलमंतं वसीकरणं ॥ १८ ॥

प्रस्ताव वा उचीत अ　　समान दीजे डुर्जन नीस्नेही नरने
वसर आवे बोलवुं ।　　पण घणामां ॥

पच्चावे जंपिज्जइ । सम्माणिज्जइ खलोवि बहुमद्ये ॥
न तजीए नीजनु परनुं विशे । समस्त अर्थ तेम चाले तेना
पपणुं । सिद्द थाय ॥ १५ ॥
नज्जइ सपरविसेसो । सयलत्था तस्स सिद्यति ॥ १५॥
मंत्र तंत्र विद्या न जोइस। जइस नही परना घरमा एकलो वी
जादिक वीना ॥
मतंताण न पासे । गम्मइ नइ परग्गहे अवीएहिं ॥
आपणी आदरी प्रतीज्ञा जलु कुलीणपणुं तेहने होय ए
वा व्रत पालीए । रीते ॥ २० ॥
पम्विन्न पालिज्जइ । सुकुलीणत्तं हवइ एव ॥ १० ॥
मीत्रने घेर जमीए मीत्र । पूछीए मनमा विचार उपजे ते
ने जमाम्मीए । पूछे तेहने कहीए आप ॥
जुजइ जुजाविज्जइ । पुछिज्ज मणोगय कहिज्ज सय ॥
सार वस्तु मीत्रने दीजे, मीत्र । जो वाछीए जीवारे निश्चल स्नेह
आपे ते लीजीए जोग वस्तु । मीत्रथी तो ॥ २१ ॥
दिज्जइ लिज्जइ उचिअ । इच्छिज्जइ जइ थिर पिम्म॥११॥
कोइने पण न अपमान दी। न गर्व करीए दानादिक छते गुणे
जीए । पोताने ॥
कोवि न अवमन्निज्जइ । नयगाविज्जइ गुणोहि निअएहिं॥
न विस्मय वा अचरीज चीतमा । घणा रत्ने करी जे माटे ए
लावीए जगमा काइ अचरीजनथी॥ प्रथ्वी जरी छे ॥ २२ ॥
नय विम्हउवाहिज्जइ । बहुरयणा जेणिमा पुहवी ॥११॥
आरंज वा प्रथम कार्य इल । करीए काम मोटोटुं पण पछीथी ॥
वो वा थोमो कीजे ।

आरंभिजइ लहुअं । किज्जइ कज्जमहंतमवि पच्छा ॥

न आपणुं नतूकष्टपणुं ते कीजीए ।	पामीए मोटोटाइपणुं जेणे करीने ॥ १३ ॥

नय उक्करिसो किज्जइ । लप्भइ गुरुअत्तणं जेण ॥२३॥

ध्याइए श्री परमात्मा वीतराग देव प्रते ।	आपणा समान गणीए बीजा जीवोने ॥

झाइज्जइ परमप्पा । अप्पसमाणो गणिज्जइ परो ॥

करीएनही राग द्वेष कोइने केवारे।	छेदीजे एम चालतां संसारनां दुःख प्रते ॥ २४ ॥

किज्जइ न राग दोसो । छिन्निज्जइ तेण संसारो ॥२४॥

ए रीते नदा नपदेशरूप रत्ननी माला ।	जे प्राणी ए रीते आपे नली आपणे हृदये वा कंठे ॥

नवएसरयणमालं । जो एवं ठवइ सुठु निअकंठे ॥

ते प्राणीने नीरूपद्रव जे मोक्षनां सुखनी लक्ष्मी ।	वक्षस्थले आवी रमे पोतानी इछाए ॥ २५ ॥

सो नर सिवसुहलछी—वछयले रमइ सछाइं ॥ २५ ॥

ए रीते थयो नपदेशरत्ननो नंमार संपूर्णम् ॥

॥ इति नपदेशरत्नकोसः समाप्तम् ॥

॥ अथ शास्वता जिननामादि संख्या स्तवनं ॥

प्रथम शास्वताजिन चार नामे छे। श्रीचंद्रानन३ श्री वारिषेण४सा ते कहेछे, ज्ञान अतिशय लक्ष्मी । वंत रुषन्नानन१ श्रीवर्द्धमान२।	मान्य केवलीरूप तारागणमां चंद्रमा समान ते प्रते ॥

सिरि ऋसह१वद्धमाण२ । चंदाणण३वारिसेण४जिणचदं

नमीने शास्वता जिन ज्ञवन वा। सख्या वा गणतिनुं समस्त व
प्रासादनी । रणाव करुछु हु ॥ १ ॥

नमिड सासय जिण ज्ञव–ण संख परिकित्तण काह १

जोतषीदेव व्यंतरदेवने त्रि। सातक्रोम वहोंतेरलाख ज्ञुवनपतिदेवता
पे असंख्यात जिनज्ञुवनडे। ने विषे जिनघरडे ७७२००००००देहरा ॥

जोइवणेसु असखा । सग कोमि विसयरिलरकज्ञवणेसु

चोरासीलाख सत्ताणु । हजार त्रेवीस उर्ध्वलोके जिनप्रासा
द डे ८४९७०२३ देहेरा ॥ २ ॥

चुलसी लरका सगनवइ । सहस्स तेवीसुवरिलोए ॥२॥

हवे चारवारणाना देहेरागणा। चार चार जिनज्ञुवन कुमलद्वीप
वेडे,बावनप्रासाद नंदीश्वरश्रा। रूचकद्वीपना एटले वे द्वीपना म
उमा द्वीपना। ली श्राउ जिनघर डे ॥

बावन्ना४नदीसर–वरमि चउ४वउ४ कुमले रूअगे ॥

ए त्रण स्थानकना मली साउ। त्रण द्वारना बाकी रह्या ते सर्व जि
जिन ज्ञुवन चार द्वारना डे। नज्ञुवन ॥ १ ॥

इअ सठी चउवारा । तिडुवारा सेस जिणज्ञवणा॥३॥

प्रत्येक द्वारे एटले वारणा। मुखमरुप रंगमरुप तेवार पडी ॥
वारणाने विषे ।

पत्तेअ वारेसु । मुहमरुव रगमंरुवे तत्तो ॥

मणिमय पीठ वा चोतरो। थुन ते उपर चारे दिशिने विषे चार
तेह मणिपीठना उपर। पमिमा वा जिनबिंब ॥ ४ ॥

माणिमयपीढ तडुवरि । थुन्ने चउदिस्सिमु चउ पमिमा४

तेवार पुठे मणिपीठनु यु। तेवार पुठे अशोकवृक्ष तेवारपडी धर्म

गल वा जोमलुं ।　　ध्वज तेवार पढी पुरकरणी वाव्यछे॥

तत्तो मणिपीढ जुगे । असोग धम्मद्धनन्न पुरकरणी॥

नुवन नुवन प्रते प्रतिमा मू ।　　मध्ये एकसो आठ १०८ छे प्रति

ल गन्नारा—　　दिसीए सत्तावीस ॥ ५ ॥

पइन्नवणं पमिमाणं ।　　मध्ये अठुत्तर सयं च ॥५॥

हवे ते शास्वती प्रतिमा के ।　　पांचसें धनुषनी छे लघु वा नाहा

वमी छे, तेहनुं मान कहेछे.　　नी सात हाथनी छ ॥

प्रतिमा वली मोटोटी ।

पमिमा पुण गुरुआउ । पण धणुसय लहुअ सत्त

ते कीहां छे ? मणिमय पीठीका ।　　सिंहासन नपर बेठी एहवी

नपर देवछंदामां ।　　छे ॥ ६ ॥

मणिपीढे देवछं—दयंमि　　सीहासणनिसन्ना ॥ ६ ॥

ते जिनप्रतिमाने पुंछे एक । प्रतिमा छे जिनेश्वरना सदामी बे प्रति

छत्रधर ।　　मा चामर धारक छे ।

जिणपिढे छत्तधरा१। पमिमा जिणन्निमुह दुन्नि२चमरधरा

नागदेव, नूतदेव, जक्रदेवनी । कुंमधारी आज्ञाधारी जिनेश्वरनां स

प्रतिमा ।　　न्मुख बे बे प्रतिमाछे एम एकएकजि

न प्रतिमा प्रते अगीआर अगीआ

प्रतिमा छत्रधर आदेनी छे ॥७ ॥

नागा१ नूआ२जरका३। कुंमधरा४ जिणमुहा दोदो ॥७॥

हवे ते जिनप्रतिमानां अंगो । पगनी, हाथनी, वालनी नूमी ।

पांगादिकनी निवर्णसोन्नाकेहेछे । जीन्न,तालवुं एटलां राते वर्णे छे॥

श्री वछ, नाभि ते चुंचुक,

सिरिवछ नाभि ते चुच्चुअ।पय कर केस महिजीह तालुरुणा।

अक रत्न ममान नख तथा आं। अंते हेठने राते वर्णे ठे तेमज
ख जाणवी। नासीका ॥ ८ ॥

अंकमया नह अत्ती। अंतो रत्ता तहा नासा ॥ ८ ॥

आखनी कीकी तथा। आंखनी दल जे पांपण तथा नमुह जे भाप
रोमराइ वा रोमश्रेणी। ण तथा सर्वकेश एटला श्याम रत्नमय ठे॥

ताराइ गेमराइ। अह्निदला नमुहि केस रिठमया॥

स्फटिकमय एटले नज्वलवर्णमय। मस्तक ठे परवालाना वर्णस
दंत जाणवा हवे वज्रमय। मान होठ ठे॥

फलिह मय दसण वयरम–य सीस विहुमसया नठा ए

सोनावर्णमय ढींचण तथा। शरीरयष्टी, नासिका, कान, नाल ना
ऊघा ठे। कपाल, साथल ते सर्वे सोनावर्णी ठे॥

कणगमय जाणु जंघा। तणुजठी नास सवण नालोरू॥

ते प्रतिमा पर्ध्यंकासने वा। एणे प्रकारे ते शास्वती चार नामनी
पद्मासने बेठी ठे। प्रतिमानु वर्ण वयुं ॥ १० ॥

पलीयकनिसन्नाणं। इअ पमिमाण नवे वन्नो ॥ १०॥

नुवनपतीदेव व्यतरदेव क। पांच सन्ना ठे तेहनां नाम केहेठे
ल्प जे अच्युत सुधी देव जो। नत्पात सना१ अनिषेक सना२
तिषीदेव तेहमा। तेमज अलकार सन्ना ॥ ३ ॥

नवणवण कप्पजोइस। नववाय१निसेअ२तहअलंकारा३

व्यवसाय सन्ना४सुधर्मसन्ना५। मुखमन्प आदे हए करीराहीतठे॥१

ववसाय४सुहम्मसन्ना५। मुहमन्व माइ ठकाजुआ॥११॥

हवे एक एक जिननुवने जिन। तेवार पठी एकेक बारणे पांचपांच
बींब सख्या केहेठे त्रणद्वारना। सन्ना ठे ए सन्ना थुन्नना॥०
जे नुवन ते प्रतेके त्रण चोमु। बींब ठे ते सहीत॥

खनी १२ जिनप्रतिमा छे ।

तिहुवारा पत्तेअं तो पुण सत्त थूत्त सवि बिंबेहिं ॥

ते चैत्य मूलनी १०८। भुवन भुवन प्रते जिनबिंब वा जिनप्र प्रतिमा साथे । तिमा १८० एकसो एंसी छे ए भाव

१३ ॥ ६० ॥ १०८ ॥ १२ ॥

चेइअ बिंबेहि समं । पइभवणं बिंब असीइ सयं ॥१३॥

हवे ते जिनघर वा जिनभुवननुं। बोहोतेर अनुक्रमे दीर्घ वा लांबप प्रमाण वा माप कहेछे एकसो। ए १०० जोजन पोहोलपणे५० जोजन पचासजोजन वली। जोजन उंचपणे ७२ जोजन ॥

जोयण सयं च पन्ना । बिसयरि दीहत्तं पिहुल उच्चत्तं ॥

वैमानीकनां नंदीश्वरद्वीपनां। कुंडलद्वीपनां रुचकद्वीपनां एटला जिनभुवननुं प्रमाण ॥ १३ ॥

वेमाणिअनंदीसर५३ । कुंडल४रुअगे४भवण माणं१३

हवे त्रीस भुवन छे हिमवंतादिक त्रीस कुलगिरि वा वर्षधरप उपर दश भुवन छे देवकुरु उत्तरकुरु क्षेत्रने विषे ।

तीस३० कुंडलागिरिसु दस१० कुरू ।

पांच मेरुपर्वतना वनोमां८० एंसी प्रासाद छे वीस प्रासादगजदंता मेरु वणि असीइ८० वीस२० गयदंते ॥ वंत उपर छे ॥

वरकारा पर्वते एंसी प्रा। चार चार प्रासाद इखुकार पर्वते तथा साद ते । मानुष्योत्तर पर्वते छे ॥ १४ ॥

वरक्खारेसु असीई८०। चउ४चउ४इसुआर मणुअनगे१४

ए आदे असुरकुमारमांहि रह्या जे प्रासाद तेनुं ।

एअआइं असुर भवण विआइं ।

पूर्वे जे प्रमाण प्रासाद लांबा पोहोला उंचानुं छे तेथी अनुक्रमे अ

ङमान एटले दीर्घ ५० प्रथुल २५ उचपणे ३६ जोजन जाणवा॥

पुव्वुत्त माण अद्धाइ ॥

तेहथी अर्द्धप्रमाण नागकुमारादिक तेथी व्यंतरमा जुवनछे ते अ नवनीकायने विषे प्रासादनुं प्रमाण ङप्रमाणछे लावा१७ पोहोला छे ला०२५ पो०१७ उं०१८ जोजन छे । ६ उंचा ए जोजन ॥१५॥

दख मित्तो नागाई नवसु । वणेसु इउ अद्ध ॥ १५ ॥

दिग्गज पर्वतने विषे ४० चालीस प्रासाद छे ।

दिग्गय गिरिसु चत्ता ४० ।

इहे एंसी जिनप्रासादछे कंचनगिरीनेविषे एकहजार जिनप्रासादछे

दहे असी८० कंचणेसु इगसहसो १००० ॥

सितेर प्रासाद मोहोटी न एकसोने सितेर प्रासाद लावा वैताढये दीयोने विषे छे । छे ॥ १६ ॥

सत्तरि७० महानईसु । सतरि सयं१७०दीह वेअढे ॥१६॥

कुंमने विषे त्रणसे एंसि जिनप्रासाद छे ।

कुंभेसु तिसय असीआ३८० ।

वीसप्रासाद जमग पर्वतनेविषेछे पाच प्रासाद मेरुनीचुलीकाउपरछे

वीस२० जमगेसु पच५ चूलासु ॥

अगीआरसें सितेर प्रासाद । जंबू प्रमुख दस वृक्षने विषे छे १७

इक्कारस सय सत्तरि११७८। जवूपमुहे दसतरूसु ॥ १७ ॥

वृत वैताढय पर्वत उपर वीस २०५५ प्रासाद एक कोस लावा छे प्रासाद छे एम दीग्गजादिक अर्द्धकोस पोहोला छे एटले२०००ध दस स्थानकना मली । नुष लावा१०००धनुष पोहोला ने ॥

वट्टवेअढे वीसा २० । कोस तयद्ध च दीहविद्धाग ॥

चउदसेने चालीस धनुष । अधिक उंचपणे ने सघला ॥ १८ ॥

चउदस धणुसय चालीस । अहिअ उच्चत्तणेसव्वे ॥१८॥

आठमे द्वीपे विदिसीए सोलप्रासाद ।

अट्ठ दीवि विदिसि सोलस ।

सौधर्मइंद्र, ईसानइंद्र ए बेनी १६ देवीनी सोल नगरीउने विषे

सोहम्मीसाणग्गदेविनयरीसु ॥ १६ ॥

एम बत्रीसें उगणसाठ । सर्व सहीत प्रासाद त्रीर्छालोकमां १ए

एवं बत्तीससया-गुणसठिजुआ तिरिअलोए ॥ १ए ॥

एम पूर्वे कह्यां ते त्रण लोक जे आठक्रोमउसत्तावन्नलाख ५७ ॥

उर्द्ध अधो तीर्छे ए त्रण लोकमां।

एवं तिहुअणमज्झे । अट्ठ कोमी सत्तवन्न लरकाइं ॥

बसेंने व्यासी २८२ एटले ते शास्वतां जिनजुवन प्रते

८५७००२८२ । वांदुं ॥ २० ॥

दोअसया बासीया । सासय जिणजवण वंदामि ॥२०॥

हवे त्रणलोकमां जिन प्रतिमा छे तेरसेंक्रोमएटले१३८ए८००००००

ते प्रत्येके कहेछे.साठलाख,नव्या जिनबिंब जुवनपतिमां छे ॥

सीक्रोम ने.

सठी लरका गुणनवइ-कोमि तेरकोमि सयबिंबजवणेसु

त्रणसें वीस एकाणुं हजारपद एकाणुंने जोमज्यो ने

ऋणलाख एटले ३ए१३२७एटला

जिनबिंब तीर्छे लोके छे ॥२१ ॥

तिअसय वीसा इगनवइ। सहस्स लरका तिगांतिरिअं॥२१

हवे वैमानीकमां जिनबिंब उपर बावनक्रोम चोराणुं लाख ने

कहेछे एकसोक्रोम नीश्चे !

एगं कोमि सय खलु । बावन्ना कोमि चउणवइ लरका॥

चुंआलीसहजार सातसेंने। सात वैमानीक वा ऊर्द्धलोकमा जिन
विंब छे एटले १५२८४४७६० ॥२२

चउ चत्त सहस सगसय। सव्वा वेमाणि विंवाणि॥२२॥

हवे त्रण भुवनना विंबनी संख्या बेर्द्दंतालीसक्रोम ने अठावनला
समुदाये कहेछे पन्नरसें क्रोम ने। ख ने ॥

पनरस कोमि सयाइ। दुनत्त कोमि अमवन्न लक्खाइं॥

छत्रीस हजार ने एसी। त्रण भुवनमा जिनविंबने हु प्रणमुंछुं
एटले कुल १५४२५८३६०८० ॥२३॥

छत्तीससहस असीआ। तिहुअण विंवाणि पणमामि॥२३

चक्रवर्तीपदवीरूप लक्ष्मीवंत भ जे अनेरा इहा एटले अढीद्वी
पतराजा आदे राजाहं तेमने। पमा नीपजाव्या ॥

सिरिभरहनिवश्पमुहेहिं। जाइं अन्नाइ इत्त विहिआइं॥

श्री देवेंद्रमुनीश्वरे स्तव्यां छे आपो भव्यजीवने सिद्धिसुख प्रते
एवा त्रीजग जिनविंब ते। ॥ २४ ॥

देविंद मुणिंद थुआइ। दितु भवीयाण सिद्धिसुहं॥२४॥

उत्सेद अगुलना मापे करी। अधोलोके ऊर्द्धलोके सात हाथ ॥

उस्सेह मगुलेणं। अह उढमसेस सत्त रयणीउ ॥

तीर्छेलोके पाचसे धनुष एहवी। शास्वती प्रतिमा प्रणमुंछुं २५

तिरिलोए पण धणुसय। सासय पमिमा पणिवयामि॥२५

॥ इति शास्वता श्री जिनभुवन तथा जिनविंब स्तवन समाप्तम्
आ प्रकरणमा संज्ञामात्र देहेग प्रतिमानी संख्या छे ते वीस्तारे

यत्रथी जाणजो, भली बुद्धिथी वंदना करज्यो ॥

॥ अथ त्रीलोक चैत्य बिंब संख्या ॥

॥ अधोलोकमां जिनभुवन बिंब संख्या ॥

ठामसंख्या.	ठामनां नाम.	भुवनसंख्या.	जिनबिंबसंख्या.
१	असुरकुमारमां ॥	६४लाख	११५२००००००
२	नागकुमारमां ॥	८४लाख	१५१२००००००
३	सुवर्नकुमारमां ॥	७२लाख	१२९६००००००
४	विद्युत्कुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
५	अग्निकुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
६	द्वीपकुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
७	उदधिकुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
८	दिग्कुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
९	वायुकुमारमां ॥	९६लाख	१७२८००००००
१०	स्तनीतकुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
प्रत्येक	चैत्ये प्रतिमा १८० छे.	कुल. ७७२०००००	कुल. १३८९६००००००

॥ ऊर्ध्वलोकमां जिनभुवन बिंबसंख्या ॥

ठामसंख्या.	ठामनां नाम.	भुवनसंख्या.	जिनबिंबसंख्या.
१	सौधर्मदेवलोके ॥	३२लाख	५७६००००००
२	ईशानदेवलोके ॥	२८लाख	५०४००००००
३	सनत्कुमारमां ॥	१२लाख	२१६००००००
४	माहेंद्रदेवलोके ॥	८लाख	१४४००००००
५	ब्रह्मदेवलोके ॥	४लाख	७२००००००
६	लांतकदेवलोके	५००००	९००००००

७	महाशुक्रदेवलोके ॥	४००००	७२०००००
८	सहस्रारदेवलोके ॥	६०००	१०८००००
९	आनतदेवलोके	३००	३६०००
१०	प्राणतदेवलोके	२००	३६०००
११	आरणदेवलोके	१५०	२७०००
१२	अच्युतदेवलोके	१५०	२७०००
३	प्रथमत्रीके ॥	१११	१३३२०
३	बीजेत्रीके ॥	१०७	१२८४०
३	त्रीजेत्रीके	१००	१२०००
५	अनुत्तरपाचे ॥	५	६००
		कुल ८४९७०२३	कुल १५२९४४४७५०

प्रथमदेवलोकथी १२ मा सुधी प्रत्येक चैत्ये १८० प्रतिमा छे॥ पाच सभानी ६० प्रतिमा। त्रण बारणाना चोमुखनी १२प्रतिमा मध्य चैत्यनी १०८प्रतिमा। सर्व मली १८० जाणवी ॥ ग्रैवेके अनुत्तरे १२० छे कल्पातीत छे, माटे सभा नथी ॥

॥ तीर्च्छालोकमा चैत्यबिंबसख्या ॥

ठामसख्या	ठामना नाम	जिनचैत्य संख्या	जिनबिंबसंख्या.
१	व्यंतर असंख्यनग्र ॥	असख्यभ्नुवन	असख्यबिंब
२	जोतषीचरथरमा ॥	असख्यभ्नुवन	असंख्यबिंब
३	नदीश्वरद्वीपमा प्र १२४॥	५२	६४४८
४	कुंन्डलद्वीपमा ॥	४	४९६
५	रुचकद्वीपमा ॥	४	४९६
६	कुन्लगीरीमा प्र १२०॥	३०	३६००

॥ एम त्रणलोकमा ॥

शास्वता प्रासाद ॥	शास्वता जिनबिंब ॥
८५७००२८७	१५४२५८३६०८०

॥ तेहने माहरी त्रीकालवंदना होज्यो ॥

॥ इति शास्वता जिनभुवन तथा जिनबिंब संख्यायंत्र समाप्त.॥

॥ अथ शत्रुंजय लघुकल्प ॥

श्री अइमुत्ता वा अतिमुक्त केवली भगवंते । कह्यु छे श्री शत्रुंजयतीर्थनुं महात्म्य ॥

अइमुत्तय केवलिणा । कहिअ सेत्तुंजातित्थमाहप्पं ॥

श्री नारदनामे रुषी आगल। ते सांभलो भाव धरीने हे भव्यजीवो१

नारयरिसिस्स पुरउ । तं निसुणह भावउ भविआ॥१॥

ते शत्रुंजयतीर्थ उपर श्री रुषभदेव नो प्रथमगणधर पुंडरीकनामे । सिद्ध थयो मुनि पांचक्रोडने परिवारे ॥

सेत्तुंजे पुंडरीउ । सिद्धो मुणि कोडीपंच सजुत्तो॥

चैत्रमासनी पुनमने दिवसे। ते कारणमाटेतेहने कहेछेपुंडरिकगिरि

चित्तस्स पुण्णिमाए । सोभन्नइ तेण पुंडरिउ ॥ २ ॥

नमि विनमि बे भाइ विद्याधरना राजा। ते सिद्ध थया बे क्रोड मुनि सहीत ॥

नमि विनमि रायाणो । सिद्धा कोडिहिं दोहिं साहुणं॥

तेमज द्राविड वालीखिल्ल बे भाइ मुनि । निवृत्या वा सिद्ध थया दसक्रोड साधु साथे ॥ ३ ॥

तह दविडवालीखिल्ला । निव्वुआ दसय कोडिउ ॥३॥

प्रद्युम्नकुमार, सांबकुमार साडाआठक्रोड कृष्णपुत्र कुमर

प्रमुख । सहीत सिध्या

पज्जुन्नसंवसमुहा । अडु वाउ कुमार कोडिउ ॥

तेमज पांमव पण पांच वीस सिद्धिपद पाम्या नारदरुपि एकां

कोम साथे सिद्धि वस्था । णुं लाखथी ॥ ४ ॥

तह पंडवावि पंचय । सिद्धि गया नारयरिसिय ॥४॥

थावच्चाकुमर एकहजारथी, शुकमुनि एक मुनियो पण सिद्धथया

हजारथी, पांचसेथी सेलगमुनि,एप्रमुख । तेम रामचंद्रमुनि ॥

थावच्चा सुय सेलंगाय । मुणिणोवि तह रामुणि ॥

भरतजीए वे दशरथ रा त्रण कोड साधु सहित सिद्धि वस्था

जाना पुत्र । तेमने हुं वांडु शत्रुंजय उपर ॥५॥

भरहो दसरहपुत्तो । सिद्धा वंदामि सेत्तुजे ॥ ५ ॥

ए आदे बीजा पण घणा मु रुपन्नादिकना मोहोटा वंशमांहे

निराज मोहने क्षय करीने । उपन्या ॥

अन्नेवि खवियमोहा । उसभाइविसालवंससंभुआ ।

जे सिद्धपदपाम्या शत्रुंजयउपर । ते मुनि असंख्याताप्रते हुंनमुंछुं

जेसिद्धा सेत्तुजे । तं नमह मुणि असंखिज्जा ॥ ६ ॥

पचास जोजन प्रमाण । होतो हवो श्री शत्रुंजय वीस्तारमूले॥

पंनास जोयणाइं । आसी सेत्तुंज विछडो मूले ॥

दस जोजनप्रमाणे शीखरतलेछे । उच्चत्वपणे आठ जोजननो छे ७

दसजोयण सिहरतले । उच्चत्तं जोयणा अठ ॥ ७ ॥

जे पामीये फल अन्यतीर्थे । आकरा तपे तथा उत्कृष्ट शीलव्रते॥

जं लहइ अन्नतिछे । उग्गेण तवेण बंभचेरेण ॥

ते फल पामीये उद्यमे क श्री विमलगिरिमां वसतां वा रेहेतां

रीने तत्काल । थकां ॥ ८ ॥

त लहइ पयत्तेण । सेत्तुजगिरिम्मो निवसंते ॥ ८ ॥
जे क्रोमजणने जमाम्हे पुंन्य। कामीत वाछीत नोजने जमाम्हे जेनर
जं कोडिए पुन्न । कामिय आहार नोइआ जेन ॥
जे लहे वा पामे तीहा ते, एक उपवास करता थका फल पा
सर्व पुन्य । मे शेत्रुजे ॥ ए ॥
ज लहइं तन्न पुन्नं । एगो वासेण सेत्तुजे ॥ ए ॥
जे कोइपण नाममात्र तीर्थ। स्वर्गलोके पाताललोके मनुष्यलोके॥
ज किंची नामतीत्त । सग्गे पायाले माणुसे लोए ॥
ते सर्व तीर्थ नीश्चे दिठां । एक पुमरीक तीर्थ वांदे थके ॥१२॥
त सन्न मेव दिठ । पुंमरिए वंदिए सत्ते ॥ १० ॥
प्रतिलान्नता वा नक्ती क शत्रुजय सनमुख चालता दिठे अण
रता थका चतुर्विध मघनी दिठे ते शत्रुजय पर्वत नीश्चे, फल था
विमलाचल। य ते कहेछे ॥
पम्लािान्नत्ते सघ । दिठमदिठेय साहू सेत्तुजे ॥
क्रोमगणुं फल अणदिठे ध्या दिठे थके तो अनतगणुंफल थाय
ने होय वली । ॥ ११ ॥
कोडिगुणच अदिठे । दिठेअ अणतये होई ॥ ११ ॥
केवल ज्ञानती उत्पत्ति थइ नीर्वाण वा मोक्षप्राप्ति ठे जीहा मु
जीहा । नियोने ॥
केवलनाणु प्पत्ती । निवाण आसि जन्न साहूणं ॥
ते श्रीपुमरीकतीर्थ वादेथके। ते सर्ववाद्यापूर्वोक्त सर्वमुनि तीहा१२
पुडरिए वदित्ता । सव्वे ते वंदिया तन्न ॥ १२ ॥
अष्टापदतीर्थ रुषन्नदेव मोक्षके पावापुरी वीर मोक्षगाम चंपानग
र तथा समेतशिखरतीर्थ २० री वासुपूज्य सिद्धक्षेत्र गिरनारती

जिन सिद्धक्षेत्र । श्री नेमनाथजीनुं मोक्षगाम ॥

अठावयं समेए । पावा चंपाइ उज्जंत नगे य ॥

ए तीर्थ वांदे पुन्यफ सोगणुं फल तेथी पण पुण्डरीकतीर्थ

ल थाय ॥ भेटे ॥ १२ ॥

वंदित्ता पुन्नफलं । सयगुणं तंपि पुण्डरीए ॥ १३ ॥

पूजा कीधे थके जे पून्य एकगणुं तेहथी एकसोगणुं पुन्य प्र

थाय ते । तिमा भरावे पूजे थाय वली ॥

पूआ करणे पुन्नं । एगगुणं सयगुणं च पडिमाए ॥

तेथी श्री जिनभुवन करावे तेथी अनंतगणुं पुन्यफल शत्रुंज

हजारगणुं पुन्य । य तीर्थ पालण करवे होय १४

जिणभवणेण सहस्सं । णंतगुणं पालणे होइ ॥ १४ ॥

प्रभुनी प्रतिमा अथवा श्री शत्रुंजयगिरीतीर्थ मस्तके वा

देहरासर । उपर करे करावे ते ॥

पडिमं चेइहरं वा । सित्तुंजगिरीस्स मत्थए कुणइ ॥

भोगवीने भरतक्षेत्रनुं राज्य वसे स्वर्गलोके तथा मोक्षे ॥१५॥

एटले चक्रवर्तिपद भोगवी ।

भूत्तूण भरहवासं । वसइ सग्गेण निरुवसग्गे ॥१५॥

नोकारसहिनो पच्चखांण पुरीमढनो पच्चखाण एकासणानो प

पोरसहिनो पच्चखांण । च्चखांण वली आंबलनो पच्चखाण॥

नवकार१पोरिसीए पु । पुरिमड्ढे३गासणंच४आयामं५॥

एटलां पच्चखांण करे ने श्री फलनो वंछक करे उपवास तप हवे

पुंडरीकतीर्थ वली संभारे । ए छनुं प्रत्येके फल कहेछे ॥ १६ ॥

पुंडरीयंच सरंतो । फलकंखी कुणइ अभत्तछंह ॥१६॥

नं०छठ ते बे उपवासनुं? पो०अठम आ० अर्धमास ते पन्नर उ

ते त्रण उपवासनुं२पु दशम ते चा पवासनुं५ उ० मासखमण र उपवासनुं१ ए० डुवालस ते पाच ते एक मासना उपवासनुं६ उपवासनु ४ ।

उठ१ठमए२दसम३डुवालसाणं४। मास छमासथ५खवणाणं६

त्रीकरण ते मन वचन काया जे शत्रुजानु ध्यान स्मरण करे शुद्दे जे आराधे ते पामे फल। ते ॥ १७ ॥

तिगरणसुद्धो लहइ । मित्तुञ्ज संभरंतोअ ॥ १७ ॥

उठने पच्चखाणे प्रक्षेप गाथा चोवीहार करीने नीश्चे सातयात्रा। जणाय वे ।

उठेण भत्तेणं । अपाणेण तु सतजत्ताइं ॥

जे भव्य प्राणी एक मने करे शत्रुजय तीर्थे । ते भव्यजीव त्रीजे भवे मोक्ष सुख लहे ॥ १८ ॥

जो कुणइ सेत्तुजे । तइय भवे लहइ सो मुख्ख ॥१८॥

आज पण देखायवे लोकमा । भोजन तजीने पुंमरीक पर्वते अणसण करे ॥

अज्जवि दिसइ लोए । भत्त चईउण पूडरीय नग ॥

स्वर्गे सुखे करीने जाय । शीलव्रत वा आचार वर्जित होय तोपण

सग्गे सुहेण वच्चइ । सी अ विहूणोवि होऊण ॥ १९॥

वत्र दाने धजा दाने पताका चामर वींके कलश चढावे थाल वा झलरी चमावे दाने करी ॥

छत्तं झय पमागं । चामर भिंगार थालदाणेण ॥

विद्याधरनीपदवी पामे। तेमज चक्रवर्तिनोपद। पामे रथदानेकरी

विज्जाहरो अ हवइ । तह चक्की होइ रहदाणा ॥२०॥

दशलाख१ वीसलाख२ त्रीस पचासलाख५एटलां फुलनी माला
लाख३ चालीसलाख४। चमावे वा आपे फल कहेले ॥
दस वीस तीस चत्ता । लक्खपन्नासा पुप्फदाम दाणेण ॥
पामे चोथ जे उपवासनुं१ ठ दशमनुं४ डुवालसनुं५ एटलां तप
ठनुं२ अठमनुं३ । करयानुं फल अनुक्रमे पामे॥२१॥
लहइ चउत्थ छठ, ठम । दसम डुवालस फलाइं ॥२१॥
जेतीर्थे कृष्णागरुआदि उत्तमधुप एक मासक्षमण तपनुं फलकपूर
दे तेने पन्नरउपवासनुं फल थाय। जे वरासधूप देवे करी होय॥
धूवे पक्खुववासो । मासक्खमणं कपूरधूवंमि ॥
केटलांएक मास खमणतपनुं मुनिने आहारादिकशुद्ध पडिलाभ
फल । तो वा देतोथको पामे लहे॥२२॥
कित्तिय मासक्खमणं । साहूपडिलाभिए लहइ ॥ २२॥
न थाय तेटलुंज सोनानुं आभूषणदान देवेकरी बीजा तीर्थ
दान भूमीनुं दान । ने विषे ॥
नवित्तं सुवन्न भूमी । भुसणदाणेण अन्नतित्थेसु ॥
जेटलुं पामे पुन्यफल प्रते । पूजा न्हवण करवेकरी शेत्रुंजय
तीर्थे तीर्थपतिने तेटलुं ॥२३॥
जं पावइ पुन्नफलं । पुआन्हवणेण सित्तुंजे ॥ २३ ॥
अटवीनो भय१ चोरनो भ समुद्रनो भय४ दारिद्रपणानो भय५
य२ सिंहादिकनो भय३ । रोगनो भय६ वैरीनो भय७ रुद्रअ
ग्नि आदिकनो भय ८ ॥
कंतार१चोर२ सावय३ । समुद्द४दारिद्द५रोग६रिउ७रुद्दा८
ए आठभयथी मुकाय वा ए जे प्राणी शेत्रुंजय तीर्थनुं ध्यानधरे
भय मूके अविघ्नपणे । मनमां तेह प्राणी ॥ २४ ॥
मुच्चंति अविग्घेणं । जे सेतुंजं धरंति मणे ॥ २४ ॥

सारा वली नामे पयनाने वीषे। गाथाउ वे ते पूर्वधरे कहीवे ते
सारावली पयन्नग । गाहाउ सुअहरेण जणीआउ ॥
जे जणशे तथा गणशे तथा ते प्राणी पामशे शत्रुंजयनीजात्रा
जे सांजलशे । करयानु फल ॥ २५ ॥
जो पढइगुणइ निसुणइ। सो लहइ सित्तुज्ज जत्तफलं२५

॥ इतिश्री शत्रुजयलघुकल्पटवार्थ संपूर्ण ॥

॥ इति शत्रुजयलघुकल्प समाप्त ॥

॥ अथ जपगारीश्रीरत्नागरसूरिजी कृत ॥

॥ श्रीरत्नाकरपचीसी ॥

मोक्षरूप लक्ष्मीवंत कल्याणने क्रीमा करवानुं घर ।
श्रेय: श्रिया मंगलकेलिसद्म ।
नरना इंद्र ते चक्रवर्ती आदे देवना इंद्रते चमरादिक तेमणे नम्या
वे चरणकमल जेहना हेवा ॥
नरेंद्र देवेंद्र नताग्रीपद्म ॥
हे सर्वजाण हे सर्व जे चोत्रीस अतीशय ते उत्कृष्टेकरी प्रधान्।
सर्वज्ञ सर्वातिशयप्रधान ।
हे स्वामी घणोकाल जयवता वर्तो हे ज्ञानकलानीधान ते केव
लज्ञान लीपनादी ७२ कला नेदनो जंमार ॥ १ ॥
चिरंजय ज्ञानकलानिधान ॥ १ ॥
हे जगत्रयआधार उर्द्ध अधो त्रीर्छो ते त्रणलोकवासी जीवोन
आधार हे कृपावतार एटले दयावंत ।
जगत्रयाधारकृपावतार ।
डु खे वारवायोग संसार जन्म जरा मरणरूप रोग वा विकार ते

वारवा हे वीतराग ज्ञाव वैद्य ॥
डुर्वारसंसारविकारवैद्य ॥
हे वीतराग रागद्वेष रहितनीजगुण लक्ष्मीवंत तमारा विषे वा तम
श्रीवीतराग त्वयि सुग्धज्ञावा–   [आगे ज्ञोलेज्ञावे ।
हे वोशेषजाण; हेप्रज्ञो;वा ठाकोरविनति करुंछुं कींचित् वा लगार२
दिज्ञ प्रज्ञो विज्ञपयामि किंचित् ॥ २ ॥
बालकनी लीला वा क्रीमाए सहित एवो बालक जे ते शुं न ।
किं बाललीलाकलितो न बालः ।
मातापिताने आगे बोले? बोलेज विकल्परहितपणे एटले जेमतेम
पित्रोःपुरो जल्पति निर्विकल्पः ॥   [बोले॥
ते प्रकारे वा तेमज साचे साचुं कहीश हे नाथ वा ठाकोर ।
तथा यथार्थं कथयामि नाथ ।
निज वा पोतानो आशय वा अज्ञिप्राय पश्चाताप करतोथकोहेनाथ
निजाशयं सानुशयस्तवाग्रे ॥३॥   [तमारा आगल॥३॥
हवे रत्नाकरसूरि आपणुं डुःकृत कहेछे सुपात्रे दान दीधुंनहीतथा
दत्तं न दानं परिशीलितं च ।   (पाल्युं नही
नही उत्तम वा मनोज्ञ शील तथा में तप बाह्य अज्यंतर वारज्ञेदेन
न शालि शीलं न तपोऽजितप्तं ॥   (तप्यो ॥
शुज्ञ वा प्रशस्त वा ज्ञलो ज्ञाव पण न ज्ञाव्यो आ मनुष्यज्ञवने विषे
शुज्ञो न ज्ञावोप्यज्ञवह्नवेऽस्मिन् ।
हे प्रज्ञु हुं ज्ञम्यो अहो वा खेदे फोगटज संसार चक्रमां ॥ ४ ॥
विज्ञो मया ज्रांतमहो मुधैव ॥४॥
क्रोधरूप अग्निए करी हुं बल्यो वली मुजने मश्यो ।

दग्धोऽग्निना क्रोधमयेन दष्टो ।
दुष्ट वा नयकर लोन्न नामा मोहोटा सर्प ॥
दुष्टेन लोन्नाख्यमहोरगेण ॥
वली मुजने गळ्यो अन्निमानरूप अजगरे वली मायारूपिणी ।
ग्रस्तोऽन्निमानाजगरेण माया
जालमा हु बधायोछु एहवो केम करी तमने न्नजुं एटले कषाय सहितपणे न्नजेलुं काम नाव्युं ॥ ५ ॥
जालेन बद्धोऽस्मि कथ न्नजे त्वा ॥ ५ ॥
वली कहेछे न करयु में परलोके सुखदायक कार्य वलीइहनोअर्थ
कृत मयामुत्र हित न चेह । (आचते पदे केहछे ।
हे लोकेश लोक ! ज वकायजीव तेहना रक्षकमाटे लोकेश आ लोके वा वर्तमानजन्मे पण मुजने सुख न थयुं माटे
लोकेऽपि लोकेश सुख न मेऽभूत् ॥
मुज सरीखानो जन्म वा न्नत्र केवलज ।
अस्मादृशा केवलमेव जन्म ।
हे जिनेश थयो न्नत्र पूरवा वा योनी पूरवाने ॥ ६ ॥
जिनेश जज्ञे न्नवपूरणाय ॥ ६ ॥
वली केहेछेके हे मनोज्ञवृत्त ! हु एम मानुछु वा जाणुंछुं जेकारणमाटे
मन्ये मनो यन्न मनोज्ञवृत्त । (चित्तज ते न
तमारा मुखरूप चद्र अमृतरूप कीरण पामे थके ॥
त्वदास्यपीयूपमयूखलान्नात् ॥
ग्रहण करतु एवु माहानद रसने माटे कठोर छे ।
द्रुत महानदरसम् कठोर—

हे देव माहरा सरीखा मनुषनुं मन पथ्थरथी पण ॥७॥
मस्माहशां देव तदश्मतोऽपि ॥ ७ ॥
तमाराथकी घणुं दुःखेरामनाले जे ते या छेवे हुं पामणो शुं ते केहे छे
त्वत: सुदु:प्राप्यमिदं मयाप्तं ।
रत्नत्रय जे ज्ञानदर्शन चारीत्रएत्रण रत्न घणां भवभ्रमणकरतेथके
रत्नत्रयं भूरि भव भ्रमेण ॥
तेरत्नत्रय प्रमादरूप निद्राना वशथकी येले वा फोगट गमाव्यांएटले
प्रमाद निद्रावशतो गतं तत् । (जन्म प्रमादे गमाव्यो ।
माटे माहारीजनुल तो हवे कोनाआगल हे नायक हुं पोकार करुं८
कस्याग्रतो नायक पूत्करोमि ॥ ८
वैराग्यरंग लोकने ठगवाने अर्थे थयो ।
वैराग्यरंगो परवंचनाय ।
धर्मनो उपदेश कह्यो जे तेतो लोकने राजी करवाने काजे थयो ॥
धर्मोपदेशो जनरंजनाय ॥
वली विद्याभणयो ते वादकरवाअर्थे मुजनेथइएटले आत्महेते नथइ
वादाय विद्याध्ययनं च मेऽभूत् ।
हे ईश वा हेस्वामी माहारुंकृत्य हास्यकारक केटलुंकहुंएटलेमेंघणुं
कियद्ब्रुवे हास्यकरं स्वमीश ॥९॥ (अयुक्त करयुं ॥९॥
परनाअपवाद वा अछतादोषादि बोलवेकरी मुखदु:पण सहित करयुं
परापवादेन मुखं सदोषं ।
नेत्रजेआंख्यो परनारीनां रूप आदे मागी बुद्धीथी जोवेकरी सदोष
नेत्रं परस्त्रीजनवीक्षणेन ॥
चीत वा मनपरने अपाय जेकष्टथवानुं चिंतववेकरी सदोष करयुं।

चैत:परापायविचिंतनेन ।
हे प्रभु एहवा कर्म कर्या माटे माहारी आगल शी गती थशे १०
कृतं ज्ञाविष्यामि कथ विभोह ॥ १० ॥
वोर्मंव्यु वीगोव्यु जे कदर्परुपि खाजकरूनी वेदनानी ।
विम्रवित यत्रमरघस्मरार्ति–
दशाना वशथी शब्दादिक वीषयमा अंधपणे थयो
एटले वीषयवशथी विवेकहीण थयो तेथी माहारु ॥
दशावशात्स्व विषयाधलेन ॥
प्रकाश्यु प्रगटकर्युं कहुं ते तमाराआगल वा समीप चरीत्र लज्या
प्रकाशित तद्भवतो हियैव । (ये करीनेज)
हे सर्वज्ञ सघलु आपणी मेले नीश्चे जाणोछो एटले
मारु चरीत्र केटलु कहुं आप सर्व जाणने ॥११॥
सर्वज्ञ सर्वं स्वयमेव वेत्सि ॥ ११ ॥
वली में आम कर्युं ते कहेछे अनादर कर्यो अन्यमंत्र जे मारणमोह
न उचाटनादिथी परम इष्टपदवते उलखाव्यो जे परमेष्टीमन्त्रतेहनो।
ध्वस्तोऽन्यमंत्रैः परमेष्टिमंत्र. ।
कुशास्त्र जे कामक्रोधादिक दीपावकना वाक्य ते जाण्यो साज्ञल्या
ने सिध्दात न जाण्यो अर्थात् यथार्थ न आदर्या आगम वचन ॥
कुशास्त्रवाक्यैर्निहितागमोक्ति. ॥
करवाने फोगट पापकर्म कुदेव जे रागद्वेष सहीत तेमना सघथी
कर्त्तुं वृथा कर्म कुदेवसगात् ।
वाछा करी हे नाथ ए माहारी मतिनो वीभ्रम उदय थयो ॥१२॥
अवांछिं हि नाथ मतिभ्रमो मे ॥ १२ ॥

नेत्र मारगे आवेला एहवा तमोने मूकीने ।
विमुच्य दृक् लक्ष्य गतं भवंतं ।
ध्याया वा चिंतव्या में मूढबुद्धीये अंतःकरणने वीषे ॥
ध्याता मया मूढधिया हृदंतः ॥
कटाक्ष जे नेत्रवीकार वक्ष्योज स्तन गंभीरनाभी ।
कटाक्षवक्षोजगम्भीरनाभी–
कमर वा केहेडनो भाग एहसंबंधी इत्यादीक स्त्रीयोनांअवयवनां वी
लास मनोहर वा सुंदरदेखी चींतव्यांएटले तेमांरागी थयो पणआप
कटीतटीयः सुदृशां विलासाः ॥१३॥ (ने न ध्याया॥१३॥
लोल वा चंचल ईक्षण वा नेत्र छे जेहनां एहवी स्त्री तेह
नुं मुख जोवे करीने वा चपल नेत्रपणे मुख जोवे करीने ।
लोलेक्षणावक्त्रनिरीक्षणेन ।
जे मनने वीषे रागनो लव एटले मोहना अंशनो रंग वेलो वा
यो मानसो रागलवो विलग्नः ॥ (लाग्योछे ते ॥
न गयो शुध वा पवित्र सिद्धांतरूप समुद्रने वीषे ।
न शुद्धसिद्धांतपयोधिमध्ये ।
हे संसारतारक धोयुं मन तोपण ते रंग न गयो तेहनुंशुं कारण ए
टले सिद्धांत वांचे भणे पण मोहराग न गयो ते शा माटे॥१४॥
धौतोप्यगात्तारक कारणं किं ॥ १४ ॥
वलीरत्नाकरसूरि कहेछे शरीरनथीमनोहर तथानथी वीनय औदार्या
अंगं न चंगं न गणो गुणानां । [दिक गुणनो समूह
नथी नीर्मल वा भली कलानो वीलास कोइ पण ॥
न निर्मलः कोपि कलाविलासः ॥

प्रधान वा न्नली काती तथा प्रन्नुता नथी कोइ पण।
स्फुरत्प्रन्ना न प्रन्नुता च कापि।
तोहेपण अन्नीमान वा गर्वेकरीनेकदर्थना पाम्यो हु एटले ते गुण वी
तथाप्यहंकारकदर्थितोऽहं ॥१५॥ [ना पण गर्व कर्यो ।१५।
आयु गलेछे वा जायछे शीघ्र पण पापबुद्धी नथी जती।
आयुर्गलत्याशु न पापबुद्धिः।
गइ वय वाल आवे पण वीषयनी वाछा गइ नही ॥
गत वयो नो विषयान्निलापः॥
वली प्रयत्न वा उद्यम कर्यो उषध करी देह पुष्टहेते
पण आत्माने धर्मने वीषे पुष्ट करवा यत्न करयो नही।
यत्नश्च न्नैषज्यविधौ न धर्मे।
हे स्वामी मोहोटा मोहे वीटंब्यो वा पीड्यो मुजने ॥ १६॥
स्वामिन्महामोहविम्बना मे ॥ १६ ॥
नथी आत्मा वा जीव नथी तथा पुन्य वा सुकृत
नथी तथा न्नव वा अवतार नथी पाप वा दुरीत।
नात्मा न पुण्यं न न्नवो न पाप।
हुं जे तेणे नास्तिकादिक दुष्टाचारीनी माठी वाणी वा कटुकवाणी
मया विटाना कटुगीरपीय ॥ [पीधी॥
धारण करी कानने वीषे केवलज्ञानरूप न्नास्कर वा सुर्य तमे।
आधारि कर्णे त्वयि केवलार्के।
हे देव अति प्रगटपणे वर्त्तते छते पण धीक्कार हो मुजने
एटले आप ज्ञानी छते माठाना वचनमा राच्यो ॥ १७ ॥
परिस्फुटे सत्यपि देव धिग्मा ॥ १७ ॥

वली हुं केहवोछुं ते कहेछे अरीहंतदेव न पूज्या वली पात्रपूजा ते
न देवपूजा न च पात्रपूजा । [सुसाधुने दान न दीधुं ।
न पाल्यो श्रावकनो धर्म वली ज्ञला मुनिनो धर्म न पाल्यो ॥
न श्राद्ध धर्मश्च न साधुधर्मः ॥
पामे थके पण आ मनुष जन्म सघलो ने ।
लब्ध्वापि मानुष्यमिदं समस्तं ।
करयुं में केम जेम रणमां वीलाप वा रुदन करेतेम मारो ज्ञववृथा
कृतं मयारण्य विलापतुल्यं ॥१०॥ [कस्यो ॥१०॥
करी में असत्य वा खोटाने वीषे पण कामधेनुनी इछा ।
चक्रे मयासत्स्वपि कामधेनुः ।
वली कल्पद्रुम वा कल्पवृक्षनी इछा करी चिंतामणि रत्ननी
इछा करी एटले वीनाशी वस्तुनी वंछा करी पीमा पामुं छुं ॥
कल्पद्रुचिंतामणिषु स्पृहार्तिः ॥
तेवी रीते न जिनेश्वरना बताव्या धर्मने वीषे लीन
थयो केहवो ए धर्म प्रगटपणे सुखनो देनार निश्चे ।
न जैनधर्मे स्फुटशर्मदेऽपि ।
हे जिनेश्वरमाहारो जुवो मूढ वा मूर्खज्ञाव वा उपयोगअर्थातहुंमूढ
जिनेश मे पश्य विमूढज्ञावं ॥१९॥ (शीरोमणि॥१९॥
वली हुं केहवो मूढछुं ते केहेछे ज्ञला शब्दादिक ज्ञोगनी लीला
चिंतवी पण रोगरूपी लोहखीलो दूर करवो विचास्यो नही ।
सद्भोगलीला न च रोगकीला ।
धननो आगम जे आववापणुं चिंतव्युं यतः ॥गाथा॥ अज्जं कल्लं
परं परारि । पुरिसा चिंतंति अछ संपतिं ॥ अंजलिगयंव तोयं
गलतमाऊ न पिछंति ॥१॥ वैराग्यसतके ॥ पण समय समयअवी

ची मरण आयुधन खुटेछे ते वीषे वीचार कर्यो नही वली ॥
धनागमो नो निधनागमश्च ॥
दारा वा स्त्री चीत्तमा चित्तवी पण ते सयोगथी नरकरूप
कारागृह वा बधीखानु पामीस ते मनमा न ।
दारा न कारा नरकस्य चित्ते ।
चिंतव्युं नीरंतर अधम हेवो हुं तेणे ॥ २० ॥
विचिंति नित्यं मयकाधमेन ॥ १० ॥
रह्योनही भली व्रतीये वा रूडे आचारेएटले उत्तमसाधुवृत्तीहृदयमा
स्थित न साधो हृदी साधुवृत्तात् । (न रही वृतथो पण।
परने उपगार करवे करी न पेदाश कर्यो वा न अर्ज्यो यश वली॥
परोपकारान्न यशोऽर्जितं च ॥
नथी कर्युं करवायोग्य कार्य तोर्थ जे जिनघरादिकनु उद्धरवादिक।
कृतं न तीर्थोद्धरणादि कृत्य ।
में वृथा वा फोगट हार्यो वा गमाव्यो नीश्चेज जन्म वा भव२१॥
मया मुधा हारितमेव जन्म ॥ ११ ॥
वैराग्य वा संसारभोगादीकथी वीरक्तभाव तेहमा रंगगुरुनाकह्यान
वैराग्यरंगो न गुरूदितेषु । पदेशवचनथी न कर्यो
वली दुष्ट जीवोना माठा वचननेवीषे उपशम वा शातिनआणी अ
न दुर्जनाना वचनेषु शांति ॥ (र्थात् क्रोधादीक कर्या ॥
हे देव न थयो मुजने अध्यात्मलेश जे सम्यक्भाववुंभणाववुधर्मानु
नाध्यात्मलेशो मम कोऽपि देव । (ष्टान कारणादिक कोइ
माहारा आत्माने क्रेमकरी तारुं भवसमुद्रनादुःखथी एटले तेदुःख
थीतरवु तोपुर्वोक्त सुकृतोथी थाय तेतो नसेव्या माटे न तरायज२२

तार्यः कथंकारमयं भवाब्धिः ॥ २२ ॥

गयाभवमां सुकृतमें न करयुं संका शाथीजाएयुं भत्तरतथावीधसुख

पूर्वे भवेऽकारि मया न पुण्यं । (ना अभावथी

आवता भवमां पण नही करीश ॥

आगामिजन्मन्यपि नो करिष्ये ॥

जेकारणमाटे हुं एहवा प्रकारनो ते कारणमाटे माहारे नष्ट थया शुं

यदीदृशोऽहं मम तेन नष्टा । (ते आवता पदमां केहेछे।

हे त्रीभोवनणाकोर भूत वा गयोकाल भविष्य वा आवतोकाल वर्त्त

मानकाल ए त्रणे जन्म पुन्य सुकृत न करवाथी माटे केम तरीश

भूतोद्भवद्भाविभव त्रयीश: ॥ २३ ॥ (इति ॥२३॥

शुं अथवा मुधा वा फोगट हुं घणा प्रकारे हे देव ।

किं वा मुधाहं बहुधा सुधाभुक ।

हे पूजतमाराआगल स्वकीय वा आत्मीयं वा माहारुं चरीत्रएटले

पूज्य त्वदग्रे चरितं स्वकीयं ॥ (तमारा आगल मारुंचरीत्र

कहुंछुं जे कारणमाटे हे त्रण लोकनां स्वरूप तेहना ।

जल्पामि यस्मात् त्रिजगत्स्वरूप ।

नीरूपक वा त्रीभुवन लक्षण कथक छो माटे तमारा वीषये आ

ठेकाणे ए माहारुं चरीत्र मारे केहेवुं कोणमात्र छे ॥ २४ ॥

निरूपकस्त्वं कियदेतदत्र ॥ २४ ॥

हवे स्तुती करता समाप्त मंगल केहेछे हे दीनोद्धार धुरंधर

दीनदयामणा जीवोने उद्धार करवामां आगेवान तमारा वीना

कोइ नथी ने माहारा विना कृपानुं बीजुं ।

दीनोद्धारधुरंधरस्त्वदपरो नास्ते मदन्यः कृपा–

पात्र नथी आलोकमां हे जिनेश्वर तथापि वा तोहे पण ते

लक्ष्मीने हु जाचतो वा मागतो नथी ॥

पात्र नात्र जने जिनेश्वर तथाप्येता न याचे श्रीय ॥

शुं हे अरिहत एक एज आश्चर्यकारी ज्ञलुं बोधी वा समकीत रत्न केवल मोक्षहेतु अर्थात् मोक्षसुखनु मुल हेतु ।

किंत्वर्हन्निदमेव केवलमहो सद्बोधि रत्न शिवः ।

हे मोक्षलक्ष्मीना समुद्र हे मगलीकना एकधाम मगलीककारक प्रार्थना करूछु इहा स्तोत्र करताये आपणु नाम रत्नाकरसूरिपण जणाव्यु ॥ २५ ॥

श्रीरत्नाकरमगलैकनिलयश्रेयस्कर प्रार्थये ॥ २५ ॥

॥ इति रत्नाकरपचीसी समाप्त ॥

॥ अथ मिथ्यात्वकुलक लिख्यते ॥

१लौकिक मिथ्यात्व; २ लोकोत्तर मिथ्यात्व ते बे न्नेदना देवगत मिथ्यात्व, अने गुरुगत मिथ्यात्व एवा प्रत्येकना बे आन्तर्य न्नेद छे

लोइअ, लोउत्तरियं । देवगयं, गुरुगय च उन्नयपि॥

लौकिकमिथ्यात्वना देवगतमिथ्यात्व, अने गुरुगतमि० लोकोत्तरमिथ्यात्वना । आ प्रकारे अनुक्रमे सूत्रथी जाणी लेवा ॥

देवगतमिथ्यात्व अने गुरुगत मि० ।

पत्तेयं नायव्व । ऊह कम सुत्तउ एव ॥ १ ॥

प्रथम लौकिक, देवगत कहेछे कृष्ण महादेव ब्रह्मादिक तेना । मदीर वा देहराने विषेगमण तथा पुजा नमनादिक ॥

हरिहर बन्नाइण । गमण न्नुवणेसु पूअ नमणाइं॥

तजजे हे सम्यक्त दृष्टि वा तज तेमनु बोल्युं ते पण वर्जजे

वुं सम्यक्त दृष्टि जे तेने । नीअे१ ॥ २ ॥

वज्जिज्जो समदिट्ठी । तउत्तमेअंपि निठयऊं ॥ २ ॥

मंगलिकअर्थेनाम ग्रहण करवुं। विनायक जे गणेशनुंकामप्रारंभे२

मंगल्ल नाम गहणं । विणाय गाईण कज्ज पारंभे ॥

शसि वा चन्द्रमा रोहीणी तेनां गीत गावां३ । गणेश बेसारवा विवाहमांध

ससि रोहिणी गेअाई । विणायग ववणं च विवाहे ॥३॥

ठठी पूजन५ मांह्य स्थापवी६ । वीजनो चन्द्र देखी दोरो वा दशी नांखवी७ ॥

ठ्ठी पुत्रस्स माउणाठविणं । बीयाइ चंद दासियं च ॥

डुर्गादि देवीनी पूजा । तोतला देवीनी पूजा८ ग्रह महिमा पूजा शान्ति करावे वलीए ॥

डुग्गाईणो वाईया । तोतलया गहाय महिमं च ॥४॥

चैत्र मासनी आठम१० महा मासनी नवमी ११ । सूर्य रथ नीकलवे१२ सूर्य ग्रहणादिक१३ ॥

चित्तठमि माहनवमी । रविरहनिरकमणा सुरगहणाई॥

होलीने प्रदिक्षणानुं देवुं । पूर्वजने पींड मुकवा१४ थावर वा शनिश्चरनी पूजा१५ ॥

होलीय पयाहिणं । पिंड पाडस्स थावरे पूआ ॥ ५ ॥

द्रो आठम१६ संक्रान्ति१७ रेवंत पूजा तथा मार्ग वा पंथ वा रस्ताना देवनी पूजा१८

दूवू ठंमि संकांति । पूजा रेवंत पंथ देवाण ॥

शिव रात्रि१९ वठ वारसी२०। क्षेत्रे साथे रतु आदे पुजणुं२१ ॥

सिवरात्ति वछ बारसी । खित्ते सीआइ अच्चणयं ॥६॥

देवकी सातमी११ नाग। पाचम२३ सरावला माडना२४॥
देवय सत्तमि नाग्गण। पचमी मल्लगाइ माकण॥
रवीवार सोमवारने विषे तप २५। कुदृष्टि एटले मिथ्यादृष्टि
गोत्र सूरनी पूजा २६॥
रवि ससिवारेसु तवो। कुदिठि गुत्ताइ सुरपूआ॥७॥
नोरता एटले आसो शुदि तथा बुधाष्टमि एटले अग्नीहोम २८
चैत्र शुदि १थी नवरात्रिने विष
तप पूजनादि २७।
नवरत्ताइसुतत् पूअ माई। बुहाअठमिग्गि होमं च॥
सोनीणी, रूपीणी, रगीणी पूजा २९ घ्रतनु दान कावलना दा
न माघ मासे ब्राह्मणने ३०
सुन्निणिरूपिणिरंगिणि। पूंआधय कंवलो माहे॥८॥
काजल त्रीजे हींचवुं तीलनुं। दाननुं दान देवुं ३१ मुआने
जलाजली देवी ३२
कजल तईआ तिल। दऊदाण मय जलंजली दाणं॥
श्रावण चंदण छठ ३३। गायना पूछादिकनु छेदवु कर छेदवुं ३८
सावण चदण छठि। गो पूछाइसु करस्सछेज॥९॥
सूर्यनी छठ३५ वली गौरी व्रत्त ३६। सोक्य प्रतिमा पितरप्रतिमा
अकछठी गौरी व्रत्त च। सवति पियर पम्मिाउ॥
उत्तराणने दिन दानादि ३८ मगलगत् सरावला गोवर वा ग
नुतने शरावला ३९। णनु पुतलु त्रीजे ४०॥
उत्तरयण व्रूआण। मल्लग गोमय तइया॥१०॥
देवशयनी एकादशी अषाढ आत्रनी एकादसी कृष्ण पाक्षनी
शु ११ कार्तिक शुदी११ देव वली॥

जगी एकादसी।

देवस्स सुअणा उठावणं । आमलीकाण पंखवाणं च ॥

इगीयारसी तपादिक ४१ । परतीर्थे जावुं कृण करिवुं ४२ ॥

इक्कारसी तवाई । परतिच्छ गमण खण करणं ॥ ११ ॥

श्राद्ध करे मासिसो करे छ मासिकादिक करे-४३ । पर्वदान पाणी पावुं ४४ ॥

सद्ध मासिअ छम्मासियाई । पव्वदाण कन्नछ्लाति ॥

तीर्थ अथविलोविच्छ४६ घम्म लहाणुं देवुं पण मिथ्यात्वीने घर. ४८ पाणी दान ४७ ।

छच जल घम्मदाण। लोहणयदाणं विय मिच्छादिठीणं १२

कुमारिकादि जमाम्हवी४९। धर्मझणी वावरी चैत्रमासनी छजाणी

कौमारि आइ छत्तं। धम्मछ्वं वव्वरीछ चित्तंमि ॥

असंजमोनी आंणाइ। अक्षय त्रतिया एटले वैशाक शुदी ३ जे अकतो पालवो. ५१ ॥

असंजयणो आणा। अखयतईआ आकत्तणायं ॥१३॥

सांम्हनो विवाह करवो जेठ मासनी। अमांवास्याए साधवानुं दान अमावास्याए जमाइने ५६ विशेषथी ॥

संम्हविवाहो जिठिणि। अमावासाए विसेसछ ॥

भोजनादिक ५५ कुआ आदि षो दाववुं धमार्थे५६ । गोचर मुकवुं ५७ पितरने हुं तकारे ५८ गा. १४ ।

भूजं कुवाइ खणण । गोअरस हिंम्हण पियर हंताई १४

कागम्हा बीलाम्हां इत्यादिने पिंम्ह मूकवा ५९ । वृक्षरोपण ६० पवित्राइ माटे लींपवुं ६१ ॥

वायसबिम्हाल माइपिंम्हो। तरूरोवण पवित्तपछ ॥

ताला चरनी कथा साम्नलवी६२। गोधन पूजा६३ ईन्द्रजालनुं देखवुं ६४ ॥

तालायर कहसवणं ॥ गोधणमह इंदजालं च ॥१५॥

धर्म मानी देवता बालवो६५ ना पायक युद्ध धर्म म्नणी जोवुं ६७ टक धर्मम्नणी जोवुं ६६ वली।

धम्मग्गिदय नट पिम्नण च। पायकज्जुद्ध दरसणाय ॥

एवं असुना प्रकारेण लोकिक गुरुने निश्चे ॥ नमनादिक तापसादिकने ६८ गा १६ ॥

एव लोअगुरूणवि। नमणाविअ तावसाईणं॥ १६ ॥

मूल नक्षत्रमा अस्लेष्या नक्षत्रमा जन्म्या जे। बालको तेना मूल विधान करवा ब्राह्मणादिकने घेर तेम्वा हवनादिक कराववुं ॥ ६९ ॥

मूले सोसा जाए। बालेम्नवणंमि वम्नगोहवणं ॥

तेनी कथानु साम्नलवु ७० तेने दान देवु ७१। ग्रह गमन ७२ म्नोजनादिक कराववुं ७३ ॥

तक्कह सवणं दाणं। गिहिगमणे म्नोयणाइय ॥ १७ ॥

एम लोकिकमिथ्यात्व एटले उपर ते वे म्नेदे देव सवधी गुरु संजे वोल क्ह्या ते धर्म जाणी करे वंधी निश्चे परिहरवुं ॥ तो मिथ्यात्व कहीए।

एव लोइय गिम्न। देवगय गुरूगयतु परिहरियं॥

लोकोत्तर पण वर्जवु ते कहेछे। परदर्शनीए ग्रहण कर्या जे जिन विंव गाथा १८ ॥

लोउत्तरे विवज्जउ। परतिम्न सगहियविंवे ॥१८॥

ज्या जिन मंदीर वा देरासरमा रात्रिए पेसवु अवला ते स्त्री

पण त्यां । महात्माने ।

जह जिणमंदिरंमिवि । निप्पवेसो अवलसमणाणं ॥

तेहनुं वसवुं, नंदीनुं करावvुं, नाहण करावे, नाटक करावे,
बलिनुं देवुं ॥ प्रतिष्ठानुं करावvुं ॥

वासोअनंदि बलिदाण । नाहणनट्ट पयट्टाय ॥ १ए ॥

तंबोलादिकनुं आस्वादवुं वा खावुं पाणीनी क्रीमा, हींचोलादिक
ते आशातनाउ । क्रीमा ॥

तंबोलाई आसायणाउ । जलकेलि देवयंदोलं ॥

लोकिक देवग्रहने विषे । वर्त्तवुं असमंजसपणे एम एटले
अविनय करवुं ॥

लोइय देवगिहेसुव । वट्टइ असमंजसं एवं ॥२०॥

तेमां पण सम्यक्तदृष्टि आशातना । न करे सादरपणे सम्यक्त रा
खवा तत्पर ॥

तस्सवि सम्मदिठी । न सायरं सम्मरक्कण पराणं ॥

उसुत्र जे सुशास्त्र विपरितपणा । कल्पे नहि सर्वथापणे जवाने॥
ने वर्जनारने ।

उस्सुत्त वज्जगाणं । कप्पइ सवसाणनोगमणं ॥११॥

जे लोकोत्तर लिंगा एटले जिन लिंगी ह्लोणाचारी वेष पेहरी
मुनिना वेष रूप लिंगना धारण सचीत फुल तंबोल ॥
हार जे ।

जो लोगोत्तम लिंगा । लिंगिअ देहावि पुप्फ तंबोलं॥

तथा आधा कर्मी सर्व । काचां पाणी फल नीश्चे सचित्त ए
सर्वना जोगी ॥

आहाकम्मं सव्वं । जलं फलं चेव सच्चितं ॥११॥

भोगवे स्त्री प्रसंग । व्यापार करे ग्रन्थ सग्रह करे विभुषा वा शरीर शोभा करे ॥

भुजाति त्थी पसगं । ववहार गथसंगह भूसं ॥

एकाकीत्वपणे जावुं । स्वछदे एटले आप इछाए चाले चेष्टा करे वा चेष्टा वचन करे ॥

एवागित्तज गमण । मछंद चेठिय वयण ॥ २३ ॥

चैतने मेर्मे वसवु । वस्तीने विषे पण नित्यरेहवुं एटले देव मदीरनो हदमा नित्य रहे तो आशातना ॥

चेइय मढाइ वास । वसहीसु वि निच्चमेव सठाण ॥

गीत नही चारित्रियाने । पूजाववु पण सोनाने फूले करीने ॥

गेयं नेश्र चरणाण। श्रच्चावण मवि कणयकुसुमेहि२४

त्रिविधे त्रिविधे एटले मन वचन काया करवु, करावबुं, अनुमोदवु मिथ्यात्व प्रत्ये । जे वर्ज्यु छुरे ॥

तिविहतिविहेणमिछत्त । जेहित्ति वजियं छुर ॥

निश्चे श्रावक जे तेणे ते मित्यात्वने जाणी वा अजाणी माठा कृत्य करे ते अनेरा नाम श्रावक निश्च गाथा २५ ॥

निछयश्र ते सड्ढा । अन्नेउण नामडचेव ॥ २५ ॥

एम जिनवरना वचनना अनुमत अनुसारे । एम जे पाले जे सम्यक्त एटले यथार्थ प्रतिते ॥

जिणवय मयाणु सार । एय पालंति जेउ समत्तं ॥

ते प्राणी शिघ्र वा तरत शोभा पामे निश्चे वा अचल जे मोक्ष

कालमां विघ्न जे अंतराय वा कल्याण सुख प्रत्ये ॥
रहितपणे ।

ते सिध्धं निविध्धं । पावंति धुवं सिवं सुहयं ॥२६॥

ए रीते मिथ्यात्वकुलक टवार्थ पुरो थयो.

॥ इति मिथ्यात्वकुलकंसमाप्तं ॥

॥ अथ आत्मकुलकं लिख्यते ॥

धर्मनी प्रभा वा कांति तेणे करी जिनेश्वर प्रत्ये प्रणमीने वली
रमणिक वा मनोहर एहवा जे । जिनेश्वर केहेवा छे? इंद्रादिक
ने नमवा योग्यछे जे तेमने ॥

धम्म प्पह रमजि णं । पणमितु जिण महिंद नमणिजं ।

आत्माने अवबोध वा ज्ञाननी कहीश, ते कहेवुं छे? संसारभ्र
प्राप्तिनुं करनार एवुं कुलक । मणनां जे दुःख तेने नाश कर
नारुं छे ॥ १ ॥

अप्पा वबोह कुलयं । वुछं भवदुक्ख कय पलयं ॥१॥

आत्मानो अवगम जे बोध ज आपेज आपने गुणे करो शुं घ
णुं कहे छे ॥

अत्ता वगमो तजई । सयमेव गुणेहिं किं बहु भणसि॥

जेम सूर्यनो उदय जाणिये । प्रभाजे कान्ति देखी करी ते विना
सोगमेसमकरी कहिए न जणाय॥

सूर दउ लखिज्जई । पहाइनउ सवह निवहेण ॥ २ ॥

दमवुं ते पंच इन्द्रिनुं शमते संवेग ते मोक्षसुखनो अभिला
उपशम जे कषायनुं, समते श ष, विवेक ते भेदज्ञान, तिव्र नि
मताने मध्यस्थपणुं मैत्रो ते वेंद ते संसार दुःखनो आक्रो
परने हितनुं चिंतववुं । भय ॥

दम सम सत्तम मित्ति । सवेए विवेय तिवनिव्वेया ॥
ए गुप्त लक्षण जे आत्मा । अवबोधरूप बीजना अंकुर जाणवा॥
एए पगूढ अप्पा । ववोह बीयस्स अकुरा ॥३॥
जे जीव जाणेछे आत्माने पुद्गल थकी भिन्नपणे । ते जीव अल्प जे ससारना सुखनो भोग सयोगनो न होय अभिलाषी॥
जो जाणइ अप्पाण । अप्पाण सो सुहाण नहु कामी
जेम पामीने कल्पवृक्ष जे मन इच्छित आपे । वाकी वृक्षोने शु प्रार्थे, वाछवे एटले कल्पवृक्ष समान आत्मबोध आगल पुद्गल बीजा वृक्ष समान छे ॥
पत्तंमि कप्परूक्के । रुक्के कि पत्थणा असणे ॥ ४॥
जे पोताना आत्मज्ञानने विषे कुशल छे । ते नरकादिक दुःखने कोइ भवान्तरे न पाम्या ॥
निअविन्नाणे निरया । निरयाइ दुहं लहति न कयावि
जे मनुष्य आत्मबोध मार्गे लाग्यो होय । ते मनुष्य ससार भ्रमण कुवामा केम पडे ॥
जोहोइ मग्ग लग्गो । कह सो निवडेइ कूवमि ॥५॥
हवे जेणे आत्मा नथी जाण्यो तेने कहे छे -ते जीवने मोक्ष वा अणिमादिक आठ प्रकारनी सिद्धि वेगली छे । ते प्राणीने आतुरतानुं कारण धनादिक संपदा परनी देखीने ॥
तेसि दुरेसिद्धी । रिद्धी रणरणय कारण तेसि ॥
ते जीवने आशा पुरी थाय नहिं । जे जीवे पोतानो आत्मा नथी जाण्यो तेने ॥
तेसि मपुन्ना आसा । जेसि अप्पा न विन्नाउ ॥ ६ ॥
त्या सुधी ससाररूप समुद्र दु त्या सुधी जीताय नहि एवो वा

खे तरी शके । जोरावर मोटो मोहरूप राजा ॥

ता उत्तारो नवजलहो । ता उक्केठ महालज मोहो ॥

त्यां सुधी अति विषम वा ज्यांसुधी आपणा आत्मानो अवबोध
आकरो लोन्न । वा आत्मप्रकाश ज्ञान थयुं नथी ॥

ता अइ विसमो लोहो । जाजाज नो निजबोहो ॥७॥

हवे कंदर्प (कामदेव) जेने वि‍टं हाय? हाय? जेम कोइ अना
वणा करीते कहेछे;-कंदर्प देवता थनी पेठे बाधित वा पीमित॥
जे वैमानिक, असुर जे नुवन
पति आदेना नाथ जे इन्द्र ।

जेण सुरअसुर नाहा । हाहा अणाहुव्व बाहिआसोवि॥

अध्यात्म ध्यान आत्म प्रकाश परूं पतंगियानी पेरे ते काम ॥
रूप अग्निने विषे ।

अऊप्पफाणं जलणो । इए पयंगुत्तणं कामो॥ ८ ॥

जे मन बांध्युं पण न रहे । वार्या छतां पण सघली चारे दि
शाजमां प्रसरे ॥

जं बद्धंपिनचिठई । वारिज्जंतं विसदृइ असेसा ॥

अध्यात्म ध्यानने बले ते चंचल चित्त जे मन ते पोतानी मेले
चित्त पण निश्चे । स्थिर थाय ॥

झाण बलेणं तंपिहु । सयमेव विलिज्जइ चित्तं ॥९॥

बाह्य व्याधि ताव कोम्ह इत्या नाना प्रकारनी व्याधि न दे ते
दिक; अतरंग व्याधि क्रोध, लो जीवने दुःख प्रत्ये ॥
नादिक नेदे करी ।

बाहि रंतरंग नेया । विविहवाही नदिंति तस्सदुहं ॥

नला गुरुना मुखवचनना शुन्न ध्यानआत्म स्वरूप ते रूपरसा

उपदेश थकी जे जीव। यन जे परम तत्त्व पाम्यु छे तेने ॥

गुरुवयणाउजेण । सुहझाण रसायण पत्त ॥१०॥

जे जीव पोताना आत्मानुं स्वरूप चिंतववा सावधान वा तत्पर छे । ते जीवने कोइ पीडा करी शकेनही; अथवा कोइ पूर्व कर्म उदयथी पीडा पामे ॥

जिअप्प चितणपर । न कोई पीडेई अहवा पीडेई

तोपण ते आत्मज्ञानी जीवने दुःख नथी, केमके ते माठा कर्म भोगवी । रण वा कर्म रूप देणा थकी मुकावुं माने छे ॥

ता तस्स नत्थि दुक्ख। रिण मुक्क मन्नमाणस्स ॥११॥

दुःख जे जन्म जरा मरण रोग शोकादिकनी खाण तो निश्चे राग द्वेष वेज छे । ते रागद्वेषथी चित्तने विषे चला चल जे अस्थिरपणु इष्टानिष्टमा होय ॥

दुक्खाणखाणीखलु रागदोसो। तेऊतिचित्तमि चलाचलमि

अध्यात्मस्वरूप समजवाथी वा तेना योगथी ते चंचल चित्तप णानो त्याग करिए एटले चित्त स्थिर थाय। ते परदृष्टान्त कहेछे;–जेम च पल अने मदोन्मत्त हाथी बाध वाने थांभले बाधवाथी ठेकाणे रहेछे तेम मन पण आत्मध्या न रूप थांभले बाधवाथी स्थि र रहे छे ॥

अप्पप्पजोगेणचएइ चित्तं । चलेत्तमालाणिअ कुंजरुवं१२

ए आत्मा सद्भावे वर्त्ततो मित्र थाय, रागद्वेषे करी आत्मा अ मित्र वा शत्रु थाय अने नरका माटे एज आत्मा स्वर्गना सुख नो देनारथाय अने एज आत्मा नरकादि दुःखनो देनार थाय॥

दिक दुःख दे ।

एसोमित्तममित्तं । एसो सग्गो तहेव नरगोश्र ॥

एज आत्मा राजपदने देनार तथा रांक पण थाय । एटलां केम अथवा क्यारे थाय के जो ए आत्मा समो चाले तो जला नो देनार अथवा ए आत्मा रूठ्यो माठां फलनो देनार थाय ।

एसो राया रंको । अप्पातुठो अतुठो वा ॥१३॥

देवतानी किंवा नर मान्न वनीरिद्धि वा संपति पाम्यो। आ जीवे विषय जे पांच इंन्द्रिजन्य श ब्दादिक पांच त्रेवीस पण सदैव जवमां जमतां अतृप्तपणे सेव्या ॥

लद्धासुरनर रिद्धी । विसया वि सयानिसेविश्रा णेण ॥

वलि संतोष विना जीवे । शुं इन्द्रि विषय सेवे कोइ जवे कोइ काले ए जीवने निवृत्ति एट ले संतोष थयो? अर्थात् न थयो॥

पुण संतोसेणविणा । किं कह्वावि निवुइ जाया ॥१४॥

हे जीव ! तें पोतेज नीश्चे निपजाव्यां वा कीधां । शरीर, धनमाल, स्त्री कुटुंब; तथा माता पितादिकना नेह करीने तुं कर्मे आवराणो ॥

जीवसयंचित्र निम्मिय । तणु धणु रमणी कुटंब नेहेणं

ते उपर दृष्टान्त कहे छेः—जेम मेघे करीने दिवसनो स्वामी सूर्य। पोताना तेजे करीने सहित छे तो पण (ढंकाय छे) ॥

मेहेणवि दिणनाहो । छाइज्जासिं तेश्रवंतोवि ॥ १५ ॥

ज्वर, दाघ, कुष्टादिक रोग तथा कर्म रोग, व्याल, सर्पादिक तथा लोन्न, अ हे आत्मा! अवगुणना क रनार ए जे तारा वैरी ॥

म्रि इत्यादि शरीरना व्याधि; तेने स्वा
धिन वशवर्तिन तेणे ।

ज वाहिवाल वेसानराण । तुहवेरीआण साहीण ॥

शरीरने विषे ममत्व एटले मारूं ते करतो थको हे जीव ? शुं
एवुं जे ज्ञान । लइश; किंवा शु पामीश
अर्थात् काइ नहि ॥

देहतत्र ममत्तं । जिअकुणमाणोवि किं लहसि ॥१६॥

सारा प्रधान भोजन रसोइ इ शृंगार आभरणादिके (शरीरने)
त्यादि तथा गगोदकादि सारा शोभाव्यु, चदनादिक विलेपन क
जले स्नान कर्युं । र्युं, साचवीने सारुं पुष्ट कर्युं ॥

वरभत्त पाणन्हाणाय । सिगार विलेवणेहि पुठोवि ॥

ते निज एटले आपणे प्रभु वा शुकन जे कुतरु, तेना सरखु
स्वामी जे जीव तेने विछवे ए पण ए शरीर नहि ॥
टले जीव रहित थवे करी

निअ पहुणो विहन्मतो । सुणहेणवि न सरिसोदेहो १७

हे जीव! तने सीत तापादिक अनेक कष्ट जे धन धान्यादिक उपजा
घणाक हुवा घणीवार ते भोगवीने । व्यु वा पेदा कर्युं ॥

कठाइ कडुअ बहुआ । ज धण मावज्जिअ तएजीव

ते तनेज कष्ट दइने। ते धन धान्यादिक, अत्ये पुन्याइ परचार्ये बीजे
ग्रहण कर्युं एटले स्वजनादिक राजा प्रमुखे ॥

कठं तुज्झ दाञ । त अंते गहिअमन्नेहि ॥ १८॥

जेम, जेम अज्ञानपणाने धन जे सोनुं रुपु धान्य-कोठारादिक
वश थइने॥ जे परिग्रह, तेने विषे जे ममता वा
मारु, मारुं जे घणु करें छे ॥

जहजह अन्नाण वसा । धणधन्न परिग्गहं बहुं कुणसि ॥

तेम, तेम हे जीव ! तुं हलवो एम भवे भवे संसाररूप समुद्र
छे तो पण कर्म भारे भारे थइ मां (बुडीश) तेनुं दृष्टान्त कहे
ने डुबीश। छेः—जेम अतिशे भार भरवाथी
नावडी बुडे तेम ॥

तहतह लहु निमज्जसि । भवेभवे भारिअ तरिव्व ॥१ए॥

जेस्त्री शमणामांपण दीठी होयतो। देह धारण करनार प्राणीत्नना
देहनुं सर्वस्य-वीर्य हरी ले ।

जा सुविणे विहु दिठी । हरेइ देहिण दिह सव्वस्सं ॥

ते स्त्रीमारी वा मरगीसरखीजाणो। तुंतेने छांम्य दुर्बलछतांपण व
लवडे करीने ते आदरीशनहि

सानारी मारी इव । चयसु तुह दुबलत्तेणं ॥ १० ॥

तुं चित्तनी वा मननी शुद्धि अ स्त्रीना आवभाव देखी तेने विषे
भिलषे छे—वांछे छे अने । तुं राचे छे; हा ! ! ! ए ताहं आ
श्चर्यपणुं—मुढपणुं ।

अहिलससि चित्तशुद्धि । रज्जसि महिलासु अहह मुढत्तं

जेम गलीनेविषे मेंलुंथतुं वस्त्र। ते वस्त्रनी धोलाइ केटलोकालछरशे

नीलीमिलीए वत्थंमि । धवलिमा किं चिरंठाई ॥ ११ ॥

हवे कुटुंब उपर स्नेह करवो हे जीव ! आ बंधीखानामां त
सारो नहि ते कहे छेः—मोह णे खेपव्यो वा घाल्यो छे? स्ने
थी आ संसाररूप बंधीखाना हरूप बेडी वा अछील वा नीग
मां दुरित दुःखे बंधाय छे । डे करीने ॥

मोहेण भव दुरिए । बंधि खित्तोसि नेह निगडेहिं॥

ते उपर रखवाल मुक्या छे ते ए बधा पहोरेदार, चोकियाट वा

कहेछे.—बंधव शब्दथमे माता, पितास्वजनादिकनेमझे मूक्याछे। रे छे ॥

रखवाल, ते उपर शो ? राग ध

वधव मिसेण मुक्का । पहरीआ तेसु कोराउ ॥ २२ ॥

हवे आत्मिक कुटुंब देखाडे छे धर्म जे वितरागे परूप्यो ते वा परूप, करुणा जे दया ते ।

माता रुप, विवेक नामे जे त त्वार्थनु चितववुं ते न्नाई ॥

धम्मो जणउ करूणा । माया न्नायाविवग नामेण ॥

क्षमा जे क्रोधनो त्याग, ते रूप प्रिया वा स्त्री ते साथे सपूर्ण रम्य ।

गुण जे ज्ञान दर्शन चारित्रादिक रूप कुटुंब, ए कुटुंब साथे प्रीति कर ॥

खंति पिआ सुपुन्ना । गुणो कुटंब इमं कुणसु ॥२३॥

हे जीव ! अति पाली जे ज्ञानावर्णी आदिक ८ वा १५८ प्रकृति रूप ।

स्त्री वा अवला तेणे लोकोदर नगरमाही बांधी पोताने वश करीने संसारमा न्नमाव्यो ॥

अइ पालियाइ पगइ । जं न्नामीउसि बधेउ ॥

हे जीव ! छते पुरुषाकारे एटले छते वले अवलाए हराव्यो ।

अवलाथी तुं हारे छे शुं लजवातो नथी ॥

सतेवि पुरिसकारे । न लज्जसे जीव तेणपी ॥२४॥

तुं पोतानी मेलेज कर्म करे छे।

ते कर्म वडेज तु वाह्य छे ठगाय छे, लुंटाय छे ॥

सयमेव कुणसि कम्मं । तेणय वाहिज्जसि तुमचेव ॥

हे जीव ! तुं पोतेज पोतानो वैरी छे। बीजाने वा अन्यने दोष शा माटे दे,छे ?

रे जीव अप्प वेरिआ अन्नस्सय देसि किं दोसं ॥१५॥

हे आत्मा! तेवुं अण विमास्युं तेवुं दुर्ध्यान चिंतवे छे तेथी क वगर विचार्युं काम करे छे व रीने व्यसन वा कष्ट मर्णादिक ली तेवुं सावद्य वचन बोलेछे। दुःख समुद्रमां पडे छे ॥

तं कुणसि तं च जंपसि। तं चिंतसि जेण वसणोहे॥

ए पोताना घरनुं रहस्य वा बीजाने कहीश नहि (तारोज गुह्य तेने आलोच-खोल्य। दोष छे) ॥

एयं स गिहरहस्सं। न सक्किमो कहिउ मन्नस्स ॥१६॥

श्रोत्र, चक्षु, नासिका, रसना, । ते मन रूप युवराजाने मली स्पर्श ते पांच इंन्द्रिरूपी तत्पर ने घणुं पाप करे छे ॥ चोर छे।

पंचिंदिअ परा चोरा। मण जुवरन्नो मिलित्तु पावस्स ॥

ते सर्वे आप आपणा स्वार्थ जे तेउ तारुं मूल धन जे ज्ञान द शब्दादिक; ते जोगववा रक्त वा र्शनादिक सहज धन ते प्रत्ये तत्पर छे। आवरे छे वा लुंटे छे ॥

निअनिअअठ निरत्ता। मुलठिअं तुझ लुपंति ॥२७॥

हे आत्मा? तेउ तारुं राज्य धर्मनां चार अंग जेद प्रमा खोवडावे छे ते कहे छेः—तेम रुछे. ते चार अंग कहे छेः—मनु णे हएयो वा मार्यो तारो वि ष्य जन्म, श्रुति, श्रद्धा, अने सं वेक रूप मैत्री स्वर प्रत्ये। यम वीर्य; ए रूप धर्म अंगने वि षयायी कर्यां ॥

हणिउ विवेकग मंती। जिन्नं चउरंग धम्म चक्कंपि ॥

ज्ञानादिक गुण रूप धन लुटयुं। तने पण बांधीने कुगति रूप कुवामां नाख्यो ॥

मुठं नाणाइ धणं। तुमंपि बूढो कु गइ कूवे ॥१८॥

आटलो काल गयो त्या प्रमादरूप नीद्रा गली गइ, प्रमादे करी
सुधी तने । ज्ञानरूप चेतन शुन्य थयु वा अवरायु॥
इतिअ काल हुंतो । पमाइ निद्दाइ गली चे अन्नो॥
जो इवरा तु जाग्यो छे । गुरुना वचनथी, तो शुं ते वेदनाउ
नथी जाणतो ? तने वीसरी गइ॥
जइ जग्गिउसि सपइ । गुरूवयणा ता नवेएसि ॥२ए॥
हे आत्मा ! तु लोक प्रमाण छे । वली तु अनत ज्ञानमय छे,वली
अनत वीर्यमय छे ॥
लोग पमाणोसि तुमं । नाणमउणत विरिउसितुमं॥
पोतानी अतरगत राज स्थिति धर्मध्यान रूप सिंहासन उपर
चितव्य । वेसीने ॥
निय रज्जठिअ चितसु । धम्मज्झाणा सणासीणे ॥३०॥
कोप मनरूप युवराजा । तेनो कोण आशरो के तारुं राज भ्रष्ट
करी शके ।
कावमणो जुवराया । कोवा रायाइ रज्जपकसो॥
ए आत्मा ! जो इमणा तु परमेश्वर प्रदेश शुद्ध आत्मस्वरूप
जाग्यो छे । चेतनामा निश्चल थइ ॥
जइ जग्गिउसि सपइ । परमेसर पइस चे अन्ने ॥३१॥
हे आत्मा ! तुं ज्ञानवान छता पण हे आत्मा ! तुं प्रभु वा ठाकुर
जड वा मूर्खनी पेठे आचरे छे । थको ज्या चोरनी पेठे थयो छे
नाणमउ वि जमोविव । पुकव चोरूवजन्नजाउसि ॥
तेतु ससाररूपी कुग्रामने विषे वसेछे तारे पोताने आविन
शा माटे । शिव वा मोक्षरुप नगरछे ते
जवडुग्गामे कि तन्न । वससि साहिण सिवनयरे॥३२॥

हवे त्रण गाथाउं वमे संसाररूप मोटा अपाय जे मरणादिकरूप गिरी देखामे बे–ज्यां कषाय रूपी चोर वसे बे । श्वापदव्याघ्र चीतला प्रमुख घोर नयंकर सदा वसे बे ॥

जङ कसाय चोरा । महवाया सावया सया घोरा ॥

तथा रोगरूपी कुष्ट सर्प फरे बे । तथा आशारूपी ज्यां नदी बे; जेमां आपदारूपी घणा तरंग थयां करेबे॥

रोगा कुठ नुअंगा । आसा सरीआ घण तरंगा ॥३३॥

तथा काष्ट सहित चिंता रूपी अटवीमार्ग ज्यां बे। तथा अज्ञानरुप घणुं अंधारु बे ज्यां स्त्री रूपी मोटी गुफा देखीए बीए ॥

चिंता मवी स कठा । बहुलतमा सुंदरी दरीदिठा ॥

ज्यां खाणीरुपे चार गति जाणवी। ते पर्वतने शीखर आठ मद नेद रुप बे ॥

खाणी गइअ नेआ । सिहराइं अठ मय नेआ॥३४॥

रचनीचर वा राक्षस ते मिथ्यात रुप राक्षस वसे बे। मन कुकतथी नपन्यो जे मम त ते रुपिणी ज्यां शिळा बे॥

रयाणिअरोमिच्छत्तं । मण कुक्कम्म सिलाजु ममत्तं ॥

तेहने नेद्य वा वीदार, हे आत्मा! ध्यान शुक्लध्यानरुप जे वज्र नव वा संसाररुप पर्वत प्रत्ये । तेणे ए पर्वतनेद; सहज ने दाशे पूर्वोक्त सर्व नेदाशे ॥

तंन्निदसु नवसेलं । झाणासणिणा जिअ सहेलं ॥३५॥

जे शास्त्रने विषे आत्मज्ञान बे; ते नणये सांनले आत्म स्वरुप नलखाय ॥ ते श्रुत ज्ञानपण जा णवुं सिद्ध सुखनुं दे नार ते बे ॥

जङ त्ति आय नाणं । नाणंपि वियाणं सिद्ध सुहयं तं

ते आत्मज्ञान विना जे शेष ज्ञ ते अज्ञान, मात्र जिविका जे पे
णवादिक सर्व, वहु ज्ञता पण श्र ट जराइ तेने माटे थयुं; एम तुं
हितनुं करनार छे ॥ जाण ॥

सेस वहुपी अहिय । जाणसु आजिविआ मित्त ३६

जेम, जेम अतिशे वहु तेम तेम, गर्वे करीने चित्त-मन
ज्ञणथो । पुग्यु ।

सुवहु अहिअ जह जह । तहतह गवेण पूरिअं चित्तं॥

हैआने विषे आत्मज्ञान जेम रसायनादिक थकी ज्ञछेला व्याधि
रहितने । वाला ते जीवने जाणवो ॥

हिअ अप्प वोह रहीअरस। जसहाउ जछिज वाही३७

आपणा आत्माने अण प्रति केटलाक परने वोध दे छे ते पण
वोधता । मूर्ख जाणवा ॥

अप्पाण म वोहता । पर विवोहंती केई तेवि जमा ॥

हे आत्मा! तुं कहे के पोतानो शत्रुकारते दानशालानुं तो शुं
परिवार तो जुरुयो रहे छे; तो — काम ? ॥

ज्ञण परियणमि ठूहिए । सत्तु गारे कि कज्ज ॥३८॥

का पुरुष—नपुसक परप्रा ते कालनु स्वरूप जाणे छे, आकरा थ
णीने वोध करे छ । इने ज्योतिषादिक ज्ञणेछे श्रुतसिद्धान्त॥

वोहंति पर कीवा । मुणति काल्ल खरा पढति सुत्रं ॥

हमेशा नीश्च स्थानक पण आत्माने आत्मज्ञान थया
मूके छे । सिवाय सिद्धि थती नथी ॥

ठाणमुअतिसयावि हु । विणा य वोहं पुणान सिद्धि३९

अपर वा वीजानी निंदा न कोइकाले पोताना गुणनी प्रशमा
करवी । एटले वखाण करवा नही ॥

अवरो न नंदिअव्वा । पसंसि अव्वो कयावि नहु अप्पा

सर्व उपर शमता भाव करवो । आत्मबोध समज्यानुं रहस्य एज जाणवुं ।

समभावो कायव्वो । बोहस्स रहस्स मिणमेव ॥४०॥

परनी साख्य भजीने एटले बीजा ने देखाडवानो धर्म मूकीने । नीश्चे पोताना आत्माने रीजव्य ॥

पर सक्खित्तं भजसु । रंजसु अप्पाण अप्पणा चेव ॥

आलपंपाल कुकथा बोमोले । जो आत्मज्ञान जाणवा इछेछे तो॥

बज्जसु विकहाए । जइ इछसि अप्प विन्नाणं ॥४१॥

ते शास्त्र भणय, गणय. ते संबंधी पुस्तको वांच । तेनुं ध्यान कर, तेवा उपदेश दे अने तेवां तप जपादि आचर वा कस्य॥

तं भणसु गणसु वायसु । जायसु उवइसिसु आयरेसु॥

हे जीव ! एक क्षणमात्र पण भणवाथी वांचवाथी । आत्मारूपी आराम किंवा बाग मां रमजे; वांच्ये-भणये:-

जिअ खणमित्तंपि विअखण। आयारामे रमासि जेणं॥४२

एम सर्व शास्त्रनुं तत्त्व रहस्य जाणीने। सुविहित गुरुनुं उपदेशेलुं वा कहेलुं परम उत्कृष्ट तेने विषे प्रयत्न वा उद्यम कस्य॥

इअजाणिऊण तत्तं । गुरू वईठं परं कुण पयत्तं॥

तेथी केवल ज्ञानरुप आठ कर्म रुप शत्रुने जीतीने मुगट होय लक्ष्मीने पामीने। एटले मोक्ष पामीश आ गाथाए करीने कर्त्तानुं नाम जयशेखर सूरि एवुंपण सूचव्युं॥

लहिऊण केवल सिरिं। जेणं जयसेहरो होसि ॥४३॥

॥ इति श्रीजयशेखरसुरिविरचितआत्मकुलकं समाप्तं ॥

॥ अथ समवसरणप्रकरण लिख्यते ॥

हुं स्तवन करीश; केवल ज्ञान प्रधान विद्या जे ज्ञान लक्ष्मी, सहित, अवस्था वा अवस्थिति आनंद वा सहज सुख, सर्व स छे जेनीः (तेमने) वररूप, कीर्ति ते लोकमा गुण श्लाघा, अर्थ ते पुरुपार्थ ॥

थुणिमो केवलि वत्थ । वरविज्जाणंद धम्मकित्तिथ ॥

देव-जे भुवनपति आदि देव, एवा तीर्थंकर देवकृत समवसरण तेना जे इन्द्र, तेमने नम्या छे मा ज्ञान अतिशय युक्त रह्या ते वा वाद्या छे पद ते आगम मने ॥ ना अर्थ प्रत्ये ।

देविंद नय पयत्थ । तित्थयर समवसरणत्थ ॥ १ ॥

प्रगट थया छे, सघला जीवाजीव केवल ज्ञान भाव तीर्थंकर भ पदार्थना सामायपणे भाव वा । गवतने जे क्षेत्रे आय ॥

पयडिअ सवत्थ भावो । केवलि भावो जिणाणजत्थभवे

शोधे त्रण कचरादिक माटी वस्तु एक योजन प्रमाण समस्त दुर करे, सर्व दिशाथी एम । पृथ्वी शुद्ध करे वायुकुमारदेव

सोहंति सवउ तहि । महि मा जोयण मनिल कुमाराय

वृष्टि करे यथायोग्य सुगंधी-सुगंधी जल, वा पाणी प्रत्येः तथा मेघकुमार देव । ऋतु देवता एटले छ ऋतुनी अधिष्टातृ देवताः पंचवर्ण सुगंधी फुलना समुद प्रत्ये॥

वरसंति मेह कुमरा । सुरहि जलं रिउ सुरा कुसुमपसरं

वीरचे वा नीपजावे वाणव्य रत्न जे इन्द्रनीलादिक तेणे करीने तर मणि जे, चन्द्रकान्तादि चीतर्युं छे पृथ्वीतल वा पृथ्वीनो क सुवर्ण । पीठबंध वा भुमीतल, त्यार पछी

विरयंति वणामणि कणग । रयण चित्तं महीअलं तौं

हवे ते पीठबंध उपर समवस त्रण वप्र वा कोट वा घम रचे ते
रणनी रचना कहे छेः—आभ्यं घमने कांगरा छे ते कहे छेः—म
तर जे मांही; मध्य जे वच णिरत्नना कांगरा रत्न घमेछे, र
मां अने बहार एम । त्नना कांगरा सुवर्ण घमे छे. कन
कना कांगरा रूपाने घमे छे. ते
घम शाना छे ते कहे छेः—

अभिंतर मऊबहिं । तिवप्पमणिरयणकणयकवीसीसा॥

आभ्यंतरनो घम रत्ननो छे, हवे ते घम कीया देवताए कर्या छे
मध्यनो घम सोनानो छे. अ ते कहे छेः—वैमानिक देव रत्ननो
ने बहारनो घम रूपानो छे। घम करे, जोतषी देव सोनानो घम
करे भवनपति देव रूपानो घम करे

रयण जुण रूप्पमया । वेमाणिअ जोइ भवण कया ४

हवे ते समवसरण बे संस्था तेत्रीश धनुष्य पहोलपण एटले ३३
ने करे एक वृत, बीजुं चो धनुष्य अने ३२ आंगुल विस्तार ए
रस, तेमां वृत समवसरणनुं टले भींत्यो जाभी छे ने ५०० धनुष्य
प्रमाण कहे छेः—वृत्त सम उंचपणे; त्रणे घमनी भिंतो होय ॥
वसरण बत्रीश आंगुलने ।

वट्टंमि उत्तीसं गुल । तीतिस धणुपिहुल पणसय धणुच्चा॥

हवे ते कोटने अन्तर कहे छेः- ते घमने रत्नमय चार द्वार; ए
छसें १ अने एक कोसनुं टले पोलो वा दरवाजाछे. ते वा
आंतर ने २६०० धनु ह्य घमना बहार दशहजार सो
व्य अयुग्म केवल्म, सोनाना पान वा पगथियां छे, ते पूर्वोक्त
[illegible] श्रीजयशे तेमां ५० एक योजनना प्रमाण उपरान्त
धनुष्य [illegible] . तथा प्रभुजीना सिंहा

नुष्य पगथिया छे ए तेरसें एक पासे, तेम तेरसें बीजी पासे छे. बे मली २६०० थाय तेम सोना तथा रत्नना घरू वच्चे २६०० धनुष्य तथा २६०० रत्न घरूनो मध्य भाग ए त्र णे अरू मली, ७८०० धनुष्य थया, तमा २०० वसोनीभित्यो मेलवता ८०००धनुष्य वा चार कोश किंवा एक योजन थाय।

सनना पण दश हजार पगथि या छे तथा सिंहासनना हेठ लना मध्य भागथी रुपाना घ रूना बाह्य प्रदेश सुधी पूर्व प श्चिम बे बे कोश छे रुपाना घ रूनी परधि ३ योजन १३३३धनु ष्य १ हाथ ८ आगुल थाय विख भ १ योजन छे यत. वीषम व ग दश गुण ६० गणीत रीते इति वृतमवसरणस्थापनामानगाथा ५

ठ धणु सय इगकोसं । तराय रयणमय चउदारा ॥५॥

हवे बीजा समोसरणनुं चोरस स्थान छे, तेनु प्रमाण कहेछे कोटनी भित्योनुं प्रमाणएकसो धनुष्य ।

पेहेला रुपाना कोटनी भित्यछे दोढ कोष वा ३००० धनुष्य अं तरो छे ॥

चउरसे इग धणुसय । पिहु वप्पा सड्ढ कोस अंतरिआ

एक कोशनो अतर छे, ते पण बे पासे थइने बाकी प्रमाण पू र्वनी पेठे शेष एटले प्रथम घरू अने बीजा घरूने १५०० धनुष एक बाजु अतर तेम बीजी त रफ १५०० धनुषमली ३००० थ या बीजा तथा त्रीजा घरूने पण बे तरफ मली २००० धनु ष्य अतर छे २६०० धनुष्य म ध्य घरूनु परूतर छे सोना त

प्रथम रुपाना घरूने अने बीजा सोनाना घरूने, बेउ पासे हवे

बीजा सोनाना घरने तथा रत्न था रत्नना घरनी जितो सहित
ना घरने । ८००० धनुष्य ठे ॥

पढम बिश्राबिअतइआ । कोसंतर पुव्वमिवसेसं ॥ ६॥

हवे ते घर पर चढवानां पहोलां तथा ऊंचा ठे. ते गंतुं जे च
सोपान–पगथियां कहे ठेः ढिने जइए; पृथ्वीथी त्यारे प्रथम वप्र
पगथियां १०००० ठे. ते ए कोट आवे ॥
क हाथ ।

सोवाण सहसदसकर । पिहु च्च गंतुं जुवो पढम वप्पो॥

त्यारपढी पचाश धनुष्य तेटलुं जवा पढी पांच हजार पग
पस्तर ठे । थियां ठे ॥

तो पन्ना धणु पयरो । तठअ सोवाण पण सहसा ॥७॥

त्यारपढि बीजो घर; आगल पस्तर ठे. त्यारपढी पगथियां पां
पचास धनुष्य । च हजार ठे त्यारपढि ॥

तो बिअ वप्पो पनधणु । पयर सोवाण सहस पणतत्तो॥

त्रीजा कोटमांही ठसें । धनुष्य, एक कोश एटले ठवीसे घनुष्य
पीठ वा समजुमी–चोतरो ठे ॥

तईउ वप्पो ठसय । धणु इगकोसेहिं तोपीढं ॥ ८ ॥

चार द्वार ठे, त्रण पगथियां मध्य जागे मणिरत्ननुं पीठ होय;
ठे, जेने एवुं मणिपोठ ते । ते पीठ वर्तमानजिनेश्वरना शरीर
प्रमाणे ऊंचुं ॥

चउदार ति सोवाणं । मझेमणिपीठयं जिणतणुच्चं ॥

ते पीठ अढि गाउ जुमि तलथी ऊं
चो ठे. हवे एनी गणितनी चरचा
कहे ठेः–पूर्वे जूमिथी ते त्रीजा घ

न सुधीना १०००० पावमियां कह्या, ते एक, एक हाथ पहोला तथा ऊ चा छे तो ते वीशे हजारनु ऊच पणुं ५००० धनुष्य थयु तेह २ ॥ गाऊ थयुं तेनी कर भूमिकानो दो री प्रभुना सिंहासन भूमीना मूल थी ते बहार पगथियाना प्रान्त सु धीमा ८२ धनुष्य १ हाथ १० अ गुल थाय तथा भगवतना सिंहास नथी बहार घरूना कागरानी दोरी दइएतो ६४०३ धनुष्य ११ आगुल थाय ए गणित लिलावति रीते सिद्ध थाय गाथा ए ॥

तथा बेहजार धनुष्य ते पीठ लांबो पहोलो छे ।

दो धणुसय पिहु दीहं । सङ्ख ङ कोसेहि धरणीयला॥ए

भम अधिक एक योजन पहोलो अशोक वृक्ष सघन शीतल छाया ए रमणिक होय, आशका करी कहेछे –घरूनी भींत्यो ऊचो तो बाहार घरूसुधी केम पहोचे प ण समवायगे कह्यं छे के –"चहु विसाए तिछयराणं चऊवीस चऊ विसं चेइय रूक्खा होछा" इत्या दिक ए चैत वृक्ष सहित अशोक वृक्ष युक्त समवे छे चैत्य वृक्ष ते केवल ज्ञान ज्या ऊपन्यु ते

हवे तेसमवसरणमा अशोक वृक्ष छे, तेनो विचार कहेछे वर्त्तमानजिनेश्वरनाशरीरथी बारघणो ऊचो छे ।

जिणतणुबारगुणुच्चो । समहिअजोअणपिहूअसोगतरू

त्यां एटले अशोक वृक्षने मुले त्यां चार सिंहासन छे तेपण पाद
देव छंदो होय । पीठ बा आजठ तेणेकरी सहितछे

तयहोइ देव छंदो । चउ सीहासण स पयपीढा ॥१०॥

ते चारे सिंहासन उपर प्रतिरूप वा प्रभु जेवा दक्षिणादि दिशे
त्रण, त्रण, छत्र छे । प्रतिबिंब त्रणय होय तेम आठ चामर
धरा होय ॥

तउवरिचउछत्ततया । पडिरूव तिगं तहअअठ चमरधरा

आगल सोनानां कमल । स्थित वा रह्यांछे तथा स्फाटिक रत्ननां
चार धर्मचक्र छे ॥

पुरउ कणय कुसेसय ठिअ फालिह धम्म चक्क चउ॥११

ध्वजा, छत्र, मकरध्वज, पंचाली जे पुतलिउ, फुलनी माला, वे
अष्ट मंगलिक । दिका तथा जला कलश एटलां वानां ॥

झयछत्त मयरमंगल । पंचाली दाम वेइ वर कलसे ॥

प्रतिद्वारे मणिनां त्रिकधुप घटि ते कृष्णा गुरू आदेनी धुप
तोरण छे । घटी करे वाण व्यंतरना देवता गाथा ॥

पइदारं मणि तोरण । तिय धुवघडी कुणंति वणा॥१२॥

एक हजार जोजननो चारध्वज तेनां नाम धर्मध्वज, मान
दंड छे जेनो एवा । ध्वज, गज ध्वज, अने सिंहध्वज,
ए चारे दिशाए ॥

जोयण सहस्स दंडा । चउझया धम्म माण गय सींहा॥

घंटीका पताकीकादिके सहित मान वर्तमान जिन हस्ते
शोभित ए सर्वनुं । लेवुं ॥

कुकुभाइ जुआसव्वं । माणंमिणं निय निय करेण॥१३॥

हवे समोसरणमा आवी प्रभु शो रीते। प्रदक्षिणा दइ पूर्व दि
करे तेकहेछे -प्रवेशकरीनेपूर्व दिशेप्रभुजी। शाने सिंहासने वेसे ॥

पविसिअ पुव्वाइ पहु । पयाहिण पुव्वआसणनिविठो ॥

पादपीठ जे बाजठने वीपे स्थाप्या छे पग वा चरण जेणे । प्रणाम करी तीर्थने कहे धर्मदेशना प्रत्ये ॥

पयपीढ ठविअ पाउ । पणमिअतित्थं कहइ धम्म ॥१४॥

हवे ते देशना सांभलनार वार परखदा ते कहे छे मुनिनी परखदा वैमानिकनी देवी साधवी । सहित भुवनपति, जोतषी, वाणव्यंतर, ए देवनी देवियोनी त्रण्य सभा तथा एज देवनी त्रण्य सभा ॥

मुणि वेमाणिणि समणि । सभवणजोइ पणदेविदेवतिय

रहे अग्नि कोण आदे विदिशिए अनुक्रमे१ अग्निकुणे साधु, वैमानिकदेवि, सावधी; त्रण नैरुत्य कोणे भुवनपति, जोतषी, वाणव्यतर देवनी देवि त्रण वाव्य कोणे भुवनपति देव, जोतषी देव, वाणव्यंतर देव त्रण इशान कोणे वैमानिक देव, मनुष्यनर, मनुष्य नारी ॥

कल्प जे वैमानिकना देव, मनुष्य नर, मनुष्य नारी, ए त्रण ।

कप्प सुर नर त्थि तिअ । ठतिगो इ विदिसासु ॥१५॥

ज्यारे नीकायनी देविननी चार पर्षदा तथा साधवीनी पर्षदा, ए पाच सभा ऊभी रही देशना सांभले । निविष्टा वा वेसीने मनुष्य नर मनुष्य नारी, देवता चारे, मुनि ए साते पर्षदा॥

चउ देवि समणिउब्भठिआ। निविठा नरत्थिसुर समणा॥

ए पांच नेदे तथा सात नेदे श्री जिननी देशना प्रथम वग्र वा पर्षदा सांनले । घरू जे रत्न घरू ते मांही ॥

इअ पण सगपरिस सुणांति । देसणां पढम वप्पंतो१६

ए आवश्यक वृत्तिमां हवे चूर्णिकारने अनिप्राये वलि कहेछे:- कह्युं छे । मुनिसर वेग सांनले ॥

इअ आवस्सय वीति वुत्तं । चुन्निय पुणमुणि निविठा॥

वैमानिक देवि तथा साधवी नन्नी रहे शेष जे बाकी नव परष ए वे सन्ना । हा अनीअत रिथत रहे वा बेसे ॥

वेमाणिय समणी दो । उद्ध सेसा ठिआउ नव ॥१७॥

आ प्रकरण कारे देशमात्र कही जे परषदानी व्याख्या, ते आ वश्यकनी निर्युक्ति टीकाथी कां इक कही, कांइक कहे छे:—श्री जिनेश्वर पूर्वानि मुखे बेसे, ते प्रनूना पाद मूलमां अग्निकोण दिशे मुख्य गणधर पासे बेसे. बीजा केवली आवे ते श्री जिन प्रत्ये तीर्थ प्रत्ये वंदना करी ते गणधरने मार्गे बेसे मनपर्यव ज्ञानी पण केवलीनी पाछल बेसे. तथा वैमानिकनी देवि पण प्रनुने वांदि साधुनी पाछल रहे. देवछंदो होय एटले-इशान को तथा साधवी पण वैमानिकनी णे देवछंदो छे. त्यां मुल प्रथम देविनी पाछल रहे. साधु, वैमा घरूथी उत्तरने द्वारे नीसरीने निकनी देवि, साधवी ए त्रण पू प्रनु ते देव छंदोमां आवी

वेहारे पेसी अग्निकोणे रहे छे। वेसे वनपतिनी, जोतषीनी, वाणव्यतरनीदेवि ए त्रणदक्षिणद्वारे पेसी अनुक्रमे नैऋत्यकोणे रहे भुवनपति, जोतषी, वाणव्यतर देव त्रणे पश्चिमे पेसी वायुकोणे बेसे इन्द्रसहित वैमानिक देव, मनुष्य नर, मनुष्य नारी, त्रण उत्तरे पेसी इशान कोणे रहे देवता अने नरनो अल्प महर्द्धिकनो विचारजाणवो हवे बीजा गढनी माहीतिर्यंच जे वाघ, सिंहादिक रहे इशाने ।

त्यार पछी बीजी पोरसीए प्रथम गणधर वा अपर गणधर धर्मदेशनादीए अहिया शिष्ये प्रश्न कर्यो के बीजी पोरसीए प्रभुजी देशना केम न दे? तेनो उत्तर-गाथा- "खेअ विणोउ सीसगुण दीवणा पच्चउ भवविसीसा यरीअ कमोविअ गणहर कहवे गुणाहुंति" माटे गणधर राजाना आणया सिंहासन उपर अथवा प्रभुना पाद पीठे बेसी धर्म कहे त्रीजा गढमा यान जे वाहन, सुखपाल, पालखिउ प्रमुख रहे॥

बीअतो तिंरि ईसाणि । देवछदोअ जाण तइयंतो ॥

तेम वली चोरस समोसरणने अधिकारे बे, बे वाव्यो होय।

कोणने विषे तथा वृतसमवसरणे एक, एक वाव्य होय ॥

तह चउरसे डुड वावि । कोणउ वट्टि इक्किक्का ॥१८॥

हवे त्रण गढना दरवाजा चारना पोलिआनो वर्णव कहे छे - पीले वर्णे एटले सोनावर्णे, श्वेत वर्णे, राते वर्णे, अने श्याम वर्णे ।

वैमानिक देव, वाणव्यंतर देव जोतषीदेव, भवनपति देव, ए चारेना पोलिआपूर्वादि दिशिना रत्नने गढे छे ॥

पीअ सिअ रत्त सामा। सुरवण जोइ भवणारयणवप्पे

हवे तेमना हाथमा शुं छे ते कहेछे - प्रथमना हाथमा धनुष्य छे, बी

हवे ते चारप्रतिहारना अनुक्रमे नाम कहेछे-प्रथम सोम नामे,

जाना हाथमां दंम छे, त्रीजाना हाथमां पाश छे, अने चोथाना हाथमां गदा छे। बीजो यम नामे, त्रीजो वरुण नामे. चोथो धनद नामे. ए प्रकारे चार यक्ष. गाथा. ॥१ए॥

घणु दंम पास गय हत्था । सोम जमवरुण धणजरका १ए

हवे बीजे सोनाने घमे प्रतिहारि छे ते कहे छेः-जया नामे, विजया नामे, अजिता नामे अपराजिता नामे। ए चारनी श्वेतवर्ण, रातोवर्ण, पीत वर्ण, नील वा कृष्णवर्ण नी आन्ना कान्ति छे ॥

जय विजया जिअ अपराजिअत्ति। सिय अरूणपीयनी

एम बीजे घमे देविनुं जुगल ते पूर्व अकेक नामे बे बे देविन छे। हवे ते प्रतिहारीना हाथमां आयुध[लाजा जे शास्त्र छे ते कहेछेः—अन्नय, अंकुश, पाश, मगर हाथमां छे अनुक्रमे ॥

बीए देवीजुअला । अन्नयं कुस पास मगर करा ॥१०,।

हवे त्रिजा रूपाना घम बहार जे देवता छे, ते अनुक्रमे कहे छेः— प्रथम तुंबुरू नामे ! खमगी नामे, कपालि नामे जटा मुकुटधारी नामे ॥

तइअ बहि सुरा तुंबरू खटंगि कपालि जम मजमधारी॥

पूर्वादि चारे दिशाए द्वार। पाल छे। तुंबुरू प्रमुख देवता प्रतिहार वा छमि दार वा पोलिआ छे ॥

पुव्वाइ दारपाला । तुंबरू देवोअ पमिहारो ॥ ११ ॥

हवे सामान्य वा साधारण समोसरणने विषे । ए विधि जे रचना ए प्रकारे होय ते एवी आवीने जो महर्धीकदेव करेतो

सामन्न समोसरणे । एस विही एइ जइ महढि सुरो ॥

सर्व पूर्वोक्त विधिए ते एकलो पण निश्चे । महर्धीक देव करे ने असुरजे अढपरीद्धिनो धणी जे देव तेतो ते रीते करे वा न करे॥

सव्व मिण एगोवि हु । सकुणइ नयणोय रसुरेसु ॥१३॥

हवे समोसरण क्या करे ते कहेछे - ज्या वा जे स्थानके महर्द्धि पूर्वे जे क्षेत्रमा न थयु होय त्या क देव, तथा सुधर्मादिक तथा । इन्द्र आवे

पुव्व मजायजत्थउ । जत्थेइ सुरो महढि मघवाई ॥

त्या समोसरण निश्चे सतत वा निरन्तर वलि प्रातिहार्या- होय । दिक होय ॥

तत्थउ सरणं नियमा । सयय पुण पाडि हेराइ ॥२३॥

दुस्थितार्थ समस्त। जन वा प्राणी तेणे प्रार्थित जे अर्थना सार्थ अर्थित । जला ते देवाने समर्थ ॥

दुत्थिअ समत्थ अत्थिअ। जण पत्थिअ अत्थ सुसमत्थो॥

अहिंया एटले आ समोसरणने श्री तीर्थंकर जगवत करो सुपद द्वारे स्तव्यो लघु जे शीघ्र वा स्थ ते जला स्थानकने विषे अव जलदी जन प्रत्ये । स्थित इति गाथा २४ ॥

इत्थ थुउ लहुजणं । तीत्थयरो कुणउ सुपयत्थं ॥२४॥

ए रीते समवसरण प्रकरण समाप्त थयु

॥ इतिश्री समवसरणप्रकरण समाप्त ॥

॥ अथ कर्मग्रथ पहेलो ॥

ज्ञान अतिशय प्रातिहारज लक्ष्मी सहित। कर्मफल संक्षेपे कहुछु महावीर रागादि जीत प्रत्ये वादीने ।

सिरि वीर जिण वदीय । कम्मविवाग समासउ वुच्छ॥

कीजीए जीव हेतु ४ मिथ्यात१ जेणे तेने कही जे कर्म ॥१॥ अव्रत २ कषाय३ जोगे४,करीने ।

कीरइ जीएण हेउहिं । जेण तउ नन्नए कम्मं ॥१॥

प्रकृति वा १स्वन्नाव। ते चार न्नेदे मोदकने दृष्टांते १प्रकृती वात थिति वा कालमान, पित्त कफ वा हरे २थिति दशदिन प्रमुख रस वा चिकणता प्र।३रस एकठाणीओ र्मा ठाणीआदिक४प्रदेश देश वा दलमान चा। मंदानो घांणो प्रमुखनो तेमज कर्मनी प्र० रेनेबंधशब्दजोरूजो। थि० रं० प्र० जाणवा ॥

१पयइ२ठिइ३रस४पएसा । तं चउहा मोयगस्स दिठंता॥

प्रथम मूल प्रकृती आठ उत्तर। प्रकृती एकसो अठावन न्नेदे ॥२॥

मूल पगइ ठ उत्तर । पगइ अम वन्न सय न्नेअं ॥२॥

हवे कर्मनां नाम१ज्ञानावरणी वेदनी कर्म३ मोहनी कर्म४ आउ कर्म २ दर्शनावरणी कर्म। खा कर्म५ नामकर्म६ गोत्रकर्म७॥

इहनाण१दंसणावरण२। वेअ३मोहा४उ५नाम६गोयाणि७

अंतराय कर्म ८ पुनः उत्तर। चार ४ एकसो त्रण १०३ वेश पांच प्रकृती पांच५ नव ए बे २।५ ए आठ कर्मनी उत्तर प्रकृती अ अठावीश २८। नुक्रमे १५८ थइ ॥

विग्घंच पण नवदु अठवीसचउतिसय दु पणविहं॥३॥

प्रथम ज्ञानावर्णी कर्मनां न्नेद कहे छे.।ए पांच ज्ञान, जेणे वस्तु ज्ञान गुणरोके ते ज्ञानावर्णी. प्रथम। स्वरुप जाणीये ते ज्ञान. ज्ञान५ कहे छे. १ मति ज्ञान, २ श्रुत। तेमां प्रथम मति ज्ञानना ज्ञान३अवधिज्ञान४मन पर्यव ज्ञान ५ न्नेद २८ कहे छे ॥ केवल ज्ञान ॥

मइ सुयउही मण केवलाणि नाणाणि तउ मइनाणं ॥

सामन्नरूपने इंद्रीना विषय मलयां थका मन आंख विना इं सर्व पूर्वोक्त उपयोग समयात्मक ते व्यं द्री चार ते व्यंजना एकलो पण ४ न्नेदे। वग्रह ॥ ४ ॥

वजण वगह चउहा । मणनयणविणिदीय चउक्का॥४॥

अर्थावग्रह किंचित् ज्ञान तेना भेद६ इहा। इही ५ स्पर्शन, रस वग्रह ते विचारणा तेना भेद६ अपाय ते। न, घ्राण, चक्षु, श्रोत्र निश्चे तेना भेद६ धारणा अविस्मरण तेना। मन ६ भेद–सर्व भेद ६। मली २८ ॥

	अर्था ६	इहा ६	अपाय ६	धारणा ६	व्यजनावग्रह४
स्पर्शन	१	१	१	१	१
रसन	१	१	१	१	१
घ्राण	१	१	१	१	१
चक्षु	१	१	१	१	०
श्रोत्र	१	१	१	१	१
मन	१	१	१	१	०

अत्तुग्गह इहावायप्र धारणा करणमाणसेहिंछहा ॥

ए अठावीश भेद मति हवे श्रुत ज्ञानना भेद कहे छे चउद १४ ज्ञानना। विस २० भेद वा श्रुतना ॥

इअ अठवीस भेय। चउदसहा वीसहा च सुअ॥५॥

हवे श्रुतना भेद १४ सांभले ते श्रुत

१ अक्षर श्रुत–अकारादिक अक्ष रोथी अवबोध,

२ अनाक्षर श्रुत–अक्षर विना चे ष्टादिके,

३ सनिश्रुत-मन सहितने जे श्रुतते

४ असंनि श्रुत–मन रहितने जे श्रुत ते,

७ सादि श्रुत-गणधरे रच्याते,

८ अनादि श्रुत सर्वज्ञ द्रव्य शा श्वत छे निश्चे,

५ सम्यक्त्व श्रुत–सम्यक्त्व स हितने जे श्रुत ते,

६ मिथ्यात्व श्रुत-विपर्यास स हितने जे श्रुत ते,

ए सपर्य वसीत श्रुत-भरतैराव ते श्रुत विछेद छे ते,

१० अपर्य वसीत श्रुत महाविदे हे अर्थसूत्र अविछेद छ ते ॥

अखरसन्नीसम्मं३ । साइअं४खलु सपज्जव५सीअंच॥

११ गमिक श्रुत-सरखा पाठनये करीने,

१२ अगमिक श्रुत-सरखा पाठ न होइ सामान्य पाठ ते,

१३ अंग प्रविष्ट श्रुत-द्वादशांगी सिद्धांत मूल तेमां जे पाठ होय ते,

१४ अनंग प्रविष्ट श्रुत-आवश्य कादिक ते,

मूल भेद सात ए. सातना प्रति पक्षी ए बन्ने मली चौद १४ भेद थाय ॥

गमिअं६अंगपविठं७ । सत्तवि एएस पडिवरका ॥६ ॥

हवे श्रुतना २० भेद देखाडे छे,

१ पर्याय-छ द्रव्यमां एकनां प र्याय जाणे ते,

२ पर्याय समास छए द्रव्यना पर्याय जाणे ते,

३ अक्षर त्रण भेद-संज्ञा,लब्धि, व्यंजन तेमांथी एक जाणे ते

४ अक्षर समास-सर्व अक्षर भे द जाणे ते,

५ पद-अधिकार विशेष ते एके

ए पडिवत्ति-बासठ मार्गणा ए योगादिक एक जाणे ते,

१० पडिवत्ति समास-बासठ मा र्गणाए योगादि सर्व जाणेते

पद जाणे ते

६ पद समास-अनेक पद जाणे ते

७ सघात एक मार्गणा जाणे ते

८ संघात समास-सर्व मार्गणा जाणे ते,

११ अनुयोग-उपक्रम निक्षेप अनुगम नय ए चारमा एक जाणे ते

१२ अनुयोग समास-चारे अनुयोग जाणे ते

पज्जय१अक्खर२पय३सघाया४पडिवत्ति५तहय अणुओगो

१३ पाहुड-पूर्वने विषे पाहुडा अधिकार विशेष ते एक जाणे तेवा-

१४ पाहुड समास-घणा पाहुडा जाणे ते.

१५ पाहुड पाहुड-ते पण पूर्वमा अधिकार छे. ते देश जाणे ते

१६ पाहुड पाहुड समास-ते अधिकार सर्व जाणे ते

चुरणीमते पाठान्तर १३ पाहुड पाहुडने १४ पाहुड पाहुड समास १५ पाहुड १६ पाहुड समास

१७ वस्तु-पूर्वमा वस्तु अधिकार छे ते एक जाणे ते.

१८ वस्तुसमास-सर्व वस्तुजाणे ते

१९ पूर्व-एक पूर्व जाणे ते

२० पूर्व समास सर्व पूर्व जाणे ते

श्रुत पद सघले जोडजो-मूल दश भेदने समास पद जोडजो एटले उभयमली २०) थशे.

पाहुड७पाहुड८पाहुड । वत्थूणपुव्वाय१०ससमासा११ ॥७॥

हवे अवधिज्ञानना छ भेद कहेछे

१ अनुगामी-जे क्षेत्रे अवधि ज्ञान थयु त्याथी ज्या जाय त्या साथे चाले फानसदीपकवत्

२ अ अनुगामी ते अनानुगामी

५ पडिवाइ-जे उपना पछी जाय ते.

साथे न चाले स्थिर दीपकवत्. ६ अपडिवाइ-जे उपना पछी न
३ वर्द्धमान-उपनाथी वृद्धि पामे ते जाय ते-मुल त्रण भेद-इत्तर
४ हीयमान उपना पछी हानी त्रण भेद-वळी मळी छ भेद
पामे ते. होय.

अणुगामि१वढ्ढमाणय२। पडिवाइ३इअर३विहा छहाउही

हवे मन पर्यव ज्ञानना भेद २
ते मन वर्गणायुष्मद् भेदे करी
जाणे ते-मुनिवेखे होय.
१ ऋजुमति-अढीद्वीपमां तिर्छा
लोकना संज्ञी पंचेंद्रि जीवना
मन पर्याय अढी अंगुल उछुं
सामान्ये देखे ते.
२ विपुलमति-संपूर्ण अढीद्वीप
१९०० जोजन तिर्छा लोक,
उर्ध्व, अधोगत संज्ञीना मन
चिंतन विशेषथी जाणे ते.
तभवसिद्धिवरे, मनगतवात
अवधी ज्ञानि जाणे पण यु
ष्मत् मननी वात मन पर्यव केवल ज्ञान-असहाइ नीरावर्ण
ज्ञानी जाणे. सर्व जाणे एक भेद.

रिउमइ१विउलमइ२मणा । नाणं केवल१मिगविहाणं ८

ए पांच ज्ञानने जे आवरे ढांके पाटावत् ज्ञानरूप चक्षु तं
ते ज्ञानावर्णी । तेने आवरणं ॥

एसिं जं आवरणं । पडुव चक्खुस्स तं तया वरणं ॥

हवे दर्शनावर्णी कर्मना ए भेद कहे छे. छडीदार समान

दर्शनावर्णी चार ४ तथा पाच५ निद्रा दर्शनावर्णी कर्म

दसण चउ पण निद्दा । वित्तिसम दसणावरणं ॥ ए ॥

१ आंखथी सामान्य रूप शेष इंद्रि४तथा मन१ अवधि दर्शन ३ योगे देखे ते चक्षुदर्शन । ४ केवल दर्शन सत्ता ग्राहक सामान्यो २ अचक्षुदर्शन-बाकी चा । पयोगदर्शन ॥ र इंद्रिय देखे ते

चक्खू दिठि१अचक्खू२। सेसि दिअ उहि३केवलेहि४ च॥

ते चारे दर्शनने आवरे ते चार भेदे चक्षु दर्शनावर्ण १, अचक्षु दर्शनावर्ण२, अवधीदर्शनावर्ण दर्शन इहां सामान्य प्रकारे ते । ३, केवल दर्शनावर्ण ४,॥१०॥

दसणमिह सामन्न । तस्सा वरणं तय चउहा ॥१०॥

हवे पाच भेद निद्राना कहेछे २ निद्रानिद्रा-दुःखे महता क सुखे जागे ते-निद्रा १ । ष्टे जागे ते ॥

सुह पडिबोहा निद्दा१। निद्दानिद्दाय२दुक्ख पडि बोहा ॥

३ प्रचला-बेठा उभा-। ४ प्रचलाप्रचला—चालता उंघे घोडा उघे ते नी परे ते ॥

पयला३ठिउ वविठस्स । पयलपयलाउ४चंकमउ ॥११॥

५ दिननो चिंतव्यो काम ते थिणंदिनुं वल चक्रवर्तिथी अर्द्धु वा रात्रे उघमा करे । सुदेवतेथी अर्द्धु वलदेवनु वल तेटलुहोय

दिण चित्ती अच्छकरणी । थीणद्धीअद्धचक्किअद्धवला॥

वेदनी कर्मनुं स्वरूप ते चाटता मीठाश लागे ते साता मधुमदथी खरडी ख जीभ कपाय ते असातावेदनी ते वेदनी ड्गनी धारा । साता असाता ॥

महुलित्त खग्ग धारा-लिहणं च डहाउ वेअणीअं॥१२॥
सातावेदनी प्राये देव साता असाता तिरीमां छे नरक गतिमां
मनुष्य गतिमां, इह प्रबल असाता छे साता तो तीर्थंकरना
य अधिक। जन्मादिके ॥
उसन्नं सुरमणुए। सायमसायं च तिरीअ निरएसु ॥
हवे मोहनीकर्मनुं स्वरूप कहेछे ते मोहनीकर्मना बे भेद-दर्शन
मदिरापानथीमुझाय तेममोहनी मोहनी अने चारित्र मोहनी ॥
ना उदये जीव मुझाय।
मज्जं व मोहणीअं। डविहं दंसणचरणमोहा ॥ १३ ॥
ते दर्शन मोहनीना त्रण भेद छे १ सम्यक्त्वमोहनी२ मीश्रमो
सम्यक्त्व गुणने मुझवे छे। हनी, ३तेमज मिथ्यातमोहनी
दंसणमोहं तिविहं। सम्मं१मीसं२तहेवमिछत्तं ३ ॥
इहां ते त्रणने दृष्टांते करी देखाडे छे.
१ शुद्ध पुज्य दल वेदे. ३अविशुद्ध दल वेदे ते होय अनुक्रमे
२ अर्द्धविशुद्ध दलवेदे.
सुद्धं अद्धविसुद्धं। अविसुद्धं तं हवइ कमसो ॥१४॥
अथ नव तत्व. ५ आ श्रव-कर्मनुं आववुं. ६ संवर
१ जीव-चेतना लक्षण २ अ कर्म आवतां रोके,७ बंध-जीव प्र
जीव-अचेतना लक्षण ३ पु देशे कर्म एकता ८मोक्ष-सर्व कर्म
न्य-शुभ कर्मलक्षण.४ पाप- क्षय अयेथी-९ निर्जरा-जे कर्म उद
अशुभ कर्म लक्षण। य आव्युं ते खपावे ते ॥
जिअ१अजिय२पुन्न३पावा४सव५संवर६बंध७मुक्ख८निज्ज
जे ए नव तत्व शुद्ध निश्चे व्य सम्यक्त्व कह्युं तेना [रणा॥९॥
वहारे सदहे तेहने क्षायकादिक बहु भेद छे १५

जेण सद्दहइ तय । सम्म खइ गाइ बहुभेअं ॥१५॥
मिश्र दृष्टिने न राग तथा द्वेष। जिन धर्मेअंतर्मुहूर्त्त जेम अनन्तपरे
मीसा न राग दोसो । जिणधम्मे अंतमुहु जहाअन्ने ॥
नालीयर द्वीपना मनुष्यने मिथ्यात्व ते सत्य जिन धर्मथी विप
राग द्वेष न थाय ते रीते। रित कुश्रद्धा अज्ञानवत् ॥ १६ ॥
नालीअरदीवमणुणो । मिच्छजिणधम्मविवरीअ ॥१६॥
हवे चारित्र मोहनिना २५ भेद
सोल१६कषाय नवएनो कषाय । बे प्रकारे चारित्र मोहनिय कर्म
सोलस१६कसायनवएनो-कसाय दुविहं चरित्तमोहणीअ
हवे सोल१६ कषायनु स्वरूप कहे छे
अनतानुबंधी ४ अप्रत्याख्यान४ । प्रत्याख्यान४सजलणीय४।१७
अण४अप्पच्चक्खाणा४। पच्चक्खाणाय४संजलणा४ ॥१७॥

ते कषायनी स्थिति कहे छे

१ अनंतानुबंधी जाव जीव
२ अप्रत्याख्यानी एक वर्ष
३ प्रत्याख्यानी चार मास
संजलणनी एक पक्ष-पंदर दिन,

हवे चार चोकडीए वर्तता जे गतीना कर्म ग्रहे छे ते कहे छे.

१ अनतानुबंधी नरकगती
२ अप्रत्याख्यानी तिर्यंच गती
३ प्रत्याख्यानी मनुष्य गती
४ सजलन देव गती

जाजीव१वरिस२चउमास३।पक्खगा४निरय१तिरिय२नर३
[अमरा४॥

ते कषाय जीवना शा गुण रोके ते कहे छे

१ अनंतानुबंधी समकित गुण रोके
२ अप्रत्याख्यानी श्रावक गुण रोके
३ प्रत्याख्यानी सर्व विरती साधुगुण रोके।
४ सजलननी यथाख्यात चारित्र गुण रोके१८

सम्मा१णु२सव्वविरइ३।अहक्खाय४चरित्तघायकरा॥१७॥

तेमां चार प्रकारना क्रोधनुं स्वरूप कहे छे.

१ संजलन क्रोध जलनी रेखा तुरत मटे.

२ प्रत्याख्यानी क्रोध रजनी रेखा कांइक विलंब.

३ अप्रत्याख्यानी क्रोध पृथ्वीनी रेखा.

४ अनंतानुबंधी क्रोध पत्थरनी रेखा । रेखा समान चार प्रकारे क्रोध जाणवो

जल१रेणु२पुढवि३पव्वय४। राइ सरिसो चउव्विहो कोहो॥

हवे चार प्रकारनां मान कषायनुं स्वरूप कहे छे;

१ संजलन मान नेतरनी वेल समान तरत नमे.

२ प्रत्याख्यान मान काष्ठ थंभ कष्टे नमे

३ अप्रत्याख्यान मान हाड घणा कष्टे नमे।

४ अनंतानुबंधी मान पत्थर थंभ समान ते न नमे१९

तिणसलया कठ्ठट्ठिअ। सेलत्थंभो वमो माणो ॥१९॥

हवे चार प्रकारे माया कषाय कहे छे.

१ संजलनी माया वांसनी छाल्य जेम वाले तेम वले।

२ प्रत्याख्यानी माया गाय के बलदनां मूत्रनां जेवी वांकी कारणे सरल थाय।

३ अप्रत्याख्यानी माया घेटाना सिंग जेवी कठण वांकी छे.

४ अनंतानुबंधी माया वांसना निविड मूल समान वांकास न छोडे ॥

मायावलेहि गोमुत्ति। मिढसिंग घणवंसमुलसमा ॥

हवे चार प्रकारे लोभ कषाय कहे छे.

१ संजलन लोभ हलदरना रंग जेवो.

३ अप्रत्याख्यान लोभन गरना कादव समान रंग

२ प्रत्याख्यान लोज्ञ गाम्हानी तथा दी ४ अनंतानुबंधी लोज्ञ क
वानी मली समान ठे कदे जाय। रमजना रग समान ॥

लोहो हलिद्दखंजण । कद्दम किमिराग सारित्रो ॥१०॥

हवे नवनोकषाय मोहनी कहेठे हास१ रति२ अरति३ शोक४
जे कर्मना उदये होय जीवने। ज्ञय ५ डुगंछा ६

जरसु दयाहोइजिए। हास१रइ१अरई३सोग४ज्ञय५कुछा६

ए ठ मोहनी ते कारणथी तथा ते इंहा हास्यादिक मोहनि
अन्यथा ते स्वज्ञावथी थाय। कहीये ॥

सनिमित्त मन्नहा वा । त इह हासाइ मोहणित्र ॥२१॥

हवे वेदमोहनी कहेठे पुरुष सेववानो अज्ञि। अज्ञिलाप जे क
लाप ते नारी वेद नारी सेववानो अज्ञिलापते। र्मना वशथी जे
नर वेद। नरनारी वे सेववानी वाछा ते नपु। हने होय ते ॥
सक वेद।

पुरिसि त्थि तदुज्ञय पइ । अहिलासो जवसाहवइसोड

त्रण वेदना विषयनो ताप कहे ठे
१ स्त्रीनो बकरीनी लींमीना ताप
समान.

स्त्री१ नर २नपुंसक वेदउदय २ पुरुषनो तरणना ताप समान
जाणवो. ३ नपुंसकनो नगरदाह समान

थी१नर२नपुं३वेउदउ । फुंफुमतणनगरदाहसमो ॥२२॥

हवे आयु कर्मना ४ ज्ञेद कहे वे आयु कर्म देम्य सरखु ठे
१ देवतानु आयु, २मनुष्यनुंआयु नाम कर्म चितारा समानठे
३ तिर्यंचनु आयु४ नरकनु आयु।

सुर नर तिरि निरयाऊ। हडिसरिसं नामकम्म चित्तसम॥

हवे नाम कर्मना१०३भेद कहेछे. अणे अधिक एकसो१०३ तथा बेंतालिस४२ आणुंए३ भेद कहेछे। समसठ ६७ ए चार भेदे छे.

बायाल४२ तिनवइए३विहं । तिउत्तरसयं च सत्तट्ठी २३

हवे प्रथम ४२ भेद;

गति१ जाति२ शरीर३ अंगोपांग४ । बंधन ५ संघातन६ संघयण ७

गइ१जाइ२तणु३उवंगा४।बंधण५संघायणाणि६संघयणा ७

संस्थान८वर्ण९गंध१०रस११। फरस१२ अनुपूर्वि१३विहायोगति१४

संठाण वन्न गंध रस फास आणुपुव्वि विहगगइ १४

पिंड प्रकृति ते चौद, एक भेदमां घणां भेद मले ते पिंड कहीए । हवे प्रत्येक प्रकृति कहे छे. पराघात नाम १ श्वासोश्वास नाम आताप नाम ३ उद्योत नाम ४

पिंडपयडित्तिचउदस । परघा१उसास२आय३वुज्जोयं४॥

अगुरु लघु नाम ५ तिर्थंकर नाम६ निर्माण नाम ७ उपघात ८ ए आठ प्रत्येक प्रकृती ते एकमां बीजो भेद मलेल नहिते

अगुरुलहु तित्थ निमिणो-वघायमिय अठ्ठ पत्तेय ॥२५॥

हवे त्रसनो दसको कहे छे. त्रसनाम१ बादर नाम २पर्याप्त नाम३ । प्रत्येक नाम४ थिर नाम ५ शुभ नाम ६ चवली सुभग नाम७ चवली॥

तस१बायर२पज्जत्तं३। पत्तेअ४थिरं५सुभं६ च सुभगं७च ॥

बोलमिठो प्रिय होय ते सुस्वर नाम८, आदेय नाम९जसनाम१० । ए त्रसनो दसको; हवेथावरनो दसको आ रीते ते कहे छे ॥

सुसरा८इज्ज९जसं१०। तसदसगं थावरदसं तु इमं ॥२६॥

थावर नाम १ सुक्ष्म नाम २ साधारण नाम ३ अथिर नाम५

अपर्याप्त नाम ३।   अशुभ नाम ६ दुर्भग नाम७॥

थावर१सुहुम२अपज्जं३। साहारण४मथिर५मसुभ६ उभ

दुस्वर नाम८ अनादेय९ ए थावर नाम तेनो इतर जे [।
नाम अजस नाम ।   त्रस दशको वली मली वीश थया. पिंम
१४ प्रत्येक आठ त्रस दश १० थावरदश
एकत्र मीले बेतालीस४२ भेद थया ॥

दुसर अणाइ ज्जजस-मिय नामे सेयरा वीस ॥ २७॥

हवे प्रकृतिनानाम संज्ञाकहेछे त्रसनो चोक तेना नाम-त्रस१ बादर२ पर्याप्त ३ प्रत्येक४ थिरनो छक तेनानाम-थिर,शुभ२ सुभग ३ सुस्वर ४ आदेय ५ जस ६ ।

अथिरनो छक कहे छे अथिर १ अशुभ २ दुर्भग ३ दुस्वर ४ अनादेय ५ अजस ६ सूक्ष्मनो त्रिक कहेछे सूक्ष्म १ अपर्याप्त २ साधारण ३ थावरनो चोक कहे छे थावर १ सूक्ष्म २ अपर्याप्त ३ साधारण ४ ॥

तस चउ थिर छक्का अथिर छक्कं सुहुमतिगथावर चउक्कं

सुभगत्रिक कहे छे. सुभग१ सुस्वर२। आदेय ३ आदि शब्दथी दुर्भगत्रिक। कहे छे दुर्भग १ दुस्वर, अनादेय।

जे प्रकृतिथी गणे ते आदे सख्या प्रमाणादि प्रकृति गणजो ॥

सुभगतिगाइ विभासा । तदाइ संखाहिं पयडीहिं ॥२८॥

हवे ए३ प्रकृतिनो मेल कहेछे. गतिआदि चौद बोल अनुक्रमे गणवा. ते बोल प्रसंगे फरी लखीए छीए।

चार४ पाच ५ त्रण३ पांच ५ पाच५ छ ६ छ ६ ॥

गति—	जाति—	अनुक्रमे
४ गति १	५ मघातन ६	५ रस ११

५ जाति	२	६ संघयण	७	० फर्स	१२
५ तनु	३	६ संस्थान	०	४ अनुपूर्वि	१३
३ उपांग	४	५ वर्ण	ए	२ विहगगति	१४
५ वंधन	५	२ गंध	१०		

ए पांसठ जेद वे पदे कह्या ते

गई आईण उक्कमसो । चउ पणपणतिपण पंच ७ ७कं

पांच५ वे२ पांच५आठ०चार४वे२ । ए उत्तर जेद पांसठ६५थया.

पणडुगपण७ चउडुग । इय उत्तरजेय पणसठी ॥२ए॥

ए ६५ मध्ये२० युक्त करीए त्या
रे एउ प्रकृतो थाय—६५ पिंम
प्रकृती १४ ना उत्तर जेद ८ प्र
त्येक प्रकृतो २० त्रसदशक १० अथवा वंधण प्रथमे पांच ५ ग
थावर दशक १० मली एवं सर्व णया ठे तीहां१५ गणीये तो१०३
संख्या ए३ थइ. एकसो त्रण जेद पण थाय ॥

अमवीस जुआ तिन वइ संते वा पनरवंधणे तिसयं१०३

ए वीस जेद-शरीरनाज उत्तर
जेद ठे ने वरणादि २० जेद पूर्वे
आणु प्रकृतीमां गणयाठे. ते सा
मान्यथी चार ४ जेद वर्ण १ गं
ध २ रस ३ फर्स ४ वाकी १६—
ने २० वंधनने संघातन मली३६
वंधन १५ संघातन ५ ग्रहो।

बंधण संघाय गहो । तणूसु सामन्न वन्न चउ ॥३०॥

नहि समकित मोहनी मीश्रमोहनी,
एलमसठ वंधमां उदयमांहे। ते अवंध ठे. एकसो वीशलो बंध

इय सत्त की बंधो दएय नयसम्म मीसया बंधे ॥

एकसोवीस बधमा-५ ज्ञानावर्णि
ए दर्शनावर्णि २ वेदनी २६मोह
नी ४ आयु कर्मनी ६७ नाम क
र्मनी २ गोत्र कर्मनी ५ अतराय
कर्मनी १२०। उदयमा १२२ वे
नेलत्ता १२० ॥ तेज २ मो

बंधमा१२०उदयमा१२२सत्ता। हनी सम १ मीश्र सत्तामा तो
मा १५८। १५८ समग्र ने ॥

बंधुदए सत्ताए। वीस दुवीस ठवन्न सयं ॥३१॥

हवे १४ प्रथमे पिंड प्रकृति क। २ जातिना नेद ५-ते एकेंद्रि १
ही ने तेना उत्तर नेद ६५वि। बे इंडि
वरीए ठीए गति नेद ४ ते न। २ तेरडी ३ चौरंद्री ४ पंचेंडी ५
रक १ तिर्यंच २ मनुष्य३ अने ए पाच जाति जाणवी ॥
देवगति ४।

निरय१तिरि२नर३सुर४गई। १इगबिय२तिय३चउ४पणिंदि

३ शरीरना नेद ५ ते १ उदा ४ तेजस ५ कार्मण ए (जाईउ॥
रिक २ वैक्रीय३ आहारक। शरीरना पाच नेद वे पदे कह्या॥

उराल१विउवा२हार३-तेय४ कम्मण पण सरीरा ॥३२॥

४ उपाग त्रण शरीरना ते वाहो २। पेट १ ए आठ अंग उपाग ते
साथल २ पुठ १ मस्तक १ ठाति१। आगुली प्रमुख ॥

बाहु२पिठि१सिर१उर१-उअर१ग उवग अंगुलीपमुहा

शेष नख केशादिक अंगो ते अगोपाग प्रथम शरीर त्रणनेविषे
पाग। उपाग ने

सेसा अंगोवंगा। पढमतणुतिगस्सु वंगाणि ॥३३

उदारिकादिक पुद्गलोनो । संबंध पूर्वे बांध्या शरीरपणे प्रणमाया न बांध्या तेने एकमेक करवुं ते बंधन

उरलाइ पुग्गलाणं । निबद्ध बज्झंतयाण संबंधं ॥

जे करे लाखथी सांधेला पदारथ जेम बंधाणा रहे तेम पुद्गलनुं बंधावुं । ते उदारिकादिक शरीरनामे बंधन पांच५ जाणवां १उदारिक बंधन, २ वैक्रिय बंधन, ३ आहारक बंधन ४ तेजस बंधन ५ कार्मण बंधन ॥

जंकुणइ जउ समंतं । बंधण मुरलाइ तणुनामा॥३४॥

जे संग्रह वा समुह उदारिकादिक पुद्गल भेला करे । पुद्गल जेम दंतालीथी कर्षणी त्रणया ना समूह भेगा करे तेम पुद्गलभेला करे ते संघातन ॥

जं संघायइ उरलाई पुग्गले तणगणं च दंताली ॥

ते संघातन बंधनपरे १ उदारीक संघातन एमज शरीर नामे नीचे भेदे २ वैक्रीय संघातन,३ आहारक संघातन,४ तेजस संघातन, ५ कार्मण संघातन ।

तं संघायं बंधण-मिव तणु नामेण पंचविहं ॥ ३५ ॥

हवे १५ बंधन कहेछे १ उदारिके उदारिक बंधन, २ उदारिके तेजस बंधन, ३ उदारिके कार्मण बंधन, ४ उदारिके तेजस कार्मण बंधन, ५ वैक्रीये वैक्रीय बंधन, ६ वैक्रीये तेजसबंधन, ७ वैक्रीये कार्मण बंधन, ८ वैक्रीय तेजस कार्मण बंधन, ९ आहारके आहारक बंधन, १० आहारके तेजस बंधन, ११ आहारके कार्मण बंधन, १२ आहारके तेजस कार्मण बंधन, १३ तेजसे तेजसबंधन, १४ कार्मणे कारमणबंधन,१५ तेजसे कार्मणबंधन ॥

उराल वेउव्वाहारयाण । सगतेय कम्मजुत्ताणं ॥
नवबंधणाणि इयर । ङ सहियाण तिन्नि तेसिं च ॥३६॥
संघयण ते हाडनो ते संघयणना ७ प्रकार छे १ वज्ररिषन्ननारा
समुदाय। च-खीली पाटो मृकत बंधन ॥
संघयणमठिनिचउ । त ठघा वज्जरिसह नाराय ॥
तेमज २ रिषन्ननाराच-पाटो ३ नाराच-बे बाजु मृकत बंधन
मृकत बंधन । ४ अर्धनाराच-एक बाजु बंधन
तह रिसह नारायं १ । नारायं३ अद्धनारायं ४ ॥३७॥
५ किलिका खीली ६ छेवठुं इहा। रिषन्न ते पाटो वज्र ते खीली
किलिअ५छेवठं६इह । रिसहो पट्टोय कीलीया वज्ज ॥
नाराचते बे बाजु मुकट। ते नाराच कह्युं छे ए औदारिक शरीरे
बंधन । होयतिरिनरने होय देवनारकीने नहि॥
उन्नउ मक्कडबंधो । नारायं इम मुरालंगे ॥ ३८॥
हवे संस्थान जे आकृतीछ ते कहे छे
१ समचोरस-सर्व अवयव शोभित ३ सादि-ते नाभीनीनिचेनो
संपूर्ण भागे मलता २ न्यग्रोध-ते भाग सुंदर सोभनिक४ कुब्ज
जेम वडनुं झाड उपर सुंदर नीचे ५ वामन ६ हुंडक ॥
अशुभाकार ।
समचउरंस१ निग्गोह२ । साइ३खुज्जाइ४वामण५हुंड६॥
ए संस्थान कह्या-हवे वर्ण५ कृष्ण१ नील२। रातो३पिलो४धोलो५
संठाणा वन्नकिन्ह नील लोहीअ हलिद्द सिआ॥३९॥
हवे गंध२ सुरभि१, डुरभि १तिखो, कडुवो, ३ कसायलो, ४
२, हवे रस पाच। अबीलाते खाटो,५ मधुरो ते मीठो
सुरहि डुरहि२रसा पण । तित्तकडु२कसाय३ अंबिला४

हवे फरस८, ना नाम१ज्ञारे२ ५ टाढो,६ उनो, ७ (महुरा५
हलवो,३ सुंआलो,४ वरसट । चीकणो,८ लुखो ए आठ ४० ॥

फासा गुरु१ लहुमिउ३खर४।सि५उएह६सिणिद्ध७रुक्ख८ ८

ए वीसमां अशुज्ञना ९ शुज्ञना११ ४ तिखो, ५ कडुवो, ६ ज्ञारे,
हवे अशुज्ञना ज्ञेद कहे ढे ७ वरसट, ८ लुखो ॥
१ निलो, २ कालो, ३दुर्गंध ।

नील१कसिणं२दुगंधं । तित्तं४कडुअं५गुरुं ६खरं ७रुक्खं

हवे बाकी ११ रह्या ते शुज्ञ सूत्रे कह्या ढे. इहां प्रसंगेथी लखुं छुं. १ रातो, २ पिलो,३ धोलो, ४ सुरज्ञी, ५ कसायलो,६ आंबील, ७ मीठ्ठ, ८ हलवो, एसुवलो सीतल ए नव अशुज्ञ आलो, १० उष्ण, ११ चीकणो जाणवा । ए अगीयार शुज्ञ ४१ ॥

सीअं च असुहनवगं । इक्कारसगं सुज्ञं सेसं ॥४१॥

गतिदुग १ गति २ अनुपूर्वी बे मध्ये गतिदुग देवदुग १ गति २ अनुपूर्वि, मनुष्यदुग १ गति २ अनुपूर्वि तिर्यंचदुग १ गति२ अनुपूर्वि, नरकदुग १ गति २अनुपूर्वि, गतित्रिक१ गति २ अनुपूर्वि३ आयु, देवत्रीक १ गति २ अनुपूर्वि३ आयु, मनुष्यत्रिक १ गति२ अनुपूर्वि३ आयु, तिर्यंचत्रिक१ गति २ अनुपूर्वि ३ आयु,

गति चोक नाम१ देवगति, २मनुष्यगति ३ तिर्यंच गति, ४नरक गति अनुपूर्वि चोक नाम-१ देवानुपूर्वि, २ मनुष्यानुपूर्वि, ३ तिर्यंचानुपूर्वि,४ नरकानुपू

र्वी, चार गतिनी परेआनुपूर्वी नरकत्रिक १ गति अनुपूर्वी ३ जाणवी। आयु, ए पोताना आयुष सहित

चउह गइव्वणुपुव्वी। गइपुव्विडुगतिग नियाउजुअ॥

अनुपूर्वि वक्रगतिये जता जीवने उदे होय। विहग गति चालवानी चाल्य शुभ वृषभादिकनी परे अशुभ उंटादिक नी परे॥ ४२ ६

पुव्वीउदउ वक्के। सुहअसुहवसु ट्ठविहगगई॥ ४१॥

पराघात नाम कर्मना उदयथी जीवने। पर बलिउ होय तो पण पराघात उदय वालाने देखी निर्बल थाय, बोली पण न शके, डुर्जेय होय॥

परघा उदया पाणी। परेसिबलिणपि होइ डुद्धरिसो॥

श्वासोश्वास लब्धि सहित। होय सुखे लेवानी शक्ति ते उसास नाम कर्मना उदयथी ४३॥

ऊससण लद्धिजुत्तो। हवइ ऊसास नाम वसा॥४३॥

आताप नाम रविविमानना पुद्गल जीवना अंगो। ताप युक्त ते आतापनाम कर्मना उदयथो होय पण अग्निने आताप न कहीए।

रविबिंबेउ जीयंगं। तावजुअं आयवाउनउजलणे४४॥

जे माटे अग्निमा तो उष्ण फर्स छे। ने राता वर्णनो उदय छे पण आताप नामनो उदय नहि॥

जमुसिण फासस्सतहिं। लोहिअ वन्नस्सउदउत्ति॥४४॥

नहि उष्ण पण प्रकाशवंत रूप। जीवना सरीर उद्योत करे ते उद्योत नाम।

अणुसिणपयासरूव। जिअगमुज्जोअ एहु जोआ॥

जे वारे यति अने देवता उत्तर वैक्रीय करे ते वारे ने । चंद्र सूर्य, ग्रह, नक्षत्र, तारा खजवादिक, मणि, मोति, हीरा माणेकने उद्योत नाम कर्म॥४५॥

जइ देवुत्तरविक्किअ । जोइस खज्जोअ माइव्व ॥ ४५ ॥

शरीर भारे नहि, हलवुं नहि । मध्य शरीर सुखे धारण थाय जे जीवने ते अगुरु लघु नामनो उदय ॥

अंगंनगुरु न लहुअं । जायइ जीवस्स अगुरुलहुउदया।

तिर्थंकर नामना उदयथी जीव त्रिभुवनमां । पुज्यपणुं पामे ते उदय केवलज्ञानपणुं पाम्या पछी तिर्थंकरने होय ॥

तित्थेण तिहुअणस्सवि पुज्जो से उदउ केवलिणो ४६॥

अंग उपांग जेम शोभे तेम निपजवुं ते । निर्माण नाम कर्म करे सुत्रधार जेम सुंदर आकारे पुतली घडे तेम ॥

अंगोवंगनियमणं । निम्माणं कुणइ सुत्तहारसमं ॥

उपघात नाम उदयथी जीवनुं शरीर हणाय-विणसे । ते पोतानां शरीरनां अवयवमाहिं आंगली, पडजीभी, गलकंठो प्रमुख वधारे होय ते ॥ ४७ ॥

उवघाया उवहम्मइ सतणुवयव लंबीगाईहिं ॥ ४७ ॥

त्रसनाम–बेरंद्री, तेरंद्री, चौरंद्री, पंचेंद्री तेने त्रस कहीए.हालेचाले माटे त्रस नाम कर्मनाउदयथी। बादरनाम कर्मना उदयथी चर्म चक्षुदर्शमान मोटा शरीरवंत थाय ५

बि तिचउ पणिंदिअ तसा । बायरउ बायराजिआथुल्ला॥

पोतपोतानी गति संबंधी पर्याप्ती पुरी करे ते पर्याप्ती युक्त । ते पर्याप्ती बे भेदे, १ लब्धी नीज पर्याप्ती पुरी पामशे ते २ करण–पोतानी पर्याप्ती पुरी पाम्यो ते ॥

नियं नियं पज्जत्तिजुआ । पज्जत्ता लद्धिकरणेहिं ॥४७॥

एक शरीरमां एक जीव ते प्रत्येक नाम कर्म । थिरनाम ते जेना उदयथी दांत हाड विगेरे थिर रहे ते

पत्तेअ तणू पत्ते । उदएणं दंत अट्ठि माई थिरं॥

नाभि उपर सर्वांग मस्तकादि सुंदर ते शुभनाम उदये । सुभग नाम उदये सर्व लोकने वल्लभ लागे ते ॥ ४९ ॥

नाभुवरिसिराइ सुहं । सुभगाउ सव्वजणइठो ॥४९॥

सुस्वर थको मिठो सुखकारी लागे शब्द । आदेय नामकर्मना उदये तेनो बोल सर्व लोक माने ॥

सुसरा महुरसुहझुणी । आइज्जा सव्व लोय गिझ वउ॥

जस नामकर्मथी जसकीर्त्ति थाय ए त्रसनो दशको ॥

जसउ जसकित्तीउ ॥

हवे थावरनो दशको कहे छे, ते त्रसकायथी विपरीत जाणवो तेनी सूत्रमां सूचना करी छे, पण प्रसगे लखुछु. १ थावर पृथ्वी, पाणी, अग्नि, वायु, वनस्पति शरीर रहे ते २सुक्ष्म-चरम चक्षुए न देखाय ते ३ अपर्याप्त—पर्याप्ती पुरी न पामे ते ४ साधारण-एक शरीरे अनंता जीव ते५ अथीर दांत हाडशरीर नहि ते. ६ अशुभ-नाभि उपर अमनोज्ञ मागो, ७ दुर्भाग्य सर्वजन अनीष्ट ८ दुस्वर-वचन बोले धुनी अमनोज्ञ मागी ९ अनादेय तेनो बोल सर्व अमान्य होय. १० अजस जसकीर्ति न पामे

थावर दसगं विवज्जत्थं ॥ ५० ॥

हवे गोत्र कर्मना बे भेद-१ ऊंच गोत्र २ नीच गोत्र । गोत्र ते कुंभार जेम मारो घडो ते घीनो आ मदिरानो मागो घडो ए बेहु निपजावे ॥

गोत्रं उहुच्च नीयं । कुलाल इव सुघम् नुंनलाईअं ॥

हवे अंतरायकर्मना पाच नेद कहेछे ३ नोगांतराय,४उपन्नोगांत
१ दानांतराय, २ लान्नांतराय । राय वीर्यांतराय ।

विग्धं दाणे१लान्ने२ नोगु३वन्नोगेसु४विरिएअ५ ॥५२॥

लक्ष्मीपतिना नंमारी जेम नंमारी उलटो रूठ्यो होय तो रा
समान ए अंतराय कर्म । जाए देवराव्या दानने रोके ॥

सिरिहरिअसमं एअं । जह पमिकुलेण तेण रायाई ॥

न करे दानादिक इहां । एम अंतरायकर्मना उदयथी दानादिक
पांचे लब्धि न पामे जीव पण ॥५३॥

न कुणइ दाणाईअं । एवं विग्धेण जीवोवि ॥ ५३ ॥

हवे ए आठ कर्म शाथी बंधायते कहेछे ! ३ज्ञानादिकनो उपघात
प्रथम ज्ञानावर्णी दर्शनावर्णी बांधे ते१ नाश करे, ४ नणता
जिनमतथी विपरितपणे चाले२ तिरुां प्रत्ये ध्वेश करे, ५ न
त मार्गनो लोप करे । णताने अंतराय करे ॥

पमीणीअ त्तण निन्हव । उवघाय पउस अंतराएण ॥

६ गुरुनी, ज्ञाननी, जिन प्रतिमा एम करतां ज्ञान दर्शन गुणने
नी अति आशातना करे ॥ ढांके जीव एटले कारणे आव
र्ण पेदा करे ॥

अच्चा सायणयाए । आवरणदुगं जिउ जयई ॥५४॥

हवे वेदनी कर्म बांधवानां कारण; ४ व्रत पाले, ५ जोगनी च
तेमां शातावेदनी कर्म केम बांधे१ पलता जय करे, ६ क्रोधादि
गुरु न्नक्ति करे २ क्षमा धरे,३जी जय करे, ७ रुडु दान करे ॥
व रक्षा करे ।

गुरुन्नत्ति१खंति२करुणा३ । वय४जोग५कसाय६विजय

८ दृढ धर्मी होयए धर्म उपर ए रीते शातावे [दाणजुउ७॥

श्रोर प्रणामो पेदाम करे। दनी बाधे तेथी जलट करे श्रशा
ता वेदनी वाघे ते केम ॥ ५४॥

दढ धम्मईउ अजाइण। साय मसाय विवज्जयउ५४

उन्मारग देखाडे, मारगनो। नाश करे देव द्रव्य हरण करीने॥

उम्मग्ग देसणा मग्ग—नासणा देवदव्व हरणेहि॥

जे जीव दर्शन मोहनीकर्म बाधे जिन प्रतिमा देरासर, चतु
ते जिन, तीर्थंकर साधु, र्विध सघ एटलानो प्रत्यनीक
थाय ते दर्शन मोहनीकर्म बाघे

दसणमोहं जिणमुणि। चेइअ सघाइ पडिणीउ ॥५५॥

बे प्रकारे चारित्र मोहनी क्रोधादिकषाय, हासादिनोकषाय
बाधे। पाचइंद्रिना विषयवश मन ते मोह
नीकर्म बाधे॥

दुविहपि चरणमोह। कसायहासाइविसयविवसमणो॥

हवे बाधे नरकनु आयु आरम्भ खेती, घर बाग, आदि परिग्रह
महोटा। नवविध ते उपर रक्त जीव वधादि चिं
तन ध्यान ॥ ५६ ॥

बंधइ नरयाउ महा। रंभ परिग्गह रउ रुद्दो ॥ ५६ ॥

तिर्यंच आयु बधकारक मूर्ख होय, मायादि शल्य सहीत होय
हृदयनो गुढ होय। ते तेमज मनुषनुं आयु बाधे॥

तिरिआउ गूढहियउ। सढो ससल्लो तडा मणुस्साउं॥

प्रकृति ते स्वभावे पातला दान देवानी रुचि बुद्धि होय मध्यम
कषाय होय। गुण होय ॥ ५७ ॥

पयईइ तणुकसाउ। दाणरुइ मझिम गुणोय ॥५७॥

अविरती गुण ठाणाथी सातमा गुण। अज्ञान तप अकाम निर्ज

गणा सुधी जीव देवायु बांधे । राए मेलवे ॥

अविरय माइ सुराउं । बालतवी कामनिज्जरो जयइ ॥

सरलचित्त गर्व रहित । ते शुभनाम बांधे, तेथी अन्यथा ते उलटो चाले ते अशुभनाम ॥ ५७ ॥

सरलो अगारविल्लो । सुहनामं अन्नहा असुहं ॥५७॥

गुणनो खपी मदे रहित । भणवा भणाववानी रुचि नित्य ॥

गुणपेही मय रहिउ । अज्झयण झावणा रुई निच्चं॥

विशेषे करे तीर्थंकर गुरु प्रमुखनी भक्ति करे तो । उंच गोत्र बांधे नीच गोत्र तेथी विपरीत ते बांधे ॥

पकुणइ जिणाइ भत्तो । उच्चं नीअं इअर हाउ॥५९॥

जे जीव जिन पूजानो अंतराय करे । जीवहिंसामां जे तत्पर होय जे वारे ते उपार्जे अंतराय कर्म बांधे ॥

जिणपूआ विग्धकरो । हिंसाइ परायणो जयइ विग्धं॥

ए रीते कर्मनो जे विपाक ते । लख्यो उपगारी श्रीदेवेंद्रसूरिजीए

इयकम्माविवागोयं । लिहिउ देविंदसूरिहिं ॥६०॥

॥ ए प्रथम कर्मविपाकनाम समाप्तः ॥

॥ इति कम्म विवागं पढमं ॥

॥ कर्मनी मूल प्रकृति ८ ॥

१ ज्ञानावर्णीय कर्म	२ दर्शनावर्णीय कर्म
३ वेदनीय कर्म	४ मोहनीय कर्म
५ आयुः कर्म	६ नाम कर्म
७ गोत्र कर्म	८ अंतराय कर्म

॥ ज्ञानावरणीयकर्मनी प्रकृति ५ ॥

१ मतिज्ञानावर्णिय	२ श्रुतज्ञानावर्णिय
३ अवधि ज्ञानावर्णिय	४ मन पर्यवज्ञानावर्णिय
५ केवलज्ञानावर्णिय	

॥ दर्शनावर्णियकर्मनी प्रकृति ९ ॥

१ चक्षु दर्शनावर्णीय	२ अचक्षु दर्शनावर्णीय
३ अवधि दर्शनावर्णीय	४ केवल दर्शनावर्णीय
५ निद्रा	६ निद्रा
७ प्रचला	८ प्रचला प्रचला
९ थीणद्धी	

॥ वेदनीयकर्मनी प्रकृति २ ॥

१ शातावेदनीय	२ अशातावेदनीय

॥ मोहनीयकर्मनी प्रकृति २८ ॥

१ सम्यक्त मोहनीय	२ मिश्र मोहनीय
३ मिथ्यात्व मोहनीय	४ अनतानुबंधियो क्रोध
५ अप्रत्याख्यानीयो क्रोध	६ प्रत्याख्यानी वरणक्रोध
७ संज्वलनक्रोध	८ अनंतानुवंधि मान
९ अप्रत्याख्यानि मान	१० प्रत्याख्यानावरणमान
११ सज्वलनमान	१२ अनंतानुवंधिनी माया
१३ अप्रत्याख्यानीमाया	१४ प्रत्याख्यानीवरणीमाया
१५ सजलनी माया	१६ अनतानुवंधीयो लोभ
१७ अप्रत्याख्यानीयोलोभ	१८ प्रत्याख्यानीवरणलोभ
१९ सज्वलनलोभ	२० हास्य
२१ रति	२२ अरति

२३ शोक
२४ भय
२५ जुगुप्सा
२६ पुरुषवेद
२७ स्त्री वेद
२८ नपुंसकवेद

॥ आयुःकर्मनी प्रकृती४ ॥

१ देवायुः
२ मनुष्यायुः
३ तिर्यंचायुः
४ नर्कायुः

॥ नामकर्मनी प्रकृति १०३॥

१ नरकगतिनाम कर्म
२ तिर्यंचगति नाम कर्म
३ मनुष्य गतिनाम कर्म
४ देवगति नाम कर्म
५ एकेंड्रिय जाति नाम कर्म
६ बे इंड्रिय जाति नाम कर्म
७ तेंड्रिय जाति नाम कर्म
८ चउरिंड्रिय जाति नाम कर्म
९ पंचेंद्रिय जाति नाम कर्म
१० औदारिक शरीर नाम कर्म
११ वैक्रिय शरीर नाम कर्म
१२ आहारक शरीर नाम कर्म
१३ तेजस शरीर नाम कर्म
१४ कार्मण शरीर नाम कर्म
१५ औदारीकोपांग नाम कर्म
१६ वैक्रियोपांग नाम कर्म
१७ आहारकोपांग नाम कर्म
१८ औदारिक औदारिक बंधन नाम कर्म
१९ औदारिक तेजस बंधन नाम कर्म
२० औदारिक कार्मणबंधन नाम कर्म
२१ औदारिक तेजस कार्मण बंधन नाम कर्म
२२ वैक्रियवैक्रिय बंधननाम कर्म
२३ वैक्रिय तेजस बंधननामकर्म
२४ वैक्रियकार्मणबंधन नामकर्म
२५ वैक्रिय तेजस कार्मण बंधन नाम कर्म
२६ आहारक आहारक बंधन नाम कर्म
२७ आहारक तेजस बंधन नाम कर्म
२८ आहारक कार्मण बंधन नाम कर्म

२ए आहारक तेजस कार्मण बंधन नाम कर्म	३० तेजस तेजस बंधन नाम कर्म
३१ तेजस कार्मण बंधननाम कर्म	३२ कार्मण कार्मणबंधननामकर्म
३३ औदारिक सघातननाम कर्म	३४ वैक्रिय सघातन नाम कर्म
३५ आहारक संघातन नाम कर्म	३६ तेजस सघातन नाम कर्म
३७ कार्मण सघातन नाम कर्म	३८ वज्ररुषन्न नाराच सघयण नाम कर्म
३ए रूपन्ननाराच सघयण नाम कर्म	४० नाराच संघयण नाम कर्म
४१ अर्द्धनाराच सघयण नाम कर्म	४२ किलीका संहन नाम कर्म
४३ छेवठा संहन नाम कर्म	४४ समचतरस संस्थाननामकर्म
४५ न्यग्रोध संस्थान नाम कर्म	४६ सादिम सस्थान नाम कर्म
४७ वामन सस्थान नाम कर्म	४८ कुज सस्थान नाम कर्म
४ए हुंम सस्थान नाम कर्म	५० कृष्णवर्ण नाम कर्म
५१ नीलवर्ण नाम कर्म	५२ लोहितवर्ण नाम कर्म
५३ हरिद्रवर्ण नाम कर्म	५४ श्वेतवर्ण नाम कर्म
५५ सुरन्निगध नाम कर्म	५६ डुर्गंध नाम कर्म
५७ तिक्तरस नाम कर्म	५८ कटुकरस नाम कर्म
५ए कपायरस नाम कर्म	६० आम्लरस नाम कर्म
६१ मधुररस नाम कर्म	६२ कर्कशस्पर्श नाम कर्म
६३ मृडुस्पर्श नाम कर्म	६४ गुरुस्पर्श नाम कर्म
६५ लघुस्पर्श नाम कर्म	६६ शीतस्पर्श नाम कर्म
६७ नष्णस्पर्श नाम कर्म	६८ स्निग्धस्पर्श नाम कर्म
६ए रुक्षस्पर्श नाम कर्म	७० नरकानुपूर्वी नाम कर्म
७१ तिर्यगानुपूर्वी नाम कर्म,	७२ मनुष्यानुपूर्वी नाम कर्म
७३ देवानुपूर्वी नाम कर्म	७४ शुन्नविहायोगति नाम कर्म
७५ अशुन्नविहायोगति नामकर्म	७६ पराघात नाम कर्म

७७ उस्वास नाम कर्म
७८ आतप नाम कर्म
७९ उद्योत नाम कर्म
८० अगुरु लघु नाम कर्म
८१ तीर्थंकर नाम कर्म
८२ निर्माण नाम कर्म
८३ उपघात नाम कर्म
८४ त्रस नाम कर्म
८५ बादर नाम कर्म
८६ पर्याप्त नाम कर्म
८७ प्रत्येक नाम कर्म
८८ थीर नाम कर्म
८९ शुभ नाम कर्म
९० सुभग नाम कर्म
९१ सुस्वर नाम कर्म
९२ आदेय नाम कर्म
९३ यशः कीर्ति नाम कर्म
९४ थावर नाम कर्म
९५ सूक्ष्म नाम कर्म
९६ अपर्याप्त नाम कर्म
९७ साधारण नाम कर्म
९८ अथीर नाम कर्म
९९ अशुभ नाम कर्म
१०० दुर्भग नाम कर्म
१०१ दुस्वर नाम कर्म
१०२ अनादेय नाम कर्म
१०३ अयशो अकीर्ति नाम कर्म

गौत्रकर्मनी प्रकृति २.

१ उच्चैर्गोत्र कर्म
२ नीचैर्गोत्र कर्म

अंतरायकर्मनी प्रकृति ५

१ दानांतराय कर्म
२ लाभांतराय कर्म
३ भोगांतराय कर्म
४ उपभोगांतराय कर्म
५ वीर्यांतराय कर्म

कर्मणा	ज्ञान १	दर्शन २	वेदनी ३	मोहनी ४	आयु ५	नाम ६	गोत्र ७	अंतराय ८	एकय
बांधे प्रकृति	५	९	२	२६	४	६७	२	५	१२०
उदये प्रकृति	५	९	२	२८	४	६७	२	५	१२२
उदीरणा	५	९	२	२८	४	६७	२	५	१२२
सत्तायां	५	९	२	२८	४	१०३ ९३	२	५	१५८ १४८

॥ अथ कर्मग्रंथ २ प्रारंभ ॥

तेमज स्तवुछु वीर जिणंदने । जेम गुणठाणाने विषे समस्त कर्म प्रत्ये ॥

तह थुणिमो वीरजिणं। जह गुणठाणेसु सयलकम्माइं॥

बंधपणे उदयपणे उदिरणापणे । सत्तापणे पाम्या जेणे न खपाव्या ते वांदिने ॥ १ ॥

बंधुदयोदीरणया । सत्ता पत्ताणि खवियाणि ॥ १ ॥

हवे गुणठाणानुं नाम स्वरूप कहे छे । ४ अविरती गुणठाणुं, ५ देस विरती गुणठाणु ॥

१ मिथ्यात्वगुणठाणुं, २ सास्वादन गुणठाणु ३ मिश्रगुणठाणु । ६ प्रमत्त गुणठाणु, ७ अप्रमत्त गुणठाणु ॥

मिछे१सासण२मीसे३। अविरय४देसे५पमत्त६अपमत्ते७॥

८ निवृत्ति बादर गुणठाणु, ९ अनिवृत्ति बादर गुणठाणु १० सूक्ष्मसंपराय गुणठाणु । ११ उपशांत मोहगुणठाणु, १२ क्षिणमोह गुणठाणु, १३ सयोगी गुणठाणुं, १४ अयोगी गुणठाणु ॥

नियट्टिअनियट्टिसुहुमु-वसमखीणसयोगिअजोगिगुणा१

हवे ते चौद गुणठाणे कर्म बंध कहे छे. समस्त नवां कर्म ग्रहण करे बांधे ते बंध। ते बंद उधे तीहां एकसो वीसनो तेना नाम संख्या ५ ज्ञानावर्णी, ए दर्शनावर्णी २ वेदनी, २६ मोहनी, ४आउखा कर्म, ६७ नाम कर्म, २ गोत्र कर्म, ५ अंतराय कर्म ॥

अभिनवकम्मग्गहणं। बंधो उहेण तत्थ वीस१०सयं१००

ते एकसो विसमां प्रत्येक गुणठाणे बंध कहे छेः—मिथ्या ते कहे छे बंध ११७ तिर्थंकर नाम आहारक दुगविना। ए त्रण वर्जिने मिथ्या ते११७बांधे

तिथ्थयरा हारग दुग। वज्जं मिछ्छंमि सतर सयं ॥३॥

२ हवे सास्वादन गुणठाणे१०१ नो बंध ३ नर्कत्रिकगति, अनुपूर्वि १ आयु, ४ जातिचोक-एकेंद्रि, बेन्द्रि, तेन्द्रि, चोरन्द्रि; चोक, हुंडक संस्थान, आताप, स्थावरचोक, स्थावर, सूक्ष्म, छेवठु संघयण, नपुंसकवेद, मिथ्यात मोहनी ॥ अपर्याप्त, साधारण; ए स्थावर

नरय तिगजाइ थावर। चउ हुंडा यवछेवठं नपुं मिछ्छं॥

ए सोल प्रकृति बीजे गुणठाणे न बांधे मा। हवे त्रिजे मिश्र गुणठाणे ७४बांधे तिर्यंच गति. अनूपूर्वि, आयु ३ थीणधी, प्रचला ते १०१ बांधे। प्रचला, नीद्रानीद्रा, दुर्भग,दुसर,अनादेय३

सोलंतो इग हीअ सयं। सासणि तिरिथीण दुहगातिगं४

४ अनंतानुबंधी क्रो० १ मा०२ मा० ३ लो०४ चोक, नीचगोत्र, मध्यसंस्थान-निग्रोध, सादि, वामन, कुब्ज ४ मध्यसंघयण-रिखभ, नाराच उद्योत, असुभवि हायो गति १ स्त्री

नाराच, अर्द्धनाराच, किलकाए । वेद ए रीते ॥
अणमझा गिइ संघयणा। चउ नि उज्जोअ कुखगइत्थित्ति
ए पचीसनो अंत एकसो एकमाथी २५ काढि त्यारे ७६ तेमा
करे मिश्र गुण मनुष्य आयु, तथा देव आयु न बाधे त्यारे
ठाणे ३ । ७४ बाधे ॥
पणवीसंतो मीसे । चउ सयरि दुआउअ अबधा ॥५॥
हवे ४ समकित गुणठाणे प्रकृति हवे पाच देश विरति गुणठाणे
७७ बाधे ते तिर्थंकर नाम, देव प्रकृति ६७ बाधे ते-१ वजररी
तानो आयु, मनुष्य आयु, ए षन्न नाराच संघयण ३ नरनुं
त्रण अने ७४ त्रीजा वाली त्रिक गति१ आयु२ अनुपूर्वी ३
ए प्रकारे ७७ प्रकृति चोथे बाधे। अप्रत्याख्यानी क्रो१मा२मा३लो४
सम्मेसगसयरि जिणाउबंधिावयरनरतिअ३ बिअकसाया४
२ उदारिकनुं दुग शरिर१ देसविरतिए ६७ बाधे हवे छठे गुण
उपाग २ ए दशनो अन्त ठाणे प्रकृति६३बाधे ते कहेछे४त्रिजा
करे देस व्रतिए । कषायना चोकनो अंत करे क्रो १मा२
मा ३ लो ४ ॥
उरलदुगतो देसे । सतठी तिअ कसायतो ॥ ६ ॥
बाकी ६१ प्रमत्त गुणठाणे बाधे हवे २ अस्थिरनु दुग अथिर १
सातमा अप्रमत्त गुणठाणे प्रकृति बा असुभ २ १ अजस १ अ
धे ते ९ सोग १ अरति २ । साता ॥
तेवठि पमत्ते सोगअरइ। अथिरदुग१अजस१अस्साय१
ए ७ प्रकृति तजिए अथवा सात देवतानु आयु न बाधे तो सा
न बाधे । त काढवी ॥
वुच्छिज्जछच सत्तव । नेइ सुराउ जया निठ ॥७॥

माटे अप्रमत्ते ५९ बांधे । देवतानुं आयु बांधतो जीव ज्यारे सात
मे आवे तो ॥

गुणसठि अप्पमत्ते । सुराउ बंधंतु जइ इहागछे ॥

बीजी रीते अठावन बांधे । ए सात छ काढतां ५६-५७ थाय छे तेमा आहारगदुग सरीर उपांग बांधे. माटे ५८, ५९ बांधे ।

अन्नह अठावन्ना । जं आहारगदुगं बंधे ॥८॥

हवे आठमा गुणठाणाना सात भागे तेमां पहेले भागे एकज ५८ नो बंध होय । बाकी भाग छ, त्यां बन्ध विचार २ नीद्रा १ प्रचला२ ए बेनो अन्त करे. बाकी ५६ बांधे पांच भागमां छठा भाग सुधी ॥

अडवन्न अपुव्वाइंमि । निद्ददुगंतो छपन्न पण भागे॥

हवे छठा भागने अंत्ये ३० प्रकृति न बांधे तेनां नाम; २ देवगति १ अनुपूर्वि १पंचेन्द्रि१ सुभखगति । ए त्रसनवः त्रस१ बादर १ पर्याप्त १ प्रतेक१ थिर१ सुभ१सुभग १ सुस्वर १ आदेय१ ४ उदारिक विना सरीर चार वै१आ ते३काध ४उपांगः वैक्रीय उपांग आहारक उपांग ॥

सुरदुग पणिंदि सुखगइ । तसनव उरलविणु तणुवंगाए

१ समचोरस संस्थान१ निर्माण१ जिन नाम ४ वर्णचोकः वर्ण १ गंध२ रस ३ फर्स ४ ॥ ४ अगुरु लघुचोकः अगुरुलघु उपघात १ पराघात उसास ए त्रीस प्रकृतिनो छठा भागने अन्ते अंत करे ॥

समचउर निमिण जिण वन्न । अगुरूलहु चउ छलंसि

ते त्रीसनो अंत करतां छेले हवे नवमें अनिवृत्ति बादर [तीसंतो

१सातमे न्नागे ठविसनो वन्ध गुणठाणे वध कहेठे.--हास१ रति
होय। डुगंग १ न्नय १ ए चार न्नेद करे॥

चरमे ठवीस बधो। हास रई कुठ्ठन्नयन्नेउ ॥ १० ॥

ते प्रथम न्नागे ते चार न बाधे त्यारे हवे बाकी न्नाग चारे बा
२२ बाधे ते अनिवृत्ति बादर गुणठा वोस माह्यथी एक एकही
णाना न्नाग पाच ठे। ण करे ते कहे ठे —

अनिअट्टि न्नाग पणगे। इगेग हीणो डुवीस विहबंधो

बीजे न्नागे पुरुष वेद न बाधे
माटे एकवीस, त्रीजे न्नागे स
जलणना क्रोध विना २० बाधे
चोथे न्नागे संजलणना मान वि अनुक्रमे न्नाग, न्नाग प्रत्ये एक
ना १९ बाधे पाचमे न्नागे संज एक ठेद करता दसमे गुणठाणे
लणनी माया विना १८ बाधे। सजलणना लोन्न विना सत्तर बांधे

पुम सजलण चउएह। कमेणठेउ सतर सुहुमे ॥११॥

हवे ११, १२, १३, गुणठाणे जे प्रकृति ५ अतरायज्ञानावर्णी मे
बाधे ते कहे ठे.—४ दर्शनावरणि १ उं। लवता दस साथे ठ जुग्त
च गोत्र १ १ जसनाम५ ज्ञानावर्णी। करीए तो सोलन बाधे

चउदसणु च्च१ जस१ नाण विग्धदसगति सोलस ठेउ॥

ते वारे त्रणे गुणठाणे१ साता ते साता वेदनी तेरमाने अंते अ
वेदनीनो बध ठे। बंध पठे वधनो अन्नावथयो—अनं
तो काल सिद्धमा ॥

तिसु साय बंध ठेउ। सजोगि बधतु णतोय॥१२॥

॥ इति कर्म ग्रन्थ गुणठाणो समाप्तः ॥

हवे १४ गुणठाणे कर्म प्रकृति उदय कहे छेः--

उदीरणा जे कर्म उदय आयु न
थी तेने उदयमां लावी खपावे
ते उदीरणा अहियां उदय उदी
रणामां सामान्ये १२२ होय. ५
ज्ञा. ए द. २ वे. २८ मो, ४ आ.
६७ नाम. २ गोत्र ५ अंतराय
उदय ते कर्म विपाकनुं वेदवुं । ए एकसो बावीस ॥

उदउ विवाग वेयणं । उदीरण मपत्ति इह उवीससयं॥

ते पांच प्रकृति केइ ते कहे छेः-
१ समकित मोहनी १ मिश्र मो
हनी १ तीर्थंकर नाम २ आहार
क दुग ए पांच उदय नहि माटे
मिथ्यात गुणठाणे ११७ नो उदय ११७ उदे छे ॥

सतर सयं मिछेमीस । सम्म आहारजिण णुदया॥१३॥

हवे सास्वादन गुणठाणे १११ नो उदय ए मिथ्याते हती ते सा
सूक्ष्म त्रिक सूक्ष्म१ साधारण १ अप स्वादने उदय नहि माटे
र्याप्त १आताप मिथ्यात्व मोहनी । १११ सास्वादने ॥

सुहुम तिगा यव मिछं । मिछंतं सासणे इगार सयं ॥

ए नर्कानु पूर्वि सहित हवे मिश्र गुणठाणे उदय कहे छेः--४अनं
छ प्रकृति जतां १११ तानुबंधी चोक क्रो१ मा२ मा३ लो४ १
रहो । थावर १ एकेंद्रि १ बेरेंद्रि १ तेरेंद्री १ चो
रेंद्री ए नवनो अंत करे ॥

नरयाणु१पुव्वि णुदया। अणा४थावर१इगविगल अंतो१४

मिश्र गुणठाणे एकसो उदय छे ते कहे छेः--१११नो सास्वादन गुणठाणे उदय छे तेमाथी एपूर्वे कही ते काढवी ३ मनुष्य १ त्रियंच२ देवानु पूर्वि ३ ॥ ए वार प्रकृति काढता एए रही त्या मिश्र मोहनी उदय होय माटे ते नेलता१०० प्रकृति उदयमा छे ॥

मीसे सय मणुपुव्वी । णुदया मीसोदएण मीसंतो ॥

हवे चोथे गुणठाणे उदय कहे छे - एकसो चार प्रकृतिनो उदय १०४ मिश्र मोहनी उदय नहि, तारे११ रही तेमा पाच प्रकृति, १ समकित मोहनी । ४,अनुपूर्वि, देव१नर२तीरी३ नरक४ ए पाच प्रक्षेप करे त्यारे १०४ उदय होय हवे पाचमे गुणठाणे प्रकृति ८७ उदय ते कहे छे --४ प्रत्याख्यानि चोक ॥

चउसय मजए सम्मा । णु पुव्विखेवा बिअ कसाया १८

१ मनुष्यनी अनुपूर्वि १ त्रियंचनी अनुपूर्वि८ वैक्रिय अष्टक १ वैक्रीय शरीर २ वैक्रीय अंगोपाग ३देवगति ४देवानुपूर्वि ५ देवनु आयु ६ नरक गति ७ नरकानु पूर्वि ८ नरकायु । १ दुर्भग १अनादेय १अजस ए सत्तरनो छेद करे ॥

मणु तिरिणु पुव्वि विउवठ । दुहगअणाइजदुगसतरछेउ

देस विरति गुणठाणे ८७ उदय होय हवे छठे गुणठाणे प्रकृति उदयहोय ते कहेछे.-१तिरिगति। तिरि आयु १ निच गोत्र १ उद्योत नाम ४ प्रत्याख्यानि चोकनी क्रो०१ मा२माया३लोभ४

सगसीइ देसितिरिगइ। आउ१नि१उजोअ१तिकसाया १९

ए आठ प्रकृति छेद करवे ७९ थाय ने ए प्रमत्त छठे ८१ कही

८१ प्रमत्त गुणठाणे होय। त्यां आहारक दुग प्रक्षेप करतां सरीर उपांग ८१ थाय ॥

अठछेउ इग सी पमत्ति। आहार जुअल परके वा॥

हवे सातमे अप्रमत्त गुणठाणे ७६ नो उदय ते कहे छेः--३ थीणंदी त्रिक निद्रानिद्रा१प्रचला प्रचला२ थिणंदि३ २ आहारक दुग१ सरीर २ अंगोपांग। ए पांच काढतां ७६ अप्रमत्त उदय होय ॥

थीणं तिगाऽहारग दुगंघ्र। छेउ छस्सयरि अपमत्ते॥१७॥

हवे आठमे अपूर्व गुणठाणे उदये ७२ १समकित मोहनी छेलां १ अर्धनाराच१ किलिका १ छेवठु ए संघयण। त्रण ए चार प्रकृति छेद करतां ७२ उदे आठमे ॥

सम्मत्तं तिम संघयण। तिअग छेउ बि सत्तरि अपुव्वे॥

नवमे अनिवृत्ति गुणठाणे ६६ उदे १ हास १ रति १ अरति १ भय १ शोक १ दुगंछा ए छनो अंत करतांने। ए छ काढतां छासठ नवमें उदये हवे दसमे सूक्ष्मसंपराय गुणठाणे उदयकहेछेः-३ वेदत्रणयस्त्री१पुरुष२नपुंसक३

हासाइ छक्क अंतो। छसठि अनिअट्टि वेअतिगं॥१८॥

त्रण संजलन क्रोध १ मान१ माया१ ए छ छेद करतां। साठनो उदय दसमे. हवे ११मे गुणठाणे १ संजलन लोभनो अंतकरतां

संजलण तिगं छ छेउ। सठि सुहुमंमि तुरिअ लोभंतो॥

उपशान्त गुणठाणे ५९ नो उदय। हवे बारमे क्षिण मोह गुणठाणे उदय कहे छे; ते गुणठाणाना बे भाग छे पहेले भागे रिखभ नाराच १ नाराच ए बे काढता ॥

उवसत गुणे गुणमठि । रिसहनाराय डुगअंतो ॥१ए॥

सत्तावन क्षीण मोह गुण। हवे क्षीण मोहना वीजे ज्ञागे उदय गणाने प्रथम ज्ञागे उदय॥ ते कहे डे'-निद्रा प्रचला ए वेनो ठेद करे ठेले ज्ञागे ५५ नो उदय ॥

सगवन्न खीण डुचरिमि । निद्द डुगतोय चरिमि पणावन्ना

हवे सजोगी केवली तेरमे गुणठाणे चार ए चौद प्रकृतिनो ठेद उदय कहे ठे ५ ज्ञानावर्णी ५ अंत।करे त्यारे सयोगी गुणठा राय ४ दर्शनावर्णीठे । णे१३मे४२प्रकृतिनोउदय होय

नाणं५तराय५दंसण४। चउठेउ सयोगि बायाला ॥१०॥

बारमाने अते ५५ नो उदय ह तो तेमाथी तेरमे चौद ठेद करी त्यारे ४१ उदय रहे ने उपर तेरमे ४२ कही माटे तीर्थंकर नाम जेलो जे हवे प्रकृति ठेदे ते कहे ठे -१ उदारिक शरीर २ उदारिक उपाग ३ अथीर नाम ४ असुन्न ।

५ सुन्न विहायो गति ६ असुन्न विहायो गति ७प्रत्येक८ थीरए सुन्नग १५संस्थान ठ स १नि २ सा. ३ वा ४ कु ५ हु ६ ॥

तिन्नुदया उरला थिर । खगठ डुगपरित्ततिगठसंठाणा॥

१६ अगुरु लघु १७ उपघात १८ परा घात १ए श्वासो श्वास २३ वर्णचोक १ वर्ण २ गध ३ रस ४ फर्स२४निर्माण।

२५ तेजस२६ कार्मण २७ आदि संघयण ॥

अगुरुलहु वन्न चउ निमिण । तेअ कम्माइ सघयण२१

२८ डुस्वर २९ सुस्वर ३० साता ।

अथवा असाता ए त्रेमाथी एक ए त्रीश प्रकृति ठेद करे ॥

दूसर सूसर साया । साए गयरंच तीस वुछेउ ॥

त्यारे वार प्रकृतिनो १४ मे अजोगी। १ आदेय ३ जस ४ साता
गुणठाणे उदय होय. हवे चोदमाने । असातामांनी रही होय ते॥
अंते खपावे ते कहे छेः-१सुभग ।

वारस अजोगिं सुभगा । इजजस न्नयर वेपणीअं ११॥

त्रसनुं त्रिक ७ त्रस१ वादर२ १० मनुष्यनी गति ११ जिननाम
पर्याप्त३ ८पंचेंन्द्रि ए मनुष्य १२ उंचगोत्र ए वार प्रकृति छे
आयु । ते समये छेद करी सिद्धे ॥

तस तिग पणिंदि मणुआउ गइ जिणुच्चंति चरमसमयंता।

॥ इति उदय समाप्तः ॥

॥ हवे उदीरणा कहे छेः—

उदयनी पेठे उदिरणा उघे १२२
छे मिथ्यात ११७ सास्वादने१११
मिश्रे १०० अविरतिए १०४ दे
स विरतिए ८७ प्रमत्ते ८१ ए
छ गुणठाणे तुल्य छे पण विशे हवे अप्रमत्तादिक सात गुणठा
ष छे ते कहे छेः- णाने विषे जे ॥

उदउ वुदीरणा पर । म पमत्ताई सग गुणेसु ॥ २३ ॥

फेर छे ते कहे छे-ए प्रकृति त्रण उणी साता १ असाता२ आहा
कीजे साता १ असाता२ मनुष्यनुं आ रक शरीर ३ आहारक४
युइ ए त्रण । अंगोपांगसिणंधि त्रिक७॥

एसा पयडि तिगूणा । वेअणी आहारजुअल थीणतिगं

मनुष्यनुं आयु १ ए आठ आदि शब्दथी वाकीना गुणठाणे उ
प्रकृति छगा गुणठाणाने दिरणा कहे छे-आठमे ६९ नवमे ६३

अते काढता ७३ सातमे रहे । दसमे ५७ अगियारमे ५६ वारमे५४ तेरमे ३ए अजोगिए उदिरणा रहित जगवत होय ॥

मणु१ आउ पमत्तता । अजोगि अणुदीरगोन्नयव १४

॥ इति उदिरणा समाप्ता ॥

हवे कर्म प्रकृतिनी सत्ता कहे छे:—

सत्ता ते वाध्या कर्मनी थीती नापाके। बधादि करणें करी लाधु छे त्या सुधी जीवसुं लाग्या रहे ते सत्ता।आत्मलाजकर्मोपणुजेणेएवी

सत्ता कम्माण ठिई । बधाई लद्व अत्त लान्नाण ॥

हवे गुणठाणे चढवानी वे श्रेणियो छे-उपशम, क्षपक, तेमा प्रथम उपशम श्रेणीनी सत्ता कहे छे —जे जीव उपशम समकित, उपशम चारित्र वंत छे तेने सत्ताए १४० छे सर्व प्रकृति १५० उधे प्रथमे कही छे.ते माथी १५वंधनमाथी१०काढता १४८ (मिथ्या ते) सत्ता । जाव उपशान्त मोह गुणठाणे वीजे सास्वादने१४७त्रीजे,मिश्रे १४७ १ जिन नामनी सत्ता न होय माटे १४७ नो सत्ता ४

सत अम्पाल सय । जाउवसमु वि जिणु वियतइए१५

आठमे, नवमे, दसमे, अगियारमे कहे छे — अनंतानुवधी क्रोध१ मान२ माया३ लोन ४ तिर्यंच आयु ५ नरकायु ६ ए छ खपावे तेने १४२ नी सत्ता होय ॥

अपुव्वाइ चउक्के । अण तिरि निरयाउविणु वियालसय

समकित गुणठाणे सात प्रकृति

खपावी होय तो१४१ सत्त होय
ते शी रीते, अनंतानुबंधी क्रो.१
मा.२माया.३ लोभ ४ समकीत
मोहनी५मिथ्यात मोहनी६मिश्र ए एकसो एकतालिसनी सत्ता
मोहनी७ ए सात खपावी होय होय उपशमश्रेणि आशरी
तो चोथे, पांचमे, छठे, सातमे । अथवा ।

सम्माइ चउसु सत्तग खयंमि इग चत्तसय महवा ७६

हवे क्षपक श्रेणिए ते चारे गुणठा एकसो पीसतालिशनी सत्ता
णाने विषे कहे छे:— ते शी रीते ? नर्कायु१ तीर्यं
च आयु २ देव आयु ३ ए
त्रण विना ॥

खवगंतु पप्प चउसुवि । पणयालं निरयतिरिसुराउविणा

अने क्षपके सप्तक विना १३८ नी सत्ता यावत् नवमाने पेहेले
होय. अनंतानुबंधी क्रो. १ मा.२ मा. ३ भागे. ए नवमा गुण
लो. ४ मोहनि त्रण विना । ठाणना नव भाग छे ॥

सत्तग विणु अडत्तीसं जा अनिअट्टी पढम भागे॥७७॥

ए चार बोल बे, बे मणतां उप
हवे नवमाने बीजे भागे सत्ता रनी आठ तथा ए पदमां छे ते
कहेछे:—स्थावर१ सूक्ष्म२ तिर्यं निद्रानिद्रा ९ प्रचलाप्रचला १०
च गति ३ तिर्यंचनो अनुपूर्वि थीणद्धि ११ एकेन्द्रि जाति १२
४ नर्कगति ५ नर्कनी अनुपूर्वि बेइन्द्रि जाति१३ तेन्द्रिजाति १४
६ आतप ७ उद्योत ८ । चोरेन्द्रिजाति१५साधारणनाम१६

थावरतिरिनिरयायवदुग थीणतिगेगविगलसाहारं॥

बीजे भागे होय. हवे नवमाने
त्रिजे भागे सत्ता कहे छे:—अप्र

त्याख्यान प्रत्याख्यान को १मान २
मा ३ लो ४ ए आठनो अन्त करे.

एसोलखपावे त्यारे१२२नी सत्ता ११४ नो सत्ता रहे ॥

सोलखउ उ वीससय । वियसिवियधतिअधकसायतो१०

चोथे नागे ११३ नी सत्ता छे
पाचमे नागे ११२ नी सत्ता छे
हवे छठे नागे १०६ नी सत्ता छे
सातमे नागे १०५ नी सत्ता छे
आठमे नागे १०४ नी सत्ता छे

हवे त्रीजा नागथी माण्डी कहे। नवमे नागे १०३ सत्ता छे, अ
छे -त्रिजे नागे ११४नी सत्ताछे। नुक्रमे ॥

तइआइसु चउदस तेर बार छपणचउतिहिअसयकमसो

नपुंसकवेद जता चोथे नागे हवे सजलन क्रोध जते आठमे
११३ स्त्री वेद जता पाचमे ना नागे १०४ सजलन मान जते
गे ११२, हास छक जता छठे नवमे नागे १०३ सजलन मा
नागे १०६, पुरुषवेद जता सा या जते १०२ हवे दशमे गुणठा
तमे नागे ॥ १०५ । णे सत्ता कहे छे –

नपु इत्थिहासछगपुस तुरीअ कोहमयमायखउ ॥१९॥

दशमे सूक्ष्म सपराय गुणठाणे १०२ नी। बारमाने पेहले नागे
सत्ता हती ते क्षपक श्रेणिए चढता १२ । १०१ नी सत्ता छे नि
मे गुणठाणे सजलनो लोन्न तजे । द्रा १प्रचला १खपावे॥

सुहुमि उसय लोजंतो । खीण उचरिमेगसयउनिहखउ॥

बारमाने बीजे नागे एए नी दर्शनावर्णी चार, ज्ञानावर्णी पा
सत्ता छे । च, अंतराय पाच ॥

नव नवइ चरम समये। चउदंसण४नाण५विग्घंतो॥३०॥

पेहेले भागे तो ८५ नी सत्ताछे. हवे बीजा भागनी सत्ता कहेछे ७२ प्रकृति खपावे तेनां नाम;

ए चौद खपावे ते तेरमे सजोगी केवलि गुणठाणे ८५नी सत्ता रही, हवे अजोगी गुणठाणे सत्ता कहे छेः- | देवगति, १ देवानुपूर्वि, २ शुभ विहायो गति,३ असुभ विहायो गति, ४ सुरभि गंध, ५ दुरभि गंध, ६ ॥

पणसीइसयोगि अयोगि। दुचरिमे देव१खगइ१गंध१दुगं॥

फरस आठ, वरण पांच, रस, ५ सरीर, ५। | वंधन पांच उदारिकादिक संघातन, ५ उदारिकादिक निरमाण नाम कर्म १ ॥

फासठ वन्न रस तणु। बंधण संघाय पण निमिणं॥३१॥

संघयण ६; अथीर ७ अथीर १ अशुभ २ दुर्भग ३ दुःस्वर ४ अनादेय ५ अजस ६ संस्थान ६। | अगुरु लघु १ उपघात २ पराघात ३ उसासध ५ अपर्याप्त ॥

संघयण६अथिर६संठाण६छक्क। अगुरुलहु चउ अपजत्तं

साता वा असातामांथी एक। | प्रत्येक १ थीर २ सुभ ३ उदारिक उपांग ४ वैक्रीय, उपांग ५ आहारक उपांग ६ सुसर नाम ७ निचगोत्र ८॥

सायंच असायं वा। परित्तु३वंगतिग३सुसर१निअं॥३२॥

पेहेले भागे ए ७२ प्रकृति खपावे छेले भागे। | तेर प्रकृतिनो क्षय करे ते कहे छेः- मनुष्य त्रिक गति १ अनुपूर्वि आयु त्रस १ बादर२ पर्याप्त३ जस१ आदेय१

विसयरिखउंत्र्प चरिमेतिरस मणुअ३तस३तिगजसा१इज्जं

सुत्रग१ जिननाम७ उचगोत्र ३ पचेंन्द्रि जाति ४ । साता असाता १मानी जे रही होय, ते एक; ए तेर प्रकृति नो छेद करे ॥

सुत्रग१ जिणुउच्च३पणिदिअ४। सायासाएगयरछेउ॥३३॥

मतान्तर कहे छे मनुष्यनी अनुपूर्वि विना । ते वारे वाकी वार छेला समयमा जे खपावे ॥

नर अणुपुव्विविणावा । वारसचरिम समयमिजो खविउ॥

एम कर्म रहित थइ पाम्या। सिद्धि मोक्ष गति देवता इन्द्रने । वादवा योग्य हु नमुतुं वीर स्वामी ने कर्म ग्रंथ कर्त्ताए पोतानु नाम देवेन्द्र सूरि ते सूचव्यु ॥

पत्तो सिद्धि देविंद । वंदिअ नमह तं वीर ॥३४॥

॥ इतिश्री विपाक नामे वीजो कर्मग्रन्थ समाप्तः ॥

॥ अथ बन्ध प्रकृति यन्त्र ॥

संख्या	नाम.	मूळ प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी १	दर्शनावर्णी २	वेदनी ३	मोहनी ४	आयु कर्म ५	नाम कर्म ६	गोत्र कर्म ७	अंतराय कर्म ८	गुणठाणानी स्थिति
	ओघ	७।८	१२०	५	९	२	२६	४	६७	२	५	
१	मिथ्यातगुणठाणे	७।८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५	अनंतोकाल
२	सास्वादगुणठाणे	७।८	१०१	५	९	२	२४	३	५१	२	५	आवलि ६
३	मिश्रगुणठाणे	७	७४	५	६	२	१९	०	३६	१	५	अन्तर मूहुर्त्त
४	अविरतिगुण०	७।८	७७	५	६	२	१९	२	३७	१	५	३३सागरझाजेरा
५	देशविरत्तिगुणठाणे	७।८	६७	५	६	२	१५	१	३२	१	५	देसेउणुपुर्वकोड
६	प्रमत गुणठाणे	७।८	६३	५	६	२	११	१	३२	१	५	अन्तर मूहूर्त्त
७	अप्रमतगुणठाणे	७।८	५९	५	६	१	९	१	३१	१	५	॥
८	निवृति गु.भाग७											॥
	भाग १	७	५८	५	६	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग २	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ३	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ४	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ५	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ६	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ७	७	२६	५	४	१	९	०	१	१	५	॥
९	अनिवृतिगुणठा											॥
	भाग ५											॥
	भाग १	७	२२	५	४	१	५	०	१	१	५	॥
	भाग २	७	२१	५	४	१	४	०	१	१	५	॥
	भाग ३	७	२०	५	४	१	३	०	१	१	५	॥
	भाग ४	७	१९	५	४	१	२	०	१	१	५	॥
	भाग ५	७	१८	५	४	१	१	०	१	१	५	॥
१०	सूक्ष्मसंपराय गु.	६	१७	५	४	१	०	०	१	१	५	॥
११	उपसांतमो.गु.ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	॥
१२	क्षीण मो. गु.ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	॥
१३	सजोगी गु. ठा.	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	देसेउणु पु. को.
१४	अजोगी गु. ठा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	अंतर मुहूर्त

॥ अथ उदय प्रकृति यन्त्र ॥

सख्या	नाम	मूळ प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनावर्णी	वेदनी ३	मोहनी ४	आयु कर्म	नाम कर्म	गोत्र कर्म	अंतराय कर्म
	ओघ	८	१२२	५	९	२	२८	४	६७	२	५
१	मिथ्यातगुणठाणे	८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५
२	सास्वादगुणठाणे	८	१११	५	९	२	२५	४	५९	२	५
३	मिश्रगुणठाणे	८	१००	५	९	२	२२	४	५१	२	५
४	अविरतिगुण०	८	१०४	५	९	२	२२	४	५५	२	५
५	देशविरतिगुणठाणे	८	८७	५	९	२	१८	२	४४	२	५
६	प्रमत गुणठाणे	८	८१	५	९	२	१४	१	४४	१	५
७	अप्रमतगुणठाणे	८	७६	५	६	२	१४	१	४२	१	५
८	निवृति गुणठाणे	८	७२	५	६	२	१३	१	३९	१	५
९	अनिवृतिगुणठा	८	६६	५	६	२	७	१	३९	१	५
१०	सूक्ष्मसपराय गु	८	६०	५	६	२	१	१	३९	१	५
११	उपसातमो गु ठा	७	५९	५	६	२	०	१	३९	१	५
१२	क्षीण मो गु ठा										
	भाग २										
	भाग १	७	५७	५	६	२	०	१	३७	१	५
	भाग २	७	५५	५	४	२	०	१	३७	१	५
१३	सजोगी गु ठा	४	४२	०	०	२	०	१	३८	१	०
१४	अजोगी गु ठा										
	भाग २										
	भाग १	४	१२	०	०	१	०	१	९	१	०
	भाग २	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

॥ अथ उदिरणा प्रकृतियन्त्र ॥

सख्या	नाम	मूळ प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनाव०	वेदनी ३	मोहनी ४	आयुकर्म ५	नामकर्म ६	गोत्रकर्म ७	अंतरायक ८
	ओघ	८	१२२	५	९	२	२८	४	६७	२	५
१	मिथ्यात गु ठा	७।८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५
२	सास्वाद गु ठा	७।८	१११	५	९	२	२५	४	५९	२	५

३	मिश्र गुण ठा.	८	१००	५	९	२	२२	४	५१	२	५
४	अविरति गु.ठा	७।८	१०४	५	९	२	२२	४	५५	२	५
५	देशाविरतिगु.ठा.	७।८	८७	५	९	२	१८	२	४४	२	५
६	प्रमत्त गु. ठा.	७।८	८१	५	९	२	१४	१	४४	१	५
७	अप्र. गु. ठाणे.	६	७३	५	६	०	१४	०	४२	१	५
८	निवृत्ति गु. ठा.	६	६९	५	६	०	१३	०	३९	१	५
९	अनिवृत्तिगु ठा.	६	६३	५	६	०	७	०	३९	१	५
१०	सूक्ष्मसंपरायगु.	६।५	५७	५	६	०	१	०	३९	१	५
११	उपशान्तमोगु ठा	५	५६	५	६	०	०	०	३९	१	५
१२	क्षीणमो गु. ठा										
	भाग २										
	भाग १	५।२	५४	५	६	०	०	०	३७	१	५
	भाग २	५।२	५२	५	४	०	०	०	३७	१	५
१३	सजोगि गु. ठा.	२	३९	०	०	०	०	०	३८	१	०
१४	अजोगि गु. ठा.										
	भाग २										
	भाग १	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	भाग २	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

अथ सत्ता प्रकृतियन्त्र.

संख्या	नाम.	मूळ प्रकृति	उत्तर प्रकृति	उपशम श्रेणी	क्षपकश्रेणी	ज्ञानावर्णी १	दर्शनावर्णी २	वेदनी ३	मोहनि ४	आयु क. ५	नाम क. ६	गोत्र क. ७	अंतराय क. ८
	ओध.	८	१४८			५	९	२	२८	४	९३	२	५
१	मिथ्यात गु. ठा.	८	१४८			५	९	२	२८	४	९३	२	५
२	सास्वादन गु. ठा.	८	१४७			५	९	२	२८	४	९२	२	५
३	मिश्र गु ठा.	८	१४७			५	९	२	२८	४	९२	२	५
४	अविरति गु ठा.	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५
५	देशविरति गु. ठा.	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५
६	प्रमत्त गु. ठा.	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५
७	अप्रमत्त गु. ठा.	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५

८	निवृत्ति गु ठा	८	१४८ १४२	१३९	१३८	५	९	२	२८ २४ २१	२१	९३	२	५
०	अनिवृत्ति गु ठा												
	भाग ९												
	भाग १	८	१४८ १४२	१३९	१३८	५	९	२	२८ २४	२१	९३	२	५
					१२२	५	६	२	२१		८०	२	५
	भाग २	८			११४	५	६	२	२१	१	८०	२	५
	भाग ३	८			११३	५	६	२	१३	१	८०	२	५
	भाग ४	८			११२	५	६	२	१२	१	८०	२	५
	भाग ५	८			१०६	५	६	२	११	१	८०	२	५
	भाग ६	८			१०५	५	६	२	५	१	८०	२	५
	भाग ७	८			१०४	५	६	२	४	१	८०	२	५
	भाग ८	८			१०३	५	६	२	३	१	८०	२	५
	भाग ९	८			१०२	५	९	२	२	१	८०	२	५
१०	सूक्ष्मसंपरायगु ठा	८	१४८ १४२	१३९			६		२८	२११	९३	२	५
						५	९	२	२४		८०		
११	उपशान्त मोह गु	८	१४८ १४२	१३९			६		२१ २८ २४	२१४ २१४	९३	२	५
१२	क्षीणमोहगु भाग२												
	भाग १	७			१०१	५	६	२	०	१	८०	२	५
	भाग २	७			९९	५	४	२	०	१	८०	२	५
१३	सजोगि गु ठा	४			८५	०	०	२	०	१	८०	२	०
१४	अयोगिगु भाग२				८५	०	०	२	०	१	८०	२	०
	भाग १	४			१३	०	०	१	०	१	१०	१	०
	भाग २	०			१२						०		

॥ सामान्ययन्त्र ॥

संख्या	नाम	बंध	उदय	उदिरणा	सत्ता	उपशमश्रे	क्षायकश्रे
१	मिथ्यात गु.	११७	११७	११७	१४८		
२	सास्वादन गु	१०१	१११	१११	१४७		
३	मिश्र गु	७४	१००	१००	१४७		

४	अविरति गु.	७७	१०४	१०४	१४१	१४५
५	देशविरति गु.	६७	८७	८७	१४१	१४५
६	प्रमत्त गु. ग.	६३	८१	८१	१४१	१४५
७	अप्रमत्तगु.ग.	५९	७६	७३	१४१	१४५
८	नि.वृ.गु.भा ७	५८				
	भाग १	५८	७२	६९		१३८
	भाग २	५६				
	भाग ३	५६				
	भाग ४	५६				
	भाग ५	५६				
	भाग ६	५६				
	भाग ७	२६				
९	अनिवृत्ति गु. ग. भा.९					
	भाग १	२२	६६	६३	१४२	१३८
	भाग २	२१				१२२
	भाग ३	२०				११४
	भाग ४	१९				११३
	भाग ५	१८				११२
	भाग ६					१०६
	भाग ७					१०५
	भाग ८					१०४
	भाग ९					१०३
१०	सू.संपराय गु.	१७	६०	५७	१४२	१०२
११	उपशान्त मोह गु.	१	५९	५६	१४२	
१२	क्षीणमोह गु. ग. भा.२					

	जाग १	१	५७	५४		१०१
	जाग २		५५	५३		९९
१३	सजो० गु ठा	१	४३	३९		८५
१४	अ जोगीजा२					
	जाग १		१२			८५
	जाग २		अतरूप			१३-१३

॥ अथ त्रीजो कर्मग्रन्थ लिख्यते ॥

कर्मबन्धना प्रकारथी मूकाणा । एवा श्री वर्द्धमान स्वामी प्रत्ये वांदिने ते केवा छे ? सामान्य जिनरूप, तारागणमा चन्द्र समान ॥

वंध विहाण विमुक्क । वंदिय सिरि वद्धमाण जिण चंदं॥

गति, गमन करवुं, आगति आववुं इत्यादि मार्गणाए जले प्रकारे कहीशु । संक्षेप थकी बन्धना स्वामी कोण, जीव केटलीप्रकृति बांधे ॥

गई याई सुवुत्तं । समासठ वंध सामित्तं ॥ १ ॥

हवे प्रथम बासठ मार्गणा गणावे छे —गति४ इन्द्रि५ काय ६ । जोग३ वेद३ कषाय४ ज्ञान८

गइ इंदिय काए । जोए वेए कसाय नाणेसु ॥

सजम७ दंसण४ लेसा६ । जव्य१ अजव्य१ समकीत६ सनित्त१ असनित्त१ आहारी१ अणाहारी१ ॥

संजम दंसण लेसा । जव सम्मे सन्नि आहारे ॥२॥

हवे प्रथम नर्क गतिनी मार्गणा ए कर्म प्रकृतिनो बन्ध कहे छे - ते नर्कगतिमा पेहला चार गुण

ठाणां छे तेमां प्रथम न्धे १०१
प्रकृति वांधे. ते जिननाम १देव
गति२ देवनानी अनुपूर्वि३ वैक्री देवतानुं आयुख१ नर्कगति२ न
य सरीर४ वैक्रीय अंगोपांग ५ र्कअनुपूर्वि३ नर्कनुं आयु ४ सू
आहारक सरीर६ आहारक न क्ष्म५अपर्याप्त६साधारण७वेंइि८
पांग७ । तेरेंइि९ चौरिंइि१०[विगल३तिगं
जिण१सुर२विउव्वा३हार२ड३ । देवाउय१निरय३सुहुम३
एकेंइि जाति १थावरनाम२ आ नपुंसकवेद १ मिथ्यात्वमोहनी१
ताप३। हुंडक संस्थान छेवठो संघयण१
एगिंदि थावरा यव । नपुं१ मिच्छं१ हुंड१छेवठं१ ॥३॥
अनंतानुबंधी: क्रोध१ मान२ मा
या३ लोभ४ मध्य संस्थान: नि असुभ विहायोगति१ निचगोत्र१
ग्रोध१ सादि२ वामन३ कुज४ स्त्रिवेद१ दुर्भग १ दुस्वर१ अना
संघयण: रिखभनाराच१ नारा देय१ नीद्रानीद्रा१ प्रचलाप्रचला१
च२ अर्धनाराच३ कीलीका४। थीणंद्धि१ एत्रिक॥[थीण३तिगं॥
आ०४मझागि३४संघयण४।कुखगइ१नि अ१इत्थि१दुहग३
मनुष्य आयु१ मनुष्य गति१ अ
नुपूर्वि१ उदारिक शरीर१ अंगो
उद्योतनाम१ तिर्यंच गति१ अ पांग १ वज्ररिखभ नाराच संघय
नुपूर्वि१ तिर्यंचनु आयु१ । ण एप्रकारे पंचावनप्रकृतिकही
उज्जोय१तिरिदुगं२तिरि१। नराउ१नर२उरल२दुगरिसहं ४
एकसो विसन् न्धे बन्ध कह्यो
छे. तेमांथी सुर्गत आदिक१९
काढवी ते लख छे. देवगति १
अनुपूर्वि २ वैक्रिय शरीर३

गोपाग २ आहारक शरीर१ अ
गोपाग देवतानु आयु १३ नरक
गति१ अनूपूर्वि१ आयु१३ सूक्ष्म
१ अपर्याप्तो१ साधारण नाम१३
वेइंद्रि तेंइंद्रि चोरिंद्रि ३ एकेंद्रि जा
ति१ थावर१ आताप१ ए उग
णीश वर्जिए । बाकी १०१ बंधे नारकी बाधे ॥

सुरइ गुणवीसवज्ज । इग सउ उहेण वधंहि निरया॥

हवे बीजे सास्वादन गुणठाणे
हवे नर्कमा गुणठाणा ४ छे, ते ए३ बाधे नपुंसक वेद १मिथ्या
मा प्रथम मिथ्याते १०० बन्ध तर हुंडक संस्थान३ छेवठो स
छे तीर्थंकर१ विना । घयण४ ए चार वगर छंनु बाधे

तित्थ विणा मिच्छिसयं । सासणि नपुचउविणा छनुई ५

हवे त्रिजे मीश्रगुणठाणे ७० नो
बन्ध छे चार अनन्तानुबंधी क्रो१
मा २ मा ३ लो ४ मध्य संस्था
न नि १ सा. ७ वा ३ कु ४ स
घयण रि १ ना २ अ,३ की- ४
अशुभ्र विहायोगति १ निचगो
त्र १ स्त्रीवेद १ दुर्भग १ दुखर२
अनादेय३ ४ थीणद्धि१प्रचलापच
ला२ निद्रानिद्रा३ १ उद्योत. १ हवे चोथे समकित गुणठाणे७२
तीर्यंच त्रीक गति १ अनुपूर्वि ९ जिननाम १ मनुष्य आयु ए वे
आयु३ मनुष्यनोआयु१एछविश॥ प्रकृति ७० मा भंगी करजो॥

विणुअण छवीस मीसे । बिसयरि सम्मंमि जिण१नराउ१

ए रत्न प्रज्ञा सक्क प्रज्ञा वालुप्र न्ना सुधी जाणवुं ।

हवे चोथी पंक प्रज्ञा [जुआ ॥ पांचमी धुम प्रज्ञा छठीतम प्रज्ञा त्यां बंधे १०० नो बन्ध तिर्थंकर विना मिथ्याते। सास्वा दने ए६ मिश्र ७० समकितए१ मनुष्य आयु भेलवबुं ॥

इअ रयणाइसु भंगो । पंकाइसु तिथयर हीणो॥६॥

सातमीए तमतमा प्रज्ञाए। हवे मिथ्यात गुणठाणे सातमीए ब बंधे एए नो बन्ध. जिना न्ध. मनुष्यगति१ अनुपूर्वि १ ऊंचगो नाम १ मनुष्य आयु १ वो त्र १ ए त्रण विना छन्नु बन्ध छे ॥ काढवां ॥

अजिण१मणुआउ ओहो सतमिए नरदुगुच्च१विणुमिछे

सास्वादन गुणठाणे। तिर्यंचनुं आयुष्य १ नपुंसकवेद २ मिथ्या ए१ लो बन्ध छे । त ३ हुंमक संस्थान४ छेवठो संघयणं ५ ए पांच जतां ए१ नो बन्ध ॥

इग नवई सासाणे । तिरि आउ१ नपुंस४चउ वज्जं ७॥

अनन्तानुवन्धि आदिक २४ का ढतां ६७ रहे; तेमां त्रण वधा रीए एटले ७० नो वन्व; ने मिश्र समकिते होय. अनन्तानु ४ म ध्य संघयण:४ मध्य संस्थान ४

असुभगति १ निचगोत्र १ स्त्रि वेद१ दुर्भगत्रिक३ थीणंद्धित्रिक ३; उद्योत१ त्रीयंचगति १ अनु पूर्वि ए चोवीश ।

मनुष्यगति १ अनुपूर्वि १ ऊंच गोत्र १ ए त्रणे भेलतां ७० वा धे. त्रीजे चोथे गुणठाणे सात मी नर्कवाला ॥

अण चउवीस विरहिया ।सनरडगु चाय सयरिमीमडगे

हवे तिर्यंच गति मार्गणाए प्रकृति बन्ध कहे छे.–उघे ११७ ना बन्ध छे मिथ्यात गुणठाणे ११७ । पर्याप्ता तिर्यचने तिर्थंकरना म१ आहारक२ डग ए त्रण विना ११७ नो ॥

सतरस ड उहिमिछे । पज्ञतिरिया विणुजिणाहार ॥८॥

हवे मिश्र गु ग ६९ वाधे३१ न वाधे तेना नाम –देवआयु १ अनन्तानुबन्धि४ क्रो मा मा लो मध्यसस्थाननी१ सा २वा.३ कु ४ मध्यसंघयण रि. १ ना २ अ ३की ४असुभ वीहायोगति१ नीचगोत्र१ स्त्रिवेद१दुर्भगत्रिक३ दुर्भग दुसर अनादेय थिणद्धि१म चलाप्रचला२ निद्रानिद्रा३उद्यो त१ तिर्यंचगति १ अनु२ आ ३ उदारिकसरिर१ अगोपाग२ नर्क गति१ अनुपूर्वि२ आयु३ प्रथम सघयण१ ए बत्रीश मिश्र गुण ठाणे न वाघे माटे ६९ नो ब न्ध होय ॥

हवे सास्वादन गुणठाणे १०१ नो बन्ध, ते सोल काढोने ते क हे छे –नर्कगति१ अनुपूर्वि१ आ यु३ जाति –४ ॰॰॰॰ ४ हुमक१ आताप१छवठ्ठ१ सघयण नपुस कवेद१ मिथ्यातमोहनी१ ए सो ल विना सास्वादने १०१ ।

[मीसे ॥

विणु निरयसोलसासणि । सुराउ१अण३१एगतीसविणु

हवे समकीत गुणठाणे७० नो बन्ध छे देव आयु सहित करते सीत्तेरनो बन्ध ।

हवे पाचमे गुणठाणे ६६ वाधे अप्रत्याख्यानि क्रोध१ मान२ माया३ लोभ४ विना ॥

सासुराउ सयरिछ० सम्मे । बीअ कसाए विणादेसे॥ए॥

पण त्रियंच मनुष्यमा एटलो विशेष जे चोथे गुणठाणे जिन नाम सहित मनुष्य ७१ बांधेउे. हवे देसविरतादिक गुणठाणे कहे छेः—बीजि चोकरी रहित ६७ नो देसविरतिए बांधे. छठे गुणठाणे त्रिजी चोकरी न बांधे माटे ६३ इत्यादिक॥

एम प्रथम गुणठाणाथी चोथा गुणठाणा सुधी मनुष्य तिर्यंच ने तुल्य बन्ध जाणवो।

इय चउ गुणेसुविनरा । परमजया सजिणउहु देसाई ॥

हवे अपर्याप्ता त्रीयंच तथा नर ने बन्ध कहे छेः—१०ए जिनना मादि ११ न वांधे. जिनना म१ देवद्विक गति२ अनुपूर्वि३ वैक्रीद्विक सरिर४ अंगोपांग ५ आहारकद्विक सरीर६ अंगोपांग७ देवआयु८ नरकत्रिकगतिए अनुपूर्वि१० आयु११ ए अगिआर विना।

१०एवांधे गुणठाणुएक मिथ्यात्व होय ए अपर्याप्ता त्रीयंच नरने॥

जिण इक्कारसहीणं । नवसय अपजत्त तिरिअ नरा१०

नारकोव-नर्कगतिना बन्धनी पे

उघे १०४ मिथ्याते १०३ एकें डि१ थावर२ आताप३ ए त्रण मेलतां उघे १०४ नो बन्ध. मिथ्याते जिन नाम काढतां१०३

छे सुरने–देवताने पण बन्ध जा नो बन्ध छे. सा. ए६ मि. ७०
णवो, एटलुं विशेष जे.– स ७७ ॥

निरयव्व सुरा नवर । उहे मिछे इगिंदि तिग सहिया ॥

जिन नाम विना जोतिस, जव नपति, व्यंतरमा उघे मिथ्याते
बे देवलोके सुधर्म इसाने पण १०३ नो बन्ध सा. १६ मि. ७०
एमज । स० ७१ ॥

कप्पडुगेविअ एव । जिण हीणो जोइ जवण वणे ११

आणतादि जावत् पंच अनुत्तर
रत्नप्रज्ञानी परे सनतकुमारथी सुधी उघे ९७ नो बन्ध ते के
सहस्रार सुधी उघे १०१ नो ब म–उद्योत१ तिर्यंच त्रिकगति २
न्ध, मिथ्याते १०० सास्वादन अनुपूर्वि३ आयुध ए चार विना
१६ मिश्रे ७० नो बन्ध, चोथे ९७, मिथ्याते १६ सास्वादने
७२ नो बन्ध ॥ ए१ मिश्रे ७० अविरति ए ७२

रयणव सणं कुमाराइ । आणयाई उज्जोअचउरहिआ

एकलो नव केटली मार्गणाए बन्ध होय ते कहे छे एकेंडि१ पृथ्वीकाय२ अपकाय३ वनस्पति काय४ बेरंडि५ तेरंडि६ चोरंडि७ एटलो मार्गणाए १०ए नो बन्ध
अपर्याप्त तिर्यंचनी परे उघे१०९ मिथ्या ते पण १०ए

अपज्जतिरिअव नवसय। मिगिदिपुढविजलतरु विगले१२

सास्वादनेए६ नो बन्ध तेर प्रकृति विना सूक्ष्मत्रिक, ३ विगल त्रिक,३ एकेंडि७ थावर८ आ

तापए नपुंसक १० मिथ्यात्व ११ हुंमक १२ छेवठु संघयण १३ ए तेर विना ए६ बांधे ।

कोइक आचार्य वली कहे छे के—सास्वादने चोराणुंनो बंध॥

छनवइ सासणी विणु सुहुमतेर । केइ पुणाविंति चउनवई

तिर्यंच आयु मनुष्य आयु न बांधे माटे ९४ बांधे ।

शरीर पर्याप्ति कर्या पेहेलां आहार पर्याप्ति सुधी सास्वादने वर्त्ते—माटे ते बन्धतो पर्याप्ता थया पछी बांधे तेथी ९४ नो बन्ध कह्यो ॥

तिरिअ नराउहिं विणा । तणु पज्जति न जंति जउ॥१३॥

तेउ वायुकाय गति त्रस कह्या माटे तेने बन्ध १०५ प्रकृतिनो छे. १२० मांथी १५ न बांधे. जिननाम १ देवद्विक गति २ अनुपूर्वि ३ वैक्रिशरीर ४ अंगोपांग ५ आहारक शरीर ६ अंगोपांग ७ देवायु ८ नर्कगति ९ अनुपूर्वि १० आयु ११ मनुष्य गति १२ अनुपूर्वि १३ आयु १४ उंचगोत्र १५ ए पंदर न बांधे. एक मिथ्यात्व गुणठाणु छे ॥

उघे पंचेन्द्रिनी तथा त्रसकायनी मार्गणा ए उघे १२० मिथ्यात्वे ११७ सास्वादने १०१ मिश्रे ७४ समकीते ७७ देशव्रति ६७ ए आदे प्रकृति बंध पूर्ववत् ।

उहु पणिंदि तसे गइ । तसेजिणिकार नरतिगुच्च विणा॥

मन योग, वचन योगनी मार्ग

उदारिक काय योगे मनुष्यनी पेरे उघे १२० मिथ्याते ११७ सास्वादने १०१ मिश्र ६९ समकी

णाए ज्ञघे १२० यावत् गुणठा। ते ७१ ठेसे ६७इत्यादिक मिश्र
णा १३ ठे। पद आगला पदने जोमजो ॥

मणवय जोगेज्ञहो। ज्ञरले नर ज्ञगुत म्मिस्से ॥१४॥

ज्ञदारिक मिश्र काय योगे वन्ध
कहे ठे –आहारक शरिर१ अगो। एकसो चौदनो११४ मिथ्यात्वे
पाग२ देवायु३ नर्कत्रिक गति४। १०एते लखे ठे तीर्थकरनाम१
अनुपूर्वि५ आयु६ ए ठ प्रकृति। देवगति१ अनुपूर्वि२ वैक्रियज्ञुग
अपर्याप्ता न वाधे माटे ज्ञघे वन्ध। शरीर४ अगोपाग५ ए पाचवि
रह्यो ते आवता पदमा कहेठे.। ना १०ए वाधे ॥

आहार ठग विणोहे। चऊदस सज्ञ मिछिजिणपणगहीण

एकसोनवनो वन्ध मिथ्यात्वे ह
तो तेमाथी पंदर न वाधे ते वा
रे एध वाधे, सूक्ष्मत्रिक३ वि
गलत्रिक३ एकेंद्रि७ थावर८ आ
ताप ९ नपुसक वेद १० मिथ्या
त्व ११ हुन्क १२ ठेवगो१३ म
नुष्य आयु १४तिर्यंच आयु१५
ए पन्नर मिश्र गुणठाणु नथी॥

सास्वादन गुणठाणे ९४ वाधे। कइ प्रकृति विना ते आगल क
हे ठे।

सासणि चज्ञनवइ विणा। नरतिरिआज्ञ सुहुमतेर॥१५॥

हवे समकीते ७५ नो वन्ध ते
कहे ठ –९४ माथी २४ काढे
अनन्तानुवन्धि क्रो १ मा २
मा ३ लो ४ मध्य संघयण रि
५ ना ६ अ ७ की ८ मध्यस
स्थान नि ए सा १०वा.११ कु. हवे ते ७० मा पाच भेलवजो
ते पाचना नाम, जिन नाम१

१२ कुखगइ १३ नीच १४ स्त्रि। वेद १५ दुर्भग १६ दुसर १७। थीणंधीत्रिक नीद्दानीद्दा १८प्रचला प्रचला १९ थीणंधी २० उद्योत २१ त्रियँचत्रिकगति२२ अनुपूर्वि२३ आयु२४ चोराणुमांथी ए चोविस जाय त्यारे ७० रहे।

देवगति२अनुपूर्वि३ वैक्रिय शरीर ४ अंगोपांग ५ ए पांच बांधे माटे ७५ नो बन्ध; पछी चोथाथी बारमा सुधी न बांधे. तेरमे एक सातानो बन्ध छे. उदारिक मिश्र काय योगमां चार गुणठाणा होय. १. २. ४, १३

अण चउवीसाइ विणा । जिण पणजुअसम्मिजोगिणो [सायं॥

हवे कार्मण काय योगनी मार्गणाए पण उघे ११२ नो बन्ध; मिथ्यात्ते १०७ नो बे प्रकृति न बांधे. ते त्रियँच आयु१ नर आयु२ न बांधे. पेहेले १०७ बीजे ९४ चोथे ७५ सजोगि गुणठाणे सातानो बंध कार्मण काय जोगे ।

हवे आहरक काय योग, आहारक मिश्र काययोग छठे गुणठाणे होय माटे छठे गुणठाणे बन्ध स्थानक ६३ नो होय॥

विणु तिरि नराउ कम्मेवि । एव माहार दुगि उहो॥१६॥

हवे सन्नाविक वैक्रिय योगे बन्ध कहे छेः—उघे १०४ देव नर्क गतिमां छे; माटे देव आदेश गवेख्युं देव गतिसम।

हवे वैक्रीय मिश्र योगे बन्ध कहे छेः-तिर्यँच आयु१ नर आयु २ विना उघे १०२ नो बन्ध छे. गुणठाणा ३ होय १. २. ४.

सुर उघुत्तहो वेउवे । तिरिअ नराउ रहिउअ तम्मिस्से ॥

हवे त्रण वेदनि मार्गणाए पहेली चोकडी, बीजी चोकडी, त्रीजी चोकडी

गुणठाणा त्रण वेदे गुणठाणा ९ प्रथमथी अनंतानुबंधी चोकडिये २ गुणठाणां, बीजी चोकडिये ४ गुणठा

ए बन्ध थानक कहे छे। णा छे. त्रीजी चोकम्यिे ५ गुणठा णा पेहेला छे

वेअतिगा इमविय तियकसाय। नवडु चउ पंच गुणा१७

संजलन क्रोध १ मान१ माया नी मार्गणाए गुणठाणा बधथा नक कहे छे -गुणठाणादि एलो न्ने १०नुघे१२० मिथ्यात्व ११७ सास्वादन १०१ मिश्र ७४ सम कीते ७७ देसे ६७ प्रमत्ते ६३ अप्रमत्ते५८निवृत्तिए न्नाग७ पहे ले ५८बीजे त्रीजे चोथे पाचमे छठे ५६ सातमे २६अनिवृत्तिए २२ २१ २० १९ १८

संजलन लोन्ने दश गुणठाणा लोन्न छे माटे १७नो बन्ध ह वे अविरति मार्गणाए गुणठा णा ४ तेनो बन्ध नुघे ११८ पेहे ले ११७ बीजे १०१ त्रीजे ७४ चोथे ७७ मतिश्रुत विन्नंग ए त्रण अज्ञाननी मार्गणाए गुण ठाणा२—३ होय नुघे ११७ मि ११७ सा. १०१ मिश्र७४

सजलन तिगेनव दस। लोहे१०चउ४अजइ३ति अन्ना [णतिगे॥

हवे चक्षु अचक्षुदर्शन, ए वे मा र्गणाए गु १२ प्रथमथी नुघे १२० मि. ११७ सा १०१ मि ७४ अ ७७ देस ६७ प्र ६३ अ ५९-५८ नि ५८ ५६-२६ अ २२-२१-२०-१९ १८सूक्ष्मस.१७ नुपसमे १ क्षीण मोहे १।

हवेयथाख्यातचारित्रनी मार्ग णाए छेला चार गुणठाणा त्या बन्ध १ सातानो त्रण गुणठाणे चउदमे अबन्ध छे ॥

बारसअचरकु चरकुसु। पढमा अहखाड चरमचउ॥१८॥

हवे मनपर्यवज्ञाने कहे छे – गुणठाणा७ प्रमत्तथी क्षीण मो ही सुधी बंध ६५ प्रमत्ते६३ अ

हवे सामायक छेदोपस्थापन चारित्रनी मार्गणाए गुणठाणा चार छे. ६, ७, ८, ९, परिहार

प्रमत्ते ६१।५० निवृत्ति ए ५८।५६ विशुद्धि चारित्रनी मार्गणाए गु
२६ अनिवृत्ति ए २२ २११२०।१८ वे ६. ७, त्यां बन्ध उघे ६५ प्र.
सूक्ष्मे १७ उपशमे १ क्षीणे १। ६३ अ. ५९ नि. ५८ अ. २२॥

मणनाणिसगजयाई । समईअठेअ चउ उन्नि परिहारे॥

हवे मतिज्ञान, सुतज्ञान, अवधि ज्ञान अवधि दर्शन; ए चार मार्गणाए समकितथी मांमी बारमा गुणठाणा सुधी; नव गुणठाणा त्यां बन्ध पूर्वनी पेठे जाणजो.॥

हवे केवल ज्ञान, केवल दर्शन नी मार्गणाए गुणठाणा बेठे १३, १४, त्यां तेरमे एक साता नो बन्ध छे; चउदमे बन्ध नथी

केवल उगि दो चरमा ।जयाइनव मइसु ओहि उगे ॥१९॥

हवे खायक समकीते गु—अगि आर; चोथाथी चौदमा सुधी.

मिथ्यातनो मार्गणाए एक मिथ्यात गु० सास्वादननो मार्गणाए एक सास्वादन गु मिश्रनी मार्गणाए एक मिश्र गुणठाणु; देश विरतिनी मार्गणाए एक पांचमु गु० बन्ध पूर्वे कही गया तेम गणजो.

उपशम समकीते चोथाथी अगिआरमा सुधी गु० ८ होय वेदक कहेतां खयोपशम समकीत कहेवुं. त्यां समकीतथी ४ गुणठाणा होय. त्यां उघे ७५ देशे ६६ प्रमत्ते ६३ अप्रमत्ते, ५८

अमउवसमिचऊवेअगि खइए इकार मिछतिगि देसे ॥

हवे सूक्ष्म संपराय चारित्रनी मार्गणाए दशमुं गुणठाणुं ते र गु. आवत्ता पदमां।

हवे आहारनी मार्गणाए तेर गुणठाणा तेरमा सुधी प्रथम प्रमाणे ॥

सुहमि सठाण तेरस । आहारग निअ निअ गुणोहो २०

हवे उपशमे फेर छे; ते कहे आयु न बाधे. ते कारण माटे अ

ठे, उपशमे वर्त्तता। विरतिए ७७ नो वन्ध हतो ॥

परमुवमविवट्टता । आउ न वंधात तेणअजय गुणे ॥

तेमाथी देवतानुं आयु, मनुष्यनु आयु, न वाधे माटे ७५ नो वन्ध उधे देसविरति आदे गुणगाणे देवतानो आयु काढो त्यारे ६७, माथी एक गये ६६ नो वन्ध, प्रमत्ते वासठ वाधे; अप्रमत्ते ५८ एम गणजो ॥

देव मणु आउ हीणो। देसाइसु पुण सुराउ विणा१२

हवे लेगा गए वन्ध कहे छे – उधे ११८ नो वन्ध छे; ते शी रीते ? ते वतावे छे। आहार शरिर, अगोपाग ते वेए रहित, ते पेहेली त्रण लेसा क्रस्न नील कापोते ॥

उहे अठार सय। आहार दुगूण माइ लेसतिगे ॥

सास्वादनादिक गुणठाणे पूर्ववत् सा.१०१ मिश्र ७४ स ७७ देसे ६७ प्रमत्ते, ६३ अ

तेमाथीजिन नाम वि। नारश७ वाधे मिथ्याते। हिया भगवति सूत्रे ३१ सतके त्रण आदि लेसाए विमानिक आयु न वाधे इति वहु श्रुत गम्य ॥

त तिन्होण मिच्छे । सासणाइसु सवहिउहो ॥१३॥

तेजु लेसानी मार्गणाए- १११ नो वन्ध; नव न वाधे ते नर्कत्रिक ३ सुक्ष्म ४ अपर्याप्त ५ साधारण ६ वेरदि ७ तेरदि ८ चो

हवे सुक्ल लेसानी मार्गणाए उद्योत १ तिर्यंच त्रिकगति २ अनुपूर्वि३ आयु४ नर्कत्रिक ५ अ ६ आ ७ सूक्षम ८ अपर्यास ९ साधारण १० वे ११ ते १२ चो १३ त्रिगलत्रिक आताप१४ एकेंदि १५ थावर १६ ए सोल न वाधे माटे १०४ नोवन्ध,

रंदि जाति १। गुणठाणा १३ बन्ध पूर्वपरे

तेऊ निरय नवूणा । उज्जोय चऊ निरयबार विणुसुक्का

हवे पद्म लेसानी मार्गणाए १०८ नो जिननाम १ आहारक उघे बन्ध छे, ते उपली सोल काढी ते दुग २ ए त्रण विना मि मां उद्योतादि चार प्रक्षेप करतां १०८ थ्याते तेजु १०८ पद्म. थाय; एटले नर्कत्रिकादि बारविना १०५ सुक्ल. १०१ए त्रण १०८ नो । लेसाए वंध कह्यो, इति ले शा बन्धः ॥

विणु निरय बार पम्हा । अजिणाहारा इमा मिच्छे ॥१३॥

चौदे गुणठाणा होय भव्यनी हवे अभव्य मार्गणाए; असंनि मार्गणाए सन्नियानि मार्गणा मार्गणाए१ ए बे मार्गणाए ११७ ए बन्ध पूर्वे कह्यो तेम सघले नो बन्ध उघे छे. मिथ्यात्वे पण कहेजो । ११७ नो बन्ध ॥

सव्वगुणभव्व सन्निसु । उहु अभव्वाअसन्निमिच्छसमा ॥

हवे अणाहारीनी मार्गणाए, कार्मण शरिर मार्गणानी पेठे बन्ध भांगो जाणवो. उघे ११२ तेने गुणठाणा पांच छे.मि. १०७ सा. ९४ अवि. ७५ सजोगि १ अजोगि० तेमां मिथ्यात्वे १०७ बांधे. जिन १ देवगति २ अनुपूर्वि ३ वैक्रीय शरिर ४ अंगोपांग ५ ए पांच काढतां १०७ रही. सास्वादने ९४ नो बन्ध; ते तेर काढे छे. सूक्ष्मत्रिक, विगलत्रिक, ए

केंद्रिजाति, ७ थावर ८ आतापए नपुंसकवेद १० मिथ्यात्व मोह नी ११हुंडक १२ छेवठु १३ ए तेर विना चोराणु बांधे. समकित गुणठाणे ७५ चोराणुमांथी चोवीस अनन्तानुबन्धि आदिक काढता सी त्तेर रहे. तेमां जीननु पचक नाखे

सास्वादने १०१ नो बन्ध; सनि आनी रीते असंनिने । तेरमे सातानो बन्ध छे, अजोगि ए अबन्ध छे ॥

सासणि असन्नि सन्निव । कम्मण नगो अणाहारे॥२४॥

हवे लेस्या कृष्न, नील, कापोत, ए त्रण लेसाए गु० पहेला चार छे ते जो तथा पद्म लेसाए गु० पहेला सात छे सुक्ल लेस्याए गु० १३ छे, अजोगि विना ॥ चार, सात, तेर, गुणठाणा लेस्या अनुक्रमे गणज्यो.ब न्ध पूर्ववत् एव स्वामीत्व त्रि जो कर्मग्रन्थ थयो ॥

तिसु दुसु सुकाइ गुणा । चउ सगतेर तिबंध सामित्तं ॥

श्री पुज्य देविन्द्र सूरिजी आचार्ये लख्यो कहेता रच्यो छे । जाणजो बीजो कर्मस्तव ते त्रणीपढीत्रीजो जाणज्यो, तो विशेष बोध हेतु थशे ॥

देविंद सूरि लिहिअं । नेय कम्म त्थयं सोउ ॥२५॥

॥ मार्गणादि यन्त्र ॥

संख्या	६२ मार्गणा नाम	१४ जीव स्थानक	१४ गुणठाणा.	१५ योग	१२ उपयोग	६ लेस्या	अल्पाबहुत	
१	देवगति	२	४	११	९	६	असंख्य गु	३
२	मानवगति	३	१४	१५	१२	६	सर्वथीथोडा	१
३	तिर्यंचगति	१४	५	१३	९	६	अनंत गुण	४
४	नारकी	२	४	११	९	३	असंख्यगुण	२
५	एकेंद्रि	४	२	५	३	४	अनंत गु	५
६	बेरेंद्रि	२	२	४	३	३	विशेषधिक	४
७	तेरेंद्रि	२	२	४	३	३	वि०धिक	३
८	चोरिंद्रि	२	२	४	४	३	वि०धि०	२
९	पंचेंद्रि	४	१४	१५	१२	६	सर्वथी थोडा	१
१०	पृथ्वीकाय	४	२	३	३	४	विशेषाधिक	३
११	अपकाय	४	२	३	३	४	विशेषाधिक	४
१२	तेउकाय	४	१	३	३	३	असंख्य गु	२
१३	वाउकाय	४	१	५	३	३	विशेषाधिक	५
१४	वनस्पतिका०	४	२	३	३	४	अनंतगुणा	६
१५	त्रसकाय	१०	१४	१५	१२	६	सर्वथी थोडा	१
१६	मनोयोग	१।२	१३	१३	१२	६	सर्वथी थोडा	१
१७	वचनयोग	५।८	१३/२	१५/८	१२/८	६	असंख्य गु	२
१८	काययोग	१४/४	१३/२	१५/५	१२/३	६	अनंतगु	३
१९	स्त्रीवेद	४	९	१३	१२	६	संख्यातगुणो	२
२०	पुरुषवेद	४	९	१५	१२	६	सर्वथीथोडा	१
२१	नपुंसकवेद	१४	९	१५	१२	६	अनंतगुणा	३
२२	क्रोध	१४	९	१५	१०	६	विशेषाधिक	२
२३	मान	१४	९	१५	१०	६	सर्वथीथोडा	१
२४	माया	१४	९	१५	१०	६	विशेषाधिक	३
२५	लोभ	१४	१०	१५	१०	६	विशेषाधिक	४
२६	मतिज्ञान	२	९	१५	७	६	विशेषाधिक	३
२७	श्रुतज्ञान	२	९	१५	७	६	विशेषाधिक	४
२८	अवधिज्ञान	२	९	१५	७	६	असंख्यातगु	२
२९	मनपर्यवज्ञान	१	७	१३	७	६	सर्वथीथोडा	१
३०	केवलज्ञान	१	२	७	२	१	अनंतगुण	५

३१	मतिअज्ञान	१४	[illegible]	१३	५	६	अनतगुणा	६
३२	श्रुतअज्ञान	१४		१३	५	६	अनतगुणा	६
३३	विभगज्ञान	२		१३	५	६	असख्यातगु	४
३४	मामायक	१	४	१३	७	६	सख्यातगु	५
३५	छेदोपस्थान	१	४	९	७	६	मख्यातगु	४
३६	परिहार वि	१	२	९	७	६	सख्यातगु	२
३७	मूक्ष्मसपराय	१	१	०	७	१	सर्वथीथोडा	१
३८	यथाख्यात	१	४	११	९	१	सख्यात गु	३
३९	दशविरती	१	१	११	६	६	असख्यातगु	६
४०	अविरती	१४	१४	१३	९	६	अनत गुणा	६
८१	चक्षुदर्शन	३|६	१२	१३	१०	६	असख्यगुणा	२
४२	नचक्षुदर्शन	१४	१२	१५	१०	६	अनत गुणा	४
८३	अवधिदर्शन	२	०	१५	७	६	सर्वथी थोडा	१
८४	केवलदर्शन	१	२	७	२	१	अनत गुणा	३
४५	कृष्ण	१४	६	१५	१०	१	विशेषाधिक	६
८६	निल	१४	६	१५	१०	१	विशेषाधिक	५
४७	कापोत	१४	६	१५	१०	१	अनतगुणा	४
४८	तेजु	२	७	१५	१०	१	सख्यातगुणा	३
४९	पद्म	२	७	१५	१०	१	सख्यातगुणा	२
५०	शुक्ल	२	१३	१५	१२	१	सर्वथीथोडा	१
५१	वेदक	२	४	१५	७	६	असख्यगुणा	४
५२	क्षायक	२	११	१५	९	६	अनतगुणा	५
५३	उपशम	२	८	१३	७	६	सख्यातगुणा	२
-४	मिश्र	१	१	१०	६	६	सख्यातगुणा	३
५५	सास्वादन	७	१	१३	५	६	सर्वथीथोडा	१
५६	मिथ्यात	१४	१	१३	५	६	अनतगुणा	६
५७	भव्य	१४	१४	१५	१२	६	अनतगुणा	२
५८	अभव्य	१४	१	१३	५	६	सर्वथीथोडा	१
५९	सज्ञि	२	१४	१५	१२	६	सर्वथीथोडा	१
६०	असज्ञि	१२	२	६	४	४	अनतगुणा	२
६१	आहारी	१४	१३	१५	१५	६	असख्यातगु	२
६२	अणहारी	८	५	[illegible]	१०	६	सर्वथीथोडा	१

अथ षम्शितीकनामा चोथो कर्म्मग्रन्थ लिख्यते ॥

नमस्कार करीने वीतराग प्रत्ये जिवना भेद १४ वासठ मार्गणा भेदे।

गुणठाणा १४ उपयोग १२ योग १५ लेसा ६॥[साउ६

नमिअ जिणं जिय१मग्गणा२। गुणठाणु३ वउग४ जोग५ले

कर्मबन्ध हेतु मूल४ उत्त २५७अल्पबहुत भावमूलप् उत्तर५३ ।

संख्यातु, असंख्यातु, अनन्तु; कांइक कहीशुं. ए भेदोनो विवरो आगल चालशे; माटे प्रथम गाथाए संक्षेप लख्योछे.

बंध७ प्पबहू८ भावेण । संखिज्जाई१० किम वि वुच्छं॥१॥

हवे प्रथम जिवना चौद भेद कहे छेः-सूक्ष्मएकेन्द्रि१ वादर एकेन्द्रि२

बेन्द्रि३ तेन्द्रि४ चोरिन्द्रि५ असंज्ञीपंचेन्द्रि६ संज्ञीपंचेन्द्रि७

इह सुहुम बायरे गिंदि । बि ति चउ असन्नि सन्नि पंचिंदि

ए सात अपर्याप्ता; अने सात पर्याप्ता ।

अनुक्रमे ए चौद जिवनां स्थानक जाणवां ॥

अपज्जत्ता पज्जत्ता । कमेण चउदस जियठाणा ॥ २ ॥

हवे ते चौद जिव स्थानके गुणठाणा किया छे ? ते देखाडे छेः-वादरएकेन्द्रि अपर्याप्त; असंज्ञी पंचेन्द्रि अपर्याप्त; बेन्द्रि अपर्याप्त; तेन्द्रि अपर्याप्त; चोरिन्द्रि अपर्याप्त ।

पोतानी पर्याप्ति पुरी नहि, ते अपर्याप्त. उपरना पांच भेदमां गुणठाणा बे छे. पेहेलां मिथ्यात्व अने सास्वादन ए बे पामिये. संज्ञी पंचेंद्रि अपर्याप्ताने आवते पदे कहेशे ॥

बायर असन्नि विगले। अपज्जि पढम बिअ सन्नि अपज्जते

अविरति सम्यक सहित त्रण गुणठाणा होय. मो.१ सा. २ अ. ३; हवे संज्ञी पर्याप्ताने आवते प

सर्वे चउदे गुणठाणा जाणवां; बाकी जीव थानके पेहेलुं मिथ्यात्व गु. जाणवुं, (जमणी

दे कहे छे— वाजुनो नीचेनो यन्त्र तपासि लेवो)

अजय जुअ सन्नि पज्जे। सव्वगुणा मिच्छ सेसेसु ॥३॥

॥ यन्त्र ॥

स्थान	नाम	अपर्याप्तने गुठा	पर्याप्तने गुठा
२	सूक्ष्म	१	१
२	बादर	२	१
२	बेन्द्रि	२	१
२	तेन्द्रि	२	१
२	चोरिन्द्रि	२	१
२	असंज्ञि	२	१
२	संज्ञी	३	१४

हवे चौद जिवस्थानके जोग प दर कहे छे—सूक्ष्म अपर्याप्त १ बादर अपर्याप्त २ बेन्द्रि अपर्याप्त ३ तेंद्रि अपर्याप्त ४ चोरिंद्रि अपर्याप्त ५ असज्ञी पंचेंद्रि अपर्याप्त ६ ए छ अपर्याप्त जिवस्थानके उदारिक मिश्र १ कारमण काय, ए बे जोग होय। मिश्र पदनो अर्थ प्रथम पदना अर्थनो छे ७ सन्नि अपर्याप्तने जोग ३, ४ ॥

अपज्जत छक्कि कम्मुरल। मीसा जोगा अपज्ज सन्निसु॥

कार्मण, १ उदारिक मीश्र, वैक्रीय मीश्र, ३। ते उदारिककाययोग भेलता चार योग पण होय मतांतरे ॥

ते स विउव्वि मीसएसु। तणु पज्जेसु उरल मन्ने ॥४॥

ए सूक्ष्म पर्याप्ताने उदारिक

जोग एक छे. नाखा सहित चार जिव स्थानके वेइंपर्याप्त १० तेन्द्रि पर्याप्त ११ चोरेन्द्रि पर्याप्त १२ असन्निपर्याप्त १३ ने योग बे. उदारिक १ असत्या अमृखा २ होय ॥

८सर्वयोगपंदरे सन्निपर्याप्ताने होय ।

सब्वे सन्नि पज्जते । उरलं सुहुमे सभासु तं चउसु ॥

बादर एकेन्द्रि पर्याप्ताने त्रण योग; उ १ वै २ वैक्रीमीश्र ३ वायुकाय आश्री ।

हवे चौद जिवस्थानके उपयोग बार फेलावे छे १ पर्याप्ता सन्निने बारे उपयोग होय ॥

बायरि स विउवि डुगं । पज्ज सन्निसु बार उवउगा ॥५॥

चक्षु अचक्षु मति अज्ञान श्रुत अज्ञान ए चार उपयोग छे. वे दर्शन, वे अज्ञान, ए चार गया पदना अर्थमां गण्या छे. हवे दश जिवस्थानके जोगा कहे छेः— सूक्ष्म एकेन्द्रि पर्याप्त ४, अपर्याप्ता ५ बादर एकेन्द्रि पर्याप्त ६ अपर्याप्ता ७ बेन्द्रि पर्याप्त ८ अपर्याप्त ए तेरेन्द्रि पर्याप्त १० अपर्याप्त ११ चोरिन्द्रि अपर्याप्ता १२ असंज्ञी पंचेन्द्रि अपर्याप्ता १३ ए दशपदे उपयोग; अचक्षु, मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान; ए त्रण्य होय॥

पर्याप्ता चोरिन्द्रिने२ असंज्ञीने ३।

पज्ज चउरिंदिअसन्निसु । डुदस डुअन्नाण दससु चक्खुविणा।

सञ्ज्ञी पचेन्द्रि १४ अपर्याप्ताने आठ उपयोग ते कहे छे'—चार माथी चार नहि ते, मन पर्यव ज्ञान१ नहि ॥ चक्षु दर्शन नहि, २ केवलज्ञान ३ केवलदर्शन ४ ए नहि, माटे आठ कह्या ॥

सन्नि अपज्जे मण नाण । चखुकेवल डुग विहूणा॥६॥

हवे चौद जिवस्थानके लेसा कहे छे —सञ्ज्ञी पचेंन्द्रि पर्याप्त, अपर्याप्तने छ लेस्या । अपर्याप्ता वादर एकेन्द्रिने लेस्या कृष्न, नील, कापोत, तेजु ए चार, वाकी जिवस्थानक अगिआरे त्रणकृष्ण नीलकापोत॥

सन्नि डुगि छ लेस । अपज्ज वायरे पढम चउ ति सेसेसु

हवे मूलकर्म आठ; ते चौदजिव स्थानके वध, उदय, उदिरणा, अने सत्ता कहे छे'—सात, आठ, आयु सहित वन्ध तथा उदिरणामा सत्ता उदय ए वेमा आठज होय, संज्ञीपचेंन्द्रि पर्याप्ता विना तेर जिव थानके

सत्त ठ वधुदीरणा । सतु दया अठ तेरससु ॥ ७ ॥

सञ्ज्ञीपंचेंन्द्रि पर्याप्ताने वन्धक हे छे.-आठ आयु विना, सात मोहनी आयु विना छ वाधे साता वेदनी एक वाधे । हवे संज्ञी पंचेन्द्रि पर्याप्ताने सत्ता, उदय स्थानक कहे छे—सात, आठ, चार, आठ, मोहनी विना सातनी ज्ञानावरणी दर्शना वर्णीमोहनी अतराय विना चारनी सत्ता ॥

सत्त ठ छे ग वंधा । सतु दया सत्त अठ चत्तारि ॥

हवे उदिरणा कहे छेः—सात आ ठ, पांच, बे, ते केम आठ आयु विना सातनी आयु वेदनी विना छनी आयुवेदनी मोहनी विना पांचनी तेमांथी ज्ञानावर्णी, दर्शनावर्णी, अंतराय विना बेनी उदिरणा जाणवी । उदिरणा संज्ञी पर्याप्तने कही॥

सत्त ठ छ पंच डुगं । उदीरणा सन्नि पज्ञते ॥८॥

हवे मार्गणा मूल १४ उत्तर६२ तेनां नाम कहे छे; गति१ इंन्दि२ काया३ । जोग४ वेद५ कषाय६ ज्ञान ७

गइ इंदि एय काए । जोए वेए कसाय नाणेसु॥

संजम८ दर्शन९ लेस्या १० । भव्य ११ सम्यक्त १२ संज्ञी१३ आहारक १४ ए मूल चौद; उत्तर बासठ थया ॥

संजम दंसण लेसा१० । भव सम्मे सन्नि आहारे ॥९॥

हवे मार्गणा उत्तर बासठनां नाम कहे छेः--चार गतिनां नाम; देवगति, मनुष्यगति. तिर्यंचगति, नर्कगति; ४ । हवे इंन्दि पांचनानाम-एकेन्दि बेन्दि, तेरन्दि, चोरिन्दि, पंचेन्दि पछी छकाय कहेशे. ॥

सुरनर तिरि नरय गई।इग विअ तिअ चउ पणिं दिछकाया

पृथ्वीकाय, अपकाय, तेउकाय, वाउकाय, वनस्पति काय, । त्रसकाय; ए छकाय. हवे त्रण जोगनां नामः--मनयोग, वचन योग, अने काययोग. ३ ॥

भूजल जलणा निल वणा। तसायमणा वयणा तणुजोगा

हवे त्रण वेदनाम–पुरुष, स्त्री। अने नपुंसक३। चार कषाय नाम-क्रोध, मान, माया, लोभ ॥

वेय नरिठि नपुंसा । कसाय कोह मय माय लोभत्ति॥

हवे आठ ज्ञानना नाम--मति ज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, मनपर्यवज्ञान केवलज्ञान। विभंगज्ञान, मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान,८ ए ज्ञान ते साकार उपयोग ॥

मइ सुअऽवहिमणा केवल।विभग मइसुअ अन्नाणसागारा

सात संजम गणावे छे --सामायक, छेदोपस्थान, परिहार विशुद्वि। सूक्ष्म संपराय, यथाख्यात, देसविरति अने अविरति,ए सात॥

सामाइअ छेय परिहार। सुहुम अहखायदेसजय अजया

चार दर्शनना नामः--चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन, अवधिदर्शन। केवलदर्शन, ए चार अनाकार॥

चखु अचरकू उही।केवल दंसण अणागारा ॥१९॥

छ लेस्याना नाम कृष्णलेस्या। नीललेस्या, कापोत लेश्या। तेजोलेस्या,पद्मलेस्या, शुक्लेस्या,१६भव्यवेभेद;भव्य-अभव्य

किण्हा नीला काऊ । तेऊ पम्हाय सुक भवित्रअरा ॥

छ समकित नाम- वेदक वा पयोपसम, समकित क्षायक, उपशम, मिथ्यात। मिश्र, सास्वादन ए छ, हवे सन्नीनाम - सन्नी,१ असन्नी, २

वेअग खइ उ वसम मिछ। मीससासाण सन्नि अरे१३

हवे बारह मार्गणाए चौद जिव स्थानक केनावे छे –सन्नी

पंचेन्द्रिपर्याप्त, अपर्याप्ता, एवं; १३ मार्गणाए होय ते कहे छेः—देवगति, नर्कगति, विभंग ज्ञान, मतिज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, अवधिदर्शन; उ ॥

आहारिनामः--आहारि, अणाहारि; ।

आहारे अर नेआ । सुरनिरय विभंग मइ सु उहि डुगे

उपशम समकित, क्षायक समकित, क्षयोपसमकित, पद्मलेस्या ११ ।

शुक्ललेस्या, संज्ञी; ए तेर मार्गणाए सन्निपर्याप्त, अपर्याप्त, एवे जिव स्थानक ॥

सम्मत तिगे पम्हा । सुका सन्नीसु सन्नि डुगं ॥१४॥

मनुष्य गति मार्गणाए जिवस्थानक त्रण छे. संज्ञी पंचेन्द्रि पर्याप्त अपर्याप्त, असंज्ञी अपर्याप्ता ३ चौद स्थानके उपजे ते. अपर्याप्तज मरे माटे नरने विषे.

तेजो लेस्यानी मार्गणाए जिव स्थानक-संज्ञी पंचेन्द्रि पर्याप्त, अपर्याप्त, बादर एकेन्द्रि अपर्याप्ता ए त्रण छे देवता चवीने तेजु लेस्याथी एकेन्द्रि थाय छे; माटे गवेष्युं छे. ॥

तमसन्नि अपज जुअं । नरे सबायर अपज तेउए ॥

चार गया पदनो संवन्ध छे असंज्ञी मार्गणाए बार जिव स्थानक जाणवां. संज्ञी पर्याप्त, अपर्याप्त, ए बे विना बेन्द्रिनी मार्गणाए बेन्द्रि पर्याप्त, अपर्याप्त, ए बे. तेरन्द्रिनी मार्गणाए तेना बे भेद, चोरिंद्रिनी मार्गणाए तेना बे एम जाणवां ॥

पृथ्वी, अप, तेज, वायु, वनस्पतिकाय, एकेन्द्रि; एछमार्गणाए सूक्ष्म पर्याप्त, अपर्याप्त, बादर पर्याप्त, अपर्याप्त, ए चारजिव स्थानक छे. हवे— ।

थावर एगिंदि पढमा । चन्न वार असन्निउ डुविगले १५

त्रसकायनी मार्गणाए जिव स्थानक दस छेला ते, बेरंडि, तेरडि चोरडि, असङ्गी, संज्ञी, पर्याप्त, अपर्याप्त अविरति मार्गणादिक १० मार्गणाए कहे छे.–अविरति मार्गणा, ।

आहारिमा० तिर्यंचमा०काय योगमा०क्रोध,मान,मायालोन्न,मतिअज्ञान,श्रुतअज्ञान,१०

दस चरम तसे अजया।हारग तिरि तणु कसायडुअन्नाणे

कृष्णलेस्या, निललेस्या, कापोतलेस्या,न्नव्य, अन्नव्य,१५।

अचक्षु दर्शन, नपुसक, मिथ्यात्व; ए अराढ मार्गणाए सर्व चौद जिव स्थानक होय ॥

पढम तिलेसा न्नविअर । अचक्खु नपु मिच्छि सवेवि १६

अगिआर मार्गणाए जिव स्थानक एक सङ्गी पर्याप्त छे. मार्गणा नाम केवलज्ञान,केवल दर्शन २ ।

सामायक चारित्र ३ छेदोप स्थापन,४ परिहार विशुद्धि,५ सूक्ष्म संपराय,६ यथाख्यात,७ मनपर्यव८ देसविरति,९ मनयोग१० मिश्रदृष्टी११ ए अगिआरमा तेएक जीव स्थानक ॥

पज्ज सन्नि केवलदुग । संजम मणनाण देसमण मिसे॥

वचन योग मार्गणाए बेरन्द्रि,तेरंद्रि, चोरन्डि, असंज्ञि, संज्ञी, ए पाच पर्याप्ता थाय. पाच न्नेद पण गवेख्या छे ।

चक्षुदर्शन मार्गणाए जीवस्थानक ३ अथवा ६ होय तेना नाम -चोरिन्द्रि,असङ्गी, संज्ञी, पंचेन्डि, ए चक्षु ए पर्याप्ता तथा तेहीज अपर्याप्ता गणता छ न्नेद पण गवेख्या छे ॥

पण चरम पज्ज वयणे । तिअ छवा पज्जियर चक्खुसि १७

हवे स्त्रीवेद, पुरुषवेद, पंचेन्द्रि, ए त्रण मार्गणाए छेला चारजीवस्थानक छे.संज्ञीपर्याप्त,अपर्याप्त असंज्ञीपर्याप्त,अपर्याप्त ए चारअसंज्ञीमां स्त्री पुरुषवेद नथी पण बहु श्रुत गम्य ।

हवे अणाहारिनी मार्गणाए जीवस्थानक संज्ञीपर्याप्त, अपर्याप्त, सूक्ष्म अपर्याप्त, बेरन्द्रि अपर्याप्त, तेरन्द्रि अपर्याप्त, चोरन्द्रि अपर्याप्त, असंज्ञी अपर्याप्त, अने बादर अपर्याप्त, एआठ होय ॥

थी नर पणिंदि चरमा। चउ अणाहारे दुसन्नि छ अपज्जा

हवे सास्वादन गुणठाणानी मार्गणाए सात जीव स्थानक, ते आठ उपर कह्यां तेमांथी सूक्ष्म अपर्याप्त काढतां बाकी सात होय ।

सास्वादनेए बासठमार्गणाचौद जीवस्थानके कहीरह्या;हवे मार्गणाबासठेचउदे गुणठाणां कहे छेः—

ते सुहम अपज्ज विणा। सासणि इत्तो गुणे वुछं ॥१८॥

हवे पांच मार्गणाए चौदे गुणठाणां छे. ते पांचनां नाम—मनुष्यगति, संज्ञी, पंचेन्द्रि, भव्य, त्रस, ए पांचमां सर्वे गुणठाणां छे ॥

पेहेलां पांच गुणठाणां त्रियँच गतिनी मार्गणाए छे. पेलां चार गुणठाणां देवनर्कगतिनी मार्गणाए छे ।

पण तिरि चउ सुर निरया नरसन्नि पणिंदि भव्वतसिसव्वे

ए सातमां मिथ्यात, सास्वादन, ए बे गुणठाणां छे. हवे गति त्रस; तेउकाय, वायुकाय,अभव्य ए त्रण मार्गणाए एकमिथ्यात्व गुणठाणु छे ॥

सात मार्गणाए गुणठाणां कहे छेः एकेन्द्रि, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चोरिन्द्रि पृथ्वीकाय, अपकाय, वनस्पतिकाय७ ।

इग विगल नूदगवणे । डड एगं गइ तस अन्नवे १ए

हवेठ मार्गणाए नवगुणगणा होय; ते पुरुषवेद,स्त्रीवेद,नपुसकवेद, क्रोध, मान, माया ए ठमा मिथ्यात्वथी नवमाअनिवृत्ति सुधी होय ने लोजनी मार्गणाए दश गुणगणा ठे ।

अविरति मार्गणाए मिथ्यात्वादिक चार गुणठाणा ठे मति अज्ञान, श्रुत अज्ञान, विभंगज्ञान ए त्रण मार्गणाए मिथ्यात्व, सास्वादन, ए बे अथवा केटलाक त्रण गुणगणा कहे ठे मिश्र सहित ॥

वेअतिकसायनव दसलोन्ने। चऊअजइडुति अन्नाण तिगे

चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन, ए बे मार्गणाए बार गुणगणा ।

पेला हवे यथाख्यात चारित्रनी मार्गणाए ठेला चार गुणगणा होय ॥

बारस अचक्खु चक्खुसु । पढमा अहखाइ चरम चउ२०

मनपर्यव ज्ञाननी मार्गणाए ठठु, सातमु, आठमु, नवमु,दशमु,अगिआरमु,बारमु,एसात गुणठाणा ।

सामायक ठेदोपस्थान ए बे चारित्रनी मार्गणाए ठठु, सातमु, आठमु, नवमु, ए चार गुणगणा ठे परिहार विशुद्धि चारित्रनी मार्गणाए ठठु, सातमु, ए बे गुणगणा होय ॥

मण नाणि सग जयाई।समइअ ठेअ चउ डुन्नि परिहारे

केवलज्ञान,केवलदर्शन, ए बे मार्गणाए तेरमु, चौदमु,ए बे ठेला गुणठाणा ठे

मतिज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, अवधि दर्शन, ए चार मार्गणाए चोथेथी बारमे सुधी नव गुणगणा ठे ॥

केवल डुगि दोचरमा । जयाइ नव मइ सुउहि डुगे॥२१॥

उपशम समकितनी मार्गणाए चोथाथी अगियारमा सुधी आठ गुणठाणा छे. वेदक क्षयोपसम समकितनी मार्गणाए चोथाथी सातमा सुधी चार गुणठाणा छे ।

खायक समकितनी मार्गणाए चोथाथी अजोगी सुधी अगियार गुणठाणां छे. मिथ्यात्व मारगणाए मिथ्यात गुणठाणुं एक; सास्वादन मार्गणाए बीजुं गुणठाणुं; मिश्रनी मार्गणाए त्रीजुं गुणठाणुं; देसविरतिनी मार्गणाए पांचमुं गुणठाणुं एक छे ॥

अरु उवसमि चउ वेयगि। खइए इक्कार मिछ तिगि देसे

सूक्ष्म संपराय चारित्रनी मार्गणाए दसमु एक गुणठाणुं छे ह. वे तेर गुणठाणा छे ते आवता पदमा केहेशे ।

मनयोग, वचनयोग, काययोग, आहारी, शुक्ललेस्या, ए पांच मार्गणाए मिथ्यातथी ते सजोगी सुधी तेर गुणठाणा छे ॥

सुहुमे अ सठाणं तेर । जोग आहार सुक्काए ॥५५॥

कृष्ण, निल, कापोत, ए त्रण लेस्यानो मार्गणाए मिथ्यातथी प्रमत्त सुधी गुणठाणा छ छे. तेजो पद्म, ए वे लेस्यानी मार्गणाए पेहेलाथी सातमा सुधी सात गुणठाणा छे ॥

असंज्ञीनी मार्गणाए पेहेलांवे गुणठाणां ।

असन्निसु पढम दुगं । पढम तिलेसासु छच्च दुसु सत्त ॥

हवे अणाहारिनी मार्गणाए मिथ्यात,१ सास्वादन,२ सजोगी३ अजोगी चोथुं अवीरति ए पांच गुणठाणा ।

अणहारी मार्गणाए छे समुदघातादिक आश्री जाणवां ए मार्गणाए गुणठाणा समाप्त ॥

पढम तिम दुग अजया । अणाहारे मग्गणासु गुणा ॥२३॥

हवे पंदर योगना नाम कहेछे.- सत. असत, मिश्र, असत्या अमृखा । मन, वचन साथे ते चार पद जोमता आठ थाय ते सतमन, असतमन, मिश्रमन, व्यवहार मन, सतवचन, असतवचन, मिश्रवचन, व्यवहार वचन, ए आठ; वैक्रीय काययोग, आहारक काययोग, ॥

सच्चे अरमीस असच्च मोस । मणवय विउवि आहारा

उदारिक काययोग, एत्रणयने मिश्र शब्द जोमता त्रण वधे; ते उदारिकमिश्र, वैक्रीयमिश्र, आहारक मिश्र, कार्मण काययोग ए पंदर जोग, हवे ते जोग वासठ मार्गणाए फेलावे छे अणहारीनी मार्गणाए कार्मण काययोग छे.

उरल मीसा कम्मण । इय जोगा कम्म अणहारे ॥२४॥

हवे २६ मार्गणाए पदर जोग होय ते मार्गणा अनुक्रमे कहेछ.- मनुष्यगति, पचेन्द्रि, त्रसकाय, काययोग ४ । अचक्षु दर्शन, पुरुषवेद, नपुसकवेद, क्रोध, मान, माया, लोभ, खायक समकित, क्षयोपशम समकित १३ ॥

नर गइ पणिदि तस तणु। अचक्खुनर नपुकसाय सम्मदुगे

सन्नी, कृष्ण, निल, कापोत, तेजु, पद्म, शुक्ल, ए छ लेस्या, आहारी २१ । भव्य, मतिज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, अवधिदर्शन ए छविस मार्गणाए सर्व जोग होय ॥

सन्नि छ लेसा हारग । भव मइसु उहि दुगि सवे॥२५॥

मति, श्रुत, विभग, ए त्रण अ

तिर्यंचगति, स्त्रीवेद, अविरति मा। ज्ञान, उपशम समकित, अन्न
र्गणा, सास्वादन समकित; ४ । व्य, मिथ्यात्वने विषे ॥

तिरि इत्थि अजयसासण। अन्नाण उवसम अन्नव मिच्छेसु

देव गति, नर्क गति, बे मार्गणा
ए अगिआर; जोग उदारिक, उ
एटली मार्गणा ए तेर जोग, आ। दारिक मिश्र, आहारक, आहा
हारक, आहारक मिश्र एबेविना। रक मिश्र, ए चार विना ॥

तेरा हार दुगूणा । ते उरल दुगूणा सुरनिर ए ॥१६॥

पृथ्वी, अप, तेउ, वनस्पति; ए। एकेन्द्रि, वायुकाय, ए बे मार्गणा
चार कायनी मार्गणाए कार्म्मं। ए कार्मण, उदारिक, उदारिक
ण, उदारिक, उदारिक मिश्र, । मिश्र, वैक्रीय, वैक्रीय मिश्र; ए
ए त्रण जोग छे । पांच ॥

कम्मु रल दुगं थावरि। ते सविउव्वि दुग पंच इग पवणे॥

असंज्ञी मार्गणाए उदारिक दु। बेरेन्द्रि, तेरेन्द्रि, चौरिन्द्रि, ए त्र
ग, वैक्रीय दुग कार्मण, अस। ण मार्गणाए उदारिक दुग, का
त्यामृखा, ए छ जोग; पहेला। रमण, असत्या मृखा; ए चार
पांचमां छेलुं वचन जोगतां । जोग छे विगलमां ॥

छ असन्नि चरम वय जुय। ते विउव्वि दुगूण चउ विगले१७

वचन जोग, सामायक, छेदोप
हवे जे मार्गणाए तेर जोग छे, स्थापन, चक्षुदर्शन, मनपर्यवज्ञा
ते कहे छेः-कार्मण, उदारिक मि। न, ए छ मार्गणाए उपर कह्या
श्र, ए बे विना मन जोग । ते तेर जोग छे ॥

कम्मुरल मिस विणु मण। वय समइअ छेअ चक्खु मण नाणे

हवे केवल ज्ञान, केवल दर्शन। अंतिम मन, वचन, सत असत्या
नी मार्गणा ए जोग कहे छे-उ। मृषा; ए सात योग केवलज्ञान,

दारिक दुग । कार्मण प्रथम । केवल दर्शने छे ॥

उरल दुग कम्म पढम। तिम मण वय केवल दुगमि२८

परिहार विसुद्धि मार्गणाए सत वचन१ असत वचन२मी श्र वचन ३ व्यवहार ४ मन सत, १ असत, ४ मिश्र, ३ व्यवहार ४ उदारिक, ए नव योग छे।

सूक्ष्म संपराय चारित्रनी मार्गणाए पण मनना, वचनना, ४ उदारिक काय १ ए नव योग छे मिश्र समकितनी मार्गणाए मनना, वचनना उदारिक वैक्रीय ए दश योग छे ॥

मण वय उरला परिहार।सुहुम नव तेउ मिसि सविउव्वा

देसविरति चारित्र मार्गणाए मनना, वचनना, उदारिक, वैक्रीय, वैक्रीय मिश्र, ए अगिआर जोग छे ।

यथाख्यात चारित्रनी मार्गणा ए मन, वचन, उदारिक, उदारिक मिश्र, कारमण, ए अगियार जोग ए रीते बासठ मार्गणाए कह्या ॥

देसे स विउव्वि दुगा । स कम्मु रल मीस अहखाए२९

हवे बार उपयोग नाम त्रण अज्ञान
मति, श्रूत, विभंग; पाचज्ञान—
मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव, केवल, चार दर्शन भेद चक्षु, अचक्षु अवधि, केवल, ए बार जीवनुं लक्षण उपयोगता॥

तिअनाण नाणपण चउ।दसणबार जिअलखणु वउगा

हवे बासठ मार्गणाए ते उपयोग कहे छे -मनपर्यव, केवलज्ञान, केवल दर्शन,ए त्रण विना।

देवगति, नर्कगति, तिर्यंचगति, अविरति, ए चार मार्गणाए नव उपयोग छे उपर कह्या ते तजी बाकीए रह्या ते छे ॥

विणु मण नाण दुकेवल।नवसुर तिरि नरय अजएसु३०

हवे तेर मार्गणाए उपयोग कहे छेः-त्रसकाय, मन, वचन, काययोग, स्त्री, पुरुष, नपुंसकवेद, शुक्ल लेस्या, ८ आहारी, मनुष्य गति, पंचेन्द्रि, संज्ञी, भव्य; ए तेर मार्गणाए बार उपयोग छे।

तस जोग वेअ सुक्क ।हार नर पणिंदि सन्नि भवि सव्वे॥

हवे अगिआर मार्गणाए उपयोग कहे छेः-चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन, कृष्ण, निल, कापोत, तेजो, पद्मलेस्या। क्रोध, मान, माया, लोभ;११ ए मार्गणाए केवलज्ञान, केवल दर्शन विनादश उपयोगछे॥

नयण यर पण लेसा। कसाय दस केवल दुगूण॥३१॥

चौरिन्द्रि, असंज्ञी, एबे मार्गणाए उपयोग–मति अज्ञान, श्रुत अज्ञान। चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन, ए चार छे. एकेन्द्रि, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, पृथ्वी, अप, तेउ, वाउ, अने वनस्पति; ए आठ मार्गणाए उपयोग मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान अचक्षुदर्शन; एत्रण उपयोगछे॥

चउरिंदि असन्निदु अनाण। दंस इग बिति थावर अचक्खू

हवे छ मार्गणाए पांच उपयोग छे.मतिअज्ञान, श्रुतअज्ञान, विभंगज्ञान, चक्षुदर्शन, अचक्षु दर्शन। छ मार्गणानां नामः-मतिअज्ञान, श्रुतअज्ञान, विभंगज्ञान, अभव्य मिथ्यात, सास्वादनमां उपर कह्या ते पांचे उपयोग छे॥

ति अनाण दंसण दुगं। अनाण तिग अभव मिच्छ दुगे॥३२॥

केवलज्ञान, केवलदर्शन, एबे मार्गणाएकेवलज्ञान,केवलदर्श खायक समकित, यथाख्यातचारित्र, ए बे मार्गणामां त्रण अज्ञान विना पांच ज्ञान, चार दर्श

न ए बे उपयोग छे । न; ए नव उपयोग छे ॥

केवलडगे निअडगं। नव तिअनाण विणु खइय अहखाए

चक्षु, अचक्षु, अवधि ए दर्शन त्रणय; मतिश्रुत अवधि ए छ उ पयोगदेसविरतिनीमार्गणाएछे। मिश्र समकितनी मार्गणाए त्र ण अज्ञान, मीश्र त्रण दर्शन; ए छ उपयोग छे

दसण नाणतिग देसि । मीसि अन्नाण मीसत ॥ ३३ ॥

हवे अणाहारी मार्गणाए मन पर्यवज्ञान, चक्षुदर्शन; ए बे उपयोग विना । दस उपयोग अणाहारीए छे ह वे अगिआर मार्गणाए सात उप योग छे; ते अनुक्रमे कहे छेः— चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन अवधि दर्शन, मति, श्रुत, अवधि मन पर्यव, छ ए सात ॥

मणनाण चखु वज्जा । अण हारे तिन्नि दंस चउनाण॥

हवे ते अगिआरना नाम कहे छे.—चारज्ञान; मति, श्रुत, अव धि, मनपर्यव, चारसजम—सा मायक, छेदोपस्थान, परिहा । र विशुद्धि, सूक्ष्म सपराय, उ। पसम समकित । क्षयोपशम समकित, अवधिद र्शन,एअगिआर मार्गणाए पूर्वे कह्या ते सात उपयोगजाणवा॥

चउनाण सजमो वसम । वे अगे उहि दसे अ ॥३४॥

हवे वीजा आचार्यना मतान्तर त्रण योगमा, जीवस्थानक, गुण। ठाणा, जोग, उपयोग, तेमा उ। द छे, ते कहे छे एमनो अभिमा। य केवल एक, एक जोग सवधी। मन शब्द प्रथम लीधो छे हवे वचन योगे जीव स्थानक आठ गुणठाणा बे, योगचार, उपयोग चार, अनुक्रमे नाम कहे छे·—

छे. अमे प्रथम समुदाये कह्युंछे; तेथी पाठान्तर छे. बाकीतो जिन मतमां भेदपडे नही-मनयोगे जीव स्थानक बेछे; संज्ञी पर्याप्त, अपर्याप्त; गुणठाणा तेर छे. अजोगी विना जोग तेरछे. कार्म्मण, उदारिक मिश्र ए बे विना तेर उपयोग बारेछे. मन योगे नाम आवते पदे कहेशे। बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चोरन्द्रि, असंज्ञी ए चार; पर्याप्त, अपर्याप्त ए आठ जीव स्थानक; मिथ्यात्व, सास्वादन; ए बे गुणठाणा छे. कार्मण काय, उदारिक, उदारिक मिश्र, सत्यामृखा ए चार योग छे उपयोग–मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान, चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन; ए चार उपयोग ॥

दोतेर तेर बारस । मणे कम्मा अठ ठ चउ चउवयणे॥

हवे काययोगे जीव स्थानक चार, गुणठाणा बे; योग पांच, उपयोग त्रण, तेनो विवरो अनुक्रमे कहे छेः—सूक्ष्म, बादर, पर्याप्त, अपर्याप्त, ए चार जीव स्थानक छे. मिथ्यात्व, सास्वादन, ए बे गुणठाणा छे. उदारिक उदारिक मिश्र, वैक्रिय वैक्रीय मिश्र कार्मणकाय, ए पांच योग छे. मतिअज्ञान, श्रुतअज्ञान, अचक्षुदर्शन, ए त्रण उपयोग छे, ए काय योगे। ए रीते प्रथम त्रणयोगे जीव स्थानक, गुणठाणा, योग, उपयोग; एटला भेदे बीजा आचार्यनी अपेक्षा देखाडी ॥

चउ ठ पण तिन्नि काये । जिय गुण जोगो वउगन्ने ३८

हवे बासठ मार्गणाए छ लेस्या कहे छेः—लेस्या छनी मार्गणाए जे लेस्यानी मार्गणा तेज लेस्या

छे कृष्णमा कृष्ण, नीलमा नील, कापोतमा कापोत, तेजुमा तेजु, पद्ममा पद्म, अने शुक्ल मा शुक्ल ।

एकेन्डि, असञ्ज्ञी, पृथ्वीकाय, अपकाय वनस्पतिकाय, ए पाच मार्गणाने विषे ॥

छसु लेसासु सठाण । एगिंदि असन्नि नू दग वणेसु॥

पेहेली चार कृष्ण, नील, कापोत, तेजु, लेस्याउ छे उपरनी पाचे मार्गणाउमा पेहेली कृष्ण, नील, कापोत, ए त्रणये ते कहेछे

नर्कगति, वेरन्डि, तेरिन्डि, चौरिन्डि, तेउकाय, वायुकाय, ए छमा पहेली त्रण लेस्या छे॥

पढमा चउरो तिन्निउ । नारय विगल ग्गि पवणेसु॥३६॥

यथाख्यात चारित्र, सूक्ष्म सपराय, केवलज्ञान, केवलदर्शन ।

एछुग, ए चार मार्गणाए शुक्ल लेस्या एक छे, वाकी एकतालिस मार्गणाना नाम—गति ३ पंचेन्द्रि १ त्रस १ योग ३ वेद ३ कषाय ४ ज्ञान ७ सजम ५ दर्शन ३ भव्य २ समकित ६ संज्ञी १ आहार २ ए एकतालिसमा छ लेस्या छे एवासठ मार्गणाए लेस्या कही ॥

अहखाय सुहुमि केवल । डुगि सुका छवि सेसठाणेसु ॥

हवे अल्पाबहुत कहे छे—प्रथम गति चारनो सर्वथी थोमा मनुष्य सख्याता छे उत्कृष्टा उगणत्रीस आक सुधी, तेथी नार्की असंख्यात घणा छे ते नार्कीथी

देवता असंख्यात घणा छे. देवताथी तिर्यंच सूक्ष्म सुधी अनंत घणा छे, ते आवता पदमां कहेशे- ।

	थोडा वेनेअसंख्याता, एकनेअनन्ता, उपरकह्यातेनेजाणजो ॥

नर निरय देव तिरिआ। थोवा डु असंख णंत गुणा॥३७॥

एमार्गणाए थोडा घणा छे, ते आ पदमां अनुक्रमे कहे छे-थोडा, त्रणय, वीसेसा अधिका, एक अनन्तगुणा ॥

हवे पांच इन्द्रिमार्गणाएअल्पा बहुत पंचेन्द्रि, चोरन्द्रि, तेरन्द्रि, वेरन्द्रि, एकेन्द्रि ।

पण चउ ति डु एगिंदि।थोवा तिन्नि अहिया अणंतगुणा।

हवे छ काय मार्गणाए थोडाघणा कहेछेः--त्रसकाय थोडा; तेथी अग्निकाय, असंख्यातघणा । पृथ्वीकाय, अपकाय, वायुकाय, ए त्रणप्रत्येके वीसेसा अधिका वनस्पतिकाय अनन्ता ॥

तस थोव असंषग्गी भूजल निल अहिय वण णंता३८

हवे त्रण योगमार्गणानो अल्पाबहुत मनयोगी, वचनयोगी, काययोगी । थोडाअसंख्यातगुणा, अनन्तगुणा ॥

मण वयण काय योगी। थोवा असंषगुणा अणंतगुणा।

हवे त्रण वेदमार्गणानो अल्पाबहुत पुरुषवेदी थोडा, स्त्री संख्यातगुणी । संख्यात पद स्त्री पदने कहुं छे अनंतगुणा नपुंसक छे ॥

पुरिसा थोवा इत्थी। संष गुणा णंत गुण कीवा॥३९॥

लोभमार्गणाए चार एकएकथी वीशेषा अधिका छे. हवे आठ ज्ञानमार्गणाए अल्पाबहुत कहे

हवेकषाय मार्गणानो अल्पाबहुत मानमार्गणा, क्रोधमार्गणा,

मायामार्गणा ।

छे मनपर्यवज्ञानी थोमा ॥

माणी कोही माई।लोभी अहिअ मणनाणिणो थोवा॥

अवधिज्ञानी असंख्यातगुणा, मतिज्ञानी, श्रुतज्ञानी ।

अधिका अवधिज्ञानीथी मतिश्रुत आपसमा तुल्य छे तेथी विभंगज्ञानी असखतागुणा ॥

उहि असंपा मइ सुअ। अहिअ समअसप विन्नगा ४०

विभंगज्ञानीथी केवलज्ञाननी मार्गणाए अनन्तगुणा सिद्धिसहिता

तेथी मतिश्रुत अज्ञानो अनन्तगुणा छे माहोमाह्य तुल्य मतिश्रुतअज्ञानी

केवलिणो णंत गुणा।मइ सुअ अन्नाणि णत गुणतुल्ला॥

हवे चारित्रनी मार्गणानो अल्पा बहुत सूक्ष्म सपराय चारित्रिया थोमा, तेथी परिहार विशुद्धि सख्यातगुणा ।

सख्यातपद कह्युं तेथी यथाख्यात चारित्रिया सख्यातगुणा ॥

सुहुमा थोवा परिहार । संप अहपा य सप गुणा ॥४१॥

तेथी छेदोपस्थापनी सख्यातगुणा तेथी सामायक चारित्र व । न्त सख्यात गुणा ।

तेथी देसविरति असख्याता छे, तेथी अविरति अनन्त गुणा छे॥

छेअ समईअ सपा।देस असंख गुणणंतगुण अजया॥

हवे चार दर्शननो अल्पा बहुत। थोडा असंख्याता,अनंताअनंता।

अवधि दर्शनी थोमा, तेथी चक्षुदर्शनी असख्यात गुणा, तेथी केवलदर्शनी अनन्ता; तेथी अचक्षुदर्शनी अनत गुणा छे ॥

योव असप उणंता उहि नयण केवल अचक्खू ॥४२॥

हवे लेस्या ठनो अल्पा वहुत का हे ठे--पण पश्चानुपूर्वि लेस्या लेजो ।

शुक्ललेस्यावंत सर्वथी थोमा तेथी पद्मलेस्यावंत असंख्याता; तेथी तेजोलेस्यावंत असंख्याता तेथी कापोतलेस्यावंत अनन्ता; तेथी निललेस्यावंत अधिका; तेथी कृष्णलेस्यावंत अधिका ॥

पह्लाणु पुव्वि लेसा । थोवा दोऽसंख णंत दो अहिया॥

भव्यनी मार्गणानो अल्पावहुत। अभव्य थोमा भव्य अनन्त गुणा ।

हवे समकित मार्गणानो अल्पा वहुत, सास्वादनसमकिती थोमा; तेथी उपशमसमकिति संख्यात गुणा ॥

अभवि अर थोवणंता । सासण थोवो वसम संखा४३॥

तेथी मिश्र समकिती. संख्यात। गुणा; वेदकसमकिती, वेदक। क्षयोपशम, ए एकज ठे ।

असंख्यात गुणा तेथी क्षायक समकिती; तेथी मिथ्यासमकिती अनन्त गुणा ठे ॥

मीसा संखा वेयग। असंख गुणा षइअ मिछ उअणंता ॥

हवे संज्ञी मार्गणा कहे ठे—संज्ञी थोमा, असंज्ञी अनन्त गुणा ठे ।

आहारीनी मार्गणा कहे ठे-अणाहारी थोमा, आहारी असंख्यात गुणा ठे ॥

संन्नि-अर थोवणंता । अणाहार थोवे अर असंखा४४॥

हवे चौद गुणठाणे जीवना चौ

वीजे सास्वादन गुणठाणे जीवना भेद सात ठे. वादर, एकेन्द्रि, वेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि,अ

द भेद फलावे छे--मिथ्यात्व गु णठाणे जीवना भेद चौद छे। सन्नी, ए पाच अपर्याप्त, सन्नी पर्याप्त, अपर्याप्त, ए मलीने सात

सव्व जिअठाण मिच्छे। सगसासणि पण अपजसन्निडग॥

बाकी गुणठाणा अगियार, ते मिश्र, देस प्रमत अप्रमत्त, निवृत्ति, अनिवृत्ति, सूक्ष्म सपराय, उपशान्त, क्षीण मोह, सजोगी अजोगी ए अगि

समकित गुणठाणे जीवथानक। यारे जीव स्थानक संज्ञी पर्याप्त वे छे, संज्ञीपर्याप्त अपर्याप्त ७। एक छे ५

सम्मे सन्नि डविहो । सेसेसु सन्नि पज्जतो ॥ ४५ ॥

हवे गुणठाणे पदर जोग कहे छे मिथ्यात, सास्वादन अने समकित, ए त्रण गुणठाणे जोग तेर होय। आहारक दुगविना आठमे, नवमे, दशमे, अगियारमे तथा बारमे ए पाच गुणठाणे जोग कहे छे --

मिच्छ डगि अजइ जोगा । हारडगूणा अपुव्व पणगेउ ॥

मननो चार, वचनना चार। अने उदारिक ए नवयोग उपरना पाच गुणठाणे छे, वैक्रीय सहित ते कहे छे -। मिश्र गुणठाणे मनना, वचनना, उदारिक, वैक्रीय सहित दश जोग छे, तेज पूर्वना नवने वैक्रीय, वक्रीय मीश्र ए बे सहित अगियार जोग पाचमे गुणठाणे छे.॥

मण वय उरल सविउव्वि मीसि स विउवि डुगदेसे ४६॥

हवे छठे प्रमत गुणठाणे आहारक, आहारक मीश्र, सहित ते पूर्वना अगियार सुदा तेर। हवे अप्रमत्त गुणठाणे, वैक्रीयमीश्र आहार

जोग छे.

क मीश्र; विना अगिआर जोग छे

साहार दुग पमत्ते। ते विउव्वा हार मीस विणु इअरे ॥

हवे तेरमे गुणठाणे कहे छेः-;कार्म्मणकाय, उदारिक, उदारिक मीश्र, सत्यमन, असत्या मृषा, मनयोग, सत्य वचन योग, असत्या मृषा वचन योग, ए सात योग छे।

आद्यन्त मन वचन, ते गया पदमां कह्यां छे सजोगी तेरमे. हवे अजोगी गुणठाणे जोगातितछे॥

कम्मु रल दुगंता इम। मण वयण सजोगि न अजोगी ४७ ॥

हवे गुणठाणे उपयोग वार कहे छेः—मिथ्यात्व, सास्वादन; ए बे गुणठाणे मति श्रुत, विभंग अज्ञान, चक्षु, अचक्षु, बे दर्शन; ए पांच उपयोग छे।

हवे अविरति अने देसविरति, ए बे गुणठाणे उपयोग—मति श्रुत,अवधिज्ञान, चक्षु, अचक्षु तथा अवधि दर्शन ए छ छे ॥

ति अनाण दुदंसा इम दुगे अजय देसि नाण दंस तिगं ॥

मीश्र गुणठाणे तेज छे उपयोग; पण जेने समकित सवल, तेने ज्ञान सवल जेने मिथ्यात सबल, तेने अज्ञान सवल; पण उपयोग छे. हवे छठा गुणठाणाथी बारमा सुधी सात उपयोग छे—मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव, चक्षु, अचक्षु, अवधि दर्शन एसात।

छठाथी बारमा सुधि “जयाइ” पदनो अर्थ हवे तेरमे तथा चौदमे; ए बे गुणठाणे केवलज्ञान तथा केवल दर्शन; ए बे उपयोग छे ॥

ते मीसि मीस समणा। जयाइ केवल दुगं तदुगे ४८॥

हवे सिद्धान्तने तथा कर्म ग्रन्थ ने जे फेर छे ते देखाडे छे—सिद्धान्तमां सास्वादने ज्ञानी कह्या छे, अहिंया अज्ञानी कह्या छे।

वली वैक्रीय तथा आहारक करता उदारिक मीश्र, सिद्धान्त कार कहे छे; पण ते अहिंया गवेख्युं नथी मूल वैक्रीय अपर्याप्ते थाय छे पण उत्तरवैक्रीये अहिंया गवेख्यु नहि ॥

सासण भावे नाणं । विउव्वगा हारगे उरल मिस्सं ॥

वली सिद्धान्तमां एकन्द्रिने सास्वादन गुणठाणु कह्युं नथी, ने अहिंया तो कोइ जीव उपशम समकित वमतो एकन्द्रिमा जाय तेने सास्वादन थाय ।

एटला बोल अहिंया गवेख्या नथी सिद्धान्ते कह्या छे तो पण अहिंया पूर्वानु योग छे माटे ॥

नेगिंदिसु सासाणो । नेहा हिगय सुअ मयपि ४९ ॥

हवे गुणठाणे छ लेस्या कहे छे—प्रथमथी छठा गुणठाणा सुधी सर्वे लेस्या छे तेजु, पद्म, शुक्ल।

एक सातमामा त्रण उपर कही ते छे हवे आठमाथी तेरमा सुधी छए गुणठाणे शुक्ल एक लेस्या छे चउदमुं तोअलेसी छे ॥

छसु सव्वा तेउ तिगं । इगि छसु सुका अजोगि अल्लेसा॥

हवे बंधना कारण चार कहे छे—मिथ्यात, अवृत्त।

कसायजोग, अहिंया प्रमाद जोगमा गवेख्यो छे ए चार मूल बन्ध हेतु छे ॥

बंधस्स मिच्छ अविरइ । कसाय जोगत्ति चउ हेऊ ५०॥

हवे प्रथम मिथ्यातना पांच भेद कहे छे; अभिग्रहिक--गुणअवगुण अजाणे तेज भलु जाणे

अभिनिवेष-वितराग वचन,जाणीने विपरित प्ररुपे—संशयिक--जिनवचनमां संदेह धरे.

कदाग्रह--अनभिग्रहिक मर्वद । अनाभोगिक--जे धर्मकरणीप्र
र्शन धर्मतुल्य जाणे । मुख करे ते अव्यक्त पणे ॥

अभिगहियमणाभिगहिया।भिनिवेसिअ संसइयमणाभोग।

ए पांच मिथ्यात कह्यां; । मननो अण संवर फरसादि पांच
हवे अवृत्त वार कहे छेः– इन्द्रिनो अण संवर, छकाय जी
वना वधादिकनो अण संवर, ए
वार अवृत्त ॥

पण मिछ वारअविरइ। मण करणानियमुछजिअ वहो५१

हवे कषायवंधस्थानकना उ
त्तर भेद कहे छे नवनो कषाय
हास्यादिक छ, स्त्री वेदादि त्रण,
मली नव अनन्तानुबंधी,क्रोध,
मान, माया,लोभ, अप्रत्याख्या
नि प्रत्याख्यानी संजलनाए सो
ल मले पचीस भेदे कषाय. हवे
पंदर ज़ोग-मन, वचन, काया। ए चारे मूलबन्ध हेतुना उत्तर
ना ए पंदर जोग । भेद सत्तावन थया ॥

नव सोल कसाया पनर जोगा इअउतराउ सगवन्ना॥

हवे मूलबन्ध हेतु चार, तेने गु
णठाणां कहे छे-कीयां गुणठा
णे केटलां, कीयां बन्ध स्थान
के, ते कहे छे. एक मिथ्यात्व, पेहेले चारे बंध हेतु छे. मिथ्या
चार गुण ठाणां. सास्वादन, मी त, अवृत्त, कषाय, योग. बे, त्र
श्र, समकित अवृत्त, देसविरति; ए चा ण, चार, पांचमे गुणठाणे मि
र हवे पांच मीसे गुणठाणां–प्रमत्त, थ्यातविना त्रण बंध हेतु छे. छ,

अप्रमत्त, अपूर्व, अनिवृत्ति, सू क्ष्मसंपराय, ए पाच. त्रण गु णाणा -उपशान्त, क्षीण, सजो गी केवली; ए त्रण ॥	सात, आठ, नव, दश, कषा य, योग, ए वे ठे ११-१२-१३ एक जोग ए प्रतियो बध ठे चौदमे अवध ठे. ॥

इग चउ पण तिगुणेसु चउति दु इग पच्चउ बधो॥५१॥

हवे एकसो विस प्रकृति, चार बन्धहेतुमा कइ, केटली प्रकृति केटला, क्रिया वन्ध हेतुथी वंधाय ते कहे ठे -साता वेदनि चारे वन्ध हेतुथी बधाय ठे सोल प्रकृति, मिथ्यात्व एक वन्ध हेतुथी वधाय ठे; तेना नाम-नर्कत्रिक, जातिचार, स्थावर चोक, हुंडक, ठेवठो, आताप, नपुंसक, मिथ्यात्व ए सोल हवे पात्रीस प्रकृति मिथ्यात्व, अवृत्त, ए वे वंधहेतुथी वधाय तेना नाम-तिर्यंच त्रिक, थीणधीत्रिक, डुर्भगत्रिक, अनन्तानुवन्धि चोक, मध्यसघयण, मध्यसस्थान, कुख गइ, निच गोत्र, उद्योत, स्त्रीवेद, वज्ररिषभनाराच, मनुष्यत्रिक, अप्रत्याख्यानिचोक, उदारिक, ए पात्रीस ठे ते हेतुथी बाधे ॥

चउ मिछ मिछ अविरइ पच्चईया साय सोलपण तिसा॥

आहारक शरीर, अंगोपाग जिन नाम विना वाकी पासठ वंधाय तेना नाम-प्रत्याख्यानि, ४ सोग अरति, अस्थिर, वे अजस, अशाता, देवायु, नीहाडुग देव डुग पचेन्द्रि शुभविहायोगति त्रसदस वैक्रीय, उपाग समचोरस, निर्माण, वर्णचोक, ४ अगरु लघु, ४ हास, रति, भय.

दुगंछा, पुरुषवेद, संजलन चोक, ४ दर्शनावर्णी चोक, ४ ज्ञानावर्णी ५ अन्तराय, ५ उंचगोत्र, शरीर, ३ ए पांसठ प्रकृति हवे मिथ्यातविना जिन नाम त्रण हेतु ए बंधाय. आहारक कपायजोग, ए वे प्रति बंधाय. ए सर्वमली १२० ने बंध हेतु कह्यां ॥

हवे जोगविना त्रण बन्ध हेतु। थी पांसठ प्रकृति बंधाय छे ते। कहे छे।

जोग विणु ति पच्चइया। हारग जिण वज्ज से साउ ५३॥

हवे गुणठाणे उत्तर बन्ध हेतु सत्तावन मध्ये कये गुणठाणे केटलो बन्ध हेतु छे; अनुक्रमे पंचावन पचास, तेतालिस, छेतालिस, पेहेले, बीजे, त्रिजे, चोथे। चालिस पद उपरना पदमां जोरूजो. उगणचालिस, छविस, चोविस, बाविस; पांचमे, छठे, सातमे, आठमे ॥

पण पन्न पन्न तियछहिय। चत्त गुण चत्त छ चउ दुगवीसा॥

सोल, दश, नव, नव, सात; नवमें, दशमे अगियारमे, बारमे। तेरमे, हेतु ए रीते. चौदमे तो बन्ध हेतु एके नथी ॥

सोलस दस नव नव सत्त। हेउणो न अजोगंमि ५४ ॥

हवे उपर गुणठाणे जघे बन्ध स्थानक कह्यां; पण घटाख्यानां नाम कहे छे- मिथ्यात गुणठाणे पंचावन कह्यां ते सत्तावनमांथी आहारक शरीर, मीश्र ए वेउणा पंचावन छे. हवे सास्वादने पचास हेतु कह्या; ते आहारक दुग, पांच मिथ्यात्व, ए सात विना ॥

पण पन्न मिछ हारग। डुगूण सासणि पन्न मिछ विणा॥

हवे मिश्र गुणठाणे तेतालिस छे, ते आहारक डुग, मिथ्यात पाच, उदारिक मीश्र वैक्रिय मीश्र कार्मण, अनतानुबंधी चार, ए चौद विना ॥ तेतालिस मीश्रे बंध छे हवे छेतालिस बंध हेतु कहे छे ॥

मिस्स डुगकम्म अण विणु। तिचत मीसे अहछचत्ता५५

उदारिक मीश्र, वैक्रीय मीश्र, कार्मण, ए त्रण त्रेतालिसमा मेलवीए ते वारे चोथे गुणठाणे छेतालिस बध हेतु छे। असनी अविरति, कार्म्मण, उदारिक मीश्र, अप्रत्याख्यानि चोक चोथे छेतालिस हता, ते माथी ए सात

सडु मिस्सकमअजए।अविरइकमुरल मीस बि कसाए

मूकी बाकी उगणचालिस बन्धहेतु छे, देसवृत्तिए। छविस बन्धहेतु, आहारक डुग सहित छठे प्रमत्ते छे; ते केम ? ते आवता पदमा कहेशे ॥

मुत्तु गुण चत्त देसे। छवीस साहार डु पमत्ते ५६ ॥

हवे पाचमे उगणचालिस हती तेमाथी पन्नर काढता बाकी चोविस रहे, तेमा आहारकडुग भेलता छविस छे पन्नरना नाम–अवृत अगिआर, अने प्रत्याख्यानिचोक मली पन्नर थाय। वर्जवा उपरना छविसमाथी वैक्रिय मिश्र, आहारक मीश्र,ए बे रहित सातमा अप्रमत्ते ॥

अविरइइगार तिकसाय। वज्जअपमत्तिमीसडुगरहिया॥

चोविस होय हवे फरी आठमे अपूर्वे । वाचिस, वैक्रीय, आहारक, ए बे विना ॥

चउ वीस अपुव्वे पुण । दुवीस अ विउव्विआहारा५७॥

हवे दसमा सूक्ष्म संपराय गुणठाणे उपरना सोलमांथी छ काढतां दश बन्ध स्थानक छे स्त्री, पुरुष, नपुंसक, संजलन क्रोध, मान, माया ए छ विना ॥

नहि छ बन्ध हेतु हासादिक. हास, रत, अरत, भय, शोक। दुगंछा; ६ नवमे गुणठाणे। सोल बन्ध हेतु छे।

अछहास सोल बायरि सुहुमे दस वेअसंजलणाति विणा ॥

लेश्या सजोगी गुणठाणे पूर्वे कहेला सात, बंन्ध हेतु छे; जोग प्रति. सतमन, असत्या अमृषा मन, सत्य वचन, असत्या अमृषा वचन, उदारिक, उदारिक मीश्र, अने कार्म्मण ए सात छे ॥

बारमे क्षीणमोह, अगियारमे। उपशान्त मोहे संजलन लो। भ विना नव बन्ध हेतु छे।

खीणु वसंति अलोभा । सजोगि पुव्वुत्त सग जोगा५८॥

हवे चौद गुणठाणे मूल कर्मनो बन्ध कहे छे. पेहले, बीजे, चोथे, पांचमे, छठे, सातमे; ए छ गुणठाणे आयु बांधतां आठनो बन्ध, आयु न बांधतां सातनो। बन्ध।

त्रीजे, आठमे, नवमे, आयु बंध नथी सातनो बन्ध छे ॥

अपमत्तंता सत्त छ । मीस अपुव्व बायारा सत्त ॥

दशमे मोहनी क्षयथये मोहनी। आयु विना छनो बन्ध छे. हवे। एकनो बन्ध छे ते कहे छे।

उपरनां अगिआरमुं, बारमुं, तेरमुं, ए त्रणमां एक वेदनिनो बन्ध छे चौदमे अजोगिये अबन्ध छे

बंधांहि छ सुहुमो एग । मुवरिमा बंधगा जोगी ५९॥

हवे चौद गुणठाणे कर्मनी उद य, सत्ता, कहे छेः—मिथ्यातथी दसमा सुधी दस गुणठाणे सत्ता, उदय ।

आठे होय मोहनी विना वा रमे सातनो उदय सत्ता छे॥

आसुहुमं सतुदए । अठवि मोह विणु सत्त षीणम्मि ॥

तेरमे, चौदमे, चारनो उदय चा रनी सत्ता छे वेदनि, आयु, ना म, गोत्र, ए चार उपशान्त अ गियारमे आठे छे ।

सत्तामा सातनो उदय छे, उपशान्ते ॥

चउ चरिम दुगे अठठ । संते उवसंति सत्तु दए ६०॥

हवे चौदे गुणठाणे कर्मनी उदि रणा कहे छे'—उदिरणा मिथ्या त्व, सास्वादन, अविरति, देस विरति,प्रमत्त, ए पाच गुणठाणे।

सात, आठनी छेली आवलिए आयु कर्मनीउदिरणा नथीमा टे सात.मीश्र, त्रिजे गुणठाणे सदा आठनी उदिरणा छे मर्ण नथी माटे हवे वेदनि आयुविना

उयरंति पमत्तता । सग ठ मीस ठ वेअ आउ विणा ॥

छनी उदिरणा सातमे, आठमे, नवमे, ए त्रण गुणठाणे छे ।

छ कर्म, पाच कर्म, दशमे उदि रे छे. वेदनि आयु विना छ. वेद नि मोहनी आयु विना पाच अ गियारमे पाच कर्मनी उदिर णा छे ॥

छग अपमत्ताइ तउ । छ पंच सुहुमो पणु वसतो ६१ ॥

हवे वारमे खिणमोहे पांचनी त

था बे कर्मनी उदिरणा छे प्रथ
म पांच उदिरे छे. पछी ज्ञानाव
र्णी, दर्शनावर्णी, अंतराय; ए त्र
ण कर्म क्षय थये नाम, गोत्र,
ए बे कर्म उदिरे छे, तेरमे पण
नाम, गोत्र, ए बेनी उदिरणा छे

अजोगी चौदमे उदिरणा नथी
गुणठाणे वर्तता जीव तेनाअ
ल्पाबहुत कहे छे:-उपशान्त अ
गियारमे वर्तता जीव थोडा उ
त् कृष्टा ५४ छे माटे ॥

पण दो षीण दु जोगी। णुदीरगु अजोगि थोवउ वसंता॥

तेथी क्षिण मोह बारमे गुण
ठाणे संख्यात गुणा जे माटे
क्षपक श्रेणिए चडता उत्कृष्टा
१०८ होय माटे तेथी सूक्ष्म
संपराय दशमाना

अनिवृत्ति नवमाना आठमा अ
पूर्वना ए त्रण आपसमां सर
खा. बारमाथी अधिका ते केम
चोपन उपशमना एकसो आठ,
क्षपकना बेनेना मली एकसो
बासठ थाय माटे विशेष अ
धिका कह्या छे ॥

संष गुण षीण सुहुमा । निअ हिअपुव सम अहिया ॥ ८४ ॥

तेथी सजोगी केवली गुणठाणे
वर्तता जीव संख्यात गुणा छे.
उत्कृष्टा बे क्रोडथी नव क्रोड
छे, माटे हवे तेथी सातमा अ
प्रमत्त गुणठाणे वर्तता जीव सं
ख्यात गुणा छे. उत्कृष्टा बे ह
जार क्रोडथी नव हजार क्रोड
छे, माटे तेथी इतर छठा प्रमत्ते
संख्यात गुणा; अप्रमत्तथी प्र
मत्ते संख्याता होय माटे ।

संख्यात गुणा पद प्रथमे उपर
ना पदमां गण्युं छे, तेथी देसवृ
त्ति गुणठाणे असंख्यात गुणा
जीव छे. तिर्यंच, गर्भज, पंचे
न्द्रि पर्याप्ता उदया तेथी सास्वा
दने वर्तता जीव असंख्यात गु
णा पण होय; तेथी मिश्र गुण
ठाणे असंख्याता सास्वादनथी
काल अन्तर मुहूर्त्त ते मोटो
छे ते माटे ॥

जोगि अपमत्त इअरे । संष गुणा देस सासणा मीसा॥

तेथी अविरति समकिती अस ख्यात गुणा छे चारे गतिमा पामीए माटे तेथी अजोगी अनंत गुणा छे सिद्ध भगवान छे, तेथी मिथ्याति अनन्त गुणा छे।

उपर कह्या देस, सास्वादन. मीश्र, अविरति, अजोगी मिथ्यात्व; तेमा चारने असख्यात पद अने बे पाछलाने अनन्त पद जोडयुं छे ॥

अविरय अजोगि मिच्छा । असंख चउरो दुवेणंता ६३

हवे मूल पाच भाव कहे छे– उपशम, क्षायक, क्षयोपशम, उदयिक भाव, ४।

परिणामिक, ए पाच भाव हवे तेना उत्तर भेद कहे छे-अनुक्रमे गणजो बे, नव, अढार, एकविश

उवसम खय मीसो दय । परिणामा दु नवठारइग वीसा

त्रणय ए उत्तर भेद त्रेपन सन्निपाति ते जेमा बे, त्रणादि भाव मले ते सन्नि पाति ।

उपशमना बे भेद–उपशम समकित, उपशम चारित्र ए प्रथम भाव भेद छे ॥

तिअ भेअ सन्निवाइय । सम्म चरणं पढम भावे ॥६४॥

हवे बीजा क्षायक भावना नव भेद कहे छे–केवल ज्ञान, केवल दर्शन २।

क्षायक समकित, दानादि पाच लब्धि दान, लाभ, भोग, उपभोग, वीर्य, यथाख्यात चारित्र, ए नव क्षायक भावना भेद छे ॥

बीए केवल जुगलं । सम्म दाणाइ लद्धि पण चरण ॥

हवे त्रीजा क्षयोपशम भावना भेद अढार-शेष उपयोग दश, चार ज्ञान-मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव, त्रणअज्ञान–मति, श्रुत, विभंग त्रणय दर्शन-चक्षु।

पाचलब्धि दान, लाभ, भोग, उपभोग, वीर्य, समकित, देस विरति, सर्व विरति, ए अढार

अचक्षु, अवधि; । क्षयोपशम ज्ञावना ज्ञेद ठे ॥

तइए सेसु वज्रगा । पण लद्धी सम्म विरइ छुगं ॥३५॥

असंजम वा अविरति लेस्या;क; नी. का. ते. प. शु. क्रोध, मान, माया, लोज्ञ, देवगति, नरगति, तिर्यंचगति, नर्कगति, स्त्री, नपुंसक, पुरुष, १० अने ॥

हवे उदयिक ज्ञावना एकवीस ज्ञेद कहे ठे; अज्ञान, असिद्ध संसारी ।

अन्नाण मसिद्धत्ता । संजम लेसा कसाय गइ वेत्र्या ॥

मिथ्यात्व; ए एकविस उदयिक ना ज्ञेद. ए चोथाना अथा; हवे परिणामिक ज्ञावना त्रण ज्ञेद कहे ठे-ज्ञव्य । अज्ञव्य, जीवत्व; ए त्रण परिणामिकना ज्ञेद ॥

मिठे तुरिए ज्ञवा । ज्ञवत्त जीअत्त परिणामे ॥६६॥

परिणामिक ज्ञावे जीवपणु, ज्ञव्यपणु उदयिक ज्ञावे गति, लेस्या, वेद कषाय, ए त्रिक जोगी एक ज्ञांगो; ते चारे गतिए गणतां चारे ज्ञांगा थाय ठे. इ

हवे सन्निपातिक ज्ञावना भांगा कहे ठेः-चार ज्ञांगा चारे गतिए ते कहे ठे; त्रण ज्ञाव मिश्रित मिश्र ज्ञावे, इन्द्रिय, ज्ञान, अज्ञान दर्शन, लब्धि; चारे गतिए । वे चतुः संयोगी गणे त्यारे क्षायक ज्ञाव सहित चार गतिये चार ज्ञांगा ॥

चज चजगइसु मीसग । परिणामुदएहिं चज सु षइएहिं॥

अथवा उपशम सहित गणिये तो पण चारे गतिये चार ज्ञांगा थाय ठे. ए मूल ज्ञांगा त्रण; एम चार; तेरमा चौदमाना के

उत्तर न्नागा वार थया नपशम। वलीने न्नाव त्रण होय, बे नहि
न्नावे, सम्यक्त मिश्र न्नावे, ए। घातीकर्म अन्नाव छे माटे परि
न्द्रिय ज्ञान दर्शन लब्धि नदयि। णामिक न्नावे जीवत्व नदयिक०
क न्नावे गति लेस्या वेद कषा। गति लेस्या असिद्ध क्षायक० न्ना
य, प्रणामिक न्नावे, जीवत्व,। नादि ए त्रण न्नाव छे मूल न्ना
न्नव्यत्व ए चतु. सयोगो होय। गा चार, नत्तरन्नागा तेर थया॥

नवसम जुएहिवा चउ केवल परिणामु दय पइए ॥१७॥

हवे पच संजोगी न्नागो एक कहे छे—कोइक मनुष्य नपशम श्रेणिए छे, क्षायक समकित छे, तेने नपशम चारित्र छे तेने पचसजोगी न्नागो लागे छे—क्षायक, नपशम, क्षयोपशम, नदयिक अने परिणामिक, ए पाच ॥

हवे सिद्ध न्नगवन्तने क्षायक। न्नाव, परिणामिक न्नाव; ए। बे न्नाव छे. मूल न्नागा पा। च, नत्तर न्नागा चौद।

खय परिणामे सिद्धा। नराण पण जोगु वसम सेढीए

सन्नि पातिकना भागा छविस छे, तेमा भागा छ वसता कह्या। ए सन्निपाति भावना मूल भा। गा छे, नत्तर पंदर कह्या।

वाकी भागा विश, असंभव छे कोइ जीवमा लाभे नहि तेणे असभवी छे ॥

इअ पन्नर सन्निवाइअ। न्नेया वीस असंन्नविणो ह०॥

हवे ते भाव कोया कर्मयोगे होय ते कहे छे—नपशम भाव ए। क मोहनी कर्ममा छे वाकी क। र्ममा नहि. हवे क्षयोपशम भा। वे कर्म कहे छ।

चार घाति कर्ममा छे, वाकी ना कर्ममा नहि. वाकी त्रण नदयिक, परिणामिक, क्षायक आठे कर्ममा छे ॥

मोहोवसमो मीसो । चउ घाइसु अठ कम्मसु असेसा॥

हवे ठण कयमां भाव कहे छे.

परिणामिक भाव धर्मास्तिकायादि छ एमां छे । पुद्गल खंधमां उदयिक भाव पण होय ॥

धम्माइ पारिणामिअ । भावे पंधा उदयएवि हुए ॥

हवे चौद गुणठाणे भाव कहे छेः—समकित, देसविरति, प्रमत्त, अप्रत्त; ए चार गुणठाणे जेने क्षयोपशमिक, समकित होय ते ने मिश्र भावे ज्ञानदर्शन विर ति—उदयिक भावे गत्यादिक, पारिणामिक भावे जीवत्व, भव्यत्व, ए त्रण संयोगी होय. हवे चार संजोगी भाव कहे छेः—जे क्षायक समकिति जीव, ते चारे गुणठाणे छे. तेने चार भाव छे. क्षायक भावे, समकित मिश्र भावे, ज्ञानादिक उदयिक भावे, गत्यादिक परिणामि भावे, जीवत्व ए चार. हवे जे जीव उपशम समकिती छे; तेने उपशम भाव, उदयिक; परिणामिक, क्षयोपशमिक, ए चार ।

हवे उपशम श्रेणिए वे संबंधी भाव कहे छेः—त्यां गुणठाणां त्रण-नवमुं, दसमुं, अगियारमुं ए त्रण छे. उपशम श्रेणिए, उपशम समकिते, चार भावछे उदयिक, गति, परिणामिकजीवत्व, क्षयोपशमिक इन्द्रिय, उपशमिक सम्मकित चारित्र; हवे क्षायक सम्किति उपशम श्रेणि ए पांच भाव छे. क्षायक भावे समकित, उपशम भावे चारित्र उदयिक भावेगति, परिणामिक भावे जीवत्व. अने क्षयोपशम भावे इन्द्रि, एमचार-पांच भाव छे ॥

सम्माइ चउसु तिग चउ । भावाचउ पणु वसामगु वसंते

बारमे क्षीण मोह, आठमे अपूर्वकरण; ए बे गुणठाणे चार ।

हवे तेरमे, चौदमे गुणठाणे त्रण भाव छे--उदयिक, परिणामि

ज्ञाव छे-क्षायक, परिणामिक, उदयिक, क्षयोपशमिक, ए चार छे हवे पेहेला मिथ्यात, सास्वादन, मिश्र ए त्रण गुणठाणे ज्ञाव त्रण छे–परिणामिक, उदयीक, क्षयोपशमिक । क, क्षायक हवे चोथा गुणठाण थी अगियारमा सुधी पाच ज्ञाव पण छे; पण उपर कह्या ते ज्ञाव एक जीव संबंधी कह्याछे बहु जीव संबधी बहु ज्ञाव जाणवा ॥

चउ पीणा पुव्व तिन्नि । सेस गुणठाणगे ग जिए ७० ॥

हवे सख्यातादिकनो विचार कहे छे, प्रथम सख्यातु ते एक ज्ञेद असंख्यातु तेना त्रण ज्ञेद छे । परित्त, असख्यातु जुतअसंख्यातु (असंख्यात, असख्यातु) ए पोताना पद सहित त्रण बोलजोमता असंख्याता त्रण ज्ञेदथाय

संपिज्जे ग मसपं । परित्त जुत्त निअपर्य जुयतिविह ॥

एम अनन्तानापण त्रण ज्ञेद छे (परित्त, अनतु) जुत्त, अनतु अनन्त, अनतु । एम संख्यात्त, असख्यात, अनन्त, त्रणना मली सात ज्ञेद थया, ए सातने जघन्य, मध्यम, उत्कृष्ट, त्रणे पदे जोमता सात तरी एकविश ज्ञेद थया ॥

एव मणतपि तिहा । जहन्न मज्जु क्कसा सवे ॥ ७१ ॥

हवे ते ज्ञेदना अर्थ देखाडे छे– जघन्य संख्यातु बेना आकने कहे छे । हवे मध्यम संख्यातु त्रणथीमामी ज्या सुधी उत्कृष्टु न थाय त्या सुधी मध्यम ॥

लहु सपिज्ज दु च्चिअ । अउपर मज्जिमतु जा गुरुअ ॥

हवे उत्कृष्ट सख्यातु कहे छे– जंबुद्विप प्रमाणे– । चार प्याला तेनी प्ररुपणादिक ए रीते, ते आगल कहे छे ॥

जवूद्दीव पमाणय । चउपल्ल परूवणाइ इम ॥ ७२ ॥

हवे ते चार प्यालानां नाम कहे छे—अनवस्थित, सीलाग प्रतिसिलाग, महासिलाक, ए चार नाम ॥

पल्लाण वठिय सिलाग । पडिसिलाग महासिलागक्का ॥

हवे ते प्यालानुं प्रमाण कहे छे- पेहेलानुं प्रमाण लाख योजन लांबो-पहोलो; एक हजार योजन ऊंडो । वेदिका सहित ते प्यालाने जगति; ते जगति आठ योजन ऊंची नीचे बार योजन, मध्ये आठ योजन, ऊपर चार योजन, पहोली ते ऊपर पांचसे धनुष लांबी—पहोली; बे गाऊ ऊंची वेदिका छे. ते प्यालामां शेखर सुधी शरशव भरीए॥

जोयण सहसो गाढा । सवेइ अंता स सिह भरिआ ७३

तेवो अनवस्थित प्यालो ते मान सहित कोइ देव उपाडी द्वीप--समुद्र प्रत्येके एक, एक सरशव नाखतां ते सघला सरशव खाली थाय. पहेलो ॥

तो दीवु दहीसु इक्कि क सरिसवं खिविय निठिए पढमे ।

जे द्वीप वा समुद्रप्रथम प्यालो खाली थयो ते द्वीप वा समुद्र प्रमाणे प्यालो कल्पिए । ते फरी सरशवे भरीए, ते पूर्वनी पेठे द्वीप समुद्र प्रत्येके सरशव नाखतां ज्यां खाली थाय॥

पढमं वतदंत चिअ । पुण भरिए तंमितह बीणे ७४ ॥

ते द्वीप वा समुद्रे बीजीवार खाली थाय; ते द्वीप--समुद्र प्रमाणे प्यालो कल्पे, तेमां फेर शरसव भरे. हवे पेहेलो प्यालो ज्यां खाली थाय त्यां सीलाग

नामना वीजा प्यालामा एक दाणो नाखीए । एम एक, एक, सरशव वीजा प्यालामा नाखता ॥

पिप्पड सलाग पल्ले गु। सरिसवो इत्र सलागपवणेण ॥

पूर्वनी पेठे ते उधरीने तेनी रीती नीचे मुजब -पेहेला प्यालाथी वीजो ज्ररवो ते नाखता वीजो जे समुद्र वा द्वीपे खाली थाय त्यारे त्रिजामादाणो एक नाखे फेर पेहेलाथी वीजो ज्ररे वली वीजो उपाम्ने ते नाखता खाली थाय त्यारे एकदाणो त्रीजामा नाखे, ते पछी फेरपेहेलाथी वीजो ज्ररते उपाम्ने खाली थाय त्यारे त्रीजो दाणो त्रीजामा नाखेएन्याये त्रीजो ज्ररे ते त्रीजोज्ञराय त्यारे तेउपाम्ने ज्या खाली थाय, ते वारे चोथामाएक दाणोनाखे पछी फरीवली वीजोज्ररे, वीजाथी त्रीजो पूर्वना न्याये ज्ररे ने त्रीजाथी पूर्वना न्याये चोथो ज्ररे

जे जे द्वीप-समुद्र पेहेलो प्यालो खाली थाय, ते, ते क्षेत्र तुल्य प्यालो कल्पी ते ज्ररवो ने वीजामा एक, एक दाणो नाखता वीजो ज्रराय ते वारे, हवे वीजो प्यालो ज्ररेलो उपाम्नीने तेमाथी एक, एक दाणो द्वीप-समुद्र नाखता ते वीजो प्यालो खाली थाय तेवारे त्रिजा पम्नी सलाक प्यालामा एक, एक सरशव नाखिये, एम पूर्वनी पेठे त्रिजो प्यालो ज्रराय त्यारे ते उपाम्नीए ते खाली थये एक दाणो महा सीलाग चोथो प्यालो तेमा प्रक्षेप करताते ज्रराय।

पुनो वीउ श्रतउ । पुव पिव तंमि उद्धरिए ॥ ३५ ॥

एम क्षीण कहेता सलाक प्यालो खाली थाय । एम पेहेलाथी वीजो ज्ररीए ॥

पीणे सलाग तइए । एवं पढमेहिं वीयत्र ज्ररसु ॥

ते त्रिजाथी चोथो, यावत प्रग

वली ते बीजाथी त्रिजो । ट च्यारे प्याला पूर्ण थया ॥

तेहिअ तइ अं तेहिअ। तुरिअं जाकिर फुल्ला चउरोउ६

हवे जे त्रणे प्याले प्रथमे जेस रशव द्वीप–समुद्र नाख्या; ते सरशव उद्धरिये । अने जे च्यार प्याला नराइ र ह्या छे ते सरशवनी संख्या ए कठी करीए ॥

पढम ति पल्लुधरिआ । दीवु दही पल्ल चउ सरिसवाय॥

ए सघला सरशवना समूहनो ढगलो थाय । ते ढगलामांथी एक सरशव काढी पाछल रहेला सरशवना ढगलाने उत्कृष्टु संख्यातु कहेवुं ॥

सव्वोवि एस रासी । रूवूणो परम संखिज्जं ॥ ७७ ॥

प्रथमे ढगलामांथी जे सरशवनो एक दाणो काढ्यो हतो; ते पाछो ढगलामां नाखीए तो ते परित जघन्य असंख्यातु थाय । हवे जे परित असंख्याताने (रासी लघुने) रासि अभ्यासे करी गुणाकार करे ॥

रूव जुअंतु परित्ता । संपं लहुअस्स रासि अन्नासे ॥

ए जुत्ता असंख्यातु लघु थयुं । ए असंख्यातानुं मान, एक आवलि कालमां जेटला समय छे तेटला सरशव जुत्ता लघु असंख्यातामां छे ॥

जुत्ता संखिज्जं लहु । आवलिआ समय परिमाणं॥७८॥

बि कहेतां बीजुं, मूल भेदनी अपेक्षाए जुक्त असंख्यातु, तेनो राशि अभ्यास करतां, सगासंख कहेतां सातमुं असंख्यातु असंख्यातुं थाय. ति कहेतां मूलनी अपेक्षाए त्रीजुं, जघन असंख्यातु असंख्यातु तेनो राशि अभ्यास करतां पढम कहेतां पेहेलुं जघन प्रत्येक अनंतु थाय; ने मूल भेदनी अपेक्षाए चोथुं प्र

त्येक अनंतु तेनो राशि अभ्यास करता नव अनंता माहलुं नोथुं जघन्य युक्त अनंतु थाय ते मूलनी अपेक्षाए पांचमु मध्यमयुक्त अनंतु छे, तेनो राशि अभ्यास करता सत्तणता कहेता सातमुं ज घन्य अनंता अनंतु होय रुजुआ कहेता एक रुपे जुक्त करीये तो मध्यम थाय, एक रुप जणु करिये तो गुरुपच्छा कहेता पाछ लु उत्कृष्टु थाय ॥

विति ,चउ पचम गुणणे। कमा सगा सख पढम चउसत्त णताते रुव जुया । मद्धा रुवूण गुरु पच्छा ॥ ७९ ॥

ए वात पूर्वे कही ते अनुयोगद्वारमा कह्या प्रमाणे में क ही, पण बीजा कोइ आचार्य कहे छे के–चोथे जघन्य जुक्त असंख्यातु तेने एकवार वर्ग करीए ते वारे सातमुं जे जघन्य असंख्याता असंख्यातु होय, ए जघन्य असंख्याता असंख्यातु तेमा एक नाखीए ते वारे मध्यम थाय ॥

इअ सुत्तुत्त अन्ने वग्गि । अमि कमि चउत्थय मसप ॥ होइ असंख असंख । लहु रुव जुयतु तं मज्झं ॥ ८० ॥

जे जघन्य असंख्याता असं ख्यातु छे तेमाथी एक सरसवे ओणु करीए ते वारे उत्कृष्ट यु क्त असंख्यातु थाय ।

तेने अगनार वर्ग करीए तेमा दश असंख्या बोल प्रक्षेप क रीए, ते दश बोल कहे छे ॥

रुवूण माइमं गुरु । तिव ग्गिउ तत्थिमे दस खेवे ॥

तेमा वली धर्मास्ती १ अधर्मा स्ती काय १ तथा एक जीवना

१ उदर अ [illegible] असंख्यातु तथा [illegible] [illegible] अर्थ [illegible] छ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] विस्तार छे

तेमां लोकाकाशना प्रदेस । प्रदेश ४ प्रक्षेप करीए ॥

लोगागास पएसा । धम्मा धम्मेग जिय देसा ॥८१॥

तेमां वली रसनां स्थानक ६ यो

तेमां वली स्थिति बन्धना गना सूक्ष्म भेद ७ जे एकना वे

अध्य वसायए । न थाय तेवा ॥

ठिइ बंध ऊ वसाया । अणुभागा जोग छेय पलिभागा

तथा तेमां प्रत्येक जीवना शरीर ए

उत्सर्पिणि, अवसर्पिणीना वनस्पतिना, निगोदियानां शरीर

समय ८ । १० ए दश असंख्यातां भेलीए ॥

दुन्हय समाण समया । पत्तेअ निगोअ ए पिवसु॥८२॥

पेहेलुं परित अनन्तु जघन्य थयुं;

तेने वली त्रण वार वर्ग करीए। ते, जघन परित अनंतानो रासी॥

पुण तंमिति वग्गिअए । परित्त णंत लहु तसरासीणं ॥

अभ्यास करीए ते वारे चोथुं ज ते अनन्ते अभव्य जिवनुं प्रमा

धन्यजुक्ता अनन्तु थाय । ण छे ॥

अब्भासे लहु जुत्ता । णंतं अभव्व जिय माणं ८३ ॥

ते जुक्ता जघन्य अनन्ताने वर्ग अनन्ता अनन्तु जघन्य सातमु

करीए तो । थाय. तेनो वली त्रणवार ॥

तव्वग्गे पुण जायइ । णंता णंत लहु तंच तिरकु त्तो ॥

ते वारे आगला बोल ६ प्रक्षेप

वर्ग करतां पण अनन्तु न होय। करीए ते हवे कहे छे ॥

वगासु तहवि न तं होइ । णंत खेवे खिवसु छ इमे ८४॥

वनस्पति कायना जीव, त्रण

सिद्ध निगोद सूक्ष्म बादर सर्व कालना समय, सर्व पुद्गल पर

जीव । माणु ॥

सिद्धा निगोअ जीवा । वण स्सई काल पुग्गला चेव ॥

तेने त्रण वार वर्ग करीए तेमा
सर्व अलोकना आकाश प्रदेश, केवलज्ञान, केवल दर्शनना पर्या
ए छ बोल भेलता जेराशी थाय। य भेलवीए ॥

सव्वमलोग नह पुण । तिवग्गि उ केवल दुगमि ८५ ॥

उत्कृष्टु नवमु अनन्तु थाय छे पण
सर्व जगतमा वस्तु आठमे अन
ए सर्वे भेगा कर्ये थके जे आक न्ते छे, नवमा अनन्ता प्रमाणे व
थयो ते उत्कृष्ट अनन्ता अनन्तु। स्तु नथी ॥

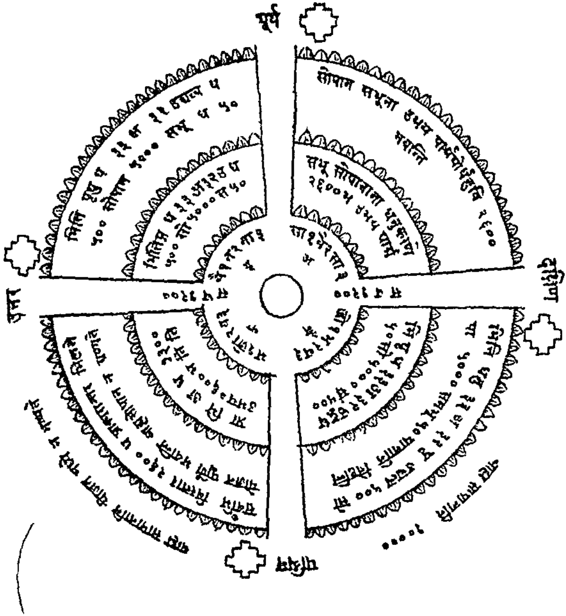
पित्ते णताणत । हवइ जिठतु ववहरइ मझं ॥

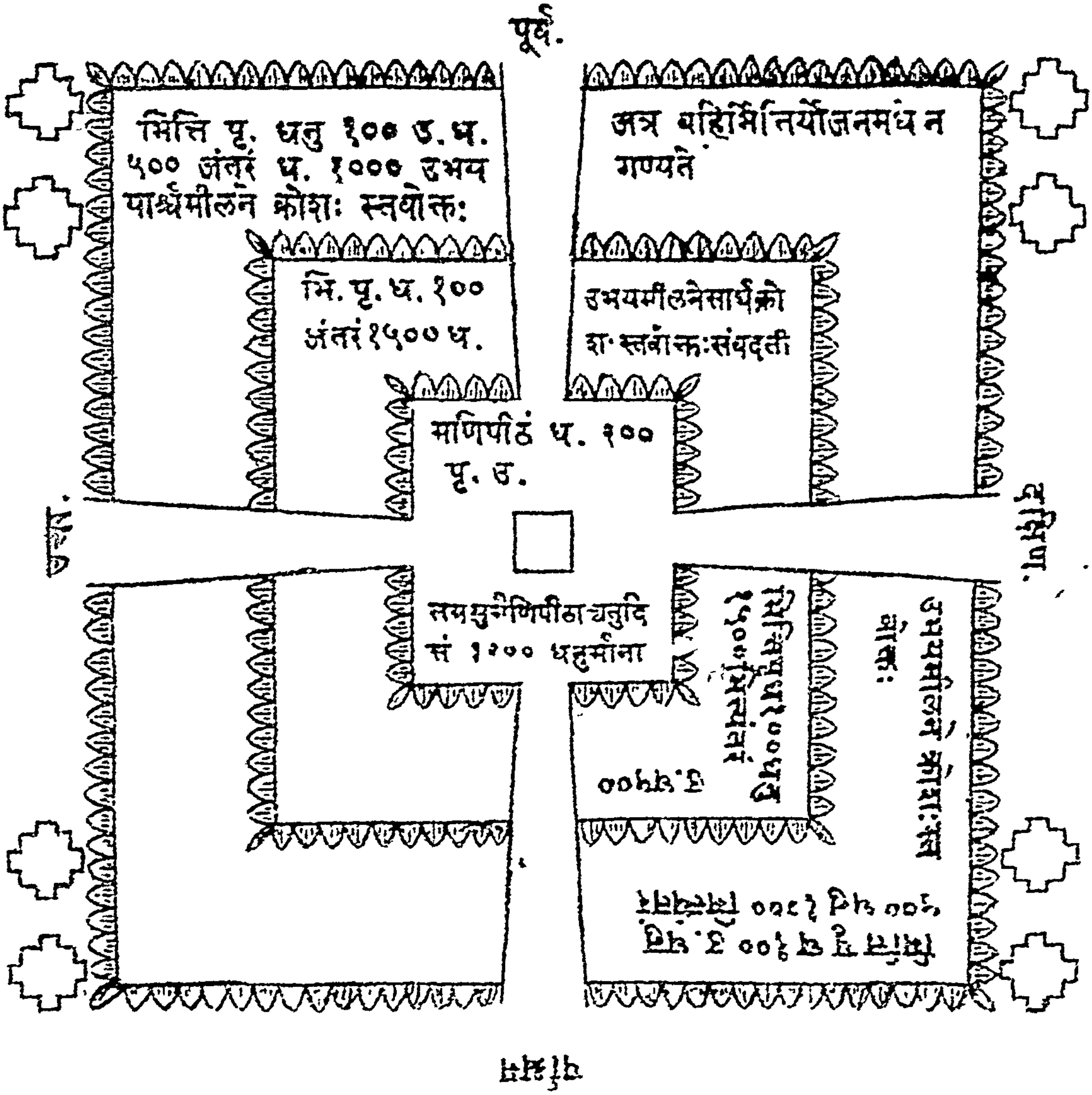
ए सूक्ष्म अर्थ विचारनामा चो लख्यो-जोड्यो श्री पुज्य देवे
थो कर्म ग्रन्थ समाप्त थयो। न्द्र सूरिजी महाराज जीए ॥

इअ सुहुमत्थ वियारो । लिहिउ देविंद सूरीहि ८६॥

॥ इति षड् शीतिक नामा चतुर्थ.कर्मग्रन्थ' समाप्तः ॥

ए प्रकारे चोथो कर्मग्रन्थसमाप्त

पूर्व
उत्तर
दक्षिण
पश्चिम

पूर्व.
भित्ति पृ. धनु १०० ऊ. ध. ५०० अंतरं ध. १००० उभय पार्श्वमीलने क्रोशः स्तवोक्तः
अत्र बहिर्भित्तिर्योजनमध्ये न गण्यते
भि. पृ. ध. १०० अंतरं १५०० ध.
उभयमीलने सार्धक्रोशः स्तवोक्तः संपदती
मणिपीठं ध. १०० पृ. ऊ.
सं १२०० धनुर्माना
उत्तर.
दक्षिण.
पश्चिम

॥ अथ पाचमो कर्मग्रन्थ लिप्यते ॥

नमस्कार करी जिन प्रत्ये वन्धा
दि द्वार ठविस अनुक्रमे कहे
ठे –जे प्रथम ग्रन्थादिकमा कर्म प्रकृतियो कही ठे, तेना नेद ध्रु व वन्धादिक कहे ठे प्रथम ध्रु ववन्धी, अध्रुववन्धी, २ ध्रुवउदयी, अध्रुवोदयी, ध्रुव सत्ता, अध्रुवसत्ता, घाती, अघाति पुन्य पाप, परावृतमान, अपरावृत मान, १२ ॥

नमिअ जिण धुववंधो१दय३संता३घाइ४पुन्न५परिअत्ता६

कही वन्धविधि प्रकृति, स्थिति रस, प्रदेस, प्रकृतिवन्ध स्वामी, स्थितिवन्ध स्वामी,
ए ठ अने तेना इतर, ए वार नेद थया. चार विपाक–क्षेत्र जीव, नव अने पुद्गल । रसवन्ध स्वामी, प्रदेसवन्ध स्वामी, अशब्दथी उपशम श्रेणी, अनेकृपक श्रेणी, ए ठविस.

सेअर१७ चउह विवागा । वुठ वंध विह सामीअ १ ॥

हवे प्रथम ध्रुववन्धनी सुडता
लीस वर्णवे ठे–वर्णादिचार, ते जस, कार्म्मण, ६ । अगुरुलघु, निर्माण, उपघात, नय, जुगुप्सा, ११ ॥

वन्न चउ तेअ कम्मा । गुरुलहु निमिणो वधाय नयकुन्ना

मिथ्यात्व, १२कसाय सोल, ज्ञानावर्णी पाच, दर्शना वर्णी नव । अन्तराय पाच, ए ध्रुववन्धी सुडतालीश थइ ॥

मिठ कसाया वरणा । विग्ध धुववधि सगचत्ता ७॥

हवे बीजु अध्रुवबन्धी द्वार कहे। जाति एकेन्द्रियादिक पाच, गति देवतादिक चार, सुन्न विहायोग

छे–उदारिक, वैक्रीय, आहारक ति, असुन्न विहा यो गति, चारे
शरीर त्रणनां उपांगछ, आकृति गतिनी अनुपूर्वि चार, तीर्थंकर
कहेतां संस्थान छ, संघयण छ। नाम, श्वासोश्वास; ३५ ॥

तणु वंगा गिइ संघयण जाइगइखगइ पुव्वि जिणुसासं॥

त्रसनो दशको, स्थावरनो दश
को, उंचगोत्र, नीचगोत्र, साता
उद्योत, आताप, पराघात; ३७। वेदनी, असाता वेदनी; ६९ ॥

उजो आयव परघा। तसवीसा गोअ वेअणियं ३ ॥

चार गतिनां आयुखां चार; ए
हास, रति, अरति, शोक स्त्री सर्वमलीतहो तेर प्रकृति अध्रुव
वेद, पुरुषवेद नपुंसक वेद हण। वन्धी होय ॥

हासाइ जुअल दुग वेय। आउ तेवत्तरी अधुववंधा ॥

हवे भांगा चार थाय छे, ते कहे सादि अनन्त, सादिसन्त; ए
छेः–अनादि अनन्त, अनादिसन्त चार ॥

भंगा अणाइ साई। अणंत संतु त्तरा चउरो ४ ॥

हवे ते चार भांगाना स्वामीक ध्रुववन्धी प्रकृतिमां त्रण भां
हे छे–पहेलो तथा बीजो; ए बे गा छे. चारमांथी त्रिजो वर्जि
भांगा ध्रुव उदयी प्रकृतिमां होय। ये बाकी त्रण रह्या ॥

पढम बिआ धुवउदइसु। धुववंधिसु तइअ वज्ज भंगतिअं ॥

मिथ्यात्वमां त्रण भांगा--प्रथम
अभव्य, बीजो भव्य, अने चो अध्रुववन्धी, अध्रुव उदयी, एवे
थो भांगोश्रेणीथी पडतांने हो भेदमां सादि सन्तनामे चोथो
य; ए त्रण थया। भांगो होय।

मिच्छंमि तिन्निभंगा। दुहावि अधुवा तुरिअ भंगा ५ ॥

हवे त्रीजु द्वार ध्रुवउदयी प्रकृति, तेना सत्ताविस नामनी संख्या कहे छे -निर्माण, स्थिर, अस्थिर, अगुरु लघु, ए चार । शुभ, अशुभ, तेजस्, कार्म्मण चारवर्णादि मली बार ॥

निमिण थिर अथिर अगुरुअ। सुह असुह तेअ कम्मचउ [वन्ना

ज्ञानावर्णी पाच, अन्तराय पाच, दर्शनावर्णी चक्षु, अचक्षु, अव धि, केवलावर्णी । अने मिथ्यात्व ए सत्तावित ध्रुव उदयी होय ॥

नाण तराय दसण । मिछं ध्रुव ऊदय सगवीसा ६ ॥

हवे अध्रुवोदयी प्रकृति पचाणु ते कहे छेः--स्थिर, अस्थिर, शुभ, अशुभ, ए चार प्रकृति ध्रुवोदयमा गणी छे माटे अध्रुवबन्धी त्रोतेरमाथी काढीए एटले अगणोतेर अध्रुवबन्धी रही ते अध्रुव उदयमा गणी । मिथ्यात्व विना मोहिनीनी अराढ प्रकृति ध्रुवबन्धी ते अहिंया अध्रुवोदयमा गणीए ए७ ॥

थिर सुभि अर विणु अधुवबंधी मिछ विणुमोह धुवबधी॥

नीद्रा पाच, उपघात, मिश्रएए४ अने समकित मोहनीए पचाणु अध्रुवोदयी जाणवी ॥

निद्दा वधाय मीसं। सम्म पण नवइ अधुवुदया ७॥

हवे ध्रुव सत्तानु द्वार कहे छे, त्रसदश, स्थावर दश, ए वे मली विश, वर्ण पाच, गन्ध वे, रस पाच, फर्स आठ, ए वर्णादि वि ए ध्रुव सत्ता सुडतालिस छे तथा ध्रुवबन्धी प्रकृति सुडतालिस छे तेमाथी वर्णचोक, तथा तेजस् अने कार्मण एव

श; सात तेजस् कार्म्मण तेनां नाम-तेजस् शरीर तेजस संघातन, तेजस्२ बन्धन, कार्म्मण शरीर; कार्म्मणसंघातन, कार्म्मण २ बन्धन अने तेजस कार्म्मण बन्धन, ए तेजस सप्तक ।

जतां ध्रुवबन्धी एकतालिस प्रकृति रही तेनां नाम-सोलकसाय, न्नय, जुगुप्सा मिथ्यात्व, पांच ज्ञानावर्णी नव दर्शनावर्णी पांच अंतराय, निर्माण, उपघातअगुरुलघु४१ वे मलीने छठासी वेद३॥

तस वन्न वीस सगतेअ कम्म। धुव वंविसेस वेअ तिगं ॥

हास, रति, अरति, शोकः ए चार, ए वेनने युगलनी संज्ञा छे. हवे सात उदारिक ते कहेछे-उदारिक शरीर, अंगोपांग बन्धन, संघातन, उदारिक तेजस बन्धन उदारिक, कार्म्मण बन्धन, उदारिक तेजस कार्म्मण बन्धन; श्वासोश्वास उद्योत; आताप पराघात; एचारने श्वासचोकसंज्ञा॥

संस्थान छ, संघयण छ, जाति पांच; ए सत्तरने आकृति त्रिकनी संज्ञा छे. वेदनी वे; अने ।

आगिइ तिग वेअणिअं। दुजुअल सगउरल सासचऊ॥

शुभ विहायो गति, अशुभ विहायो गति, तिर्यंच गति, अनुपूर्वि, नीचगोत्र; ए सर्वेमली१३० ध्रुवसत्ता कही ।

हवे अध्रुवसत्ताप्रकृति कहे छेः- समकित मोहनी, मीश्र मोहनी, मनुष्यगति, अनुपूर्वि; ४

खगई तिरिदुगनीअंधुवसत्ता । सम्म मीस मणुअ दुगं॥

वैक्रीय अगियार तेनां नाम--वैक्रीय शरीर, अंगोपांग, बन्धन, संघातन, वैक्रीय तेजस बन्धन,

आहारक सप्तक तेनां नाम-आ

वैक्रीय काम्मर्ण बन्धन, वैक्रीय तेजस कार्म्मण ब धन, देवगति, देवानुपूर्विनर्कगति,नर्कानुपूर्वि, ए अगियार, जिननाम, देवआयु, मनुष्य आयु, त्रीर्यंच आयु, नर्कायु; मली विश ।

हारक शरीर अंगोपाग,बन्धन सघातन, आहारक तेजस बन्धन, आहारक कार्म्मण बन्धन, आहारक तेजस कार्म्मण बन्धन, ए सप्तऊच गोत्र मली अट्ठाविस अध्रुव सत्ता कही ॥

विउ विक्कार जिणा ऊ । हारसगु च्चा अधुव सत्ता ए॥

हवे त्रण गाथाए गुणठाणाने विषे ध्रुवसत्ता, अध्रुवसत्ता, प्रकृतिकहे छे प्रथमे, बीजे, त्रिजे,गुणठाणेमिथ्यातमोहनीय।

नीमा होय चोथे, पाचमे छठे, सातमे, आठमे, नवमे, दशमे, अगियारमे ए आठ गुणठाणे मिथ्यात मोहनीनी भजनाए सत्ता होय ॥

पढम तिगुणेसु मीछ । निअमा अजयाइ अठगे भज्जा॥

सास्वादन गुणठाणे निश्चे सम्यक्त मोहनी सत्ताए होय।

मिथ्यात्वथी उपशान्त मोह अगियारमा गुणठाणा सुधी बीजा विना दस गुणठाणे सम्यक्त मोहनीनी सत्ता भजनाए होय ॥

सासाणे खलु सम्मं । मत मिछाइ दसगेवा १० ॥

सास्वादन, मीश्र ए बे गुणठाणे निश्चे ।

मीश्र मोहनी होय, ने मिथ्यात्वादि नव गुणठाणे यावत अगियारमा सुधी मीश्र मोहनी भजनाए होय ॥

सासण मीसेसु धुवं । मीस मिछाइ नवसु भयणाए ॥

बाकी नव गुणठाणे मीश्रथी

पेहले बीजे गुणठाणे अनन्तानु वन्धिय निश्चे होय । यावत् उपशम मोहनी सुधी अनन्तानु वन्धीय भजनाएहोय

आइ दुगे अण नियमा । भइआ मीसाइ नवगंमि ११॥

आहारक सप्तक विकल्पे । सर्व चौदे गुणठाणे होय. बीजा त्रिजा गुणठाणा विना बार गुणठाणे तीर्थंकर नामनी सत्ता होय ॥

आहार सत्तगंवा । सव्व गुणे बि ति गुणे विणा तित्थ॥

जिननाम. आहारक सप्तक: एबे ने उभय कहीए एवे सत्ता छतां मिथ्यात्व न आवे; अने आवेतो । मिथ्यात्वे आव्या जीव तीर्थंकर नामवन्त अन्तर मुहूर्त्तज रहे॥

नोभय संते मिछो । अंत मुहुतं भवे तित्थे १२॥

हवे सर्व घाति प्रकृति कहे छे—

केवल ज्ञानावर्णी केवल दर्शनावर्णी । पांच नीद्रा, पेहेली, बीजी, त्रिजी, चोकडीना बार कषाय॥

केवल जुअलावरणा पण निद्दा बारसाइ म कसाया॥

मिथ्यात्व ए विश प्रकृति सर्व घाती. हवे देश घाती प्रकृति कहे छे— मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव ए चार ज्ञानावर्णी: चक्षु, अचक्षु, अवधिए त्रण दर्शनावर्णी ॥

मिछंति सव्वघाई । चउनाण तिदंसणा वरणा १३ ॥

पांच अन्तरायनी ए पचीस प्रकृति देशघात्ती कहि. हवे पंचो

संजलन चोक, नवनो कषाय। तेर प्रकृति अघाति कहे छे ॥

सजलण नोकसाया। विग्घ इअ देसघाइत्त अघाई ॥

प्रत्येक प्रकृति आठ तनुअष्टकते पाच शरीर, त्रण अगोपाग,स स्थानछ,सघयण छ,जातिपाच, गतिचार,सुन्नविहायो,गतिअशु न्नविहायोगति चारगतिनी अनु पूर्वि चार चार गतिनाआयुचार त्रस तथा स्थावर ए वे दसका, उच्च निच, वे गोत्र,साता, अ साता, वे वेदनि, वर्णचोक, ए सर्वमली पचोतेर अघाति।

पत्तेअ तणु छाहु। तस वीसा गोअ डुग वन्ना १४ ॥

हवे पुन्य प्रकृति वेतालिसनु द्वार कहे छे.–देवत्रिक, मनुष्यत्रिकगति अनुपूर्वि आयु मली ए छ उचगोत्र सातावेदनि। त्रसनो दसको, शरीर पाच;उ पाग त्रण वज्ररीषभ, नाराच, संघयण, सम चोरस सस्थान॥

सुर नर तिगु च साया। तसदस तणु वग वइर चउरसं ॥

पराघात, उश्वास, आताप, उद्योत अगुरुलघु, तीर्थंकर निर्माण, ए सप्तक कह्यु; तिरोनुआयु। शुन्नवर्णादि चौक, पंचेन्द्रि,शुन्नविहायो गति ॥

परघा सग तिरिआउ वन्नचउ पणिदि सुन्नख गई १५ ॥

हवे पापप्रकृति व्यासी, ते कहे छे –प्रथम संस्थान टाली पाच सस्थान, अशुन्नविहायो गति, प्रथम सघयण टाली पाच संघयण ॥

ए वेतालिस पुन्य प्रकृति कही।

बायाल पुन्न पगई। अ पढम मठाण खगइ सघयणा॥

तिर्यंचगति. अनुपूर्वि, असाता वेदनी, निचगोत्र, । उपघात, एकेन्द्रि, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चोरिन्द्री नर्कत्रिक गति, आयु, अनुपूर्वि ॥

तिरिडुग असायनीअं। वधाय इग विगल नरय तिगं१६॥

स्थावरनो दसको; अशुभ वर्ण चोक । बाकी प्रकृति घाति पीस्तालिस सहित गणतां ब्यासि ७८ ॥

थावर दस वन्न चउक्क। घाइ पणयाल सहि अबासीई ॥

ए पाप प्रकृति; वर्ण चोक बे ठामे कह्या छे ते । वर्णादिक लेवा. शुभ, अशुभ॥

पाव पयडित्ति दोसुवि । वन्नाइ गहा सुहा असुहा ॥१७॥

हवे अपरावर्त्तमान प्रकृति द्वार कहे छेः—नाम कर्मनी ध्रुवबन्ध प्रकृति नव छे ते-वर्ण ४ तेजस ५ कार्मण६ अगुरुलघु७ निर्माण८ उपघात ए । दर्शनावर्ण, ४ ज्ञानावर्ण, ५ अन्तराय, ५ पराघात ॥

नाम धुवबंधि नवगं । दंसण पणनाण विग्ध परघायं ॥

भय, जुगुप्सा, मिथ्यात्व, श्वासोश्वास । जिन नाम; ए ओगणत्रिश अपरावर्त्तमान प्रकृति जाणवी ॥

भय कुत्स मिछ सासं । जिण गुणतीसा अपरिअत्ता१८

हवे परावर्त्तमान पकृति कहे छेः--तणु आठ, कहेतां ३३ प्रकृति गणावे छे-उदारिक बे, वैक्रीय बे, आहार छिक, संघयण ७, संस्थान ७, गति चार,

जाति पाच, विहायो गति बे, अनुपूर्वि चार, ए तेत्रीशप्रकृति ने तनुअष्टक सञ्ज्ञा छे वेद त्रण, हास, रति, अरति, सोग, ए जुगल ।

कषाय, लोभ, उद्योत, आताप, गोत्र बे, वेदनी बे, नींद पाच ॥

तणु अठ वेअ दुजुअलाकसाय उज्जोअ गोयदुगनिद्दा

त्रस दश, स्थावर दश, आयु चार, ए एकाणु प्रकृति परावर्त्तमान छे ।

हवे क्षेत्र विपाकी प्रकृति द्वार कहे छे –चार गतिनी आनुपूर्वि चार ॥

तस वीसा उ परित्ता । खित्त विवागा णुपुव्वीउ ॥ १९॥

हवे जीव विपाकी द्वार देखाडे छे–प्रथम घनघाती प्रकृति सुडतालिस ज्ञानावर्णी पाच, दर्शनावर्णी नव, मोहनी अठाविस अन्तराय पाच, ए सुडतालिस गोत्र बे, वेदनी बे, जिननाम ।

त्रस, बादर, पर्याप्त, स्थावर, सूक्ष्म, अपर्याप्त, सुभग, सुस्वर, आदेय, जस, दुर्भग, दुस्वर, अनादेय, अजस ॥

घण घाइ दुगोअ जिणातसिअरतिग सुभगदुभगचउ

श्वासोश्वास, जाति पाच, गति, चार, खगइ बे, ए अगियारने जाति त्रिक सञ्ज्ञा छे, ए सर्व मली ७८ प्रकृति जीव विपाकी जाणवी ।

हवे भव विपाको प्रकृति द्वार कहे छे–चार गतिना आयुखा चार भव विपाकी ॥

सासंजाइतिग जिअ विवागा। आऊ चउरो भव विवागा॥२०

हवे पुद्गल विपाकी प्रकृतिद्वार कहे छे--नाम ध्रुवोदइ बार, निर्माण, स्थिर, अस्थिर, अगुरु लघु, शुभ, अशुभ, तेजस, कार्मण, वर्णचोक, प्रथम शरीर त्रण, अंगोपांग त्रण, संस्थान संघयण छ, ए अराढने तनुचोक संज्ञा छे।

उपघात साधारण, प्रत्येक, उद्योत, आताप, पराघात; ए त्रणने उद्योतत्रिकनी संज्ञा छे॥

नाम धुवोदय चउतणु। वघाय साहारणि अरउजोअ तिगं॥

ए छत्रिस प्रकृति पुद्गल विपाकी जाणवी. हवे बन्धद्वार कहे छे।

प्रकृति बन्ध, स्थितिबन्ध, रस बन्ध प्रदेश बन्ध ॥

पुग्गल विवागि बंधो। पयई ठिई वस पएसत्ति ५१ ॥

हवे बन्ध विधिने विषे भूयस्कार कहे छे--तेमां मूल प्रकृति आश्री भूयस्कार पेहेलो देखाडे छे; मूल प्रकृति आठनो बन्ध, आयु विना सातनो बन्ध।

आयु मोहनी विना छनो बन्ध, एक सातानो बन्ध,ए चारबन्ध स्थानके त्रण भूयस्कार होय॥

मूल पयडीण अडसत्त। छे ग बंधेसु तिन्नि भूयगारा ॥

अवस्थित बन्धक जेटली प्रकृति बांधतो होय तेटलीज बांधे; ते अवस्थित बन्ध अथवा बन्धकालना बीजा समयादिके सर्वत्र अवस्थित बन्ध होय. चारे प्रकारे

अल्पतर त्रण, एकादिक चउं

प्रथम अबन्ध थइ बन्ध थाय. ते

आयु वंधाय छे सप्तबन्धक प्रथम समये. प्रथम अल्पतर बन्ध, छ बंधक प्रथम समये. बीजो अढ्पतर बन्ध, एक बन्धक प्रथम समये. त्रीजो अढ्पतर बन्ध हवे चार ।

ने पेहेले समये अव्यक्त बन्धक कहीए ते मूल प्रकृति विषये नहि. अबन्धक तो अयोगि थइने सिद्धि वरे ते तो फरी कर्म बांधे नहि; माटे मुलने विषे अव्यक्त बंधन नथी ॥

अप्पतरा तिअ चउरो । अवठिआ नहु अवत्तवो॥२२॥

इवे नूयस्कार देखाडे छे—एक थकी अधिको बन्ध स्थानक होय त्यारे नूयस्कार होय ।

एकादिक हीण करतो बन्ध करे ते अढ्पतर कहीए ॥

एगादहि गे नूउ । एगाई हुण गमि अप्पतरो ॥

बीजा समयने विषे तेटलुं बन्ध स्थानक होय त्यारे अवस्थित कहीए ।

अबन्ध थइ बन्धक थाय. ते पेहेले समये बन्ध करे ते अवक्तव्य उत्तर प्रकृतिमा मूलमा नहि॥

त मत्तो वठि अउ । पढमे समए अवत्तवो ॥ २३ ॥

इवे उत्तर प्रकृतिने विषे नूयस्कारादिक कहे छे—दर्शनावर्णी नव प्रकृतिने त्रण बन्ध स्थानक छे. नूयस्कार बे छे. हवे बन्ध स्थानक पेहेले तथा बीजे गुणठाणे नवे प्रकृति बन्धाय. ए प्रथम बन्ध स्थानक त्रिजा गुणठाणाथी आठमा गुणठाणाना प्रथम भाग सुधी थिणधी त्रिकनो बन्ध टले छनो बन्धक ते बीजु बन्ध स्थानक ते उपर बे नीद्रानो बन्ध टले दशमा गुणठाणा सुधी चारनो बन्धक ते त्रिजुं बन्ध स्थानक हवे नूयस्कार बे कहे छे—श्रेणीथी पडतो चार बांधी छ बन्ध समये प्रथम नूयस्कार छ बांधतो सास्वादने नवे बांधे, ते बीजो नूयस्कार ।

नव छ चउ दंसेदु ।

हवे अल्पतर बन्ध कहे छे—मिथ्यात्वे नव बांधतो समकिते छ बांधे, ते प्रथम समय प्रथम अल्पतर बन्ध. आठमे छ बांधतो चार बांधे ते प्रथम समये बीजो अल्पतर बन्ध. हवे अवस्थित कहे छे—त्रण बन्ध स्थानकने प्रथम समय पछी बीजा समयादिके त्रण अवस्थित होय. हवे अवक्तव्य त्रण कहे छे—अगियारमे गुणठाणे अबन्ध थइ पछी दशमे चारनो बन्ध करे. ते प्रथम समये प्रथम अवक्तव्य अगियारमे काल करी देवता थाय त्यां छ बांधे; तेवारे प्रथम समये बीजो अवक्तव्य. एटले दर्शनावर्णी कर्मना त्रण बन्ध स्थानक भूयस्कार. २ अल्पतर, २ अवस्थित, ३ अवक्तव्य, २ इति दर्शनावर्णी उत्तर प्रकृति बन्ध स्थानादिक कह्युं; हवे मोहनी उत्तर प्रकृति बन्धादि कहे छेः—बन्ध स्थानक दश छे. मिथ्यात्व गुणठाणे समकित, मिश्र, ए बे विना बाविसनो बंध छे. तेमां मिथ्यात्वे बाविसनो बन्ध छे; ते वेद बे न बांधे. एक वेद बांधे; गमे ते एकनोज बन्ध माटे. अरति, शोक अथवा रति ने हास ए चारमां बे न बांधे तेवारे छविसमांथी चार जतां बावीस उत्कृष्टी बांधे ते प्रथम बन्ध स्थानक. सास्वादने मिथ्यात्व विना एकविशनुं बीजुं बन्ध स्थानक. मीश्र तथा अविरतिए अनंतानु बन्धी चार विना सत्तरनुं त्रीजुं बन्ध स्थानक ॥

इ ति इ मोहे इ इगवीस सत्तरस

देसविरतिए अप्रत्याख्यान टले. तेरनु चोथु बन्धस्थानक प्रत्याख्यानी टले. प्रमत्तथी अपूर्व कर्ण सुधी नवनुं पांचमु बन्ध स्थानक. हास, रति, भय, कुछा, ए चार टले. अनिवृत्तिने पेहेले भागे पांचनो बन्ध, ते छठुं स्थानक. बीजे भागे पुरुष वेद टले चारनुं बन्ध स्थानक सातमु. त्रीजे भागे संजलन क्रोध टले. त्रणनुं बन्धस्थानक आठमु. चोथे भागे संजलन मान टले बेनो बन्ध, ते नवमुं बन्धस्थानक ।

तेरस नव पण चउ ति दु ।

पाचमे भागे संजलन माया टले एकनो वन्ध ते दशमुं वन्ध स्थानक इति वन्ध स्थानक हवे ते दश वन्ध स्थानके नव भूयस्कार होय आठ अल्पतर होय दश अवस्थित होय वे अवक्तव्य होय. हवे त भूयस्कार कहे छे जे वारे एकनो वन्धक थइ पडता वेनो वन्धक थाय, तेन पहले समये प्रथम भूयस्कार एम वाविस वन्धक सुधी नव भूयस्कार थाय हवे अल्पतर कहे छे—मीथ्यात्व वाविस वन्धक, ते चढता त्रिजे, चोथे, सत्तरनो वन्धक थाय ते पेहेलो अ ल्पतर एकविसनो वन्ध, पडता छे, माटे चढताने गवछ्यो नथी एम एक वाधे त्या सुधी ते आठ अल्पतर होय हवे दश अवस्थित कहे छे—वीजा समयादिके होय ते पूर्ववत् हवे अवक्तव्य वे प्र कारे ते कहे छे --अगियारमे मोहनी अवन्धक थइ पडता, नवमे संजलन लोभ वाधता प्रथम समये अवक्तव्य होय ते प्रथम अ वक्तव्य ने अगियारमे मरी देव गतिए चोथे गुणठाणे सत्तरनो व न्धक थाय ते प्रथम समये वीजो अवक्तव्य होय ए मोहनोनी अठाविश प्रकृतिना भेद, वन्ध स्थानक, १० भूयस्कार नव, अल्प तर आठ, अवस्थित दस, अवक्तव्य वे, ए पाच भेद कह्या

इको नव अठ दश दुन्नि ९४ ॥

हवे नाम कर्मने विषे भूयस्कारादि देखाडे छे वन्ध स्था नक ते सख्या तेवीस, पचिस, छविस, अठाविश, ओगणत्रिस, ह वे प्रथम त्रेविस प्रकृतिनुं पेहेलु वन्ध स्थानक कहेछे--वर्णचोक तेजस्, कार्म्मण, अगरु लघु, निर्माण, उपघात, ए नव ध्रुव व न्धी आठमाना छठा भाग सुधी सर्वजीव सदा निश्चे वाधे माटे ध्रुव वन्धी तिर्यंचगति, आनुपूर्वि, एकेन्द्रि जाति, उदारिक, हुन्डक स्थावर अपर्याप्त,अस्थीर, अशुभ, दुर्भग, अनादे, अजस सूक्ष्म

वा वादर, साधारण वा प्रत्येक, अपर्याप्त प्रायोग्य एकेन्द्रियादिक ने ए प्रथम बन्ध स्थानक. त्रेविसनुं कह्युं; हवे बीजुं बन्धस्थानक पचिसनुं कहेछेः-त्रेविश पूर्वे कही ते उस्वास, अने पराघात, ए पचिस, पण त्रेविसमां अपर्याप्त, अस्थिर, अशुभ, अने अजस ए चारनो प्रतिपक्षी गणवी, ए बीजुं बन्ध स्थानक. पर्याप्त एकेन्द्रि प्रायोग्य. हवे छविसनुं त्रीजुं बन्ध स्थानक कहे छे-पचिस प्रथमनी मध्ये आताप वा उद्योतमांनो एक मिथ्यात्वे बांधे ते त्रिजुं बन्ध स्थानक हवे अठाविशनुं बन्ध स्थानक कहे छे-देवगति, देवानुपूर्वि, पंचेन्द्रिय जाति, वैक्रीय शरीर वैक्रीय अंगोपांग, सम चोरस, सासोश्वास, पराघात, शुभविहायो गति, त्रस, वादर पर्याप्त, प्रत्येक, स्थिर अस्थिरमांनो एक, शुभ अशुभमांनो एक, जस अजसमांनो एक सुभग, सुस्वर, आदेय, अने ध्रुवबन्धी नव, ए अठाविसनुं चोथुं बन्ध स्थानक; देव योग्य हवे उगणत्रिशनुं पांचमुं बन्धस्थानक कहे छे-पचिस पूर्वनी, खगति, संठाण, संघयण, अने उदारिक अंगोपांग; ए उगणत्रिश एकेन्द्रि ठामे, पंचेन्द्रि स्थावर ठामे, त्रस कहेवी. ए पंचेन्द्रि पर्याप्त, तीर्यंच योग, पांचमुं बन्ध स्थानक विस पदजोम्जो ॥

ति पण छ अठ नवहिया वीसा ।

हवे त्रिसनुं छठुं बन्ध स्थान कहेछेः-पूर्वे कहेल अठाविश मध्ये आहारक शरीर, अने अंगोपांग भेलिये एटले त्रिश; अने अठाविशमां अथिर, अजस, अशुभ, ए कह्या छे तेने बदले स्थिर, जस, शुभ कहेवा. देवयोग अप्रमत्त साधु बांधे अथवा अठाविश मां पेहेलुं संघयण जिननाम भेलाय. अने देवद्विक ठामे मनुष्य द्विक कहिये. ए त्रिश मनुष्य योग समकिती देव बांधे. ए छठुं बन्ध स्थानक हवे एकत्रिशनुं सातमुं बन्ध स्थानक कहे छेः-त्रिश पूर्वनां अने तेमां जिननाम भेलतां एकत्रिश, देवयोग्य, अप्रम

त्त अपूर्वकरणे साधु बाधे ते सातमु बन्ध स्थानक हवे आठमु बन्ध स्थानक एकनु कहे ठे -आठमे, नवमे दशमे गुणगणेसाधु जस कीर्त्ति बाधे ए आठमु बन्ध स्थानक, ए नामकर्मना आठ बन्ध स्थानक कह्या ॥

तीसे गतीस इग नामे

ए आठ बन्ध स्थाने ठ नूयस्कार, सात अल्पतर होय, आठ अवस्थित होय, अवक्तव्य त्रण होय हवे ते नूयस्कार ठ कहे ठे--त्रेविस बाधीने विशुद्धिए पचिश बाधता प्रथम समये प्रथम नूयस्कार ठविश बाधता बीजो, अठाविश बाधता त्रिजो,उगणत्रिश बांधता चोथो, त्रिश बाधता पाचमो, एकत्रिशे ठठो, परुता कमती बाधता नूयस्कार गवेखयो नथी. हवे सात अल्पतर कहे ठे–आठमे २८. २९, ३०, ३१, बाधी श्रेणे चढी एक जस बन्ध प्रथम समये प्रथम अल्पतर. कोइक मनुष्य देव योग ३१ बाधी देवगतिमा त्रिश मनुष्य योग बन्ध प्रथम समये बीजो तेज देव चवी मनुष्य थइ जिननाम सहित देव योग्य उगणत्रिश बन्ध प्रथम समये त्रिजो कोइ मनुष्य त्रियंचगति उगणत्रिश बाधतो विशुद्धि परिणामे देवयोग अठाविश बाधते प्रथम समये चोथो कोइ अठाविश बन्धक संक्लिष्ट परिणामे एकेन्द्रि योग्य ठविस बाधेते आद्य समये पाचमो तेज पचिश बाधे ते पण आद्य समये. ठठो ते त्रेविश बाधे ते आद्य समये. सातमो हवे अवस्थित आठ कहे ठे.--आठ बन्ध स्थानकना द्वितियादि समये आठ अवस्थित होय, इति ॥ हवे त्रण अवक्तव्य कहे ठे उपशान्त मोह (नाम कर्मनो)सर्वथा अवन्ध थइ पडतो एक जस बाधेते प्रथम समय. प्रथम अवक्तव्य उपशान्त मोहे काल करीने अनुत्तरे जाय त्या प्रथम समये जिननाम सहित मनुष्य गति योग्यत्रिश बाधे त्यारे बीजो अवक्तव्य. तेज कोइक जिननाम विनाउगणत्रि

श बांधे त्यां प्रथम समये त्रिजो अवक्तव्य. भूयस्कार छ, अल्पत र सात, अवस्थित बंध आठ अव्यक्त त्रण ।

छ स्सग अठ ति बंधा ।

शेषकर्म ज्ञानावर्णी वेदनि, आयु, गोत्र; अन्तराय' ए पांच कर्मने विषे एक एक बन्ध स्थानक होय, तथा ए पांचने विषभू यस्कार अल्पतर संभवे नहि. बीजा बे अवस्थित अवक्तव्य, ए बेमां जे ज्यां संभवेते त्यां कहेवो. ए प्रकारे प्रकृतिबन्धदेखाड्यो॥

सेसेसु ठाण मिकि कं १४ ॥

नाम गोत्र बेनो वीसेर कोडा

हवे स्थिति बन्ध कहे छे--विश कोडी सागरोपमनी स्थिति

सागरोपमकोडाकोडनीस्थिति। मोहनि कर्मनो ॥

वीस यरकोडि कोडी । नामे गोएअ सतरी मोहे ॥

तीस कोडाकोडी सागरोपमनी

स्थिति, ज्ञानावर्णी, दर्शनावर्णी नार्की, देवताना आयुनी स्थि

अन्तराय वेदनि ए चारेनी । ति तेत्रिश सागरोपमनी ॥

तीस यर चउरु अइह्री । निरय सुराउंमि तित्तीसा १६॥

हवे जघन्य स्थितिबन्ध कहेवे:-

अकषाय सूक्ष्मीने एम कह्युं; ते

माटे अगियारमे, बारमे, तेरमे;

ए गुणठाणे वेदनीनी स्थिति बे सकषायने बार मुहूर्त्त जघन्य

समयनी होय । वेदनीनी स्थिति ॥

मुत्तु अकषाय ठिई । बार मुहुत्ता जहन्न वेअणिए ॥

शेष कहेतां वाकी रह्यां ज्ञानावर्णी

दर्शनावर्णी, मोहनी, अन्तराय.

नाम कर्मनी, गोत्रकर्मनी, आठ आठ मुहूर्त्तनी । आयु, ए पाचेनी स्थिति अन्तर मुहूर्त्तनी ॥

अठठ नाम गोएसु । सेसएसु मुहुत्तो १७ ॥

मूल प्रकृति आठनो जघन्य उत्कृष्टो स्थिति वन्ध कह्यो, हवे उत्तर प्रकृतिनो जघनउत्कृष्टो स्थिति वन्ध कहे छे –पाच अन्तराय, ज्ञानावर्णी पाच, दर्शनावर्णी नव अशातावेदनी, ए त्रिग प्रकृतिनी उत्कृष्ट स्थिति त्रिश कोमाकोम सागरोपमनी; हवे अराम सागरोपमनी स्थिति सूक्ष्म, अपर्याप्त, साधारण, वेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि ए छ स्थानके ॥

विग्धा वरण असाए । तीस अठार सुहुम विगल तिगे॥

प्रथम सस्थान, प्रथम सघयण। दशकोमा कोम सागरोपम एवेने स्थिति वन्ध वीजे संघयणे वीजे सस्थान वार कोमाकोमनी, त्रिजे संघयण सस्थाने चाद कोमाकोमनी, चोथे सघयण सस्थाने सोल कोमाकोमनी, पाचमे सघयण सस्थाने अराम कोमाकोमनी, छठे सघयण संस्थाने विश कोमाकोम सागरोपम स्थिति वन्ध जाणवो ॥

पढमागिइ सघयणे । दस दुसु चरिमेसु दुग वुड्ढी १८॥

चालिस कोमाकोम सागरोपमनी स्थिति सोले कषायनी। मृदु, लघु, स्निग्ध, उष्ण, सुरभि, श्वेत वर्ण, मधुररस, ए सातनी स्थिति ॥

चालीस कसाएसु । मिउ लहु निद्धुण्ह सुरहि सिअ महुरे ॥

दश कोमाकोम सागरोगमनी पी लो वर्ण, आम्लरस, ए बेनी सा माबारनी; रातोवर्ण, कषायरस, ए बेनी पंदरनी; नीलवर्ण, कटु करस, ए बेनी सामासत्तरनी; कालो वा श्याम, तीखो रस, ए बेनी विसनी; प्रथमे दश पद छे, तेमां डुगे डुगे अढी अढी वधा रवी । ते हलिद वर्ण खाटारस प्रमु खनी स्थिति यावत् विश सु धी गणजो ॥

दसदो सट्ठ समहिया । ते हालिद्द बिलाईणं ॥ ३ए ॥

हवे दश कोमाकोम सागरोपम नो स्थितिनी प्रकृतियो तेर ग णावे छे–शुन्नविहायो गति, न च गोत्र । देवगति, अनुपूर्वि स्थिरछकना म–स्थिर. शुन्न, सुन्नग, सु स्वर, आदेय, जसकीर्ति, पुरुष वेद, रति, अने हास; ए तेर ॥

दस सुह विहगइनच्चे । सुर दुग थिरछक्क पुरिस रइ हासे ॥

मिथ्यात्व मोहनीनी सीत्तेर को माकोमी सागरोपमनी स्थिति मनुष्य गति, अनुपूर्वि । स्त्रीवेद, सातावेदनि; ए चार प्रकृतिनी पंदर कोमाकोम सागरनी स्थिति छे ॥

मिछे सत्तरि मणुडुग । इछि साएसु पन्नरस ३० ॥

वैक्रीय, शरीर, अंगोपांग, तिर्यंच गति, अनुपूर्वि; नदारिक शरीर, अंगोपांग, नर्कगति, अनुपूर्वि, ए चार डुग, नीच गोत्र. ए तेर थयां ॥

हवे विश कोमाकोम सागरनी स्थितिनी प्रकृति कहे छे-न्नय डुगंछा, अरति, शोक, ए४ चार।

न्नय, कुछ. अरइ, सोए। विउवि तिरि उरल नरय डुग निए॥

तेजस् पचक–तेजस्, कार्मण, अगुरु लघु, निर्माण, उपघात; हवे अस्थिर छक कहे छे–अस्थिर, अशुभ, दुर्भग, दुस्वर, अनादेय, अजस् ए छ; (सर्वमली चोविस)।

हवे त्रस चोक–त्रस, बादर, पर्याप्ता, प्रत्येक ए अगिविस स्थावर, एकेन्द्रि, पचेन्द्रि;३१॥

तेअ पण अथिर छक्क। तसचउ थावर इग पणिदी ३१॥

नपुंसकवेद, अशुभ विहायो गति, ३३ श्वासोश्वास चोक–श्वासोश्वास, उद्योत, आताप, पराघात ३७।

भारे फर्स, कर्कश, लुखो, शीतल, दुर्गन्ध, ४२ ॥

नपुं कुखगइ सासचउ। गुरु कक्खड रुक्खसीअ दुग्गंधे॥

ए बेतालिस प्रकृतिनी विश कोडाकोडनी स्थिति छे, तथा ते शरीर भेगा बन्धन सघातन प्रकृति पदर भेलता सत्तावन प्रकृतिनी विश कोडाकोड जाणवी हवे ते पंदरना नाम कहे छे–वैक्रिय सघातन, वैक्रीय वैक्रीय वन्धन, वैक्रीय तेजस् वन्धन, वैक्रीय कार्मण वन्धन, वैक्रीय तेजस् कार्मण वन्धन, उदारिक संघातन, उदारिक उदारिक वन्धन, उदारिक तेजस् वन्धन, उदारिक कार्मण वन्धन, उदादिक तेजस् कार्मण वन्धन, तेजस् सघातन, कार्मण संघातन, तेजस तेजस वन्धन, कार्मण कार्मण वन्धन, तेजस कार्मण वन्धन, ए पंदर मतान्तरे शरीर संबंधे छे माटे।

वीस कोडाकोडी।

ए स्थिति जाणवी हवे तेनो अवाधा काल एक कोडाकोड सागरोपमे एकसो वर्षनी अवाधा गणवो विश कोडाकोड सा

गरे विससें वर्ष अबाधा जाणवी. कर्म प्रदेश विपाक अनुदयअ
बाधा काल ॥

एवइ आबाह वीससया ॥ ३५ ॥

हवे ए आठ प्रकृतिनो अबाधाका
ल कहे छे-उत्कृष्ट स्थिति अ
न्त कोडाकोडी सागरोपमनी
होय ।

जिननाम, आहारक शरीर, अं
गोपांग; ए त्रणनी. तेनी जघन
अबाधा अन्तरमुहूर्त्तनी प्रदेशउदे

गुरु कोडिकोडि अंतो । तित्था हाराण भिन्न मुहुबाहा॥

ए त्रणनी जघन्य स्थिति एक
कोडाकोड सागरनी संख्यात
गुणी जणी अबाधा अन्तर मु
हूर्त्तनी ।

मनुष्य त्रियंचनी आयुः स्थि
ति त्रण पल्योपमनी ॥

लहु ठिइ संख गुणुणा । नर (तिरि आणाउ) पल्लतिगं ३३

पल्योपमनो असंख्यातमो भाग
चारे गतिनां आयु मन रहित
एकेन्द्रि, विगलेन्द्रिनी स्थितिआ
युनी पूर्वकोडनीआवताभवनी

जे असन्नि पर्याप्ता आवता भव
नां बांधे अबाधा त्रिजे भागे ॥

इग विगल पुव्वकोडी । पलिआ संखंस आउचउ अमणा

निरूपकर्म आयुवन्त जे देवता,
नार्कि, असंख्यात आयुवन्त जु
गलीआ मनुष्य; तीरयंच अबा
धा छ मासनी जाणवी ।

बीजा संख्यातआयुवन्त नरत्रि
यंचने अबाधा भवने त्रिजेभागे.

निरूव कमाण छमासा । अबाह सेसाण भव तंसो ३४॥

हवे जघन्य स्थिति बन्धनसंजलन नरने ॥ एक लोभनी, पांच अन्तराय, पांच ज्ञानावर्णी, चार दर्शन, एप

लहु ठिइ बंधो संजलण । लोह पण विग्ध नाण दंसेसु॥

अन्तर मुहूर्त्तनी स्थिति; हवे आठ मुहूर्त्तनी स्थिति। जस, उच्च गोत्र, ए बेनी हवे बार मुहूर्त्तनी साता वेदनीनी स्थिति ॥

भिन्न मुहुत्तंते अठ । जसुच्चे बारस य साए ॥ ३५ ॥

बे मास, एक मास, एक पक्ष। संजलन क्रोध, मान, माया, ए त्रणने उपर कही ते स्थिति अनुक्रमे गणजो पुरुषवेदनी स्थिति आठ वर्षनी नवमाने प्रथम भागे ॥

दो इगमासो पक्खो । संजलण तिगे पुम ठ वरिसाणि॥

शेष बाकी पचासी प्रकृतिनी उत्कृष्टी स्थिति। मिथ्यात्व मोहनीनी सीत्तेर कोडाकोडीनी स्थिति वेहेचता जे लाभे ते।

सेसाणु कोसाउ । मिच्छत्त ठिइए जंलद्ध ॥ ३६ ॥

पल्योपमने असंख्यातमे भागे उणे करीए तेवारे एकेन्द्रिने जघन्य स्थिति बन्ध थाय. ए एकेन्द्रिमा पंचासीमानी बावीश प्रकृति छे ते कहे छे—ज्ञानावर्णी पाच, दर्शनावर्णी चार, अन्तराय पाच, संजलन चार, पुंवेद, सा

हवे पंचासीने जघन्य स्थिति क हेहे छे--एकेन्द्रिने विषे जे उत्कृ ष्ट स्थिति छे तेमांथी ।

ता, उंचगोत्र, जसकीर्ति, ए बाविस जघन्य बन्ध एकेन्द्रि मां छे माटे ॥

अय मुक्कोसो गिंदिसु । पलिया संखंस हीण लहुबंधो ॥

हवे विगलेन्द्रिने उत्कृष्ट स्थिति बन्ध देखाडे छे. अनुक्रमे एके न्द्रिना जघन्य बन्धथी पचीस घणो बेरन्द्रिने उत्कृष्ट स्थितिबन्ध

पचास घणो, सो घणो, ह जार घणो ॥

कमसो पण वीसाए । पन्ना सय सहस्ससं गुणिउ॥३७॥

तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि, असन्नि पंचेन्द्रि ने; ए त्रणने अनुक्रमे पचास सो, हजार गुणो उत्कृष्टो ।

जघन्य स्थिति बन्ध पल्योप मने असंख्यातमे भागे उणो॥

विगल असंनिसु जिठो । कणिठउ पल्लसंख भागूणो॥

देवता नार्किना आउ जघन्य स्थिति बन्ध तुल्य दस ।

हजार वर्ष. शेष मनुष्य त्रियंच ने जगन बंध क्षुल्लक भव एट ले बसे छपन आवलीनो होय ॥

सुर नरया उ समदस।सहस्स सेसाउ खुड्ड भवं ३८ ॥

अन्तर मुहूर्त्त अवाधा काल आ युचारे गतिनां उत्कृष्टांनी पण अबाधा अन्तर मुहूर्त्तनी आयु अबाधा, जेष्टजेष्ट, जेष्टजघन्य, जघन्य जेष्ट, जघन्व होय तेना भांगा चार ॥

सर्व उत्तर प्रकृति एकसोविस झघन्य बन्धे झघन्य अबाधा।

सव्वाणवि लहु बंधो। भिन्न मुहु अबाह आउ जिठेवि॥

कोइक आचार्य एम कहे छे के देवताना जघन्य आयु प्रमाणे जिननामनी अबाधा होय तेतो तत्व केवली गम्य ।

अन्तर मुहूर्त आहारक शरीर आहारक अंगोपांग, ए बेने जघन्य बन्ध कहे छे ॥

केइ सुराउ समं जिण । अंतमुहु विंति आहारं ३९ ॥

हवे क्षुल्लक भवनुं स्वरूप कहे छे—सत्तर भव तुल्य भपर अधिक निश्चे ।

एक श्वासोश्वासमा होय क्षुल्लक भव नीगोदियाने ॥

सत्तरस समहिआ किर। इगाणुपाणमि हुंति खुड्डभवा॥

सातरिसे अनेन्योंतेर ३७७३ ।

श्वासोश्वास वली एके मुहूर्ते थाय ॥

सग तीससय तिहुत्तर । पाणू पुण इग मुहुत्तमि ४० ॥

पासठ हजार पाचसे। ६५५०० व पुरा ॥

छत्रिश एक मुहुर्तना क्षुल्लक भव पुरा ॥

पण सठिसहसपणसय ।छत्तीसा इग मुहुत्त खुड्ड भवा॥

हवे क्षुल्लक भवनुं प्रमाण कहे छे—आवलिका वर्सेने ।

छपन एक क्षुल्लक भवनी असंख्यात समये एक आवलिथाय॥

आवलियाण दोसय । छप्पन्ना एग खुड्ड भवे ४१ ॥

हवे एटली प्रकृतिने उत्कृष्ट स्थिति बन्धना स्वामी कहे छे-अविरति समकिते कोइ जीव जिन नाम उत्कृष्ट स्थितिनु बांधे ।

आहारक शरीर, अंगोपांग, देव आयु, सातमे अप्रमत्ते उत्कृष्ट स्थिति बांधे पण देवतानु आयु छठे गुणठाणे आरंभि अप्रमत्त चकतो बांधे ॥

अविरय सम्मो तित्थ । आहार दुगामराउ अपमत्तो ॥

उत्कृष्टि स्थिति बांकी एकसो

मिथ्या दृष्टि जीव बांधे ते। सोल प्रकृतिनी स्थिति बांधे ॥

मिछदिछि बंधइ। जिठ ठिई सेस पयडीणं ॥ ४५ ॥

हवे एकसो सोल प्रकृतिनो उत्कृष्टस्थितिवन्ध कहे छे—विगल त्रिक, सूक्ष्मत्रिक, आयुत्रिक—नारकी, तीर्यंच, मनुष्य। गर्भज तीर्यंच, मनुष्य ए बे सुरगति, अनुपूर्वि, बे वैक्रीयशरीर, अंगोपांग बे. नर्कगति, अनुपूर्वि बे; ए पंदर प्रकृति बांधे ॥

विगल सुहुमाउ तिगं। तिरिमणुआ सुर विउविनरय दुगं

यावत् इशानदेव उत्कृष्ट स्थिति एकेन्द्रि, स्थावर, आताप। ए त्रण प्रकृति वन्ध करे ॥

एगिंदि थावरा यव। आ ईसाणा सुरुकोसं ॥ ४३ ॥

छेवठुं संघयण ए छ प्रकृति देवतानारकी मिथ्यादृष्टि उत्कृष्टि स्थिति बांधे. बाकी वाणुं प्रकृतिनो उत्कृष्टो स्थिति वन्ध चारे गतिवाला करे ॥ तिर्यंच गति, अनुपूर्वि बे, उदारिक शरीर, अंगोपांग उद्योत।

तिरि उरल दुगुज्जोअं। छेवठ सुर निरय सेसचउगइआ

हवे झघन्य स्थिति वन्ध स्वामी कहे छे—आहारक द्विक. जिन नाम; ए त्रण अपूर्व गुणठाणाना धणी बांधे। नवमे अनिवृत्ति गुणठाणे संजलन चोक, पुरुषवेद; ए पांच झन्घय स्थिति वन्ध करे ॥

आहार जिण मपुव्वो। नियट्टि संजलण पुरिस लहु ४४

हवे दशमे गुणठाणे सत्तर प्रकृतिनो झघन्य स्थिति बन्ध करे अन्तराय पांच, ए सत्तर सूक्ष्म संपराये वैक्रीय षटक्—नारकीय द्विक, वैक्रीय द्विक, देवद्विक

ते कहे छे–सातावेदनि, जसना म उच्चगोत्र, ज्ञानावर्णी पाच, दर्शनावर्णी चार । ए छ प्रकृति असन्नि, त्रियंच, पंचेंद्रि पर्याप्त झघन्य स्थिति बध करे ।

साय जसु च्चा वरणा । विग्धं सुहुमो विनवि छ असन्नी

चारे गतिना आयु झघन्य बन्ध स्थिति सञ्ज्ञी, असञ्ज्ञी बेने पण होय हवे बादर पदनो अर्थ आ वता पदे देखाम्हशे । बादर पर्याप्ता एकेन्द्रिने छाक ती पच्यासी प्रकृतिनो झघन्य स्थिति वंध करे ॥

सन्नी वि आउ वायार । पद्धे गंदीन सेसाणं ४५ ॥

हवे ते स्थिति झघन्य प्रकारे गुणठाणे देखाम्हे छे–उत्कृष्टते तेथी मोटो बन्ध बीजो कोइ नहि ते, एक अनुत्कृष्ट–उत्कृष्टथी समयादिक हीनथी अन्तर मुहूर्त यावत् स्थिति बन्ध ते बे झघन्य ते जेथी कोइ स्थिति बन्ध उंचो नहि ते ३ अझघन्यते झघन्यथी एक समय अधिक यावत् उत्कृष्ट सुधी ४ । हवे न्नागाचार सादि प्रमुख चार कहे छे–सादिते वन्धछेदी फरी बाधे ते. अनादिजे वन्ध प्रवाहनी आदि न जाणे ते ध्रुव-ते वन्ध प्रवाहनो नाश नहि ते अध्रुव-वंध प्रवाहनो नाश थाय ते ॥

उक्कोस जह णी यर । न्नगा साई अणाइ धुव अधुवा॥

सादि प्रमुख चारे न्नागा आयु कर्म विना साते कर्मने अझघन्ये वंध स्थानक थाय छे, ते देखाम्हे छे-प्रथम अनादि न्नेद मोहनीनो नवमानेअन्त समये ऊध बीजा त्रण न्नागा; उत्कृष्ट, अनुत्कृष्ट, अनेजघन्य, ए त्रणन्ने दने तथा आयु कर्म एटला न्ने

न्य बन्ध छे. तथा दशमाने अन्त समये मोह, आयु, वे विना छ कर्मनो जघन्य बन्ध छे. ते स्था नक जे जीवे नथी स्पर्श्या तेने अनादि अजघन भांगो १ लो. हवे बीजो भांगो—सादि; जे जी व उपशम श्रेणी पामी त्यां ऊ घन्य स्थिति बन्ध करे; अथवा अबन्ध होय. पछी अजघन्य ब न्ध करे ते सादि बीजो. हवे स न्त भांगो—जे जीव भव्य श्रे णीगत थइ जघन्य बन्ध करी सिद्धि वरशे; ते जीवने अजघ न्यनो अन्त थशे; ते संत भांगो त्रिजो. हवे अनन्त भांगो—जे अभव्यने अजघन्यनो छेह नथी माटे अनन्त भांगो चोथो. एचा रे भांगा अजघन्य बंधे फेलाव्यो। दोने, सादि तथा सांत ए बे भांगा लागे छे; ते लखुं छुं—प्र थम उत्कृष्टने संज्ञो, पंचेंद्रिय पर्याप्त, मिथ्यादृष्टि.संक्लिष्ट परि णामे उत्कृष्ट स्थिति बंध बेस मयनो करी त्रिजा समयादिके समयादिक हिन जे अनुत्कृष्ट करे, ते सादि सान्त बे थया.ह वे अनुकृष्टे कहे छे-उत्कृष्ट ब न्धथीसमयादिकेहिनअनुत्कृष्ट बंध करे ते. सादि तथा अनु त्कृष्टबंधकरीअबंधथायतेअंत हवे जघन्य बंध नवमे, दशमे, अन्त एक समय करी पछीपा छो करे ते सादि सांत. तथा आ युःकर्म भवमां एक वारज बांधे तेचारे भेदे बे भांगा सादि सांत ए चार भांगा मूल कर्मे कह्या॥

चउहा सग अजहन्नो । सेस तिगे आउचउसु डुहा॥४६॥

हवे उत्तर प्रकतिए चार भेद क हे छे--चार भेद सादि, अनादि, ध्रुव, तथा अध्रुव, अजघन्य बंधे होय. ए चार भेद अढारप्रकृति ने होय ते अढारनां नाम । संजलन चोक, ज्ञानावर्णि पांच, दर्शनावर्णि चोक, अन्तराय पांच, ए अढारने अजघन्य साथे सादि, सान्त, अनादि, अनन्त; ए चारे होय ॥

चउ भेयो अजहन्नो। संजलणावरणि नवग विग्धाणं ॥

वाकी उत्कृष्ट, अनुत्कृष्ट, जघन्य, ए त्रण भेदे वन्ध स्थानके सादि, अध्रुव सान्त ए वे होय ।	तेम चार भेद उत्कृष्टादिसादि प्रमुख साथे वाकी प्रकृति एकसो वेने होय ॥

सेस तिगि साइ अधुवो । तह चउहा सेस पयमीण॥४७॥

हवे जघन्य स्थिति वध गुणठाणे

कहे ठे सास्वादन गुणठाणाथी अपूर्व करण गुणठाणा सुधी ।	सागरोपम अन्त कोमा कोमीना वंध होय अधिको नहि॥

साणाइ अपुवते । अयरंतो कोमिकोमिउ नहिगो ॥

नेओठोपण नही मिथ्यात्व गुणठाणे सागरोपम अंत कोमा कोमी वाधे उगे नहि ।	मिथ्यात्वि नव्य, अनव्य, सज्ञी पचेन्द्रिने सागरोपम अन्त कोमा कोमी होय ॥

वंधो नइ हीणोनय । मिछे नविअरसनिमि ॥४८॥

हवे स्थिति वन्ध उत्री वोलनो

अल्पा वहुत्व एकेन्द्रियादिक जीव आश्री कहे ठे गाथा त्रण जति जे मुनि सर्वथी थोमो जघन्य स्थिति वन्ध सूक्ष्म संपराय गुणठाणे करे, तेथी वादर ।	जे एकेंद्रि पर्याप्तो जघन्य स्थिति वध असंख्यात गुणो करे१ तेथी सूक्ष्म पर्याप्तो एकेंद्रि जघन्य स्थिति वन्ध विसेसा अधिक करे २ ॥

जइ लहु वधो वायर । पज्जअसंखगुण सुहुम पज्जाहिगो

	सूक्ष्म एकेंद्रि अपर्याप्तो उत्कृष्ट स्थिति वध विसेसाधिक ठ, ईअरजे वादर अपर्याप्तो उत्कृष्ट स्थि
तेथी ए जे प्रथमे वादर सूक्ष्म पर्याप्ता कह्यातेनावेअपर्याप्ता वादरअपर्याप्तानोविसेसाधिक	ति वध विसेसाधिक सात, सूक्ष्म एकेंद्रि पर्याप्तो उत्कृष्ट स्थिति वंध विसेसाधिक आठ वा

चार; तेथी सूक्ष्म अपर्याप्तानो विषेकाधिक पांच । दर पर्याप्ता उत्कृष्ट स्थिति बं ध विषेकाधिक नव ॥

एसि अपज्जाण लहू । सुहमे अरअपज्ज पज्ज गुरू ४ए

हवे (बेइंद्रिने) स्थिति बंध कहे छे—लघुस्थिति बंध बे इंद्रि प र्याप्ताने संख्यात गुणोदश; ते थी बे इंद्रि अपर्याप्ताने विषे काधिक अगियार । तेथी अपर्याप्ता बे इंद्रिने गुरु स्थिति विषेकाधिकवार; तेथी पर्याप्ता बे इंद्रिने गुरु स्थिति विषेकाधिक तेर; ए रीते विशे षाधिक पद जोडजो ॥

लहु बिअ पज्ज अपज्जे अपज्जिअर बिय गुरुअहिगो ॥

एमज तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि, असन्नि पंचेंद्रिने विषे अल्पाबहु तनी विगत-तेरमाथी तेरन्द्रि पर्याप्ताने जघन्य स्थिति बंध वि शेषाधिक १४ तेथी अपर्याप्ताने झघन्य विशेषाधिक १५ तेथी अ पर्याप्ताने उत्कृष्ट विशेषाधिक १६ तेथी पर्याप्ताने विशेषाधिक१७ तेथी चोरिन्द्रि पर्याप्तानी झघन्य स्थिति विशेषाधिक १८ तेथी अपर्याप्तानी झघन्य विशेषाधिक १ए तेथी एज अपर्याप्तानी उ त्कृष्ट स्थिति विशेषाधिक २० तेथी पर्याप्तानी उत्कृष्ट स्थिति विशेषादिक २१ तेथी असन्नि पंचेन्द्रि पर्याप्तानी जघन्य स्थिति बन्ध संख्यातगुणी २२ तेथी अपर्याप्तानी जघन्य स्थिति विशेषा धिक २३ तेथी अपर्याप्तनी उत्कृष्ट स्थिति विशेषाधिक २४ तेथी असन्नि पर्याप्तानी उत्कृष्ट स्थिति विशेषाधिक २५ ॥

एवंति चउ असंनिसु नवरं। संखगुणा बियअमण पज्जे५०

हवे असंज्ञी पंचेंद्रि पर्याप्ताने उ त्कृष्ट स्थिति बंध विशेषाधिक ने छोव्वे. तेथी यति जे मुनि; ते [illegible] जघन्यो स्थिति बंध । संख्यातगुणो छविस, तेथीदे शविरतिने झघन्य स्थिति बंध संख्यातगुणो सत्ताविश; तेथी तेनो उत्कृष्टो स्थिति बंध संख्यातगुणो अठाविश ॥

तो जइ बंधो जिठो। संखगुणो देसविरयउस्सि अरो॥

हवे आठ बोलने कहे छे–देशविरतिना उत्कृष्ट स्थिति बंध थकी अविरति सम्यक दृष्टि पर्याप्तानो ऊघन्य स्थिति बंध २९ तेथी ते अपर्याप्तानो ऊघन्य स्थिति बंध,३० तेथी तेज अपर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध; ३१ तेथी पर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध;३२ तेथी सन्नि पंचेंद्रिपर्याप्ता मिथ्यात्वीनो झघन्य स्थितिबंध; ३३ तेथी तेना अपर्याप्तानो झघन्य स्थिति बंध, ३४ तेथी तेज अपर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध ३५ तेथी पर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध ३६ ए आठनो अनुक्रमे सख्यातगुणो बोल कहवो॥

सम्म चउ सन्नि चउरो। ठिइ बंधाणु कम सखगुणा ५१

अशुभ जाणवी कारणके अति सर्व प्रकृतिनी उत्कृष्ट स्थिति। संक्लीष्टपरीणामथी थाय माटे॥

सवाणवि जिठ ठिई। असुन्ना ज साइ सकिलेसेण॥

इतर जे बीजी झघन्य स्थिति विशुद्ध परीणामथी उपजे माटे शुभ जाणवी।

पण मनुष्य, देवता, तिर्यंच ए त्रणना आयुष्य मूकीने. शा माटे तेमने उत्कृष्ट स्थिति बंध करता विशुद्ध परीणाम होय माटे॥

इअरा विसोहिउ पुण। मुत्तु नर अमर तिरि आउ५२

हवे एकला कषायथीज स्थिति बंध होय नहि, योग सहितहोय ते माटे बोल अ०६विशनो सर्व जीवने विषे योग बलनो अल्पावहुत कहे छे, सूक्ष्म निगोदियो, लब्धि अपर्याप्तो, प्रथमस

तेथी बादर अपर्याप्तो निगोदियो ऊघन्य योगअसख्यातगुणो २ तेथी बेइंद्रि अपर्याप्त ऊघन्य योग ३ तेथी तेरिंद्रि अपर्याप्त झघन्य योग ४ तेथी चोरिंद्रि अपर्याप्त झगन्य योग ५ तेथी असन्नी अपर्याप्त झघन्य

मये जघन्यो तेनो वीर्य व्यापार ते झघन्य सर्वथा योग ।

योग ६ तेथी संज्ञी अपर्याप्त झघन्य योग ७ ॥

सुहुम निगो आइ खणप्प जोग। बायर विगल अमण मण।

सूक्ष्म पर्याप्त झघन्य योग १० वादर पर्याप्त झघन्य योग ११ सूक्ष्म निगोद ते कह्या ते. झघन्य योगेतर कहेतां सूक्ष्म पर्याप्त उत्कृष्ट योग १२ वादर पर्याप्त उत्कृष्ट योग १३ ए सर्व असंख्यात गुणो ए सर्वत्र जाणवो ॥

सूक्ष्म निगोदिया अपर्याप्ता नो उत्कृष्ट योग ८ वादर अपर्याप्त उत्कृष्ट योग ए ।

अपज लहु पढम दुगुरु। पज हस्सि अरो असंखगुणो ८३

बेंइि पर्याप्त झघन्य योग १९ तेंइि पर्याप्त झघन्य योग २० चौरिंइि पर्याप्त झघन्य योग२१ असंज्ञी पर्याप्त झघन्य योग२२ संज्ञी पर्याप्तो झघन्य योग २३ बेंइि पर्याप्त उत्कृष्ट योग २४ तेंइि पर्याप्त उत्कृष्ट योग २५ चौरिंइि पर्याप्त उत्कृष्ट योग२६ असंज्ञी पर्याप्त उत्कृष्ट योगे २७ संज्ञी पर्याप्त उत्कृष्ट योग २८ एणे प्रकारे योगनां स्थिति स्थानक अनुक्रमे एकएकथी असंख्यातगुणां जाणवां ॥

बेंइि अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योग १४ तेंइि अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योग १५ चोरिंइिय अपर्याप्तानो उत्कृष्ट याग १६ असंज्ञी अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योग १७ संज्ञी अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योगे १८ अपर्याप्ता बेंइियादिकनो उत्कृष्ट योग ।

असमत्त तसुक्कोसो । पज्ज जहन्नि अरएव ठिइ ठाणा ॥

हवे जीवना चौद स्थानकनेवि पे पूर्व रिति सख्यात, असंख्यात गुणा देखाडे छे-अपर्याप्त तथा पर्याप्त एक एक समय वृद्धि स्थिति स्थानक संख्यातगुणा। परं केवल अपर्याप्त वेंद्रिने विषे स्थिति स्थानक असख्यातगुणा होय हवे सर्वथी थोडा सूक्ष्म अपर्याप्त, तेथी वादर अपर्याप्त, सख्यात गुणा. एम चौद भेदे जाणजो ॥

अपज्जे अर सखगुणा। परम पज्ज विए असंखगुणा ५४

क्षण क्षण प्रत्ये असंख्यात गुणी वीर्यवृद्धि योगवृद्धि करी वधता जाणवा । अपर्याप्ता ते स्थिति स्थानक, स्थिति स्थानक प्रत्ये असंख्याता लोकना आकाश प्रदेश ते प्रमाण ॥

पइखणमसंखगुण विरिआ अपज्जपइठिइमसंख लोगसमा

प्रथम स्थिति स्थानक कह्या ते मा अकेकी स्थिति स्थानकने उपजवाना जेटला अध्यवसाय स्थानक होय ते देखाडे छे-सात कर्मने विषे स्थिति विशेषाधिक अध्यवसाय स्थानक अधिक । आयुविना सात कर्मने विषे प्रथम स्थितिना अध्यवसाय स्थानकथी बीजी स्थितिनाअध्यवसायना स्थानक (विषे पाधिक) तेथी आयु कर्मना असख्यात गुणा अध्यवसाय स्थानक होय ॥

अज्झवसाया अहिआ । सत्तसुआउसु असख गुणा ५५

हवे मिथ्यात्वमा सास्वादनने विषय विछेद पामी एकतालिस प्रकृतिनो पचेंद्रिने विषे जेम । मनुष्यना भव सहित, चारप

जेटलो उत्कृष्ट स्थितीय बंध काल ते देखाडे छे–तीर्थंकरनाम, नर्कत्रिक,उद्योत, ए सातप्रकृति ल्योपम सहित एकसो त्रेसठ सागरोपम अबंध युगलीआने काल जाणवो ॥

तिरि नरयति जोयाणं । नरन्नवजुअ सचउ पल्ल तेसठं॥

तथा आताप; ए नव प्रकृतिने मनुष्यन्नव सहित चार पल्योपम अधिक एकसो पंचासी सागरोपम नारकी आदिकन्नवमां अबंध काल ॥

हवे स्थावरचोक,एकेंडिजाती य, विगलेंडीय त्रण; ।

थावर चउ इग विगला । यवेसु पणसीइ सयमयरा ५८

प्रथम संघयणविना पांच संघयण, प्रथम संस्थान विना पांच संस्थान । अशुन्न विहायो गति, अनंतानुबंधी चोक, मिथ्यात्व, डुर्न्नगत्रिक, थीणंद्धित्रिक ॥

अपढम संघयणा गिइ ।खगईअण मिछडुन्नगथीणतिगं

निच गोत्र, नपुंसक वेद, स्त्रीवेद, ए पचीस प्रकृतिने मनुष्यन्नव अधिक मुनि न्नव आदि देइ एकसो बत्रीश सागरोपम । पंचेंडियने विषे अबंध स्थिति उत्कृष्टि होय ॥

निअ नपुं इत्थिडुतीसं । पणिंदिसु अबंध ठिइपरमा ५७

हवे प्रथम एकसो बत्री तथा एकसो त्रेंसठ तथा एकसो पंचासी सागरोपमनो अबंध कह्यो तेनां ठाम देखाडे छे–विजयादिक हरेके तेतरी सागरना बे भव तथा त्रण भव वा

रमे बाविस सागरनी करे तो एकसो बत्रीस थाय एम ग्रैवेक ने विषे १६३ ।

एम छठी प्रमुखमा सागरोपम एकसोबत्रीसतथाएकसोत्रेसठ

विजयाइसु गेविज्जे । तमाइ दहि सय डुतीस तेसठ ॥

हवे अध्रुव प्रकृति त्रोतेरनो उत्कृष्ट जघन्य बध निरंतर बाधवानो काल देखाडे छे पल्योपम त्रण, सुरद्विक, वैक्रीयद्विक, ए चारने ॥

तथा एकसो पंचासी अबधकाल।

पणसीइ सय यबधो । पल्लतिग सुर विउव्विडुगे ॥५८॥

एक समय स्थिते असख्यातो काल ।

तिर्यंच डुग, निचगोत्र, ए त्रण ने आउपानो बंध सततं अन्तर मूहूर्त ॥

समया दसंख कालं । तिरिडुग नीएसु आयु अंतमुहू॥

उदारिकनो सतत बध असंख्याता पुद्गल परावर्त्त ।

सातावेदनीनो बंध सततं स्थिति पूर्वकोड नव वर्ष उणो केवली आश्री ॥

उरलि असख परट्टा । सायंठिइ पुव्व कोडूणा ॥५९॥

सागरोपम एकसो पंचासी लगी नीरंतर ।

पराघात, उश्वास, पचेन्द्री त्रस चोकने विषे सतत बंध होय उत्कृष्ट एवं ॥

जलहि सयं पण सीय । परघुस्सासे पणिदि तसचउगे॥

हवे १३२ सागरनी स्थिति शुभ विहायो गतिनो ।

पुरुषवेद, सुभग त्रिक, उच्चगोत्र, समचोरस सस्थान ए सातने विषे

वंध होय. १३२ सागरोपम ॥

वन्नीसंसुहविह गइ । पुम सुन्न तिगुच्च चनरंसे ॥ ६०॥

अशुन्न विहायो गति, अशुन्न जाति ४ अशुन्न संस्थान ५। स्थिर, शुन्न, यश, स्थाव र दशक, ।

अशुन्न संघयण ५ आहारकडुग २ नर्कडुग २ नद्योत डुग २ नपुंसकवेद, स्त्रीवेद, हास्त २ अरति २ ते युगल अशातावेदनि ए एकतालिश प्रकृतिने ॥

असुख गइ जाइ आगिइ । संघयणा हार नरयजोयडुगं

थिर सुन्नजस थावरदस । नपुंइत्थीडजुअलमसायं ६१

ए एकतालिस प्रकृतिना जघन्य वंध कहे छे-जघन एक समयथी अंतर मुहूर्त्तलगी नीरंतर वंधाय पछे ।

मनुष्य द्विक, जिन नाम, वज्र रिषन्ननाराच नदारिक अंगोपांग ए पांचने विषे ॥

समयादंत मुहुत्तं । मणुदुगजिण वइर नरलु वंगेसु ॥

तेत्रीश सागरोपम नत्कृष्ट सतत वंध होय अनुत्तर देवने ।

ए पांचने अंतर मुहूर्त्त जघन्य वंध तथा आयु कर्म ४ जिन नामने पण वाकी ६८ प्रकृतिने जघन्य वंध एक समय जाणवो. इति स्थिति वंध समाप्तः॥

तित्तिस यरा परमो । अंतमुहु लहु विआउ जिणे ६२

हवे अनुन्नाग जे रस वंध ते देखाडे छे. तीव्ररस अशुन्न प्रकृति८२ ने संक्लेश परिणामे होय. शुन्न प्रकृति ४२ ने तीव्र शुन्न रस विशोधी परिणामे होय.

अशुन्न प्रकृतिनो मंदरस संक्लेसनी मंदताअने शुन्न परिणामनी वृद्धिए. शुन्न प्रकृतिनो मंदरस मलीन परिणामे तथा विसुद्धिनी हानीए ॥

तिव्वोअसुह सुहाणं । सकेस विसोहिउ विवज्जयउ ॥

जे वारे अशुन्ननो तीव्ररस बांधे ते वारे शुन्ननो मंदरस बांधे. जे वारे शुन्ननो तीव्ररस बांधे ते वारे अशुन्ननो मंदरस बांधे. हवे तीव्ररस, मंदरस, शाकारणे थाय ते कहे ले—पर्वतनी रेखा समान १ पृथ्वीनी रेखा समान २ रजनी रेखा सखों ३ । जलनी रेखा सखों ४ ए चार कषाये करी मंदे मंद; तीव्रे तीव्र॥

मंदरसो गिरि महिरय जल । रेहा सरिस कसाएहिं ६३

हवे रसनु स्वरूप देखाम्ने ले—ज्यां अशुन्ननो चोठाणियो, त्यां शुन्ननो एक ठाणियो. ज्यां अशुन्ननो त्रिठाणियो. त्यां शुन्ननो द्विठाणियो, ज्यां अशुन्ननो वे ठाणियो, त्यां शुन्ननो त्रिठाणियो. ज्यां अशुन्ननो एक ठाणियो. त्यां शुन्ननो चोठाणियो चार, त्रण, वे, एक; स्थानकरस अशुन्न प्रकृतिनो अशुन्न । शुन्न प्रकृतिनो शुन्न. हवे जे प्रकृतिना जेवा रस होय ते देखाम्ने ले-पांच अन्तराय, देशघाती आवरण सात मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव, चक्षु, अचक्षु अवधि ॥

चउ ठाणाइ असुहो । सुहन्नहाविग्ध देस आवरणा ॥

पुरुषवेद, सजलन कषाय ४ ए सत्तर प्रकृतिने एक, वे, त्रण, चारे ठाणिया रस होय । एम वाकी प्रकृति १०३ तेने शुन्नाशुन्न वे त्रण, चार ठाणिया होय ॥

पूम संजलणिग ज्ञतिचउ ठाण रसा सेस ज्ञगमाइ ६४

हवे एक गणिया प्रमुखनो द्द्यान्त—लिंबडानो रस, शेलडिनो रस, स्वभाविक ते एक गणियो अशुभ प्रकृतिनो अशुभ, शुभनो शुभ ॥ बे भाग उकालतां एक रह्यो ते बे गणियो, त्रण भाग उकालतां एक भाग रह्यो ते त्रिगणियो; चार भाग उकालतां तेमां एक भाग रह्यो ते चोगणियो ॥

निंबुछुरसो सहजो । उतिचउ भाग कढिक्क भागंतो ॥

ते एक गणियादिक रस अशुभ रस ते । अशुभ प्रकृतिनो शुभ रस, शुभ प्रकृतिनो निश्चे वली ॥

इग ठाणाई असुहो । असुहाण सुहासुहाणंतु ६५

हवे उत्कृष्ट रस बंध स्वामी कहे छेः—उत्कृष्ट तिव्र रस एकेन्द्र, स्थावर, आताप; ए त्रण प्रकृतिनो । देवता मिथ्याद्रष्टि बांधे. विगलत्रिक, सूक्ष्मत्रिक, सु० अ० सा० नर्कत्रिक ॥

तिव्व मिग थावरा यव। सुरमिछा विगल सुहुम नरयातिगं

तीर्यंच आयु, मनुष्य आयु; ए अगियार प्रकृतिनो तिव्ररस तीर्यंच मनुष्य मिथ्याद्रष्टि बांधे तीर्यंच दुग गति, अनुपूर्वि छेवठु, ए त्रण प्रकृति देवता नार्की बांधे ॥

तिरि मणु आउ तिरि नरा । तिरिदुग छेवठ सुर निरया

वैक्रीयदुग,सुरदुग,आहारकदुग शुभ विहायोगति, शुभ वर्णचोक, तेजस् चोक—तजस्, कार्मण, अगुरु लघु, निर्माण, जिननाम, साता ॥

विउव्वि सुरा हारग दुगं। सुखगइ वन्न चउतेय जिणसायं

पंचेन्द्रि जाति, श्वासोश्वास, उच्चगोत्र, ए बत्रिस प्रकृति आठ

मावाला, दशमा गुणगाणावा
ला त्रण प्रकृतिनो साता, जस,
उचगोत्र, ए क्षपक श्रेणीवाला
समचउरस,पराघात,त्रसदशक उत्कृष्ट रसे बाधे ॥

समचऊ परघा तसदस । पणिदि सासु च खवगाउ॥६७॥

समकित दृष्टि देवता, मनुष्य
सातमी नर्कना नारकी उद्योत डुग, उदारीक डुग, वज्रऋषभ
नाम तिव्र बाधे सम्यक्त सन्मुख नाराच, ए पाच तिव्र रसे बाधे॥

तमतमगा उज्जोत्र । समसुरा मणुत्र उरल डुग वइर॥

चारे गतिना मीथ्या दृष्टी थाक
सातमा गुणगाणा वाला देवआ ती रही प्रकृति तिव्र रस बाधे
यु, उत्कृष्टा रसे बाधे । इत्ति तिव्ररस बंध;

अपमत्तो अमराऊ । चउ गइ मिच्छाउ सेसाण ६८॥

हवे जघन्य रस बन्धना स्वामी
कहे छे–थीणंद्धित्रिक, अनन्ता ए आठ प्रकृति मदरसे सजम
नु बधी चोक, मिथ्यात्व ॥ सन्मुख मिथ्यात्वी बाधे ॥

थीण तिगं अणमिच्छ । मदरसं सजमु म्मुहो मिच्छो ॥

देसव्रती बाधे छठा गुणगाणा
बीजी चोकनी अवीरति सम वालो अरति, शोक, ए बे प्रकृ
किती बाधे त्रीजी चोकनी । ति मदरसे बाधे ॥

विअ तिअ कमाय अविरइ । देसपमत्तो अरइसोए६९

बे निंद्रा कहेता निद्रा, १ प्रचला,
सातमागुणगाणानेआद्यसम १ अशुभवर्ण चोक हास, रति,
ये आहारक डुगमंदरसे बाधे। डुगंछा ॥

अपमाप हारग डुग । डुनिद्द असुवन्न हास रइ कुच्छा॥

नय, ओदारी, उपघात; ए अ गियार प्रकृति आठमे गुणठाणे जघन्य रस बांधे।

नवमे गुणठाणे पुरुषवेद, संजलण चोक, ए पांच मंद रसे बांधे॥

नय मुवघाय मपुव्वो। अनियट्टि पुरिस संजलणे॥७०॥

अंतराय पांच, आवर्ण नव ए चौद दशमे गुणठाणे क्षपकव न्त मंदरसे बांधे।

मनुष्य, तिर्यंच, ए बे सूक्ष्मत्रिक, सु० सा० अ० विगलेंद्रित्रिक, चार गतिनां आयु॥

विग्धावरणा सुहुमो। मणु तिरिआसुहुमविगल तिगआयु

वैक्रीय छक; ए सोल मंदरसे बांधे देवताने।

नारकी, उद्योत, उदारिक दुग ए त्रण मंदरसे बांधे॥

वेउव्वि छक ममरा। निरया उज्जोय उरलदुगं॥ ७१॥

तीर्यंचदुग, नीचगोत्र; सातमी नर्क नारकी बांधे, उपशम समकितने सन्मुख थका।

जिण नामनो मंदरस बांधे अविरति समकीति नर्क विना त्रणे गतिना जीव. स्थावर एकेन्द्रि; ए बे मंदरसे बांधे॥

तिरिदुग निअंतमतमा। जिणमविरय निरयविणिग थावरयं

यावत् सुधर्मा देवलोक सुधी उपलक्षणथी इसान पण कहेवुं आताप नामनो मंदरस बांधे प छतो हवे समकीती।

शाता, स्थीर, शुभ, जस; मंद रसे बांधे. ते चारनी इत्तर जे अशाता, अस्थिर, अशुभ, अजस; समकीती चमतो मंदरसे बांधे॥

आ सुहुमा यवसम्मो। वसाय थिर सुभ जसासिअरा ७२॥

त्रस्चोक, शुभवर्णचोक, तेजस् चोक, मनुष्य दुग।

विहायो गति, बे पंचेन्द्रि, श्वासोश्वास, पराघात, उच्चगोत्र॥

तसवन्न तेअचउ मणु खगइ दुग पणिंदि सास परधुच्चं॥

सुन्नगत्रिक, डुर्नगत्रिक, डुर्नग डुस्वर, अनादे ए त्रस चोकादि

संघयण ७, संस्थान ७, नपुसक वेद, स्त्री वेद । चालिस प्रकृति चारे गतिना मीथ्या दृष्टि मदरले बाघे ॥

सघयणा गिइनपुथी।सुन्नगि अरति मिन्न चउगइआ ७३॥

हवे रस बन्धना मूल उत्तर प्रकृति आश्री न्नागा कहे ठे –तेजस् चोक–तेजस्, कार्मण, अगुरु लघु, निर्माण, शुन्नवर्ण चोक, वेदनी२। ए दशनो अनुत्कृष्ट न्नाग रस बन्ध सादि, अनादि, ध्रुव, अध्रुव, ए चार भेदे बंधाय. शेष ध्रुवबघी प्रकृति४३नोअने॥

चउ तेय वन्न वेयणिय । नाम णुक्को स सेस धुवबधी ॥

घाती कर्म चारनो अजघन्य रस चारे न्नागे बाघे । गोत्रकर्मने विषे बे प्रकारे अनुत्कृष्ट अजघन्य रसबधने वीषे चारे न्नागा होय इतिरस बन्धः समाप्त. ॥

धाइणं अजहन्नो । गोए डुविहो इमो चउहा ७४ ॥

कही प्रकृतिथी शेष बाकी रही जे ६१ प्रकृति आयुषा कर्म जघन्य, अजघन्य उत्कृष्ट, अनुत्कृष्ट,ए चारमा बघ सादि, अध्रुव एबे होंय इति ॥ हवे प्रदेस बन्धनुं स्वरूप तेमा प्रथम कर्म वर्गणा कहे ठे–एक परमाणुनो समुह ते परमाणु वर्गणा, बे परमाणु ए एम त्रणयादि जीव अनन्त परमाणु मले अन्नव्यथी अनन्त गु

कहा मले ते बे प्रदेसी वर्गणा । एम अणुए वंधाया एवा ॥

सेसंमि उहाइग दुग ।णुगाइ जा अन्नवणंत गुणिं आणू॥

तेम एकथी पावलनी जे वर्ग

खंध ते उदारिकने उचीत ग्र णाउ ते अग्रहणिक छे ए उदारि

हवा योग वर्गणा । क वर्गणा वादर छे ॥

खंधा उरलो चित्र वग्गणाउ। तह अगहणं तरिआ ७५ ॥

चोथी तेजस वर्गणा, पांचमी

भाषा वर्गणा, छठी श्वासोश्वा

एम बीजी वैक्रीय वर्गणा. त्री स वर्गणा, सातमी मनवर्गणा

जी आहारक वर्गणा । आठमी कार्मण वर्गणा; तेमां॥

एमेव विउव्वा हार । तेअ भासा णुपाण मण कम्मे ॥

तेमां अनुक्रमे एक एकथी सूक्ष्म

थाय. तेनी अव गाहना । उछेद आंगुल असंख्यातमो भाग

सुहुमा कमा वगहो । कणूणंगुल असंखंसो ७६ ॥

अनंतमे भागे उदारिक वर्गणा

ते खंध वैक्रीयादि सातेने अ

एक एक वधतां सिद्धने । ग्राह्य छे

इकिक हिआ सिद्धा । णंतं सा अंतरेसु अग्गहणा ॥

सघले आप आपणी जघन्य यो आप आपणा अनंत भागे

ग्य वर्गणाथी । साधिक उत्कृष्टी वर्गणा ॥

सवछ जहन्नु चिआ । निअणंतं साहिआ जेठा ॥७७॥

हवे कर्म पणे जे परमाणुं लेवा-

य तेनुं स्वरूप कहे छे—छेला चा

र फर्स—टाढो, उनो, लुखो, चोप
ड्यो तेणे सहित बे गन्ध सुर
भी, दुर्भि ।

वर्ण पाच, पाच रस, ए सोल
कर्म प्रकृति योग जे खधनाद
लीआमा ॥

अंतिम चउ फास दुगंध । पंचवन्न रस कम्म खंध दलं॥

सर्व जीवथी अनंतगुणो रस ।

जेमा छे तेवा परमाणुं सहित
अनन्ता प्रदेस छे एवा कर्म द
लते ॥

सव्व जीअ णंतगुण रस । अणुजुत्त मणंतय पएसं॥७८॥

एक प्रदेसे अवगाह्यो जे कर्मते।

पोताना असंख्यात प्रदेसे ग्रहे
जीव ॥

एग पएसो गाढं । निअ सव्व पएस उ गहेइ जिउ ॥

तेमा थोडो आउखा कर्मनो भाग

नामकर्म, गोत्रकर्म, आपसमा
तुल्य आयुथी अधिक आवते प
दे पण जाणजो ॥

थोवो आऊ तदंसो । नामे गोए समो अहिउ ॥७९॥

नाम गोत्रथी अन्तराय कर्म, ज्ञा
नावर्णी, दर्शनावर्णी, कर्मनो अ
धिको भाग; तेथी मोहनी कर्म
नो भाग अधिको ।

सर्वथी अधिक वेदनी कर्मनो
भाग जे कारणथी थोडो वे
दनीनो भाग होय तो ॥

विग्घा वरणे मोहे । सव्वोवरि वेअणीइजेणप्पे ॥

ते प्रगटपणे न होय ।

स्थिति विशेषे शेष उत्तर प्रकृति
भाग कर्म दलमाथी जाणवो ।

तस्स फुडत्तं न हवइ । ठिई विसेसेण सेसाणं ८० ॥

उत्तर प्रकृतिने थाप आपणो मू

ल प्रकृति तेनीज जाति कहिये ते मूल प्रकृति आठे कर्म वेंहेच तां लाध्यां दलिआं।

तेनो जे अनंतमो ज्ञाग सर्वघाती प्रकृतिनो होय विशेष व्याख्या वृत्तिथी जाणजो ॥

निअ जाइ लद्ध दलिया। णंतसो होइ सव्व घाईणं॥

शेष सर्व घाती प्रकृतिनो अनंतमो ज्ञाग तेथी वाकी देस घाती

वध्यमान प्रकृतिनो भाग वेंहेचे पण अवध्यमान प्रकृतिनो ज्ञाग वेंहेचे नही।

सर्व घाती प्रकृतिने तो जे पोतानी जातिनी प्रकृति समय श प्रत्ये वांधे अने वेंहेचे ॥

व झंतीणं विज्ञजइ। सेसं सेसाण पइ समयं ७१ ॥

हवे ज्ञाग लब्ध जे दलिया गुणगणानी श्रेणिये रचना देखाडे छे—तेमां प्रथम अगियार गुणनी श्रेणियोनां नाम देखाडे छे—

समकितनी श्रेणी, देसविरतिनी श्रेणी, सर्व विरतिनी श्रेणी।

अनंतानुवंधिया सत्तामांथीथ काढवानी चोथी दर्शन मोहनी खपावे ते पांचमी श्रेणी

सम्मदेस सव्व विरइउ। अण विसंजोअ दंस खवगेअ॥

मोहनी उपशमावा उपशम श्रेणी आठमे, नवमे दशमे गुणठाणे ठवी, मोह उपशमी रह्यो ते थी उपशम, अगियारमे गुणठाणे सातमी क्षपक श्रेणी चढतां आठमाथी दशमा गुणठाणा सुधी आठमी

वारमे गुणठाणे सर्व मोह खप्यो ते नवमी, तेरमे गुणठाणे दशमी श्रेणी, चौदमे गुणठाणे अजोगी गुणठाणे श्रेणी अगियारमी

मोहसम संत खवगे। खीण सजोगिअरगुण सेढीउ ७२॥

हवे गुणश्रेणी अगियार कही;
तेनो अर्थ अने गुणश्रेणिये रह्या
जीव कर्म निर्जरे ते देखाडे ठे— उत्तरोत्तर गुणनी प्राप्ति करे पू र्वे जे कर्मदलनी रचना करीतेने।

समय २ दीठ कर्मना उदय नासमयथी माही असंख्यात गुणाकारे कर्म निर्जरे ॥

गुण सेढी दल रयणा । णु समय मुदया दसंख गुणणाए॥

एणे गुणाकारे वली अनुक्रमे प्र थमे कह्या गुण स्थानक तेने ।

असंख्यात गुणाकारे कर्मनी निर्जरा करे ते जीव ॥

एअ गुणा पुण कमसो । असंष गुण निज्जरा जीवा ८३॥

हवे गुणठाणाना जघन्य उत्कृ ष्टा आतरा देखाडे ठे. पल्योप मनो असख्यातमो भाग आंतरु परेवा अतर मुहूर्त्तनु परे कोने?।

सास्वादन वालाने जो बीजा गु णठाणा फरसी आवे तो अंतर मुहूर्त्त पूर्वे कह्युं तेज; ए वे जघ न्य आतरा इतर, कहेता बीजा दस गुणठाणे झघनथी अंतर मुहूर्त्तनु आतरु ॥

पलिआ सखं तमुऊ।सासण इअर गुणअंत रहस्सं ॥

उत्कृष्ट आतरु मिथ्यात्वने वि षे वे ठासठ सागरोपमनु ।

बीजा गुणठाणाने विषे उत्कृष्ट आतरु अर्द्धपुद्गल माही अन्तना बारमे तेरमे चौदमे अंतर नथी॥

गुरु मिछे वे ठ सठी। इअर गुणे पुग्गलद्धंतो ८४॥

हवे पुद्गल परावर्त्तनु स्वरूप देखाडवा पल्योपम सागरोपमा दिक मान कहे ठे —उद्धार पल्योपम, अद्धा पल्योपम, क्षेत्र पल्यो पम, एक योजन लांबो पहोलो ऊंडो कुवो तेमां जुगलियाना वा ले करीने ठासीने कुवो भरिये, तेमाथी समये समये अकेको वा ल काढता कुवो खाली थाय त्यारे उद्धार बादर पल्योपम थाय,

ने ते नपर कहेला वालने असंख्यात गुणा कल्पीने समये, सम ये अकेको काढतां कुवो खाली थाय त्यारे सूक्ष्म नद्धार पल्योपम थाय. तथा पूर्वे जे कुवो वाले नरेलो छे; ते सो, सो, वर्षे अकेको वाल काढतां खाली थाय त्यारे बादर अद्धा पल्योपम थाय, ने ते वाल असंख्यात गुणा कल्पीने सो, सो, वर्षे अकेको काढतां अ द्धा सूक्ष्म पल्योपम थाय नपर कहेलो कुवो जे वालाग्रे नरेलो छे तेने जे आकाश प्रदेश फरशेला छे. तेमांथी अकेको आकाश प्र देश काढतां जे वारे सर्व वालाग्रने फरसेला आकाश प्रदेश निर्ले प थाय, तेवारे बादरथी क्षेत्र पल्योपम थाय नपर कहेला जे वा लाग्रने स्पर्शा तथा अणस्पर्शा एवा समस्त आकाश प्रदेशने सम य, समय, काढतां जे वारे समस्त आकाश प्रदेश निर्लेप थाय ते वारे क्षेत्र थकी सूक्ष्म पल्योपम थाय. जे नपर सूक्ष्म नद्धार पल्योपम कह्यो छे, तेवा पचिस क्रोमाक्रोमी पल्योपमना जेटला समय थाय, तेटला द्वीप समुद्र छे. आनखांनी स्थिति प्रमु ख सूक्ष्म अद्धा पल्योपमे छे त्रसादिक जीवनुं परिमाण सूक्ष्म क्षेत्र पल्योपमे छे ले ए नेदे सागरोपम छे ॥

नद्धार अद्ध खित्तं पलिय तिहा समय वास सय समए।
केस वहारो दीवो दहि आन तसाइ परिमाणं ॥ ८५॥

हवे पुद्गल परावर्त्तना नेद आ ठ; द्रव्य पुद्गल, परावृत क्षेत्र, काल, नाव ।

ते चार नेदने बे गुणा करतां आठ थाय बादर चार, तेनानो काल थोमो माटे सूक्ष्म चार, ते मोटो काल घणो माटे ए आठ

दव्वे खित्ते काले नावे । चनह डुह बायरो सुहुमो ॥

होय अनंती, नत्सर्पिणी. अव सर्पिणी ।

पुद्गल, परावृत कालनुं प्रमाण॥

होइ अणंतु स्सप्पिणि।परिमाणो पुग्गल परिट्टो ८६॥

हवे द्रव्य पुद्गल परावर्तनु मान कहे छे—उदारिकादिक सात वर्गणा आहारक विना । एक जीव मुके फरसीने ए साते वर्गणाना सर्व परमाणु प्रत्ये अनानुक्रमे तेम ॥

उरलाइसत्तगेणं। एग जीव मुअइ फुसिअसव अणु ॥

द्रव्यथी जाणवु. हवे द्रव्य सूक्ष्म कहे छे—सात वर्गणामाथी अनुक्रमे एक वर्गणाना परमाणु फरसे वच्चे बीजी फरसे ते लेखे नहि एम फरसता जे काल थाय ते द्रव्य सूक्ष्म पुद्गल परावर्त जाणवु ॥

जेटलो काल थाय तेटलो काल स्थुल जे वादर पुद्गल परावर्त।

जतिअ कालि सथूलो । दव्वे सुहुमो सगन्नयरा ॥८७॥

हवे क्षेत्रादिक त्रण, पुद्गल परावर्त वादर तथा सूक्ष्म देखाडे छे—चउद राजलोकना आकाश प्रदेश, अनुक्रमविना जन्म, मरण करी सर्व फरसे ते वादर क्षेत्र पुद्गल परावर्त तेज आकाश प्रदेश अनुक्रमे फरसे; ते सूक्ष्म क्षेत्र पुद्गल परावर्त उत्सर्पिणी, अवसर्पिणी, कालना जेटला समय, अनानुक्रमे फरसे ते वादर काल पुद्गल परावर्त तेज समय अनुक्रमे फरसे ते सूक्ष्म

समया पदनोअर्थ उपरना पदभेगो कह्योछे. हवे भावपुद्गल परावर्त बे भेदे कहे छे-अनुभागवा रसबन्धना जेटलाअध्यवसायना स्थानक छे, ते सर्व

काल पुद्गल परावृत । स्थानक ॥

लोग पएसो सप्पिणी । समया अणुनागबंधठाणाय॥

ते प्रत्ये जेम तेम अनानुक्रमे फरसी मरे ते वादर रस वन्ध पुद्गल परावृत तेज स्थानक. अनुक्रमे मरणे करी समस्त फरसी मरे ते सूक्ष्म रस वंध; वा एमफरसी मरे ते.क्षेत्रादिपुद्गल भाव पुद्गल परावृत । परावर्त स्थूल, सूक्ष्म, जाणवा

जह तह कम मरणेणं । पुठाखित्ताइ थुयियरा ॥ ८० ॥

हवे जीव उत्कृष्ट जघन्य प्रदेश वंध करे तेना स्वामी देखाडे छे उत्कृष्टा योगनो धणी संज्ञी थोडामां थोडी प्रकृति बांधनार । पर्याप्तो ॥

अप्पयर पयडि बंधि । उक्कड जोगी असंनि पज्जत्तो ॥

करे प्रदेश वंध उत्कृष्टो जघन्य योगनो धणी असन्नि अपर्याप्तो जीव जघन्य प्रदेश वंध करे ।

कुणइ पएसु कोसं । जहन्नयं तस्स वच्चासे ॥ ८ए ॥

हवे मूल उत्तर प्रकृति आशारी उत्कृष्ट प्रदेश बंधना स्वामी देखाडे छे-मीथ्यात, अविरती सम्यक्त, देसविरती, प्रमत्त, अप्रमत्त, ए पांच गुणठाणे प्रवर्त्ततो आयु कर्मनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध करे । बीजा, त्रिजा गुणठाणा विना मोहनी कर्मनो उत्कृष्टो प्रदेश वंध करे. सात गुणठाणावाला मीथ्यातथी नवमा अनिवृति वाला सुधी सात ॥

मिछ अजयचउ आउ। बितिगुणविणु मोहिसत्तमिछाइ

ठमूल मकृति मोहनी आयु वि
ना तथा उत्तर प्रकृति सत्तर ते
ना नाम-ज्ञानावर्णी पाच, दर्श
नावर्णी चार, अन्तराय पाच,
साता, जस, उच गोत्र; ए सत्त
रनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध दशमा
गुणठाणावालो बाधे ।

चोथा गुणठाणा वालो बीजी
चोकडीनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध
करे. देशविरती गुणठाणावा
लो त्रिजी चोकडीनो उत्कृष्ट
प्रदेश बंध करे ॥

छन्हं सत्तरस सुहुमो । अजया देसा बिति कसाए॥एए॥

पाच प्रकृति--पुरुषवेद, संजलन
चोक ए पांच उत्कृष्ट प्रदेश बंध
अनिवृत्ति गुणठाणानो धणी क
रे शुभ विहायो गति ।

नरनुं आयु, देवत्रिक, सुभग
त्रिक, वैक्रीयडुग; ॥

पण अनियट्टि सुखगइ। नराउसुर सुभगतिगविउविडुगं॥

समचोरस संस्थान, असाता
वेदनी,

वज्रऋषभ नाराच संघयण, ए
तेर प्रकतिनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध
मीथ्या दृष्टि अथवा सम्यग् दृ
ष्टि गुणठाणे करे ॥

समचउरस मसायं । वइरमिछो व संमोवा ॥ एर ॥

नीद्र, प्रचला, बे जुगल ते.
हास्य, रति, अरति, शोक, ।

भय मोहनी, डुगंछामोहनी,
तीर्थंकरनाम कर्म; ए नव प्रक
तिनो उत्कृष्टो प्रदेश बंध सम्य
क् दृष्टि बाधे ॥

निद्दा पयला डुजुअल । भय कुछा तिछ सम्मगो ॥

भलो मुनि जे अपूर्वकरणवालो
तथा अप्रमत्तवालो आहारक डु

गनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध करे.

शेष जे बीजी बासठ प्रकृति रही तेनो । उत्कृष्टो प्रदेश बंध मिथ्या दृष्टि बांधे ॥

सुजइ आहार दुगं सेसा । उक्कोस पएसगा मिच्छो ९१

हवे जघन्य प्रदेश बंध बांधे तेना स्वामी कहे छे--भलोमुनि जे अप्रमादी आहारक दुगनो जघन्य प्रदेश बंध करे असंज्ञी पर्याप्तोजोगजघन्य वीर्यवर्ततो। नर्कनुं त्रिक;तथा देवतानुं आयु ए चार प्रकृति जघन्य प्रदेशबंध करे.देवद्विक, वैक्रीय द्विक॥

सुमुणी दुन्नि असन्नी। नरय तिग सुराउ सुरविउव्विदुगं

सम्यक दृष्टि जिन नाम सहित पांच प्रकृति जघन्य प्रदेश बंध करे । सूक्ष्म निगोदियो भवने आद्य समये अपर्याप्तो जघन्य योग माटे बाकी १०९ प्रकृतिनो जघन्य प्रदेश बंध करे ॥

संमो जिणं जहन्नं । सुहुम निगोआइ खणि सेसा ९३॥

हवे मूल प्रकृति तथा उत्तर प्रकृतिना भांगा चार प्रकारे देखाडे छे--दर्शन छक; चक्षु दर्शना वर्णीआदि चार-नीद्रा, प्रचला, भय, कुछा । बीजी चोकडी, त्रिजी चोकडी चोथी चोकडी, अन्तराय पांच ज्ञानावर्णी पांच ॥

दंसणछग भय कुछा । बितितुरिय कसायविग्ध नाणाण॥

मूल प्रकृति छ मोहनी आयु विना उत्तर त्रिश; मूल छ मली ए छत्रिश प्रकृतिने अनुत्कृष्टप्रदेश सादि, १ अनादि, २ ध्रुव, ३ अध्रुव, ४ सादि अध्रुव; एवे प्रकारे शेष जे प्रकृति मूल वे उत्तर

बंध चारे न्नागे होय, ते न्नागने नेहने चारे प्रकारे.बे न्न।गाहोय नां नाम कहे छे।

मूल ठगेणु कोसो १ चउह डुहा सेसि सबझ ॥एध॥

हवे सात स्थानकनो अल्पाबहु त देखाम्हे छे. घनीकृत लोकनी एक प्रदेशनी श्रेणिमा जे आ काश प्रदेश तेने असंख्यातमे न्नागे आकाश प्रदेश तेटला।

जोग स्थानक छे तेथी प्रकृति बन्धना स्थानक असंख्यात गु णाछे तेथी स्थिति बन्धना स्था नक असंख्यात गुणा छे

सेढि असखिजं से १ जोग ठाणाणि पयम्ठिठि न्नेया ॥

स्थिति बन्ध स्थानकथी जीवना अध्यवसाय स्थानक तिव्र मंदता रुप असंख्यात गुणा छे।

तेथी रस बन्ध स्थानक असं ख्यात गुणा छे. नपरना पदोने जोम्हजो ॥

ठिइ वध ऊवसाया। णु न्नाग ठाणा असंषगुणा एथ

तेथी कर्मना प्रदेश।

अनन्त गुणा तेथी रसना न्नाग कपाय प्रति जे कारणे सर्वजी वथी अनत गुणा रस छे माटे॥

तत्तो कंम पएसा। अनंत गुणीश्रा तडरमहेश्रा ॥

जोगथी प्रकृति बन्ध, प्रदेश बं ध; ए बे बधाय।

स्थिति बन्ध,रसबन्ध, ए बे कपा यथी बन्धाय, मिथ्यात, अविर ति ए बे तो दृढिकरण हेतु छे॥

जोगा पयम्हि पएसं। ठिइ अणुन्नाग कसायाउ ॥९६॥

हवे लोकना धन श्रेणी परतर स्वरुप कहे छे–चउदराजप्रमा ण लोक कह्यो छे, ।

बुद्धिथी कल्पनाए करी तेनो घ न करीए तो सात राज थाय ॥

चउदस रज्जु लोगो । बुद्धि कउ होइ सत्त रज्जुघणो ॥

ते घन रज्जुमांना दीर्घ एक प्रदेशनी ।

श्रेणी कही ते श्रेणो वर्ग करीए ते वारें परतर होय; तेनो वर्ग करीए त्यारे घन थाय. प्रदेश बन्ध समाप्तः ॥

तद्दीहेग पएसा । सेढीपयरोअ तव्वगो ॥ ९७ ॥

हवे उपशम श्रेणी स्वरूप देखाडे छे—प्रथम अनन्तानुबन्धी चोकने उपशमावे पछी दर्शन मोहत्रिक जे सम्यक्त,मीश्र मिथ्यात मोहनी; उपशमावे पछी नपुंसक वेद, उपशमावे, पछी स्त्रीवेद उपशमावे ।

वेद पद पाछल पदने अर्थे छे. पछी हास्यादिक छ उपशमावे; वली पुरुषवेद,उपशमावे. एसर्व

अणदंस नपुंसित्थी । वेय छकं च पुरिस वेयंच ॥

अप्रत्याख्यान क्रोध, प्रत्याख्यान क्रोध; उपशमावे; पछी संज्वलन क्रोध उपशमावे; पछी अप्रत्याख्यान, प्रत्याख्यान मान उपशमावे, पछी संज्वलन मान उपशमावे, पछी अप्रत्याख्यान, प्रत्याख्यान माया उपशमावे. पछी संज्वलननी माया उपसमावे पछी अप्रत्याख्यान, प्रत्याख्यान लोभ उपशमावे,पछी स्वंजलनना लोभनी कीटी

क्रोधे क्रोध, माने मान,मायाये माया, लोभेलोभ; एम बीजी, त्रीजी, चोकडीना सर्वे सर्खा जोडा तेना वच्ये वच्ये संजल

करे ते दशमे गुणठाणे उपशमावे। नी एक, एक उपशथावे इति उपशम श्रेणी

दो दो एगंतरिए। सरिसे सरिस उवसमेइ॥९८॥

हवे क्षपक श्रेणीनु स्वरुप कहे छे-प्रथम अनन्तानुबन्धी चोक, खपावे पछी मिथ्यात मिश्र, सम्यक्त मोहनी खपावे। त्रणना आयु-देव, तीर्यंच, नर्कना खपावे; एकेंद्रि जातिपणु विगलेंद्रि त्रिक खपावे, पछी थीणधी त्रिक, खपावे, उद्योतनाम खपावे॥

अण मिछ मीस सम्मं। तिआउ इग विगलथीण तिगुजोयं

तीर्यंच दुग, नर्क दुग, स्थावर दुग; । साधारण, आताप, पछी प्रत्याख्यानी, अप्रत्याख्यानी; बेना आठ कषाय खपावे पछी नपुंसक वेद अने पछी स्त्रीवेद खपावे॥

तिरि नरय थावर दुगं। साहारा यव अठनपुत्थी ९९

पछी हास्यादिक छक खपावे, पुरुष वेद खपावे, पछी संज्वलन चोक खपावे, नीद्रा दुग-नीद्रा, प्रचला, । नीद्रा पदनो अर्थ पूर्वे पदमा कह्यो छे अन्तराय, ५ ज्ञानावर्णी, ५ दर्शनावर्णी, ४ ए सर्व खपावे क्षपक श्रेणी पुरी थइ. केवल ज्ञान उपजे॥

छग पुम संजलणा दो। निद्दा विग्ध वरणखएनाणी॥

ए रीते पुज्यश्री देवेन्द्र सूरिजीए लख्यो वा रच्यो। शतक नामा पाचमो कर्मग्रन्थ एम आत्माने संभारवार्थे इति॥

देविंद सूरि लिहिय। सयग मिणआय सरणठा॥१००॥

॥ इति टवार्थ सहित पाचमो कर्मग्रन्थ समाप्त थयो ॥

॥ सप्ततिकानामा षष्ठः कर्मग्रन्थः ॥

हवे सप्ततिका नामे छठो कर्मग्रन्थ लखुं छुं.

सिद्ध अचल पद वा सिद्धप्रसिद्धपद कर्म प्रकृति आदिथकी घणा अर्थे सहित एवो । बन्ध प्रकृति, उदय प्रकृति, सत्ता प्रकृति, तेनां स्थानक; तेनो समुदाय वे त्रएयादि ॥

सिद्ध पएहिं महत्थं । बंधोदय संत पयडि ठाणाणं ॥

कहुं छुं; ते सांभल. किचिंत् वा संक्षेप अर्थ प्रत्ये । रच्यो एवो अर्थ दृष्टिवादना निजरणा रूप मध्येथी ॥

वुच्छं सुण संखेवं । नीसंदं दिठि वायस्स १ ॥

केटली प्रकृति बांधतो केटली प्रकृति वेदे । केटली, केटली अथवा सत्ता प्रकृतिनां स्थानक होय ॥

कइ बंधंतो वेअइ । कइ कइ वा संत पयडि ठाणाणं ॥

भांगा तेना जे विकल्प वा भेद, बन्ध, उदय सत्ता संबंधी अन्योन्य थाय ते जाणवा आठ बांधे आठ उदय सत्ता आयु विना सातनो बंधक, आठ उदय सत्ता मोह आयु विना छनो बंधक. आठनी उदय सत्ता ॥

मूल प्रकृति उत्तर प्रकृतिने विषे

मूलुत्तर पगइसु । भंग विगप्पा मुणे अव्वा २ ॥

आठना बन्धे आठनो उदय, आठनी सत्ता, ए भांगो मिथ्यात्व थी अप्रमत्त सुधी छे. सातना बंधकने आठ उदे, सत्ता [illegible]

तेमां मूल प्रकृति संबंधी भांगा

देखामे वे—आठ प्रकारे बाधता सात बाधता, व बाधता थका। सुधी; वना बंधके आठ उदे सत्ता दशमे गुणगणे ॥

अठ विह सत्त व ब्बधएसु। अठेव जदय संतंसा ॥

साता एक विधे बंधकना त्रण विकल्प वे अगियारमे, बारमे तेरमे। एक विकल्प अबंधी चौदमा वालाने ॥

एग विविहे तिविगप्पो। एग विगप्पो अबंधमि ३ ॥

हवे जीव स्थानके मूल प्रकृति ना जागा देखामे वे सात कर्म नो वा आठ कर्मनो बंध होय तेने आठनो उदयने। आठनी सत्ता होय तेर जीव स्थानकने विषे होय ॥

सत्त ठबध अठुदय। संत तेरससु जीव ठाणेसु ॥

हवे एकजे चउदमा जीव स्थान कने विषे एटले सझी, पंचेन्डि पर्याप्ताने विषे पाच भागा होय। बे भागाहोयकेवलीजगवानने॥

एगमि पचजगा। दो जंगा हुति केवलिणो ४ ॥

हवे गुणगणा चौदमा सात जा गाना विकल्प कहे वे—आठ गुणगणाने विषे एक विकल्प त्रण, आठ, नव, दश, अगियार, बार, तेर, चौद, ए आठ। हवे व गुणठाणे पण बेबे विकल्प पामे एक, बे, चार, पाच व, सात, ए वए गुणठाणे ॥

अठेसु एग विगप्पो। वस्सुवि गुणसन्निएसुउविगप्पा ॥

प्रत्येके प्रत्येके। बंध उदय सत्तापणे कर्मप्रत्ये ॥

पत्तेयं पत्तेय। बंधोदय सत कम्माण ५ ॥

हवे उत्तर प्रकृति आश्रित कहे छे—ज्ञानावर्णी पांच, दर्शनावर्णी नव वेदनी बे, मोहनी अठावीश।

आयुनी चार, तेमज नामकर्मनी बेतालिश ॥

पंच नव दुन्नि अठावीसा। चउरो तहेव बायाला ॥

गोत्र कर्मनी बे, अन्तराय कर्मनी पांच कही

एवी जे प्रकृतिउ; ते मूल कर्मना अनुक्रमे जाणवी ॥

दुन्निय पंचय जणिया। पयडीउ आणु पुव्वीए ६ ॥

हवे उत्तर जे प्रकृतियोनां बन्ध स्थानक, ते कहे छे—बन्धमां,उदयमां, सत्तामां।

ज्ञानावर्णी तथा अन्तरायने विषे बन्धकाले ए बेनी दश प्रकृति बन्ध उदय सत्ता पांच, पांच, प्रत्येकनी होय ॥

बंधोदय संतंसा। नाणा वरणं तराइए पंच ॥

ते बेनी दशे प्रकृतिनो बन्ध टले पण तेमज।

उदयमां, सत्तामां, होय. ते बेनी पांच, पांच ॥

बंधो वरमे वितहा। उदय संता हुंति पंचेव ७ ॥

हवे दर्शनावर्णीने कहे छे—बन्धने विषे, सत्ताने विषे।

प्र ृतिनां स्थानक त्रणये तुल्य छे. नव, छ, चार सर्वे नव थीणंद्वि त्रिक गये छ, नीद्रा, प्रचला, हीने चार ॥

बंधस्सय संतस्सय। पगइ ठाणाणि तिन्नि तुल्लाणि ॥

उदय स्थानक बे होय, चार, पांच ॥

चारनुं, पांचनुं, ए बे दर्शनावर्णी कर्मने विषे ॥

उदय ठाणाणि दुवे। चउ पणग दंसणा वरणे ८ ॥

बीजुं जे दर्शनावर्णी कर्मनान।

चार पांचनो उदय होय; नवनी

वना बंधने विषे। सत्ता होय ॥

बीआ वरणे नव बधएसु। चउ पंच उदय नव सता॥

ठ प्रकृत्तिनो वन्ध, चार प्रकृति
नो बन्ध होय, त्या पण एम चारनो बन्ध,चारनोउदय,त्या
जाणवु। ठनी सत्ता होय, क्षपक श्रेणी॥

ठ चउ बंधे चेवं। चउ बधु दए ठ लंसाय ९ ॥

नवनी सत्ता होय पाचना उद
यमा नवनी सत्ता चारनो उद
वन्ध थकी वीरमे थके चार य त्या ठनी सत्ता चारनो उद
नो अने पाचनो उदय. ने। य त्या चारनी सत्ता पण होय॥

उवरय बधे चउ पण। नवस चउरुदय ठ चउ वसंता॥

भागानी वेंहेचण करे ठे–मोह
नीय कर्मना जागा तो आगल
हवे वेदनि आयु गोत्रने विषे। वा पठी कहीशुं ॥

वेयणि आउअ गोए। विन्नज्ज मोहं पर वुठं १० ॥

गोत्र कर्मने विषे सात जागा। आठ भागा ठे वेदनि कर्मनेविषे॥

गोअमि सत्त जगा। अठयजगा हवंतिवेआणिए ॥

पाच, नव, नव, पाच, जागा। आयुखो चारने पण अनुक्रमे॥

पण नव नव पण जंगा। आउचउक्केविकमसोउ ॥११॥

हवे मोहनीना वन्ध स्थानक दश
कहे ठे वानिस एकविस। सत्तर, तेर, नव, पाच ॥

बावीस इक्कवीसा। सत्तरस तेरसेव नव पंच ॥

चार, त्रण, बे वली एक,ए दश। वन्धना स्थानक मोहनी कर्मना

चउ तिगं डुगं च इक्कं। बंध ठाणाणि मोहस्स ॥१२॥

हवे मोहनी कर्मनां उदय स्थानक कहे छे-एक वली बे, चार । एहथी एकेक अधिक दश उत्कृष्टा ॥

एगंच दोव चउरो । इत्तो एगाहिआ दसुक्कोसा ॥

उघे वा सामान्ये मोहनीय कर्मने विषे। उदय स्थानक नव होय॥

उहेण मोहणिज्जे । उदय ठाणाणि नवहुंति ॥१३॥

हवे मोहनी कर्मनां सत्ता स्थानक कहे छे. बीजा पदने अन्ते वीस पद कह्युं छे. ते प्रथम पदमिमां कह्या आंकने जोरूवुं. अठाविस. सत्ताविस छविस, चोविस, । त्रेविस, बाविस, एकविस, पदमां कहेला आंकमां अधिकाहोय विस ।

अठय सत्तय छ चउ । तिग दुग एगा हिआ वेवीसा॥

तेर, बार, अगियार, । एथी आगल पांचथी मांडी एक, एक, उणा करे; पांच, चार त्रण, बे, एक; ए पांच ॥

तेरस बारिक्कारसं । इत्तो पंचाइ एगूणा ॥ १४ ॥

ए सत्तानां प्रकृति स्थानक । तेज मोहनी कर्मनां होय पन्नर होय ॥

संतस्स पयडि ठाणाणि । ताणि मोहस्स हुंतिपन्नरस ॥

बन्धनां, उदयनां, सत्ताने विषे। मोहनी कर्मना भांगाना विकल्प वा भेद घणा जाणवा ॥

बंधोदय संते पुण । भंग विगप्पाबहुं जाण ॥१५॥

हवे मोहनी कर्मनां बंध स्थानकने विषे यथायोग्य भांगा कहे

छे-ठ भांगा बाविसना बन्ध स्था
नकमा चार भांगा एकविसना वंध स्थानकने विषे ।

उब्बावीसे चउ इगवीसे । सत्तरस तेरसे दोदो ॥

सत्तरना, तेरना, ए बे वंध स्थानकने विषे बे, बे, भागा प्रत्येके

नवना बन्ध स्थानकने विषे पण बे भागा ॥ ते पछी जे बन्ध स्थानक छे, पाच प्रमुख तेने विषे प्रत्येके एक, एक भागो छे ॥

नवबधगेवि उन्नि । इकि कमउ परभगा ॥ १६ ॥

हवे एटला वंध स्थानक मध्ये केटला उदय स्थानक होय ते कहे छे—सात आदि लइने दश पर्यन्त चार उदय स्थानक होय, बाविसना बधने विषे सात, आठ, नव, दश, एकविसना बन्ध स्थानकने विषे । सात आदि लइ नव पर्यन्त उदय कर्मना भागा होय ॥

दस बावीसे नवइग वीसे । सत्ताइ उदय कम्मंसा ॥

छ आदि लइ नव पर्यन्त सत्तरना बध स्थानकने विषे छ सात, आठ नव । तेरना बध स्थानकने विषे पाच थी मान्डी आठ सुधी उदय स्थानक होय पाच छ, सात, आठ॥

छाई नव सत्तरसे । तेरे पंचाइ अठेव ॥ १७ ॥

चार आदि देइ नवना वंध स्थानकने विषे चार, पाच, छ, सात। उत्कृष्टो सात पर्यन्त उदय स्थानक होय ॥

चत्तारि आइ नवबधएसु । उक्कोस सत्त मुदयसा ॥

पंच विध बधकने विषे वली । उदय स्थानक बेनो जाणवो ॥

पच विह बधगे पुण । उदउ दुएहं मुणे अबो ॥ १८ ॥

ए थकी एटले पंचविध बंधक पछी चतुरविध बंधकादिक देइ चार, त्रण, बे, एक।

एक, एक, उदय स्थानक होय सघले पण ॥

इत्तो चउ बंधाई । इक्किकु दया हवंति सवेवि ॥

उदय स्थानक होय तेमज उदय स्थानकने अन्नावे पण जे उपशान्त कषायने विषे सत्ता

बंध मटे वा टले पण तेमज । स्थानक एक होय ॥

बंधो वरमे वि तहा । उदयान्नावे विवाहुज्जा ॥ १ए ॥

हवे दस आदे देइ एक सुधी जेटला न्नांगा उपजे तेज कहे छे. दसना उदयने विषे एक चोविसि उचोविसी नवोदयने विषे अगियार चोविसी आठना उदयने विषे।

सातना उदयने विषे दस चोविसी, ठना उदयने विषे सात चोविसी, पांचना उदयने विषे चार चोविसि, चारना उदयने विषे एक चोविसी नीश्चे ॥

इकग ठक्कि क्कारस । दससत्त चन्नकइक्कगं चेव ॥

ए ते पूर्वे सात बोल मलीने चालिस चोविसीउ थइ।

बार न्नांगा बेना उदयने विषे ठे. एकना उदय स्थानकने विषे अगियार न्नांगा ॥

एए चउवीस गया । बार डुगि कंमिइक्कारा ॥ २० ॥

हवे तेज न्नांगानी संख्या अने पदनी संख्या बीजे मते कहे ठे यतः चउवीस डुगति बेने उदये एक चोविसी. एटलो स्वमते पर मते पाठान्तर ठे. स्वमते चालिस चोविसीना नवसो साठ न्नांगा बेना उदयमां बार न्नांगा एकना उदयमां अगियार न्नांगा, ए सर्व मली नवसो त्यासि न्नांगा थाय ठे. बीजे मते एकतालिस

चोविसीना नवसो चोरासी जागा, ने एकना उदयमा अगियार जागा, ते मेलवता नवसो पंचाणु जागा थाय ।

नव पचाणउअसए ।

उदय स्थानक नव विकल्पमा जागा वा विकल्प नवसो पचाणु वा नवसो त्यासिमा मोह्या वा मुझाणा जे जीव॥

॥मोहनीय कर्मना उदय चोविसी विकल्प पद सख्या॥

उदयस्था	१०	९	८	७	६	५	४	२	१	९	९
चोविसी	१	६	११	१०	७	४	१	१		८१	४०
विकल्प	२४	१४४	२६४	२४०	१६८	९६	२४	२४ १२	११	९९५	९८३
पदछेद	२४०	१२९६	२११२	१६८०	१००८	४८०	९६	४८ २४	११	६९७१	६९४७

अगणोतेरसेने इकोतेर पदना समूहे सो पद उपर जोड्युं तेणे करी सहित आक जाणवो ए मतान्तरेण ॥

उदय विगप्पेहि मोहिया जीवा ॥

अउणत्तरिएगुत्तरि । पयविद सएहिविन्नेआ ॥१९॥

हवे स्वमतने अभिप्राये उदयना पद उदयने विकल्पे वा भेदे नी सख्या कहे छे-नवसेने त्यासी वा भागे मुझाया जीव॥

नव तेसीइ सएहिं । उदय विगप्पेहिं मोहिआ जीवा ॥

हवे नवसे त्यासीना पदछेद कहे छे पूर्वे वध स्थानके जे चोविसीउ कही, ते स्थानक साथे चोविसीउ गणे पदछेद थाय, अगण्योतेरसें सुडतालिस छे अगनोतेरसें सुडतालिस पूर्व यन्त्रथी जाणजो ।

पदना समूहे सूत्रमा "सय" पद छे, ते गया पदमा आक कहेवा ग्रह्या छे जाणवा ॥

अडणत्तरि सीयाला । पयविंद सएहिंविन्नेआ ॥१२॥

हवे सत्ता स्थानक साथे बन्ध देखाडे छेः—त्रण सत्ता स्थानक बाविसना बन्धने विषे होय.ते जअठाविस, सत्ताविस, छविस।

एकविसना बन्ध स्थानकने विषे अठाविसनु एकज सत्ता स्थानक होय. सत्तरना बन्ध स्थानकने विषे तो ॥

तिन्नेवय बावीसे । इगवीसे अठविस सत्तरसे ॥

छ सत्ता स्थानक होय. निश्चे तेरना बन्ध स्थानकने विषे तथा नवना बन्ध स्थानकने विषे आवते पदे कहे छेः—।

पांचज सत्ता स्थानक होय॥

छच्चेव तेर नव बंध एसु । पंचेव ठाणाणि ॥ १३ ॥

पांच तथा चार ए बे बन्ध स्थानकने विषे तो ॥

छ, छ, सत्ता स्थानक होय. बाकी रह्यां जे बन्ध स्थानक, ते मां पांच, पांच, सत्ता स्थानक होय ॥

पंचविह चउविहेसु । छ छक्क सेसेसु जाण पंचेव ॥

प्रत्येके, प्रत्येके; । चार सत्ता स्थानक होय बन्ध टलेथी॥

पत्तेअं पत्तेअं । चत्तारिअ बंध वुछेए ॥ १४ ॥

दस, नव, पन्नर, आदि लइने । बन्ध,उदयनेसत्ता प्रकतिस्थानक

दस नव पन्नर साई । बंधोदय संत पयडि ठाणाणि ॥

मोहनी कर्मने विषे कह्यां ।

हवे पछी नामकर्मनां बन्ध, उदय अने सत्ता प्रकृति स्थानक कहेशे ॥

भणिआणि मोहणिज्जे । इत्तो नामं परं वुच्छं ॥१५॥

हवे नाम कर्मने विषे प्रथम वन्ध स्थानक प्रत्ये त्रेविस, बीजे वन्ध स्थानके पचिश वन्ध स्थानक ॥ त्रीजे छविस, चोथे अठाविस, पाचमे उगणत्रिस,वन्धस्थानक

तवीस पन्न वीसा । छवीसा अठवीसा गुणतीसा ॥

छठे त्रीस, सातमे एकत्रिस,आठमे एक। ए रीते वन्धना स्थानक नाम कर्मना ॥

तीसे गतीस मेगं। वध ठाणाणी नामस्स ॥ १६ ॥

हवे कीया वन्ध स्थानकने विषे केटला नागा ते सर्व संख्या कहे छे–चार नागा त्रेविसना वन्ध स्थानकमा, पचिस नागा पचिसना वन्ध स्थानकने विषे, सोल नागा छविसना वन्ध स्थानकने विषे । नव नागा अठाविसना वन्ध स्थानकने विषे नव हजारवसो अडतालिस नागा उगणत्रिसना वन्ध स्थानकने विषे छे ॥

चउ पणवीसा सोलस । नव बाणउई सयाय अडयाला

एकतालिस उत्तर छेतालिसें एटला नागा त्रीसना वन्ध स्थान कने विषे छे। एक, एक, नागो एकत्रिसना वन्ध स्थानकमा तथा एकना वन्ध स्थानकमा छे सर्व नागा १३९४५ थया वन्ध स्थानक आठना मलीने २३, २५, २६, २८, २९, ३०, ३१, १ सर्व ८,ना ४, २५, १६, ९, ९२४८, ४६४१, १, १, १३९४५, ॥

एयालुत्तर छायाल सया । इक्कि वंधविही ॥ १७ ॥

हवे नाम कर्मनां उदय स्थानक कहे छे—विसनुं उदय स्थानक विस; एकविसनुं उदय स्थानक एकविस; चोविसनुं उदय स्थानक चोविस; ते पछी। एक, एक, आंक अधिक करतां यावत् एकत्रिश लगी. २०, २१, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१, ए दश

वीसि गविसा चउवीस गाउ। एगा हियाय इगतीसा ॥

एटलां उदय स्थानक होय। नवनुं उदय स्थानक ११ आठनुं उदय स्थानक १२ होय. ए बार उदय स्थानक नाम कर्मनां ॥

उदय ठाणाणि जवे। नव अठय हुंति नामस्स ॥२८॥

हवे कीया उदय स्थानकने विषे केटला भांगा होय ते देखाडे छे—एक भांगो विसना उदय स्थानकने विषे छे. वेतालि स भांगा २१ ना उदय स्थानकने विषे छे. अगियार भांगा चोविसना उदय स्थानकमां छे। तेत्रिस भांगा पचिसना उदय स्थानकमां छे. छसें भांगा छविसना उदय स्थानकमां छे. तेत्रिस भांगा सत्ताविसना उदय स्थानकमां छे ॥

इक बीयालि इकारस्स। तित्तीसा छस्सयाणि तित्तीसा॥

बारसेंने बे भांगा अठाविसना उदय स्थानकमां, सतरसेंने पंचासी भांगा २९ ना उदय स्थानकमां। अधिक पद उपर पदमां बारसें, सतरसें, बे आंक कह्या, ते उपर वधारवा अर्थे छे. बे पंचासी सहित करवा ते प्रथमे कह्या छे॥

बारस सत्तरस सयाणि। हिगाणि वि पंचसीई हिं ॥२९॥

छगणत्रीससें अने सतर भांगा त्रीसना उदय स्थानकमां अगियारसेंने पांसठ भांगा एकत्रिसना उदय स्थानकमां ए बे प

दनो नेगो अर्थ छे।

अडण तीसिकारस।

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
उदय	२०	२१	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	९	८	कुल
भांगा	१	४२	११	३३	६००	३३	१२०२	१७८५	२९१७	११६५	१	१	७७९१

सयाणि हिय सत्तर पच सठीहि ॥

आठना उदय स्थानकना प्रकार जाणवा तेने विषे नांगानी संख्या ७७९१ जाणवा (तेनो यंत्र उपरनो) ॥

हवे एक, एक, नागो नवना तथा आठना उदय स्थानक मा वीसना उदयथी ते।

इकिक गच वीसा । दहुदयं तेसु उदय विही ॥३०॥

हवे नामकर्मना सत्ता स्थानक कहे छे त्रणय, बे, ए आंकने ने उना आगल धरजो त्राणु, बाणु नव्यासी। अठयासी, छयासी, एंसी, अगण्यासी

तिडुनउइ गुणनउइ । अठ छलसी असीइ गुणसीइ॥

अठचोतेर छेहोतेर, पंच्योतेर; ए आठ छ, पाच, ने सीत्तेर पद साथे मेलवजो। नव, आठ, ए बार नाम कर्मना सत्ता स्थानक जाणवा ॥

अठछपन्नत्तरि। नव अठय नाम संताणि ॥३१॥

हवे नाम कर्मना सवेध कहेवा माटे नाम कर्मना बन्ध, उदय, सत्ता स्थानकनी संख्या देखाडे छे-आठ बंध स्थानक, बार उदय स्थानक, बार सत्ता स्था

नक; ए त्रण प्रकारे प्रकृति स्थानक. बे पदनो जूगो अर्थ लख्यो छे ।

अठय बारस बारस । बंधोदय संत पयडि ठाणाणि ॥

ओघे वा सामान्ये ए जे बन्धादि तेने । हवे विशेष प्रकारे जेने जेम संभवे तेम भांगा उपजाववा ॥

ओहेण एसेणय । जच्छजहा संभवं विभजे ॥३१॥

हवे प्रथम सामान्य प्रकारे संबंध देखाडे छे-नाम कर्मनां नव उदय स्थानक, ने पांच सत्ता स्थानक । त्रेविसना बंध स्थानकने विषे तथा तेमज पचिसना तथा छविसना बंध स्थानकने विषे पण जाणवी ॥

नव पणगोदय संता । तेवीसे पणवीस छवीसें ॥

आठ उदय स्थानकने चार सत्ता स्थानक, अठाविशना बंधने विषे। नव उदय स्थानक; ने सात सत्ता स्थानक. उंगणत्रीश तथा त्रीशना बन्ध स्थानकने विषे छे

अठ चउर छवीसे । नव सत्ति गुणतीस तीसंमि ३२

एक उदय स्थानक, अने एक सत्ता स्थानक हवे एकत्रिशना बंध स्थानकने विषे छे। तथा एकना बंध स्थानकने विषे एक उदय स्थानक, आठ सत्ता स्थानक ।

एगेग मेगतीसे । एगे एगुदय अठ संतंमि ॥

वीरमे वा अबन्धे वा बन्ध टळ्ये दस, दस । वेदक वा उदय स्थानक, सत्ता स्थानक होय ॥

उवरय बंधे दस दस । वेयग संतंमि ठाणाणि॥ ३४ ॥

हवे एटला भांगा जीव स्थानक

तथा गुण स्थानक आश्री स्वामी देखाडे छे–त्रण विकल्प, बन्ध, उदय, सत्तारुप जे विकल्प तेना प्रकृति स्थानक तेणे करी।

चउद जीव स्थानकने चउद गुण स्थानक, तेने विषे पूर्वोक्ता हवे कहे छे– ॥

तिविगप्प पगइ ठाणेहिं । जीव गुण सनिएसु ठाणेसु॥
तेम भागाना प्रयोग करवा । ज्या जेम संभव होय त्या तेम॥
भंगा पउंजियवा । जथ्थ जहा संभवो भवई ३ए ॥

हवे जीवस्थानक आश्री कहे छे–तेर जीवस्थानकने विषे संक्षेप शब्द स्थानक वाची छे एक संज्ञी पर्यातो वर्जीने ।

ज्ञानावर्णी, अन्तराय, एवे कर्मना त्रण विकल्प जे बन्ध, उदय, सत्तारुप पामिये ते केम ? ते कहे छे–पाचनो बन्ध, पाचनो उदय, पाचनी सत्ता होय ॥

तेरससु जीव संखेव एसु। नाणंतराय ति विगप्पो ॥
एक जीवस्थानक संज्ञी पंचेन्द्रिने विषे त्रण विकल्प होय; बे विकल्प पण होय ।

केवली प्रत्ये एके भागो नहि ते कारणथी ज्ञानावर्णी अन्तराय कर्म न होय ॥

इक्कमिंति डुवि गप्पो। करणं पइ इत्थ अवि गप्पो ३६॥

हवे दर्शनावर्णी कर्म जीवस्थानके कहे छे–प्रथम तेर जीवस्थानकेनवनो बन्ध, चारनो तथा पाचनो उदय पण होय ।

नवनी सत्ता होय, एक संज्ञी पंचेन्द्रिने विषे अगियार भागा उपजे, प्रथम कह्या छे तेम ॥

तेर नव चउ पणग । नव सत्ते गम्मि भंग मिक्कारा ॥

हवे वेदनी कर्म, आयुकर्म, गोत्र कर्मने विष ॥

भागा कहीने मोहनीय कर्मना पछे कहेशे ॥

वे अणिअ आउ गोए । विग्घक मोहं परं वुछं ३७ ॥

ए त्रणना भांगा देखाडवा अंतर भाष्य गाथा कहे छे–पर्याप्त सन्निन विषे इतर तेर जीवस्थानकने विषे ।

एकने आठ भांगाउपजे वीजाने चार भांगा उपजे. ए वेदनीय कर्मना भांगा ॥

पज्जत्तग सन्नि अरे । अठचउकंच वेअणिअ भंगा॥

हवे गोत्रकर्मना देखाडे छे-पर्याप्त संज्ञीने विषे सात भांगा; वाकी तेर स्थानकने विषे त्रण भांगा गोत्र कर्मना ।

प्रत्येके जीव स्थानकने विषे भांगा होय ॥

सत्तय तिगंचगोए । पत्तेअंजीवठाणेसु ॥ ३८ ॥

हवे आयु कर्मना भांगा देखाडवा अंतर भाष्य गाथा कहे छे पर्याप्त संज्ञीने विषे, अपर्याप्त संज्ञीने विषे ।

मन सहित वालाने पर्याप्त अ संज्ञीने विषेशेषेषु-शेष अगियार स्थानकने विषे ॥

पज्जता पज्जत्तग । समणे पज्जत्त अमणसेसेसु ॥

प्रथमने अठाविश भांगा वीजाने दश भांगा ।

त्रीजाने नव भांगा, चोथाने पांच भांगा समस्त आयु कर्मना जाणवा ।

अठावीसं दसगं । नवगं, पणगं च आउस्स ३९

हवे जीव स्थानकनेविषे मोहनीय कर्मना वन्ध, उदय, सत्ता स्थानक देखाडे छे--आठ जीव स्थानके; पांच जीव स्थानकने विषे; एक जीव स्थानके ।

आठने एक, पांचने बे, वन्ध स्थानक होय. दश बन्ध स्थानक; एक जीव स्थानकेमोहबंध

८५	१स्थानक१४
१२	१०बंधस्थानक

अठसु पचसुं एगे । एग डुगं दसय मोहवधगए॥

पूर्वोक्त अनुक्रमे त्रण, चार, नव, उदय स्थानक एटले आठ जीव स्थानके त्रण, पाचे चार एके नव ।

८	५	१	जीव०
३	४	९	उदय०

त्रण, त्रण, सत्ता स्थानक मोहनीना आठ जीव स्थानके त्रण, पाचे त्रण, एके पदर, एम पूर्व रीते अनुक्रमे

८	५	१	जी०
३	३	१५	स०

तिग चउ नव उदय गए । तिग तिग पन्नरस सतमि४०

हवे जीव स्थानके नाम कर्म, बंध, उदय, सत्ता स्थानक विचारे छे-पांच बंध स्थानक, बे उदय स्थानक, पाच सत्ता स्थानक, पाच बंधस्थानक चार उदय स्थानक । पाच सत्तास्थानकअने पाचनो बंध, पांचनो उदय,पाचनी सत्ता ए होय त्रणे भेद पाच, पाच साथे ॥

पण डुग पणग पण चउ । पणगं पणगा हवंति तिन्नेव

पाच बन्ध स्थानक, छ उदय स्थानक, पाच सत्ता स्थानक, छ बन्ध स्थानक, छ उदय स्थानक; पाच सत्ता स्थानक । आठ बन्ध स्थानक, आठ उदय स्थानक, दस सत्ता स्थानक;ए त्रण छ ए जीव स्थानकना छ विकल्प फेलाववा हवे कहे छे॥

पण छ प्पणगं छछ पणग । अठ ठ दसग ति ४१ ॥

सात अपर्याप्तानो प्रथम भेद तेने बन्ध, उदय, सत्ता पूर्वे कहेला जोरजो । ए प्रथम स्वामी १ हवे सूक्ष्म पर्याप्तानो बीजो भेद तेने बन्ध पाच उदय चार, सत्ता पाच, २ बादर पर्याप्तानो त्रीजो भेद बन्ध पाच, उदय पाच, सत्ता पाच, ३ नीथे एम ॥

सत्तेवय अपजता । सामी सुहुमाय बायरा चेव ॥

विगलेन्द्रि त्रणनो चोथो न्नेद, तेने वन्ध, नदय, सत्ता, ४ व न्ध पांच, नदय ठ, सत्तापांच।

तेमज असंज्ञीनो पांचमो न्नेद वन्ध ठ, नदय ठ, सत्ता पांच,५ सन्निनो ठठो न्नेद वन्ध आठ, नदय आठ, सत्ता दस; ६ ॥

विगलिंदि याय तिन्निठ । तहय असन्नीअ सन्नीय ४२ ॥

॥ यन्त्र ॥

नाम.	वन्ध	नदय.	सत्ता
अपर्याप्त ७	५	२	५
सूक्ष्मपर्याप्त१	५	४	५
वादर पर्याप्त१	५	५	५
वीलंद्री ३	५	६	५
असन्नी १	६	६	५
सन्नी १	८	८	१०

हवे गुणठाणा आश्री कहेठे ज्ञानावर्णी कर्म. अन्तराय कर्म, त्रण प्रकारे, पांचनो बन्ध, पांचनो नदय, पांचनी सत्ता

तेमज वानीश्चे प्रथम दशगुणठाणाने विषे. हवे वे प्रकार जे नदय अने सत्ता अगियारमे, वारमे गुणठाणे होय ॥

नाणांतराय तिविह । मवि दससु दोहुंति दोसु ठाणेसु ॥

हवे मीथ्यात्व गुणठाणुं, सास्वादन गुणठाणुं, बीजुं दर्शनावरणी कर्म कहे ठे ।

नवनो वन्ध, चार, पांचनो नदय, नवनी सत्ता होय ॥

मिछा सासणे बीए । नव चन पण नवय संतंसा ४३॥

मीश्र जे त्रीजुं गुणठाणुं त्यांथी ते आठमा गुणठाणाना प्रथम न्नाग सुधी ।

ठनो बंध, चार वा पांचनो नदय, नवनी सत्ता कर्मना अंश होय

मीसाइ निश्रट्टिन । ठ चउ पण नवयसत्त कम्मसा ॥

अपूर्व ८ अनिवृत्ति ९ सूक्ष्म संपराय ए त्रण गुणठाणे चार नो बन्ध, चार.पाचनो उदय। नवनी सत्ता, हवे वे जुगल जे जोडो चारनो क्षपक श्रेणीने विषे नवमे, दसमे, गुणठाणे चारनो बन्ध, चारनो उदय, ठनी सत्ता ॥

चउ बध तिगे चउ पण ।नवस ड सुजुअल ठस्सता ४४

उपशान्त जे अगियारमे चार नो वा पाचनो उदय, नवनी सता । क्षीण मोहे चारनो उदय ठनी सत्ता प्रथम भांगे चारनो उदय, चारनी सत्ता बीजे भांगे ॥

उवसंते चउ पण नव । खीणे चउ रुदय ठच्चचउसता ॥

हवे वेदनी आयु, गोत्र, ए त्रण कर्मना । भागा वेंदेचीने मोहनी कर्म पठी कहेशे ॥

वेअणिअ आउ गोए । विभज मोह परंवुठं ॥४५॥

हवे वेदनीय कर्म, गोत्र कर्मना भांगा जाणवा भाष्यनी गाथा देखाडे छे-चार भांगा पेहेला वेदनीना ठगुणठाणाने विषे वे भांगा त्रीजा, चोथा, आगला सात गुणठाणाने विषे जाणवा एक चउदमाने विषे चार वेदनीना भांगा जाणवा ॥

चउ ठस्सु डन्नि सत्तसु । एगे चउ गुणिसु वेअणियभंगा

गोत्र कर्मने विषे पाच भांगा, मीथ्यादृष्टि गुणठाणाने विषे चार भांगा, सास्वादन गुणठा एक भांगो, आगल्या आठ गु

णाने विषे वे जांगा; त्रीजे, चो थे, पांचमे गुणगणे ॥ णठाणांने विपे वे जांगा, एक चउदमे गुणठाणे ॥

गोए पण चउ दोतिसु । एग ठसुडन्नि इक्कंमि ४६

हवे आउखाना जांगा जाणवा ने काजे अन्तर भाष्य गाथा कहे हे-आठ, ठ, साथे अधिक पद विस जोमवुं; एटले अगविस ठविस, प्रथम गुणगणे, वीजे गुणगणे जांगा । सोल भांगा मीश्र गुणगणे, वीस जांगा वली चोथे गुणठाणे जाणवा. वार जांगा पांचमे गुणठाणे, ठजांगा वे गुणठाणे ठठे सातमे ॥

अठठा हिग वीसा । सोलस वीसंच वार ठदोसु ॥

वे जांगा वार गुणगणे पामिये आठ, नव, दश, अगियार; त्रण गुणगणे एक जांगो वार, तेर, चौद; ॥ ए मीथ्यात्वादिक अजोगी सुधी आयु कर्मना जांगा जाणवा॥

दोचउसु तीसुइक्कं । मिच्छाइसु आउए जंगा ॥ ४७ ॥

हवे मोहनीय कर्मनां वन्ध स्थानक गुणगणे कहे हे-गुणठाणां प्रथम आठने विषे । अकेकुं मोहनीय कर्मनुं वन्ध स्थानक होय, वली ।

गुणठाणागेसु अठसु । इक्किक्कं मोहवंध गाणंतु ॥

पांच, बन्ध स्थानक अनिवृत्ति गुणगणे पांच, चार, त्रण वे एक । वंधवीरमे ते उपर दसमा आदि गुणगणे, त्यार पछी ॥

पंचा नियट्टिगणे । बंधो वरमो परंतत्तो ॥४८॥

हवे मोहनीय कर्मनां उदय स्था

नक कहे छे-सातथी मान्डी दश लगी उदय स्थानक होय; मी थ्यात गुणठाणे । सास्वादन मीश्र ए बे गुण ठाणे उदय सातथी मान्डी न वनो उत्कृष्टो होय ॥

सत्ताइ दसउ मिच्छे । सासायण मीसए नवुक्कोसो ॥

छ आदि नव लगी उदय स्थानक चोथे गुणठाणे होय । देशवृत्ति गुणठाणे पाचथी माण्डी आठ पर्यन्त उदय स्थानक होय ॥

छाई नवउ अविरइ । देसे पचाइ अठेव ॥४९॥

विरति छठे गुणठाणे, क्षयोपसम जे सातमे गुणठाणे । चारथी मान्डी सात सुधी उदय स्थानक होय, चारथी मान्डी छ सुधी आठमा गुणठाणे ॥

विरए खउसमिए । चउराई सत्त छच्च पुव्वमि ॥

नवमे अनिवृत्ति वादर गुणठाणे वली । एक अथवा बे उदयना भागा होय ॥

अनियट्टि बायरे पुण । इक्कोव दुवेव उदयसा ॥५०॥

एक उदय स्थानक सूक्ष्म सपराय जे दशमु गुणठाणु तेने विषे होय । एम वेदे वा भोगवे मोहनीनो उदय अवेदक बाकी चार गुणठाणाने विषे ॥

एगं सुहुम सरागो । वेएइ अवेअगा भवे सेसा ॥

भागानु वली प्रमाण वा सख्या पूर्वे देखाड्या छे तेम जाणवा॥

भगाण च पमाणं । पुव्वु द्दिठेणनायव्व ॥ ५१ ॥

हवे उदयने विषे चोविसि देखाडे छे एक चोविस दसना उदययने विषे. छ चोविसी नवना अगियार चोविस सातने उदये अगियार चोविसी छने उदये,

उदयने विषे, अगियार चोविसी आठने उदये। नव चोविसी पांचने उदये, त्रण चोवसी चारना उदयने विषे॥

इकगं छक्किकारि । कारसेव इकार सेव नवतिन्नि ॥

ए जे कही चोविसियो ५२ होय। बार भांगा बेना उदयमां, पांच भांगा एकना उदयमां होय ॥

एए चउवीस गया । बार दुगे पंच इक्कंमि ॥५१॥

हवे उदयनी सर्व संख्या देखा मे छे बारसें अने पांसठ १२६५। उदयना विकल्प वा भेदे मो ह्या वा मुझाया जीवो ॥

बारस पण सठिसया । उदयविगप्पे हिं मोहिआजीवा

आठ हजार चारसें सीत्योतेर ८४७७। पदना वृंदे वा समूहे सोपद उ परना आंकमां कह्युं तेने अर्थे छे, ते जाणवुं ॥

॥ उदय यन्त्र ॥

नाम	१	२	३	४	५	६	७	८	९	सर्व
उदय	१०	९	८	७	६	५	४	२	१	९
चौविसी	१	६	११	११	११	९	३	०	०	५२
भांगा	२४	१४४	२६४	२६४	२६४	२१६	७२	१२	५	१२६५
पदवृंद	२४०	१२९६	२११२	१८४८	१५८४	१०८०	२८८	२४	५	८४७७

चुलसीइ सत्तसत्तरि । पयविंद सएहिं विन्नेआ ॥५३॥

हवे मीथ्या दृष्टयादिक गुणठाणाने विषे उदय भांगा प्ररुपवानी अन्तर भाष्य गाथा कहे छे-आठ चौविसी, चार चौविसी, चार चौविसी, ४, ५, ६, ७, आठ चौविसी, होय, आठमे चार गुणठाणे प्रत्येके। चार चौविसी होय ॥

अठ१चउ२चउ३चउर । ठगाय चउरोअहुंति चउवीसा

मीथ्यात्वादिक आठमा गुणठाणा सुधी जाणवी । बार भांगा तथा पांच भांगा अनिवृत्ति गुणठाणे जाणवा च शब्द थी अनिवृत्ति बादरे चार भागा होय ने पाचमो भागो सूक्ष्म संपराय गुणठाणे एक उदयने विषे होय ॥

मिछाइ अपुव्वंता । बारस पणगंच अनियट्टि ॥५४॥

हवे पद समूह योग्य गति देखाडे छे–तेमा उदय पद देखाडवाने भाष्य गाथा कहे छे–मिथ्यात्वने विषे अडसठ उदय पद होय. सास्वादनने विषे बत्रिश उदय पद होय । मीश्रने विषे बत्रीश उदय पद होय. अविरति सम्यक्ते साठ उदय पदज होय देसविरतिने विषे बावन उदय पद होय ॥

अठ्ठी बत्तीसं । बत्तीस सठि मेव बावन्ना ॥

चुआलिस उदय पद बे गुणठाणाने विषे, छठे, सातमे, आठमे गुणठाणे वीस उदय पद। मीथ्यात्वादिक अपूर्वलगीउदय पद सामान्य प्रकारे जाणवा॥

चोआल दोसु वीसा । मिछा माइसु सामन्न ५५ ॥

जोग, उपयोग, लेस्या । दिकने गुणाकारे गुणया थका करवा ॥

जोगो वउग लेसा । इए हिं मुणीआ हवति कायवा॥

जे जोगादिक ज्या गुणठाणाने विषे होय । ते त्या होय गुणकार कर्ये ॥

जे जत्र गुणठाणे । ते तत्र हवंति गुणाकारा ५६ ॥

उण सत्ता स्थानक मीश्र गुण

हवे मोहनीनां सत्ता स्थानक कहे छे-प्रथम गुणठाणे त्रण सत्ता स्थानक होय. बीजे गुणठाणे एक सत्ता स्थानक होय ।

ठाणे होय. पांच सत्ता स्थानक चोथे, पांचमे, छठे, सातमे गुणठाणे त्रण सत्ता स्थानक. आठमे गुणठाणे ॥

तिन्नि गे एगेयं । तिग मीसे पंच चउसु तिग पुव्वे ॥

अगियार सत्ता स्थानक नवमे गुणठाणे ।

दसमे गुणठाणे चार सत्ता स्थानक; त्रणे सत्ता स्थानक उपशान्त जे अगियारमे गुणठाणे ॥

इक्कार बायरंमी । सुहुमे चउ तिन्नि उवसंते ५७ ॥

हवे नाम कर्मने विषे बंध, उदय, सत्ता स्थानक, गुणठाणाने विषे देखाडे छे-प्रथम गुणठाणे छनो बंध, नवनो उदय, छनी सत्ता; बीजे गुणठाणे त्रणनो बंध, सातनो उदय ।

बेनी सत्ता. मीश्र गुणठाणे बे बन्ध, त्रण उदय स्थानक, बे सत्ता स्थानक चोथे गुणठाणे त्रण, बंध,आठ उदय चार सत्ता स्थानक

छन्नव छक्क तिग सत्त । दुगं दुगं तिगदुगं तिअट्ठ चऊ॥

पांचमे गुणठाणे बे बंध स्थानक, छ उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक छठे गुणठाणे बे बंध स्थानक, पांच उदय स्थानक ।

चार सत्ता ६ सातमे गुणठाणे चार बन्ध स्थानक,बे उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक, आठमे गुणठाणे पाच बन्ध स्थानक, एक उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक ॥

दुगछचउदुगपण चऊ। चउदुगचउपणगएगचऊ ५८ ॥

नवमे गुणठाणे एक बंध स्थानक, एक उदय स्थानक, आठ

आठ सत्ता स्थानक,१०छद्मस्त ते अगियारमुं, बारमुं, गुणठाणुं

सत्ता स्थानक, ए दश मे गुण ठाणे एक बंध स्थानक, एक उदय स्थानक । केवली ते तेरमे, चौदमे गुणठाणे वर्त्तता जिन रागद्वेष क्षय थएला ॥

एगेग मठ एगेग । मठ ठऊ मद्व केवलि जिणाणं ॥

एक उदय स्थानक, चार सता स्थानक,११ बारमे एकउदय, चार सत्ता १२ ॥ तेरमे गुणठाणे आठ उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक, १३ चौदमे गुणठाणे बे उदय स्थानक, अने अस कहेता सत्ता स्थानक ठ जाणवा. १४ ॥

एग चऊ एग चउ । अठ चउ डुठक मुदयंसा ५७ ॥

हवे मीथ्यात्व गुणठाणे त्रेविस आदिबंध स्थानकने विषे अनुक्रमे भागा प्ररूपवाने आव्य गाथा कहे ठे—चार भागा त्रेविशना बन्ध स्थानके, पचिस भागा पचिसना बन्ध स्थानके, सोल भागा ठविसना बन्ध स्थानकने विषे । नव भागाअठाविशना बन्धने विषे,चालिससेनेवाणुं भागाउ गणत्रिसना बध स्थानक विषे॥

चउ पण वीसा सोलस । नव चत्ताला सयाय वाणउई॥

बत्रिश आगला ठेतालिससे भागा त्रिसना बन्धस्थानकनेविषे। सो पदनो अर्थ बेतालिसना आ कमा कह्यो ठे—ए ठ बध विधि मीथ्यात्व गुणठाणाने विषे कही॥

बत्ती सुत्तर छायाल । सया मित्तस्स बधविही ६० ॥

एकतालिस भागा चोविसना उदय स्थानके, अगियार भागा पचिसने उदये, बत्रीश भागा ठविसने उदये, ठसें भागा स

त्ताविशने उदये, एकत्रिश भांगा अठाविशने उदये, अगियारसेंने नवाणु भांगा उगणत्रीशने उदये, सत्तरसेंने एकाशी भांगा उप जे त्रीशने उदये, उगणत्रीसेंने चौद भांगा एकत्रिसने उदय स्था नके, अगियारसेंने चोसठ भांगा उपजे मिथ्यात्व गुणठाणे (७७७३) भांगा होय ॥

एग चत्तिगार बत्ती स छसय इग तिसिगार नव नउइ।
सत्तरिगं सिगुत्तिस चउद इगार चऊसठि मिछुदया॥६१॥

हवे सास्वादन गुणठाणे अठाविस प्रमुख बंध स्थानके त्रण अर्थ अंतर भाष्य गाथा आठ भांगा अठाविसना बंध स्थानकने विषे. चौसठसें भांगा उगणत्रिसना बंध स्थानकने विषे। त्रीसना बन्धने विषे बत्रिसें भांगा, ३० ए सास्वादन गुणठाणे भांगा जाणवा ॥

अठसया चऊ सठी। बत्तीस सयाइं सासणे भेआ॥

अठाविस, उगणत्रिस, त्रीस, ए त्रण बन्धस्थानकना मली। सर्व आठे अधिक छंनुसे एटले ९६०८ थया ॥

अठावीसाईसु। सव्वाण ठाहिय छंन्नऊइ ॥ ६२ ॥

हवे सास्वादने गुणठाणे एकविस आदि उदय स्थानक सात, तेना भांगा प्ररुपवा भाष्य गाथा--बत्रिश भांगा एकविसना उदय स्थानकमां, बे भांगा चोविसना उदयमां, आठ भांगा पचिसना उदयमां। छ्यासिसेंने पांच भांगा, छवि सना उदय स्थानकमां नव उगणत्रिसना उदयमां ॥

बत्तीस दुन्नि अठय। बासीय सयाय पंचनव उदया॥

त्रेविसंने वार भागा, त्रिसना उदयमा । | वावन अधिक अगियारसेंएटले ११५१भांगा एकत्रिसना उदयमां

वार ह्रिया तवीसं । वावन्निकारससयाय ॥ ६३ ॥

हवे चार गतिए अनुक्रमे बन्ध, उदय, सत्ता, स्थानक कहे छे- प्रथम वे बन्ध स्थानक, नर्कग तिए छ बन्ध स्थानक तिर्यच ग ति ए आठ वन्ध स्थानक मनु ष्य गतिए चार वन्ध स्थानक देव गतिए । | हवे उदय कहे छे-नारकीने वि पे पाच उदय स्थानक, तीर्यंच गतिने विपे नव उदय स्थानक मनुष्य गतिने विपे अगियार उदय स्थानक, देव गतिने विषे छ उदय स्थानक छे ॥

दोछक्केठचउक्क । पण नव इक्कार छक्कगं उदया ॥

त्रण सत्ता स्थानक नारकीने वि पे, पाच सत्ता स्थानक तीर्यचने विपे अगियार सत्ता स्थानक मनुष्यने विपे, चार सत्ता स्था नक देव गतिने विषे ॥

नर्कगति आदि नीश्चे सत्ता स्था नक अनुक्रमे कहे छे.-

नेरइया उसु सत्ता । तीपंच इक्कारसचउक्कं ॥६४॥

हवे इन्द्रिआश्री कहे छे प्रथम वध स्थानक-एकन्द्रि वेरन्द्रि, तेरन्द्रि. चौरिन्द्रिने विपे, पचेन्द्रिने विपे; आवता पदमा अनुकमे कहेशे तेम । | पाच वन्धस्थानकएकेन्द्रिमा पाच वन्ध स्थानकविलेन्द्रिमा आठ वंध स्थानक पचेन्द्रिने वि पे,ए वंधस्थानक पद कह्युं ने॥

इग विगलिदिय सगले । पण पंचय अठ वंधठाणा॥६

हवे उदय स्थानक तेज अनुक्र मे कहे छे पाच उदय स्थानक | हवे सत्ता स्थानक एज अणने कहेछे-पाच सत्ता स्थानकएक

एकेन्द्रिमां, ७ उदयस्थानक वि
कलेन्द्रिमां, अगियार उदय स्था
नक पंचेन्द्रिने विषे, उदयपद
त्रणेने जोडयुं ते ।

न्द्रिने विषे, पांच सत्तास्थानक
विकलेन्द्रिने विषे. बार सत्ता
स्थानक पंचेन्द्रिने विषे; सत्ता
स्थानक पद प्रत्ये कह्युं ते ॥

पण छक्किक्कारुदया । पण पण बारसय संताणि ॥६५॥

ए प्रकारे कर्म प्रकृतिनां स्थानक

। जले प्रकारे बंध, उदय, सत्ता
कर्मनां ॥

इय कम्म पयडिठाणाणि । सुठुबंधुदय संत कम्माणं ॥

गति आदिक चउद मार्गणा
स्थानके सत्पद प्ररुपणादिक
आ आठ द्वारने विषे ।

चार प्रकारे करीने जाणवा, ते
कीयां चार-प्रकृति बन्ध.१स्थिति
बन्ध, २ रस बन्ध, ३ प्रदेश बंध
४ ए चार ॥

गई आएहिं अठसु । चउ प्पयारेण नेयाणि ॥६६॥

हवे गति आदिक चउद मार्ग
णा नामनी गाथा गति, ४ इन्द्रि
५ काय ६ ।

योग, वेद, कषाय, ४ ज्ञाना
ज्ञान, ८ ॥

गइ इंदिएअ काए । जोए वेए कसाय नाणेय ॥

संयम, ७ दर्शन, ४लेश्या, ६

भव्य, अभव्य, सम्यक्त ६ संज्ञी
असंज्ञी, आहारी, अणहारी, ॥

संजम दंसण लेसा । भव संमे संनि आहारे ॥ ६७॥

हवे संत पदादि आठ द्वारनाम
गाथा छता पदनी प्ररुपणा द्वार।

द्रव्यना प्रमाणनुं द्वार, वली
क्षेत्र द्वार, स्पर्शना द्वार ॥

संत पय परूवणाया । दव्व पमाणं च खित्त फुसणाय ॥

कालद्वार, अन्तर द्वार, भावद्वार।

अल्पा बहुत ध्वार. समस्त
ए द्वार जाणवां ॥

कालं तरंच ज्ञावो । अप्पा वहुय च दाराइं ॥ ६८ ॥

स्वामी पणाथी नथी वर्ततुं आं

उदयने विषे उदीरणा साथे तरुं ॥

उदयस्सुदीरणाए । सामित्ताउ नविज्जइ विसेसो ॥

मूकीने एकतालिस प्रकृतिप्रत्ये। शेष प्रकृति एसी समस्तने ॥

मुत्तुणय इग आल । सेसाण सव्व पयमीण ॥६ए ॥

प्रथम उगणचालिस वा एकता

लिस प्रकृति टालीने देखाम्मे छे दर्शनावर्णी कर्मनी नव प्रक

ज्ञानावर्णी पाच, अन्तराय पाच, ति, वेदनी कर्मनी वे प्रकृति

वेनी दश प्रकृति । मीथ्यात्व मोहनी ॥

नाण तराय दसग । दसण नव वेअणिज्ज मिच्छत्त ॥

चार गतिना आयुखा चार, न

सम्यक्त मोहनी, लोन मोह व प्रकृतिना नाम कर्मनी उच्च

नी वेद त्रएय । गोत्र वली ।

सम्मत्त लोन्न वेअं । आउणि नव नाम उच्चच ॥७०॥

हवे नाम कर्मनी नव कही ह

ती तेना नाम कहे छे-मनुष्यनी वादर नाम, पर्याप्त नाम सुन्न

गति, पंचेन्द्रि जाति, त्रसपणु ३। ग नाम, आदे नाम, ७॥

मणुअ गइ जाइ तस। वायर च पज्जत शुन्नग आइज्ज॥

जस कीर्ति नाम, तीर्थंकर ना नाम कर्मना होय नव ए नाम

म, ए । कह्या ते इति प्रकृति ४१ ॥

जस कित्ती तित्थयरं । नामस्स हवंति नव एआ ॥७१॥

हवे कीये गुणठाणे कइ प्रकृति

बाधे ते देखाम्मे छे तीर्थंकर ना

म, आहारक शरीर, अंगो पां ग, ए त्रण प्रकृति विना। उपार्जे वा बांधे बीजो सर्व ११७ प्रकृतिउ कोण ते कहे छे ॥

तिच्छयरा१ हारग विरहिआउ । अजेइ सव्व पयडिउ ॥

मीथ्यादृष्टि गुणठाणानो वेदक ते १ हवे सास्वादन गुणठाणानो धणी विण। उगणीस प्रकृति नर्क त्रिकादिक विना शेष जे बाकी प्रकृति १०१ बांधे ॥

मिच्छत्त वेयगो सासाणोवि । इगुण वीस सेसाउ ॥७२॥

छेतालिस प्रकृति टाली बाकी च्युउत्तेर प्रकृति मीश्र गुणठाणे बांधे ॥ अविरति जे चोथुं गुणठाणुं ते गुणठाणाने वर्त्ततो तेंतालिस विना बाकी सीत्योतेर प्रकृति बांधे

छायाल सेस मीसो । अविरय सम्मो तिआउपरिसेसा ॥

त्रेपन प्रकृति टालीने देसविरति गुणठाणे सडसठ प्रकृति बांधे। विरतिजे छठे गुणठाणे सत्तावन पकृति विना शेष त्रेंसठ प्रकृति बाधे ॥

तेवन्न देशविरउ । विरउ सगवन्न सेसाउ ॥ ७३ ॥

बांधे; देवगतिनुं आयखुवली. इहारजे प्रमत्त गुणठाणे ते वारे

उगणसाठ प्रकृति सातमा गुणठाणानो धणी। अठावन प्रकृतिनो बंध करे अप्रमत्त गुणठाणानो धणी ॥

दगुण सठि मप्पमत्तो । बंधइ देवाउयं च इय रावी ॥

अठावन प्रकृति अपूर्व करणजे आठमे गुणठाणे। छपन वा छविस पण बांधे ॥

अठावन्नमपुव्वो । छप्पन्नं वा वि छव्वीस ॥ ७४ ॥

बाविसथी मांडी एक, एक, उ बांधे अराड सुधी नवमा गुणठा

णी वा ठगो । णानो धणी ॥

वावीसाएगूण । बंधइ अठार संतअनियट्टी ॥

सत्तर प्रकृति बाधे दसमा गुण ठाणानो धणी । एक साता वेदनी प्रकृति अमोहीजे अगियारमे, बारमे, सजोगी तेरमे गुणठाणे बाधे ॥

सत्तरस सुहुम सरागो । सायममोहो सजोगित्ति ॥७५॥

ए सर्व बध स्वामीपणु । हवे वा सामान्य प्रकारे गति आदिक मार्गणा स्थानकने विपे कह्यु तेम जाणवु ॥

ए सोउ बंध सामित्तं । उह्व गइ आइएसुवितहेव ॥

प्रथम सामान्य प्रकारे कह्युं छे तेथी कहेवो । ज्यां जेम प्रकृति छती होय छता पणे ॥

उहाउ साहिज्जइ । जत्र जहा पयडि सब्भावो ॥७६॥

हवे जे गतिमा जे प्रकृति पामे ते प्रकृति कहे छे-तीर्थंकर नाम कर्म देवतानुं आयु, नारकीनु आयखु, । आउखु वली त्रण त्रण गतिमा जाणवु ते कहे छे-तीर्थंकर नाम, देव, मनुष्य नर्कगतिमा होय देव आयु, देवगति, मनुष्यगति, तीर्यंच गतिमा होय नारकीनुं आयु, मनुष्यगति, तीर्यंचगति नर्क गतिमा होय॥

तित्थयर देव निरया । उयच तिसु तिसुगईसु बोधवं ॥

बाकी ११७ प्रकृति एकसो सत्तर बन्धनी । होय सर्वे पण गतियोने विषे ॥

अवसेमा पयडीउ । हवति सवासु विगईसु ॥७७ ॥

हवे उपशम श्रेणी कहे छे-प्रथम चार कषाय, अनन्तानुबन्धी क्रोध, मान, माया, लोभ, ते चारने । दर्शन त्रिकने सम्यक्त मोहनी, मीथ्यात मोहनी, मीश्र मोहनी, एवं सात विण उपशमावे

पढम कसाय चउक्कं । दंसणतिग सतगाविउवसंता ॥

अविरति सम्यक्त गुणठाणाथी मांमीने । यावत् निवृत्ति गुणठाणुं आठमुं त्यां सुधी जाणवी ॥

अविरयसम्मत्ताउ । जावनिअट्टि त्तिनायवा ॥ ७८॥

हवे अनिवृत्ति बादर जे नवमे थी मांमीने, सात प्रकृतिथी मांमीने पचीस प्रकृति सुधी उपशान्त प्रकृति पामीये एवुं देखामे छे-सप्तक उपशम्ये-सातनपुसक वेद उपशम्ये आठ, पछे स्त्रीवेद उपशम्ये, नव; पछे हास्यादि छ उपशम्ये पन्नर, पछे पुरुषवेद उपशम्ये सोल प्रत्याख्यान, अप्रत्याख्यान, बेनो क्रोध उपशम्ये, अढार, संज्वलन क्रोध उपशम्ये उगणीस ॥

सत्तठनवय पन्नरस । सोलस अठारसेव इगुणवीसा ॥

प्रत्याख्यानी, अप्रत्याख्यानी मान बे उपशम्ये एकविस, संज्वलन मान उपशम्ये बाविस; प्रत्याख्यान अप्रत्याख्यान, माया बे उपशम्ये चोविस; एक, बे, चार पदने वीस पद जोमजो । संज्वलन मायाउपशम्ये पचीस नवमे गुणठाणे जाणजो॥

एगाहि उ चउ वीसा । पणवीसा बायरेजाण ॥७९॥

हवे दशमे प्रत्याख्यान, अप्रत्याख्यान लोभ वे दसमे उपशम्ये सत्तावीस । तेज दशमे सज्वलन लोभ उपशम्ये अठाविस; ए अठाविस मोहनीनी प्रकतिउ

सत्तावीसं सुहुमे । अठावीसंच मोह पयमीउ ॥

उपशान्त वितराग अगियारमे गुणठाणे । उपशान्त होय एवुं जाणवुं ॥

उवसंत वीयरागे । उवसताहुंति नायवा ॥ ८०॥

हवे क्षपकश्रेणी देखाडे छे–प्रथमे प्रथम जे अनन्तानुवन्वी चोक क्रो० मा० मा० लो० खपावे । ए पछे मीथ्यात्व मोहनी, मीश्र मोहनी, सम्यक्त मोहनी॥

पढम कसाय चउकं । इत्तो मिच्छत मीस सम्मत्तं ॥

चोथे गुणठाणे तथा देसविरति गुणठाणे । छठे प्रमत्ते, सातमे अप्रमत्ते खपावे ॥

अविरय सम्मे देसे । पमत्त अपमत्त खीयति ॥ ८१ ॥

थीणद्दि त्रिक, ते–नीद्रा नीद्रा, प्रचला प्रचला, थीणद्धी; ए त्रण आदि १६ प्रकृति खपावे ते कहे छे–नर्कगति चार, नर्कनी अनुपूर्वि पाच, तिर्यंचगति छ, तिर्यच अनुपूर्वि सात, एकेन्द्रि आठ, वेरन्द्रि नव, तेरन्द्रि दश, चौरिन्द्रि जाति अगियार, स्थावर बार, आताप तेर, उद्योत चौद, सूक्ष्म पंदर, साधारण, ए

हवे अनिवृत्ति वादर गुणठाणे

नवमे पण । सोल प्रकृति प्रत्ये ॥

अनिअट्टि बायरेवी। थीणगिद्धि तिग निरय तिरिय नामाउ

ए अनिवृत्ति गुणठाणानो संख्या तेने योग्य उपर कही ते प्रक तमो न्नाग थाकतो होय ते वारे ति सोले खपवे ॥

संखिज्जइमे सेसे । तप्पाउ गाउ खीयंति ॥ ८१ ॥

त्यार पछे क्षय करे आठ कषाय जे प्रत्याख्यानी अप्रत्याख्यानि या क्रोधादि चार, चार मलीने। आठ पण पछी नपुंसक वेद खपावे, पछे स्त्री वेद खपावे॥

इत्तो हणइ कसाय । छगंपि पत्ता नपुंसगं इत्थी ॥

त्यार पछीना कषायनुं छक जे हास्यादिक छ खपावे । बुज्झइ कहेतां बुझवे-होलवे-ख पावे वा संज्वलन क्रोधने विषे॥

तोनो कसाय छक्कं । बुज्झइ संजलण कोहंमि ॥ ८२ ॥

आगल पुरुषवेद आश्री कहेछे–पु रुपवेद बंधादि छेदे थके गुण सं क्रमे करी संज्वलन क्रोधे संक्रमे क्रोध पण बंधादिकथी क्षय थये थके ते क्रोध । संज्वलन माने संक्रमे पछे व ली संज्वलन मायाये संक्रमे॥

पुरिसं कोहे कोहं । माणे माणंच बुहइ मायाए ।

लोन्न सूक्ष्म पण नोथे हणे त्या र पछे हणे स्थिति घातादि ना मायाथी वली करण विशेषे श पमाडे ते नाश थये थके को संज्वलन लोन्ने संक्रमे । ण कषाइ थाय ॥

मायंच बुहइ लोहे। लोहं सुहुमंमितो हणइ ॥ ८४ ॥

पछे खीण कषायना छेला बे स मयने विषे । नीद्रा, प्रचला, ए बे प्रत्ये हणे वा क्षय करे छद्मस्त थको॥